

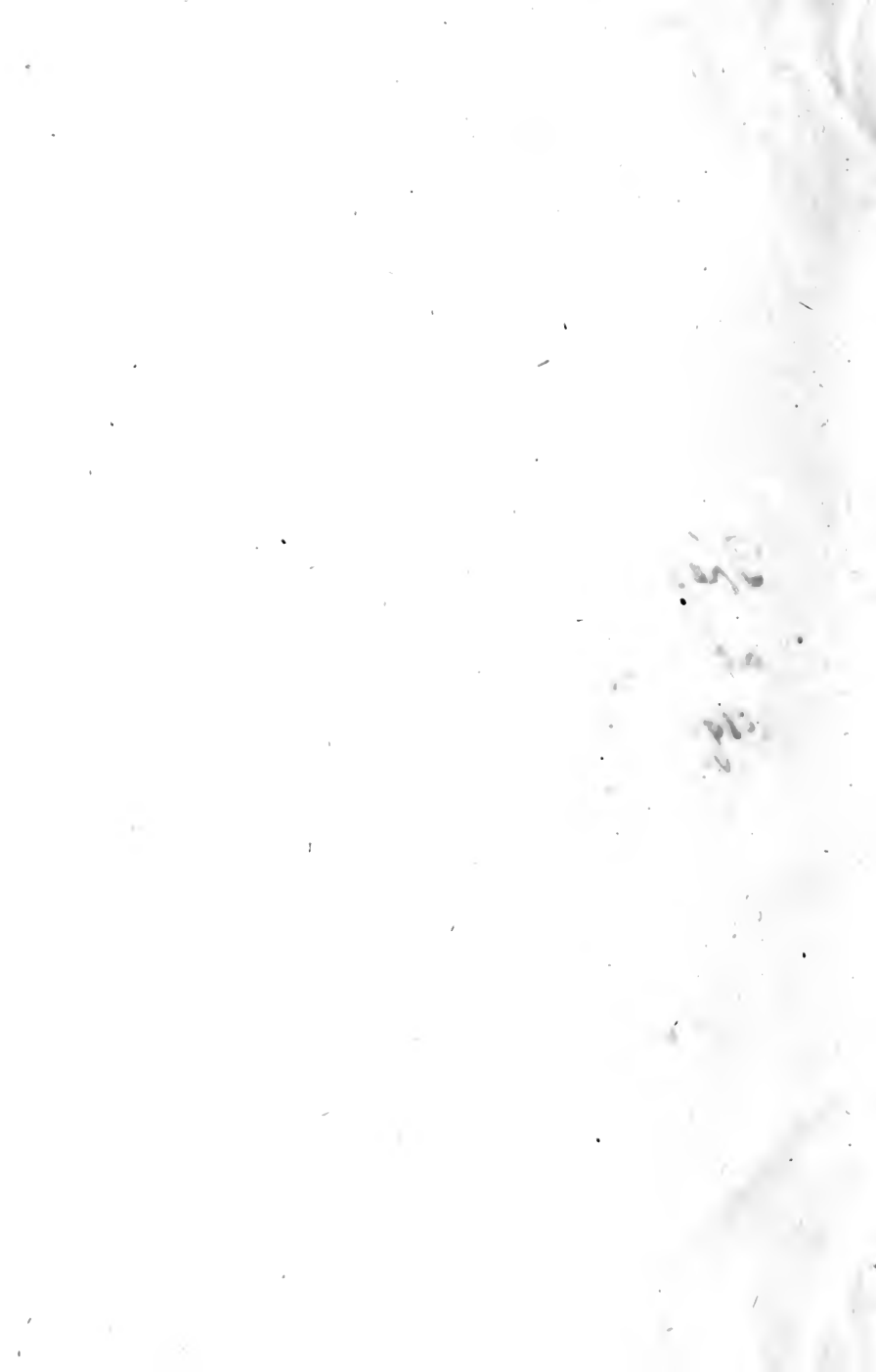
3 1761 07833915 7

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

20991

47

THESAURUS
RESOLUTIONUM
SAC. CONGREGATIONIS
CONCILII

Quæ consentaneè ad Tridentinorum PP. Decreta,
aliasque Canonici Juris Sanctiones

MUNUS
SECRETARII EJUSDEM SAC. CONGREG.

OBEUNTE
R. P. D. CARRARA

Prodierunt in Causis sub annum 1783.

PROPOSITIS

Episcopis, eorumque Vicariis, Causarum Patronis,
ac aliis in Ecclesiastico Foro versantibus
apprimè utilis, ac necessarius.

TOMUS LII.
TRIPLICE
INDICE LOCUPLETATUS.

ROMÆ MDCCLXXXIII.

Ex Typographia Reverendæ Cameræ Apostolicæ.

UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY

1935

OX
1935
A36
6.521-53

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

I N D E X

ALPHABETICUS CAUSARUM,

*Quæ in Sacra Congregatione Concilii propofitæ fuerunt
anno 1783. per Diœcefes difpofitus.*

A

A Drien. Irregularitatis 31. Maii
pag. 102.

Albinganen. Reductionis Miſſæ Con-
ventualis 11., & 25. Januarii *pag. 25.,*
& 29., ac 8. Februarii *pag. 34.*

Anconitana Reductionis 15. Martii
pag. 66., ac 5. Aprilis *pag. 74.*

Ariminen. Reductionis 19. Julii *pag.*
160., 16. Auguſti *pag. 177.,* ac 6.
Septembris *pag. 191.*

Auximana Emphyteuſis 29. Novembris
pag. 215.

B

B Alneoregien. 29. Novembris *pag.*
207.

Bononien. Diſpenſationis 11., & 25.
Januarii *pag. 15.,* & 28.

Bononien. 21. Junii *pag. 122.*

Briſtinorien. Translationis oneris Miſ-
ſarum 25. Januarii *pag. 29.,* ac 8.
Februarii *pag. 34.*

C

C Amerinen. Subſidii Dotalis 19.
Julii *pag. 153.,* 16. Auguſti *pag.*
176., ac 6. Septembris *pag. 190.*

Collen. Applicationis Miſſæ Con-
ventualis 8. Februarii *pag. 48.,* ac 15.
Martii *pag. 51.*

E

E Ugubina Punctaturarum 15. Mar-
tii *pag. 66.,* ac 5. Aprilis *pag. 74.*

Eugubina Juris viſitandi 21. Junii *pag.*
132., ac 19. Julii *pag. 139.*

Eugubina Augmenti Congruæ 16. Au-
guſti *pag. 134.,* 6. Septembris *pag.*
192., ac 29. Novembris *pag. 195.*

F

F Anen. & Piſauren. Funerum 21.
Maii *pag. 114.,* ac 21. Junii *p. 121.*

Ferrariſen. 19. Julii *pag. 140.*

Feretrana Parochialis 8. Februarii *p. 34.*

Firmana Reportationis oneris Miſſa-
rum 8. Februarii *pag. 46.,* ac 15.
Martii *pag. 51.*

Firmana Erektionis Parochiæ 15. Mar-
tii *pag. 51.*

Firmana 16. Auguſti *pag. 177.,* ac 6.
Septembris *pag. 191.*

Forolivien. Sponſalium 29. Novem-
bris *pag. 198.*

I

J Anuen. Matrimoni 16. Auguſti *pag.*
163., ac 6. Septembr. *pag. 189.*

Imolen. Reſtaurationis Eccleſiæ Pa-
rochialis 16. Auguſti *pag. 179.,* ac 6.
Septembris *pag. 192.*

Interamnen. 11., & 25. Januarii *pag. 4.,*
& 28.

L

L Iſbonen. 29. Novembris *pag. 193.*

Lunen., ſeu Sarzanen. Parochialis 15.
Martii *pag. 60.,* 5. Aprilis *pag. 73.,*
31. Maii *pag. 116.,* ac 21. Junii
pag. 121.

M

M Elevitana 8. Februarii *pag. 40.*
Montis Falifci Reductionis 21. Junii
pag. 128.

N

N Arnien. Juris intereſſendi, &
votandi 11., & 25. Januarii *pag.*
20. & 29., ac 8. Februarii *pag. 33.*

Nepeſina Unionis 15. Martii *pag. 56.,*
5. Aprilis *pag. 73.,* ac 29. Novemb.
pag. 206.

Nepeſina Diſpenſationis ab Irregulari-
tate 16. Auguſti *pag. 183.,* 6. Se-
ptemb. *pag. 192.,* ac 29. Novemb.
pag. 206.

Nucerina Juris visitandi 11. , & 25.
 Januarii pag. 8. , & 28.
 Nucerina Canonicatus 29. Novembr.
 pag. 211.
 Nullius Guastallæ 10. , & 31. Maii pag.
 94. , & 101.
 Nullius S. Laurentii in Campo. Di-
 spensationis ab Irregularitate 21. Ju-
 nii pag. 131. , ac 19. Julii pag. 139.

P

Perufina Juris visitandi 11. , & 25.
 Januarii pag. 13. , & 28.
 Pifauren. Massæ communis 11. , & 25.
 Januarii pag. 4. , & 27. , ac 10. ,
 & 31. Maii pag. 93. , & 101.
 Pifauren. 19. Julii pag. 156. , 16. Au-
 gusti pag. 176. , ac 6. Septembris
 pag. 190.
 Placentina Jubilationis 21. Junii p. 129.

R

Ravennaten. Dismembrationis 5.
 Aprilis pag. 75.
 Ravennaten. Patrimonii Sacri 19. Julii
 pag. 147.
 Reatina Dismembrationis , & Juris de-
 cimandi 31. Maii pag. 110. , ac 29.
 Novemb. pag. 216.
 Ripana Jubilationis 8. Februarii pag. 41.
 Romana Capellaniarum 10. Maii p. 88.
 Romana Reductionis , seu Suspendio-

nis oneris Missarum 21. Junii p. 124.
 Romana Subsidii dotalis 19. Julii pag.
 158. , 16. Augusti pag. 177. , ac 6.
 Septemb. pag. 190.

S

Sabinen. 31. Maii pag. 105.
 Senogallien. Reductionis 10. Maii p. 86.
 Spoletana 15. Martii pag. 62. , ac 5.
 Aprilis pag. 73.

T

Terracinen. , & Setina Reductio-
 nis 10. Maii pag. 89.
 Tudertina 15. Martii pag. 71. , 5. Apri-
 lis pag. 74. , ac 19. Julii pag. 152.
 Tudertina 10. , & 31. Maii pag. 98.
 & 102.
 Tusculana 5. Aprilis pag. 77. ac 10.
 Maii pag. 85.

V

Verulana Restaurationis turris cam-
 panarum 5. Aprilis pag. 82. , ac
 30. Maii pag. 85.
 Viterbien. , seu Tuscanen. 11. Januarii
 pag. 1.
 Viterbien. Dotium 11. , & 25. Janua-
 rii pag. 23. , & 29. , ac 8. Februarii
 pag. 33.
 Viterbien. Reductionis 10. Maii p. 91.
 Viterbien. Erektionis Canonicatus 31.
 Maii pag. 117. , ac 21. Junii p. 121.

1

*Die Sabbathi 11. Januarii 1783. in
Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra
Congregatio Concilii, in qua, præter
alia, proponentur infra scripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.*

VITERBIEN. SEU TUSCANEN. Agendum erat
de hujusmodi Causa in Congregatione habita die 23.
Novembris elapsi anni; verum dilationem postulante
Tuscanensi Capitulo, placuit EE. VV. huic petitioni
annuere, & ad hanc usque diem resolutionem differre;
Causa idcirco hodie reproponitur, de qua quid in facto,
aut in jure animadvertendum erat, recensetur in Folio
diei 14. Septembris anni mox præteriti; Non graventur
Esmi Patres illud resumere, & infra scriptis dubiis respon-
dere.

*Sess. 23. cap. 1.
& Sess. 24. cap.
2. de Reform.*

I. *An Synodus alternatim ab Episcopo convocanda sit in Ec-
clesia Cathedrali Viterbien., & in altera Tuscanen.,
seu potius separatim in, & pro unaquaque ex dictis
respectivis Ecclesiis in casu &c.*

Et quatenus affirmativè ad primam partem.

I. *An Clerus unius Ecclesie Cathedralis cogi possit ad inte-
ressendum Synodo celebrandæ in altera Ecclesia in ca-
su &c.*

III. *An ab Episcopo peragenda sint in Civitate Tuscanen.
Pontificalia, Ordinationes, & Consecrationes Sacro-
rum Oleorum, saltem alternatim in casu &c.*

Et quatenus affirmativè.

IV. *An Episcopus teneatur residere in Civitate Tuscanen. per
aliquod temporis spatium singulis annis in casu &c.*

V. *An Cancellarius Episcopalis Tuscanen. retinere possit pe-
nes Episcopum in quocumque loco commorantem Substi-
tutum approbandum ab ipso Episcopo pro conficiendis
Actis respicientibus solam Ecclesiam Tuscanen. in ca-
su &c.*

Et quatenus negativè.

VI. *An Acta per ipsum Episcopum extra Ecclesiam Tusca-
nen.*

nen. commorantem gesta, & respicientia solam Tuscanen. Ecclesiam, retineri debeant per Cancellarium Episcopalem Tuscanen. etiamsi perficiantur per Acta Cancellariæ Viterbiæ in casu &c.

VII. An Acta per ipsum Episcopum commorantem in Ecclesia Tuscanen. gesta, ac respicientia solam Viterbiensem. Ecclesiam vicissim confici, & retineri debeant per Cancellarium Viterbiensem in casu &c.

VIII. An Acta examinis habendi coram Episcopo in Civitate Viterbij pro collatione Parochialium, aliarumque Dignitatum Tuscanen., conficienda sint a Cancellario Episcopali Tuscanen., seu potius ab alio quocumque arbitrio Episcopi, ita ut sit standum, vel recedendum a decisio sub die 16. Martij 1771. quoad tertium Dubium in casu &c.

IX. An reliquæ Scripturæ spectantes ad Ecclesiam Tuscanen., necnon expeditiones, & commissoria Bullarum, & Acta Sac. Visitationis Ecclesiæ Tuscanen. privativè expediri, peragi, ac retineri debeant penes Acta Cancellariæ Tuscanen. in casu &c.

Et quatenus negativè.

X. An Vicarius Capitularis Ecclesiæ Tuscanen., Sede Episcopali vacante, compellere possit Cancellarium Ecclesiæ Viterbien. ad sibi gratis tradendas Scripturas originales, vel earum Copias privativè respicientes Ecclesiam Tuscanen. in casu &c.

XI. An in Actibus privativè respicientibus Ecclesiam Tuscanen., Episcopus semper, & ubique denominari debeat Episcopus Tuscanen., & Viterbien. in casu &c.

XII. An in Actibus communibus respicientibus utramque Ecclesiam, Viterbiensem scilicet, & Tuscanensem, cui ex eisdem Ecclesiis competat prænominatio in casu &c.

Et quatenus affirmativè quoad Ecclesiam Viterbiensem.

XIII. An dicta prænominatio eidem Eccles. Viterbiensi competat etiam in iis Actibus communibus, qui ab Episcopo conficiuntur, & evulgantur in Ecclesia Tuscanen. in casu &c.

XIV. An exequendum sit Rescriptum Episcopi sub die 4. Januarii 1779. super separata impressione Kalendarij pro Ecclesia Tuscanen., seu potius servanda sit impressio

nius Kalendarii utramque Ecclesiam, Viterbien. scilicet, & Tuscanen. complectentis.

Et quatenus affirmativè ad primam partem.

XV. *An, & cujus Ecclesie prænominatio servanda sit in impressione dicti separati Kalendarii, seu potius quomodo sit providendum in casu &c.*

Ad I. Arbitrio, & prudentiæ Episcopi quoad utramque partem, prout magis in Domino, & utriusque Ecclesie utilitatè expedire judicaverit. Ad II. Affirmativè, Si Synodus indicatur pro utraque Diæcesi, & Cleri utriusque Ecclesie convocentur, & amplius. Ad III. Arbitrio, & prudentiæ Episcopi, & ad mentem, & mens est quod scribatur Episcopo decere interdum aliquas functiones Pontificales peragere in Ecclesia Cathedrali Tuscanensi. Ad IV. Arbitrio, & prudentiæ Episcopi. & ad mentem, & mens est ut in præcedenti. Ad V Negative, salvo tamen arbitrio Episcopi. Ad VI. VII. VIII. IX. X. Prævio recessu a decisio sub die 16. Martii 1771. Episcopum posse adhibere in conficiendis Actis alterutrius Ecclesie quemlibet ex Notariis sibi benevisum, juxta tamen resolutionem in Hortana diei 8. Junii 1624., ita tamen, quod, si Acta conficiantur a Cancellario Viterbiensi pro Diæcesi Tuscanensi, teneatur ille vel Autographum, vel Copiam authenticam, Soluta dumtaxat mercede Scripturæ, tradere Cancellario Tuscanen: in Cancellaria Tuscanen: Servandam; & vicissim ad idem teneatur Cancellarius Tuscanen., qui Acta conficiat ad Diæcesim Viterbien. Spectantia. Ad XI. Affirmative, & amplius. Ad XII. Prænominationem competere Ecclesie, in qua residet Episcopus; Si vero extra utramque, competere Ecclesie Viterbien. Ad XIII. Provisum in antecedenti. Ad XIV. Affirmative ad primam partem, Negative ad secundam, Salvo jure & potestate Episcopi, & amplius. Ad XV. Prænominationem competere utrique Ecclesie in suo Kalendario & amplius.

Reliquæ non propositæ.

PISAUREN. MASSÆ COMMUNIS. Unica hæc est, quæ ex præterita Congregatione decidenda superfuit causa; rogantur EE. VV. pro resumptione Folii Congregationis diei 14. elapsi Mensis Decembris, in quo descripta fuit, & definire.

- I. *An Constitutiones Capitulares sint servandæ in casu &c.*
Et quatenus negativè.
- II. *An inter Canonicos Ecclesiæ Collegiatæ S. Michaelis Archangeli Oppidi S. Angeli sit locus confessioni Massæ communis omnium, & singulorum fructuum, reddituum, & proventuum, jurium, & emolumentorum provenien. tam ex Hereditate bon. mem. Joan. Baptiste de Rubeis, quam ex Legato bon. mem. Canonici Petri Corradi in casu &c.*
Et quatenus affirmativè.
- III. *An, & pro qua rata fructus, redditus, proventus, & emolumenta prædicta, etiam incerta, cedere debeant in usum Distributionum quotidianarum in casu &c.*
Et quatenus affirmativè.
- IV. *An, quomodo, & inter quos hujusmodi quotidianæ Distributiones sint dividendæ, & repartiendæ in casu &c.*

INERAMNEN. Sodalitium sub invocatione Spiritus Sancti in Civitate Interamnæ erectum gravatur onere centum quinquaginta septem Missarum. Nonnullæ ex his, soluta eleemosyna manuali, celebrantur a Sodalium Capellano singulis diebus Festis postquam Confratres consuetas preces in Oratorio persolverint. Quæ supersunt ad complementum celebrari solent in Solemnitatibus Pentecostes, & Sanctissimæ Trinitatis a totidem Presbyteris hac de causa adscitis.

In Comitibus habitis die 30. Novembris anni 1781. Sodales elegerunt in Capellanum Clericum Aloysium Saluzzo Ecclesiæ Cathedralis Beneficiatum, eique rependere promiserunt singulis annis sc. 12. Consenserunt autem, ut hanc præstationem in supplementum tituli Patrimonij Sacri sibi constitueret quousque de sufficienti congrua aliunde foret provisus. Onus tamen eidem Clerico injunxerunt applicandi unoquoque anno centum, & viginti Missas celebrandas in Oratorio Sodalitii omni-
bus

bus Fectis hora Confratribus benevifa , reliquas vero ad libitum celebrari permiferunt . Cum autem in actu electionis proteftati fuiffent Sodales , quod fi quandoque Clericus a celebratione Miffæ in designata hora defeciffet , illum a Cappellania amovere poffent , hinc in aliis Comitibus diei 7. Julii anni proxime elapfi , deleta hac conditione , electionem confirmarunt , imperitita facultate adimplendi per alium Miffarum celebrationem , folumque in cafu negligentie jus fibi refervarunt adeundi Epifcopum , ut dictum Clericum ad fufcepti oneris implementum compelleret .

Hifce peractis , confugit Clericus Aloyfius ad S. Congregationem , expofuitque ipfum constitutum effe in ætate annorum viginti trium , nec ad Sacros Ordines promoveri poffe ad titulum Beneficii , quod retinet in Ecclefia Cathedrali , cum illius redditus Congruam non conflituant a Diæcefana lege requifitam , nec fpem habere , quod de fufficienti Patrimonio aliunde provideri poffit ; quocirca postulavit , ut , prævia confirmatione eorum , quæ a Sodalibus fui favore præfinita fuerant , pro fufficienti Patrimonio admitteretur tum Capellania , tum Beneficium . Relata hujusmodi instantia inter Summaria præcum in Congregatione diei 3. præteriti Mensis *Augusti* mandatum fuit , ut de hac petitione maturius in Folio cognofceretur ; qua de re obfequendo mandatis EE. VV. , dubium inferius transcriptum proponitur .

Epifcopus in litteris datis die 7. Aprilis elapfi anni expofita confirmat , & præterea addit , quod ex Miffis adimplendis a Sodalitio S. Spiritus una faltem celebrari debet in illius Oratorio qualibet die Fefto . Commendat Oratoris indolem , morumque integritatem , illiusque petitioni annuendum effe existimat , prætertim quia Ecclefie utilitas id requirit . Neque obftare existimat , quod Capellania , feu Officiatura gravata reperiatur Miffarum oneribus adamuffim respondentibus fummx fcutorum duodecim , computata manuali unius cujufque Miffæ elemofyna , nam respondendo huic difficultati , hifce verbis fe fe explicat . *Ex inveterato , & constanti hujus Ecclefie stylo , ac disciplina ad effectum æquandæ fummx a Synodalibus Constitutionibus pro Congrua requifitæ , inftitutus est calculus omnium fructuum Beneficii , feu Patrimonii , nulla ratione habita onerum , quibus idem Beneficium , feu Patrimonium gravatum est , idque nendum in cafu , quo Beneficiatus per fe ipfum celebrare te-*
nean-

neatur, verum etiam in casu, quo alterius persona interposita sui Beneficii oneribus satisfacere possit,

In aliis litteris diei 20. Julii anni nuper elapsi asserit idem Episcopus, deletam fuisse conditionem removendi ab Officiatura Clericorum Saluzzo in casu negligentiae. Testatur enim, quod Sodales unanimi suffragio omnem remotionis facultatem sibi ademerunt, jusque tantummodo refervarunt Superiorem adeundi, quoties susceptorum onerum adimplementum Saluzzius detrectaret; Cum autem ipse Superior ordinariis unice mediis Ecclesiasticorum Officialium ignaviam soleat compefcere, facillimum erit, tum accurato Ecclesiae servitio, cum necessariae tituli stabilitati consulere = Demum votum aperiens inquit: Hisce ita se habentibus, optandum etiam, atque etiam esset, ne suo frustrata remaneat effectu Oratoris petitio; qua enim ipse praefulget litteratura, qua praestat morum integritate, quo flagrat virtutum amore, non supervacaneum Operarium promittunt.

Ne Sanctuarii Ministri pro necessaria sustentatione, cum Ordinis dedecore mendicare, aut sordidum aliquem questum exercere cogentur, Tridentina Synodus *sess. 21. cap. 2. de reform.* statuit = Ne quis deinceps Clericus Saecularis, quamvis alias sit idoneus, ad sacros Ordines promoveatur, nisi prius legitime constet Beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad vitam honeste sufficiat, pacifice possidere Patrimonium vero, vel Pensionem obtinentes, ordinarum posthac non possunt, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel utilitate Ecclesiarum suarum, eoque prius perspecto Patrimonium illud, vel Pensionem vere ab eis obtineri, taliaque esse, quae eis ad vitam sustentandam satis sint.

Cum autem Beneficiis Ecclesiasticis ut plurimum sint adnexa Missarum onera, hinc dubitatum olim fuit, an pro sufficienti Congrua juxta taxam Synodalem computandi sint Beneficiorum redditus, deductis oneribus, quibus ea fortasse gravata reperirentur. Opinantur plerique Missarum onera esse detrahenda, quando liberum est Beneficiato illis vel per se, vel per alium satisfacere; secus vero quando Missae personalem celebrationem requirunt. Hujus distinctionis fundamentum in eo constituunt, quod in primo casu, si Beneficiatus in morbum incidat, cujus causa impeditus sit Missam celebrare, debet alteri Sacerdoti elemosynam elargiri, ut Missarum oneri satisfaciatur, ac proinde si morbus diuturnus sit, accidere posse

posse, ut Beneficiatus ad extremam redigatur mendicitatem, cui Tridentinum in demandanda Patrimonii constitutione voluit occurrere. Hoc tamen periculum abesset in secundo casu, quia Sacerdos, qui per seipsum celebrare tenetur; tempore quo ægrotat, aut alio detinetur legitimo impedimento, nulla afficitur obligatio celebrandi per alium juxta doctrinam *Leandri* cum aliis ab eo allegatis in *oper. moral. tom. 2. tractat. 8. disp. 7. quæst. 19.*

Contra alii arbitrantur in neutro casu Missarum eleemosynam esse detrahendam; siquidem *D. Thomas 2. 2. quæst. 100. art. 2. ad 2.* asserit, quod eleemosyna, quæ Sacerdoti datur pro Missæ celebratione, sit quasi stipendium suæ sustentationis; hinc nullam dicunt adesse rationem, propter quam Missarum eleemosyna computari non debeat inter redditus Congruæ ad Patrimonium requisitæ; Nec in minimo obesse ajunt, quod Sacerdos, cui liberum est celebrare per alium tempore infirmitatis, teneatur alteri stipem elargiri, qui Missas adimpleat, nam hic casus infrequens est, & ad eum jura non respiciunt. Advertunt præterea, hoc idem periculum obvenire posse, quando Beneficiatus per seipsum Sacra celebrare debet, cum eo casu, si ratione morbi a celebratione præpediatur, & infirmitas sit diuturna, non solvitur ab obligatione celebrandi per alium ad tradita per *Card. de Lugo de Sacram. Euchârist. disp. 11. sect. 2. num. 48., & 49. Passerin. de stat. homin. tom. 2. quæst. 587. art. 4. n. 1120.*

De hac quæstione actum fuit in causa *Ariminen.* diebus 8., & 29. *Augusti anni 1723.*; In qua a Clerico *Josepho Beluccio* quærebatur, an ad titulum suscipiendi Ordines Sacros sufficiens esset Capellania perpetua sibi collata annui redditus scut. 36. 35. cum onere biscentum triginta quinque Missarum lectarum, trium cum cantu, & unius Anniversarii. Opportune ad rem Discursum edidit *San. Mem. Benedictus XIV.* eo tempore Sacræ Congregationis Secretarius; Cum autem tunc nulla capta fuisset resolutio, ad examen quæstio revocata est in Congregationibus habitis diebus 24. *Aprilis,* & 17. *Julii anni 1723.* in quibus propositis dubiis = *An a Beneficio, seu Capellania, ad ejus titulum, quis intendit ad Sacros Ordines promoveri, detrahenda sint onera Missarum eidem adiecta, quando Beneficiatus non tenetur eas per seipsum celebrare; vel potius operibus Missarum non detractis, sive illæ celebrandæ sint per seipsum, sive possint celebrari per alium faciendus sit calculus omnium fructuum pro constituenda summa a Synodali Constitutione, vel Religionis more requisita*

pro

*pro Sacris Ordinibus suscipiendis . II. An Clericus Joseph Belluccius Sacris Ordinibus initiari possit ad titulum Capellanix in casu &c. supradicta die 17. Julii anni 1723. responsum prodiit ad I. Esse relinquendum arbitrio , & conscientix Ordinariorum ; ad II. Provisum in primo . Viden Folia hujus Cause , quæ publici juris sunt , & profiant in *Thesauro Resolutionum Sac. Congregationis tom. 2. pag. 213. ad 220. , 306. ad 309. , & 338.**

Docet San. Mem. Benedictus XIV. in opere *de Synodo Diocesana lib: 12. cap. 9. num. 7. , quod = absque periculo obviandi Juri Communi , & Sacro Concilio Tridentino , tuto poterit Episcopus in sua Synodo non solum præfinire quantitatem proventuum , qui censeantur sufficientes ad alimoniam subministrandam Clerico suam incolenti Diocesim , sed etiam statueræ ; & determinare , num inter hujusmodi proventus sit numeranda , an potius detrahenda stipes respondens numero Missarum , ad quas celebrandas Clericus sive per se , sive per alium adigitur lege sibi indicta a Fundatore Beneficii , quod possidet .*

Nulla quod sciam hac de re adest Synodalis Lex in Diocesi Interamneni: testatur tamen Episcopus in ea consuetudinem vigere , ut in præfinienda Congrua pro Clericis ad Ordines Sacros promovendis non detrahantur a Beneficio ad cujus titulum ordinandi sunt , onera Missarum , quibus idem Beneficium est obnoxium ; Quare videndum an, attenta hujusmodi consuetudine, indulgendum sit Clerico Aloysio Saluzzo, ut ad supplementum Tituli Patrimonii Sacri assignare possit Capellaniam sibi collatam a Sodali-
tate S. Spiritus Interamnæ . Hoc igitur inspecto , respondendum erit dubio .

An , & quomodo Oratoris precibus sit annuendum in casu &c.

*Sess. 7. cap. 7. ,
& 8. de Reform.*

NUCERINA JURIS VISITANDI. Episcopus Nucerinus, dum anno 1780. suæ Diocesis Visitationem ageret , visitavit etiam Ecclesiam ruralem Divo Leonardo dicatam , quæ sita est in Territorio Oppidi Gualdi , & pertinet ad Commendam S. Justini Perusie Ordinis Hierosolymitani . Nonnulla edidit decreta , quibus dictam Ecclesiam restaurari , & sacris suppellectilibus provideri mandavit ; utque omnia , quæ præceperat citius adimplerentur , sequestro subjecit redditus quorundam bo-

norum ad dictam Commendam spectantium. Ubi primum hæc innotuerunt Equiti Didaco Emanuelli Rovero Commendæ possessori, statim ipse de turbata jurisdictione apud Sacram Congregationem conquestus est, petiitque, ut irrita declararentur acta per Episcopum hac de causa gesta. In locum Equitis Rovero subrogatus deinde fuit Eques Bonacursius, qui jura sui Prædecessoris prosequitur sub dubiis inferius descriptis.

Inquit, Ecclesias Ordinis Hierosolymitani exemptas esse ab Episcopi Visitatione, prout in pluribus Summerum Pontificum Constitutionibus declaratum fuit, solumque a S. Pio V. Episcopis fuisse permissum, ut jure delegato visitarent Ecclesias, & Beneficia cum Cura Animarum, coercita tamen Visitatione ad ea tantum, quæ Sacramentorum administrationem respiciunt. Id ipsum a san. mem. Benedicto XIV. confirmatum, & Sacræ Congregationis decretis fuisse roboratum. Hoc igitur positum, contendit nullo jure potuisse Episcopum Nucerinum visitare Ecclesiam S. Leonardi, quæ Parochialis non est, & cuius manutentioni, & decori per Visitationem anno 1779. expletam ab Equite Joa. Baptista Severi fuit abundè provisum.

Nec obesse, quod eadem Ecclesia sæpius subjecta fuerit Episcopi Visitationi, quia non debet attendi quid quid perperam fecerunt Episcopi Prædecessores, quorum factum prosterntur a clausula *sublata*, & *decreto irritante*, quibus Apostolicæ Constitutionis munitæ sunt; Maxime quia Sac. Congregatio die 17. Junii 1690. in causa Mantuana declaravit non licere Episcopis visitare Ecclesias non Parochiales Ordinis Hierosolymitani, quamvis a Prædecessoribus Episcopis fuissent visitatæ. Ex his omnibus infert ad II. dubium irritam esse Visitationem peractam ab Episcopo Nucerno, & omnino circumscribendum ex defectu jurisdictionis sequestrum de ejus mandato Colonis Commendæ indictum.

Episcopus refert Prædecessores suos nunquam omisisse Visitationem Ecclesiæ S. Leonardi, idque comprobatur attestationibus, tum Canonici Senioris, qui per plures annos munus Convistoris exercuit, tum etiam Cancellarii Episcopalis, qui pervolutis Actis Visitationum, testatur ab anno 1597. Episcopos Nuceros pacificè semper dictam Ecclesiam visitasse, pluraque in actu Visitationis edidisse decreta ejusdem Ecclesiæ decorem, & manutentionem respicientia. Advertit perperam in dubium

revocari Episcopi auctoritatem, quam Sac. Congregatio attendita immemorabili consuetudine, etiam lire pendente, semper præservavit. Notat insuper supervacaneum fore Diœcesis Visitationem instituere, nisi Ordinarii locorum facultate potirentur adigendi Ecclesiarum Rectores, etiam si Milites Hierosolymitani sint, ad executionem Decretorum, qua in ipsa Visitatione edita sunt per fructuum sequestrationem: *Monacellus Formular. legal. part. 2. tit. 15. for. 1. num. 28.*

Addit ulterius, inanem esse quæstionem de circumscriptione sequestri, quod Eques Commendatarius nunquam voluit attendere, cum singulis annis consuetos redditus perciperit. Demum inquit = *Promothor meus Fiscalis, cum decreverit nullam velle sibi suscipere in hac causa partem, declarat præfixum habere sibi terminum, quem illi præfigere debebam jussu EE. VV. instante Equite Commendatario S. Justini Perusæ. Si EE. VV. visum fuerit ad me nullatenus spectare ejusdem Ecclesiæ visitationem, me hoc ulteriori incommodo levatum putabo, & libenter a visitatione ejusdem abstinere, cum persuasum mihi sit, hoc inter jura numerandum non esse, quæ pastoralis sollicitudo debeat Ecclesiæ sumptibus tueri.*

Ex dispositione Sacri Concilii Sess. 7. cap. 7. de reformatione habetur: *Beneficia Ecclesiastica Curata, quæ Cathedralibus Collegiatis, seu aliis Ecclesiis, vel Monasteriis, Beneficiis, seu Collegiis, aut Pius locis quibuscumque perpetuo unita, & adnexa reperiuntur, ab Ordinariis Locorum annis singulis visitentur appellationibus, privilegiis, exemptionibus minime suffragantibus. Rursus in eadem Sessione cap. 8. statutum est = Locorum Ordinarii Ecclesias quascumque quomodolibet exemptas auctoritate Apostolica singulis annis visitare teneantur, & opportunis Juris remedijs providere, ut quæ reparatione indigent reparentur, & Cura animarum, si qua illis imminet, aliisque debitis obsequiis minime defraudentur: appellationibus, privilegiis, consuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore præscriptis, Judicium deputationibus, & illorum inhibitionibus penitus exclusis.*

Sub hac Tridentini dispositione existimarunt Equites Hierosolymitani nequaquam compræhendi illorum Ecclesias, & Capellas, licet in illis Cura animarum exerceretur; hinc graves inter ipsos, & Locorum Ordinarios ortæ sunt controversiæ, quæ tamen compescere voluit S. Pius V. Constitutione edita die 21. Septembris 1571., cu-

ius initium est = *Exposuit* = in qua §. 3. decrevit = *Omnes*, & *singulos locorum Episcopos*, & *alios Superiores tanquam Apostolicæ Sedis Delegatos*, omnes, & *quascumque Parochiales Ecclesias*, ceteraque *Beneficia Ecclesiarum suarum, Civitatum, & Diæcesum*, quibus *animarum Cura imminet ad dictam Religionem* [scilicet Hierosolymitanam) *ejusdem Milites Capellanos*, *Ministros*, *Rectores quomodolibet pertinentia*, etiam *quod in eis Episcopalem*, & *Temporalem jurisdictionem Religio*, & *Milites prædicti haberent*, eorumque *Ecclesias*, *Rectores*, *Vicarios*, & *Ministros quoscumque* (*in his tamen dumtaxat*, quæ *animarum curam*, *illiusque exercitium*, & *Sacramentorum Administrationem respiciunt*) *visitare*, omnesque *actus Visitationem concernentes exercere posse*, & *debere*.

Ulterius §. 4. mandavit, quod = *Episcopi*, & *alii Superiores Visitationem hujusmodi tanquam Delegati Apostolicæ Sedis faciant* = & tandem §. 8. expresse inhihit = *dictis Episcopis*, & *aliis Superioribus*, *ne hac visitandi facultate eis per præsentem concessa, alio utantur modo, quam præscripto*.

Post relatam S. Pij V. Constitutionem, aliam san. mem. Benedictus XIV. edidit die 12. Martij 1753. Constitutionem, quæ incipit *Inter illustria*. In hac confirmavit omnia Privilegia a Romanis Pontificibus Ordini Hierosolymitano concessa, recepitque sub immediata Sedis Apostolicæ protectione Dòmos, Hospitalia, Ecclesias, Capellas, Oratoria, ac Loca, & Membra quæcumque ad dictam Religionem pertinentia. Deinde vero §. 3. jussit, ne *Episcopi ullam in eos, vel ea Jurisdictionem, Correctionem, Visitationem, Superioritatem, Dominium seu Potestatem, præter quam in his quæ ad Animarum Curam, & Sacramentorum adinistrationem pertinent, aliisque in casibus per dictum Concilium* (scilicet Tridentinum) *seu per Apostolicas Constitutiones, aliasque Ordinationes præfatas, expressis, & declaratis exercere, aut excommunicationis, aliasque sententias, censuras, & penas promulgare* (*etiamsi forsan hæctenus per abusum, seu alterius privilegium, aut negligentiam, etiam per longum tempus taliter observatum non fuisset, seu dicti Hospitalis, ejusque Membrorum, Ecclesiæ non Parochiales, in quibus Sacramenta Fidelibus non administrantur pluries fuissent a Prædecessoribus Episcopis visitatæ*) *possint, & valeant*.

Pluries de hac re actum fuit in Sac. Congregatione; Episcopi Mantuani ab anno 1576. ad annum usque 1689. quinque visitaverant Ecclesiam S. Joannis de Templo, quæ est membrum Commendæ S. Vitalis, & Sepulcri Veronæ; de hujusmodi Visitatione conquestus est Frater Commendatarius Bernardinus della Ciaja, & proposito dubio = *An Episcopus potuerit, & possit dictam Ecclesiam ad Commendam Ordinis Hierosolymitani spectantem visitare* = Die 17. Junii 1690. prodiit resolutio = *Negative lib. 40. decret. pag. 396.*

Rursus, cum Episcopus Spoletanus nedum Ordinaria Auctoritate, verum etiam tanquam Apostolicæ Sedis Delegatus visitasset Ecclesiam S. Jacobi Oppidi Nurtiæ ad Religionem Hierosolymitanam pertinentem, reclamavit Commendatarius; disputatisque dubiis in *Spoletana Visitationis I. An liceat Episcopo visitare Ecclesiam, de qua agitur in casu &c. II. An Visitatio facta sit attendenda in casu &c.* = Die 28. Julij 1713. rescriptum fuit ad I. *Negative*, ad II. *Provisum in primo lib. 63. decret. pag. 312.* Reproposita causa die 16. Decembris ejusdem anni responsum est ad I. *In decis. quoad materiale Ecclesiæ; in reliquis spectare ad Episcopum.* ad II. *In decis. dicto lib. 63. decret. pag. 529.*

In *Asculana Visitationis*, contendebat Episcopus visitare posse Ecclesiam S. Joannis ad Templum, quæ est Commenda Sacræ Religionis Hierosolymitanæ, non solum quia sui Prædecessores eam visitaverant, sed etiam quia Concilium Tridentinum *Sess. 7. cap. 8. de Reform.* decernit, quod locorum Ordinarii Ecclesias quascumque quomodolibet exemptas visitare teneantur, atque insuper quia *Sess. 21. cap. 8. de Reform.* statuit, quod Monasteria commendata, Prioratus, & Præposituræ nuncupatæ, in quibus non viget regularis observantia, nec non Beneficia tam Curata, quam non Curata, Secularia, & Regularia qualitercumque commendata, etiam exempta ab Episcopis tanquam Apostolicæ Sedis Delegatis annis singulis visitentur: Hinc discusso dubio = *An, & quo jure liceat Episcopo Asculano visitare Ecclesiam S. Joannis ad Templum* = Die 4. Martii 1719. plenis suffragiis edita est resolutio *Negative*.

Quandoque tamen in solo judicio manutentionis Sac. Congregatio præservandam censuit Episcopis visitandæ facultatem. In *Miletan. Jurisdictionis*, contendens Religio Hierosolymitana Episcopo Miletensi nequaquam spectare exercitium spiritualis Jurisdictionis in Oppidis

Melicuccæ, & Druſi, quæ Oppida quoad temporalia Ordini Hieroſolimitano ſubiecta erant; Decem, & ſeptem hac de re diſcuſſa fuerunt dubia, & hæc inter VII. ſic conceptum = *An in jure viſitandi Eccleſias Parochiales, aliasque omnes dictarum Commendarum ſit concedenda manutentio Epifcopo, ſeu potius Commendatario.* Die 3. Auguſti anni 1743. prodiit reſponſio *Manutenendum eſſe in omnibus Epifcopum.*

Demum quod attinet ſequeſtra, quibus redditus Commendæ ſubjicit Epifcopus, ut Viſitationis decreta adimplerentur, notandum, quod Sac. Congregatio die 18. Maii 1590. Epifcopo Hieracenſi ſic reſcripſit = *Ad id quod A. T. nomine quaſitum fuit a Sac. Congregatione Cardinalium Concilii Tridentini SSiſi Domini Noſtri auſtoritate Interpretum videlicet, liceat ne ſibi ſequeſtrare fructus Beneficiorum, etiamſi ſint Hieroſolymitanorum Militum, ad eorum Eccleſias inſtaurandas, non obſtante Sanctiſſimi Domini Noſtri Conſtitutione, prout latius in libello continetur? Illuſtriſſimi Patres reſponderunt id utique A. T. licere = lib. 7. litterarum Sacræ Congregationis pag. 165. Hiſce adnotatis definient EE. VV.*

- I. *An liceat Epifcopo Viſitare Eccleſiam S. Leonardi ſpectau. ad Sacram Religionem Hieroſolymitanam in caſu &c.*
- II. *An Viſitatio facta ſit attendenda, & reſpectively ſervandum ſequeſtrum in caſu &c.*

PERUSINA JURIS VISITANDI. Non nullæ extant in Diœceſi Peruſina tum Parochiales Eccleſiæ, tum non Parochiales, quæ de juribus ſunt Commendæ S. Juſtini Ordinis Hieroſolymitani. Has omnes Eccleſias indiſtinctè viſitavit Epifcopus Peruſinus in prima, & ſeconda Diœceſis Viſitatione; Verum exiſtimans Eques Bonacurſius dictæ Commendæ Poſſeſſor eaſdem Eccleſias, quæ Parochiales non ſunt, ratione Privilegiorum

Seſſ. 7. cap. 7. & 8. de Refor.

Sacrae Religionis a Visitatione Episcopi exemptas esse, conquestiones suas ad Sac. Congregationem detulit, & bina infra-scripta dubia ab EE. VV. definienda proponit.

Ad tuenda propria jura, repetit ipse ea omnia, quae deduxit in alia identica quaestione, quam habet cum Episcopo Nucerino, & sustinet Ecclesias Ordini Hierosolymitano addictas nequaquam Episcoporum jurisdictioni subjectas esse, solumque Episcopis licere illas visitare, si Parochiales fuerint, quoad ea, quae Curam animarum, & Sacramentorum administrationem respiciunt; Nec ad hanc evertendam exemptionem prodesse Episcopis longævam consuetudinem, cum per Constitutionem san. mem. Benedicti XIV. incipientem = *Inter illustria* = sit penitus sublata,

Episcopus refert, ex Codicibus Sacrarum Visitationum deprehendi, ab Episcopo Ferniani Praedecessore suo anno 1733. visitatas fuisse Ecclesias tum Parochiales, tum etiam non Parochiales, ac praesertim Oratorium S. Justini; eandemque Visitationem explevisse annis 1763., & 1768. Episcopum Amadei, & propterea Praedecessorum exempla secutum fuisse, dum in prima, & secunda Visitatione dictas Ecclesias visitare non omisit; Addit, quod licet juxta mandata Sac. Congregationis Promotori Fiscali praefixerit terminum ad deducendum jura, nihilominus ipse = *nullam in hac re partem faciet, & opponere prorsus omittet, cum ego summum profiteor obsequium erga Sacram Religionem Hierosolymitanam, & EE. VV. jussibus obtemperare perlibenter promptus ero.*

Quae ad rem conferre possunt, habent EE. VV. ex praecedenti causa *Nucerina juris Visitandi* in praesenti Folio descripta; perpenfis igitur omnibus, quae ibidem animadversa sunt, dignabuntur decernere.

- I. *An liceat Episcopo visitare Ecclesias non Parochiales spectan. ad Sacram Religionem Hierosolymitanam in casu etc.*
- II. *An Visitatio facta sit attendenda in casu &c.*

BONONIEN DISPENSATIONIS. In Testamento, *Sess. 23. cap 6. de Reform.* quod condidit anno 1603. Blasius de Monaris, Beneficium institui iussit ad Altare Visitationis Beatæ Mariæ Virginis propriis sumptibus erectum in Collegiata Ecclesia S. Blasii Civitatis Centi. Pro illius dote reliquit Prædium Tornaturarum viginti quinque, & Beneficiatum adegit *ad celebrandum ad dictum Altare unam Missam lectam quotidianam.* Primum Rectorem dicti Beneficii esse voluit Sacerdotem Antonium de Monaris, qui *celebrare habeat dictam Missam planam quotidianam, & in ipsa orare debeat Deum pro anima ipsius Testatoris, & ejus Antecessorum.* Post istius Sacerdotis obitum mandavit eligi = *alium proximiorum de sua Agnatione, & Familia* =; eo autem non existente, jus eligendi Beneficiatum detulit ad Archipresbyterum dictæ Collegiætæ S. Blasii, & ad proximiorum de eadem sua Agnatione, & Familia. De anno 1604. ad erectionem Beneficii deventum est, ejusque Rectori in ipso erectionis instrumento per tunc temporis Archiepiscopum Bononiensem mandatum fuit = *quod debeat celebrare Missam planam quotidianam ad dictum Altare, & in ipsa orare Deum pro anima dicti Domini Blasii, & illius Antecessorum.*

Putarunt Beneficiati Testatorem haud demandasse Missarum applicationem, & propterea illius voluntatem satis adimpleri existimarunt celebrando in Altari Sanctissimæ Visitationis, quin Sacrum pro ejus anima applicarent. Morem hunc improbavit clar. mem. Card. Malvetius, qui in Pastoralis Visitatione anni 1771. declaravit Beneficiatum teneri ad quotidianam Missarum celebrationem, & applicationem. Cum tamen præfati Beneficii redditus vix æquarent summam sc. 40. =, proindeque onus quotidianæ celebrationis grave nimis, prorsusque impar videretur, hinc dictus Card. Malvetius eodem anno 1771., instante Sacerdote Andrea Monarii Beneficii Rectore, decrevit, quod ex redditibus ad dictum Beneficiatum pertinentibus scuta sexdecim detraherentur, quibus Rector Præbendæ nomine frueretur, superextantes vero erogarentur in celebrationem tot Missarum, constituta singularum eleemosyna in obulis quatuordecim, nempe duodecim pro Celebrante, & duobus pro utensilibus; Quod quidem decretum ne dum probavit, verum etiam exequi voluit modernus Emissus Archiepiscopus in Visitatione expleta anno 1780.

Per obitum dicti Sacerdotis Andræ Monari vacavit hujusmo-

jusmodi Beneficium; cumque non extarent Presbyteri a Testatore contemplati, Bartholomæus de Monari suppliciter petit a SSmo Domino Nostro facultatem nominandi unicum, quem habet Filium in undecimo ætatis anno jam constitutum; efflagitavit præterea deletionem oneris applicandi Missam, quia nunquam a Testatore demandatum extiterit, vel saltem postulavit, ut applicatio ad certum Missarum numerum coerceretur. Ablegatis precibus Sac. Congregationi, de hisce omnibus judicium EE. VV. hodie exquiritur.

Ad I. inquit, petitam dispensationem denegandam non esse, cum agatur de persona, quæ est de Familia Fundatoris, ab illo passivè vocata, & unica in dicta Familia, quæ capax sit assequendi Clericatum; Addit præterea, huic nominationi assentiri Archipresbyterum Collegiæ Ecclesiæ S. Blasii, cui una cum Oratore Patronatus activus competit. Demum advertit, ejus Familiam ingentem pecuniæ summam erogasse pro reedificanda, ornandaque Capella, in qua erectum est Beneficium, eademque familiam multo gravatam esse Filiorum numero, & aliquo indigere subsidio. Quare gratiam denegandam non esse existimat in his circumstantiis, cum præsertim dispensatio Pueris etiam quinquennium, aut sexennium vix excedentibus fuerit impertita.

Ad II. tuetur, ex Fundatoris voluntate pandita in ejus Testamento desumi, quod ipse celebrationem dumtaxat, non vero Missarum applicationem voluerit, quod etiam comprobatur ex longæva observantia, Archiepiscoporum aquiescentia, qui nunquam Missarum applicationem demandarunt, ac tandem ex rescripto San. Mem. Benedicti XIV., qui Beneficii Rectori olim permisit, ut dum Missas in Altari SSmæ Visitationis juxta foundationem Blasii Monari celebraret, posset eodem tempore aliud onus adimplere, cui applicatio Missarum juncta erat. Fatetur, quod demandata a Testatore Sacrorum celebratione, volita quoque censeatur illarum applicatio; verum sustinet ab hac regula recedendum esse, quando celebrationis modus præfinitus est: Qua de re, cum Blasius Monari, Missarum celebrationem indixerit sub lege, ut *orare debeat Deum pro anima ipsius Testatoris, & ejus Antecessorum*, volita tantummodo præsumitur celebratio absque ullo applicationis onere. Quatenus vero utrumque onus celebrationis, & applicationis Beneficiato inherere decernatur, tunc contendit applicationem ad certum

tum numerum esse præfinitam, nam tali modo, & Rectoris quieti, & Fundatoris suffragio magis consulitur; Maxime quia Prædium Beneficii incorporatum reperitur cum aliis bonis ad Oratorem spectantibus.

Emus Archiepiscopus de sua sententia rogatus, quod attinet ad primam petitionem inquit = *Constat de erectione, & dotatione ab uno ex Oratoris Majoribus facta, deque jurepatronatu in Agnatione manente, atque adeo ad Oratorem spectante. Cum itaque oneribus Missarum Beneficio adnexis satisfieri per alium Sacerdotem possit, veniam Oratori puto posse concedi nominandi Filium, & si propter ætatem minus iste sit idoneus ad hujusmodi Beneficium, salva tamen, & integra obligatione satisfaciendi per Sacerdotem iis oneribus, quibus per se non potest satisfacere; Nominandi quidem jus non modo ad Oratorem pertinet, sed ad Ecclesie Collegiatæ Archipresbyterum, qui Oratori non modo non obstat, sed in eodem nominando Adolescentem cum eo planè consentit.*

De omissa a Decessoribus Beneficiatis Sacrorum applicatione, testatur = *eos in ea falsa opinione fuisse onus tantum, ut dicunt, præsentie; non applicationis sacrificii sibi impositum esse, ac propterea, nec pro Fundatore Sacrum obtulisse, nec pro Majoribus ejus = Addit insuper = Verum item esse Andream Monarium Ecclesie Collegiatæ Canonicum, postremumque Beneficii Rectorem petisse a San. Mem. Benedicto XIV., & impetrasse, ut sibi liceret in Altari Visitationis eas Missas celebrare, quas ut possessor alterius Beneficii in alio Altari celebrare; & applicare tenebatur; hinc uno tempore, & in eodem Altari duabus obligationibus satisfecisse, uni quidem per præsentiam, alteri vero per applicationem; Sed tota hæc facultas innitebatur præfate opinioni Rectorum hujus Beneficij, quæ si vera fuisset, locum etiam, & vim obtinisset; contra si falsa = Hanc autem opinionem falsam fuisse deprehendi affirmat, ex verbis ejusdem Fundatoris ex Testamento elicitis, & propterea jure meritoque Card. Malvetium Missarum applicationem decrevisse, quod quidem decretum, & ipse quoque confirmavit.*

Tandem de petitione præfinitendi numerum Missarum, quæ applicari debeant, Emus Archiepiscopus hæc habet = *Animaduertendum est Testatorem pro Beneficij fundo destinasse Prædiolum, quod in duas dumtaxat partes divisum est; extat autem in una parte Domus cum omnibus necessariis pro habitatione Coloni, &agri cultu; Etiam ergo*

Colonus idem colat alias terras adjunctas huic Prædiali proprias ejusdem Familie Monari, videtur tamen, adhibita diligentia separari posse fructus Prædiali Beneficio adnexi ab aliis fructibus adjunctæ terræ, licet ab uno eodemque Colono utraque terra colatur. Itaque in eam facile sententiam descenderem, prohibendum scilicet auctoritate istius Sac. Congregationis Oratori, ne amplius redditus Beneficii cum aliis redditibus permisceantur. præcipiendum vero, ut ipse Orator tanquam Filius administrator, decem, qui sequantur annis separatas, distintasque annuorum proventuum Beneficii rationes in peculiarem Codicem fideliter referat, & elapso decennio, cognitisque redditibus Beneficii, certus Missarum celebrandarum numerus sine errandi periculo definiatur. Interim vero debeat absolute quotannis non omittere celebrationem juxta formam Decretorum Sac. Pastoralis Visitationis sub obligatione etiam supplendi defectum, quatenus minor esset numerus Missarum comparate ad fructus, aut etiam se compensandi, quatenus ob eandem causam major esset. Quod si decennale hoc tempus Sac. isti Congregationi longius æquo videretur ad numerum Missarum decernendum, arbitraretur judicio. Periti, primo quidem stabiliendam mensuram agri Beneficio adnexi, tum pretium agri, annuumque ejusdem fructuum liberum esse statuendum, ut sic tandem detracta Præbenda, multo citius constitueretur numerus Missarum singulo quoque anno celebrandarum = .

Alexander III. scribens Archiepiscopo Cantauriensi ejusque Suffraganeis mandavit, ut Nemi in infra annum quartumdecimum constituto Personatum cujuslibet Ecclesie concedere præsumatis. Scituri pro certo; quod inde feceritis irritabimus, & inobedientiam vestram graviter puniemus: prout habetur in cap. Indecorum 3. de etate, & qualitate præficiend. Hanc disciplinam renovavit Sac. Concilium Sess. 23. cap. 6. de reform. in quo statuit = Nullus prima, Tonsura initiatus, aut etiam in minoribus Ordinibus constitutus ante decimum quartum annum Beneficium possit obtinere

Sustinent Corrad. prax. Dispens. lib. 4. cap. 2. num. 8. Piton. discept. Eccles. 13., quod ab hac regula receditur, si agitur de persona passivè vocata, & unica ex contemplata Familia Sac. Congregatio concurrentibus relatis circumstantiis, & accedente consensu Patronorum, quandoque indulget, ut Ecclesiastica Beneficia obtinerentur a personis; licet nondum decimum quartum annum expleve-

rint. In *Lucana Beneficii, seu Capellanie* 17. Maij 1749. dispensavit cum Pueri quadriennii. In *Monasterien., seu Osnaburgen. Canonicatum* 1. Julij 1753. eandem dispensationem concessit Pueri quinquennii, & in *Beneventana Dispensationis Patronus* nominavit ad Capellaniam institutam in Ecclesia sub invocacione SSñi Nominis Jesu cum onere celebrationis Missæ quotidianæ proprium Filium in sexto ætatis anno constitutum sub spe obtinendæ dispensationis, & proposito dubio = *An sit consulendum SSmo pro dispensatione in casu &c.* Die 28. Augusti 1779. rescriptum fuit = *Affirmativè usque quo Orator ad legitimum ætatem pervenerit pro suscipiundo Sacerdotio, adimpletis oneribus =.*

Hæc de primo dubio, quod vero attinet ad secundum. Quæstio oritur inter Doctores, an Fundator, qui Beneficiato onus imposuit celebrandi Missam, nec ullum verbum de illius applicatione adjecit, censeatur imposuisse etiam onus Missam applicandi. *Benedictus XIV. de Sacrificio Missæ lib. 3. cap. 9. num. 1.* affirmativam sententiam tuetur. Admittit, quod juxta *Regulam 57. de regul. jur. in 6.* = *Contra eum, qui legem dicere potuit apertius, est interpretatio facienda*, tamen cum in *Regul. 45. eod. tit.*, statuatur = *Inspicimus in obscuris, quod est verisimile.* Hinc putat verisimile esse, ut ille, qui Beneficium fundavit, & onus celebrandi Missam imposuit, in ejus suffragium eandem Missam applicari voluerit.

Hanc sententiam secuta est Sac. Congregatio in *Tinen. applicationis Sacrificii*: Expositum fuit, quod ex dispositione Testamentaria antiquitus facta a pio Testatore reperiebatur fundata quædam Capellania cum onere Capellano pro tempore Sacrum faciendi singulis Dominicis aliisque Festis diebus, nulla adjecta declaratione ad cujus suffragium applicandum esset Sacrificium, hinc Episcopus supplicavit declarari, an hujusmodi Sacrificium applicandum esset pro anima ipsius Testatoris, an vero ad libitum Capellani, uti semper factum fuerat. Die 18. Augusti 1668. eadem Sac. Congr. respondit = *Applicandum esse Sacrificium pro anima Testatoris lib. 26. decret. pag. 61.*

Ad casum de quo agitur præstat animadvertere, quod alias definivit Sac. Congregatio in *Vintimilien.*, cujus hæc est facti species; Sacerdos Joannes Hieronymus Luterii instituit Hæredem Sororem suam, eaque sine filiis decedente, in omnibus suis bonis substituit Hospitale S. Spiritus

ritus illius Civitatis cum onere celebrare faciendi in
 ejus Ecclesia Massam unam quotidianam = & in ea ora-
 re pro anima ipsius Testatoris ; Aperta favore Hespita-
 liss succellione ad prædictam Hæreditatem , illius Gu-
 bernatores petierunt definiri = An Sacerdos ad celebra-
 tionem Missæ eligendus tenentur illam applicare, attentis
 verbis Testatoris superius recensitis , videlicet = & in ea
 orare pro anima ipsius Testatoris = nulla facta mentio-
 ne applicationis, cum aliud sit orare, aliud Missam applicare =
 Die 27. Aprilis 1720. prodiit responsum = Sacerdotem
 teneri ad applicationem Missæ, lib. 70. decret. pag. 187. . Hæc
 prænotanda erant; superest modo, quod E. E. VV. definiant.

- I. An sit consulendum SSmo pro dispensatione in casu &c.
- II. An sit locus applicationi Missarum , & in quo numero in casu &c.

Sess. 22. cap. 4.
 de Reform.

NARNIEN. JURIS INTERESSENDI , ET VO-
 TANDI . Per Apostolicas litteras diei 15. Julii ani-
 ni 1733. San. Mem. Clemens XII. Mensæ Capitulari Nar-
 nizæ perpetuo univit bona omnia , quæ ad Ecclesiam Bea-
 tæ Mariæ Virginis del Ponte dictæ Civitatis pertinebant.
 Hujusmodi unio facta est , ut distributiones quotidianæ
 auferentur , & propterea ab eodem Pontifice mandatum
 fuit , ut redditus dictorum bonorum duas ex tribus parti-
 bus perciperent Canonici , tertiam vero partem Benefi-
 ciati . Cum autem præfata bona Canonici , exclusis
 prorsus Beneficiatis , privativè administrarent ; idcirco
 usque ab anno 1765. de hoc extrajudicialiter Beneficiati
 conquesti sunt apud Episcopum . Proposita illorum peti-
 tio fuit in Capitularibus Comitibus eo anno habitis , pro-
 diitque resolutio , quod Episcopus quæstionem absque
 ulla judicii forma definiret .

Verum non expectata Episcopi Sententia , occasione exe-
 quendi cujusdam contractus de bonis ad dictam unitam
 Ecclesiam pertinentibus , Canonicis placuit Beneficiatos
 advo-

advocare , eorumque suffragia exquirere ; Deinde tamen Canonici privatim bonorum administrationem exercuerunt ; Hinc Beneficiati in Episcopali Curia judicialiter insteterunt , ut declararetur jus sibi esse ferendi suffragium in iis, quæ fiunt pro administratione Bonorum, ac rerum spectantium ad dictam Ecclesiam S. Mariæ del Ponte . Abstinit a declaratione ferenda Curia Episcopalis, habitoque recurſu ad SSmum Dominum Nostrum , instantibus Canonicis petitio ablegata fuit Sac. Congregationi , & de ea in primo dubio disputatur . Cum autem nonnulli ex Canonicis petitioni Beneficiatorum assentirentur , & litem agere recusarent , oportuit propterea alterum dubium proponere super contributione ad expensas litis . De utroque igitur modo agendum est .

Qui Canonicorum causam tuetur inquit , quod soli Canonici Capitulum constituunt , nec sub Capituli nomine Beneficiati compræhenduntur , cum isti in Canonicorum auxilium sint instituti , illorumque servitio addicti esse debeant ; Quare nullum jus Beneficiatis competere ferendi suffragium in Capitulis . Idque eo magis verificari quoad Beneficiatos Ecclesiæ Cathedralis Narniæ , qui amovibiles sunt , eorumque Beneficia in titulum perpetuum nunquam conferuntur . Nec obesse , quod de redditibus Ecclesiæ S. Mariæ del Ponte tertiam partem percipiant , nam unio prædicta nec Canonicis , nec Beneficiatis , sed solum Mensæ Capitulari , quæ a Canonicis dumtaxat administrari solet facta dignoscitur , & in unionis Bulla , præter jus percipiendi fructus, nihil aliud Beneficiatis tribuitur .

Addit præterea petitioni Beneficiatorum adversari tum observantiam , tum methodum hucusque retentam in administratione bonorum Capituli ; Advertit enim alias extare Massas in Cathedrali Ecclesia Narniensi , de quibus Beneficiati participant , & tamen in expediendis illarum negotiis nunquam ad suffragium ferendum Beneficiati admissi fuerunt , quemadmodum ; nec eo jure usi sunt, cum oportuit aliquid agere , quod ad Ecclesiam S. Mariæ del Ponte pertineret . Hanc verò observantiam inverti haud posse per Capitulum habitum anno 1767. , in quo ad deliberandum , an fieri deberet alienatio quædam de rebus S. Mariæ del Ponte, adsciti etiam fuerunt Beneficiati, suffragiumque dederunt , cum hujusmodi actus unicus sit, & de eo tempore jam controversia ad Episcopum delata fuisset .

Ad II. suffinet, teneri ad expensas litis indistinctè omnes Canonicos, cum agatur de tuendo jure totius Capituli; Quia ratio habenda sit de ejusdem litis eventu, cum sufficiat, litem evidenti calumnix nota carere, ut omnes de gremio ad illius expensas compellantur.

Contra vero Beneficiati advertunt, Ecclesiam S. Mariæ del Ponte ante unionis tempus non fuisse de juribus Ecclesiæ Cathedralis, secuta vero unione, illius bona pro duabus partibus Canonicis, pro alia tertia parte ipsis applicata fuisse, & quemadmodum pro hac tertia parte in hujusmodi Massa agitur de illorum interesse, hinc inferunt, competere sibi jus ferendi suffragium, & interessendi Capitulis, in quibus tractantur dictæ Massæ negotia. Perperamque objici contrariam observantiam, cum illam non probent Canonici, & quatenus probarent nullius esset efficacitæ post Capitulum habitum anno 1767., in quo interfuerunt, & suffragium tulerunt tam Beneficiati, quam Canonici.

Pro parte Canonicorum, qui in litem non consenserunt, nullus unquam comparuit, qui eorum jura tueretur, licet judicialiter Interpellati fuerint.

Episcopus post narratam facti seriem sic ait = *Ex verbis ejusdem Bullæ etiam Beneficiati cum Canonicis expresse dignoscuntur comprehensi in unionem per dictionem = Canonicis, & Beneficiatis =, quæ siquidem dicitio in casu, de quo agitur operari videtur, ut idem sit de uno, & de altero ex copulatis, ac per hujusmodi dictionem æquari videntur omnia copulata, scilicet pari ratione compræhensi Beneficiati cum Canonicis, & pariformiter omnia determinari.*

Glossa in Cap. Cum ad hoc 16. de Clericis non residentibus verbo *Affisios* = inquit = *Vocat Affisios Beneficiatos, quia non sunt Canonici, qui servire debent Ecclesiæ, nec vocantur ad omnes tractatus cum Canonicis* = ex quo infert *Barbosa de Can., & Dignit. cap. 4. num. 37. Card. Petra. comm. ad Const. 1. S. Leonis Magni sess. 2. n. 11.*, quod nomine Capituli non compræhenduntur Beneficiati quamvis sint perpetui.

Advertit *Fargna part. 2. de jure patronat. can. 27. cas. 12. num. 13.*, quod administratio Massæ Communis ex juris dispositione privativè spectat ad Canonicos, nec isti ullam rationem gestæ administrationis reddere tenentur Beneficiatis. Verum *Card. Petra loco cit. num. 13.* existimat, quod si Beneficiati in Communi Massa interesse habeant, & illa ex bonis propriis Beneficiatorum fuerit

conflata, tunc ipsi una cum Canonicis ad administrationem admittendi sint.

In præfenti casu potissimum animadvertendum est, cuinam unio bonorum Ecclesiæ S. Mariæ del Ponte facta fuerit. Præ oculis habenda est consuetudo, quæ observatur in Capitulo quoad alias Massas, de quorum redivibus, licet participant Beneficiati, nullum tamen jus habent quoad administrationem, ut inde dijudicari possit num sint admittendi ad ferendum suffragium quando pertractantur negotia Ecclesiæ S. Mariæ del Ponte.

Quoad litis expensas videri poterunt Resolutiones editæ in *Viterbien. expensarum litis* 28. Januarii 1769. in *Imolen. juris convocandi Capitulum die* 14. Maii 1774., & in *Ferrarien. Confraternitatis quoad XI. dubium die* 14. elapsi mensis Septembris.

Vestrum nunc erit Eminentissimi PP. dijudicare.

I. *An Beneficiati Ecclesiæ Cathedralis Narniæ vocari, & suffragari debeant in Capitulis, in quibus agitur de rebus Ecclesiæ S. Mariæ del Ponte in casu &c.*

II. *An expensæ hujus litis pro parte Canonicorum fieri debeant a Capitulo, seu potius a singulis Canonicis in casu &c.*

VITERBIEN. DOTIUM. De hujus Causæ meritis *Sess. 24. cap. 9. de Reform.*

actum est in Congregatione diei 20. Aprilis anni elapsi. Perpecta tunc fuit Eminentissimis Patribus Institutio Piæ Unionis, quam vocant *del seicento*, & hæc Unio aggregata est Confraternitati Mortis, & Orationis Civitatis Centum Cellarum. Perpectæ itidem fuerunt Leges, & Statuta, quas in Dotium distributione observare tenentur Sodales. De conculcatione tamen Statutorum in dotatione annorum 1777., & 1778. conquesti sunt Paulus Ruffini, & Angelus Grazioli eo tempore Præfides Piæ Unionis; hinc disputato dubio = *An sustineat*

neatur facta deletio ab Urna nominis Puellarum, quæ res-
 pectivis annis 1777., & 1778. dotatæ fuerunt ad nomina-
 tionem Gubernatoris tunc pro tempore existentis Societatis
 Mortis, seu potius earum nomina retinenda sunt in Urna
 donec fuerint sorte extracta pro altera consequenda Dote in
 casu &c. supradicta die prodiit responsum = Negative ad
 primam partem, affirmativè ad secundam.

Cum autem hujusmodi resolutio silentibus Confratribus ca-
 pta fuerit, hinc, impertita nova audientia, Causa ad exa-
 men revocatur. Qui illorum jura tuetur inquit, in Statu-
 tis dictæ Unionis sancitum esse, quod nulla ex Puellis, quæ
 semel nominata pro una Dote fuit, possit aliam Dorem
 consequi; hinc sustinet retinendum non esse in Urna
 nomen Puellæ, quæ jam ad præsentationem Guberna-
 toris Dotem consecuta est, quia tunc non unum sed duo
 Dotalia subsidia assequeretur. Nec obesse exceptionem,
 quod sub hac lege non compræhendantur Puellæ a Gu-
 bernatoribus nominatæ; cum quælibet hac de re dubie-
 tas sublata fuerit, per resolutionem editam in Comitii ha-
 bitis die 7. Februarii 1779., in quibus resolutum fuit ut
 removeretur ab Urna nomen Puellarum, quæ Dotem ad
 nominationem Gubernatoris obrinuerunt.

Nec rite objici, quod eadem resolutio utpote respiciens
 tempus futurum, non vero præteritum trahi non possit
 ad Puellas jam nominatas. Advertit enim usque ad an-
 num 1776. in Urna reponi consuevisse Confratrum no-
 mina, ut qui sorte extractus fuisset, Puellam nomina-
 ret, deinde vero methodum variatam fuisse, & nomina
 Puellarum in Urna reposita. Cumque eo tempore præ-
 sens quæstio mota fuisset, sustinet propterea casum, de
 quo agitur, sub ea dispositione compræhendi.

Ex alia vero parte nihil novi allatum fuit. Dignabuntur
 EE. VV. Folium resumere Congregationis diei 16. Mar-
 tii anni mox præteriti, in quo præsens Causa descripta
 reperitur, ac decernere.

An sit standum vel recedendum a decisis in casu &c.

ALBINGANEN. REDUCTIONIS MISSÆ CONVENTUALIS. Collegiata Ecclesia S. Nicolai Caftri-Diani Albinganen Diœcesis quindêcim numerat Canonicos. Præbendarum redditus, præter quam quod exigui sunt, cum fere omnes ex tot Censibus percipiuntur, ob Debitorum paupertatem difficilis sunt exactio. Parum etiam emolumentum percipiunt Canonici ex Massa distributionum quotidianarum; Hinc preces dederunt, quibus postulant deletionem oneris applicandi Sacrum Conventuale pro Benefactoribus.

Sess. 22. decret. de observan., & evitan. in celeb. Miss.

Episcopus testatur de tenuitate Præbendarum, & Distributionum quotidianarum; inquit enim *Illarum* (loquitur de Præbendis) *siquidem vix una scutorum viginti trium summam attingit, cæteræ vel sex, vel trium, vel etiam longe minorem. Distributiones vero scuta fortasse centum quinquaginta annuatim exhibent inter quindêcim Canonicos æquis portionibus dividenda, qui singulis diebus Choro intersint, junctis oneribus Anniversariorum viginti quinque Missarum in cantu, octuaginta quatuor & privatarum sexaginta circiter, & cum onere candelas propriis sumptibus providendi, quæ omnia ex prædictis distributionibus, scuta detrahunt fere quinquaginta. His etiam computata exigendorum fructuum difficultate, quam maximam esse non inficio, tenues admodum Distributiones evadunt, ut obligatione Missarum pro Benefactoribus gravari Capitulum minime reor.*

Certum est, & satis unicuique notum, quod ex Sacrorum Canonum dispositione Canonici Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiatarum tenentur quotidie celebrare, & applicare Missam pro Benefactoribus = *Cap. Cum Creatura de celeb. Miss.* . Hujus disciplinæ observantiam enixe præcepit san. mem. Benedictus XIV. in Constitutione. *Cum semper oblatas* §. 11. . Verum advertens, quod in aliquibus Ecclesiis Canonici parum emolumentum perciperent tum ex Præbendis, tum ex distributionibus quotidianis, idcirco in eadem Constitutione §. 19. decernit, ut quatenus Præbendarum inopiæ occurrere non possit mediis præscriptis a Sac. Concilio *Sess. 24. cap. 15. de Reform.* , tunc habito ad Sacram Congregationem recursu, applicatio Missæ Conventualis ad dies Festos coaceretur.

Et revera Sac. Congregatio, probata prius Præbendarum paupertate, hujusmodi onus ad dies Festos reduxit in *Amerina* *Missæ Conventualis* 12. Martii 1746. , in *Ariminen.*

nen. *Missæ Conventualis* 18. *Septembris* 1751., & in *Ilci-*
nen. 14. *Septembris elapsi anni.* Ponderandum an in præ-
senti casu concurrant circumstantiæ, quæ reductionem
suadeant, ut definiti possit.

An, & quomodo sit locus reductioni applicationis Missæ Con-
ventualis in casu &c.

Die Sabbathi 25. Januarii 1783. in Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilii, in qua, præter alia proponentur infra scripta Dubia juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

U Nica tantum causa in præsentí Folio describitur; reliquas habent EE.VV. exFolio præcedentis Congregationis, in qua ob negotiorum gravitatem definiri non potuerunt.

P ISAUREN. MASSÆ COMMUNIS.

- I- An Constitutiones Capitulares sint servandæ in casu &c. Et quatenus negativè.
- II. An inter Canonicos Collegiatæ S. Michaelis Archangeli Oppidi S. Angeli sit locus consecutioni Massæ Communis omnium, & singulorum fructuum, reddituum, & proventuum, jurium, & emolumentorum provenientium tam ex Hereditate bon. mem. Joa. Baptistæ de Rubeis, quam ex Legato bo. me. Canonici Petri Corradi in casu &c. Et quatenus affirmativè.
- III. An, & pro qua rata fructus, reditus, proventus, & emolumenta prædicta, etiam incerta, cedere debeant in usum Distributionum quotidianarum in casu &c. Et quatenus affirmativè.
- IV. An, quomodo, & inter quos hujusmodi quotidianæ Distributiones sint dividendæ in casu &c.

Sess. 21. Cap. 3. de Reform.

Ad I. Providebitur in Sequentibus. Ad II. Affirmativè, & amplius. Ad III. Affirmativè ad formam Bullæ erectionis, & amplius, & ad mentem; & mens est, quod Scribatur Episcopo, qui referat an adsit Dos congrua pro Fabrica Ecclesiæ, & expensis Sacrarum. Ad IV. Affirmativè ad formam Bullæ erectionis, & amplius.

*Sess. 21. cap. 2.
de Reform.*

INTERAMNEN.

An, & quomodo Oratoris precibus sit annuendum in casu &c.

Arbitrio, & conscientiæ Episcopi.

*Sess. 7. cap. 7.
& 8. de Reform.*

NUCERINA JURIS VISITANDI.

- I. *An liceat Episcopo visitare Ecclesiam S. Leonardi spectan. ad Sac. Religionem Hierosolymitanam in casu &c.*
- II. *An Visitatio facta sit attendenda, & respectivè servandum sequestrum in casu &c.*

Negativè ad utrumque.

*Sess. 7. cap. 7.
& 8. de Reform.*

PERUSINA JURIS VISITANDI.

- I. *An liceat Episcopo visitare Ecclesias non Parochiales spectan. ad Sacram Religionem Hierosolymitanam in casu &c.*
- II. *An Visitatio facta sit attendenda in casu &c.*

Negativè ad utrumque.

*Sess. 23. cap. 6.
de Reform.*

BONONIEN. DISPENSATIONIS.

- I. *An sit consulendum SSmo pro dispensatione in casu &c.*
- II. *An sit locus applicationi Missarum, & in quo numero in casu &c.*

Ad I. Affirmativè usque dum Orator pervenerit ad legitimam ætatem, adimpletis interim per alium oneribus. Ad II. Affirmativè ad primam partem: quo vero ad Secundam, numerum Missarum præsinendum esse ab Eminentissimo Archiepiscopo juxta peritiam faciendam fructuum Beneficii, qui integraliter erogari debeant in celebrationem Missarum ad taxam perpetuæ.

Reliquæ non positæ.

NARNIEN. JURIS INTERESSENDI, ET VOTANDI.

- I. *An Beneficiati Ecclesiæ Cathedralis Narniæ vocari, & suffragari debeant in Capitulis, in quibus agitur de rebus Ecclesiæ S. Mariæ del Ponte in casu &c.*
- II. *An expensæ hujus litis pro parte Canonicorum fieri debeant a Capitulo, seu potius a singulis Canonicis in casu &c.*

*Sess. 22. cap. 4.
de Reform.*

VITERBIEN. DOTIUM.

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.

*Sess. 24. cap. 3.
de Reform.*

ALBINGANEN. REDUCTIONIS MISSÆ CONVENTUALIS,

An, & quomodo sit locus reductioni applicationis Oneris Missæ Conventualis in casu &c.

*Sess. 22. decret.
de observan.,
& evitan. in
celeb. Miss.*

BRICTINORIEN. TRANSLATIONIS ONERIS MISSARUM. Cupiens Octavius Sassi Bricinoriensis ut Missa quotidiana, quam adhuc vivens pro Animabus in Purgatorio existentibus celebrare fecerat, post ejus obitum celebraretur, in Testamento exarato anno 1719. per Acta Notarii Quintili de Urbe, mandavit Hæredi usufructuario, quod Mobilia, aliasque res Hæreditarias vendicaret, & pretium retrahendum erogaret in emptiorem tot Locorum Montium, qui inservirent pro fundo

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

Capellanæ Brictinorii erigendæ ; Prævidens tamen casum , quod ex dictorum Mobilium , ac rerum venditione capitale sufficiens ad erigendam dictam Capellaniam haberi minime posset , tunc voluit , quod Hæres prædictus pacisceretur cum aliqua Regulari Communitate , vel Loco Pio Brictinorii = *e li sborsi quello faranno d'accordo con obligo delli medefuni di celebrare giornalmente una Messa per l'Anime del Purgatorio* = Hæreditatis usufructum , & jus eligendi Capellanum reliquit Præposito Alexandro Sassi germano Fratri , eoque defuncto , proprietatem , una cum Patronatu activo dictæ Capellanæ , detulit Alexandro Romualdo Massi ex Sorore Nepoti .

Vix securo Testatoris obitu , Hæres usufructuarius Capellaniam instituit ad Altare Majus privilegium Cathedralis Ecclesiæ Brictinoriensis cum onere Missæ quotidianæ in suffragium Animarum Purgantium . Pro illius Dote Loca Montium quatuordecim assignavit ; Patronatum activum sibi reservavit , & post ejus mortem Hæredi proprietario ejusque Filiis , & Successoribus addixit . Retinet ad præsens dictam Capellaniam Sacerdos Laurentius Aloysius Maria Babbini ex Oppido S. Petri in Balneo Diocesis Burgi S. Sepulcri , ejusque titulo ad Ordines Sacros promotus fuit . Hic preces dedit pro translatione Missarum ad unam ex Ecclesiis dicti Oppidi S. Petri , & de hac petitione agendum modo est .

Inquit enim , ipsum esse de genere vocatorum , Testatori Consanguineum , & ad titulum dictæ Capellanæ ad Ordines Sacros promotum ; Addit præterea , domicilium habere in Oppido S. Petri in Balneo , ubi moratur etiam filius Mater ætate gravis , quam deserere non potest , ut Brictinorium ad celebrandas Missas se conferat ; Advertit huic oneri per alium Sacerdotem satisfieri non posse , cum ex redditibus Capellanæ , deductis expensis utensilium , & Exactoris Locorum Montium , vix habeatur summa , quæ eleemosynæ Missarum respondeat . Ait insuper : Quod si per alium Sacerdotem Missarum Oneri adimpleri teneretur , tunc destitutus remaneret fructibus sui Patrimonii , & propterea ad eam redigeretur egestatem , ita ut nec sibi , nec propriæ Matri alimenta parare posset ; Maxime , quia in Oppido S. Petri de Balneis Missæ adventitiæ raro inveniuntur . Hinc justam adesse existimat causam indulgendæ translationis , præsertim quia nihil adversatur voluntati Testatoris , qui solum optavit suffragium Animarum Purgantium , & idem suffragium habetur quocumque in loco Missæ celebrentur .

Nec

Nec obesse dispositionem Sac. Concilii, quæ præcipit, ne Beneficia unius Diæcesis ad aliam transferantur, cum in præfenti casu non transferatur Capellania, seu Beneficii Titulus, sed solum indulgetur translatio Onerum, quibus Capellanus gravatur. Minusque obesse Testatoris voluntatem, cum is in institutione Capellanix nullam peculiarem Ecclesiam designaverit, sed tantum Defunctorum suffragium requisiverit, quod quidem magis deprehenditur ex aliis piis Legatis in eodem Testamento relictis, quæ certæ Ecclesiæ addixit, & in præfinito Altari adimpleri voluit.

Quin etiam afficiat erectio Capellanix de mandato Testatoris facta in Civitate Brindinorii: Respondet enim, ideo demandatam fuisse in ea Civitate Capellanix erectionem, quia Alexander Sassi ejus Frater erat illius Cathedralis Præpositus; Voluit enim ejus Fratris majoris commodo prospicere in celebratione Missarum. Qua de re observat nullum jus acquisivisse Capitulum Cathedralis, neque hac de causa denegandam translationem petitam ab altero Sacerdote passivè vocato, & extra Brindinorium commorante,

Oratoris petitioni contradicit Capitulum Cathedralis, cui licet fuerit præfixus terminus, ut propria jura in Sac. Congregatione deduceret, pro eo nullus unquam comparuit; Verum ex foliis Episcopo exhibitis, illius contradictio desumitur ex ea ratione, quod Testator Capellaniam Brindinorii erigi voluerit, & ut Missæ celebrentur in Ecclesia Cathedrali, ubi major habetur Populi concursus. Capitulo adhæret etiam Episcopus, prout patet ex ejus relatione, quæ dabitur inter monumenta Causæ.

De Missarum translatione ab una ad aliam Ecclesiam non raro in Sac. Congregatione disceptatum est. Novissimè autem de ea actum fuit in *Firmana Translationis Oneris Missarum* in Folio Congregationis diei 3. *Augusti* anni elapsi, & in *Placentina Legati Pii*, quæ prostat in Folio Congregationis diei 14. *Septembris* ejusdem anni; In hisce Foliis habent EE. VV. quidquid in jure hac super re animadversione dignum videtur. Perpendendum tamen in facto, quod Testator Capellaniam Brindinorii erigi mandavit, & eveniente casu, quod bona pro illius Dote assignata, onerum adimplemento non sufficienter, tunc voluit, ut Hæres usufructuarius certam pecuniæ quantitatem persolveret alicui Loco Pio dictæ Civitatis,

qui

qui onus Missæ quotidianæ adimplere teneretur, atque hinc dijudicandum, an Capitulum Cathedralis jure, vel injuria contradicat.

Ex alia vero parte ponderandum, quod Sacerdos Babbini est de Testatoris familia, passivè ad Capellaniam vocatus, & ad illius titulum ad Ordines Sacros promotus; Cumque ob Matris ætatem proprios Lares deserere non possit, ut Bricinorium se conferat ad Missas per se ipsum celebrandas, propterea videndum, an rite adigi possit ad satisfactionem Onerum per alium Sacerdotem, vel potius propter exiguos Capellaniæ redditus facilius sit translationi indulgendum. Quare definiunt EE. VV.

An, & quomodo sit locus translationi oneris Missarum in casu &c.

33

Die Sabbathi 8. Februarii 1783. in Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilii, in qua, præter alia proponentur infrascripta Dubia juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

Causæ, quæ aliis in præsentis folio descriptæ præmittuntur, in præcedenti Congregatione definiri non potuerunt, & pro illarum definitione Partes exorant.

NARNIEN. JURIS INTERESSENDI, ET VOTANDI. *Seff. 22. cap. 4. de Reform.*

- I. *An Beneficiati Ecclesiæ Cathedralis Narniæ vocari, & suffragari debeant in Capitulis, in quibus agitur de rebus Ecclesiæ S. Mariæ del Ponte in casu &c.*
- II. *An expensæ hujus litis pro parte Canonorum fieri debeant a Capitulo, seu potius a singulis Canonicis in casu &c.*

Ad I. Negativè, & amplius.

Ad II. Affirmativè ad primam partem; negativè ad Secundam, & amplius, & ad Dominum Secretarium juxta mentem; & mens est, quod Universitas Canonorum contribuere debeat non comprehensis Capellanis, seu Beneficiatis.

VITERBIEN. DOTIUM.

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.

Seff. 24. cap. 8. de Reform.

Prævio recessu a decisis, deletionem Sustineri.

8. Februarii 1783.

*Sess. 22. decret.
de observan., &
evitan. in celeb.
Miss.*

³⁴**A**LBINGANEN. REDUCTIONIS MISSÆ CON-
VENTUALIS.
*An, & quomodo sit locus reductioni applicationis Missæ Con-
ventualis in casu &c.*

Affirmativè pro reductione ad dies Festos de præcepto
tantum.

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

BRICTINORIEN. TRANSLATIONIS ONERIS
MISSARUM.
*An, & quomodo sit locus translationi oneris Missarum in
casu &c.*

Negativè

*Sess. 24. cap. 18.
de Reform.*

FERETRANA PAROCHIALIS - Per obitum Sacer-
dotis Joan. Donati Fucci secutum die 10. Julij anni 1781
vacavit Parochialis Ecclesia SS. Petri, & Pauli Oppidi
Frontini Feretrane Diœcesis, cujus collatio ad Sedem
Apostolicam pertinet, eo quia vacatio sequuta est in Mense
reservato. Episcopus Concursum indixit pro die 23.
ejusdem Mensis Julij. Quatuor comparuerunt Sacerdo-
tes, & unus Clericus: Sacerdotes fuerunt Franciscus To-
fani, Pâschalis Francioni, Dominicus Antonius Ravo-
gli, & Joseph Scaglioni, Clericus vero fuit Petrus Ser-
silvestri in vigesimo ætatis anno constitutus. Peracto exa-
mine, omnes fuerunt reprobati, præter Clericum Ser-
silvestri, qui propter ætatem Parochiam assequi non po-
tuit. Necesse proindè fuit novum Concursum indicere
habendum die 7. Augusti ejusdem anni. Præstituta die
tres comparuerunt Sacerdotes Scaglioni, & Ravogli in
præterito Concursum reprobati, ut iteratum subirent
examen experimentum, accessitque etiam alter Sacer-
dos Vincentius Benvenuti. Nullus tamen ex his ab Exa-
minatoribus idoneus inventus fuit ad assequendam Paro-
chiam.

Ægrè id tulit Sacerdos Benvenuti, qui die 18. dicti Mensis
Augusti apud Sac. Congregationem de mala Examinato-
rum relatione conquestus est. Requisitus de more Epi-
sco-

scopus, auditaque illius relatione, mandatum eidem extitit, ut *procederet ad convocationem novi Concurfus ad formam juris, & Sacri Concilij Tridentini*. Tertium itaque Concursum indixit Episcopus, præfinitque diem 29. sequentis Octobris. Duo tantum Sacerdotes ad examen admitti petierunt, nempe Jo. Maria Fucci, & Dominicus Antonius Ravogli. Expleto examine Examinatores ad Scrutinium devenerunt, in quo Sacerdos Ravogli habuit vota favorabilia quinque, contraria vero quatuor. Hunc Episcopus ad regimen dictæ Parochialis Ecclesiæ præelegit, illumque suis testimonialibus litteris Eminentissimo Pro-Datario commendavit. Sacerdos Benvenuti, qui etsi reprobatus in secundo Concurfu, in tertio tamen Concurfu non comparuerat, Contradictorem se præbuit Sacerdoti Ravoglio, ne Parochiam assequeretur. Quare illo instante duo inferius descripta dubia EE. VV. definienda proponuntur.

Ad I. inquit Sacerdos Benvenuti, morem investum esse in Diæcesi Feretrana, ut in examine habendo pro collationibus Ecclesiarum Parochialium, tres vocentur Examinatores, quorum unusquisque jus habet ferendi tria suffragia, illumque ad probatum censeri, qui obtinuerit quinque suffragia favorabilia. Suffragia autem dimittenda esse sustinet a iudicio, quod efformant Examinatores ad responsa casuum conscientiæ, ad explicationem textus Concilij Tridentini, & ad Conciunculam super Evangelio. Jam vero subsumit, quod si perpendatur iudicium Examinatorum panditum ad ea, quæ ab ipso in secundo examine, & scripta, & responsa sunt, illico apparebit minus rectum Examinatorum iudicium, cum magis probata visa fuerint, quæ ipse in secundo examine scripsit, & respondit, quam quæ in tertio examine, respondit, & scripsit Sacerdos Ravogli. Id autem manifestè patere, si acta secundi, & tertii Concurfus invicem conferantur. Hæc autem cum certa esse affirmet, inquit ad II. dubium, nullimodè probari posse tertium Concursum, quoniam in vim secundi Concurfus sibi adjudicanda est Parochia.

Quin obstant impicta crimina, cum hæc non bene probentur ex depositionibus Testium, quorum assertiones protestantur ab aliis Testibus de probitate, bonisque moribus, & pietate deponentibus.

Contra vero Sacerdos Ravogli ad I. advertit, nunquam in Curia Episcopali Feretrana Sacerdotem Benvenuti appellat. *Tom. III. E 2*

lasse a mala Examinatorum relatione ; & irrationabili iudicio Episcopi , & cum recursus Sacræ Congregationi fuerit exhibitus elapso jam mense postquam , & relatio , & iudicium prodierant ; hinc sustinet hanc litem ab eo promoveri non potuisse , quia juxta Constitutionem Benedicti XIV. huiusmodi appellationes non admittuntur nisi infra decendum interpositæ fuerint . Fortius quia audita Episcopi relatione , mandavit Sac. Congregatio , ut tertius Concurfus convocaretur , & hoc modo probata ab eadem Sac. Congr. videtur , tum Examinatorum relatio , tum iudicium super secundo Concurfu ab Episcopo prolatum .

Intrinsicus tamen de causæ meritis agendo , inquit , rectam fuisse Examinatorum relationem , cum ex responsionibus datis a Benvenuto secundo , & tertio conscientiæ casui , atque ex sermone super Evangelij textu , satis depræhendatur ejus insufficientia pro subeundo Parochi munere . Pari etiam ratione tuetur , injuriâ de irrationabilitate redargui iudicium Episcopi , cum semel ac Episcopus acta Concurfus perquisivit , eique etiam querelæ Populi Castri Frontini contra Benvenutum pervenerunt , pro suo munere illum omnino arcere debuerat a regimine Ecclesiæ Parochialis .

Ad II. observat , tertium Concursum habitum fuisse auctoritate Sac. Congregationis , quin novum experimentum subire voluerit Sacerdos Benvenuti ; Addit præterea in eodem concursu ipsum fuisse adprobatum , & testimoniis litteris ab Episcopo commendatum , propterea tertium Concursum sustineri debere , sibi que adjudicandam esse Parochiam . Nec obesse , quod in præcedenti examine rejectus fuerit ; Respondet enim , posthabendum esse quidquid in aliis Concurfibus actum sit , solumque inquirendum , an ritè rectèque Examinatores in tertio Concurfu suam dederint relationem , & impartiale prodierit Episcopi iudicium .

Quod de moribus , & scientia Sacerdotis Benvenuti refert Episcopus , habent EE. VV. ex ejus relatione inter monumenta causæ circumferenda .

Sacrorum Canonum statuta , quæ juxta temporum circumstantias prodierunt , abundè testantur quanta cura adhibenda sit , ut ii tantum ad animarum regimen assumantur , qui verbo , & exemplo oves sibi creditas pascere , & nutrire possint . Id præcipue demandatum legitur in Sac. Concilio Tridentino *Sess. 24. cap. 18. de Reform.* ubi statuitur , quod vacante Parochiali Ecclesia Concurfus indi-

dicatur, in quo de singulorum concurrentium meritis, & doctrina diligens fiat inquisitio, & opportunum habeatur experimentum. Benedictus XIV. in Constitutione, quæ incipit = *Cum illud* = edina die 14. Decembris 1742. circa initium hæc habet = *Provide consultum est, regimen Ecclesiarum Parochialium iis esse committendum, quorum omnis ætas a puerilibus exordiis ad provectiores annos per disciplinæ Ecclesiæ stipendia ita cucurrisse, ut de illorum supra alios provectione, ac potiori doctrinæ, morum, ac diuturni laboris suffragio nefas esset dubitare* = .

Ut autem a Concursu quælibet doli, & fraudis suspicio arceatur, provide S. Pius V. in Constitutione incipiente = *In conferendis* sub datum die 18. Martij 1567. §. 7. statuit *Quod si Episcopus minus habilem postbabit magis idoneis elegerit, possint ii, qui rejecti fuerint a mala electione hujusmodi . . . appellare, & præelectum ad novum examen coram ipso appellationis Judice, & ejus Examinatorum provocare, & confitio de prioris eligentis irrationabili judicio, eoque revocato, Parochialis, magis idoneo per eundem Judicem appellationis, auctoritate nostra [quatenus collatio ad Episcopum, a quo appellatum fuit spectaret] conferatur, alias eidem magis idoneo per Judicem appellationis approbatio conferenda remittatur ad eum, ad quem collatio, provisio, vel institutio spectabit = Voluit tamen, ne appellatio in suspensivo, sed tantum in devolutivo admitteretur.*

Post hæc in Sac. Congregatione actum fuit de appellationibus. Per litteras Encyclicas diei 10. Januarij 1721. a San. Mem. Clemente XI. approbatas præscriptum fuit, ut appellatio non nisi quam infra decem dies a mala relatione Examinatorum, & ab Irrationabili judicio Episcopi interponi liceret, utque transmitterentur ad Judicem appellationis acta Concursus = *ex quibus actis, vel autentico eorum exemplo, nisi gravamen quoad doctrinam probet is, qui sic, ut præmittitur examinatus, aut a mala relatione Examinatorum, aut ab irrationabili judicio Episcopi appellaverit, novum ad examen provocandi facultatem a Sac. Congregatione frustra postulabit. Quemadmodum, & in judicio appellationis, prosequi jus suum frustra tentabit is, qui forte se gravatum doleat quoad reliqua, nisi interposita mature, ut dictum est, appellatione ab irrationabili judicio Episcopi, gravamen quoad illa ostenderit, vel ex actis primi Concursus, vel factis ex attestacionibus, & documentis extrajudicialibus etiam, sed non de iuris =*

Accessit postmodum nuper relata Constitutio San. Mem. Benedicti XIV. *Cum illud*, in qua nonnulla præfatis Litteris

teris addita, nonnulla clarius, & luculentius declarata sunt. Illud tamen §.6. præcipuè cautum legitur, ut = *in ferenda sententia, ac reparando gravamine Jûdex* (scilicet appellationis) *innitatur solummodo probationibus ab Actis elicitis, tum respectu doctrinæ, quam aliorum meritorum. Quia vero a publica indictione, usque ad diem habiti Con-* *tritus tantum temporis intercessit, quantum satis fuit com-* *mode exhibendis necessariis juribus, attestacionibus, re-* *quisitis, aliisque meritorum documentis; idcirco, ut* *quævis viam fraudis præcidatur, volumus, ac districte* *mandamus, ne dictas attestaciones, fides, tam judicia-* *les, quam extrajudiciales, & documenta quæcumque* *studiosè conquesta, & post Concursum, ut ajunt, expiscata* *nullo modo recipiantur. Non obstantibus supra memoratis* *litteris a Congregatione Concilij Tridentini Interprete an-* *no 1721. editis, quibus ad præmissorum effectum in hac* *parte derogamus, illis tamen in reliquis, una cum omni-* *bus in eis contentis, firmiter in suo robore permanfuris =*

Verum in peragendo Scrutinio non ille tantum ad Curam Animarum est præeligendus, qui scientiæ ceteros antecellat, sed etiam inquirendum est, ut cum doctrina probati mores, & prudentia concurrant. Id sane monuit Sac. Concilium dicta Sess. 24. cap. 18. de reform. inquit *Peracto deinde examine renunciatur quocumque ab iis idonei judicati fuerint, ætate, moribus, doctrina, prudentia, & aliis rebus ad vacantem Ecclesiam gubernandam opportunis =*

Consonant litteræ Sac. Congregationis superius relatæ, ubi hæc habentur = *Cum non continuo si quis est doctor, is etiam optior, seu magis idoneus ad id regimen habeatur, vel etiam habendus sit. Nec est prætereundum, quod laudatus Pontifex Benedictus XIV. citata Constitutione =* *Cum illud =* *advertit =* *Nec parvi pendendum esse testimonium illius Pastoris, cui divino mandatur eloquio oves suas agnoscere. Facile enim credi non potest, Episcopos suæ non minus, quam alienæ salutis, adeo inmemores, ut non deterriti interninatione divini judicij odio, vel fraude moveantur, & in Sacrorum Canonum singularem injuriam, dicant, malum bonum, bonum malum, ponentes tenebras lucem, & lucem tenebras. Ad rem advertit Fagnanus in cap. Eam te, de ætate, & qualitate præficiendorum num. 24. & 30., ut ad effectum decidendi de irrationabili judicio Episcopi, unum potius, quam alterum præeligentis, necesse est, quod tanta meritorum inæqualitas deprehendatur, quæ manifestum excessum inducat.*

Hinc Sac. Congregatio hujusmodi querelas quandoque rejecit. In *Nucerina Parochialis*, indicto de more Concurſu pro collatione Eccleſiæ Parochialis Oppidi Saxoferati, plures ad Concurſum venerunt, quos inter Sacerdos Marcus Evangelifti, qui tres ex quinque Examinatoribus habuit ſibi favorabiles, omnium tamen favorabilia vota Examinatorum conſenſerunt in Paridem de Vimercatis. Fuit hic ab Epifcopo electus, ſed ab hoc judicio reclamavit Sacerdos Evangelifti. & propoſito dubio = *An fit concedendum novum examen, & quatenus negativè, an aliunde conſtet de irrationabili judicio Epifcopi* = Die 2. Octobris 1721. reſponſum fuit = *Negativè*. In *Portuen. Parochialis* Eſus Epifcopus contulit Parochialem Eccleſiam Terræ Cereveteris Sacerdoti Carolo Salucci ſecundo loco approbato, quamvis primo loco approbatus fuiſſet Sacerdos Dominicus Calabreſi, cumque die 30. Julij 1763. quæſitum a Sac. Congregatione fuiſſet = *An conſtet de irrationabili judicio Epifcopi, ita ut Eccleſia Parochialis Cereveteris fit adjudicanda Dominico Calabreſio in caſu &c.* = prodiit reſcriptum = *Negativè in omnibus*.

At juſtis concurrentibus cauſis, & ſerio perpensis omnium concurrentium meritis, Epifcopi judicium improbavit. In *Æſtina Concurſus* conqueſtus eſt apud Sac. Congregationem Sacerdos Marinus Moriconi, quod in collatione Parochialis Eccleſiæ S. Silveſtri Oppidi Montis Roberti poſthabitus ab Epifcopo fuerit, licet in eo omnium Examinatorum vota conveniſſent, & per plures annos in adminiſtratione alterius Eccleſiæ Parochialis detentus fuiſſet, data præelectione Sacerdoti Hieronymo Novi a tribus tantum Examinatoribus approbato; Hinc diſputatis dubiis I. *An conſtet de irrationabili judicio Epifcopi* =, & quatenus affirmativè II. *An, & cul fit adjudicanda Parochia S. Silveſtri Terræ Montis Roberti in caſu &c.* Die 12. Maij 1736. edita eſt reſolutio = Ad I. *Affirmativè* = Ad II. *Adjudicandam eſſe Moriconio*. Rurſus in *Firmāna Parochialis* Dominicus Nicolaus Paſſarini Terræ Porculæ Diœceſis Montis Alti expoſuit Sac. Congregationi, quod quamvis ipſe in ſex aliis Concurſibus fuiſſet adprobatus, nihilominus Archiepiſcopus ad regendam Parochialem Eccleſiam Caſtri Orciani præelegerit Cajetanum Moretti, diſcuſſo proinde dubio = *An conſtet de irrationabili judicio Epifcopi, itaut Parochia S. Hieronymi Orciani fit adjudicanda Dominico Paſſarini*

in casu &c. Die 21. Augusti 1762. prodiit responsum = Affirmativè in casu, de quo agitur.

Hiscæ animadversis, ac serio libratis actis Concursus, desinient EE. VV.

I. *An consistet de mala relatione Examinatorum, & de irrationabili judicio Episcopi in casu &c.*

Et quatenus affirmativè.

II. *An sustineatur tertius Concursus, & cui sit adjudicanda Parochialis in casu &c.*

Ad I. Negativè, & amplius.

Ad II. Affirmativè, & Parochiam adjudicandam esse Dominico Rayoglio, & amplius.

Seff. 25. cap. 9. de Reform.

MELEVITANA. Cupientes Canonicus Joannes Maria, alique Fratres Azzopardo, Castelletti ad formam Transactionis stipulatæ anno 1715. affigere gentilitium Stemma cum marmorea Inscriptione ad Aram Maximam Ecclesiæ Patrum Carmelitarum Excalceatorum Civitatis, quæ *Cospicua* nuncupatur Diæcesis Melitensis, quæstio orta est de loco, in quo Stemma prædictum apponi deberet. Siquidem Patres Carmelitæ contendebant, illud non esse apponendum in superiori basi dexteri lateris Altaris, cui binæ innituntur Columnæ, quia in eadem linea manet ejusdem Altaris Mensa, & Ciborium. Judicium hac super re exquisitum fuit EE. VV., & proposito dubio in Congregatione habitâ die 26. Januarij anni elapsi = *An, & in qua parte lateris dexteri Altaris Majoris S. Theresiæ apponendus sit Lapis cum Inscriptione, & Stemmate gentilitio Familiæ Azzopardo Castelletti in casu &c.*, nulla tunc capta est resolutio, mandatumque fuit, ut votum novi Episcopi exquireretur, qui recen- ter in Diæcesi advenerat.

Supervenit relatio Episcopi, qui hæc habet = *Novum non est, nec infrequens in Ecclesiis hujus Insulæ Arma gentilitia, & Inscriptiones in Altarium lateribus, Ciborio inferioribus apponere, vel in locis ab Altaribus omnino sejunctis; quapropter licet Patronis de Castellettis jus competat eorum Insignia cum Inscriptione collocandi in latere dextero Altaris Majoris Ecclesiæ S. Theresiæ, incongruus tamen mihi etiam videtur locus ab ipsis designatus, basis nem-*

nempe superior, quæ Ciborio adamussum correspondet, quod & SSiſi Sacramenti majestati, & univèrsali consuetudini Ecclesiarum hujus meæ Diœcesis. adversari innumera monumenta testantur; Neque hanc consuetudinem evant Stemmata, quæ inveniuntur in Ecclesiis S. Mariæ Magdalene, & S. Margaritæ Monialium hujus Insulæ; Illa enim in Altari non existunt, sed super dictarum Monialium Cratibus ad Altare certè non spectantibus; Quamobrem nullum esse locum tam aptum Lapidi apponendo pro Insigniis prædictis existimo, quam basi inferior dicti Altaris Majoris, quæ ab omnibus conspici potest. Ne vero futuris temporibus hujusmodi Inscriptio, & Stemmata adstantium oculos fugiant, ad consulendum Patronorum furibus, & excitandos Fideles ad similia opera pietatis, putarem Stemmata prædicta cum Inscriptione apposita in dicta basi inferiori lateris dexteri dictæ Patronalis Capelle, nunquam posse in posterum quovis sub obtentu, vel obstaculo a dictis Patribus cooperiri, ut Inscriptiones, & Insignia ad hunc finem instituta omnibus pateant, & occulta non lateant.

Hæc addenda erant iis, quæ jam exposita fuerunt in Folio Congregationis diei 22. Decembris 1781., in quo causa descripta reperitur. Rogantur Em̄i PP. illud resumere, & respondere dubio, quod iterum proponitur.

An, & in qua parte lateris dexteri Altaris Maioris S. Theresiæ apponendus sit Lapis cum Inscriptione, & Stemmate gentilitio Fâmilix de Azopardo Castelletti in casu &c.

Affirmativè juxta votum Episcopi, & amplius.

RIPANA JUBILATIONIS. Capitulum Cathedralis Ecclesiæ Ripanæ, præter Archipresbyterum, & Archidiaconum duodecim numerat Canonicos, qui omnes infra annum gaudent vacatione dierum dumtaxat quinquaginta. Inter hujus Ecclesiæ Canonicos die 25. Octobris 1739. cooptatus fuit Sacerdos Nicolaus Sforza, qui

Sess. 24. cap. 12.
de Reform.

emenſo quadraginta annorum ſervitio, Jubilationis indultum efflagitavit. In Capitularibus Comitibus habitis die 16. Junij 1780., in quibus novem Canonici interſuerunt, Oratoris petitio per quinque ſuffragia favorabilia admiſſa fuit; reſiſtit tamen alter Canonicus Dorotheus Tommaſi, & Sac. Congregationi expoſuit, Jubilationem denegandam eſſe, cum non verificetur in Canonico Sforza continuum; & laudabile ſervitium. Relata inter ſummaria Precum Oratoris inſtantia, rejecta fuit in Congregatione diei 16. Junij 1781.; Modo vero renovatis precibus, petit ab EE. VV. Jubilationis indultum, tum ob quadraginta; & ultra annorum ſervitium jam præſtitum, tum etiam propter ejus ingraveſcentem ætatem, & adverſam, qua laborat, valetudinem.

Canonicus Sforza ſuſtinet, Eccleſiæ inſerviſſe annos duos ſupra quadraginta, & computatis tam diebus quinquaginta vacationum, quam aliis, quibus Choro non interſuit, ejus abſentiam non excedere in unoquoque anno Trimeſtre a Sac. Concilio Tridentino permiſſum, & trium Canonorum deſiſtione probare nititur, quod Canonici integro die ab Eccleſia abſentes, novem punctis mulctantur.

Contra hanc Oratoris petitionem Canonicus Tommaſi aſſerit, ipſum aſſiduam Eccleſiæ ſervitium non præſtitiſſe, & dum Choro interſuit, modeſtiam Eccleſiaſtico Viro dignam nunquam ſervariſſe.

Ex Capitularibus libris, ubi Canonicoꝝ Fallentiæ adnotantur, quorum exemplar ab Epilcopo tranſmiſſum eſt, patet, quod dictus Sforza ab anno 1740. ad annum uſque 1780. præter quinquaginta dierum vacationem ab Eccleſiæ Statutis permiſſam, ſemper fere centum, & ultra negligentia puncta, non raro etiam bis centena, quandoque tercenta, & quingenta habuit, & in aliquibus annis exceſſerunt octingenta.

Epilcopus in litteris diei 26. Auguſti anni 1780. teſtatur, Oratoris petitionem per ſecreta ſuffragia a Capitulo probatam eſſe, quod antea factum nunquam fuiſſe comperitur, cum Capitulares in ſimilibus caſibus, conſenſum oratenus ſemper præſtiterint; Addit inſuper = *In puntaturis, quarum notulam juffu EE. VV. hic infero, ne quid erroris irreperit, Canonicus ſuſpicatur, ratione quippe inita, non ita frequentes ſe multas perſolvere coactum eſſe dignoſcitur. Illud etiam parumper conqueritur, quempiam alium ejuſdem Eccleſiæ Canonicum, qui largius hac in re deliquiſſet, ſine ulla tamen Capituli contradic-
ne*

ne hujusmodi gratiam esse assecutum . Aliquam in suo ob-
 undo munere fatetur incuriam , non eam tamen , ut
 magnam præferat culpam , si quadraginta annorum
 servitio comparetur Accedit , quod præ-
 fatus Canonicus Sfoza pietate ductus , ac ut sui etiam
 animi tranquillati , ac securitati consulere , pium
 ducentorum nummorum legatum , liberali dispositione ,
 quæ dicitur inter vivos , cujus subsignatum Chirographum
 jam Capitulo exhibuit , suæ Ecclesiæ adscripserit . Quæ
 cum ita sint , Canonicus Dorotheus Tommasi , qui petitioni
 obstiterat , re maturius perpensa , suumque in Christo Fra-
 trem Canonicum Sforsiam omni deposita simultate in gra-
 tiam , amicitiamque suam suscipiens , suum illi assensum li-
 bentissimè præbet , ut exoptatæ Jubilationis Indultum con-
 sequatur . Idque recensitis ex causis , & ego censeo benignè
 concedi posse .

Ex alia relatione diei 13. Decembris anni mox elapsi , Idem
 Episcopus confirmat Capituli consensum , & Canonicum
 Tommasi a contradictione cessasse fatetur , ac propterea
 iterum Capitulum audire abstinuit . Post hæc inquit =
 Illud etiam advertatur non trium mensum quolibet anno
 juxta Concilij Tridentini indulgentiam , sed quinquagin-
 ta dumtaxat dierum vacationem hujus Cathedralis Ecclesiæ
 Canonicis esse concessam . Accedunt habitualis mala Ora-
 toris valetudo , læthalis præterito anno ab eo passa infir-
 mitas , senectus , quæ , & ipsa est morbus = Et votum
 aperiens concludit = Quibus perpensis rationum momen-
 tis , expetitur Indultum censeo benigne concedi posse a
 summa benignitate E.E. VV.

Ex assueta Sac. Congregationis benignitate Jubilationis in-
 dulto remunerari solent Beneficiati , qui Ecclesiis suis
 spatio quadraginta annorum continuo , & laudabiliter
 inservierunt . Plurima de hujusmodi Indultis præstant
 exempla , & cæteris omissis , actum de hac re fuit in Ci-
 vilitatis Plebis Jubilationis ; quæ causa descripta est in Fo-
 lio Congregationis diei 23. elapsi Mensis Novembris ,
 in quo nonnulla ad rem animadversa sunt . Mox vero
 addere præstat , quæ Sac. Concilium Sess. 24. cap. 12.
 de Reform. disponit . Hæc sunt verba Concilij = *Obti-*
nentibus in eisdem Cathedralibus , aut Collegiatis Dignita-
tes , Canonicatus , Præbendas , aut Portiones , non liceat
vigore cujuslibet Statuti , aut consuetudinis ultra tres men-
ses ab eisdem Ecclesiis quolibet anno abesse , salvis
 Tom. LII. F 2 nihi-

nihilominus earum Ecclesiarum consuetudinibus, quæ longius servitij tempus requirunt.

Observat Fagnanus in cap. *Licet de Præbendis* num. 48. ad 51. quod seclusa Consuetudine, vel Statuto Canonici Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiatarum non possunt Ecclesiam deterere, & trium mensium vacatione gaudere, cum Sacrum Concilium in dicto decreto processerit non concedendo, quemadmodum incaute nonnulli putarunt, sed prohibendo, ne Capitulares prætextu Statuti, vel Consuetudinis ultra tres Menses abessent a residentia; nam expresse præservavit Consuetudines, quæ longius servitij tempus requirent. Ponderandum proinde in præsentis casu, quod in Cathedrali Ecclesia Ripana, viget Statutum indulgens Canonicis vacationem dierum dumtaxat quinquaginta, hinc videndum, an Canonicus Sforza continuo, & laudabiliter Ecclesiæ suæ servitium præstiterit, cum ultra dies quinquaginta abfuerit ab Ecclesia per tempus quod trium mensium spatium fere attingit. Notandum, quod Jubilationis Indultum ne dum denegatum, verum etiam si fuerit concessum, quandoque fuit revocatum, quoties quadragenarium Ecclesiæ servitium, vel discontinuum, vel parum laudabile fuisse, comperit extitit. Ita accidit in *Constantien. Jubilationis*, in qua Franciscus Leontius Cysar Canonicus Collegiatæ Ecclesiæ S. Leodegarii Lucernæ Jubilationis Indultum reportaverat; Cum autem a Capitulo oppositus fuisset defectus servitij cum qualitate continui, & laudabilis, disputato dubio = *An sustineatur Indultum, de quo agitur* = Die 4. Maij 1737. Sac. Congregatio respondit = *Negative* =

Æteram cum Orator ob adversam valetudinem, & ingravescentem ejus ætatem Choro interesse non possit, præstat idcirco animadvertere, quod Gregorius IX, in Cap. *Cum percussio, de Clerico Ægrotante* = hæc scripsit = *Fraternitatem tuam hortamur, quatenus latorem præsentium ad percipienda, quæ consueta sunt ab Ecclesia tua ægritudo sua non debeat impedire: Quia si alij ejus essent exemplo deterriti, fortè non posset, qui militaret Ecclesiæ, inveniri, sed secundum ejus ordinem, quæcumque ei, si sanus esset, poterant ministrari de ipsa exiguitate, quæ Ecclesiæ potest accedere, Fraternitas tua præbeat ægrotanti* = & notat Glossa ibidem = *Quod infirmus inservire in-*
teili-

telligitur, & omnia percipere debet, ac si sanus esset. Satis enim affligitur ipse infirmitate = Contona est praxis Sac. Congregationis, quæ indulta abessendi ob infirmitatem denegare non consuevit, insuperque permisit, ut, durante absentia tempore, Canonicus infirmus distributiones quotidianas perciperet, ut, aliis prætermittis, resolutum fuit in = *Acernen. Distributionum quotidianarum, die 11. Aprilis 1739.*

Verum Canonici ægrotantes tempore quoque infirmitatis rejecti fuerunt a perceptione distributionum quotidianarum, si, quando incolumes erant, a Choro abesse consueverint. In una Mantuana Sac. Congregatione die 6. Februarii 1627. respondit, *Distributiones quotidianas ita demum Oratori ægrotato deberi, si alias Ecclesie solitus erat inservire, cujus verificatio remittitur conscientie Episcopi lib. 13. decret. pag. 197.* = Id ipsum confirmavit die 12. Septembris 1648. in *Ferrarien.* in qua definivit = *Canonicos infirmos non lucrari distributiones quotidianas pro duabus Horis primis, quibus ipsi interesse minime consueverunt lib. 18. decret. pag. 522.*, & in *Reatina* die 5. Martij 1667. sic decrevit = *Sac. Congregatio censuit, Oratori dandam esse declarationem alias editam sequentis tenoris videlicet = Canonico infirmo durante ejus infirmitate, quamvis Choro non intersit, deberi fructus omnes sui Canonicatus, necnon distributiones quotidianas, non secus ac si omnibus Horis Divinis personaliter interesset, dummodo ante infirmitatem fuerit solitus suæ Ecclesie inservire. Cæterum infirmitatem ipsam cor. Judice probandam: lib. 25. decret. pag. 345.*

In *Hyeracen. Dispensationis* Paulus Nanni Decanus Ecclesie Cathedralis ratione senectutis, & male valetudinis exposulavit dispensationem a servitio Chori, & ab onere residendi; cumque Episcopus testaretur, servitium ab Oratore præstitum nec quadragenarium, nec assiduum, & laudabile fuisse, die 29. Augusti 1761. Sac. Congregatio rescripsit = *Quoad Jubilationem lectum; Quo vero ad indultum abessendi ex causa infirmitatis, Pro gratia ad quatuor Menses hyemales tantum arbitrio Episcopi, cui resolutioni non acquiescens dictus Nanni, postquam in actibus Capitularibus declaraverat = Che in caso sarà dispensato, ne intende, ne pretende, ne vuole godere delle distribuzioni = curavit, quod Causa in Folio describeretur; hinc disputato dubio = An sit standum vel potius recedendum a decisio, ita ut sit annuendum absolute dispensatione*

Decani Nanni a Residentia in casu &c. Die 27. Martij 1762. prodiit resolutio = *Quoad Jubilationem in decisis, & amplius; quo vero ad Indultum, prævio recessu a decisis pro dispensatione ad annum durante infirmitate, & onerata conscientia Oratoris.*

Hiscæ omnibus perpenfis, desinient EE. VV.

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 16. Junij 1781. in casu &c.

In decisis, & amplius.

Sess. 22. cap. 6. de Reform.

FIRMANA REPORTATIONIS ONERIS MISSARUM. Indultum san. me. Clementis XIV. editum per organum Sac. hujus Congregationis die 4. Februarij anni 1771. cujus vigore translata sunt ad Ecclesiam Monialium S. Andreæ Oppidi Montis Georgei onera Missarum, quæ juxta dispositionem Marini Francisci Vanni celebrari debebant in Ecclesia rurali S. Mariæ Angelorum sita prope Mænia ejusdem Oppidi, impugnavit Aloysius Boncori ejusdem Ecclesiæ Patronus in Congregatione habita die 22. Decembris 1781.; verum attento obstaculo dicti Apostolici Indulti audiri non potuit. Cum autem adversus Indultum potestas reclamandi Boncorio facta fuerit, idcirco in Congregatione diei 14. elapsi Mensis Decembris disputato dubio = *An sustineatur translatio oneris Missarum ad Ecclesiam Monialium S. Andreæ Montis Georgei, seu potius sit locus illius reportationi ad Ecclesiam Patronalem S. Mariæ Angelorum in casu &c.* = prodiit responsum = *Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.* Edita est hujusmodi resolutio silentibus Monialibus, quæ beneficio novæ audientię instant, ut causa ad examen revocetur. De viribus hujus resolutionis disputandum modo occurrit.

Qui Monialium causam agit, tuetur Missarum translationem nullo obreptionis, & subreptionis vitio laborare, cum illa decreta fuerit postquam Pontifici omnia innotuerunt, quæ in Testamento Marini Francisci Vanni de hujusmodi Missarum onere mandata fuerant; nihilque reticium, quod ejusdem Pontificis animum a gratiæ concessione retrahere potuisset. Id autem in controversiam minime revocari posse, cum ipsum met Testamentum

una cum sua relatione Firmanus Archiepiscopus transmissit. Inquit præterea veritati niti ea omnia, quæ fuerunt exposita, quod scilicet in Monialium Ecclesia adesset unica Missa, cui Moniales omnes interesse non poterant, & accidisse quandoque, ut nonnullæ ex Monialibus diebus Festis Missam non audierint. Idque ipsum depromi ex plurium Testium depositionibus, qui etiam affirmant, Sacerdotes in Oppido Montis Georgei tot Missarum oneribus gravatos esse, ut impossibile foret alium Sacerdotem advocare, qui alterius Missæ celebrationi adimpleret.

Addit insuper, ex hac translatione nihil detrimenti obvenire Boncorio Ecclesiæ Patrono, cum is tum Ecclesiæ S. Mariæ Angelorum, tum etiam Capellanix Patronatum retineat; Nec præjudicium redundare Villicis prope dictam Ecclesiam incolentibus, cum isti perpauca sint, & absque incommodo possint, vel ad Oppidum, vel ad alias circumvicinas Ecclesias accedere, ut Missam diebus Festis audiant. Immo advertit, quod celebratio alterius Missæ in Ecclesia Monialium profutura erit, & maxime commoda, tum ipsis Monialibus, tum etiam cæteris, qui ad illam se conferunt.

Ex alia vero parte Aloysius Boncori de subreptione, & obreptione redarguit Apostolicum Indultum ex iis, quæ in præcedenti causæ propositione deduxerat. Advertit insuper posthabendos omnino esse Testes a Monialibus inductos, cum ii vel sint expiscati pendente lite, vel ad testimonium ferendum inducantur Moniales. ipsæ, quarum depositiones, utpote ad proprium commodum elicite nullam probationem constituunt.

Non graventur EE. PP. resumere Folia Congregationis diei 24. Novembris anni 1781., 14. Septembris, & 14. Decembris anni elapsi, in quibus præsens causa descripta fuit, ac decernere.

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.

Non proposita cum Sequenti.

*Sefs. 22. decret.
de Observan., &
evitan. in cele-
brat. Miss.*

COLLEN. APPLICATIONIS MISSÆ CONVENTUALIS. E vivis decedens Vincentius Gaglian i in Testamento condito anno 1672. mandavit, ut de bonis suis Collegiata erigeretur in Ecclesia S. Mariæ in Cœlum Assumptæ Oppidi Podybenitij. Secuta ejus morte, anno 1685. ad Collegiatæ erectionem auctoritate Ordinaria devenitum est. Præter Præpositum cum cura animarum, quatuor pro Canonicis statutæ sunt Præbendæ, nempe S. Vincentij Martyris, S. Vincentij Ferrerij, S. Augustini, & Beati Lucesij, quatuor item Mansionariæ, additque sunt duo Clerici eidem Collegiatæ inservientes. Tenentur omnes Choro quotidie interesse, & die obitus Testatoris celebrare Missas novem lectas, & unam cum cantu. Item Canonicus Hebdomadarius onus habet applicandi in ejusdem Testatoris suffragium Missam Conventualem qualibet Feria secunda, ac tandem Canonici, qui possident Præbendas SS. Vincentij Ferrerij, & Vincentij Martyris gravantur in unaquaque hebdomada onere applicandi Missas quinque pro quolibet.

Quemadmodum æqualia non sunt Capitularium onera, ita nec pares sunt illorū proventus. Reditus namque Præbendarum S. Vincentij Martyris, & S. Vincentij Ferrerij in actu erectionis erant scutorum quadraginta pro unaquaque Præbenda, & modo redacti sunt ad scuta triginta unum; Reliquæ duæ Præbendæ habent reditus scutorū decem. Distributiones quotidianæ pro Canonicis æquant summam scutorum viginti, & licet Præpositus ex Distributionibus duplicem partem consequatur, habet tamen onus manutenedi Sacrarium, sacrasque Supellectiles, & onus præterea habet subministrandi Canonicis ceram pro Divinorum Officiorum celebratione. Mansionariis, & Clericis nulla Præbenda statuta est, & fruuntur tantum distributionibus, Mansionarij scilicet in scutis decem, Clerici autem in scutis sex.

In dicta Collegiata nunquam Sacrum Conventuale pro Benefactoribus in genere applicatum fuit, quia præter Vincentium Gagliani Fundatorem, nullum alium habet Benefactorem; Verum Canonici ad consulendum propriæ conscientiæ securitati postulant ab EE. VV. declarari, an onus prædictum ipsis incumbat.

Episcopus exposita confirmat, & existimat, Oratores non teneri ad onus applicandi Sacrum Conventuale pro Benefactoribus in genere, insuperque advertit = *Cum enim nimis exiguus sit numerus Præbendarum, admodum parvi existant reditus Capitularium Distributionum, nec non*

vicissitudinibus, imminutionibus facile obnoxiiis, cumque nullus appareat modus Canonicalium Præbendarum, & Distributionum inopie occurrendi, timendum videtur, ne fervitio Ecclesiæ aliquod detrimentum immineret, si detrahi deberet eleemosyna pro applicatione Missæ Conventualis, quæ jamdudum ab ipso tempore erectionis Collegiæ applicatur a Canonico Hebdomadario singulis secundis feriis cusulibet Hebdomadæ.

Canonici Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiatarum tenentur quotidie celebrare Sacrum Conventuale; Id. expresse statuitur in *Cap. Cum creatura de celeb. Miss.*, in quo hæc habentur = *Quidam in Cathedralibus, & Conventualibus Ecclesiis, prætextu Missæ semel in die pro Anniversario celebrandæ, Sacra Missarum sollemnia, quæ ratione diei, vel Festis solent solemnius celebrari, culpabili negligentia prætermittunt, quasi non sint obligati Domino, & quasi Dominus forte pro tantis obsequiis non sufficeret eis æqua vicissitudine respondere* Mandamus quatenus nullum in vos torporem negligentie obrepere permittatis, quominus, & pro Anniversariis Defunctorum, & pro temporum congruentia Missarum sollemnia Conventualiter celebretis: Juxta Sententiam Sac. Congregationis probatam a san. mem. Benedicto XIV. in Constitutione = *Cum semper oblatas* edita die 19. Augusti 1744. §. 11. Missa Conventualis non solum celebrari; sed applicari etiam debet pro Benefactoribus.

Advertit laudatus Pontifex *Instit. 107. §. 2. num. 15.* Quod Ecclesiæ, quæ Collegiæ non sunt, non tenentur ad onus applicandi Missam Conventualem, quamvis in illis Horæ Canonice, quotidie persolvantur, & Missa cum cantu celebretur. Ad dignoscendum vero, an Ecclesia sit Collegiata, vel non plura ad rem proponit *Corrad. in prax. benef. lib. 2. cap. 15. a. num. 1. ad 8.*, & concludit Collegiatarum erectionem solius Apostolicæ Sedis auctoritate fieri debere. Sac. Congregatio in *Conversano 27. Junij anno 1626.* defini- vit *Episcopum non posse Ecclesiam Parochialem in Collegiatam erigere lib. 13. decret. pag. 27.* Rursus in *Cathacen.* decrevit Collegiæ erectionem non sustineri, etiamsi Ordinarius in actu Visitationis decretum erectionis ediderit; nam disputato dubio = *An erectio Collegiæ facta per Episcopum in actu Visitationis sustineatur* = Die 1. Septembris 1691. responsum fuit = *Negati- vè* = *lib. 41. decret. pag. 133.*

Videndum an Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Mariae in Caelum Assumptae Terrae Podybonitij, cujus erectio auctoritate Ordinarij facta est, teneantur ad applicationem Missae Conventualis pro Benefactoribus. In Nullius in Trium Fontium Missae Conventualis = Agebatur de Collegiata erecta in Ecclesia S. Nicolai Terrae S. Aedisti, nec tamen Apostolicae Sedis auctoritas intercessit, cum quaesitum fuisset = An Presbyteri, seu Canonici Ecclesiae S. Nicolai S. Aedisti teneantur applicare Missam Conventualem pro Benefactoribus in casu &c. Sacra Congregatio die 4. Aprilis 1772. respondit = Negative =. Hisce omnibus perpensis, decernent EE. VV.

An Canonici Ecclesiae S. Mariae in Caelum Assumptae Oppidi Podybonitij teneantur applicare Missam Conventualem pro Benefactoribus in genere in casu &c.

51

*Die Sabbathi 15. Martij 1783. in Pa-
latio Apostolica Vaticano erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua, præter
alia, proponentur infra scripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.*

DUÆ, quæ primo ordine subjiciuntur Causæ in po-
strema Congregatione discuti non potuerunt; aliæ
septem de novo adduntur, de quarum omnium decisione
EE. VV. rogantur.

FIRMANA REPORTATIONIS ONERIS MISSA-
RUM. *Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*
An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.

Recedendum a Decisis.

COLLEN. APPLICATIONIS MISSÆ CONVEN-
TUALIS. *Sess. 22. decret:
de observan., &
evitan. in cele-
brat. Miss.*
*An Canonici Ecclesiæ S. Mariæ in Cælum Assumptæ Oppidi
Podybonitij teneantur applicare Missam Conventualem
pro Benefactoribus in genere in casu &c.*

Negative.

FIRMANA ERECTIONIS PAROCHIÆ. Cum Op-
pidum Serviliani maxima ex parte collapsum esset, aliud
a fundamentis alio in loco excitare jussit tan. mem.
Clemens XIV. Novum autem Oppidum, quod a
Tom. LII. G 2 con.

*Sess. 21. cap. 4.
de Reform.*

conditoris nomine Clementinum nuncupatur, quatuor milliaribus a veteri Serviliano distat. Nonnulli habitatores antiquum domicilium deferere noluerunt; hinc commisit dictus Pontifex clar. mem. Card. Paracciano tunc Archiepiscopo Firmano, ut in antiquo Castro Ecclesiam designaret, ubi a Parocho Sacramenta administrentur, & Parochialia exercerentur munera. In dicto autem novo Oppido aliam Parochiam erigi iussit, assignata congrua Rectoris ex suppressione Beneficiorum, cujus reditus, deductis expensis, summam scutorum sexaginta æquarent. Præterea utriusque Parochiæ limites designari voluit = *fi tanto almeno, che terminata la fabrica, e riempita di Abbitazioni, e di Abbitanti la Pianta del nuovo Castello, e considerato quel Popolo, che rimarà negli avanzi del Vecchio, si pigliaranno determinazioni più stabili anche rispetto alle cose spirituali.*

Patronatus Ecclesiæ Parochialis diruti Serviliani pertinebat ad Sodalitium SSmi Sacramenti in eadem Ecclesia erectum. Parochus erat ad nutum amovibilis, habebatque pro Congrua ad eodem Sodalitio annua scuta quadraginta, ultra reditus duorum Beneficiorum, quæ Parochiæ unita fuerant. Ut autem SSms Dominus Noster novo consuleret Oppido, anno 1776. per Apostolicas Litteras in forma Brevis expeditas, suppressa fuerunt duo alia Sodalitia in eodem Oppido olim erecta, illorumque bona Confraternitati SSmi Sacramenti fuerunt unita. Beneficium Parochiale, quod erat amovibile, factum ex tunc fuit perpetuum, adaucta Parochia congrua usque ad scuta centum: Permissum præterea Cardinali Paracciano Archiepiscopo, ut Beneficia omnia in veteri Ecclesia Parochiali instituta, seu ad illam ab aliis dirutis Ecclesiis præcedenter translata, ad alteram Parochiam in novo Clementino Oppido constructam transferre posset.

Secuta hac Beneficiorum translatione, accidit, quod Populus, qui in antiquo Serviliano morabatur, Parochi assistentia destitutus remanserit. Familix, quæ in eodem Castro adhuc degunt, plurimæ sunt, & pauperiores, nec ob distantiam, & viarum asperitatem ad Ecclesiam Parochialem, hyemali præsertim tempore, accedere possunt; hinc illarum nomine Sac. Congregationi preces oblatae fuerunt pro alterius Parochiæ erectione: Modum autem perficiendi novam hanc erectionem hunc proponunt, ut scilicet, in Parochiam erigatur Ecclesia. B. Virginis nuncupat: *delle Piagge* = pro cujus ornatu,

sacrisque Suppellectilibus Familiæ Oratrices: rependere promittunt quid quid necessarium fuerit. Pro Parochi congrua assignari postulant Beneficium, quod modo vacat sub titulo S. Sebastiani annui redditus sc. 20. in veteri Serviliani Ecclesia erectum, & ad novam Clementini Oppidi Ecclesiam olim translatum, prævta tamen illius tituli extinctione. Postulant præterea, ut adigatur Sodalitium SSmi Sacramenti ad ministrandum Parocho annua sc. 20., ac demum eidem Parocho applicetur Capellania cum onere Missæ quotidianæ erecta a quondam Madricardo Mancini, ita tamen ut onus Missæ quotidianæ ad Missas tantum biscentum redigatur. Hanc tamen Sodalitij præstationem, & Capellaniam applicationem temporaneam futuram, quousque nempe alia vacant Beneficia, quæ uniri possint, & annua congrua pro Parocho in scutis sexaginta constituatur.

Auditi fuerunt Ministri Datarie, qui senserunt, uniendum tantummodo esse novæ Parochiæ Beneficium S. Sebastiani: In reliquis vero adigendum Sodalitium SSmi Sacramenti ad ministranda annua sc. 20., & ad applicandam Capellaniam Mancini. Post hæc interpellatum judicialiter fuit Sodalitium SSmi Sacramenti, cujus Sodales annuæ præstationi scutorum viginti libenter assentiuntur, donec novæ Parochiæ alia uniantur Beneficia. In hisce proinde circumstantiis quid expediens sit, EE. VV. dijudicabunt.

Archiepiscopus in litteris diei 25. Julij anni elapsi testatur, quod Familiæ novæ Parochiæ adscribendæ sunt centum, & quadraginta, & omnes una, vel altera excepta, adeo pauperes, ut, pro novi Parochi subsidio, nihil contribuere, solumque operam præstare possint restorationi Ecclesiæ, & Ædium Parochialium, atque insuper aliquam pecuniæ summam unica vice pro Sacris Suppellectilibus ministrabunt; Addit, quod eædem Familiæ, & aliæ, quæ Castrum Clementinum incolunt, decimas persolvunt Sodalitio SSmi Sacramenti ad dictum Castrum translato; Animadvertit, quod emolumenta incerta novo Parocho obventura pertingere possunt ad scuta tria, vel quatuor; Cumque ex decimis nova Parochia erigi non posse cognoscat, idcirco subdit, quod = *alia media sunt quærenda, alia comparanda subsidia, & opportuniore mihi ea videntur, quæ in adnexis precibus proponuntur; Nimirum ut redditus cujusdam Beneficij sub titulo S. Sebastiani jamdiu vacantis in Castro, futuro Parocho perpetuo tribuantur, ut Societas Sacramenti, ex*

ejus redditibus, qui singulis annis supere stant, nummos viginti contribuat, & demum, ut quantitas nummorum Mille, quæ dotem format cujusdam Capellanix a Mardrigardo Mancini cum onere quotidiano institutæ (prævia Sacrificiorum reductione usque ad numerum bis centum) applicetur. Tali namque ratione, & modo, futuro Parrocho nummi sexaginta ab omni onere immunes obvenient, quos in Parochi ruralis sustentationem satis esse dijudico.

Deinde sic prosequitur = Utrumque autem, hoc est tam nummos viginti, quam dictæ Capellanix Capitale præstare, & cedere intendit Societas per modum provisionis, & non perpetuo, nimirum donec alia vacent in loco Beneficia, quorum redditus summam scutorum sexaginta adæquent; Expostulatam hinc Missorum reductionem, cum sit ad tempus, & non perpetua, eo facilius hanc ob causam, ab EE. VV. concedenda videtur. Sed quoad ipsam reductionem illud est accurate animadvertendum, quod Capellanix institutor cavet in fundatione, ne ullo unquam tempore a Societate, vel ejus Officialibus exquiratur reductio; alias voluit, ut a commodo caderet, & Capitale restituere ejus Heredibus teneretur. Equidem in casu, de quo agitur, hujusmodi Missarum imminutionem non petit Societas, quæ idcirco in consensu præstito nihil de ipsa reductione egit. Sed ne alicui dissentioni pateat via, opus est, ut suprema auctoritate pactum hoc in casu, de quo agitur abrogetur: quod facilius fieri posse dijudico, quia non agitur de perpetua, ad quam Testator respexisse videtur, sed de reductione dumtaxat temporanea.

In aliis litteris diei 6. nuper elapsi Mensis Februarij refert, quod Sodales SSmi Sacramenti ab omni prorsus judiciali contentione sunt alieni, nam ipsi non renuunt nummos viginti annuos per modum provisionis in novi Parochi commodum persolvere, & novum consensum nullo discrepante iterum præstiterunt. Demum his verbis concludit = Nil igitur reliquum est, quam ut EE. VV. pro eo, quo pollent eximio pietatis zelo rem, de qua agitur, celerè absolvi dignentur, prout ego humiliter oro obtestorque; Extrema namque est necessitas novæ erigendæ Parochiæ, ne illa pars Populi, quæ circa dictum Castrum moratur, diutius careat prompta Sacramentorum administratione, cui sane ob iter asperum, & longum occurrere non potest, præsertim hyemali tempore, Parochus, qui in novo Castro residere obstringitur. Mihi autem datum non est huic malo occurrere, nisi hæc Parochia erigatur; Nullus namque Sa-

serdōs in districtu diruti Castri morari, curamque animarum suscipere vult, nisi insimul aliquod stipendium tribuatur. Sed inhi nullus non est modus, nec habeo unde hujusmodi stipendium possim desumere.

Notandum, quod pro constituenda congrua novo Parocho; petunt Familiæ Oratrices, ut inter alia bona assignetur Capitale scutorum Mille relictum a quondam Madricando Mancini cum onere Missæ quotidianæ. Quare habenda præ oculis est illius dispositio, quæ ita se habet: *Pacto adjecto, & expresse convento, quod d. Officiales, nec eorum Successores possint, & valeant, sicut promiserunt, ullo unquam tempore, tam sub prætextu, quod d. pecunie, aliquo tempore infructuosæ remanerent, quam sub quouis alio prætextu, & causa etiam inexcogitata celebrationem dictæ perpetuæ quotidianæ Missæ retardare, aut reductionem aliquam petere, & obtinere, aut petita, & obtenta util. Et in casu, quo per Societatem, ejusque Officiales ullo modo procuratur reductio dictarum Missarum, aut illarum celebratio non adimpleatur, tunc; & eo casu cadat a dicto commodo, & teneatur restituere dicta scuta Mille eidem D. Madricardo, suisque &c., & tali casu, quod tam ipse D. Madricardus, quam ejus hæredes possint propria etiam auctoritate accipere possessionem dicti census per dictam Communitatem imponen., & census libere redire ad hæredes absque ullo onere.* = Videndum num adsit sufficiens causa petendi Missarum reductionem, & an illa saltem ad tempus indulgeri possit, quando expresse obstat Fundatoris voluntas.

Advertendum insuper, quod pro erectione Parochiæ in novo Clementino Castro jussit san. mem. Clemens XIV., ut tot supprimerentur Beneficia, ex quorum redditibus constitueretur pro Parocho annua summa scutorum sexaginta; Cum autem translata fuerit ad dictum Castrum antiqua Serviliani Parochia, hinc videndum, an ad occurrendum necessitati Populi in antiquo Serviliani Oppido commorantis præscribi possit, quid quid pro Populo novi Castri Clementini fuit constitutum. Hisce omnibus maturè perpensis, dignabuntur EE. VV. definire. An, & quomodo sit locus erectioni novæ Parochiæ in casu &c.

Affirmativè juxta votum Archiepiscopi, dempte tamen suspensione Missarum Legati Mancini; & ad Dominum Secretarium cum Sanctissimo juxta mentem.

NEPESINA UNIONIS. Duæ extrant in Oppido Campaneani Parochiales Ecclesiæ ; Altera Collegiata sub invocatione S. Joa. Baptistæ, a cujus Archipresbytero cura animarum exercetur ; Altera divo Andrea dicata, cujus Parochus Rectoris titulo decoratur . Per obitum Sacerdotis Januarij Nido secutum die 21. Junij anni 1781 vacavit Parochialis S. Andreae. Paulus Trojani Archipresbyter Collegiatae preces exhibuit Sac. Congregationi, quibus narravit, quod Parochialis S. Andreae Populo erat fere destituta, & vix in illa sex Personæ morabantur ; Id autem evenisse, quia Parochia prædicta in humili, & viliori Oppidi parte sita reperiebatur, a qua Oppidani propter aeris insalubritatem discesserant, seseque ad superiorem Oppidi partem contulerant, ibique transfulerant domicilium. Hac proinde de causa adauctum fuisse numerum animarum Parochialis Collegiatae S. Joa. Baptistæ, quæ quingentos supra mille habitatores enumerat . Ex hoc augmento plurimum laboris, absque ullo tamen emolumento Archipresbytero obvenisse . Hinc postulavit ; ut vacans Ecclesia S. Andreae uniretur Archipresbyteratui S. Joa. Baptistæ .

Auditus de more fuit Vicarius Capitularis, qui exposita confirmavit, & petitam probavit unionem, sub obligatione tamen retinendi in posterum Oeconomum, qui teneretur una cum Archipresbytero Parochi officium exercere, & cum onere construendi Cæmeterium pro tumulandis defunctis. Juxta hanc relationem die 15. Septembris 1781. sequens prodit scriptum = *Pro facultate uniendi Parochiam S. Andreae alteri Ecclesiæ Collegiatae arbitrio, & juxta votum Vicarij Capitularis, accedente tamen consensu Capituli Cathedralis ad formam Sac. Concilij Tridentini Cap. 5. sess. 21. de reformatione, & cum onere manutenendi Ecclesiam S. Andreae, & dummodo Capitulo Collegiatae nullum novum jus acquiratur ex præsentî unionem.*

Verum de unionem conquesta est Communitas ; cumque jam decefferit Vicarius Capitularis, qui relationem Sac Congregationi dederat, alter Vicarius Capitularis in mortui locum susceptus, unionem improbavit ; Hisce igitur in circumstantiis sapientissimum EE. VV. judicium exquiritur .

Sustinet Archipresbyter Trojani, quod duæ Parochiales Ecclesiæ invicem uniri possunt, quando de necessitate constiterit ; Utramque in præsentî casu concurrere existimat . Necessitatem ex eo desumit, quod in toto circui-

cuitu Parochialis S. Andreae unica tantum superfuerit Familia , quæ tribus constat personis , nec ulla spes effulgeat , ut in posterum Populus augeatur , cum ob æris crassitudinem Incolæ discesserint , ædes fere omnes collapsæ sint , & pro derelictis habeantur . Addit habitatores omnes , qui in prædicta Parochiali S. Andreae domicilium, retinebant ad alteram S. Joa. Baptistæ commigrasse , qua de causa numerum animarum ad mille , & quingentas excrevisse , quibus omnibus unicus Sacerdos supplere non potest , præsertim quia fines Parochiæ S. Joa. Baptistæ extra mœnia Oppidi Campaneani longe protendantur , & sub illa extat Hospitale pro recipiendis Infirmis .

Hæc de necessitate ; quo vero ad utilitatem, advertit , quod redditus Archipresbyteratus non excedunt summam scutorum 74. = a quibus detracta pensione sc. 36. = supersunt pro congrua sc. 38. = Hanc vero summam satis non esse pro adimplendis oneribus Missarum Præbendæ inhærentium , nec sufficere ad honestam Parochi sustentationem. Contra vero per unionem augeri redditus Præbendæ Archipresbyteratus , & posse Archipresbyterum alium Sacerdotem auxiliarem advocare . Aliud præterea bonum ex unione procedere, quod in futuris vacationibus Sacerdotes magis idonei ad Concursum accedent , & inter digniores , qui dignissimus , & inter aptiores , qui aptissimus præligi poterit .

Ad impediendam unionem frustra Communitatem proferre proprii juris læsionem . Respondet enim Parochiam S. Andreae esse liberæ collationis , illamque ad præsentationem Communitatis nunquam fuisse provisam ; Capellanos pro aliquibus anni Festivitatibus in Ecclesia S. Andreae intervientes semper ab illius Parocho fuisse electos ; Communitatis Deputatos curam habere tum Fabricæ Ecclesiæ S. Andreae tum etiam Collegiæ, nec ullam gerere administrationem de rebus ad Beneficium parochiale S. Andreae pertinentibus ; Ac tandem nullimode per unionem abrogari jus distribuendi dotem, quod intactum Deputatis permanet : Neque attendendam esse relationem Archipresbyteri Mecarocci Vicarij Capitalaris, unioni contrariam , cum ipse met Vicarij Capitalaris , dum interfuit Comitibus habitis a Capitulo Cathedralis unionem tanquam utilem , & necessariam probaverit .

Pro parte Communitatis nihil deductum est . Ex Precibus tamen ejus nomine porrectis habetur expetitam ab Archipresbytero Trojani unionem lædere jura ejusdem Com-

muneris, quæ Patrocinium habet Ecclesiæ S. Andreae, Eligit tum Capellanos, qui in illa inserviunt, tum Admittitros, qui curam habent reddituum Fabricæ, ac nonnulla subsidia ditata pauperibus Puellis conferunt.

Defunctus Vicarius Capitularis in litteris datis die 18. Septembris 1781. testatur redditus Archipresbyteratus S. Joa. Baptistæ vix attingere annua scuta 74, non detractis oneribus Missarum, & aliis eidem Archipresbytero infixis. Reditus vero Ecclesiæ S. Andreae æquare summam sc. 67. 80; Refert etiam Parochianos S. Andreae, quinque tantum exceptis personis, domicilium transfuisse ad Parochiam S. Joa. Baptistæ, cujus Parochiani ad quingentos supra mille pertingunt. Post hæc inquit = *His vere, & realiter stantibus, Archipresbyter, & Parochus Orator æquum putavit E. E. V. supplicem libellum, offerre, humiliter postulando, quatenus dignarentur unire Parochiam S. Andreae cum altera S. Jo. Baptistæ ab Oratore possessa, & sic de duabus Parochiis ad unam reduci, cum obligatione perpetua retinendi Oeconomum, qui teneatur supplere cum Parocho Archipresbytero pro tempore in officio Parocho; Et hoc est utile toti Populo Terræ præfatæ, qui habebit futuris temporibus duos Parochos, nempe Archipresbyterum, & Oeconomum, qui equidem in tam numerosa Parochia otiosi non remanerent. Demum advertit, quod = Per Capitulum, & Canonicos ejusdem Collegiæ capitulariter congregatos hæc petita unio fuit æquo animo commendata, & adprobata:*

Vicarius Capitularis Mecarocci in relatione data super precibus a Communitate Campaneani porrectis Parochiarum unionem improbat, & ait = *Si id forte contingeret, in grave illius Populi detrimentum eveniret; tunc enim vix unus adesset Parochus, qui eis in spiritualibus necessitatibus opitularetur, ex quo factò, quæ absurda, præjudicia, & dissensiones in Populo oriri possent difficile est explicare ex causa novitatis non necessaria, cujus spiritus, & natura, ut plurimum animi tranquillitatem solet perturbare; Cui damno ut obviatur, non sat esse putarem substitutionem a dicto Archipresbytero unius Viceparochi nominatam ad unionem, de qua, agitur facilitandam; ipsum enim semper retinuit propriis expensis Archipresbyter pro sui necessitate, & adhuc retinet, ex eo quia per seipsum solum magno Populi numero, quem ejus Parochia includit in longe majori quantitate constituto alterius Parochiæ S. Andreae præsto esse non posset. Neque priter sufficiens causa videtur pro tali petita unione major nume-*

rus animarum auctus Parochiæ S. Jo. Baptistæ, attentis alterius excidit; etenim [majori semper Populi utilitate spectata] sat est ut Parocho S. Andreæ aliquis animarum numerus augetur, ejus Parochiæ fines protendendo ex ea parte Parochiæ S. Jo. Baptistæ, quæ est illi S. Andreæ proximior.

Ex Concilio Tridentino sess. 21. cap. 5. de reform. : hæc habentur = *Ut etiam Ecclesiarum status, ubi sacra Deo Officia ministrantur ex dignitate conserventur, possint Episcopi, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati, juxta formam juris, sine tamen præjudicio obtinentium, facere uniones perpetuas, quarumcumque Ecclesiarum Parochialium, & Baptismalium, & aliorum Beneficiorum Curatorum, vel non Curatorum cum Curatis propter earum paupertatem, & in cæteris casibus a jure permissis, etiam si dictæ Ecclesiæ, vel Beneficia essent generaliter, vel specialiter reservata, aut qualitercumque affecta* = Ex quo Concilij decreto depræhenditur, quod non solum ex causa paupertatis, sed aliis etiam de causis ad unionem Parochialium deveniri potest.

Justa autem unionis causa est Ecclesiæ necessitas, vel utilitas = *Cap. Exposuisti 33. de Præbendis, & Dignitatibus*. Necessitas autem intercedit, quando Ecclesia est destructa = *Cap. quia Monasterium 2. de Religiosis Domibus*: Item quando Ecclesiæ sunt ita propinquæ ut pauci in una, paucique de Populo in altera commorentur. Sane in *Cap. Et temporis 18. caus. 16. quæst. 1.* ita disponitur = *Et temporis qualitas, & vicinitas locorum nos invitat, ut Cumanam, atque Misenam unire debeamus Ecclesias: quoniam nec longo itineris spatio a se sejunctæ sunt, nec (peccatis facientibus) tanta Populi multitudo est, ut singuli sicut olim fuit habere debeant Sacerdotem. Quia igitur Cumani Castris Sacerdos cursum vitæ hujus explevit, utraque nos Ecclesias presentis auctoritatis pagina unisse, tibi que commendasse cognosce: propriumque utrarumque Ecclesiarum scito te esse Pontificem.*

Verum ad decernendam duarum Parochialium unionem ex deficientia Populi unius Parochiæ, præstat præ oculis habere, quæ constituta sunt in *Cap. Unio 3. caus. 10. quæst. 3.*, in quo sic legitur = *Sed ad hoc necessario instituendum deligimus, ut plures Ecclesiæ uni nequaquam committantur Presbytero, quia solus per totas Ecclesias, nec officium valet persolvere, nec Populis Sacerdotali jure occurrere, sed nec rebus earum necessariam curam impendere, ea scilicet ratione, ut Ecclesia, quæ usque ad decem*

habuerit mancipia super se habeat Sacerdotem; que vero minus decem Mancipia habuerit aliis conjugatur Ecclesiis: Hisce omnibus perpensis dijudicabunt EE. VV.

An sit standum, vel recedendum à decisis sub die 15. Septembris anni 1781. iu casu dco.

Non proposita cum reliquis.

*Sess. 24 cap. 18.
de Reform.*

LUNEN. ; SEU SARZANEN. PAROCHIALIS .
Cum de Mense Majo præteriti anni vacasset Parochialis Ecclesia S. Michaelis Oppidi Trebiani , Episcopus Concursum de more indixit pro die 28. ejusdem mensis . Plures comparuerunt Sacerdotes , quos inter Sacerdos Bartholomæus Ratto quinquaginta sex annos natus, Præpositus Ecclesiæ Parochialis Montis Marcelli , ad Sacramentales Confessiones usque ab anno 1751. approbatus , quique anno 1761. fuerat vacantis Ecclesiæ S. Michaelis Œconomus . Adstitit etiam alter Sacerdos Daniel Fratreschi , qui , & ipse ab anno 1778. fuerat Œconomus ejusdem vacantis Ecclesiæ , necnon approbatus in Concursum ad Ecclesiam Parochialem Vallerani , præterea approbatus etiam in aliis Concursum pro Ecclesiis Parochialibus Triveniæ , & S. Stephani , ac a pluribus annis Concionator pro Missionibus . Peracto examine coram tribus Examinatoribus , octo favorabilia vota habuit Sacerdos Fratreschi , quinque vero Sacerdos Ratto . Hunc Episcopus prælegit , & Eñno Pro-Datario commendavit . De Episcopi judicio conquestus est apud Sac. Congregationem Sacerdos Fratreschi , eoque instante dubium inferius transcriptum EE. VV. definiendum proponitur .
Contendit enim , Episcopos in Parochialium collationibus ex Sac. Concilij Tridentini dispositione iudices esse constitutos , ut dignorem eligant . Ab hac autem Tridentini lege recessisse Episcopum dum prælegit Sacerdotem Ratto , se ipso posthabito , qui doctrina , & experientia magis probatus fuerat , Atque hinc Episcopi iudicium irrationabile censendum esse .

Despiciendam vero præsumptionem militantem pro recto iudicio Episcopi , cum præsumptio cedat , quando ex conjecturis constet Episcopum humana quadam affectione fuisse

fuisse affectam . Hanc affectionem erga Sacerdotem Ratto desumit ex illius relatione ad Sac. Congregationem transmissa utpote , quæ multa contineat a veritate aliena . Alienum quippe a veritate esse dicit , quod Populus Trebiani ad Episcopum tumultuarie accesserit , & ab eo petierit eligi in Parochum ipsum Sacerdotem Frateschi . Alienum pariter , quod Parochianorum subscriptione appositæ in precibus ipsius favore Episcopo porrectis fuerint expiscatæ . Alienum quoque , quod sanior Populi pars pro Sacerdote Ratto supplicaverit . Sustinet enim postulationem Sacerdotis Frateschi factam fuisse a Deputatis in publicis Comitibus ad id electis ; Parochianos autem coram Præatore locali preces obsignasse . Ac præterea pluribus attestationibus probare nititur Sacerdotem Ratto esse Populo inuisum .

Addit injuriam sibi illatam ex actis ejusdem Concurfus patere ; Cum Examinatores in illorum relatione , nedum Concurrentium doctrinam , verum etiam illorum mores , aptitudinem , atque dexteritatem in munere Parochi sedulo perpenderit ; Hinc concludit , quod sicuti ipse Frateschi majora favorabilia suffragia habuit , ita doctor , & aptior ad regimen Parochialis dijudicatus fuerit ; cum præsertim in aliis concursibus fuerit adprobatus , & pluribus aliis requisitis polleat , quæ in Sacerdote Ratto desiderantur .

Pluries monitus fuit dictus Sacerdos Ratto , nec tamen jura sua deducere curavit .

Episcopus in sua relatione , quæ dabitur inter monumenta causæ pluribus adductis rationibus tuetur , quod idem Sacerdotem Bartholomæum Ratto altero Sacerdoti Frateschi præposuerit , quia omnibus mature perpensis , illum magis dignum , magisque idoneum ad regendam Parochialem Ecclesiam Trebiani depræhenderit .

Recens est causa *Feretrana Parochialis* descripta in Folio postremæ Congregationis , ubi adnotata fuerunt ea omnia , quæ ad hujus quæstionis decisionem conferre possunt ; hinc ne supervacanea repetitione tædio afficiantur Esmi Patres , rogantur illud resumere , & assuetam auctoritate definire .

An constet de irrationabili judicio Episcopi in casu &c.

SPOLETANA . Parochiale Beneficium Oppidi Meggiani Spoletanæ Diæcesis redditus habet annuos scilicet 25. 33. com. præhensis Funerum incertis. Parochus præter applicationem Missæ pro Populo gravatur quolibet anno onere celebrandi in satisfactionem plurimum legatorum Missas octuaginta sex. Tenetur etiam erogare sc. 2. 25. in adimplementum aliorum onerum Parochiæ in hærentium ; Hinc ducto calculo omnium expensarum ; & onerum , vix Parocho supersunt sc. 6. 28. Ignorantur peculiare fundi unius cuiusque legati , uno excepto prædiolo relicto a Maria Magdalena Statera cum annuo onere Missarum sex . Die 21. Novembris 1767. ex decreto Sac. Congregationis unitum fuit dictæ Parochiæ alterum legatum Missarum eiusdem Mariæ Magdalænæ Statera , ea conditione , ut Parochus celebrare teneretur tot Missas lectas cum eleemosyna manuali iuxta reddituum quantitatem deductis expensis pro Sacris Utensilibus . Ducto calculo per decennium , compertum est , annuas Missas triginta , & unam quolibet anno fuisse celebratas .

A multo jam tempore vacat prædicta Parochialis Ecclesia , & ob illius reddituum tenuitatem inveniri non potuit , qui illam assequi curet ; Ne igitur diutius proprio careat Pastore , Populus ejusdem Castri exposuit EE. VV. , quod Bernardinus Antonini testamento mandavit , ut defuncta ejus Uxore universa sua hæreditas erogaretur in erectiorem Capellaniam ad Altare Sanctissimi Crucifixi situm in Ecclesia Parochiali Oppidi Meggiani , cujus patronatum quibusdam Familiis reliquit , & Capellanum amovibilem ad nutum Patronorum esse voluit . Addidit Capellanum gravatum fuisse onere subministrandi ceram pro expositione Sanctissimi Sacramenti explenda qualibet Feria sexta mensis Martij ; insuperque celebrandi Sacrum iisdem diebus , ac in aliis designatis viginti tribus Festivitatibus post Missam Parochialem ; Hanc vero Capellaniam nunquam erectam fuisse , cum honorum redditus onerum adimplemento non sufficiant , & propterea supplicavit , ut hæreditas hujusmodi Parochiali Beneficio uniretur , ac insuper indulgeretur reductio tam Missarum 86. , quas Parochus pro legatis Parochiæ adimplere debet , quam alterius legati Mariæ Magdalænæ Statera , quod jam Parochiæ unitum est ,

Episcopus exposita confirmat ; refert etiam imminutionem reddituum Parochiæ evenisse propter decrementum usurarum Censuum , quæ ab octo pro quolibet centenario , & anno ad quatuor , vel quinque reductæ sunt ; testa-

tur nullam spem adesse augendi Parochiæ redditus mediis a jure præscriptis, cum desint Beneficia simplicia, aut Capellanæ, nec statui possit collecta a Populo solvenda, cum summa prematur egestate. Post hæc inquit = *Ex foliis introitus, & exitus, hic reverenter adnexis, compertum fuit redditus vix attingere summam annuatim sc. 25. 33. ; ex quibus, deductis Missarum oneribus tam pro Populo, quam pro legatis a Parocho quolibet anno satisfaciendis, aliisque expensis in quantitate sc. 19. 05., calculatur fructus Ecclesiæ Meggiani in summa sc. 6. 27. ; Missæ singulis diebus Festis celebrandæ pro Populo numerantur circiter octuaginta duo ; Aliæ Missæ pro undecim legatis celebrandæ diebus assignatis ad Altare a Testatoribus præfixum, & satisfaciendæ cum redditibus dictæ Ecclesiæ, computantur octuaginta sex, quorum legatorum, nec ex Tabella ; nec ex libris celebrationis Missarum, nec alibi apparent fundi, sive dotes, uno excepto recenter instituto a quondam Magdalena Statera, quæ reliquit prædium terræ cum onere Missarum sex quolibet anno in perpetuum, quod pariter adimpletur a Parocho ex redditibus jam assignatis ; & ita omnia, & singula prædicta legata censentur imposita super bonis, & census in folio introitus descriptis ; Adjungitur aliud legatum, sive hæreditas quondam Mariæ Magdalene Statera in variis stabilibus constituta, & cum debitis facultatibus eidem Parochiali Ecclesiæ unita cum onere celebrandi tot Missas, quot fructus ad rationem manualis eleemosynæ, ad quem effectum bona illius hæreditatis divisim administrantur, & habito decennij computo, constat celebratas fuisse Missas triginta, & unam quolibet anno ; consequenter fructus dicti legati annuatim recensentur in sc. 3. 10.*

Loquitur deinde Episcopus de hæreditate Bernardini Antonini, & ait = *Tandem remanet expendenda hæreditas quondam Bernardini Antonini, cujus redditus perveniunt ad summam scut. 7. 11., & deductis scut. 2. 80. pro Missis celebrandis quotannis numero viginti octo, nec non oneribus Cameralibus obul. 35. supersunt fructus in quantitate scut. 3. 96. . Ultima voluntas Ipsius Antonini multa continebat, videlicet onus erigendi Capellam, Capellanum nominandi amovibilem, celebrandi diebus designatis, nimirum qualibet die Veneris Martij, prima Dominica cujuslibet Mensis, & aliis Festivitatibus Missas, quæ in totum constituunt numerum superius indicatum viginti octo.*

Omnia

Omnia neglecta fuere, quia ultra vires hereditatis, ideoque obsecratur Populus Orator, hanc quoque hereditatem uniri, & incorporari bonis dictæ Curatæ Ecclesiæ, ut aliqua congrua sustentatio cumulari valeat ad Parochum inveniendum, & retinendum; dictæque unioni consentiunt Cællæ Patroni.

Demum tententiam proponens suam, concludit = Igitur fructus omnes tam Curæ, quam Legatorum, sive quæ sunt unita, sive quæ possunt uniri, efformant summam scut. 32. 94., super quibus insunt ouera Missarum pro Populo octuaginta duarum; Pro legatis centum quadraginta quinque; supersunt fructus in scutis 10. 24. Quare in hoc rerum statu, prædictæ quoque unioni omnium, & singulorum legatorum, prædictæ Curæ fructus in quantitate scut. 10. 24. non sufficiunt pro congrua Parochi sustentatione, nec suppetit aliud medium, nisi imminuere numerum Missarum ab ipso Parocho celebrandarum, honestamque reductionem statuere, adeout Curatus pro adimplemento omnium, & singulorum legatorum teneatur celebrare Missas dumtaxat sexaginta, causa exempli, ad libitum infra annum, præter Missas applicandas pro Populo: tunc adest augmentum sc. 8. 50., & ita in totum scut. 18. 74., hoc pacto censeretur satis provisus.

Plura a Sacro Concilio pro Ecclesiarum Parochialium administratione statuta sunt. In casu, de quo agitur, præstat ad opportunitatem animadvertere, quid ad occurrendum illarum indigentis definierit Sess. 24. cap. 13. de Reform. In Parochialibus etiam Ecclesiis, quarum fructus æque adeo exigui sunt, ut debitis nequeant oneribus satisfacere, curabit Episcopus, si per Beneficiorum unionem, non tamen Regularium, id fieri non possit, ut primitiarum, vel decimarum assignatione, aut per Parochianorum Symbola, aut Collectas, aut qua commodiori ei videbitur ratione tantum redigatur, quod pro Rectoris, & Parochiæ necessitate decenter sufficiat. Cum tamen Episcopus affirmet, exequi non posse, quæ in eodem Concilij decreto præfinita sunt, hinc ponderandum, an ope petitiæ legatorum applicationis, & unionis, onerumque Missarum iisdem legatis inhærentium reductionis, occurri possit. Sac. Congregatio in Syracusana Missarum die 10. Martij 1759. nonnulla Missarum onera reduxit, ut in Ecclesia Collegiata S. Bartholomæi Civitatis Sicilis auferentur distributiones quotidianæ.

Verum instat Populus pro unioni legati Bernardini Antonini,

ni; quare non abs re erit diligenter expendere illius dispositionem. In ejus Testamento usufructum hereditatis propriæ Uxori reliquit, eique etiam facultatem indulfit hereditaria bona alienandi in casu indigentiae; Post Uxoris obitum mandavit, ut Capellania erigeretur ad Altare SSm̃i Crucifixi Ecclesiæ S. Michaelis Archangeli Castri Meggiani; Capellanum ad nutum amovibilem esse voluit, eique injunxit onus subministrandi ceram pro Expositione SSm̃i Sacramenti peragenda qualibet Feria sexta Mensis Martij; Adegit præterea dictum Capellanum ad celebrationem Missæ supradictis diebus, ad etiam in unaquaque prima Dominica cujuslibet Mensis, & in quibusdam aliis Festivitatibus, quæ in unum constituunt numerum viginti octo Missarum; Has vero Missas celebrari præcepit = *sempre dopo finita la Messa Parochiale, acciò quelli stati alla Messa Parochiale possano sempre sentire anche quella di detto Capellano, e che quelli non potuti intervenire alla predetta Messa Parochiale abbiano il comodo di poter ascoltare quella da celebrarsi successivamente.*

Adidit præterea = *Eperche la mia volontà è, che il Popolo del Castello di Meggiano mia Patria abbia il comodo di poter maggiormente attendere alla divozione, e orazione, e principalmente, che in detto luogo v'isiano due Messe, nelle di sopra espresse Feste, cioè quella del Paroco, e l'atra di detto Capellano, perciò proibisco, che quelli, a quali do il jus di elegere il Capellano, non possano elegere per Capellano il Paroco di detto Castello, ed ad esso Capellano, e Padroni di detta Capella proibisco di poter far sodisfare gl' Oblighi sudetti in dette Domeniche, e Feste al predetto Paroco, e ciò facendo, voglio s'intenda di non essere stato in conto alcuno adempito alla mia volontà = In eventu autem, quod bona relicta onerum adimplemento non sufficienter, facultatem tribuit Episcopo Spoletano illa reducendi. Demum Capellanix patronatum addixit Deodato Guerrieri, ejusque descendentes, quorum in defectu substituit descendentes a Philippo Bonanni.*

Hæc igitur posita Bernardini Antonini dispositione, inquirendum modo est, an bona ab eo pro Capellanix erectione relicta assignari possint Parocho pro Congruæ augmento; Ponderandum, an exigui Parochiæ proventus justam præbeant causam commutandi illius voluntatem. Cumque dictorum bonorum redditus onerum satisfactio ni pares non sint, hinc videndum, an, & quæ ex dictis

onibus reduci queant. Omnibus mature perpenſis decernent EE. VV. *An. & quomodo ſit providendum in caſu &c.* U

*Seſſ. 24. cap. 4.
de Reform.*

ANCONITANA, Comes de Tauroleonibus hæres Familie de Armenticis nonnulla Miſſarum onera ſatisfacere tenetur in rurali Eccleſia a Jacobo Armenticis extructa intra fines alterius Eccleſiæ Plebanie nuncupate del Poggio Diæceſis Anconitanæ. Cum autem de præciſo Miſſarum numero dubium oriretur, rem omnem clar. mem. Cardinalis Buſalini olim Epicoſus Anconitanus Sacræ Congregationis judicio ſubmiſit. Hinc binis propoſitis dubiis *I. An, & in quo numero conſtet de onere celebrationis Miſſarum in Oratorio, ſeu Eccleſia, de qua agitur, in caſu &c. II. An ſit locus reductioni earundem Miſſarum in caſu &c.* Die 13. Julij anni elapſi prodiit reſponſum *Ad I. Affirmativè in omnibus juxta votum Eius Epicoſi. Ad II. Negativè, & amplius.*

Reſolutioni primi dubij non acquievit dictus Comes de Tauroleonibus, quia nempe ex Epicoſi Voto non ſatis conſtat de præciſa Miſſarum quantitate; quia de re, illo inſtante, cauſa ad examen revocatur. Dignabuntur EE. VV. retumere Folium Congregationis diei 8. Junij 1782., in quo prædicta cauſa relata fuit, ac decernere.

An, & quomodo ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis quoad primum dubium in caſu &c.

*Seſſ. 5. cap. 1.
de Reform.*

EUGUBINA PUNCTATURARUM. Anno 1744. auctoritate ſan. mem. Benediſti XIV. erecta fuit in Collegiatam Eccleſia S. Andreæ Civitatis Pergule. Injunctum fuit Canonicis, ut alternis hebdomadibus inſervirent, excepto tamen tempore Adventus, Quadra-

dragesimæ, cæterisque Festivis diebus, in quibus omnes Choro interesse tenerentur. In erectionis Bulla cautum fuit de constituenda Massa Distributionum quotidianarum ex redditibus bonorum quondam Anselmi Bruni, qui supereissent, detracta dote pro Canonatu, & Mansionariis ex ejus dispositione instituendis.

Successivè Canonici pro Ecclesiæ Collegiæ regimine, Capitulares ediderunt Constitutiones, in quibus *Capite 8.* de Distributionibus sic statutum legitur = *Cum vero ex bonis Anselmi Bruni relictis ex Testamento Societati S. Anselmi, detracta prius dote, & portione Canonatus, & Beneficiatorum ab eadem Societate nominandorum, residuum eorundem bonorum, & reddituum ex Bulla erectionis arbitrio Episcopi partiri debeat in distributiones quotidianas lucrandas per futuros, & pro tempore existentes Dignitates, Canonicos, & Beneficiatos interessentes Divinis Officiis: Cumque in actu erectionis ab, iisdem Dignitatibus, Canonicis, & Beneficiatis supplicatum fuerit, quod præfatum residuum converteretur, & applicaretur in utilitatem Ecclesiæ, & loco Distributionum iidem met se se obstrinxerunt solvere de proprio penas, seu Punctaturas, ad ratam non interessentiæ, quæ pænæ in unum collectæ accrescerentur, & distribuerentur interessentibus. Dominatio Sua Illustrissima petitioni benignè annuens, residui applicationem pro utilitate Ecclesiæ, & Sacristiæ, nec non præfatum subrogationem faciendam de proprio ab omnibus etiam successoribus nomine expressam approbatam, & juramento subscriptam approbavit, & confirmavit, & ita observari mandavit.*

Inter Canonicos hujus Collegiæ cooptatus fuit Clericus Paulus Gineuri, qui ut Studiis incumberet, anno 1778. Indultum abessendi a residentia ad biennium a Sac. Congregatione obtinuit sub expressa tamen conditione, ut quotidianas Distributiones amitteret, vel tertiam partem fructuum sui Canonatus non lucraretur, si omnes Canonatus fructus in Distributionibus quotidianis consistenterent. Hoc Indultum anno 1780. ad aliud biennium prorogatum fuit. Præsidio hujus gratiæ, immunem se esse centuit Canonicus Gineuri a Punctaturarum præstatione per id tempus, quo absuit a residentia. Capitulares vero contrarium sentientes, recursum habuerunt ad Sac. Congregationem, cujus judicium hac de re modo exquiritur, propositis dubiis in calce transcriptis.

Ad I. Advertunt Capitulares, Punctaturas, quas Canonici divinis Officiis non interessentes persolvunt ex Statuto

Ecclesiæ subrogatas esse loco Distributionum quotidianarum, cum bona pro Distributionibus relicta in favorem, & utilitatem Ecclesiæ fuerint assignata; Statuti observantiam jurandi religione a quolibet Cœnionico in actum possessionis fuisse promissam, nec proinde posse Canonicum Gineuri illius executionem impugnare, se seque eximere a solutione Punctaturarum per id tempus, quo Choro non interfuit.

Nec obesse Indultum a Sac. Congregatione obtentum; quia si in suis precibus Clericus Gineuri naturam, & qualitatem hujusmodi Punctaturarum narrasset, utique ad illarum præstationem adaptus fuisset. Cœterum contendunt nullum ex eodem Indulto sibi præsidium capere posse, cum Concilium Tridentinum duo onera Canonicis indixerit, scilicet residentiam in loco Beneficij, per quam Præbendæ redditus percipiunt, & divinis Officijs personalem interessentiam, ob quam Distributiones lucrantur; Hoc posito, Indulti tenorem expendunt, & sustinent veniam eidem factam fuisse percipiendi fructus Præbendæ, atque idcirco dispensatum dumtaxat a residentia, non autem ab interessentia propter adiectam in Indulto conditionem amissionis Distributionum quotidianarum.

Despiciendum pariter esse diffugium mutuatum, vel a contraria observantia, vel ex facto Capituli quod Indultum admisit absque ulla Punctaturarum præservazione; Ad primum enim respondent investam in eorum Ecclesiæ esse consuetudinem juri conformem, ut tantum infirmi, & absentes pro necessitate, vel utilitate Ecclesiæ Punctaturas non persolvant, neque hanc consuetudinem trahi posse ad casum absentiae causa studiorum. Ad secundum autem inquirunt nulla opus fuisse præservazione, quatenus ex lege Indulti factus fuerat locus amissioni Distributionum quotidianarum.

Ad II. contendunt, Punctaturas persolvendas esse pro rata temporis, quo Canonicus Gineuri Choro non interfuit. Nec prodesse eidem posse præsumptionem bonæ fidei, cum sæpius fuerit extrajudicialiter pro solutione requisitus. Ac præterea advertunt, bonam fidem neminem excusare a solutione proprii debiti, & unumquemque teneri ad solutionem Punctaturarum, etiam si fuissent a Capitulo remissæ.

Contra vero Canonicus Gineuri ad I. inquit a Choro abfuisse cum Indulto Sac. Congregationis, ut Theologiæ
 su-

studio iucumberet; Justam propterea fuisse absentiae causam, ut etiam absens fructus Præbendæ perciperet; Hinc infert ad Punctaturarum solutionem non teneri, solumque rejici a comparticipatione illarum, quæ a Canonicis absque legitima causa absentibus fuerint solutæ, cum istæ interessentibus accrescant. Fortius quia hujusmodi Punctaturæ per modum pænæ statutæ fuerunt, nec subjici posse alicui pænæ, qui Indulto munitus a residentia discessit.

Advertit præservatos ab Indulto eidem fuisse fructus Præbendæ, quod quidem inutile foret, si ad Punctaturas adigeretur, cum Punctaturæ fructus Præbendæ non solum absorbeant, sed immo excedant. Addit Capitulum, dum consensum præstitit, ut abesset, designasse aliqua onera ab eo implenda, nec verbum quidem fecisse de Punctaturis; Sullinet præterea, Canonicos eandem ob causam a Choro absentes nunquam Punctaturas perfolvisse, quare favere sibi dicit tum Capituli consensum, tum etiam observantiam, quæ ab ipsa Collegiatæ erectione trahit originem.

Perperamque opponi, tum decreta Sac. Congregationis præcipientia, ut absentes causa studiorum amittant Distributiones quotidianas, tum etiam Constitutiones Capitulares, ubi Punctaturæ in locum Distributionum quotidianarum subrogatæ fuerunt. Notat enim vetitum a Sac. Congregatione fuisse, ne absentes de quotidianis Distributionibus participant, nunquam vero ad solvendas Punctaturas adactos fuisse; Constitutiones autem Capitulares, & si ab absentibus Punctaturas solvi præcipiant, expresse tamen non statuunt, ut hujusmodi pæna coercerentur etiam ii, qui causa studiorum, & prævio Indulto abessent.

Contendit ad II., quod quatenus Punctaturas solvere deberet, non prius illarum solutioni locus esse poterit, quam ab anno 1781., quo tempore Capitulares conqueri ceperunt, nam antea ipse Orator pacificè, & summa cum bona fide fructus omnes suæ Præbendæ perceperat.

Episcopus relata facti serie sic concludit = *Tandem de me sententia requisitus, reverenter dicam instantiam Canonico- rum, & juri communi, & legi in Indultis expresse in- niti, ac propterea mereri, ut eam exaudiant, & favore benigno prosequantur EE. VV.*

Honorius III. in Cap. Super Specula de Magistris statuit = *Doctores in Theologica facultate, dum in Scholis docue- rint, & studentes in ipsa, integrè per annos quinque per-*

cipiant de licentia Sedis Apostolicæ proventus Præbendarum, & Beneficiorum suorum, non obstante aliqua alia consuetudine, vel statuto; cum denario fraudari non debeant in Vineâ Domini operantes. Id ipsum confirmavit Innocentius IV. in cap. Cum de diversis de Privilegiis in 6., ubi hæc habentur: Volumus, & statuimus, ut Studentes in Scholis ipsis penes Sedem eandem, talibus privilegiis omnino, libertatibus, & immunitatibus gaudeant, quibus gaudent Studentes in Scholis, ubi generale viget studium, ac recipiant integrè proventus suos Ecclesiasticos sicut illi = Concilium Tridentinum sess. 5. cap. 1. de reform., hujusmodi privilegia præservavit, voluitque, quod = Docentes ipsam Sacram Scripturam, dum publicè in Scholis docuerint, & Scholares, qui in ipsis Scholis student, privilegiis omnibus de perceptione fructuum Præbendarum, & Beneficiorum suorum in absentia a jure communi concessis plene gaudeant, & fruantur.

Quamvis autem absentes causa studiorum, sive studuerint, sive docuerint pro præsentibus habeantur, & integros fructus suæ Præbendæ lucrentur, Distributiones tamen quotidianas amittunt. Idem Honorius III. in cap. Licet de Præbendis scribens Abbati, & Priori S. Genovefæ ita loquitur = *Licet vobis dixerimus scripta nostra, ut Magistro N. Eboracen. Archidiacono in Sacra pagina cupienti studere proventus suos Ecclesiasticos faciatis integrè ministrari, nolumus tamen, ut quotidianas Distributiones, quæ tantum residentibus in Ecclesiis, & iis, qui interfunt horis Canonicis exhibentur, ei tribui faciatis = Sac. Congregatio in Maceraten. 10. Decembris 1616. censuit = Canonicos studiorum causa absentes eam tantum portionem amittere, quam residentes non percipiunt, nisi divinis interfuerint; aliam vero partem, quam residentes lucrantur, & si Ecclesie non inserviant, deberi absentibus studiorum causa, qui a Sacris Canonibus pro residentibus habentur: lib. 11. Decret. pag. 186. Sustinet Card. Petra in Commentar. ad Constit. IX. Bonifacii VIII. num. 18., & 19., quod privilegiati causa Studiorum, cum tantum fictè dicantur præsentés, non participant de quotidianis Distributionibus, pro quibus percipiendis non ficta, sed vera præsentia requiritur.*

Cum tamen in Ecclesia Collegiata S. Andreæ Civitatis Pergulæ, loco Distributionum quotidianarum ex Capitulari Statuto subrogatæ fuerint Punctaturæ solvendæ ab iis, qui Choro non interfunt, hinc videndum, an ea quæ de Distributionibus quotidianis statuta sunt, locum etiam ha-

bere

bere debeant quoad Puncturas : In *Nullius Farsen. Di-*
stributionum quotidianarum . Julius Manfredi Canonicus
 Ecclesiæ S. Antonini Terræ Pharæ Indultum abessendi
 causa Studiorum obtinuerat cum solita clausula *amissis Di-*
stributionibus quotidianis . Cum vero Ecclesiæ statuto
 cautum fuisset , ut loco Distributionum quotidianarum
 Puncturæ a Canonicis absentibus persolverentur , hinc
 quæstio orta est , an dictus Canonicus Manfredi Punctu-
 turas persolvere teneretur , propositisque Dubiis =
 I. *An Canonicus absens ex causa studiorum teneatur ad*
pœnam Puncturarum indictam in Statuto Ecclesiæ contra
non interessentes divinis Officiis , & quatenus affirmativè
 II. *An eadem pœna sit solvenda ex tertia parte Fructuum*
ex Indulto relinquenda , & repartienda interessentibus? Die
 20. Decembris 1738. Sac. Congregatio ad utrumque re-
 spondit = *Affirmativè* = . Vestrum nunc erit Eminentis-
 simi Patres decernere .

- I. *An Indultum concessum Canonico Gineuri eidem suffrage-*
tur etiam ad effectum non solvendi Puncturas.
 Et quatenus negativè .
- II. *An , & a quo tempore sint solvendæ dictæ Puncturæ in*
casu &c.

TUDERTINA . Disponens de bonis suis Philippus Mat-
 tioli Civis Tudertinus , in Testamento ab eo exarato
 anno 1750. usumfructum suæ hæreditatis reliquit Mariæ
 Antonizæ quondam Antonij , & Lucizæ istius Filizæ cum
 onere dimittendi æs alienum Testatoris , ac persolvendi
 non nulla Legata . Post illarum mortem jussit , ut uni-
 versa hæreditas erogaretur in celebrationem tot Missarum
 in suffragium ejus animæ , dictæque Mariæ Antonizæ ,
 & Lucizæ ; Executionem suæ voluntatis commisit Paro-
 cho pro tempore Ecclesiæ Cathedralis Tudertinæ .
 Cum autem jam obierint hæredes usufructuariæ , Cypria-
 nus Petrucci Parochus Ecclesiæ Sanctissimi Salvatoris d.
 Civitatis preces exhibuit Sanctissimo Domino Nostro ,
 qui-

*Sess. 22. Cap. 6.
 de Reform.*

quibus narravit reditus dictæ Parochiæ vix ascendere ad scuta decem; & octo; vel viginti-circiter, gravatum vero esse onere celebrandi octo Missas quolibet anno; & applicandi Missam pro Populo singulis diebus Festis; ac tandem subministrandi Oleum pro lampade, ceram; & alia utensilia; quæ ad usum suæ Ecclesiæ necessaria sunt; Exposuit etiam, quod ad prædicta onera subeunda impares omnino sunt Parochiæ tractus, qua de re supplicavit, ut dictæ Parochiæ uniretur hæreditas quondam Philippi Mattioli, sub qua vivens debebat, cum onere celebrandi in unoquoque anno Missarum numerum, quem præfinire placuerit. Ablegatis precibus Sac. Congregationi, de illis agendum modo est.

Episcopus exposita confirmat, & ait hæreditatem Philippi Mattioli ascendere ad sc. 638., reditus vero Parochiæ Sanctissimi Salvatoris adeo tenues esse, ut detractis expensis, vix Parocho supersint sc. 9. 63.; Addit petitæ unioni assensum præstitisse Executorem Testamentarium, qui Parochus est Ecclesiæ Cathedralis, citra tamen præjudicium sui emolumentum; Ac tandem votum suum sic pandit = *Attentâ igitur paupertate Ecclesiæ Oratoris destitutæ Congruæ, cui subministrati impares ejus Parochiani, ut mihi relatum est, reputantur, & concurrente pietatis, & necessitatis causa, crederem profecto optime meritum, & dignum Oratorem vestræ Clementiæ, & ejus votis benigne annuendum existimarem.*

Dum agitur de commutatione ultimarum voluntatum, concurrere debet necessitas, vel utilitas; An autem saltem alterutra ex his in præsentî casu concurrat decernent Eminentissimi Patres, dum quæritur.

An, & quomodo Oratoris precibus sit annuendum in casu &c.

Die Sabbathi 5. Aprilis 1783. in Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia proponentur infra scripta Dubia juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

NON dedignentur EE. VV. Folium resumere præcedentis Congregationis, causasque in eo descriptas, aliasque in præsentis adjunctas assueta maturitate definire.

NEPESINA UNIONIS.

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 15. Septembris 1781. in casu &c.

Sess. 21. cap. 5. de Reform.

Dilata, & audiatur Episcopus, qui præfigiat terminum Communitati ad deducendum Jura sua coram eodem Episcopo.

LUNEN. SEU SARZANEN. PAROCHIALIS.

An constet de irrationabili judicio Episcopi.

Sess. 24. cap. 18. de Reform.

Negative.

SPOLETANA.

An, & quomodo sit providendum in casu &c.

Sess. 24. cap. 13. de Reform.

Ad Dominum Secretarium cum Sanctissimo juxta mentem.

*Sess. 21. cap. 4.
de Reform.*

A NCONITANA.

An, & quomodo sit standum, vel recedendum a decisis quoad primum dubium in casu &c.

In decisis juxta modum; nempe pro Missis viginti Legati Jacobi Armentici, & pro aliis octo Mariæ Armentici, & quoad reliquas Missas duodecim, Scribatur Vicario Capitulari pro informatione, transmissis particulis præcedentium Visitationum, & Tabellis, & perquisitis actis Cancellariæ.

*Sess. 5. cap. 1.
de Reform.*

E UGUBINA PUNCTATURARUM.

I. *An Indultum concessum Canonico Gineuri eidem suffragetur etiam ad effectum non solvendi Punctaturas in casu &c.*

Et quatenus Negative.

II. *An, & a quo tempore sint solvendæ dictæ Punctaturæ in casu &c.*

Ad I. Negative pro tertia parte tantum fructuum sui Canonicatus, & amplius.

Ad II. Affirmative a die non interessentiæ Choro, & ad mentem; & mens est, quod videatur particulariter de examine Statuti Collegiatæ, transmissa per Episcopum ipsius particula, & decretis approbationis Episcopi.

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

T UDERTINA.

An, & quomodo Oratoris precibus sit annuendum in casu &c.

Dilata, & Scribatur Episcopo juxta instructionem, quod transmittat consensum liberum, & absque reservatione Executoris Testamentarii, quod referat an aliud medium adsit, quo Suppleri possit indigentia Parochiæ, & referat de ipsius Parochiæ redivo certo.

RAVENNATEN. DISMEMBRATIONIS. Parochus Ecclesiæ S. Nicolai Oppidi Mensæ, Sacramenta etiam administrat Populo Villæ Canutij, quæ in districtu illius Parochiæ sita est. Populus novam Parochiam in sua Villa petiturus, recusat intercedere distantiam quatuor circiter Milliarium ab Ecclesia S. Nicolai. Addidit viam asperam a Flumine Savo intercensam Hyberno tempore propter aquarum redundantiam accessum ad Parochiam præpedire, & quandoque accidisse, quod aliqui sine Sacramentis, & sine assentientia Parochi decesserint; Hinc novæ Parochiæ necessitatem insertamque erigi posse affirmat in Ecclesia S. Mariæ Angelorum, quæ in medio Villæ constructa reperitur, & congruam Parochiæ assignari posse existimat ex veteris Parochiæ redditibus. Cum autem huic petitioni contradicat Parochus S. Nicolai, expedit idcirco, ut EE. VV. de illa dijudicent.

Ad I. inquit Populus ex Processu jussu Sac. Congregationis confecto, atque etiam ex defuncti Archiepiscopi testimonio satis resultare Villam Canutij a Parochiali Ecclesia Oppidi Mensæ per quatuor Millia distare, & hanc distantiam impedimento esse, ne Senes, & Mulieres diebus Festis ad Ecclesiam accedere valeant, ut Divinis Officiis assistant, nec Pueri, ut rudimenta fidei addiscant. Hyemali vero tempore iter adeo arduum, & impervium esse, ut nec homines quidem floridæ ætatis, aut Parochialem, aut Auxiliariam Ecclesiam adire possint; Verificari proinde sustinet casum demandatæ a Concilio Tridentino novæ Parochiæ erectionis, etiam invito Rectore.

Perperam autem objici, quod aliæ adsint viæ, per quas brevius est iter ad Parochialem, & procul ab omni Fluminis periculo, insuperque nec accidisse, quod aliquis absque Sacramentis decesserit. Respondet enim, vias hujusmodi esse privatas, non publicas, easque Dominorum arbitrio claudi posse. Atque ulterius Concilium Tridentinum non requirere pro forma substantiali novæ erectionis, ut Parochiani sine Sacerdote obierint, sed sufficere gravem difficultatem, & distantiam a Parochia. Cæterum confirmat, plures absque Sacramentis decessisse.

Addit novæ Parochiæ erectionem denegari non posse ob detrimentum Parochi Ecclesiæ S. Nicolai, cum is conspicuus redditus habeat sc. 34 r., & idcirco ab illius Pro-

benda avelli facile posse annua scuta centum pro congrua novi Rectoris. Maxime quia Gregorius Ghiselli pro nova hac erectione obtulit bona annui redditus sc. 40. cum reservatione juris nominandi Parochum sibi, suisque tribuendum. Ex his infert ad II. Dubium, indigentij habitantium in Villa Canutij alter. occurri non posse, quam per dismembrationem ejusdem Villæ a veteri Parochiali, novamque Parochialis erectionem in Ecclesia S. Mariæ Angelorum.

Pro parte Parochi nihil deductum est.

Defunctus Archiepiscopus hac super re diligentem dedit informationem, quam inter monumenta Causæ habebunt EE. VV. in qua Sententiam suam aperiens sic inquit = *Illud mihi vere videor esse dicturus; expetitam novæ Parochiæ institutionem, vel Capellani curati appositionem, tum pro erudiendis Christi doctrina Pueris, quos ut plurimum in ea rudes inveni [licet Parochi vitio tribuendum non sit, qui per se, & per Capellanum Puerorum institutioni in Parochiali, & in subsidiaria Ecclesia Ulmi assidue incumbit] tum pro curanda animarum salute, componendis dissidiis, ac reconciliandis inter partes pacem, atque concordiam plurimum utilitatis fore allaturam.*

Alexander III in Cap. Ad Audientiam 3. de Ecclesiis Ædificandis, scribens Eboracensi Archiepiscopo sic loquitur = *Ad audientiam nostram noveritis pervenisse; quod Villa, que dicitur H. tantum perhibetur ab Ecclesia Parochiali distare, ut tempore hyemali cum pluvie inundant, non possint Parochiani sine magna difficultate ipsam adire; unde non valet congruo tempore Ecclesiasticis Officiis interesse; Quia igitur dicta Ecclesia ita dicitur redditibus abundare, quod præter illius Villæ proventus Minister illius convenienter valeat sustentationem habere. Mandamus quatenus si res ita se habet, Ecclesiam ibi ædifices, & in ea Sacerdotem, sublato appellationis obstaculo, ad presentationem Rectoris Ecclesiæ Majoris cum canonico funditoris assensu instituas, ad sustentationem suam ejusdem Villæ obventiones Ecclesiasticas percepturum; providens tamen, ut competens in ea honor pro facultate loci Matrivi Ecclesiæ servetur.*

Hanc Alexandri constitutionem renovavit Concilium Tridentinum sess. 21. cap. 4. de reform. decernens quod Episcopi = *In iis [Ecclesiis Parochialibus] in quibus ob locorum distantiam, sive difficultatem Parochiani sine magno incommodo ad percipienda Sacramenta, & divina officia audienda accedere non possunt, novas Parochias*

etiam in vitiis Rectoribus, juxta formam Constitutionis Alexandri III., quæ incipit: *Ad Audientiam, constituere possint.* Adhuc advertunt Doctores, inter quos *Fagnanus in cit. cap. Ad Audientiam num. 19.* ad novæ Parochiæ erectionem sufficere distantiam loci sine difficultate, & vice versa difficultatem sine distantia. Minime tamen definitum noscitur qualis esse debeat hujusmodi distantia, vel difficilis accessus, sed totum id relinquitur Judicis arbitrio *Ric. in praxi resolut. 476. num. 5. Pax Jordan. elucubrat. can. tom. 3. lib. 10. tit. 31. num. 5.*

Sac. Congregatio iusta, & rationabili concurrente causa Parochiarum divisiones admisit, ut in *Aquen. dismembrationis 13. Julij 1720. & 2. Augusti 1721. in Imolea. Dismembrationis 8. Junij 1720. in Ascalana Dismembrationis 15. Decembris 1719.* Hic vero causis deficientibus, & præsertim si necessitati satis consultum sit ope Sacerdotis Auxiliaris, vel Vice Parochi semper denegavit, ut in *Casanen. Dismembrationis 17. Decembris 1740. Aquilana Dismembrationis 8. Februarij 1744., & in Comen. Dismembrationis 7. Augusti 1743.* Desinant itaque EE. VV.

I. *An sit locus Dismembrationi Parochialis Ecclesiæ S. Nicolai Villæ Mensæ, ad respectivè erectioni Ecclesiæ B. M. Virginis Angelorum Terræ Canutij in novam Parochiam in casu &c.*

Et quatenus negativè.

II. *An, & quomodo sit providendum in casu &c.*

Ad I. Negativè, & amplius.

Ad II. Providendum esse per translationem Capellani Curati ab Ecclesia S. Eleuterii ad Ecclesiam S. Mariæ Angelorum, facta obligatione ab Hominiibus Villæ Canutij præstandi Domum eidem Capellano Curato, & amplius.

TUSCULANA, Carolus Antonius Fallani anno 1727. Patrimonium constituit Sacerdoti Alexandro Gaspari Gregori ejus Nepoti, assignavitque quamdam Vineam sitam in loco qui dicitur alla *Montagna*, nunc ad Olivetum redactam annui redditus sc. 26. Cum autem prædicta summa juxta Synodum Tusculanam non sufficeret, idcirco Zenobia Fallani, & Franciscus Gregori dicti Sacerdotis Alexandri Genitores addiderunt alia scuta decem retrahenda ex pensionibus Domus cum Cripta, & Cella Vinaria, ex quibus annua sc. 45. retraherentur.

Hoc

Sess. 21. cap. 2. de Reform.

Hoc autem augmentum factum legitur donec = *Il Signore Alessandro loro figlio sarà provisto di qualche idoneo e sufficiente Beneficio Ecclesiastico, e poi li sudetti fructi dieci annui debano ritornare ad essi cedenti, ed assegnanti.*

Conciliatis vero nuptiis inter Clementinam Bianchi præfati Alexandri Gasparis Gregori ex Sorore Neptem; & Josephum Marini; idem Sacerdos Alexander die 12. Januarij 1768. contemplatione hujus Matrimonij Sponsæ dotem auxit in aliis scutis quatuorcentum nempe = *Scudi duecento in un Oliveto spettante a detto Signor D. Alessandro posto nel vocabolo la Montagna; ed altri scudi duecento in una Vigna allo stesso Signor D. Alessandro spettante posta nel Vocabolo la Selva di Monte Dragone = & licet expressè cautum fuisset, ut fructus istorum bonorum non prius Conjuges percipere possent, quam post obitum Sacerdotis constituentis, nihilominus iste in actu stipulationis declaravit = cederli tutte la raggioni, ed azioni a sola riserva del usufrutto di detto Oliveto; e Vigna vita durante del detto Signore D. Alessandro = Addita pro contractus firmitate Clausula Constituti, & Præcarij.*

Deinde dictus Sacerdos die 30. Aprilis ejusdem anni 1768. in novum, ac pinguius dotis augmentum cessit Nepoti = *La metà della Casa, Grotta, e Tinello ad esso Signore Alessandro appartenente, e spettante, non solo per assegna fattagli in Patrimonio Sagro ma ancora come erede della quondam Zenobia Fallani sua Madre con espressa legge, e dichiarazione, che il dominio, proprietà, ed usufrutto della medesima metà di Casa, Cantina, e Grotta non s'intenda trasferito a favore di essa Clementina Bianchi, se non dopo seguita la morte di esso Signor D. Alessandro.* Validitatem istorum contractuum quoad ea tantum bona, quæ in Patrimonio Sacrum constituta fuerant, impugnat modo Sacerdos Gregori, utpote gesta absque Ordinarij auctoritate.

Inquit enim, ex Concilij Tridentini dispositione statutum esse, nemini licere alienare, cedere, aut distrahere Patrimonio Sacrum, nisi Ecclesiastica accedat auctoritas; immo vetitam esse quamcumque permutationem, etiam si Ordinatus alia bona possideret, vel Beneficium Ecclesiasticum obtineret; Addit, non licere Clerico Patrimonio Sacrum distrahere, quamvis usufructum sibi ad vitam reservaverit. Hinc irritos esse contractus a se ipso stipulatos favore Clementinæ Bianchi ob defectum consensus Ordinarij ad illorum firmitatem omnino requisiti.

Nec iustitiæ , & bonæ fidei repugnare eam , quam modo proponit, contractuum nullitatem , cum liceat donanti impugnare donationes , quæ ipso jure irritæ sint ex defectu formæ substantialis ; Et observat ulterius , ritè donantem petere rescissionem donationis , quando non ex animi levitate , aut ira vel odio id faciat , sed ut aliquo modo succurrere valeat necessitatibus Proneptum , quæ Patre destitutæ gravi in egestate versantur .

Minime vero quadrare hodiernæ disputationi similitudinem mutuatam a Mulieribus . & Minoribus , qui in contractibus constitutionis dotis non tenentur servare solemnitates a jure requisitas . Notat enim Mulieres , & Minores nullis adhibitis solemnitatibus dotem constituere , vel promittere posse , quando ad id ex jure , vel statuto adiguntur ; nulla autem ex obligatione ipsum obstrictum fuisse ad constituendam dotem Nepti suæ , quam proinde constitutionem , utpote sine facultate expletam , sustineri non posse affirmat .

Contendit insuper dici non posse , quod bona Patrimonij Sacri non taxativè , sed demonstrativè tantum assignata , hypothecæ subjecerit pro dotis securitate . Nam respondet , nullimode potuisse hypothecare bona Patrimonij , cum eadem ratione , qua vetita erat alienatio , eadem etiam hypothecatio erat interdicta . Cæterum sustinet contractum non præferre simplicem hypothecam , sed veram alienationem , attenda clautola *Constituti* , quæ in donatarium illico transfert dominium .

Contra hæc , qui pro Clementina Bianchi causam agit , fatetur , alienari non posse bona Patrimonij Sacri absque proprii Episcopi licentia ; verum tuetur dotis augmentum factum a Sacerdote Gregori non importare alienationem . Ait enim vetitam a Concilio Tridentino , & Synodo Tusculana Patrimonij distractionem , ne Clerici mendicare cogantur ; Contractus vero a Sacerdote Gregori celebratos nec Concilio Tridentino , nec Tusculanæ Synodo adversari , cum Bonorum dominium , illorumque usumfructum quoad vixerit in donatariam non transfulerit . Expendit Instrumentum diei 11. *Januarij* anni 1768. , & advertit dotis augmentum non in qualitate , sed in quantitate factum esse , & designata dumtaxat fuisse bona unde summa scut. 400. desumenda erat , non autem , ut illorum dominium transferretur , præsertim quia cautum in eodem Instrumento legitur , quod post Donantis obitum dictorum bonorum fructus Donataria perciperet . Differit de alio Instrumento diei 30. *Aprilis*
ejus-

ejusdem anni 1768. , & notat Sacerdotem Gregori , nec proprietatem medietatis domus , nec illius usufructum alienasse , cum utrumque sibi usque ad mortem reservaverit , ex quo deducit satis observatam fuisse legem Concilij Tridentini , qua bonorum Patrimonialium distractiones prohibentur .

Nec obesse ; quod Sac. Congregatio quandoque improba-verit donationes Bonorum Patrimonij Sacri , etiam cum reservatione usufructus , cum eadem Resolutiones editæ fuerint quando veram donationem stipularam esse aperte dignoscitur ; At in præsentî catu contendit non intercessisse donationem , sed simplex dotis augmentum cum reservatione proprietatis , & usufructus . In his circumstantiis cum nulla secuta fuerit alienatio , nulla propterea ad validitatem contractus necessaria erat Ordinarij licentia .

Quid hac de re sentiat Regia Celsitudo Eam Episcopi Tusculani , dignoscent EE. VV. ex ejus informatione , quæ dabitur inter monumenta causæ .

Concilium Tridentinum præcipit , ut in seligendis Ecclesiæ Ministris non solum perspecta sit illorum pietas , & scientia , sed insuper ipsorum decori prospexit , voluitque , ut congruum Patrimonium haberent , ne in dedecus Ordinis mendicare , aut vile aliquod ministerium exercere cogantur ; Quapropter *Sess. 21. cap. 2. de Reform* statuit , quod nullus ad Sacros Ordines promoveatur , nisi Beneficium Ecclesiasticum obtineat ; Jussit præterea , quod = *Patrimonium vel Pensionem obtinentes ordinari posthac non possint , nisi quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate , vel commoditate Ecclesiarum suarum ; eoque prius perspecto Patrimonium illud , vel Pensionem vere ab eis obtineri , taliaque esse , quæ eis ad vitam sustentandam satis sint , atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari , aut extinguï , vel remitti nullatenus possint , donec Beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti , vel aliunde habeant unde vivere possint : antiquorum Canonum pœnas super his innovando .* Hinc arguunt *Fagnanus in cap. Episcopus de Præbendis , & Dignitatibus , & Benedictus XIV. Insi. 26. num. 28. ad 30.* nullam ipso jure esse quæcumque alienationem de Bonis Patrimonij Sacri in scio Episcopo factam , quamvis Ordinatus de Ecclesiastico Beneficio fuerit provissus .

Sæpe in Sac. Congregatione ad examen revocati fuerunt contractus celebrati a Clericis de Bonis Patrimonij Sacri ; nec abs re erit resolutiones referre , quæ aliquando pro-

Merant. Die 10. Octobris 1636. disputatum fuit dubium = *An Presbyter possit absque licentia Episcopi donare Patrimonium, ad cujus titulum est ordinatus reservato sibi usufructu ad vitam = & fuit responsum = Non posse = lib. 29. Decret. pag. 286. In Parmen. Agebatur de Clerico, qui nullum Beneficium habebat, nec præter bona Patrimonij Sacri, alia possidebat, ex quibus sustentari posset; In emphyteusim perpetuam absque licentia Episcopi eadem bona concesserat cum reservatione annui Canonis, qui fructibus responderet. Quæsitum fuit = An hujusmodi contractus sustineatur non obstante dispositione Sac. Concilij Tridentini cap. 2. Sess. 21. de Reform. := & die 20. Julij 1641. sequens prodiit resolutio = Secundum ea quæ proponuntur, contractum supradictæ concessionis in emphyteusim absque licentia Episcopi factæ non sustineri lib. 16. Decret. pag. 569. Præterea in Aquilana die 24. Februarij 1952. Sac. Congregatio declaravit Renunciationem Patrimonij, ad cujus titulum Clericus Sacris Ordinibus fuit initiatus, absque licentia Episcopi factam non sustineri, etiam post affectionem Beneficij ad ejus vitam sufficientis, ut in lib. Decret. 19. pag. 172.*

Juxta mentem Sac. Congregationis sicuti interdicta est alienatio bonorum Patrimonij Sacri, ita prohibita quoque est illorum obligatio, & fidejussio Episcopo inconsulto. Supplicatum in Sac. Congregatione fuit = *An dispositio Sac. Concilij in cap. 2. Sess. 21. de Reform. prohibens alienationem Patrimonij Clericorum absque licentia Episcopi extendatur ad fidejussiones per eosdem Clericos factas, ita ut respectu dicti Patrimonij obligatio non sustineatur = Et die 15. Martij 1642. respondit = Extendi etiam ad fidejussiones juxta tamen distinctionem factam in declaratione hujus Sac. Congregationis tenoris sequentis: Die 5. Februarij 1604. Sac. Congregatio Concilij censuit, neque in hujusmodi Patrimonio, neque in ejus fructibus ad Clericum alendum necessariis executioni locum esse; licere autem capere in causam judicati eam fructuum portionem, quæ quot annis superessent, ultra eam, quæ ad Ordinati sustentationem non laute, sed tenuiter vivendo, Judicis Ecclesiasticis arbitrato fuerit necessaria. Possè autem ipsum Creditorem accipere in solutum, atque vendere jus sibi competens ad hujusmodi Patrimonium, quod post mortem ipsius promoti ad Creditorem, uti re hæreditaria pertinebit = lib. 17. Decret. pag. 18.*

Denique certum est Episcopi licentiam in alienatione bonorum Patrimonij requiri etiam in casu, quo Clericus aliunde se sustentare valeat. In *Biteffen.* instante Josepho Grego propositum fuit I. *An qui Patrimonium suum, ad*

cujus titulum est Sacris Ordinibus initiatus, aliacque possit, si aliunde se sustentare valeat, & quatenus affirmativè. II. An Episcopi licentia sit necessaria secundum disposita per Concilium Sess. 21. cap. 2. de Reform. Die 16. Novembris 1686. sequens prodiit resolutio = Sacra Congregatio censuit, danda esse decreta alias edita tenoris sequentis; Queritur an verba illa Concilij cap. 2. sess. 21., atque illa deinceps alienare, ita intelligenda sint, ut, postquam Ordinatus adeptus fuerit Beneficium, vel aliunde habeat, unde commode vivere possit, requiratur etiam licentia Episcopi? die 5. Augusti 1682. Sac. censuit requiri licentiam quamvis Ordinatus sit adeptus Beneficium lib. 36. Decret. pag. 499. & 500.

Præ oculis etiam habendum est quid de Patrimonio Clericorum ad suscipiendos Ordines disponit Synodus Tusculana celebrata anno 1763; In Cap. 15. art. 4. num. 3. hæc habentur = Ut Ordinandus juramento polliceatur, se nunquam alienaturum, seu permutaturum Patrimonium, nisi eidem nostro accedente consensu expresse subrogetur. Beneficium Ecclesiasticum, cujus pacificam possessionem adierit, & cujus redditus ad honestam sustentationem sufficiant, vel alia immobilia bona, quorum certum dominium, & pacificam habeat possessionem, ut horum omnium publicum Instrumentum in nostra Episcopali Cancellaria fiat, & in ea diligentissime custodiatur. Hæc omnibus perpensis deficiant EE. VV.

An Instrumenta dierum 12. Januarij, & 30. Aprilis 1768. justineantur in casu &c.

Non proposita cum sequenti.

Sess. 21. cap. 7.
de Reform.

VERULANA RESTAURATIONIS TURRIS CAMPANARUM: Ecclesia Collegiata Sanctæ Mariæ Oppidi Frusimonis habet Turrim Campanariam, ubi præter Campanas, quibus utitur Capitulum, extat etiam Horologium, ad Communitatem pertinens, Cum autem hujusmodi Turris ruinam minaretur, Canonici per se Communitatem insteterunt, ut ipsa necessariis restaurations conficeret. Sed Communitas reparationis opus Capitulo inhærerere censuit. Urgente igitur restaurations necessitate, queritur ad EE. VV. quis ad illam teneatur.

Qui Capituli jura tuetur, non impugnat, quod cum agitur de restaurations Ecclesiæ, erogandi in hanc causam primo sint redditus Fabricæ, qui & si deficient, adigi debere tum eos, qui Decimas percipiunt, tum Parochum, Beneficiatos, & deinde Patronum, postremo tandem Populum

lum ; verum sustinet hunc ordinem minime servari, quando diversa inducta sit consuetudo, tunc enim consuetudinem unice spectandam contendit. Quid quid dispositum est de Ecclesiis, nullimode convenire affirmant in casu restorationis Turrium Campanarum, de quibus; cum nihil in jure cautum sit, idcirco tenent Canonistæ, & sensit Rotæ Tribunal ad restorationem eos teneri, quibus ex Statuto, vel Consuetudine hujusmodi onus incumbit. Vigore autem Consuetudinis onus refundi in Communitatem, cum constet illud subiisse annis 1674., 1678., 1703., & 1710., & anno 1743., quo ampliata Ecclesiæ latitudine, & Sacra Turri denuo extructa, illius Culmen pecuniæ publicis anno 1763. fuit confectum; Quare concludit perperam Communitatem refugere onus, quod ipsi ex consuetudine incumbit. Fortius, quia Turris Campanaria altius erecta fuit anno 1743.; ut ibi Horologium collocaretur.

Ex alia vero parte Communitatis Defensores contendunt Patronatum Ecclesiæ Collegiatæ ad Capitulum pertinere, illudque proinde, deficientibus Fabricæ redditibus, teneri etiam ad restorationem Turris Campanariæ, quæ pars est Ecclesiæ. Maxime, quia anno 1743. pro novæ Turris constructione Capitulum propriis sumptibus comparavit situm, ubi Turris constituenda erat, & Communitas aliquam summam tantum conferre non detrahit = *a titolo di mera limosina* = & sub expressa reservatione = *che non debba restare per detto pagamento in alcun modo pregiudicata al mantenimento di detto Campanile*.

Perperamque obiici Communitatem quandoque aliquam summam præstitisse pro hujusmodi explendis reparationibus. Advertunt enim dictas præstationes factas fuisse privata auctoritate, aut ex mera Communitatis liberalitate, aut pro Horologij custodia, quod ad Communitatem pertinet; neque retorqueri contra ipsam posse quid quid ex actu mere gratuito processit. Similiter nec obesse, quod Communitas quandoque expensas obtulerit pro Campana Majori, & Horologio, cum Campana, & Horologium ad ipsam pertineant. Verum tamen ab hisce expensis nullam inferri obligationem inducentem onus restorationis Turris Campanariæ.

Episcopus in sua relatione sic ait = *Rationes in foliis exhibitas præ oculis habui, & cum factorum seriem variam, & involutam deprehenderim, nihil certi ex his statui posse arbitratus sum; quapropter rem veluti ex integro ac-*

cipiendam esse duco; proindeque unpenſæ. quæ pro reparatione præſatæ Turris neceſſariæ exiſtimantur, illas ab utraque parte, & pro rata impendendas eſſe cenſeo. Capitulum enim retinet in ea Campanas, quibus utitur ad Divina Officia, & Funera explenda, & pro his ultra annuos ſufficientes redditus, proventus pariter Funeribus annexos qualibet vice Canonici percipiunt; Communitas vero facultate gaudet in illa publicum retinendi Horologium in totius Civitatis beneficium; Cum igitur commodum commune ſit utrinque, incommodum pariter utrumque ſentiat oportet =

Videndum in præſenti caſu, an ea quæ de reſtauratione Eccleſiarum conſtituta ſunt, trahi etiam debeant ad reſtaurationem Turris Campanariæ. Ponderandum quanti habenda ſit conſuetudo, quæ a Capitulo proponitur. Demum notandum, quod Canonici Campanis utuntur pro Divinis peragendis Officiis; Communitas vero, & Horologium, & propriam retinet in eadem Turri Campanam pro Populi commoditate. Quæritur.

An, & a quo ſit reſtaurandum Campanile S. Mariæ Fruſinonſis in caſu &c.

Die Sabbathi 10. Maij 1783. in Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia proponentur infrascripta Dubia juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

Resumpto Folio postremæ Congregationis, dignabuntur Emi PP. definire causas in eo relatas, aliasque in præfenti adjunctas.

TUSCULANA:

An Instrumenta dierum 12. Januarij, & 30. Aprilis anni 1768. sustineantur in casu &c.

Sess. 21. cap. 2. de Reform.

Non sustineri Instrumentum diei 12. Januarij 1768. quoad Olivetum tantum, salvis juribus Conjugum Bianchi competentibus prout de jure: Sustineri autem Instrumentum diei 30. Aprilis 1768., & amplius.

VERULANA RESTAURATIONIS TURRIS CAMPANARUM.

An, & a quo sit restaurandum Campanile S. Mariæ Frusinonis in casu &c.

Sess. 21. cap. 7. de Reform.

In casu de quo agitur restaurandum esse sumptibus Comunitatis tantum.

SENOGALLIEN. REDUCTIONIS : Fabius de Innocentiis in Testamento exarato anno 1622. Canonicarum erigi iussit in Ecclesia Collegiata S. Medardi, Oppidi Ardicontradæ. Præbendæ redditus præfinivit in annuis scutis quinquaginta; Canonico autem injunxit onus interfendi Choro tempore Quadragesimæ, & omnibus diebus Fests, necnon celebrandi duas Missas in qualibet Hebdomada, ac insuper celebrandi Festum SS. Innocentium cum celebratione octo Missarum, & demum excipiendi Sacramentales Fidelium Confessiones. Securo Testatoris obitu, illius Hæredes fiduciarj assignarunt Sacrario dictæ Collegiatæ Ecclesiæ prædium annui redditus scutorum sexaginta sex cum expressa lege persolvendi singulis annis scuta quinquaginta possessori dicti Canonici, & superextantes fructus erogandi in usum Sacrarij. Post hæc ad erectionem Canoniciatus devenitum fuit. Imminutis tractu temporis prædij redditibus, factum est, ut anno 1646. Collegiatæ Sacrarium prædium libere dimiserit, illudque acquisierit, qui Canoniciatus possidebat. Canoniciatus modo possidet Sacerdos Hyeronimus Bellini, qui onerum reductionem efflagitat, eo quod redditus adeo sint imminuti, ut vix ad annua scuta decem & octo pertingant.

Emms Episcopus exposita confirmat; & testatur, quod ducto calculo per decennium, prædij fructus non excedunt scuta viginti quolibet anno; hinc subductis expensis Missarum, & Utensilium putat parum emolumenti Canonico superesse; Hujusmodi decrementum evenisse opinatur partim ex prædij natura, utpote quia in montuoso, & declivi loco situm sit, partim vero ex culpa prædecessoris Canonici, contra cujus hæredes inutilem dicit actionem, cum nimia laborent egestate. Addit latere prorsus alia adsint hæreditaria Testatoris bona, quæ substitui possint, ac demum concludit, *Qui rerum statum perspectum habent, ii scilicet, quorum interest, quique Patroni, & Capitulum sunt, quorum sententia publicas in tabulas exarata apud me servatur, Sacrorum imminutioni assentiuntur; ego autem ad unum tantum in qualibet hebdomada id onus contraherem, cæteris omnibus oneribus, uti Insuitori placuit firmis manentibus. Cæterum Oratoris culpa reddituum decrementum non accidit, neque expedire censerem eum a Chori obsequio abducere, cum ad dies tantum Festos, & Quadragesimæ tempus id onus redigatur, quibus diebus psallentium numerum frequentior rem esse decet.*

Redituum imminutio iustam, & rationabilem præbet causam reducendi onera Missarum. Verum si Beneficio, ultra Sacrorum celebrationem, adjunctum sit onus Chori intereundi, tenet *Monacellus form. legal. 19. tit. 10. part. 1. num. 25.*, quod melius sit reducere Chori servitium, quam Missarum numerum imminuere, quia Missarum celebratio excellentior est servitio Chori *Garzias de Benefic. part. 7. cap. 1. num. 126.*, & plus suffragij consequuntur animæ defunctorum ex Missarum celebratione, quam ex aliis piis operibus *Fagnanus Cap. Ex parte de Confit. num. 34. Passarin. de Statu Hominum tom. 2. quæst. 187. num. 1095.* Receditur tamen ab hac regula, si Testatoris voluntas contraria dignoscatur. Idem *Passarinus tom. 2. quæst. 183. num. 1101.*

Sac. Cong. in *Bracharen. reductionis onerum*, in qua agebatur de sex Cappellaniis, quæ onus habebant celebrandi Missam quotidianam, & recitandi juxta consuetudinem Ecclesiæ Bracharensis Horas Canonicas; cum imminutis retribus factus esset locus reductioni onerum, requisitus fuit de sua sententia Archiepiscopus, qui censuit = quod numerus Missarum pro qualibet Capellano posset reduci ad dimidium, ut scilicet in quolibet Mense satisfacerent dicendo quindecim Missas quilibet ex his pro manuali elemosyna, & quod pro obligatione recitandi in Choro Horas Canonicas quotidie, nihil immutetur circa salaria = Proposito autem dubio = *An, & quomodo sit locus reductioni Missarum, & Chori, seu potius reducendum, vel delendum sit tantum onus Chori in casu &c.* = Die 11. Septembris 1717. Sac. Congregatio = *Commisit Archiepiscopo, ut utrumque onus juxta modum propositum pro suo arbitrio, & conscientia reduceret* = lib. 67. decret. pag. 373.

In *Aquen. Reductionis*. Possessor Beneficij B. Mariæ Virginis Dolorum erecti in Ecclesia Burgi majoris illius Civitatis tenebatur quotidie celebrare Sacrum, & excipere qualibet feria iv. Fidelium Confessiones; Ob redituum deficientiam institutum fuit pro onerum reductione; & disputato dubio = *An, & quomodo sit locus reductioni in casu &c.* = Die 27. Junij 1772. prodijt resolutio = *Deleto onere audiendi Confessiones, non esse locum reductioni Missæ quotidiane* = Verum reposita causa sub dubio = *An, & quomodo sit standum vel recedendum a decisis in casu &c.* = Die 19. Decembris ejusdem anni rescriptum fuit = *Prævio recessu a decisis, esse locum reductioni Missæ*

Missarum ad rationem perpetuæ, firmiter remanente onere, audiendi Confessiones. Hisce animadvertis definient EE. VV.

An, & quomodo sit locus reductioni in casu &c.

Pro gratia juxta Votum Esmi Episcopi :

*Sefs. 23. cap. 5.
de Reform.*

ROMANA CAPELLANIARUM. Descripta reperitur hujusmodi causa in Folio distributo pro Congregatione diei 10. *Februarij* 1770. in qua proposito Dubio = *An, & quomodo sit providendum pro summis deficientibus, tam præteritis, quam in posterum decurrendis ad formam resolutionis diei 17. Julij* 1700. in casu &c. = responsum prodiit = *Dilata, & firmetur status integræ hæreditatis juxta mentem* = quæ fuit, ut inde Causa repropone-retur super congruis Dubiis. Confecta Peritia, cau-sa ad examen revocata est in Congregatione ha-bita die 15. *Martij* anni 1777., qua die ob suffragio-rum scissuram nulla prodiit resolutio. Cum autem Ar-chiconfraternitas Sanctissimæ Annunciationis instet pro decissione, denuo hodie repropontur. Rogantur Emi-nentissimi PP. resumere Folia distarum Congregationum, quæ publici juris sunt in Thesauro Resolutionum Sac. Congregationis Tom. XXXIX., & XXXXVI., ac de-cernere.

I. *An constet de deficientia effectuum destinatorum pro aug-mento dotium in casu &c.*

Et quatenus affirmativè.

II. *An, & quomodo, & contra quos sit providendum pro summis deficientibus, tam præteritis, quam in poste-rum decurrendis in casu &c.*

Ad I. *Dilata, & ad mentem* : & mens est quod per Do-minum Secretarium novus eligatur Peritus Ratioci-nator, qui strictè referat super hodierno Statu Acti-vo, & Passivo hæreditatis Valtrinx; & deindè Causa iterum proponatur sub Dubiis : I. *An constet de deficientia effectuum hereditariorum pro execu-tione voluntatis Testatoris?* Et quatenus affirmati-vè. II. *An, & cujus culpa bona defecerint, & quis teneatur ad eorum reintegrationem.*

Ad II.

Ad II. Affirmativè , & persolvenda esse quotannis in posterum ab Archiconfraternitate scuta 14. 50. Capellanis , retrahenda ex vestibus Puellarum , quas Archiconfraternitas præstare minimè debeat ; Sed servet omninò formam dotandi a Testatore præscriptam .

TERRACINEN. ; ET SETINA REDUCTIONIS : *Sess. 24. cap. 4^a de Reform.*

Anno 1747. Paulinus Aquilante per contractum inter vivos laicalem Capellaniam instituit ad Altare Conceptionis B. M. Virginis erectum in Ecclesia S. Sebastiani Terræ Arcis Gurgæ. Pro illius dote assignavit nonnulla bona . Capellanum gravavit onerè applicationis Missæ quotidianæ , celebrandæ diebus Ferialibus in Aurora , diebus vero Festivis hora , qua Confratres Artis Agrariæ ad Divinas Laudes persolvendas in dicta Ecclesia S. Sebastiani convenissent . Capellaniam conferri voluit Sacerdoti Jacobo Orsini , eoque defuncto Patronatum activum concessit Antonio Aquilante ejusque hæredibus , & successoribus , quibus facultatem tribuit retinendi bona Capellanix , dummodo onerum adimplementum non negligerent . Tandem jussit , quod hujusmodi dispositio executioni mandaretur post sui obitum , & post obitum Verdianæ Uxorix suæ .

Paulino defuncto , Antonius Aquilante anno 1756. jus nominandi Capellanum cessit Francisco Cocchi cum obligatione satisfaciendi onera injuncta . Is bonorum Capellanix possessionem adeptus , nedum Missæ quotidianæ celebrationem neglexit , quin immo bona ipsa deseruit : qua de re instituto judicio in Tribunali Rev. Fabricæ S. Petri mandatum executivum pro summa sc. 420. contra dictum Chocchi ob onerum inadimplementum relaxatum fuit , & pro administratione bonorum dicti Paulini Aquilante Æconomus fuit deputatus . Post hæc Thomas Troja Paulini Aquilante Nepos obtinuit a Fabrica S. Petri juriurionem ; & licet executioni subjecerit tum bona Capellanix , tum alia patrimonialia bona Francisci Cocchi , nunquam tamen judicium pro illorum subhastatione prosequi potuit ; Astiterunt namque coram Judice Rev. Fabricæ S. Petri Canonicus Jo. Baptista Cocchi dicti Francisci germanus Frater , & Maria Felix istius Uxor , & allegarunt jura sibi competentia pro assequen-

da portione paternæ hæreditatis, & jura pro credito dotis: hinc executio facta super bonis patrimonialibus Cocchi revocata fuit, mandatumque extitit, ut procederetur ad subhaftationem, & deliberationem bonorum ad Capellaniam spectantium cum oneribus eidem Capellaniz infixis.

Datæ fuerunt Edictales litteræ, ut bona prædicta subhaftari possent. Verum non comparuerunt oblatores, fortasse deterriti ab ingenti onere Missarum iisdem inherentium, ad quarum adimplementum reditus non sufficiunt; Ne autem diutius protrahatur satisfactio onerum Capellaniz, Andreas Troja, cui Thomas Troja cessionarius Rev. Fabricæ jura sua renunciavit, adjudicari sibi intendit bona juxta proportionatam onerum reductionem, quam ab EE. VV. decerni postulat. Inquit enim Missarum onera esse omnino reducenda, quoties reditus bonorum, quæ pro illorum satisfactioe destinati sunt, fuerint imminuti; Redituum decrementum evenisse ex prava administratione bonorum gesta a Francisco Cocchi, contra quem inutile dicit judicium pro reintegratioe, cum ea, quæ possidet bona absorpta remaneant a credito dotali illius Uxoris, & a portione paternæ hæreditatis germano Fratri debita; Addit præterea ipsummet Paulinum Aquilante Capellaniz institutorem tot reditus haud assignasse, quot Missæ quotidianæ adimplemento præfinitis horis responderent.

Interpellati fuerunt Franciscus Cocchi, Antonius Aquilante, & reliqui omnes, qui in hac causa interesse habere possunt, & nemo contradictorem se præbuit.

Episcopus relata facti serie sic concludit = *Ame auditi fuerunt juxta EE. VV. mandata omnes interesse habentes, & nihil in contrarium deduxerunt: Eessem in sensu, quod indulgeri possit instantiæ Oratoris, firma remaneute obligatione Missæ celebrandæ diebus Festivis pro commodo Confratrum Rusticorum, & in aliquibus feriatis dummodo sic placuerit EE. VV.*

Tellator peculiaribus quibusdam assignatis bonis Capellaniam erigi voluit; In hisce circumstantiis legatum taxativè conceptum dicitur, & deficientibus redditibus, cum hæres ad supplementum adigi non possit, tunc onera reduci debent = *Benedictus XIV. de Synod. Diæcesana. lib. 13. cap. ultimo num. 32.* = Videndum tamen, an reductioni obstat negligentia Francisci Cocchi, qui bona

Capella nix deferuit, & an exercibilis, aut profutura contra ipsum sit actio pro damnorum emendatione.

Eminentissimi PP. dignentur responsum dare.

An, & quomodo fit locus reductioni in casu &c.

Negative, & Missas esse celebrandas pro intranti quantitate redituum ad rationem taxæ perpetuæ; & Episcopus incumbat executioni, & rectæ administrationi,

VITERBIEN. REDUCTIONIS. Parochialis Ecclesia S. Simeonis Viterbij habet in bonis stabilibus reditus sc. 34. 80.; Gravatur tamen onere manutenendi Fabricam Ecclesiæ, necnon Sacrarium Sacris Suppellectilibus, & Lampadem accensam ante Augustissimum Sacramentum. Pro his omnibus, comprehensa elemosyna Missæ pro Populo, requiruntur annua scutor. 28. 20. nonnulla insuper eidem Ecclesiæ inhærent Missarum Legata, quæ a Parocho adimplentur; Legatum nempe Lancetti unius Missæ in qualibet hebdomada, cujus reditus non excedunt sc. 4. 57. Legatum Jacobuzi duarum Missarum unoquoque Mense, pro quo legato nullum in præfens Ecclesia fundum possidet; Legatum Mosacchi cum onere celebrandi Missam unam singulis Mensibus, pro cujus adimplimento aderat census, qui modo periit; Legatum Vitali Missarum octo, pro quo habet reditus obul. 75.; Legatum Sannelli annuarum Missarum triginta cui assignati sunt reditus scutorum trium; Legatum Jacomucci, quod importat celebrationem annuarum Missarum quinquaginta duarum, quod habet reditus sc. 12.; Ac demum Legatum Valori cum onere celebrandi in qualibet hebdomada duas Missas, ac bina Anniversaria in unoquoque anno, & istius reditus pertingunt ad annua sc. 13. 50.

Parochus dictæ Ecclesiæ S. Simeonis modo est Sacerdos Aloysius Varehi, qui recogitans reditus bonorum pro adimplimento unius cujusque Legati impares esse, reductionem postulat, quam obtinere confidit etiam quia Parochia exiguis est ditata redditibus; De hujus igitur reductione inquirendum est.

Defunctus Episcopus retulit, quod Parochiæ reditus pingues olim erant, hodie vero sive ob Antecessorum negligentiam, sive ob temporum injuriam multum decre-

verunt ; nam deductis oneribus manutationis Fabricæ, Suppellectilium, Lampadis, & Missæ pro Populo, vix super sint sc. 6. 60. Addidit præterea alios habere redditus incertos, qui non excedunt annua sc. 15., Testatur insuper eidem Ecclesiæ nonnulla Missarum legata inherere, quæ a Parocho adimplentur : verum illorum bona, vel in parte perierunt, vel omnium Sacrorum celebrationi non sufficiunt. Hisce igitur præmissis, quoad instantiam Parochi super reductione ita sententiam suam exponit = *Si enim de Missis Dominicis, Festivisque diebus de præcepto pro Populo applicandis loquatur, harum reductioni censeo fieri non posse locum ; Si autem intelligat de Missis pro satisfaciendo Legatorum onere celebrandis, annuendum putarem ejus precibus quoad Legatum Lancetti, ita ut reductio Missarum fiat juxta quantitatem reddituum, & pro unaquaque Missa consuetum manuale stipendium detur. Quoad Legata Jacobuzj, & Mosacchi, quorum fundi, & fructus absque Parochi culpa, quantum videre potui omnino jam defecerunt, crederem absolvi posse Parochum ab obligatione, Missas 24. pro primo, & 12. pro altero quotannis celebrandi, atque insuper in reductione, vel absolute concedenda præscribendum putarem Parocho, ut horum piorum Fundatorum semper commemorationem faciat in Memento. Denique ad cætera legata quod attinet, cum pro adnexis Missarum oneribus satisfaciendis congruum, consuetumque stipendium ad elemosynam manualement ex eorum fructibus habeatur, causam quare illorum reductio fieri possit non video ; Atque ita, licet modicum, levamen, & subsidium darem Parocho, cui nunc per Beneficiorum unionem succurrere non datur, & per Parochianorum symbolam, & Collectas openferre expediens non videtur, ne Lites, & Odia ipsum inter, & Parochianos oriantur.*

Inter Legata, de quibus reductio quaeritur, nonnulla sunt, quæ pro onerum adimplemento sufficientes habent redditus, & quoad istos reductioni locum esse non videntur ; Alia vero recensentur, quorum redditus in parte sunt imminuti, & quoad istos videndum an sit locus reductioni juxta rationem elemosynæ manualis. Alia tamen sunt, quorum fundi perierunt, & in hoc casu advertunt = *Perez; de Annivers. & Capellan. lib. 1. cap. 15. num. 8. Pasqualig. de Sacrific. Miss. tom. 2. quæst. 105. num. 1., & 2., quod si bona defecerint culpa Legatarij, non cessat obligatio celebrandi ; Sin autem*

citra culpam Legatarij perierint, tunc onus Missarum deleri debet. Quid in præfenti casu statuendum erit, decernent EE. VV. dum quæritur.

An, & quomodo sit locus reductioni in casu &c.

Affirmativè juxta Votum Episcopi,
Reliquæ non propositæ.

PISAUREN. MASSÆ COMMUNIS. Perspecta sane est EE. VV. quæstio excitata in Collegiata Ecclesia S. Archangeli Oppidi S. Angeli Pisauren. Diæcesis inter Canonicos institutos a Joanne Baptista de Rubeis, & alios possidentes Præbendas erectas a Petro Corradi. De hujusmodi quæstione actum est in Congregatione habita die 25. Januarij currentis anni, in qua deman- data fuit institutio Massæ Communis ad formam Bullæ erectionis. Quatuor hac de causa disputata fuerunt dubia, inter quæ dubium III. sic erat conceptum = *An, & pro qua rata fructus, reditus, proventus, & emolumenta prædicta, etiam incerta, cedere debeant in usum distributionum quotidianarum in casu &c.* Huic dubio prædicta die prodiiit resolutio = *Affirmativè ad formam Bullæ erectionis, & ad mentem, quæ fuit, ut exquireretur ab Episcopo, an adesset dos congrua pro Fabrica Ecclesiæ, & expensis Sacrarij,*

Mandatis Sac. Congregationis obtemperans Episcopus refert = *Quod Loci Communitas est obligata propriis sumptibus ad manutentionem Fabricæ Ecclesiæ vigore Testamenti quondam Andreæ Mariæ Giovanetti publicati anno 1699. prout revera semper onus hujusmodi sic assumptum adimplevit ad casuum opportunitates. Adest ulterius pro Fabrica ejusdem Ecclesiæ Legatum in Testamento bon. mem. Joannæ Mariæ Rossi publicato anno 1715., ita ut nec Capitulum nec Canonici quidquam contribuere tenentur. Quo vero ad aliam partem, nec dos, nec ullum assignamentum extat pro expensis Sacrarij; Sed quilibet Canonicus ad formam Constitutionum Capitularium solvit in ejus ingressu scuta decem Ducalia pro una vice tantum, & alia scuta decem similiter quolibet anno, quæ pro sumptibus inserviunt ejusdem Sacrarij; Contributio tamen ista cessare poterit, quatenus EE. VV. a communi*

*Seff. 21. cap. 3.
de Reform.*

Maf-

Massa distributionum nuper decreta ad formam Bullæ ; prius separari præcipiant impensas pro Sacrario .

Præstat hic referre quid in præfenti casu Capituli Statutum disponat . *In cap. 12. hæc habentur = Attesa la povertà della nostra Sagrestia ogni nuovo Canonico dopo il termine di un anno , che averà preso il possesso dovrà pagare in mano del Camerlengo scudi dieci Ducali quali dovranno interamente impiegarfi in Paramenti Sagri per l'istessa Sagrestia = Ulterius in cap. 13. statutur = Dovrà il Canonico Amministratore ritenerfi ogni anno dieci scudi per ogni Canonico ad effetto di pagarli al Canonico Camerlengo , con i quali danari dovrà supplirsi alle spese , che occorrono alla giornata . Un egual contribuzione dovrà ogni anno nel Mese di Gennaro farsi per l'istesso effetto da Canonici Rossi .*

Ponderandum , num Sacrarij manutentioni expediat servare modum a Statuto Capituli præfinitum , potiusquam executioni demandare methodum ab Episcopo propositam . Vestrum hoc erit Emi PP. definire , & dubio respondere .

An , & quomodo sit providendum in casu &c.

Seff. 25. cap. 9. de Reform.

NULLIUS GUASTALLÆ . Paulus de Bonianis in Testamento exarato anno 1492. legavit Capellæ S. Jo. Baptistæ erectæ in Ecclesia Plebis S. Petri Civitatis Guastallæ nonnulla bona stabilia , quorum reditus tradidit Sacerdoti , qui in unaquaque hebdomada celebraret ad dictum Altare Missas tres , aut ad minus duas , & oraret pro anima ipsius Testatoris ; Præter hæc , addidit etiam onus celebrandi Missam unam cum cantu in Festo S. Titularis , & Anniversarium in die sui obitus cum interessentia octo Sacerdotum : Patronatum activum reliquit Marco Ghiosij , ejusque Hæredibus , & descendensibus , & jussit . *Illud esse Beneficium manuale , & non perpetuum , ita quod ipse Marcus , & ejus Hæredes semper , & quodcumque sibi , vel ipsis placuerit possit removere Capellanum semel præsentatum , & alium præsentatu-*

rare, & eligere, & toties, quoties opus fuerit, & ipsi, vel ipsis placuerit, & prout merita, & demerita talis Capellani, & Sacerdotis exigent, relinquens hoc onus super conscientia ipsius Marci, & Hæredum.

Tractu temporis huiusmodi Capellania in titulum perpetuum conferri consuevit, & Possessores a nutu Patronorum non amplius pendere existimarunt, & onera etiam per alium adimplere posse putarunt. Nunc autem Benedictus Tiraboschi Patronus duo postulat ab EE. VV. declarari: I. An dicta Capellania reputari ad præsens debeat Beneficium Ecclesiasticum perpetuum? II. An ad illam nominandus sit Sacerdos actu, aut habitu; vel potius conferri possit simplici Clerico in decimo quarto ætatis anno constituto? de his duobus EE. VV. iudicium exquiritur.

Ordinarius Ait = *Quod vero ad posteriorem erectionem dictæ Capellaniæ in titulum, deperditis antiquioribus actis ad præfatam Capellaniam spectantibus, nihil certi affirmari potest; Hoc unice constat ex actis hujus Abbatialis Cancellariæ dictam Capellaniam per septem continuas vacationes, & successivas provisiones, nempe ab anno 1680. usque ad ultimam vacationem secutam anno 1779., habitam fuisse pro Capellania Ecclesiastica, ad illamque per Ordinarium institutos semper fuisse Sacerdotes præsentatos a Patronis, & quandoque etiam Clericos, cum clausula tamen, quod intra annum ad Sacerdotium promoverentur. Addit præterea = Cæterum præfatam Capellaniam usque ab anno 1605. & etiam ultra, habitam fuisse Ecclesiasticam, & in titulum conferri solitam erui non obscure videtur ab electione per Isabellam; & Lucretiam Sorores de Ghioffis factu mandantes earum Procuratori de præsentando Clerico Francisco de Moris ad vacantem Capellaniam cor. celeberrimo Bernardino Baldo, tunc temporis sub titulo Abbatis, primo Ordinario Guastallensis Ecclesiæ =*

Clemens V. in Clementina *Quia contingit* de Religiosis domibus statuit, quod = *Ea, quæ ad certum usum largitione sunt destinata Fidelium, ad illum debeant, non ad alium, salva quidem Sedis Apostolicæ auctoritate, converti =* Hinc *Grazia de Beneficiis part. 1. cap. 2. num. 105.* cum aliis Doctoribus ab eo allegatis, inferunt non posse simplicem laicalem Capellaniam ad statum Beneficii collativi reduci, & male se gerere Ordinario locorum, qui contra Fundatorum voluntatem illas in Ecclesiastica Beneficia erigunt, cum in ipsorum Ordinarios potesta-

te minime sit Decedentium dispositiones, invertere. Observat etiam Pitonius de controver. Patron. allegat. 34. num. 23.; id procedere, etiamsi Ordinarius fecerit erectionem in titulum de consensu Patroni, qui auxit redditus legati; nam hoc augmentum fortitur naturam principalis institutionis; & hanc ob causam licitum non est variare leges in Fundatione præscriptas, & solum Patronus ex illo quod dedit, creare potest Beneficium, non autem miscere cum redditibus legati pil, quod resistente Fundatoris mente in titulum perpetuum erigi non licet.

In *Æsina Capellaniæ* Joa. Jacobus de Ambrosiis die 8. *Octobris* 1695. Capellaniam erexit in Ecclesia S. Ambrosij *Castri Rosorij*; Patronatum activum certis, & determinatis familiis rellquit, voluitque etiam quod extantibus Presbyteris; vel Clericis ex prædictis contemplatis Familiis, nominatus ad Capellaniam amoveri non posset: in casu vero, quo nullus Clericus, vel Sacerdos ex dictis Familiis adesset, & exteri forent præsentandi, tunc jussit quod nominatus esset amovibilis ad nutum Patronorum. At Episcopus anno 1697. instante Promotore Fiscali, Capellaniam hanc auctoritate Ordinaria, instituit in Beneficium perpetuum; Fundatoris hæredes recursum habuerunt ad Sac. Congregationem, in qua disputato dubio = *An erectio Cappellaniæ S. Ambrosij Castri Rosorij ad titulum perpetui Beneficii sit reformanda in Capellaniam amovibilem quoad Capellanos extra familiam Fundatoris ad formam dispositionis ejusdem die 22. Aprilis 1719. prodit responsum = Affirmativè =*, quæ quidem resolutio confirmata extitit die 26. *Augusti* ejusdem anni.

Ponderandum tamen occurrit quod de anno 1605. vacante dicta Capellania, Isabella, & Lucretia de Ghiofis ad illam nominarunt Clericum Franciscum Moris, eumque præsentarunt Ordinario Gausallæ, ut institutionem, & confirmationem obtineret; Ponderandum etiam est, quod ab anno 1680. ad annum usque 1779. septies vacavit dicta Capellania, & in hisce vacationibus præsentatiæ Patronis, institutionem habuerunt a Curia Ecclesiastica, quæ semper indulta est cum Clausula, quod infra annum ad Sacerdotium promoverentur. Videndum hinc, an ex hac multiplici actorum serie, immutata dici possit qualitas Capellaniæ, suamque amovibilitatem amiserit, & naturam Beneficii Ecclesiastici, & Collativi assumpsit.

Sane in Cap. *Cum de Beneficio de Præbendis* in 6. sic disponitur *cum de Beneficio Ecclesiastico consueto Clericis Sæcularibus assignari, provideri mandatur, de illo debet intelligi, quod tanto tempore ab uno, vel pluribus Sæcularibus Clericis institutis in eo Rectoribus extitit continue, ac pacificè gubernatum, ut præscriptio legitime sit completa, & si ante vel post Religiosi quicumque ministraverint in eodem = Hujus Canonis auctoritati innixus Pitou. de cont. Patronorum allegat. 35. num. 5. sustinet, quod ad immutandum statum Capellanix laicalis in Beneficium Ecclesiasticum requiritur quadraginta annorum præscriptio; idque etiam quoque tuetur *Barbosa Juris Eccles. lib. 3. cap. 5. 12.*, ubi refert aliorum Doctorum Sententiam, qui tenent posse Capellaniam profanam fieri Ecclesiasticam, si per tempus quadraginta annorum ter, quaterque, aut etiam bis conferatur, ut Beneficium.*

Hæc de I. dubio; quod vero ad II. attinet, præstat animadvertere Testatorem demandasse, quod ejus hæredes nominarent *Sacerdotem, qui Sacerdos celebrare teneatur singula hebdomada ad dictam Capellam Missas tres, aut duas ad minus = Sane Capellanas vel Beneficia simplicia obtinentes non tenentur Sacros Ordines suscipere, nisi aliter in fundatione cautum fuerit; In casu quo Testator in Fundatione præscripserit, quod institueretur Capellanus qui Missas celebret, vel eligatur Capellanus, vel Sacerdos, tunc Ferrarius in sua Bibliot. verb. Capellania num. 20., & 21., tuetur Beneficium, vel Capellaniam non esse Sacerdotalem, & posse conferri Clerico quatuordecim annorum, quia hoc modo censetur Testatorem indicare potius voluisse onus celebrationis Missarum, quam Capellani qualitatem, Fagnan. in Cap. *Ut Abbates de ætate, & qualit. præficiendorum num. 70.* Sin autem in fundatione mandatam fuerit, *Ut presentetur, aut instituatur Sacerdos, vel Capellania conferatur Sacerdoti*, hiæ in circumstantiis advertit Lambertin. de Jurepatron. part. 1. lib. 2. quæst. 7. art. 29. nominandum esse vel Presbyterum, vel Clericum, qui infra annum ad Sacerdotium promoveri possit. Perpensis igitur tum testamentariis tabulis Pauli de Bonianis, tum subsequuta in nominationibus observantia, Dignabuntur EE. VV. definire.*

I. *An Capellania instituta a Paulo de Bonianis sit Beneficium Ecclesiasticum in casu &c.*

- II. *An ad dictam Capellaniam nominandus sit Sacerdos actu, vel habitu, seu potius conferri possit simplici Clerico in decimo quarto ætatis anno constituto in casu &c.*

*Sess. 22. cap. 8.
de Reform.*

TUDERTINA. Aderat ab antiquo tempore in Civitate Tuderti Sodalitium sub invocatione S. Joannis Decollati nuncupatum *la Misericordia*, cujus Confratres anno 1668. aliam instituerunt Congregationem *della Misericordia per le Anime del Purgatorio*. Inter onera istius Congregationis illud recensetur, quod secuto obitu alicujus Confratris, quilibet Sodalis, infra terminum dierum quindecim, teneretur unam Missam celebrare facere in suffragium defuncti Confratris. De Sodalium vero delectu cautum legitur, quod nullus in Congregatione admittetur, nisi prius Sodalitio S. Jo. Decollati nomen dedisset. Die 3. Decembris anni 1780. celebrata fuerunt Comititia Sodalitij S. Joanni Decollati, in quibus statutum fuit = *Di non amittere per Fratelli quei Soggetti maggiori di anni quaranta compiti per l'eguaglianza de suffragi*. De hujusmodi Statuto conquesti sunt apud Sac Congregationem Tobias Tobioli, & Joa. Mattheus Lalli cives Tudertini, qua ratione majoris ætatis, ipsi admitti non potuerint. Qua de re videndum, an capta quoad ætatem admittendorum Confratrum resolutio sustineatur.

Inquiunt ipsi, Confratribus S. Jo. Decollati juxta erectionis statutum haud licere quempiam ab eorum consortio rejicere, nec novas leges condere posse, nisi = *per qualche nuova, ed urgente causa con ferma deliberazione del Priore, dei Discreti, e della maggior parte delli Fratelli* =; Nullam vero adesse causam, ut rejiciantur ij, qui quadragesimum annum excefferint, nec resolutionem illos rejicientem fuisse captam a majori Sodalium parte, cum ex nonaginta Sodalibus, vigintiquatuor tantum Comititiis interfuerint: hinc inferunt non sustineri, quæ de Sodalium ætate præfinita fuerunt. Advertunt præterea, recenti hac constitutione demptam esse Sodalibus facultatem

tem recipiendi in Sodalitio aliquem Concivem, qui propter spectatam religionem, pietatem, aut aliam peculiarem causam recipi mereretur, quod quidem Confraternitati præjudicium afferet. Cæterum notant legem hanc retinendam solummodo esse quoad Congregationem Suffragij, nequaquam vero quoad Sodalitium S. Jo. Decollati, quia quoad hoc Sodalitium cessat finis, ex quo lex illa indicta fuit.

Perperamque objici, quod Confraternitas S. Jo. Decollati sit penitus extincta, vel saltem Congregationi Suffragij unita permanserit, itaut ex duobus Sodalitiis, unum dumtaxat ad præfens habeatur: Respondent enim nullum interfuisse extinctionis, aut unionis decretum, quod omnino interesse debebat, ut ambo ex Confraternitates unirentur. Animadvertunt etiam Privilegiis; Indulgentiis, aliisque prærogativis Sodalitio S. Jo. Decollati concessis adhuc ipsum frui, & gaudere, quodque illud iis Privilegiis, & Indulgentiis, & prærogativis frui, & gaudere non posset, si peremptum, & extinctum omnino esset.

Contra vero, qui Sodalitij S. Jo. Decollati causam agit advertit primum, Adversarios non esse legitimos hujus causæ contradictores, cum ipsi Confratres non sint, & propterea a judicii limine esse rejiciendos; Intrinsecus vero de meritis causæ agendo, tuetur resolutionem de non admittendis Confratribus, qui quadragesimum ætatis annum expleverint æquitati, & justitiæ consonam esse, cum inter præcipua Congregationis instituta recensetur onus celebrari faciendi unam Missam in obitu uniuscujusque Confratris: onus hujusmodi inæquale futurum, si nulla habita ætatis ratione, in Congregatione admitterentur; Qui enim in florida ætate admissi fuissent, majori Missarum numero gravarentur, quam qui in ætate provec̄ta fuissent adlecti; Ad servandam igitur inter Confratres æqualitatem, justam captam fuisse resolutionem; Et hanc quidem resolutionem conformem esse aliarum Tudertinæ Civitatis Confraternitatum Statuti.

Nec dici posse, quod Congregatio Suffragij sejuncta prorsus sit a Sodalitio S. Jo. Decollati, nec quoad istud vim habere, quæ quoad illam statuta sunt. Nam licet ab initio, & Congregatio, & Sodalitium sejuncta fuissent, modo vero in unum sunt unita. Siquidem una est Confratrum Tabella; lidem Officiales, & Confraternitatem, & So-

dalitium regunt , & ipsorum bona administrant . Nec re-
cte dubitari posse, vel de Sodalium facultate in novis con-
dendis legibus , vel de nullitate editæ resolutionis ob de-
ficientiam partis majoris Confratrum; nam unicuique So-
dalitio liberum est leges condere , aliasque de novo adde-
re , quæ ad Confraternitatis regimen aptæ, & utiles visæ
fuerint . Quæ autem a minori parte præfinita sunt , su-
stineri utique debere , cum omnes Sodales ad interessend-
um Comitibus fuerint legitime vocati .

Episcopus , licet requisitus , suam proferre recusat senten-
tiam , & quæstionis decisionem iudicio Sac. Congrega-
tionis relinquit .

In hac igitur contentione viderint EE. VV. quid respon-
dendum sit dubio, quo quæritur .

*An resolutio diei 3. Decembris 1780. quoad ætatem admit-
tendorum Confratrum sustineatur in casu &c.*

Die Sabbathi 31. Maij 1783. in Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

DE causis primo loco relatis differit Folium præcedentis Congregationis, quod opportune resumitur : De aliis vero in præsentí Folio expositis Eñi PP. dijudicabunt .

PISAUREN. MASSÆ COMMUNIS .
An, & quomodo sit providendum in casu &c.

*Sess. 21. cap. 3.
de Reform.*

Quoad fabricam satis provisum ; quo vero ad expensas Sacrificiæ servantur Capitula 12. , & 13. Statutorum .

NULLIUS GUASTALLÆ :

I. *An Capellania instituta a Paulo de Bonianis sit Beneficium Ecclesiasticum in casu &c.*

*Sess. 25. cap. 9.
de Reform.*

II. *An ad dictam Capellaniam nominandus sit Sacerdos actu, vel habitu, seu potius conferri possit simplici Clerico in decimo quarto ætatis anno constituto in casu &c.*

Ad I. Affirmativè :

Ad II. Affirmativè ad primam partem : Negativè ad Secundam .

Sefs. 22. cap. 8.
de Reform.

TUDERTINA.

An resolutio diei 3. Decembris 1780. quoad statem admittere
tendorum Confratrum sustineatur in casu &c.

Dilata.

Sefs. 24. cap. 6.
de Reform.

ADRIEN. IRREGULARITATIS. Gregorius Donato in Civitate Rhodigij ex Parentibus Judæis natus, quinque ab hinc annis Sacro Regenerationis Lavacro Venetiis ablutus, a duobus annis in Seminario Adriensi commoratur. Cum autem Ecclesiasticæ Militiæ nomen dare cupiat, & in vigesimo secundo ætatis anno sit constitutus, supplex implorat dispensationem ab Irregularitate. Preces Oratoris SSmo Domino Nostro oblatæ, Sac. huic Congregationi remissæ sunt, & quæritur hodie ab EE. VV. quid hac super re sentiendum sit.

Episcopus refert Oratorem = *in Hebraisino ortum in Civitate Rhodigij, in eaque in præsens etiam commorantem, quinque ab hinc annis ad Sacrum Baptismatis Fontem elevatum Venetiis in privilegiato loco Cathecumenorum, & duobus ab hinc annis Alumnum hujus Seminarij humanis litteris operam diligentissimè navantem, ætatis suæ modo annorum viginti duorum circiter, optimis moribus imbutum esse, pietate, Sacramentorum frequentia, & Religionis fervore præstantem, ideoque dignum, qui a S. Apostolica Sede super hujusmodi Irregularitate clementer in Domino dispensetur, ita ut Deo adjuvante in Clericali militia adscribi, & ad Sacros etiam Presbyteratus Ordines promoveri possit.*

Neminem latet Neophytos, id est recenter ad fidem conversos, ab ipsis Catholicæ Ecclesiæ primordiis inter Sanctuarij Ministros minime potuisse coaptari. Apostolus Paulus in Epist. 1. ad Timoth. 3. vetuit in Episcopum Ordinari Neophytum ne in superbiam elatus in judicium incidat Diaboli = *In can. 80. qui Apostolici dicuntur, habetur = Eum, qui ex vita gentili accesserit, & baptizatus fuerit,*

vel

vel ex improba vivendi ratione, non est æquum protinus Episcopum fieri; Iniquum est enim, ut, qui sui nondum experientiam ostenderit, sit aliorum Magister, nisi forte hoc divina gratia fiat = Id ipsum confirmatur in can. 10. Concilij Sardicensis anni 345., in quo statuitur = Conveniens non est, nec ratio, vel disciplina patitur, ut temere, vel leviter ordinentur, aut Episcopus, aut Presbyter, aut Diaconus, qui Neophytus est . . . sed hi quorum per longum tempus examinata sit vita, & merita fuerint comprobata.

Ex his tamen inferri posse videtur, quod in Neophytis nulla adest irregularitas ad effectum suscipiendi Ordines, si post conversionem optimum vitæ specimen ostenderit, & morum suavitate, ac virtutum meritis indubium constanti in Catholica Religione perseverantia, & futuro Ecclesiæ servitio testimonium præbuerint; Et revera Concilium Nicenum I. celebratum anno 325. cau. 2. non alia de causâ prohibet Neophytos, seu novos baptizatos ad Sacerdotium promoveri, nisi quia nempe multo tempore opus est, ut novus baptizatus probetur antequam ad statum Ecclesiasticum recipiatur. Alexander III. in Cap. Eam se de rescriptis scribens Episcopo Tornacensi, inter Canonicos recipi iussit, qui ex Judaismo ad Catholicam Fidem conversus erat = *Dudum siquidem* [sunt verba ejusdem Pontificis) ante tuam promotionem litteræ a nobis (si bene meminimus) emanarunt, quibus Decano, & Ecclesiæ tibi commissæ (te adhuc in eodem Capitulo existente) mandatum dedimus, & præceptum, ut P. (qui de genere Judæorum originem duxit, & divina gratia Fidem Christi suscepit) in Canonicum reciperent, & Præbendam sibi conferre deberent, Pro eo quod Judæus extitit, ipsum dedignari non debes,

Consona est Canonitarum opinio, & præsertim Covarr. in Clement. Si furiosus part. 1. §. 2. num. 8. conclus. 3. Sanchez in Summ. lib. 2. cap. 28. num. 11., & Gonzalez ad d. caput Eam te de rescript. a num. 7. ad 11., qui tuentur quod ad Fidem conversi, si diu in Catholica Religione sint conversati, bonisque moribus, & ecclesiasticis disciplinis imbuti, a Sacris Ordinibus, Præbendis, cæterisque Ecclesiæ Dignitatibus non sint repellendi. Nec defuerunt Doctores, quos inter Abbas in Cap. Ad decorem n. 4. de instit. Salorzan. de jure Indiarum tom. 2. lib. 3. cap. 19. num. 3.

num. 3. *Pegas de competentia inter Archiepiscopum, & Nuntium part. 3. cap. 1. §. 6. num. 16.*, qui irritas esse putarunt Synodales Constitutiones in quibus ab Ordinibus, & Beneficiis arcentur Neophyti, & ab ipsis descendentes.

In *Charchien*. Episcopus Ordines conferre renuebat descendentibus ab Indis, seu ut vocant a *Mulatis*; Sac. Congregatio, ad quam hujus rei examen commissum fuit, die 13 Februarij 1683. censuit = *Supplicandum esse SSiño, quatenus Indiarum Episcopos animadvertat, Indos, & Nigros, omnesque ab eis per Paternam, vel Maternam lineam descendentes nullo jure ab Ordinum, aliorumque Sacramentorum receptione arcendos esse, dummodo cetera per Sacros Canones requisita habeant lib. 33. Decret. pag. 19.* Et in *Ulyssiponen. Ordinationis*. Cum Franciscus Gomez de Britto reclamasset adversus Archiepiscopum, qui detestabatur eidem conferre Ordines, quia a Mauris trahebat originem, asserens hoc vetitum esse suis Synodalibus Constitutionibus, & supplex instetisset Franciscus pro facultate recipiendi Ordines a quocumque Episcopo, disputato Dubio = *An Oratoris precibus sit annuendum* = die 13. Januarij 1685. respondit = *In casu de quo agitur Constitutiones Synodales non obstare lib. 35. decret. pag. 28.*

Verum animadvertendum est, quod Neophyti temper cum cautela, & delectu ad Ordines fuerunt admissi, nec unquam inter Sacros Ecclesiæ Ministros sunt cooptati, nisi antea certum suæ vitæ testimonium dederint; Quantum vero temporis decurrere debeat, ut hoc testimonium præbeant, non una est Doctorum sententia: Alij unum annum satis esse putant: Alij biennium requirunt. *S. Gregorius Magnus Oper. tom. 2. col. 1056. lib. 10. indiç. 3. epist. 24. relat. in cap. 6. quæst. 19.* Conversos ad Religionem vetuit ordinari priusquam biennium in conversione compleant. Alij putant debere labi decennium: Demum *Covarruvias, Gibellin. de Irregularitate cap. 3. quæst. 3. Corrad. in praxi dispensat. lib. 3. cap. 7. num. 2., & 3. Suarez de censuris disput. 43. sect. 3. consult. 2. nu. 6.* sustinent, quod cum nullum a jure tempus præfinitum sit, id relinquendum esse arbitrio Episcopi, cujus est judicare de virtute, & firmitate eorum, qui ad fidem conversi sunt, ut illis Ecclesiastica Ministeria tuto committi possint.

In Meleuitana Joan. Baptista Simon Viver ortus e Patre , e Matre Turcis in infantili ætate Sacro Regenerationis Lavacro fuerat ablutus , indeque ab Episcopo Meleuitano ad Presbyteratus Ordinem promotus , & Beneficio Ecclesiastico provifus . Cum a Dataria Apostolica aliud Beneficium fuisset affecutus , quæfitum fuit a S. Congregatione an indigeret absoluteione cum rehabilitatione ad Ordines , & nova Beneficiorum provifione . Propofitis dubiis I. *An Orator indigeat absoluteione cum rehabilitatione ad Ordines* II. *An indigeat nova provifione Beneficiorum , & quatenus affirmative* III. *An eidem indulgentia fit absoluteio cum rehabilitatione ad Ordines cum nova Beneficiorum provifione* . Die 13. Augusti 1718. responfum fuit *Ad I. Negative . Ad II. Negative ad III. Provifum in duobus precedentibus dubiis* . In Pragen. = Franciscus Bolouski a Capitulo Pragenfi ad Beneficium cum cura animarum nominatus fuerat . Cum autem a Parentibus Judæis originem duxisset , & in ætate duorum annorum ad Fidem Catholicam pervenisset , petiit dispensationem ab Irregularitate . Die 12. Maij 1759. rescriptum fuit = *Non indigere dispensatione =*

Hæc animadvertenda erant in casu de quo agitur , superest modo , ut Eminentissimi PP. , qua ornantur juris Ecclesiastici peritia, respondeant ad dubia , quæ proponuntur .

I. *An constet de Irregularitate in casu &c.*

Et quatenus affirmative .

II. *An fit locus dispensationi in casu &c.*

Ad I. Affirmative .

Ad II. Affirmative , nempe esse locum dispensationi Arbitrio Episcopi .

SABINEN. Oppidum Ereti in Sabinis , quod vulgo dicitur *Monte Rotondo* , habet Collegiatam Ecclesiam auctoritate san. mem. Urbani VIII. erectam , & Divæ Mariæ Magdalensæ dicatam . Ex lege erectionis omnes

Sess. 22. cap. 47 de Refor m.

Præbendæ sunt Presbyterales, iisque conferri debent; qui sint actu Presbyteri, vel saltem infra annum ad Presbyteratum possint promoveri. Inter Collegiatæ Canonicos anno 1772. cooptatus fuit, ex præsentatione Ducis Grillo, Cæsar Sola Clericus Mutinensis, cum dispensatione tam super defectu ætatis, quam super residentia, causa studiorum, donec Presbyteratum fuisset assecutus, sed cum onere substituendi alium Presbyterum, qui pro ipso Choro interveniret.

Die 31. Decembris anni nuper elapsi, habita fuerunt Comitia pro deputatione Officialium Capituli, & Canonicus Sola electus fuit Camerarius Sacrarij; sed ob ejus absentiam substitutus fuit Sacerdos Hilarius Palandini, ad fubeunda Canonicatus munia ab eo subrogatus. Electionem impugnat Canonicus Curius Pienezza, propositis dubiis ab E.E. VV. definiendis.

Ad I. Inquit, nullam esse electionem Canonici Sola, qui Subdiaconus non est, prout necesse foret, ut habeat vocem in Capitulo, nec exercere posse Officia Capituli, qui non habet jus ferendi suffragium in Capitulo; Multoque minus exercere posse officium Camerarij, quod personalem residentiam, & assistentiam requirit.

Ad II. Advertit, tum ex Juris dispositione, tum ex Collegiatæ Statuto, teneri Capitulares Camerarium eligere de gremio Capituli. Substitutum a Canonico Sola esse simplicem Presbyterum, nec inter Capitulares cooptatum; hinc admittendum non esse ad exercendum Camerarij officium. Nec ullum præsidium desumi posse ex facultate tributa Canonico Sola deputandi Substitutum, cum substituendi facultas tributa fuerit pro servitio Chori, nec trahi possit ad exercenda munera Capituli, exemplo Coadjutoris, qui Officia Capituli, pro Coadjuto exercere non potest.

Ad III. Contendit, ipsum subire expensas præsentis litis, ut jura Capituli tueatur, & propterea rescindi debere ab iis, qui consenserunt in electionem Canonici Sola, utpote quia liti causam dederunt, & in præsentis causa sunt contradictores.

Ex parte Capitularium, qui Canonicum Sola, elegerunt nihil hætenus deductum est.

Emus Episcopus in sua relatione exponit dispositionem Concilij Tridentini, cujus vigore suffragium in Capitu-

lo habere non potest, qui in Sacro Subdiaconatus Ordine non sit constitutus. Demum sic prosequitur = *Quoad Canonicum Sola res videretur confecta: Necnon confecta videretur quoad ejus Substitutum, quia ex constanti consuetudine servata etiam in Basilicis Urbis Coadjutores cum futura successione, qui majus jus certe habent, quam simplex temporarius Substitutus, ad Officia Canonicalia promoveri non possunt* = . Post hæc addit = *Sed replicant Canonici, qui hanc electionem defendunt, quod hic non agitur de voce activa, sed passiva, non agitur de Officio honorario, sed de Officio ministeriali, non agitur demum de Substituto simplici, sed de Substituto electo in vim facultatum abententiarum a Pontifice* = Sed hujus quæstionis decisionem judicio EE.VV. submittit.

Clemens V. in Clementina *Ut ii, de ætat., & qualit. præficiendorum* ita disponit = *Vt ii, qui divinis Cathedralibus, vel Collegiatis Sæcularibus, vel Regularibus Ecclesiis sunt mancipati Officiis, vel mancipabuntur in posterum, ad suscipiendos Sacros Ordines propensius inducantur; Statuimus, ut nullus de cætero in hujusmodi Ecclesiis vocem in Capitulo habeat (etiamsi hoc sibi ab aliis libere concedatur) nisi saltem in Subdiaconatus Ordine fuerit constitutus*. Quod a Clemente V. sancitum est, confirmavit postea Concilium Tridentinum *Sess. 22. cap. 4. de reform.* Advertit Barbosa ad dictum caput Concil. Trident. num. 5., quod Canonici in Ecclesiis Collegiatis, licet possint recipi in ætate quatuordecim annorum, vocem tamen in Capitulo non habent, quousque ad annum vigesimum secundum non pervenerint, & Sacrum Subdiaconatus Ordinem non susceperint.

Ex mente Sac. Congregationis, Canonici, qui Ordinem Subdiaconatus non habent, nec præscriptione acquirere valent jus ferendi suffragium in actibus Capitularibus, ut definit in *Bononien. 27. Martij 1602.* Ad II. dubium, in quo sic respondit = *Hujusmodi Canonicum donec in Sacris fuerit constitutus, vocem in Capitulo non habere, neque id præscribere potuisse; atque ne in Capitulum suffragia ferat ab Episcopo esse prohibendum; Immo a Canonicis nequaquam esse ad id admittendum* = lib. 10. decret. pag. 27. Immo, qui Canonicatum possidet, cui non sit adnexum onus suscipiendi Sacros Ordines, suffragium in Capitulo ferre non potest, nisi in Ordine Sub-

diaconatus sit constitutus. Sic resolutum fuit in *Romana vocis in Capitulo*, ubi quæstio promotæ est inter Canonicos S. Mariæ in Cosmedin, cujus Canonicatus ex institutione conferri possunt, etiam iis, qui prima tantum Tonsura sunt insigniti, & disputato dubio = *An Canonici Clerici Ecclesiæ Collegiæ S. Mariæ in Cosmedin intervenire possint in Capitulo, ibique habere vocem activam in casu &c.* Die 22. Julij rescriptum fuit = *Posse intervenire, sed non habere vocem.*

Disputant tamen inter se Doctores, an prohibitio ferendi suffragium in Capitulis indicta Canonicis, qui in Sac. Subdiaconatus Ordine non sunt constituti, præferat etiam privationem vocis passivæ, ita ut ad nullum officium eligi possint. Affirmativam sententiam sequuntur = *Navar. conf. 6. de Verb. signif. Lessus de Just. & Jur. lib. 2. cap. 34. n. 25. Malfes. tract. 6. cap. 16. n. 34.* Contrarium vero tenetur. *Piasec. in prax. part. 12. cap. 3. n. 7. Garz. de Benefic. part. 3. cap. 4. n. 5. Barbosa de Canonicis cap. 17. n. 18.* In hac opinionum varietate animadvertere præstat, quod in Folio causæ *Romana vocis in Capitulo*, quæ nuper relata est, legitur quædam resolutio S. Congr. Visitationis Apostolicæ diei 3. Decembris anni 1663. his concepta verbis = *In Saero Subdiaconatus Ordine non constituti, vocem in Capitulo non habent, etiam si ab aliis fuerit libere concessum juxta Constitutionem Viennensis Concilij a Tridentino innovatam, quæ incipit Ut ii; Cæterum hanc prohibitionem habere locum in voce activa dumtaxat, non autem in passiva.*

Sustinet *Barbosa in d. cap. 17. de Canon.*, & *Dignit. numer. 13.* Canonicum, qui obtinuit dispensationem Apostolicam, ut in ætate sexdecim annorum, vel in alia sufficienti Canonicatum in Cathedrali assequi possit, lucrari nedum fructus Præbendæ, verum etiam vocem in Capitulo habere. Sac. Congregatio die 13. Januarij 1629. in causa *Montis Politani* = respondit = *Secundum ea, quæ proponuntur Oratorem vocem in Capitulo habere, & distributiones quotidianas, dum divinis Officiis interest, lucrari, ita tamen ut Ordinem suæ Præbendæ adnexum cum ad ætatem legitimam pervenerit suscipiat lib. 14. decret. pag. 6. Et in S. Miniatis Carolus de Ansaldis in ætate annorum quindecim provivus, & dispensatus a san. me. Urbano VIII. ad Canonicatum obtinendum in Cathedrali,*

petiit declarari, an vocem in Capitulo haberet; & distributiones quotidianas, dum divinis Officiis interesset, lucrari posset, & Sac. Congregatio die 15. Septembris ejusdem anni 1629. respondit = *Secundum ea quæ proponuntur, Oratorem vocem in Capitulo habere, & distributiones quotidianas dum Divinis Officiis interest lucrari d. lib. 14. decret. pag. 118.*

Quod attinet ad II. dubium = *Scarfanton. ad Ceccoper. Lucubrat. Canonical. lib. 4. tit. 3. a num. 11. ad 56. cum aliis ibi adductis tuetur, Canonicum, qui ob distantiam, infirmitatem, vel aliud impedimentum, interesse per se non potest in Capitulo, si in loco residentiae existat, Procuratorem posse constituere ad ferendum suffragium, ne dum in electionibus, verum etiam pro aliis expediendis negotiis capitularibus, dummodo tamen Procurator sit de gremio Capituli; quia interest ne Capituli secreta pateant. Videndum an a pari id procedat in exercendis Capituli, Muneribus. De Coadjutoribus in una Narnien. die 20. Martij 1649. hæc habentur = Sac. Congregatio partibus auditis, & rationibus hinc inde deductis mature perpensis, censuit Canonicos Coadjutores, etiam Coadjutis absentibus, non posse Capitulis interesse, nec in illis votum dare, nec Officium nuncapatum Aniano della Chiesa exercere, nisi ista in litteris Apostolicis Coadjutoriae explicitè exprimantur, & expressè concessa ibidem legantur lib. 18. decret. pag. 596.*

In Litteris Apostolicis provisionis Canoniciatus factæ Canonico Sola, dum de Substituto sermo est, ita disponitur = *Nos enim præfato Cæsari, ad hoc ut ipse litterarum studia per eum incepta prosequi possit, & donec Presbyter existat, ut a præfata Collegiata abesse possit, deputato tamen interim Presbytero Sæculari idoneo cum congrua, qui pro eodem Cæsare apud dictam Collegiatam Ecclesiam personaliter residere, & in ea singulis diebus, & statis temporibus Horas Canonicas diurnas, & nocturnas, ac Missas & alia divina Officia, & Servitia recitare, persolvere, & celebrare, iisque interesse, ac alias eidem Ecclesie in divinis deservire teneatur, Apostolica auctoritate præfata tenore præsentium concedimus, & indulgemus. Ponderandum, an Indultum protrahi, & intelligi etiam possit de exercitio Munerum, ita ut a Substituto adimpleri possint.*

Demum quoad III. Dubium, non abs re erit perpendere resolutiones editas in *Ferrarien. Confraternitatis* 14. *Septembris* 1782. ad XI. dubium, & in *Narnien. juris intercessendi*, & *votandi* 8. Februarij currentis anni ad II. dubium. Post hæc dignabuntur E.E. VV. decernere.

I. *An sustineatur electio in casu &c.*

Et quatenus affirmativè

II. *An Officium Camerarij exerceri possit a Substituto in casu &c.*

III. *An, & qui teneantur ad expensas litis in casu &c.*

Ad I. Negativè, & amplius.

Ad II. Negativè, & amplius.

Ad III. Teneri Archipresbyterum, & Canonicos, qui consenserunt liti.

*Sess. 21. cap. 4.
de Reform., &
Sess. 24. cap. 13.
de Reform.*

REATINA DISMEMBRATIONIS, ET JURIS DECIMANDI. Cum Territorium Oppidi Castri Franchi esset angustum, ampliatum fuit ab ipsamet Civitate Reatina, quæ partem sui Territorij dicto Castro adjunxit; & hæc portio, Territorium adjunctum Castri Franchi nuncupari cæpit. Oppidum distat quatuor circiter Milliaribus a Civitate Reatina, illiusque Archipresbyter finitimas habet Parochiales Ecclesias SS. Eufanij, Leopardi, & Donati ejusdem Civitatis, quorum Parochi jurisdictionem suam, etiam extra Civitatis mœnia, protendant: Has inter Parochias, & alteram Castri Franchi nulla aderat Confinium divisio quoad partem Territorij adjuncti, & cura animarum promiscuè exercebatur.

Episcopus Reatinus, dum die 5. Maij anni 1781. in præfato Oppido Sacram Visitationem ageret, Parochiarum Confinia præfinire curavit; declaravitque spectare ad Archipresbyterum Castri Franchi jurisdictionem per totum Territorium adjunctum juxta descriptionem a Peritis factam, Parochis vero SS. Eufanij, Leopardi, & Donati assignavit Domos rurales existentes prope Civitatem

Re-

Reatis, in descriptione non comprehensas; Ut autem decretum, prædictum suam in posterum haberet firmitatem, Sacerdos Hyeronimus Inciocchi Archipresbyter Castri Franchi petiit illius confirmationem a Sac. Congregatione, & audito prius Episcopo, & annuentibus Parochis SS. Eufanij, Leopardi, & Donati, die 28. Julij anni 1781. sequens prodiit rescriptum. *Attento consensu trium Parochorum interesse habentium, necnon dispositionem Sac. Concilij Tridentini sess. 24. cap. 13. de Reform., Pro approbatione decreti lati in Sac. Visitatione ab Episcopo Reatino die 5. Maij 1781.*

Hanc divisionem, tanquam minus recte factam acriter impugnarunt Joseph, & Carolus Stola possidentes prædium in Territorio adjuncto Castri Franchi: Conquestus est etiam illius Archipresbyter de reuentionia Colonorum dictorum Stola, qui post editum ab Episcopo decretum decimas persolvere renuerunt. Ad hæc dissidia componenda, bina proponuntur dubia ab EE. VV. hodie resolventa.

Ad I. inquirunt Fratres Stola, Prædium, quod ipsi possident in Territorio adjuncto Castri Franchi, eorumque Colonos nunquam sub Parochia d. Castri, sed sub altera Parochia S. Eufanij fuisse comprehensos, idque probare ex libris status animarum istius Parochiæ, in quibus Coloni ejusdem Prædij descripti leguntur; Insuper probari ex Matrimonij coram eodem Parocho celebratis, ac demum ex administratione Sacramentorum a præfato Parocho exercita. Addunt Parochiarum dismembrationes, tunc solum fieri posse, quando animarum cura id exposulet; Nullam vero interfuisse justam causam statuendi hujusmodi dismembrationem, & propterea decretum sustineri non posse.

Expendunt post hæc singula rationum momenta ab Episcopo adducta ad dismembrationem statuendam, atque illa, nec in factis, nec in jure subsistere contendunt; Non subsistere ex causa distantiae Ecclesiæ Parochialis S. Eufanij: nam advertunt alias extare Parochias in Civitate Reatis, quæ extra Urbem ad plura milliaria jurisdictionem protendunt; Ipsorum vero Prædium magis sinitimum esse Ecclesiæ S. Eufanij, quam Parochiali Castri Franchi; & hac in re advertunt, non quamlibet distantiam esse justam dismembrationis causam, sed eam solum, quæ maxima sit, & propter iter asperum, & impervium

Populum retrahat ne ad Parochialem possit accedere: nam si in ruralibus Parœciis, ratione distantiae ad dismembrationem deveniendum esset, tot forent ædificandæ Ecclesiæ; quot sunt Rusticorum Domus huc illuc per agros dispersæ. Non subsistere difficultatem ingrediendi Urbem noctis tempore: nam licet Civitas Reatina Mœnibus undique vallatâ sit, & sero Portæ claudantur, præsto tamen adest Janitor, qui illas aperit, & possunt Parochiani in aliquo necessitatis casu proprium adire Parochum, qui illorum indigentis occurrat, & hoc solatium præbere, etiam posse Religiosos Reformatos, & Capuccinos, quorum Cœnobia sita sunt extra Civitatem.

Nec attendendum esse contentum a Parochis SS. Donati, Leopardi, & Eufanij dismembrationi præstitum: nam in statuendis Parochiarum dismembrationibus, ultra Parochi consensum, convenire etiam debent Parochiani, qui non consenserunt, neque unquam consentient, ne destituantur subsidiis dotalibus, & eleemosynis Civibus Reatinis distribuendis, & quorum participes erant, dum Parochiis Civitatis adscripti erant.

Ad II. contendunt, quod sublato dismembrationis decreto, immunes erunt ipsorum Coloni a Decimarum præstatione, quæ solum debentur ratione administrationis Sacramentorum; Verum advertunt, quod licet dismembrationis decretum sustineri posset, adhuc tamen prædicti Coloni, Decimas rependere non tenerentur, cum Decimæ debeantur solum ab iis, qui sunt de Territorio Castri Franchi, & persolvuntur vigore transactionis ab Archipresbytero cum Communitate initæ. Prædium vero, de quo disceptatur, nec esse in Territorio Castri Franchi, nec in Transactione comprehensum.

Ex alia vero parte Archipresbyter Castri Franchi advertit, in Territorio, quod adjunctum eidem Castro dicitur, Sacramenta indistinctè fuisse ministrata, tum ab Archipresbyteris dicti Castri, tum a Parochis SS. Leopardi, Donati, & Eufanij Reatis; hanc vero promiscuam Sacramentorum administrationem, & Animarum Curæ præjudicium afferre, & Sac. Concilij Tridentini dispositioni adversari, & Idcirco provitum esse per, decretum ab Episcopo in Visitatione editum; Quare contendit decretum sustineri debere; Maxime quia Incolæ Territorij adjuncti Castri Franchi plurimum distat a Civitate Reatis, & difficilis est

est ad illam accessus, tum ob iter asperum, & impervium, tum etiam quia noctis tempore Civitatis Portæ clauduntur, & in aliquo necessitatis casu non ita facile patet aditus ad Parochum, ut ipsis Sacramenta ministret, & quandoque evenisse ex hac causa, quod aliqui absque Sacerdotis assistentia obierint; Nec aliter huic malo occurri posse, cum desint aliæ Ecclesiæ, in quibus Parochialis erigi possit, & modus deficiat statuendi congruam novo Parocho.

Cum igitur sustineri debeat Episcopi decretum infert ad II. Colonos Fratrum de Stola teneri ad præstationem Decimarum favore Archipresbyteri Castri Franchi, quia ipsi Sacramenta recipiunt ab eodem Archipresbytero.

Plura ad rem advertit Episcopus in sua relatione, quæ dabitur inter monumenta Cantæ.

In Congregatione diei 5. elapsi mensis *Aprilis* proposita fuit *Causa Ravennaten. Dismembrationis*, in qua nonnulla adnotata fuerunt, quæ ad præsentem Causam conferre possunt, hinc ne inutili repetitione tædio afficiantur Esmi Patres, dignabuuntur resumere Folium ejusdem Congregationis, in quo eadem Causa descripta est. Verum cum Archipresbyter Castri Franchi quædam proferat monumenta, ex quibus probare contendit, quod in Territorio adjuncto eidem Castro promiscuè, tum ab ipso, tum a Parocho S. Eufanij Sacramenta administrantur, quæ de re animadvertere præstat, quod Sacrum Concilium *Sess. 24. cap. 13. de Reform.* præcepit, ut = *In iis Civitatibus, ac Locis, ubi Parochiales Ecclesiæ certos non habent fines, nec earum Rectores proprium Populum, quem regant, sed promiscue petentibus Sacramenta administrant, mandat Sancta Synodus Episcopis pro tutiori animarum eis commissarum salute, ut distincto Populo in certas, propriasque Parochias, unicuique suum perpetuum, peculiaremque Parochum assignet, qui eas agnoscere valeat, & a quo licite Sacramenta suscipiant.*

Hæc de I. Dubio, ad II. quod attinet, animadvertendum est, quod *Fagnanus cap. Præterea tit. de Prælat. n. 21.* iustinet Decimas Parochis deberi ratione administrationis Sacramentorum; Decimæ, ut notum est, dividuntur in Prædiales & Personales; Ad dignoscendum, cuinam hujusmodi Decimæ persolvendæ sint, præ oculis habenda sunt, quæ statuta fuerunt in *Cap. ad Apostolicæ 20. de Decimis*; Eo in

loco Lucius III. scribens Stigonienſis Epifcopo ſic loquitur = *Intelleximus*, quod *quædam* conſuetudo in Hungaria inolevit, ut multitudo Populi plerumque de Parochia unius Epifcopi alterius transferatur, in qua licet per multa tempora moram traxerit, uterque tamen Epifcoporum, tam is, cujus Parochiam reliquerunt, quam is, cujus Parochiani ſunt facti, decimationem requirit: Ideoque tua nos duxit Fraternitas conſulendos, cui potius Decimæ ſint reddendæ. Noveris igitur quod æquum eſt, ut illi Eccleſiæ Decimæ, personales reddantur ab eis, in qua Eccleſiaſtica percipiunt Sacramenta. Decimas vero Meſſium, vel fructuum Arborum, ſi coluerint in alia Parochia, quam in ea, in qua habitant (quoniam a diverſis diverſa conſuetudo tenetur) tu eligas in hoc caſu, quod per conſuetudinem diu obtentam ibidem noveris obſervatum.

Non graventur EE. VV. definire.

I. An ſi ſtandum; vel recedendum a decifis ſub die 28. Julij 1781. in caſu &c.

Et quatenus in decifis.

II. An & a quibus debeantur Decimæ a die decreti Epifcopi in caſu &c.

Ad I. In decifis, & amplius:

Ad II. Deberi ab incolentibus domos fratrum Stola exiſtentes in Parochia Caſtri Franchi.

*Seſſ. 25. cop. 13.
de Reform.*

FANEN., & PISAUREN. FUNERUM. Parochiales Eccleſiæ S. Andreæ in Villis & SS. Joa., & Pauli Ronchifambaci Diæceſis Fanenſis, finitimæ ſunt Caſtro Nubiliaræ Diæceſis Piſaurenſis. Mos invaluit, quod in ducendis Funeribus harum Parochialium Eccleſiarum advocantur etiam Sodalitates dicti Caſtri. Renuunt Confratres convenire ad Eccleſiam Parochialem, ut una cum Parocho accedant ad domum Defuncti ad levandum Cadaver, ſed Parochum ipſum expectant in loco, in quo

quo una ab altera Diœcesi dividitur : De hoc conquesti sunt in Sac. Congregatione Franciscus Maria Pedrazzi, & Joannes Monaldi utriusque Ecclesiæ Parochi, contententes Confraternitates, teneri accedere ad Ecclesiam Parochialem pro excipiendo Parocho : qua de re iudicium EE. VV. in hac quæstione exquiritur.

Inquiunt Parochi, ex Ritualis Romani lege præscriptum esse, ut Confraternitates Laicorum in Funeribus ducendis teneantur Ecclesiam Parochialem adire, & ab ea una cum Parocho descendere ad levandum Cadaver e Domo Defuncti ; Hanc vero Ritualis dispositionem confirmari, tum ex Synodalibus Constitutionibus Diœcesium Fanensis, & Pisarenensis, tum etiam ex pluribus decretis istius Sac. Congregationis, & alterius Sacrorum Rituum, a quibus id ipsum servandum esse disponitur non obstante contraria consuetudine ; hinc inferunt, injuria Confraternitates Nubillariæ istius legis observantiam detreßare.

Perperam objici, Confraternitates Nubillariæ non teneri ad observantiam Constitutionum Synodalium Diœcesis Pisarenensis, dum conveniunt ad peragenda Funera in Diœcesi Fanensi : nam advertunt in utraque Diœcesi eandem legem servari, ideoque per utramque legem adstrictos esse, necnon, & semper teneri ad observantiam legis vigentis in Diœcesi, in qua Funera ducenda sunt.

Pro parte Confraternitatum nihil hastenus deductum est, licet illarum defensor pluries monitus, & diu expectatus fuerit.

Auditi fuerunt Episcopi Fanensis, & Pisarenensis, & unusquisque suam obtulit relationem, quæ inter Monumenta causæ exhibetur.

In Rituali Romano *tit. de Exequiis* hæc habentur = *Constituto tempore, quo Corpus ad Ecclesiam deferendum est, convocetur Clerus, & alij, qui Funeri interesse debent, & in Parochialem, vel in aliam Ecclesiam juxta Loci consuetudinem, ordine, convenient, ac datis certis Campanæ signis, Parochus indutus superpelliceo, & Stola nigra ad domum defuncti una cum aliis procedit* = *Sustinet Barbosa de Officio, & potestate Parochi part. 3. cap. 25. num. 63., & 64., quod ii, qui funus comitari debent tenentur accedere ad Parochialem Defuncti, vel ad aliam Ecclesiam juxta Loci consuetudinem, nec permittendum, ut expectent per vias, vel ad domum Defuncti, idque etiam observandum a Regularibus, quamvis Cadavera in eorum*

Ecclesiis tumulari debeant , & ita decisum asserit a Sac. Congregatione Rituum in *Boñonien.* 9. Decembris 1617. in *Tropejen.* 16. Februarij 1631. , & in *Thelesina* 12. Februarij 1633.

Sac. hæc Congregatio in *Volaterrana* contendentibus PP. Conventualibus Oppidi Montis Erei occasione tumulationis Cadaverum non teneri accedere ad Ecclesiam Parochialem ad levandum Parochum, disputari curarunt dubium. *An Patres Conventuales S. Francisci Montis Erei invitati accedentes ad funus convenire debeant in Ecclesia Parochiali ejusdem loci , inde omnes una cum Parocho processuri ad locum, ex quo defunctus est efferendus* = die 16. Martij 1726. fuit responsum *Affirmativè* , & in *Tranen.* propositis dubiis = I *An Patres Carmelitæ Civitatis Trani occasione associationis Cadaverum defunctorum sepeliendorum in eorum Ecclesia teneantur ire ad levandum Archipresbyterum curatum ab Ecclesia Cathedrali unica Parochiali in casu, Et quatenus Affirmativè* II. *An liceat nonnullis ex iisdem Patribus non intervenientibus una cum aliis in Ecclesia Cathedrali se immiscere per viam , aut in domo defuncti una cum aliis Regularibus jam processionaliter incedentibus .* Die 21. Novembris 1750. plenis suffragiis prodiit resolutio ad I. , *Affirmativè* ad II. *Negativè* . Hisce animadversis vestrum nunc erit Emi Patres definire .

An Confraternitates Castri Nubiliarie in Funeribus Defunctorum in Villis S. Andreæ , & Ronchisambaci Fani teneantur convenire in Ecclesia Parochiali ad levandum Parochum in casu &c.

Non proposita , cum reliquis .

Seff. 24. cap. 18. de Refoam.

LUNEN. , SEU SARZANEN. PAROCHIALIS. In Concursu habito de Mense Maio anni elapsi pro collatione Ecclesiæ Parochialis S. Michaelis Archangeli Oppidi Trebiani , Episcopus præelegit , & commendavit Eminentissimo Pro-Datario Sacerdotem Bartholomæum Ratto , qui ab Examinatoribus quinque tantum favo-

favorabilia suffragia obtinuerat . De hujusmodi iudicio conquestus est Sacerdos Daniel Fratetschi , in quem octo favorabilia suffragia Examinatores contulerant ; Quæstionis examine ad iudicium Sac. Congregationis delato, propositoque dubio = *An constet de irrationabili iudicio Episcopi in casu &c.* Die 5. elapsi Mensis Aprilis prodiit responsum = *Negative* . Cum autem hujusmodi resolutioni non acquiescat Sacerdos Fratetschi , causa hodie repropionitur ; Rogantur Eminentissimi PP. resumere Folium diei 15. præteriti mensis Martij , in quo de causæ meritis actum fuit , & decernere .

An sit standum . vel recedendum a decisio .

VITERBIEN. ERECTIONIS CANONICATUS : *Seff. 25. cap. 5. de Reform.*

Sacerdos Joseph Piciocchi Canonicus Cathedralis Viterbiensis suam exaravit Schedulam Testamentariam , quam propria subscriptione obsignavit , in qua relicto usufructu Catherinæ Barbarasi ejus Matri , post istius mortem substituit *Un Benefizio , o Canonicato da erigersi nella sudetta Chiesa di S. Lorenzo con il peso , che piacerà porvi il Reverendissimo Capitolo , al quale lascio la mia Libreria , ed il jus nominandi in perpetuo , eccettuato il primo , perche desidero un Figlio del Signor Giacomo Silvestrelli chiamato Gio. Battista , e non volendosi il detto far Prete , uno degli altri Figli* Hujusmodi Schedulam , nec Tabellioni , nec Parocho unquam consignavit , sed post ejus mortem reperta fuit sub pulvinari proprij lecti , ubi jacebat , & obiit .

Delata hujus rei notitia ad Curiam Episcopalem , statim Vicarius Generalis Schedulæ traditionem efflagitavit , & ad Defuncti domum Cancellarium misit , ut illam ab hæredis manibus reciperet ; Reperta fuit penes Matrem defuncti Sacerdotis Piciocchi , quæ illam retinebat in quadam Arca : Statim formiter recognita est , & plurimi subinde examinati fuerunt Testes ad illius firmitatem , ultimamque Defuncti voluntatem probandam . Cum Catherina Barbarasi Mater , esset morti proxima , condidit Testamentum , in quo mandavit , ut de bonis suis Canonicatus erigeretur , idque facere protestata est

est *Anche in esecuzione della volontà più volte espressagli dalla bon. mem. del Signor Canonico Piciocchi suo Figlio* Ad dictum Canonicatum pro prima vice nominavit Jo. Baptistam Silvestrelli, eoque defuncto patronatum activum reliquit descendentibus a Jacobo Silvestrelli, cui etiam voluntatis executionem commisit.

Defuncta Catherina, Executor Testamentarius bonorum hæreditariorum Inventarium confecit, nunquam tamen ad Canonicatus erectionem devenit, licet hac de causa tum in judicio, tum etiam interpositis Amicorum officiis, Capitulum instetisset. Anno 1776. Joseph Silvestrelli Jacobi filius suas quoque testamentarias Tabulas scripsit, in quibus iussit, ut de bonis a dicta Catherina relictis, & de aliis bonis ab ipso designatis Canonicatus erigeretur in Cathedrali Viterbiensi, & jus nominandi suo hæredi tribuit. Ubi primum hæc innotuerunt Capitulo, curavit prosecutionem litis pro erectione Canonicatus ad formam dispositionis panditæ a Canonico Piciocchi, ad quem nominavit Clericum Felicem Zelli. De erectione Canonicatus modo quæritur in dubiis interius transcriptis.

Ad I. inquit Capitulum, pro exequendis dispositionibus ad pias causas, sufficere, ut constet de disponentis voluntate, licet solemnitates a jure requisitæ non intercesserint, sedque locum habere tam in casu institutionis causæ piæ, quam in casu substitutionis; His positis sustinet, Canonicatum esse erigendum juxta dispositionem Canonici Josephi Piciocchi, cum illius voluntas pro Canonicatus institutione satis probetur per Schedulam proprio Testatoris caractere scriptam, atque subscriptam; Nec obesse, quod deficiat dies, & annus: nam descriptio diei, & anni requiritur ad solemnitatem, non autem ad validitatem.

Addit præterea, Canonici Piciocchi voluntatem, probari tum ex depositione plurium Testium, qui de tempore obitus Testatoris, instante Promothore Fiscali, examinati fuerunt, tum ex testamentariis Tabulis obsignatis a Catherina Barbarasi, & Josepho Silvestrelli, qui licet Canonicatus erigendi patronatum, & onera immutaverint, tamen Canonici Piciocchi voluntatem expresse declararunt; Quare confitit de voluntate, sustinet retardari non posse illius executionem, posthabitis dispositionibus Catharinæ Barbarasi, & Josephi Silvestrelli, quia illi defuncti Canonici Piciocchi dispositionem nullo modo intervertere poterant.

Ad II. advertit, Familiam Silvestrelli possedisse bona assignata pro erectione controversi Canonici, eorumque fructus percepisse a die obitus Catherinæ Barbarasi, eoque ab eo tempore aperta sit substitutio favore causæ piæ, ab eo etiam tempore locum esse fructuum restitutioni. Fortius quia Jacobus Silvestrelli in mala fide fuit a Capitulo constitutus, & in Judicio pulsatus pro executione dispositionis Canonici Piciocchi.

Pro parte Cæsaris Silvestrelli nihil deductum est.

Defunctus Episcopus in sua relatione sic ait = *Inpedior a mei aperiendo animi sensu, cum pendeat a juribus, ex quibus appareat, Canonicum in eadem permanisse voluntate, est namque ambiguum, num ex præventionemortis, vel ex permutatione voluntatis Schedulam minime consignaverit. Hac, opinor, difficultate Episcopalis hæc Curia detenta, atque Canonici nil aliud ab anno 1712. modo usque egerunt, præter nominationem nunc factam.*

Alexander III. in cap. Relatum 11. de Testamentis scribens Judicibus Velletrinsibus ita decrevit = *Relatum est auri- bus nostris, quod cum ad vestræ discussionis examen aliqua super Testamentis relictis Ecclesiæ causa deducitur, vos secundum Humanam, & non secundum Divinam Legem in ea vultis procedere, & nisi septem, aut quinque idonei Testes producti fuerint, omnino postponitis exinde judicare. Unde quia hujusmodi causa de judiciis Ecclesiæ non secundum leges sed secundum Canones debet tractari, & his divina Scriptura testante, duo, aut tres idonei Testes sufficiunt &c. mandamus, quatenus cum aliqua causa super testamentis Ecclesiæ relictis ad vestrum fuerit examen deducta, eam non secundum leges, sed secundum decretorum statuta tractetis, & tribus, aut duobus legitimis testibus requisitis =*

Notat Card. Petra in Comm. ad Const. 10. Inn. 111. sect. 3. num. 15. quod præsentia Testium a dicto Pontifice volita, non est necessaria pro actus validitate, sed solum, ut de Testatoris voluntate plene constet, itaut Testium defectus per æquipollens suppleri possit; Prosequitur inde num. 17. ad 18., & ait, quod schedula, vel scripta vel subscripta ab ipso Testatore, sufficit ad probandam ejus voluntatem, etiam si nullo sit teste munita, cum haberi non possit major, & efficacior probatio, quam ipsa scriptura exarata manu Testatoris, quæ sane vincit quamlibet extrinsecam Testium probationem.

Ponderandum igitur in præsentis casu quid importet, &

an sit indicium voluntatis Schedula obfignata a Canonico Piciocchi. Præ oculis habendæ sunt Dispositiones Testamentariæ Catherinæ Barbarasi, & Josephi Silvestrelli, quæ jam superius relatæ fuerunt, deindeque decernendum.

- I. *An sit locus erectioni Canonîcatus in casu &c.*
Et quatenus Affirmativè.
- II. *An, quomodo, a quo tempore, & de quibus bonis debeantur fructus in casu &c.*

Die Sabbathi 21. Junij 1783. in Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

T Res ex præcedenti Congregatione indecisæ superfuerunt causæ, quibus aliæ sex adjiciuntur, ut juxta consuetum morem, numerus impleatur.

F ANEN., ET PISAUREN. FUNERUM.

An Confraternitates Castri Nubiliaræ in Funeribus Defunctorum S. Andreae, & Ronchisambaci Fani teneantur convenire in Ecclesia Parochiali ad levandum Parochum in casu &c.

Sess. 25. cap. 13. de Reform.

Affirmativè, & ad mentem.

L UNEN., SEU SARZANEN. PAROCHIALIS :

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.

Sess. 24. cap. 18. de Reform.

In decisis, & amplius.

V ITERBIEN. ERECTIONIS CANONICATUS :

I. An sit locus erectioni Canoniciatus in casu &c.

Sess. 25. cap. 5. de Reform.

Et quatenus affirmativè.

Tom. III.

Q

II. An,

II. *An*, quomodo, a quo tempore, & de quibus bonis debeantur fructus in casu &c.

Ad I. Affirmativè ad formam Testamenti Josephi Silvestrelli: Ad II. Affirmativè juxta modum; nempe erectionem Canoniciatus perficiendam esse ad formam Testamenti Josephi Silvestrelli ex bonis Catharinæ Barbarasi unà cum aliis ab eodem Josepho ad hunc effectum relictis; & quoad fructus, Negativè.

*Seff. 21. cap. 7.
de Reform.*

BONONIEN. Sebastianus Ghirardelli in ultimo suæ voluntatis elogio exarato anno 1668. Hæredi instituto substituit Sodalitium S. Mariæ del Gaudio, & Apolloniæ Civitatis Bononiæ. Jussit, ut hæreditatis redditus pro medietate erogarentur in ædificationem Ecclesiæ ejusdem Sodalitii, pro altera verò medietate in celebrationem Missarum, & in hanc causam jussit ut cederent fructus omnes suæ hæreditatis post quam Ecclesiæ ædificium completum fuisset. Anno 1774. Joa. Franciscus Giacobbi In Testamento, quod eo anno condidit, reliquit eidem Sodalitio S. Mariæ del Gaudio, & S. Apolloniæ duo prædia, quorum redditus erogari mandavit = *Nel modo, e forma prescritta da Sebastiano Ghirardelli nell' entrata de suoi beni.*

Post obitum Joa. Francisci compertum est, Domos rurales dictorum prædiorum restaurationibus indigere ad summam usque sc. 680. = hinc Sodalitii Officiales curarunt redditus, quos ab iisdem prædiis quotannis percipiebant, in Arca deponere, ut restaurationes perficere possent. Cum autem anno 1778. Vicarius Generalis depræhendisset Sodalitium omisisse Missarum celebrationem, atque insuper agnovisset restaurationum necessitatem, jussit, ut redditus usque ad dictum tempus percepti, & in posterum percipiendi pro una, & tribus partibus deservirent pro Missarum celebratione, reliquæ verò duæ partes impenderentur pro conficiendis restaurationibus, & hanc methodum servari præcepit quousque restaurationes completæ fuissent. Hoc modo Testatoris suffragio consuluit, & restaurationum necessitati prospexit.

Decreto Vicarij Generalis paruerunt Officiales; Vèrum cum restaurationes domorum ex fructibus a prædiis percipiendis quam citius expleri non possent, & illarum protractio in prædiorum vergeret detrimentum, anno 1780 eadem prædia alienarunt, obtenta prius facultate a S. Congre-

gregatione Episcoporum, & Regularium, & peracta alienatione, cessavit causa depositi a Vicario Generali demandati; At a tempore obitus Joa. Francisci usque ad dictum annum 1780. depositata fuerunt sc. 257. 10., quæ adhuc sub depositi lege asservantur. Ruinam modo minatur tum Oratorium, tum Sacrarium Ecclesiæ Sodalitil, & pro explenda restauratione impares sicut Confraternitatis redditus; Postulant idcirco Sodales facultatem impendendi pro Oratorii, & Sacrarii reædificatione cumulum constatum ex fructibus legati dicti Joa. Francisci, quodque in restaurandis ruralibus domibus converti debebat.

Eminentissimus Archiepiscopus exposita confirmat, & testatur Oratorium, & Sacrarium necessario esse reficienda. Ad operis complementum requiri summam sc. 240., quam quidem summam Sodalitium præstare non potest, quia ducto calculo per novennium, compertum est illius redditus, deductis oneribus, non excedere annua sc. 13.86. Prosequitur inde = *Hic in circumstantiis, quamvis pecunia coacta, ex voluntate Testatoris Joa. Francisci Jacobi deberet omnino erogari in celebrationem Missarum, neque enim peracta alienatione bonorum locum habere potest de-cretum hujus Curie in libello supplici memoratum, attamen si consideretur qualis fuerit dictus Testator, nempe Confrater præfatæ Congregationis, & quanta benevolentia eam vivus fuerit prosecutus, quod constat clarissime ex ultimis ejusdem Tabulis, videtur ejus animus non omnino alienus a subsidiis ferendis suæ Congregationi, quam vivus tantopere adamavit, præsertim cum hæc summa si erogetur in instaurandis Oratorio, & Sacrario, cedat in honorem Dei, & B. M. Virginis, & in sanctificationem Festorum dierum, quibus congregantur Sodales ad Officium B. M. Virginis persolvendum, aliaque pia complenda exercitia, quæ cessabunt, nisi instanti ruinæ consulatur, quam quidem imminere procul dubio non solum ex jurata peritia Fabri Murarii, nihil a Confratribus exhibita accipi sed etiam ab alio in eodem arte perito, quem insciis Confratribus ex improvise misi, ut pro veritate Oratorii statum mihi referret.*

Suam de nique Sententiam his verbis exponit = *Itaque, ut Defunctus Senterer Jo. Franciscus Jacobi manus adjuatrices ferat dilectæ suæ Congregationi, non tamen sine aliqua compensatione, existimarem ex speciali gratia concedi Confratribus posse summam sc. 240., ita nempe, ut non solum residuum, scuta scilicet 17. 45. statim erogentur.*

in celebratione Missarum ad mentem legantis Jacobbi , verum etiam ipsa Confraternitas ad annos decem , aut duodecim de suo celebrare faceret Missas quinquaginta annis singulis , ac præterea per idem tempus die quolibet Festo congregati Fratres deberent recitare in suffragium tantæ Benefactoris Psalmos Miserere , & Deprofundis ; In quam sententiam adducunt me & præsens reparationis necessitas , & Confraternitatis impotentia .

Recens est Causa Firmana suspensionis Oneris Missarum resoluta die 14. Decembris elapsi anni , cujus species descripta est in Folio diei 23. præcedentis Novembris . In eo Folio nonnulla adnotata sunt ad dignoscendum quibus in circumstantiis intermitteri possit Missarum celebratio , ut Ecclesiarum reædificationi consulatur . Cæterum in præsentis casu animadversione dignum est , quod pius Testator Jo. Franciscus Jacobbi voluit redditus prædiorum , quæ Sodalitio reliquit , erogandos esse eodem modo , quo Sebastianus Ghirardelli fructus suæ hæreditatis impendi præceperat . Mandavitque dictus Sebastianus ut pars fructuum suæ hæreditatis deservirent pro construenda nova Sodalitii Ecclesia : Videndum an petentibus Confratribus facultatem erogandi in reædificationem Oratorii , & Sacrarii sc. 240. ex legato Jacobbi provenientia , eorum petitioni famuletur præsumpta ejusdem Testatoris voluntas ; Vestrum hoc erit Eminentissimi PP. discernere dum quæritur .

An , & quomodo Oratorum precibus sit annuendum in casu &c.

Affirmativè pro medietate summæ depositæ .

*Sess. 24. cap. 4.
de Reform.*

ROMANA REDUCTIONIS, SEU SUSPENSIONIS ONERIS MISSARUM. E vivis decedens Magdalena Bessoni suum condidit Testamentum anno 1645., in quo instituto hærede usufructuario Antonio Funei ejus viro, post istius obitum jussit = *Che la dote di essa Testatrice dopo la morte dell' infra scritto Erede si metti in sicuro , e con li frutti di essa si celebrino tante Messe , che importerà detto frutto per l' anima di essa Testatrice , e dell'*
in-

infraſcritto Erede , di loro Padre , e Madre , e detto infraſcritto Erede la poſſa applicare a qualche Luogo Pio dove li piacerà , e parerà con detto peſo di celebrarſi dette Meſſe in pèrpetuo . Dotis capitale conſtitutum erat in quadam domo ſita in contrada , quæ dicitur *l'Arco della Purità* , in nonnullis Domunculis exiſtentibus in Burgo S. Angeli , & in Vinea petiarum ſeptem .

Sequuto Teſtatricis obitu, Antonius Fumei Uxoris voluntati obſequutus anno 1657. pro hujus Legati adimplemento elegit Archiconfraternitatem Sanctiſſimi Sacramenti erectam in Eccleſia S. Mariæ ſupra Minervam, eique assignavit Domum ſitam *all'Arco della Purità*; Cum autem Domunculæ poſitæ in Burgo S. Angeli eſſent de directo alterius dominio , & in instrumento Inveſtituræ vetita eſſet alienatio favore Loci Pii, idcirco illarum vice gravavit ſe , ſuoſque hæredes annua ſolutione ſc. 10., indulta hæredibus facultate redimendi hoc onus, ſoluto illarum pretio , quod præſtinavit in ſc. 250. ; Vineam verò ſibi retinuit pro quarto dotali , quod lucratus fuerat ob prædeceſſum Uxoris . In hoc assignationis instrumento ſtatuta ſunt Eleemoſyna Miſſarum in obulis triginta, pro qualibet Miſſa ; conventum etiam extitit , quod ſi domus reſtauratione , vel nova reædificatione indigeret , celebratio Miſſarum ſuſpenderetur quouſque Archiconfraternitas de expenſis ſatiſfieret ; Hanc ipſam Miſſarum ſuſpentionem convenerunt etiam in caſu , quo Inquilini , aut Antonii hæredes domus penſionem , vel ſummam conventam perſolvere negligenter ; Demum renuente dicta Archiconfraternitate hujusmodi Miſſarum onera adimplere , ſubſtituta fuit altera Archiconfraternitas SS. Angelorum Cuſtodum de Urbe .

Obit Antonius Fumei , & Archiconfraternitas SSmi Sacramenti poſſeſſionem domus ſtatim aſſecuta eſt ; verum illius hæredes neglexerunt annuam præſtationem ſolvere , & Archiconfraternitas pro hujusmodi inadimplemento , anno 1739. ſolutis ſc. 640. reportavit a Rev. Fabrica S. Petri juriſſionem , & Mandatum obtinuit contra bona hæreditaria dicti Fumei pro ſatiſfactione annualitatum ; ſed hujusmodi Mandatum nunquam fuit executum . Anno 1741. Archiconfraternitas denuo in judicium vocavit hæredes dicti Antonii Fumei , ut fundum assignarent annui reditus ſc. 10. , obtentoque etiam Mandato executivo , devenerunt ad ſubhaſtationem Domuncularum exiſtentium in Burgo S. Angeli , quæ juxta Architecti relationem æſtimatæ fuerunt pretio

tio sc. 550. 42. $\frac{1}{2}$. Cum autem nullus Licitator comparuerit, illas sibi adjudicavit Archiconfraternitas, detracta tertia parte pretii.

Adepta harum Domuncularum possessione, Archiconfraternitas in illarum restaurationem aliquam summam erogavit, prout etiam de proprio succubuit expensis litis; Animadvertentes hinc Officiales Archiconfraternitatis, quòd pia Testatrix plurium annorum spatio Missarum suffragio destitueretur, si pro expensis litis, & restorationum, & pro reintegratione sc. 640, quæ Reverendæ Fabricæ S. Petri perfoluta fuerant, locus esset Missarum suspensioni, preces exhibuerunt SSmo Domino Nostro, quibus postularunt, ut Missæ triginta tres juxta assumptum onus celebrandæ pro annua præstatione sc. 10. ab hæredibus Antonii Fumei perfolvenda, reducantur ad quinque Missas quolibet anno, vel saltem illarum suspensio demandetur quousque Archiconfraternitas de suo credito fuisset satisfacta; Abligatis precibus Sac. Congregationi, quid hac super re agendum sit EE. PP. dijudicabunt.

Iniquum ipsi, probatum in facto esse, quòd Archiconfraternitas pro affectatione Domuncularum erogavit in Litis expensas sc. 223. 71., impendit præterea pro illarum restauratione alia sc. 247. 36., quæ in totum conflant summam sc. 467. 07., quibus si addantur sc. 640. perfoluta Rev. Fabricæ S. Petri, Archiconfraternitatis credito ad plura scutorum centena pertingeret. De hoc autem credito satisfieri Archiconfraternitas non poterit ex pretio Domuncularum, quæ sibi adjudicavit, cum illud vix ascendat ad sc. 366. 95. Probato igitur Archiconfraternitatis credito, & comperta etiam reintegrationis difficultate, inferunt onera esse omnino suspendenda donec dicta reintegratio secuta fuerit; maxime quia in Instrumento assignationis Legati cautum fuit, ut Archiconfraternitas pro illius adimplemento nihil de proprio impendere teneretur. Cæterum advertunt, quòd si Missarum suspensio non indulgeatur, saltem illarum reductio ad quinque Missas quolibet anno concedere oporteret, cum tali modo piæ Testatricis animæ, & Archiconfraternitatis indemnitati aliquo modo consultum foret.

Interpellata fuit Archiconfraternitas SS. Angelorum Custodem, sed nihil pro ejus parte deductum est.

Eius Protector, comprobata facti serie, inquit = *Verum enim vero nequeo post hæc non animadvertere, Testatrice^m ar*

arbitrium quidem in Antonium Fumei contulisse, quem mallet ex Locis Piis seligendi, eique bona assignandi, ut mandata Missarum celebratio impleretur, non autem istarum emolumentum tam liberaliter constituendi, ut obulos triginta pro unaquaque nostra Archiconfraternitas sibi addiceret. Sic enim quoad domum positam = all' Arco della Purità, cujus annui redditus omnibus deductis oneribus sunt circiter sc. 18. =, imminuto Missarum numero non modicum lucrum captavit, dum pro illarum implemento certo certius sepe dictum emolumentum, haud quaquam requiratur, nec ipsa impendit. Ac liquet exinde hujusmodi conventionem absque Apostolico Beneplacito viribus consistere nequisse de illius porro petitione verba faciunt contrahentes, num vero fuerit impetratum? nullum reperiri potuit documentum. Quandoquidem ex tam longa annorum serie præsumi potest; Attamen cum hic in judiciali controversia neutiquam versetur, sed potius de veritate sit inquirendum, ut debita ex conscientia suffragia defunctis haud subtrahantur, ejusdem exhibitionis defectus silentio nequit præteriri. Non inficior ex Officialium postulatis questionem hic tantummodo esse de præfatis domunculis, non autem de illa sita all' arco della Purità, verum cum iste omnes ex eadem proveniant Magdalene Bessoni Testamentaria dispositione, nequit non expendi quid Archiconfraternitas illius causa vel damni, vel lucri acceperit, ut cuidam æquæ compensationi prospici possit.

Tandem votum aperiens, ait = Quapropter rebus omnibus accurate perpensis, ac Officialibus plene auditis, censeo posse Archiconfraternitati perpetuum imponi onus annuæ celebrationis aliarum decem Missarum pro implemento Margaritæ Bessoni dispositionis præter illas, quæ statuta lege ex fructibus, Domus = all' Arco della Purità jamdudum celebrantur. Si quid enim adhuc amplius lucratur Archiconfraternitas, non in profanos usus, sed in cultum Sanctissimi Sacramenti impendit; Quod sane hic etiam venit considerandum.

Num autem Officialium petitioni assentiendum sit, definiat EE. VV., a quibus quæritur.

An sit locus reductioni, seu potius suspensioni Missarum in casu &c.

Dilata, & Eñio Protectori juxta instructionem.

Sess. 25. cap. 4.
de Reform.

MONTIS FALISCI REDUCTIONIS. Canonicatus sub invocatione S. Francisci Assisienfis de jure patronatus laicorum erectus reperitur in Ecclesia Collegiata Oppidi Martæ. Foundationis tabulæ non existunt, cum ob temporis antiquitatem forsan perierint; constat tamen eundem Canonicatum gravatum esse celebratione quatuor Missarum quolibet Mense, & onere interfendendi Choro singulis diebus Fests, ac tempore Quadragesimæ ad Completorium diebus etiam ferialibus. Hujus Canonicatus redditus vix ascendunt ad sc. 9. 35., quæ cum omnium onerum adimplemento impares omnino sint, Clericus Antonius Camporeale illius possessor onerum reductionem efflagitavit. Die 11. Maij elapsi anni indulta fuit Missarum reductio ad rationem eleemosynæ manualis, & Vicarius Generalis gratiæ executor Missas ad numerum octuaginta quolibet anno præsinivit. Advertit autem Clericus Camporeali, in hac reductione nullam habitam fuisse rationem servitii Chori, pro cuius emolumento post adimpletam Missarum celebrationem superest summa scuti unius, & obul. 35. dumtaxat; quare preces renovat, novamque reductionem efflagitat, quam magis æquam, magisque fructibus sui Canonicatus respondentem EE. VV. decernent.

Vicarius Generalis testatur de redditibus Canonicatus, deque oneribus eidem inhærentibus juxta expositam facti seriem, & ait redditus decrevisse, quia bini Censui, quorum alter in forte scut. 30., alter verò scut. 5. sunt inexigibiles, & quædam domus tempore prædecessorum Canonicorum collapsa est. Addit quòd fortasse Orator nonnulla bona recuperare poterit, sed non nisi diuturnæ litis dispendio, cuius sustentationi impar est propter paupertatem. Post hæc concludit = *Æqua propterea videtur alia onerum reductio, ut inde Orator majori alacritate Divinum præstet servitium. Capitulum, & Patroni a me auditi, quibus est interesse, id recte agnoverunt, ac mihi significarunt; Idque ego ipse existimo, salvo tamen meliori iudicio EE. VV.*

Habent Emi PP. in *Causa Senogallien. Reductionis*, quæ profat in Folio Congregationis diei 10. Mensis Maij nuper elapsi expositam mentem Sac. Congregationis in casu reductionis oneris complectentis tum Missarum celebrationem tum etiam alia pia opera; Licet autem regula sit, quòd alia potius pia opera, quàm Missarum numerus imminui debeant, nihilominus ex Folio supra relato depræhenditur quando, & quibus in circumstantiis ab hac regula

gula recedi soleat . Non graventur itaque EE. VV. id ipsum perpendere , ut definiant .

An , & quomodo fit locus reductioni in casu &c.

Pro nunc suspendenda esse ad Sexennium omnia onera
 Canonicatus, celebratis quolibet anno Missis decem;
 & reditus superextantes erogentur pro recuperatione
 bonorum; & Episcopus incumbat executioni .

PLACENTINA JUBILATIONIS . Sacerdos Franciscus Zandemaria de mense Aprilis anni 1741. Canonicatum obtinuit in Ecclesia Cathedrali Placentina. Emenso quadragenario servitio, Jubilationis Indultum efflagitavit . Cum autem ex prædefuncti Episcopi relatione comperitum fuerit ipsum continuo , & laudabiliter Choro interfuisse Horis tantum diurnis , & Missæ Conventuali , raro tamen Matutino , & Primæ , quæ summo mane decantari solent , hinc illius petitio relata inter summaria precum die 13. Julij anni elapsi rejecta fuit . Huic resolutioni non acquiescens Orator, preces renovavit pro obtinenda Jubilatione quoad Horas diurnas , quibus interfuit laudabiliter , rogavitque præterea , ut fas sibi foret jura sua deducere ; qua de re descripta Causa in Folio, quid æquum fuerit EE. VV. modo dijudicent .

Inquit Orator , Milites Ecclesiæ ad instar sæcularium Militum jubilatione gaudere post præstitum per annos quadraginta servitium , & proinde hac de causa Jubilationem sibi indulgendam esse saltem quoad Horas diurnas , & Missam Conventualem , quibus per annos quadraginta præsens fuit . Plura autem ad rem conferre , nempe Capituli consensum , ætatem ipsius , quæ est annorum supra septuaginta , & sufficientem , immo superabundantem Ministrorum numerum Ecclesiæ inservientium , ita quidem ut de sua absentia nullum divinus cultus detrimentum patiat . Accedit demum , quòd gratia jubilationis coercita est juxta petitionem ad Horas tantum diurnas , & Missam , quod quidem conforme est consuetudini Ecclesiæ tum Cathedrali , tum Collegiæ S. Antonini , ubi adsunt Canonici simili Jubilationis Indulto donati .

Defunctus Episcopus in sua relatione testatus est Capitulum per secreta suffragia assensum , juxta petita per Oratorem ,

præstitisse. Addit nullum ex libris Punctaturarum extare monumentum, quo probetur, ipsum habituali ægritudine præpeditum fuisse, ne Matutino, & Primæ interesset, immo ex prædictis libris oppositum educi; Retulit etiam in Capitulis Cathedralis, & Collegiæ opinionem, invaluisse = *Quod ad obtinendum pro horis diurnis Jubilationis Indultum sit satis, si Canonicus per annos quadraginta ipsis continuo, & laudabiliter interfuerit, licet defuerit nocturnis* = Demum votum suum sic pandidit = *Quod spectat ad animi mei sententiam, quam jubeor aperire, id ipsum dico, quod alias scripsi hac super re, nimirum si sapientissimo E.E.VV. judicio gratiæ per Oratorem petitiæ, ob stare non videtur defectus residentie, & servitii quoad Matutinum, & Primam, benigne concedendum puto Jubilationis Indultum quoad Horas diurnas, & Missam Conventualem, quibus reapse per quadraginta annos continuo interfuit.*

Alias in Sac. Congregatione de Jubilatione actum est: novissime verò in *Causa Civitatis Plebis Jubilationis*, quæ descripta reperitur in Folio Congregationis diei 23. Novembris anni elapsi, & in altera *Ripana Jubilationis* adnotata in Folio diei 8. Februarij currentis anni. Quæ ad rem animadversione digna visa sunt, in iisdem Foliis habentur. Verum cum pro parte Canonici Zandemaria duo proferantur Jubilationis Indulta elargita Canonicis, qui Horis diurnis Choro dumtaxat interfuerunt, non abs re erit illa referre, ut inde de Oratoris petitione judicari possit.

Primum Indultum concessum fuit Canonico Galeatio Sanseverino, ut ex *lib. 85. decretorum pag. 38.*, illudque his verbis adnotatum legitur = *Placentina: Galeatus Sanseverino Canonicus Cathedralis Ecclesiæ, attento quadragenario servitio eidem Ecclesiæ præstito supplicat pro Indulto Jubilationis. Die 29. Januarij 1735. Sac. Congregatio attenda relatione Episcopi Placentini benigne commisit eidem, ut constituto sibi, quod Orator per quadraginta annos, & ultra eidem Ecclesiæ continuo, & laudabiliter interfuerit, pro suo arbitrio illi gratis indulgeat, ut dummodo non habeat Coadjutorem, quamvis in posterum non inserviat, nihilominus fructus omnes, & distributiones quotidianas sui Canonicatus percipere valeat, perinde ac si Choro, & Officiis divinis personaliter interesset.*

Alterum Indultum obtinuit Jo. Bonelli, & in *lib. 126. decretorum pag. 599.* ita descriptum est = *Placentina: Jo. Bonelli Canonicus Basilicæ S. Antonii continuum, & lau-*
da-

abile servitium præstitit dictæ Collegiæ per annos quadraginta , & ultra , supplicat modo pro Indulto Jubilationis . Die 7. Septembris 1776. Sac. Congregatio , attentâ attestatione Capituli, benigne commisit Episcopo Placentino, ut veris existentibus narratis , & confito prius , quod Orator per quadraginta annos , & ultra supradictæ Basilicæ continuo , & laudabiliter inservierit , pro suo arbitrio illi gratis indulgeat , ut dummodo non habeat Coadjutorem , quamvis in posterum non inserviat , nihilominus fructus omnes , & distributiones quotidianas sui Canonatus percipere valeat perinde , ac si Choro , & Officii divinis personaliter interesset .

Supereest modo , quod EE. VV. decernant .

An sit standum , vel recedendum a decisis sub die 13. Julii anni 1782. in casu &c.

In decisis , & amplius .

NULLIUS S. LAURENTII IN CAMPO DISPENSATIONIS AB IRREGULARITATE. Anno 1759. nonnullis ortis dissidiis inter Franciscum Sartorelli , & Clericum Cyriacum Mattei , res eò usque pervenit , ut Clericus Sclopum sumpserit , illumque exploferit , ex quo icu Franciscus oculum amisit . Curia Abbatialis statim in Clericum inquisivit , compilatoque Processu , illum damnavit ad Ergastulum per decennium , sed postea loco hujus pænæ Exercitia spiritualia ex præcepto Ordinarii peregit per tres menses in Domo Congregationis Missionis Civitatis Firmi . Curie mandatis paruit Cyriacus , obtentaque postmodum partis offensæ remissione , cupiens ad majores Ordines promoveri , dispensationem ab Irregularitate modo petit .

Abbas Ordinarius ab Oratore exposita confirmat , additque , quod peractis ab eo Exercitiis spiritualibus , & impetrato Partis offensæ consensu , ab ulteriori pænâ absolutus fuit . Ait demum = *Quod autem præfatus Clericus emendationis signa præbuerit , ac modo recte , & modeste se gerat suis mihi directis litteris obtestatur Vicarius Abbatialis ; Quo-*

Sess. 14. cap. 7. de Reform.

circa dignus undique videtur, ut ab incurſa irregularitate diſpenſetur.

Hac in re notandum eſt, quòd Mutilatores irregulares evadunt, nam mutilare, & occidere quoad incurrendam irregularitatem æquiparantur a *Gloſſa in Clementina Si furioſus de homicidio voluntario*; Dummodo mutilatio inducat ſeparationem, & truncationem membri alicujus principalis in corpore humano habentis diſtinctum, & peculiare officium, ut manus, pedis, brachij, auris, & ſimilium *Cap. Clerici, vel Monach. Cap. in Archiepiſcopatu de raptoribus*, & ideo abſciſſio digiti, excuſſio dentis non eſt mutilatio *Gloſſa in citata Clementina ſi furioſus*. Abſcindens tamen digitum pollicem, aut indicem petere debet diſpenſationem ad cautelam ſicuti tenet Ferrarius verbo irregularitas *art. 1. num. 11. ſ. octavo* evadunt.

Orator ſui exceſſus ex impetu pœnam ſubiit, & a Parte læſa conſenſum retulit, ſigna emendationis dedit per plures annos, quare commendatur ab Ordinario, cui perſpecta eſt illius vita, & mores, In his circumſtantiis diſjudicent EE. VV.

An ſit locus diſpenſationi in caſu &c.

Non propoſita cum ſequenti.

Seſs. 22. cap. 8., & 9. de Refor.

EUGUBINA JURIS VISITANDI. Hospitali S. Mariæ de Miſericordia Civitatis Eugubii, quod pro recipiendis Infirmis, Expoſitis, & Peregrinis erat inſtitutum, ſan. mem. Julius II. anno 1505. tria alia ejuſdem Civitatis Xenodochia univit, & ex inde Hospitalè Magnum nuncupari cœpit. Anno 1665. Antonius Gioja teſtamentariis Tabulis hæredem inſtituit unicam, quam habebat filiam nomine Marſiliam, eique ſine filiis, vel in pupillari ætate decedenti ſubſtituit Valetudinarium dicti Hospitalis cum onere celebrationis Miſſarum centum, & detracta earundem Miſſarum eleemoſyna, redditus omnes erogari juſſit = *per i po- veri*

veri infermi , e curazione de Febricitanti , e Feriti , e che non possano convertirsi in altro uso ; In eodem Testamento Tutores , & Curatores suæ filix designavit , & voluntatis executionem commisit = all' Illusterrimo , e Reverendissimo Vescovo Sperelli , ed altri Vescovi , che saranno per tempo in detta Città di Gubbio , supplicando la benignità loro a non sdegnare di ricevere quest' incommodo , e supplicandoli ancora a voler ordinare , che ad ogni triennio siano riveduti , calcolati , e saldati li Conti dell' entrata , ed uscita , e del dare , ed avere con li Signori Tutori , e per tempo Curatori .

Supplex libellus inscriptus nomine Pauperum Infirmorum oblatuſ est Sanctissimo D. N., eique expositum, quod usque ab anno 1745. per obitum Marsiliæ sine Filiis hæreditas Antonii ad Hospitale devenerat, nec in illius administratione ullam unquam partem habuerunt Episcopi Eugubini; Narratum insuper, quod hæreditatis redditus impensi primum fuerunt in amplianda, augendaque Hospitalis fabrica, deindeque in augendo Missarum stipendio, & in assignandis pensionibus, quæ ultra necessitatem fuerunt auctæ. Omnia in Hospitali improvidè geri, deesse Infirmis necessaria ad curationem, nonnullos fuisse dimissos non adhuc firma valetudine, nonnullos vero ultra tempus retineri; Ad hæc avertenda absurda, inutile futurum querelas deferre ad R. P. D. Præsidem Urbini, cum pleraque sint, quæ celeriter, & expedite emendari debent, nec absque ægrotantium jactura differri possunt, ideoque consultius fore, si Episcopo, qui fere semper in Civitate moratur, injungeretur ut sollicitudinem suam impendat in regimine Hospitalis, & exequenda voluntate Antonij Gioja. Cum autem hujusmodi preces Sac. Congregationi ablegatæ fuissent, factum est ut inter Promothorem Fiscalem Curix Episcopalis Eugubinx, & alterum Legationis Urbini controversia orta sit circa Hospitalis administrationem, de qua disceptatur sub dubiis inferius transcriptis.

Ad I. inquit Promothor Fiscalis Curix Episcopalis posse Episcopum ordinaria jurisdictione visitare Hospitalia suæ Diæcesis, & de illorum redditibus, & fidei administratione inquirere. Neque in casu hanc Ordinarij jurisdictionem declinari posse prætextu exemptionis indultæ in erectione Hospitalis ab Episcopo tunc temporis Ventura, & confirmatæ a Summis Pontificibus Bonifacio VIII., & Julio II., cum privilegium Episcopi Ventura solam administrationem, & regimen temporale Hospitalis re-

spi-

spiciat, per quod ademptum non est jus competens Ordinario quoad illius visitationem. Pontificia verò privilegia Bonifacii VIII., & Julij II. fuisse sublata a Concilio Tridentino facultatem concedente Episcopis visitandi Loca Pia, quocumque modo exempta; Et hanc ipsam facultatem repetitis vicibus præservatam fuisse favore Episcopi Eugubini a S. Congregatione, quæ annis 1570 & 1633. decrevit licere Episcopo peragere Visitacionem in Hospitali Magno Civitatis, & redditionem rationis exquirere ab illius Ministris.

Ad II contendit administrationem Bonorum hæreditatis Antonij Gioja spectare ad Deputatos Hospitalis, dependenter tamen ab Episcopo, cum is præter juris dispositionem, jus suum fundatum habeat in expressa voluntate pii Testatoris, qui dum hæreditatem Hospitali reliquit, Episcopos pro tempore Eugubinos exequutores elegit; munus verò executoris præseferre onus inquirendi de fidei redituum erogatione in usus a Testatore designatos. Ex his inferat ad III. Episcopo jus esse approbandi Capellanum Curatum, aliosque Hospitalis Officiales, qui ex redditibus dictæ hæreditatis stipendium percipiunt.

Contra verò Promothor Fiscalis Curie Legationis Urbini, ad I. inquit Hospitalis jurisdictionem, & jus illud visitandi ad unum Urbini Præsidem spectare; cum Hospitalia Civitatis ante unionis tempus independenter ab Episcopo fuerint administrata a Laicis, vel a Civitatis Magistratu, qui etiam pro illorum regimine nonnulla condidit Statuta. Hospitalia S. Mariæ Charitatis in ipso fundationis actu immune ab Ordinarij jurisdictione declarasse Episcopum Ventura, & hanc exemptionem auctoritate Apostolica fuisse confirmatam a Bonifacio VIII. Postquam verò tempore Julij II. nonnulla Hospitalia alteri S. Mariæ Charitatis unita fuerunt, istius regimen, & administrationem penes Ducem Urbini, & Civitatem semper resedisse, & eundem Pontificem in Litteris Apostolicis, quibus unionem confirmavit, Hospitalia prædictum protectioni Ducum Urbini commendasse; Devoluto tandem Urbini Ducatu ad Apostolicam Sedem, Hospitalis regimen, auctorante etiam Urbano VIII. a Civitate, & pro tempore Legatis, vel Præsilibus exercitum fuisse; Quare contendit injuria modo Episcopum Eugubinum jus visitandi Hospitalia, & illius administrationem sibi vindicare.

Plura in medium profert monumenta ex quibus privativam Præsidis jurisdictionem probare contendit. Notat enim Cardinales Legatos, vel Præsides sive per se, sive per

eorum Locumtenentes Hospitale visitasse . Decreta etiam , & ordinationes edidisse , rationes semper excepisse gestæ administrationis . Cum autem de nova construenda fabrica actum est , nonnisi accedente Præsidis venia incæptam , & ad finem perductam fuisse . Præside ipso annuente adauctum esse Ministrorum numerum , præinitam unicuique ex Administris mercedis quantitatem ; Ac demum nihil actum , vel gestum , quod pro tempore Legati , aut Præsides non probaverint . Eugubinos Episcopos nunquam Hospitale visitasse , in Synodalibus Constitutionibus nullum condidisse Decretum , quod Hospitalis Administrationem , regimen , & gubernium respiciat ; Et si quandoque Episcopi aliquid gesserunt , id ab ipsis ex Præsidium delegatione , vel licentia gestum fuisse . His illud accedere , quòd Episcopi ex propria confessione Hospitalis exemptionem a sua jurisdictione pluries declararunt .

Præsidium verò nullum desumi posse ex dispositione Concilij Tridentini præcipientis Loca pia quocumque modo exempta a Locorum Ordinariis visitari posse , cum Hospitale Civitatis Eugubinæ esset sub protectione Ducum Urbini , & Sac. Concilium a dicta Lege excipit ea Hospitalia , quæ sub immediata Supremi Principis protectione forent , vel in actu foundationis ab ordinaria Episcopi jurisdictione fuerint exempta . Spernenda quoque esse Edicta Episcopi Sabelli , cum non doceatur eisdem Edictis Administratores paruisse ; immò advertit non deesse probationes suadentes Edictorum inobservantiam . Nec majoris efficaciam esse Synodum Episcopi Caballi anni 1728. , in qua hortantur Officiales , ut Infantes expositi citius Nutricibus tradantur , & Baptismate abluantur , vel ab indulta facultate construendi Sepulchra in Hospitalis Ecclesia , vel a Benedictione impartita , dum novum Hospitalis Ædificium cæptum est ; Ad primum respondit verba Synodi præceptum non præferre , sed solum hortationem : Ad alterum verò advertit , ab actibus , quæ solam Ecclesiam respiciunt , inferri non posse ad jurisdictionem in Hospitale .

Objici perperam , quòd licet Episcopus ordinaria auctoritate visitare non possit Hospitalia , quæ ex lege Foundationis ab illius Jurisdictione sunt exempta , non tamen præpediri illa visitare tanquam Apostolicæ Sedis delegatum ; Nam Sac. Concilium dum Loca Pia quæcumque etiam exempta subesse dicit visitationi , & correctioni Episcopi tanquam delegati Sedis Apostolicæ , excepit

casum, quo aliter in fundatione cautum non fuerit, & per hujusmodi exceptionem utramque potestatem, ordinariam nempe, & delegatam Episcopis ademit. Fortius quia spatio tot annorum nunquam hac delegata jurisdictione usi sunt Episcopi, quod quidem non illorum olcitantiae, & negligentiae tribuendum est, sed probationi exemptionis Hospitalis à delegata etiam jurisdictione. Nec oppositum suadere Decretum Sac. Congregationis editum favore Episcopi Eugubini, cum illud insciis, & silentibus prorsus Hospitalis Administris prodierit.

Ad dubia II., & III. sustinet nullum Episcopo competere jus quoad administrationem Bonorum hæreditatis Antonij Gioja, minusque eundem Episcopum deputare, & eligere posse Capellanum Curatum, cæteroque Officiales, qui ex redditibus ejusdem hæreditatis stipendium percipiunt; Nam licet Testator suæ voluntatis executionem commiserit Episcopo Eugubino, cessavit tamen munus Exequutoris, statimac Marsilia Testatoris filia pupillarem ætatem excessit.

Episcopus in sua relatione, quæ dabitur EE. VV. inter monumenta Causæ, tuetur jura sui Promothoris Fiscalis, insuperque refert non nullos abusus, qui in ægotantium perniciem irrepserunt.

Clemens V. in *Clementina*. *Quia contingit de Religiosis domibus*, post quàm nonnulla pro fidei Hospitalium administratione statuit, ita quoad Administratores disponit = *Si forte commiserint negligentiam, vel defectum, Ordinariis Locorum injungimus, ut etiam si pia Loca prædicta exemptionis privilegio munita consistant per se ipsos, vel alios impleant præmissa, & singula, & Rectores eosdem utique non exemptos, propria, exemptos vero, & alios privilegiatos, Apostolica auctoritate compellant*. Duo pariter ad rem extant Sac. Concilij Tridentini decreta *sess. 22.*, quorum unum, refertur in *cap. 8.* his verbis *Episcopi etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegati, in casibus a jure concessis omnium-piarum dispositionum, tam in ultima voluntate, quam inter vivos sint executores; habeant jus visitandi Hospitalia, Collegia quæcumque, & Confraternitates Laicorum. etiam quas Scholas, sive quocumque alio nomine vocant, non tamen, quæ sub Regum immediata protectione sunt sive eorum licentia =*

Alterum vero in *cap. 9.* ita se habet = *Administratores tam Ecclesiastici quam Laici Fabricæ cujusvis Ecclesiæ, etiam*

Cathedralis Hospitalis Confraternitatis, eleemosynæ Montis Pietatis, & quorumcumque Piorum locorum singulis annis teneantur reddere rationem administrationis Ordinario: consuetudinibus, & privilegiis quibuscumque in contrarium sublatis: nisi secus fortè in institutione, & ordinatione talis Ecclesiæ, seu Fabricæ expressè cautum est. Quod si ex consuetudine, aut privilegio, aut ex constitutione aliqua loci, aliis ad id deputatis ratio reddenda esset, tunc cum iis adhibeatur etiam Ordinarius, & aliter factæ liberationes dictis Administratoribus minime suffragentur. Ex hisce Tridentini dispositionibus patet quæ sint jura Episcopi super Hospitalibus, & quomodo, & quibus in circumstantiis exercenda. Videndum tamen qualiter, & quomodo juxta Concilij mentem Hospitalia dici possint exempta. Notanda quæ refert *Barbosa ad d. Concilium Tridentinum sess. 22. cap. 8. num. 28.* Notanda quæ docet *Fagnanus in cap. Ad hæc de Religiosis domibus.* Videndum etiam Folium causæ *Senogallien.* exaratum pro Congregatione diei 18. Maii 1726., quod est publici juris, in *Thef. Resol. Sac. Congregationis Tom. 3. pag. 321.*

Sæpissime de hac re actum est in Sac. Congregatione, quæ juxta expositam facti speciem quandoque Hospitalia ab Episcopi visitatione immunita declaravit ut in *Lycien. 12. Augusti 1604.*, & in *Abulen. 6. Aprilis 1606.*, quandoque verò eadem Hospitalia visitationi Episcoporum subicere definivit, ut in *Vastonen. 19. Junij 1751.*, & in *Fanen. Jurisdictionis 18. Junij 1757.* Cæterum animadvertere præstat, quòd Episcopus Eugubinus anno 1570. plura de erectione Hospitalis ejusdem Civitatis, quod Hospitalis magnum nuncupatur Sac. Congregationi retulit, & petiit declarari = *An ei liceret præfatum Hospitalis libere visitare, & tamquam Sedis Apostolicæ delegato ea sub ejus nomine ordinare, moderate punire, & exequi, quæ ad præfati Hospitalis utilitatem necessaria videntur juxta formam cap. 8. sess. 22., & cap. 10. sess. 24.* Die 2. Septembris ejusdem anni sequens prodiit responsum Sac. Congregatio Concilij censuit ex dispositione dicti cap. 8. sess. 22. licere Episcopo visitare dictum Hospitalis, & ea cognoscere, & exequi, quæ dicto Cap. 8. continentur: *Collectanea decret. Sac. Congregationis lib. 1. pag. 160.*

Licet autem Hospitalia, quæ Regiæ protectioni subduntur, ab Episcoporum visitatione immunita sint, nihilominus eorumdem Hospitalium Administratores tenentur reddere Episcopis rationem gestæ administrationis *Barbosa ad Concilium Tridentinum sess. 22. cap. 9. n. 15.* solum
Tom. LII. S que

que hoc jure uti non possunt, si in fundatione contrarium statutum fuerit, quemadmodum advertit *Fagnanus in cap. Tua nobis de Testamentis, n. 12.*, & in *cap. Ad hæc de Religiosis domibus num. 58.*, & 59., quòd ab hac regula receditur si Administratores depræhendantur negligentes in adimplenda Fundatorum voluntate, nam hoc casu potest Episcopus illos compellere ad sibi reddendam administrationis rationem, quamvis Hospitale in fundatione exemptum fuerit declaratum.

Sac. Congregatio in responsione ad relationem status Ecclesiæ Eugubinæ die 12. Novembris 1633. eidem Episcopo sic respondit = *Si Hospitale S. Mariæ Charitatis ab Ordinarij jurisdictione, & visitatione prout ex ipsa relatione supponitur exemptum existit, non posse ab A. T. visitari præterquam si videre voluerit, an piæ Testantium voluntates executioni mandentur; Quò verò ad redditionem rationis A. T. omnino esse reddendam; quòd si ex privilegio, aut ex consuetudine, vel alia aliqua ratione aliis reddenda esset, eisdem reddendam esse adhibita cum illis A. T., nisi in fundatione aliter expressè cautum esset, nempe quòd rationes Ordinario reddendæ non essent, nec cum illius interventu; lib. 15. decret. pag. 6.*

Hæc ad I. Dubium, ad II., & III. quòd attinet, præ oculis habenda est dispositio Antonij Gioja, indeque inquirendum an munus Executoris Testamentarij commissum a pio Testatore Episcopo pro tempore Eugubino, expiraverit per obitum Marsiliæ ejus Filix, vel potius munus prædictum exercere idem Episcopus possit etiam post delatam ad Hospitale illius hæreditatem. Erit itaque ab EE. VV. definiendum.

- I. An, & cui, & qualis competat jurisdictione super Hospitale Majus Civitatis Eugubij, & respectivè jus illud visitandi in casu &c.
- II. An & cui competat administratio bonorum, & jurium hæreditariorum bon. mein. Antonij Gioja in casu &c.
- III. An, & a quo eligi, & approbari debeant Capellani Curati, cæterique Officiales, & Famuli dicti Hospitalis ex redditibus supradictæ hæreditatis conducti in casu &c.

*Die Sabbathi 19. Julij 1783. in Pa-
latio Apostolico Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua, præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.*

IN præfenti folio septem de novo adduntur causæ, quæ;
una cum aliis in ultima Congregatione non resolutis,
consuetum numerum complent.

NULLIUS S. LAURENTII IN CAMPO DISPEN-
SATIONIS AB IRREGULARITATE.

An sit locus dispensationi in casu &c.

*Seff. 14. cap. 7.
de Reform.*

Expectet, & ad mentem; & mens est quod scribatur
Ordinario, qui referat an oculus vulnerati sit amif-
sus ex ictu passo.

EUGUBINA JURIS VISITANDI.

I. *An, & cui, & qualis competat jurisdictio super Hof-
pitale Majus Civitatis Eugubij, & respective jus illud
visitandi in casu &c.*

*Seff. 22. cap. 8.
&c. de Reformis*

II. *An, & cui competat administratio bonorum, & jurium
hæreditariorum bo. me. Antonij Gioja in casu &c.*

III. *An, & a quo eligi, & approbari debeant Capellani
Curati, cæterique Officiales, & Famuli Hospitalis ex
reditibus suprascriptæ hæreditatis conducti in casu &c.*

Ad I. II. & III. Dilata: coadjuventur probationes, &
reformatur primum dubium.

*Sess. 25. Decret.
de Purgatorio.*

FERRARIEN. Plurimæ aderant ab antiquissimo tempore erectæ Capellanæ in Ecclesia Metropolitana Ferrariensi, quarum Capellani admitebantur ad participationem distributionum juxta qualitatem Servitij. Nonnullæ ex hisce Cappellaniis certam habebant fundationem, & onera; Aliæ fundationem quidem habebant, sed onera adeo confusa erant, ut liquido erui nequiret quænam illa reuera fuissent; Aliæ demum nullam habebant fundationem, seu, quod verius est, fundatio non reperiatur. Quoad Capellaniis secundi, & tertij generis contentio renovata est circa initium currentis sæculi, quæ diù antea vlguerat inter Capellanos, & Capitulum Ecclesiæ Metropolitanæ quoad onerum adimplementum. Præsul Fontana Episcopus Ferrariensis quodam Synodali Decreto anni 1599. sic mandavit = *Et quia omnibus Capellis id oneris injunctum est, ut Rector certis diebus Missam celebret; ordinamus, ut omnes saltem singulis Mensibus Missam celebrent pro illis Mortuis, qui illas Capellanas dotarunt, vel aliquid redditus legaverint, idque nisi sepius pro Mortuis celebrare teneantur ex institutione, vel ex alia oneris sibi injuncti ratione, = quod Decretum confirmatum fuit anno 1612. a Cardinali Leno pariter Episcopo Ferrariensi. Verum Vicarius Generalis ejusdem Cardinalis Leni anno 1617. Tabellam publicavit, in qua Capellanis injunxit, ut celebrarent secundum eorum fundationem, & quatenus ista non adesset tenerentur celebrare per hebdomadas, & hanc Tabellam anno 1697., sede Episcopali vacante, renovavit Vicarius Capitularis.*

Attenta hujusmodi ordinationum diversitate, contendebat Capitulum adigere Capellanos ad observantiam Tabellarum annorum 1617., & 1697.; contra vero Capellani adnitebantur nihil ultra ab ipsis exigi posse, quam quod Synodali Decreto mandatum fuerat. Quæstionis decisio ad judicium Sac. Congregationis delata est, & proposito dubio = *An, & quomodo sit providendum in casu &c.* Die 7. Julij 1703. Eadem Sac. Congregatio censuit = *Hujusmodi Causam remitti ad Eñum Episcopum, qui auditis interesse habentibus, desuper prout juris fuerit providebit.*

Regebat tunc temporis Ecclesiam Ferrariensem Cardinalis del Verme, cujus Vicarius Generalis assumpto quæstionis examine, die 14. Decembris ejusdem anni 1703. hanc edidit Sententiam = *Capellanas cum expressione de-*
man-

mandatæ celebrationis juxta styllum, sive usum, aut laudabilem consuetudinem Ecclesiæ Ferrariæ, quæ sunt sub invocatione S. Nicolai de Bario, Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis, S. Appolloniæ superioris, S. Matthiæ Apostoli, Conversionis S. Pauli Apostoli, & SS. Maurelij, & Marthæ subjectas, & obligatas fore, ac esse quamlibet earum subjectam, & obligatam celebrationi Missarum alternativè per hebdomadam cum sola officiantura, sive præsentia in dicta Ecclesia Cathedrali, demptis tamen dictis Capellaniis Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis, & S. Appolloniæ superioris, quas, ob earum fructuum tenuitatem, obligatas esse volumus primam scilicet ad sex Missas, secundam ad duas in singulis alternis hebdomadis, hoc est ad Missas duodecim, & quatuor respectivè quolibet Mense pariter cum sola præsentia, sive Officiatura in Eadem Cathedrali. Ac proinde dictarum Capellaniarum modernos Capellanos, ac alios omni futuro tempore Successores absolvendos, & liberandos fore, ac esse ab oneribus, de quibus in dictis Tabellis, ac respectivè condemnandos, & obligandos ad celebrandum ad prædictam formam Decreti Synodulis Episcopi Fontanæ, & alternativè per hebdomadam respectivè.

Prædictæ Capellaniæ descriptæ sunt in Tabelia Onerum Missarum, quæ in Sacrario Ecclesiæ Metropolitane asservatur, cujus tenor sequens est = *Obblighi di Messe di sola presenza nella Chiesa Metropolitana di Ferrara I. Beneficio sotto il titolo di S. Appollonia Superiore col peso di quattro Messe al Mese di sola presenza: Entrata sc. 4. 10. II. Altro sotto il titolo dell'Immacolata Concezione di Maria Vergine, Messe dodici al Mese di sola presenza: Entrata sc. 7. 49. III. Altro col titolo della Conversione di S. Paolo Apostolo coll' Alternativa, cioè una Settimana sì, una nõ di sola presenza: Entrata sc. 25. IV. Altro sotto il titolo di S. Mattia Apostolo coll'alternativa come sopra: Entrata sc. 46. V. Altro sotto il titolo de SS. Maurelio, e Marta coll'alternativa come sopra: Entrata sc. 15. 66. VI. Altro sotto il titolo di S. Nicolò di Bari coll'alternativa sudetta: Entrata sc. 23. 17. Præter Capellaniis in Sententia Vicarii Generalis Cardinalis del Verme recensitas, aliæ etiam in Eadem Tabella adnotatæ reperiuntur Capellaniæ cum onere celebrationis Missarum di sola presenza: VII. enim loco describitur Officiatura alternativa come sopra sotto il titolo de SS. Apostoli Filippo, e Giacomo: Entrata sc. 12. VIII. Beneficio sot-*

sotto il titolo di S. Sebastiano col peso di dodici Messe la settimana di presenza solamente : Entrata sc. 14. IX. Officiatura di presenza quotidiana summo mane sotto il titolo de SS. ReMagi : Entrata sc. 21 81. X. Seconda , e terza Messa conventuale quanto accade secondo la Rubrica di sola presenza :

Qui præfatas obtinuerunt Capellanas dum Missas *di sola presenza* celebrabant , consueverunt etiam eadem die alia onera Missarum adimplere cum applicatione Sacrificij . Hanc consuetudinem non satis tutam existimauerunt Revisores Legatorum Piorum in Pastoralis Visitatione ab Eminentissimo Archiepiscopo in dicta Metropolitana Ecclesia peracta ; Verum advertentes ob reddituum tenuitatem , & excessivum numerum Missarum in eadem Ecclesia celebrandarum difficile admodum esse Sacerdotes invenire , qui Sacrorum onera *di sola presenza* satisfacerent , quin eis quoque licitum esset adimplere alias Missas , quibus inest onus applicationis , preces dederunt SSmo Domino Nostro , quibus postularunt , ut Apostolica auctoritate Capellanis prædictis indulgere dignaretur facultatem satisfaciendi oneribus Missarum *di sola presenza* per solam celebrationem cum applicatione tamen Sacrificij pro aliis Legatis , quibus onus inest applicationis ; Vel saltem Emo Archiepiscopo authoritatem tribueret , aliam statuendi methodum , quæ & præterita prospiceret , & futura provideret ; Delegato hujus rei examine ad Sacram Congregationem , rogantur hodie Eminentissimi Patres super hujusmodi instantia iudicium proferre .

Eius Archiepiscopus refert , quod = *in perscrutandis Missarum oneribus vidi per plura earundem ab unico Capellano dupliciter satisfieri , authumantes Capellani ipsi sola nempe presentia uni Capellanie satisfieri , alteri vero applicatione* = Prosequitur inde = *Multum temporis , ac diligentie adhibitum fuisse in antiquis pervolvendis Archivij Metropolitanæ monumentis ; ast prope in irritum curæ evaserunt , cum Beneficiorum authenticæ Foundationes haud proprie comperiantur . Verum Documentum irrefragabile adest cujusdam Sententiæ negotium tangentis sub die 14. Decembris anno 1703. tempore quo Ecclesiam hanc Emeritissimus moderabatur Cardinalis Episcopus a Verne , qui auctoritate istius Sac. Congregationis suffultus , partibus contradicentibus definire videtur , præsentiam tantummodo sufficere pro æquo Capellaniarum adimplimento absque applicationis onere , cujus Decreti exemplar EE. VV. subj-*

subjicio. Transmittit etiam Elencum decem Capellaniarum, quæ gravantur onere celebrationis Missarum *di solo presența extractum a Tabella onerum Missarum in Sacrario existente*.

Post hæc addit = *Ex memorato Decreto* (Sententia nempe Vic. Generalis Card. del Verme) *recte inferri videtur semper de fecisse foundationis istarum Capellaniarum documenta, & cum ibidem de stylo hujusmodi, ac consuetudine mentio habeatur, non de alia opinanda videtur obligatione, præter quam de sola memorata præsentia, fortius quia supradictò Decreto non interrupta accedit observantia etiam quoad Capellantias in eodem omiffas decreto, quæque habentur in Tabella descriptæ num.7., & 8. coherent ad hæc non mediocria incommoda, conjecturæ nonnullæ, parvique redditus istarum Capellaniarum; Siquidem Capellano Beneficij obfignati num.9. onus inest summo mane celebrandi, ut Sacrum Artifices præsertim audire queant; Apprime ideo summa vestra intelligentia animadvertere poteritis PP. EE. nequaquam stipendium celebrantium incommodo correspondere, cum non nisi sc. 21. 81. a Capellano quotannis habeantur, quod in congruum, atque insufficientis omninò foret manualis Elemosyæ, habitâ ratione, vigentis hic obulorum duodecim.*

Loquitur deinde de secunda, & tertia Missa Conventuali celebranda, quando Rubrica id præcipit, & ait = *Non desunt Canonici diligenter quotidie juxta EE. VV. prænotata Decreta; & Constitutiones Sacrum cum Cantu facere pro Benefactoribus Conventuale vulgariè dictum. Omittunt vero hujusmodi applicationem cum duas, vel tres [monente Rubrica] resolvunt Missas, quod est in more in hac Ecclesia positum, atque idcirco San. Mem. Benedicti XIV. Constitutioni = Cum semper oblatas = omninò consentaneum.*

Quod attinet ad tempus, quo Capellanix fuerunt erectæ, & ad Altaria, ubi illarum onera sunt infixæ, testatur *Per multas allatas Capellantias temporum vetustate Ecclesiam ipsam Metropolitanam prope æquare, adeo ut, quum ex antiquiori forma, nunc elegantior, ac venustior magnopere sit Eminentissimo del Verme iucipiente, Archiepiscopi Card. Russo splendido perficientis opere, Altaria hinc, quo numero excessiva, eo structura infima majori in parte demoliri occurrit, ne Templi majestas deformaretur. Hæcque, aliæque fuere in causa cur Archiepiscopus Ruffus,*

vel

vel etiam è Verme translationem onerum in alio Altari dicendum est, quod peregerint.

Demum Votum aperiens inquit = *Ad id quod spectat de hisce Capellaniarum correspondivis redditibus, impares prorsus esse, si presentie alterum applicationis Sacrificij onus addatur. Quamobrem spectatis his omnibus, aliisque, & inmemorabili præsertim consuetudine, atque nimia reddituum tenuitate, prædictas bis Mille Missas in supplici enunciatas libello solummodo presentia, & absque ulla applicatione per Capellanos persolvendi; censerem deinceps quoque id peragi posse, uti vehementer justissimis, atque pluribus de causis exoro, quatenus aliter gravi Sapientique E.E.VV. Judicio haud videatur.*

In finitus est Missæ valor, sed finita applicatio, ita ut pro una Missa non licet plures elemosynas accipere, & pluribus oneribus satisfacere. Alexander VII. inter alias hanc propositionem damnavit = *Non est contra justitiam pro pluribus Sacrificiis stipendium accipere, & Sacrificium unum offerre, neque etiam contra fidelitatem, etiamsi promittam, promissione etiam juramento firmata danti stipendium, quod pro nullo alio offeram; Et Urbanus VIII. declaravit = Sacerdotes, quibus diebus tenentur Missas celebrare, ratione Beneficij, seu Capellæ, Legati aut Salarij, si elemosynas pro aliis etiam Missis celebrandis susceperint, non posse eadem Missa utrique obligationi satisfacere. Advertit tamen Fagnanus in cap. Significatum de Præbendis a num. 38. ad finem = Sacerdotem, qui tenetur ad solam Missæ celebrationem, non autem ad illius applicationem posse pro applicatione elemosynam accipere.*

Ponderandum modo est, an Beneficia, de quibus agitur, onus præferant solius celebrationis, seu potius celebrationis insimul, & applicationis. In facto scire præstat, quod anno 1703. dum in Sac. Congregatione acta fuit quæstio inter Capitulum Ecclesiæ Metropolitanæ, & Possessores Beneficiorum, quæ in Tabella Onerum Missarum a numero 1. usque ad num. VI. descripta reperiuntur, Cardinalis del Verme horum Beneficiorum Catalogum transmissit sic inscriptum = *Capellaniæ, quæ habent foundationem cum oneribus indefinitis, vel non satis expressis, & nihilominus obligatæ sunt ex Tabella ad celebrandum alternatim per hebdomadam sine applicatione. Et in eodem Catalogo foundationis verba sic recensentur = Verba fundatio-*
nis

nis quoad onera sunt infra scripta videlicet; Teneatur celebrare Missas ad ipsum Altare juxta laudabilem consuetudinem Ecclesie Ferrariae, & alia onera adimplere, ad quae de jure, vel consuetudine tenentur alij Capellani.

Hæc in factis prænotanda erant; ad jus tamen quod spectat, nonnulla, quæ ad præsentis Cause decisionem conferre possunt, adnotata fuerunt in *Causa Bononien. Dispensationis* descripta in Folio distributo pro Congregatione diei 11. Januarii currentis anni, quod resumere rogantur; Addendum tamen hic est, quod Crispianus de Pasto rali *Visitatione part. 2. §. 20. num. 39.* testatur, se vidisse Votum scriptum proprio caractere Card. Paulucci primum Secretarij, inde verò Præfetti Sac. Congregationis sic expositum = *An Sacerdos, qui nulla obligatione in Confraternitatibus, vel in Monasteriis Monialium, quam pro ornatu Ecclesie, vel ut Confratres, vel Moniales satisfacciant præcepto audiendi Missam, possunt, ultra stipendium, quod recipiunt a Confraternitate, vel Monasterio aliud stipendium recipere, Congregatio Concilii respondit non posse.* Ferrarius verbo *Missæ Sacrificium art. 3. num. 12. ad 14.* sustinet, Beneficiatum teneri applicare Sacrificium pro Beneficii Fundatorè, licet onus hujusmodi non reperitur expressum, idque fortius observandum esse, si Beneficium recenter sit fundatum, & redditus habeat, qui vel excedant, vel adæquent id, quod vel ex jure, vel ex consuetudine solet erogari pro onere applicationis, quia credibile est omninò Fundatorem voluisse potius pro se, & suis Sacrificij fructum applicari, quam Ecclesie cultum. Verum cum aliis Doctoribus ab eo allegatis advertit, quod si Beneficij redditus non adæquent consuetum stipendium pro Missarum applicatione, sed sint longe inferiores, vel Beneficium sit antiquum, & eo tempore erectum, quo ob penuriam Sacerdotum præcipuus respectus haberi solebat ad commodum Populi, ad honorem loci, vel Templi, vel Sancti, tunc censet Capellani non teneri ad applicationem Sacrificij.

Sac. Congregatio in *Aretina 28. Aprilis 1629. desinuit Sacerdotem non posse novam eleemosynam recipere, & duabus obligationibus unica Missa satisfacere, nisi in fundatione expressè cautum sit, quod non teneatur Sacrificium applicare: lib. 14. Decret. pag. 78.* Item in *Alexandrina diei 26. Aprilis anni 1635. ad petitionem cujusdam Canonici*

respondit = *Oratorem non obstante allegata consuetudine, & quod in fundatione, non habeat onus celebrandi, & applicandi Sacrificium, non posse diebus, quibus per turnum juxta Tabellam Ecclesie Missas celebrat, applicare Sacrificium pro sibi elargientibus elemosynam: lib. 19. decret. pag. 242.*

In Tricastinen. Applicationis Sacrificij: Franciscus Ramud loci Abolenæ hæredes instituit Præbyteros, & Monachos aggregatos Collegiæ Ecclesie S. Martini ejusdem loci cum onere = Di far dire, e celebrare ogni giorno in perpetuo senza discontinuazione alcuna una Messa bassa nella Chiesa del devoto Monastero delle Monache stabilito in detto Bolena al titolo di S. Orsola, ed all' ora, che dalla Dama Superiore di detto Monistero gli sarà prescritta, e designata per comodo delle Monache, ed ogni Lunedì non impedito da Festa la detta Messa si dirà, e celebrerà de morti per la salute dell' anima di detto Signor Testatore = Quæsitum a Sac. Congregatione fuit = An Missa fundata per quondam Franciscum Remud in Ecclesia Monialium S. Ursulæ Villæ Abolenæ sit applicanda pro Fundatore, aut pro dd. Monialibus, aut ad libitum Sacerdotis celebrantis in casu &c. = Die 8. Augusti 1711. respondit = esse applicandam ad libitum Sacerdotis celebrantis, excepta feria secunda applicanda pro anima Fundatoris lib. 61. Decret. pag. 358.

Cum autem Tabella Onerum Missarum Ecclesie Metropolitanæ Ferrariæ decimo loco describat onus secundæ, & tertie Missæ Conventualis, quæ, mandante Rubrica, sunt celebrandæ, non abs re erit referre, quid de illarum celebratione, & applicatione mandat San. Mem. Benedictus XIV. in Constitutione Cum sempre oblatas, §. 32. ait ipse = Nos ita judicamus, idque vobis tenendum indicimus: laudandos nempe, & confirmandos esse, quotquot sponte sua secundam, aut tertiam Conventualem Missam pro Benefactoribus in genere applicant; qui vero idem agunt ex vi consuetudinis in ipsorum Ecclesia vigentis, iis imperandum, ut in ea consuetudine perseverent; Ubi vero id usu receptum non invenitur, liberam omninò secundæ, tertieque Missæ Conventualis applicationem celebrantibus relinquendam esse, dummodo in commemoratione pro Defunctis, Ecclesie Benefactorum in genere non obliviscantur.

Hæc animadvertenda duxi, superest modo, ut EE. VV. discernant.

An;

An, & de quibus Capellaniis fit locus celebrationi, & applicationi Missarum in casu &c.

Dilata, & ad mentem; & mens est quod exhibeantur Decretum, & Acta facta coram clar. mem. Card. del Verme, & quod Scribatur Eminentissimo Archiepiscopo pro nova informatione juxta instructionem.

Seff. 21. cap. 2.
de Reform.

RAVENNATEN. PATRIMONIJ SACRI. Vincen-
tius Mencoli Civis Ravennatensis per contractum inter vivos anno 1739. fundum constituit pro Patrimonio Sacro alicujus Clerici ejusdem Civitatis, qui ad Sacros Ordines promoveri cuperet. Jus nominandi Clericum quoad vixit sibi reservavit, & post ejus obitum detulit ad Priorem pro tempore Magistratus Sapientum, & ad Decanum Collegij Juris peritorum Ravennæ, quibus injunxit, ut in casu nominationis unitamente, è di commun concordia eligere deberent = *Un Chierico, o altra persona capace a vestir l'abito Clericale di detta Città di Ravenna sua Patria, e che sia povero, ed abbia bisogno di tal Patrimonio per così poterfi ordinare al Sacerdozio.* Prævidens autem calum, quo Clericus ad Sacerdotium assumptus provifus esset de aliquo Beneficio sive simplici, sive cum cura Animarum, quod ad sui sustentationem juxta Sacros Canones, & Constitutiones Apostolicas sufficeret, tunc jussit = *Che ipso facto s'intenda, e sia esso Patrimonio rinunziato, rassegnato, e ritornato ipso jure, e senza alcuna contradizione nelle mani di detti Signori Capo del Magistrato, e Decano del Collegio, che unitamente come sopra al più presto sarà possibile dovranno nominare, e presentare al detto Patrimonio altro Chierico, o persona capace di detta Città di Ravenna povera, e che abbia bisogno di detto Patrimonio.*

Ad hujus Patrimonij titulum Sacris Ordinibus initiatus est Sacerdos Andreas Cignani, qui licet de Mense Februarij

elapsi anni Parochialem Ecclesiam Villæ de Massa obtulisset, adhuc tamen Patrimonium dimittere recusatit, utpote quia illud compatibile asseruit cum Beneficio Parochiali: Hac de re protestationem emisit, sed Ipse protestatione Prior Magistratus, & Decanus Collegij ad nominationem devenerunt; Discordes tamen fuerunt in hac nominatione; nam Prior Magistratus nominavit Clericum Raphaellem Cignani, Decanus vero nominavit Clericum Nicolaum Fuschini. Factum hinc est, ut tam Clericus Cignani, quam alter Clericus Fuschini insteterint contra Sacerdotem Andream Cignani pro dimissione Patrimonij, inde vero quæstio inter eosdem orta est, quis eorum præferri deberet; Quæstionis examen judicio S. Congregationis ablegavit S. S. Dñs Noster; quare hodie bina dubia, partibus jura sua deducuntibus, definienda proponuntur.

Ad I. inquit Clericus Cignani, quod licet juxta assumptum Sacerdotis Andreæ Cignani pro Beneficiis Parochialibus Sacri Canonis congruam præscriperint in scutis centum, quodque revera Vincentius Mancoli non aliter Patrimonium vacare voluerit, quam in casu, quo illius possessor Parochiale Beneficium in ea summa fuisset assecutus, nihilominus id verificari sustinet in præsentis casu; Advertit enim reditus Beneficij Parochialis Villæ Massæ, quod modo retinet dictus Sacerdos Cignani excedere annua scuta centum; idque probare ex jurata depositione prædecessoris Parochi testantis ab anno 1776. ad annum usque 1781. reditus prædictos præfatam summam scut. 100. longe excessisse, & confirmari etiam testimonio alterius Parochi, qui ducto calculo per decennium reditus dictæ Parochiæ in unoquoque anno ad summam scut. 110. pertinere affirmavit. Nec istarum probationum vim infringi aliquo modo posse ex Catastro confecto anno 1731. & ex quadam peritia postmodum exarata, in quibus reditus Parochiæ computantur in annuis scut. 78. 54.; Nam ab eo tempore Segetum, & Frugum pretia plurimum adaucta sunt, & ex causa augmenti, reditus Parochiæ annua sc. 100. excedunt.

Post hæc addit alienum esse a veritate congruam Beneficiorum statutam esse in annuis scutis centum, nam nihil in jure cautum est quoad congruam Beneficiorum simplicium; De Beneficiis vero Parochialibus; licet Sacrum

Con-

Concilium Tridentinum prohibuerit pensiones imponere super Beneficiis Parochialibus summam Ducatorum 100. non excedentibus, nihilominus non ex eo inferri, ut Congrua scut. 100. debeat Parochus provideri, cum in alio Concilij loco habeatur, quod Congrua Parochi in ea quantitate statuenda sit, quæ pro Parochiæ, & Rectoris necessitate decenter sufficiat, & hanc Congruam quantitatem non ubique in eadem summa præfiniri debere, sed habita ratione ad locorum qualitates. Cæterum advertit Vincentium Mencoli præcepisse obtinentes Patrimonium ab ipso institutum illud dimittere debere, si de aliquo Beneficio *semplice, o curato sufficiente al suo bisogno* fuissent provili, & hoc modo respexisse ad Congruam, quæ juxta Synodalem legem pro suscipiendis Sacris Ordinibus requiritur; Reditus vero Parochiæ, quam retinet Sacerdos Cignani æquare dictam Congruam a Synodo præscriptam, etiam habita ratione ad Peritias ab ipso met Cignani productas, in quibus Parochiæ reditus statuuntur in anavis scut. 78. 54.

Ad II. notat, quod ubi agitur de eligendo uno ex pluribus concurrentibus, omnium concurrentium merita disquiri, & comparari debent, & eum præeligere oportere, qui magis utilis Ecclesiæ futurus deprehenditur. In primis tamen ad examen revocandam esse morum integritatem, & litterarum peritiam, quæ duo requisita copulativè in eodem subjecto concurrere debent; Utrumque requisitum ait in eo inveniri, nam ab adolescentia Humanioribus litteris operam dedit in Archiepiscopali Seminario, indeque Philosophiæ, & Juri Ecclesiastico sedulo incubuit; Omnibus diebus Festis servitio propriæ Parochiæ ad Sacras peragendas Functiones, Puerosque imbuendos Fidei rudimentis semper adfuit; Contra vero Clericus Fuschini a decimoquarto ætatis suæ anno usque ad vigesimum primum inter Clericos conductitios Ecclesiæ Metropolitane fuit cooptatus, & tunc vix Rhetoricæ rudimenta didicerat. Postea vero secuta vacatione controversi Patrimonij Philosophiæ, & Theologiæ Morali studuit per breve tempus, ut aliqua sibi requisita compararet. Detrectavit experimentum propriæ idoneitatis coram Examinatoribus Synodalibus subire, nec unquam suæ vocationis specimen præbuit; Hisce vero positis existimat sibi adjudicandum esse Patrimonium fundatum a Vincentio Mencoli excluso prorsus Clerico Fuschini. Ad

Ad paupertatem quod attinet, notat, ipsum pauperiorem esse Clerico Fuschini; Inquit enim omnibus fortunæ bonis destitutum esse; Matrem Viduam habere, cujus dos plurimo ære alieno gravata est, nec ullam spem ei esse consequendi aliunde Patrimonium, ut ad Sacros Ordines promoveri possit; Fuschinus vero consecutam nuper fuisse Mansionariam supranumerariam in Ecclesia Metropolitana, quæ titulum pro suscipiendis Majoribus Ordinibus præbet, & ad pinguiorem Præbendam optare potest.

Ex alia parte Clericus Nicolaus Fuschini ad I. Advertit claræ esse Fundatoris voluntatem præcipientis Patrimonium vacare eo ipso, per assecutionem cujuscumque Beneficii; Vacasse proinde statim Andreas Cignani, Parocus Villæ Massæ fuit electus. Perperamque objici Parochiæ reditus ad congruam sustentationem non sufficere, cum ex plurium Testium depositionibus, immo ex ipsa peritia a Sacerdote Cignani exhibita contrarium probetur.

Ad II. sustinet, gratificationem sibi deberi, tum quia nominatus a Decano Juris peritorum ante quam suam nominationem expleret alter Compatronus, tum etiam quia summa rei familiaris angustia præmitur, gravatur onere alendi Matrem Viduam, pluresque Fratres, & duas Sorores, nec habet unde Patrimonium constituere sibi possit; Demum advertit ex Parochi testimonio, aliisque Testibus fide dignis probari spectatam ejus vitam, ac peritiam, ut Sacris Ordinibus initiari valeat. Nec suæ paupertatis statum in minimo immutari, ex quo Domum possideat, cum Domus sit gravata ære alieno in summa scut. 600., & vix supersint libera ab omni onere sc. 150., quæ summa, præter quam quod insumi debet pro dote duarum Sororum, satis haud est ad Patrimonium constituendum.

Contra vero Sacerdos Andreas Cignani contendit adigere ipsum non posse ad dimittendum Patrimonium, quousque ex adverso non probetur Parochiam Villæ Massæ tot fructus reddere, quot ad congruam sui sustentationem sufficiant, cum hæc fuerit voluntas Vincentij Mencoli, qui Patrimonium instituit; Fructus vero dictæ Parochialis Ecclesiæ non sufficere ad congruam sustentationem nam computatis etiam incertis, vix habentur sc. 84. 70., & hinc

& hinc advertit Concilium Tridentinum Locorum Ordinariis indixisse, ut Parochis congruam assignarent, quæ pro Rectoris, aut Parochiæ necessitate decenter sufficeret, & paulo post addidisse, quod Ecclesiæ Cathedralis, quarum redditus summam ducatorum mille, & Parochiales, quæ summam ducatorum centum non excederent, Pensionibus, aut Fructuum reservationibus minime gravarentur; Ex hoc infert congruam Parochi juxta Concilij legem esse debere in annuis sc. 100. Cumque ad hac summam fructus Parochialis Ecclesiæ Massæ non pertingant, concludit, ipsum haud provisum esse de sufficienti Beneficio ad congruam sustentationem, & propterea a jure retinendi Patrimonium non cecidisse. Quin obstat Constit. S. Pij V., cujus initum est *Ad exequendum*, in qua statuitur, ut Congrua non sit major centum, nec minor quinquaginta scutorum, nam in ea Constitutione, nulla habita fuit ratio de præfinienda congrua Parochis habentibus habitualem, & actuaalem curam animarum, solumque provisum fuisse Vicariis perpetuis, qui Curam exercent illarum Ecclesiarum Parochialium, quæ alicui Collegio, vel Monasterio perpetuo sunt unitæ.

Subdit deinde, quod licet Congrua statuenda foret in sola quantitate sc. 50. = adhuc tamen dictam summam non percipit, detractis oneribus, a Parochia Massæ; Cum Parochus teneatur manutenere Sacrarium, providere Oleum, & Ceram pro Ecclesia, & peragere non nullas infra annum Festivitates, quæ omnia magnam reddituum partem consumunt, nec hujusmodi expensis suppleri posse cum oblationibus Parochianorum, quia perpauci sunt, & gravi egestate præmuntur. Frustra in medium afferri testimonium prædecessoris Parochi asserentis redditus Parochiæ pertingere ad annua scuta centum, & ultra, nam advertit Testem hunc esse singularem, nullisque adminiculis suffultum, & prosterni a depositionibus Peritorum oppositum asserentium.

Defunctus Vicarius Capitularis, qui de tempore, quo Sacerdos Cignani Parochiam Villæ Massæ assecutus est, Decanus erat Juris Peritorum Ravennæ, plura de dispositione Vincentij Mencoli, & de quantitate reddituum ejusdem Parochialis retulit, ac nominationem a se factam in personam Clerici Fuschini propugnat, ut videre est ex ejus relatione.

Præ oculis habenda est voluntas Vincentij Mencoli, cum ab ea potissimum pendeat præsentis causæ resolutio; Ad I. dubium quod attinet advertendum, Fundatorem jussisse alterius Clerici electionem statim ac Sacerdos possessor Patrimonij vel decessisset, vel assecutus fuisset aliud Beneficium, sive simplex sive cum curam animarum *sufficiente al suo sostentamento in conformità delle Costituzioni Apostoliche, e de Sacrosanti Concilij*; Videndum an id intelligi debeat de congrua Synodali statuta ad effectum suscipiendi Sacros Ordines, vel potius de congrua pro Parocho sufficiente. Ad dignoscendum, quæ hac super re fuerit præcisa voluntas ejusdem Vincentij, non abs re erit animadvertere, quod in Instrumento exarato anno 1739. patrimonium pro Clerico promovendo instituit, non autem Parochiale Beneficium fundavit.

Ad II. dubium notandum, quod idem Fundator eligi voluit *UnChierico capace a vestir l'abbito clericale, e che sia povero, e che abbia bisogno di tale Patrimonio per potersi ordinare al Sacerdozio*. Qua de re videndum an hæc omnia requisita *cumulativè* Testator verificari voluerit, & in quonam ex concurrentibus verificentur, aut deprehendantur majora. Hisce perpensis decernent EE. VV.

I. *An sit locus nominationi in casu &c.*

Et quatenus Affirmativè.

II. *An, & cujus favore sit locus gratificationi in casu &c.*

Ad I. Affirmative, & amplius.

Ad II. Gratificationem dandam esse favore Raphaelis Cignani, & amplius.

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

TUDERTINA. Sacerdos Cyprianus Petrucci Parochus Ecclesiæ Sanctissimi Salvatoris Civitatis Tuderti ob exiguos suæ Parochiæ redditus petit unionem, & applicationem Legati Missarum relicti a Philippo Mattioli. Proposita hujusmodi instantia in Congregatione diei 5. Aprilis currentis anni, & disputato dubio = *An, & quomodo Oratoris precibus sit annuendum in casu &c.*, nulla tunc capta resolutione, mandarunt EE. VV., ut ab Episcopo exquireretur, an alio modo Parochiæ indigentiae provideri posset; præterea quinam esset Parochiæ redditus, ac tandem eidem Episcopo jusserunt, ut

con-

consensum Executoris Testamentarij absque ulla reservatione transmitteret .

Ad hæc paruit Episcopus ; Transmittit enim Testamentarij Executoris liberum consensum , insuperque testatur = *Certum annuum redditum Parochiæ de qua agitur, consistere in sc. 28. 05. , ex quibus deductis oneribus ascendentibus ad sc. 15. 84. remanent sc. 12 21. prout constat ex nuper factis peritiis , & respectively attestationibus jure jurando firmitatis ; Hinc evincitur Parochiæ summa paupertas , nec aliud adest remedium , quo suppleri possit illius indigentiae , quam presenti gratia , quam Orator exoptat, prout juramento testati sunt ipsi Parochiani a me ad hunc effectum interpellati .*

Supereft nunc , ut EE. VV. resumpto Folio Congregationis diei 15. elapsi mensis Martij , in quo causa descripta est, definiant .

An , & quomodo Oratoris precibus sit annuendum in casu &c.

Affirmativè , celebratis Missis viginti quatuor quolibet anno ad Formam Testamenti , facto verbo cum Sanctissimo .

CAMERINEN. SUBSIDIJ DOTALIS . Mandavit *Seff. 22. cap. 6. de Reform.*
Præsul Petrus Sanctes Fanti in ejus ultimo Testamento , ut persolutis nonnullis annuis legatis superextantes hæreditatis redditus deponerentur in æde Sacra pro distributione tot subsidiorum dotalium singulis annis peragenda ad rationem sc. 50. = pro quolibet . Hujusmodi dotalia subsidia assequi voluit a Puellis , quæ natales sortitæ fuissent , & moram traherent in Oppido Campi rotundi , eisque persolvi jussit cum ordinibus subscribendis ab Administratoribus Communitatis ejusdem Loci . Unum ex dictis subsidiis dotalibus obtinuit Angela Antonia Rilli , sed advertens ex defectu congruæ dotis sponsum invenire non posse , preces exhibuit san. mem. Clementi XIII. , quibus narravit se esse Testatori sanguine conjunctam ; Patrimonium paternum exiguum esse , ac ære alieno gravatum ; ne igitur innupta maneret , petiit , ut ultra dotem jam assecutam ; alia scuta tercentum ex redditibus hæreditariis Præsulis Fanti eidem assignarentur . A legatis precibus Sac. Congregationi

trioni, diu quievit Oratrix Puella; Modo autem resum-
ptis viribus, suas preces EE. VV. proponit.

Hanc, inquit, instantiam Testatoris dispositioni non modo non adversari, sed immo conformem esse, cum verosimile sit, quod si Testator adhuc viveret, suamque Confanguineam videret fortunæ bonis destitutam, ipsi potius, quam extraneis Puellis opem tulisset. Cum igitur Oratrix sexto consanguinitatis gradu distet a Testatore prout testatur Episcopus Camerinensis, & plurimi testes deponunt, sitque etiam ex primariis Familiis Oppidi Campirotundi, æquum proinde esse, ut ex superstantibus redditibus hæreditatis Fanti cumulus conficiatur ad summam usque scut. 300. pro dote, cujus præsidio paris conditionis viro nubere possit. Et in his similibus circumstantiis Sac. Congregationem anno 1748. cumulum in ea summa mandasse favore Confanguinearum Testatoris, & san. mem. Benedictum XIV. per Organum Sac. Congregationis Boni Regiminis eandem summam concessisse Theresiæ Piergiovanni eidem Testatori sanguine conjunctæ.

Ex alia vero parte advertit Communitas, non probari Oratricis paupertatem, nec illius cum Testatore consanguinitatem; prout nec probari eam exuberantem hæreditariorum reddituum quantitatem, quæ persolutis omnibus legatis cumulari pro illius dote possit. Maxime quia imperio san. mem. Benedicti XIV. detrahenda sunt annua sc. 90. ab eo assignata pro alendis tribus Adolescentibus ex oppido Campirotundi in Seminario Camerinesi; qua de re concludit nullos ex dicta hæreditate superesse redditus, qui Oratrici assignari possint, & quatenus etiam superessent, nihilominus illius favore dotis cumulus fieri non deberet, cum jam in matrimonium sit collocata; præterea aliæ reperiantur Puellæ, quibus dos promissa jam fuit, & persolvi non potuit ob redditum deficientiam.

Episcopus refert Oratricem ex documentis exhibitis valde probabiliter demonstrare, ipsam esse sexto consanguinitatis gradu cum Præsule Fanti conjunctam; & unam esse ex Familiis non vulgaris conditionis, Patrem rei familiaris angustia præmi, & ære alieno gravari, nec posse Filiæ sufficienter providere, cum præsertim plures alios habeat Filios, quos sustentare debet. Demum sic ait.

Quare aliqua Oratricis pauperies, ejusque non ignobilis

con-

conditio efficiunt, ut illam dignam arbitraretur, cui ab E.E.
 VV. petitum subsidium benigne concedatur.

Sac. Congregatio extantibus Puellis consanguineis, ne dum illas, in collatione dotium, extraneis Puellis præferre consuevit, ut in *Romana Dotium 2. Octobris 1717.*, & *4. Septembris 1718. in Nullius, seu Montis Casini Distributionis subsidiorum dotialium 24. Septembris 1729. in Panormitana Subsidiorum dotialium 20. Augusti 1735.*, & *Narnien. Subsidiorum dotialium 17. Septembris 1762.* Verum etiam cumulum fieri quandoque mandavit ad dotem congruam illis constituendam, id suadente naturali charitate juxta casuum circumstantias, ut in *Romana Applicationis Legati 20. Septembris 1692. in Camerinen Subsidiorum Dotialium 8. Augusti 1733.*, & in *Romana 22. Maij 1757. ad II. Dubium*. In hoc tamen statuendo cumulo semper præ oculis habuit supplicantium paupertatem, & conjunctionem cum Testatore in eo gradu, qui majorem affectionem præsumeret. Plures hac de re prostant resolutiones in Folio Causæ, cui titulus est = *Lucana Subsidiorum Dotialium 17. Junij 1766.*

Videndum in præsentī Causa, an Oratricis paupertas, ejusque consanguinitas cum testatore probata sit; Cum autem a Communitate Campirotundi opponatur, ipsam jam nuptam esse, hinc, si id revera probetur, videndum etiam est, an per contractum Matrimonium a dotium affectatione ceciderit. In *Romana Subsidiorum Dotialium Hyeronima Capeci insteterat pro cumulo dotium favore quatuor Filiarum, quarum duæ Religionī nomen jam dederant, allæ duæ adhuc erant innuptæ. Cumulum fieri postulaverat in summa sc. 300. pro qualibet, ex subsidio dotiali relicto ab Advocato Francisco Stanchi, cui erat sanguine conjuncta. Proposito Dubio = An, & pro quibus a nualitatibus sit locus præstationi subsidij dotialis in casu &c. = Die 7. Augusti 1779. responsum fuit Quoad Moniales Negative; Quo vero ad Elyzabetham, & Hyeronimam attentis peculiaribus facti circumstantiis; Affirmative pro quinque annualitatibus pro qualibet =*

Ponderandum præterea an Oratricis petitioni obstat commutata jam in parte voluntas Præsulis Fanti, cujus hæreditatis redditus erogari debent pro rata in alendis tribus luvēibus in Seminario Camerini, præ oculis igitur habendæ sunt preces a Communitate exhibitæ, & rescriptum a Sac. Congregatione editum. Narravit Commu-

nitatis ob loci angustiam, & egestatem non raro deesse Puellas, quæ subsidium dotale allequerentur, & quandoque etiam evenire, ut Puellæ, quæ d. subsidium obtinuerunt inuuptæ decederent, hinc supplicavit pro facultate erogandi superextantes redditus præfatæ hæreditatis, & dotes revertendas per obitum Puellarum inuuptarum in manutentionem trium Puerorum in Seminario Civitatis Camerini, qui ortum habuerint in sæpe dicto loco Campirotundi = Die 18. Junij 1757. sequens prodiit rescriptum = *Attenta relatione Episcopi Camerinenfis censuit, si Sanctitati Suae placuerit per suas litteras Apostolicas in forma. Brevis eidem Episcopo committi poste, ut veris existentibus narratis, & adimpletis prius omnibus legatis a supradicto Testatore injunctis petitam facultatem erogandi perpetuo reliquos superextantes redditus enunciatæ hæreditatis in sumptus necessarios pro manutentione in Seminario Alumnorum Civitatis Camerini trium Adolescentium supradicti loci Campirotundi ad præmissum effectum pro suo arbitrio gratis impertiat; lib. 107. Decret. pag. 249.*

Post hæc decernendum erit.

An ex assertis superextantibus redditibus hæreditatis bon. mem. Petri Fanti sint applicanda scuta tercentum in dotem Angele Antone Rilli in casu &c.

Non proposita cum reliquis.

Sc. 7. 21. cap. 7. de Reform.

PISAUREN. Extant in Ecclesia Cathedrali Pisaurensi sex Mansionarij, qui diebus Festis Choro interesse tenentur, diebus vero Ferialibus quatuor tantum interviunt. Quinque ex his Mansionariis sunt ad nutum amovibiles; Alter vero habet Præbendam fundatam a Canonico-Pellegrini, quæ in titulum perpetuum confertur. In fundatione hujus Mansionariæ inter alia mandavit Testator = *Che l'entrato, che correranno nel tempo della vacanza dell' Altare debbano primieramente servire per l'ufficiatura, o mantenimento d'esso, ed il restante interamente spetti al nuovo provisto, o Rettore, o Mansionario = & pro præmissorum implemento deputavit sua*

sue voluntatis executorem Capitulum, & Archidiaconum Ecclesie Cathedralis -

Contingit sæpillime, quod una, vel altera ex dictis Mansionariis diu sit vacans, ex quo deficiat Sacerdos idoneus, qui illam assequi possit, & tempore vacationis fraudatur Ecclesia unius Mansionarij servitio; Ut huic malo occurrerent Canonici statuerunt = *Che quando qualche Mansionaria sia vacante il Signor Prevosto pro tempore, o il Signor Arcidiacono in assenza della Prima Dignità provveda interimamente un soggetto, il quale supplisca le veci del Mansionario, che vaca, e questo a spese della Mansionaria vacante, la quale dovrà contribuire baj. cinque il giorno* = Cum autem huic Capituli decreto obstat voluntas Canonici Pellegrini, qui mandavit, ut reditus vacantis Mansionariæ ab ipso institutæ successorij Mansionario deberentur, idcirco Capitulum supplex adiit Sanctissimum Dominum Nostrium, & decreti confirmationem exposulavit, remissis precibus ad Sac. Congregationem, quas apud Eminentissimos PP. modò renovant Canonici.

Episcopus exposita confirmat; refert quod anno 1751. nonnullæ conditæ fuerunt leges ab Episcopo Radicati prædecessore suo respicientes servitium a Mansionariis Choro præstandum, sed nihil provisum in casu vacationis alicujus Mansionariæ; Provisum tamen postea fuisse a Capitulo pro majori servitio Ecclesie edito nuper decreto, quod ipse probavit, quia altera ex dictis Mansionariis ab Ordinario confertur. Itaque concludit = *Animi mei sensum igitur aperiendo, dicam justam omnino esse Oratorum petitionem pro servitio Chori stante parvo numero Mansionariorum, proptereaque pro gratia benignè fore, & esse annuendum, eo vel magis, quia Mansionaria Pellegrini deductis oneribus quolibet Mense reddit scuta quatuor circiter, itaut detractis juliis quindecim mensualibus tantum pro provisionaliter idserviente, remanet Julii viginti quinque pro novo eligendo Beneficiario, sicque in parte adimpleta remanet mens Testatoris, etiam quoad exuberantiam tempore vacationis.*

Regula est, quod Decedentium voluntates commutentur, quando necessitas, vel utilitas Ecclesie id postulet. Videndum igitur est an aliqua ex dictis causis in casu concurrat. Ponderandum an sufficiens sit causa defectus unius

unius Mansionarij . Id autem dijudicabunt EE. VV. a quibus quæritur .

An decretum Capituli sit confirmandum in casu &c.

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

ROMANA SUBSIDIJ DOTALIS. Morti proximus Franciscus Stanchi Testamentum condidit anno 1713., quo mandavit , ut secuto obitu Uxoris suæ , quam hæredem uniuersalem instituerat , quotannis die Festo Sancti Francisci Assisienfis distribueretur subsidium unum dotale scut. 60. Puellæ , quæ sive in Domino , sive in Sæculo nubere uellet ; Ad assequendum subsidium præferri uoluit Puellam , quæ sibi magis propinqua foret , uel spiritualis affinitatis vinculo eidem Testatori , & Uxori conjuncta esset . Eveniente autem casu , quod aliqua ex suis Proneptibus extaret , tunc iussit = *Che per cinque anni continui si dia detta dote di scudi 60. all' istessa mia Pronepote* , & Proneptis nomine comprehensam declaravit = *La Figlia della Signora Agnese Capece nata dalla quondam Teresa Stanchi mia Cugina*. Pij Legati Fundum præfiniuit in Locis Montium viginti . Puellæ nominationem ab Executoribus Testamentariis fieri præcepit , & post istorum decessum substituit Priorem pro tempore Cœnobij S. Mariæ de Victoria Urbis .

Anno 1779. præces exhibitæ fuerunt SSmo Domino Nostrò nomine Constantiæ Bernardi , quæ narravit matrimonio junctam fuisse Carolo Capece Advocati Stanchi Abnepoti , atque ex eo quatuor Filias procreasse , & deinde Virum decessisse fortunæ bonis destitutum , quæ de re nihil habere unde dotem suis filiabus parare possit ; Cumque autem suæ Filix ab Advocato Stanchi descenderent , & his cumulum fieri iusserit scut. 300. supplex proinde petiit , ut suspenso dotium distributione cumulus con-

conficeretur ad summam usque scutorum 1200. inter suas filias pro dote partiendam . Remissæque hujusmodi preces ad Eños Patres , causa sub infrascripto Dubio hodie proponitur .

Denegari, inquit Constantia, non posse favore suarum Filiarum petitam cumuli consecutionem , quoties probetur ipsas cum Testatore conjunctas esse ; Has vero probationes non deesse semelac verificetur Carolum Capece illarum Patrem descendere a Theodora Stanchi , quæ fuit germana Soror Advocati Stanchi ; Cum autem Fœminæ omnes ab ea descendentes simili cumulo donatæ fuerint , æquum videri , ut eadem liberalitate fruantur ipsius Filia ; Maxime quia nulla alia concurrat Puella , quæ Testatori magis sit propinqua , & prædictam gratiam exposulet . Fatetur deficere fidem Baptismatis dictæ Theresiæ Stanchi , ejusque Viri Bernardi Capece ; Verum advertit , non inde sequi , quod probata non sit suarum Filiarum descendencia a Testatore , cum demonstratur ipsas sanguine conjunctas esse aliis Fœminis , quæ cumulum sunt consecutæ ; Sustinet enim sufficere probationem consanguinitatis cum alia Puella , quæ ob probatam consanguinitatem respectu Testatoris, legatum obtinuit .

Perperam vero objici, Testatorem cumulum fieri demandasse pro suis Proneptibus tantum , quas inter Puellæ Capece non recensentur . Respondet enim Testatorem Proneptis nomine nequaquam comprehendere voluisse eas tantum Puellas , quæ dicti gradus prærogativa pollerent , sed dicto nomine usum tantummodo fuisse , ut demonstraret , quænam ex suis descendentibus cumulo dotium frui deberent ; Nec diversimode se gerere potuisse , cum obierit Testator absque prole, ideoque respectum habere ad Collaterales, & ad hujus legati perceptionem invitare debuisset descendentes a Sororibus tum germana , tum consobrina , easque non aliter quam Proneptis nomine indicare potuisse . Demum addit hanc ipsam exceptionem a Priore S. Mariæ de Victorla Urbis deductam fuisse , & tamen rejectam tunc , cum aliæ consanguineæ Advocati Stanchi cumulum obtinuerunt , licet gradum Proneptum excederent ; qua de re concludit , quod sicut in pretio tunc habita non fuit , spernenda etiam modo sit , nec impedimento esse possit , quominus petitam dotem pro suis filiabus consequi valeat .

Prior

Prior S. Mariæ de Victoria Urbis, licet monitus, jura sua deducere minime curavit.

Eius Urbis Vicarius Oratricis petitioni favet, ut ex ejus relatione, quæ dabitur inter monumenta causæ.

De Dotis legato ab Advocato Stanchi instituto alias in Sac.

Congregatione actum est. Prostant hæc de re resolutiones editæ in *Romana Subsidij dotalis* 27. *Novembris* 1737. , & 3. *Septembris* 1740. relatæ in *Thetauro Resolutionum Tom. VIII. , & IX.* Instantiam vero, quam hodie Oratrix proponit, ad petitionem Hyeronimæ Capece proposita fuit in Congregatione habita die 7. *Augusti* 1779. , & causa in aliqua parte favore supplicantis resoluta; Cum autem idem sit casus, idcirco ne inutili repetitione tædio afficiantur Eius Patres, rogantur resumere Folium ejusdem Causæ distributum pro Congregatione diei 26. *Junij* ejusdem anni, quod est in Tomo 48. *Resolutionum*, ac decernere.

An, & pro quibus annualitatibus sit locus præstationi Subsidij Dotalis in casu &c.

*Sess. 25. cap. 4.
de Reform.*

A RIMINEN. REDUCTIONIS . Franciscus Sacerdos Baldini in Testamento exarato anno 1688. reliquit capitale sc. 500. pro erectione laicalis Capellanix ad Altare S. Silvestri Ecclesiæ Cathedralis Ariminensis . Jussit, ut Capellanus per decennium tot Missas celebraret, quot responderent Eleemosynæ ad rationem obuldecem pro qualibet Missa . Elapso decennio, mandavit, ut ex redditibus dictæ Capellanix singulis annis sc. 12. 50. deponerentur, quousque Capitale ad summam sc. 800. augetur . Secuto hujusmodi augmento præcepit, ut Capellania converteretur in Mansionariam erigendam in Ecclesia Cathedrali, cujus possessorem adigit ad celebrationem Missæ quotidianæ, & ad interessendum Choro nonnullis infra annum diebus . Pro servitio constituit emolumentum scutorum trium . Eveniente casu, quo Capitulum Ecclesiæ Cathedralis erectioni Mansionariæ non assentiretur, tunc facultatem tribuit Capellano celebrandi Missas in Altari privilegiato Ecclesiæ sibi benevisæ, addito tamen onere erogandi in celebrationem
alia-

aliarum Missarum etiam scuta tria, quæ pro servitio Chori fuerant assignata.

Plura quoad administrationem honorum Capellanix disposuit; Voluit enim, quod Capellanus Segetes, & Fruges a dictis bonis retrahendas venundaret = *Non al prezzo come che si venderanno al raccolto; ne rigoroso, ne infimo, ma all'ordinario, che correrà comunemente alla Piazza in tutto l'anno* = Quod teneretur quolibet trimestri rationem reddere administrationis Executoribus Testamentariis, & Patronis = *per conoscere se averà interamente sodisfatte, ed adempite le sue obbligazioni; Ac demum iussit = Che se perisse qualche censo, o scemasse il Capitale, o Dote di detta Capellania, o Mansionaria* = tunc provideri voluit eo modo, quo de augmento Capitalis disposuerat.

Renuit Capitulum assensum præbere erectioni Mansionariæ; quare fundatio Francisci Baldini ad statum Capellanix merè laicalis redacta est. Istius redditus ab initio excedebant annua sc. 40, verum imminutis postea censuum interursuris, ac deperdito etiam censu in forte scutorum 80. vix hodie pertingunt ad sc. 23. 44. Sacerdos Ferrandus Garattoni, qui modo d. Capellaniam possidet tria ab E. VV. expostulat. Primo, ut fiat reductio Missarum habita ratione ad redditus præsentis temporis, & pro unaquaque Missa præfiniatur eleemosyna obul. quindecim. Secundo, quod statuatur numerus Missarum celebrandarum. Tertio tandem, ut reductio fiat ad vitam Oratoris.

Episcopus refert, quod = *Ex certis mihi exhibitis documentis, constat redditus annuos Capellanix fere dimidio minores mox evasisse, quam forent primis a fundatione temporibus; factò enim eorum calculo per septendecim ab hinc retroactis annis computando cum aliis integros fructus census sc. 80. juxta preces deperditi, & non nisi paucis ab hinc annis in pristinum restituti, rata singulis annis correspondens inventa est ad summam sc. 23. 44. vix pertingere, non detractis ab ea quibusdam oneribus, eosdem redditus, præter Missas, & decimas, gravantibus. Hujusmodi autem redditus diminutio, ex paulo minus, quam dimidiato Censuum fenore est repetenda, atque ex eo quod prædia Capellanix in declivitate Montium sita, partim in præceps, propter instabilitatem soli, cui difficillime occurrì potest, paulatim dilabuntur, ac sationi sunt inepta, partim sterilia magis evadunt.*

Testatur petitioni Oratoris consentire omnes interesse habentes, ac demum ait = *Mihi vero nihil sese offert, quod votis Oratoris obstare dicam; immo præterquam quod rationi innixa mihi videtur esse, atque benigne exaudienda ejus instantia, spero futurum, ut dummodo voti compos factus, præsertim quoad certum, fixumque numerum Missarum, ipse absque scrupulo esse valeat in adimplenda Fundatoris mente, stabiliores, quantum fieri poterit, feracioresque Capellaniæ agros propriis sumptibus pro ea, qua pollet pietate, & opibus sit redditurus.*

Deficientibus reditibus, onera reducenda sunt. Videndum, an id locum habeat in præsentī casu, quo Testator modum præsnivit, quo defectui redituum suppleri debeat, Judicium reddent EE. VV.; a quibus quæritur.

An, & quomodo sit locus reductioni in casu &c.

Die Sabbathi 16. Augusti 1783. in Palatio Apostolico Quirinali erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia proponentur infrascripta Dubia juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

JANUEN. MATRIMONII. Nobilis Vir Marchio Paulus Franciscus Spinula die 3. Julii anni 1775. Matrimonium contraxit cum æque nobili Puella Marchionissa Maria Brignole. Tribus annis, & duobus fere mensibus elapsis a die celebrati Matrimonij Mulier e domo Viri divertit, & primum in propriæ Matris Domum, inde verò in Monasterium Sanctimonialium Visitationis Januæ se recepit, & die 28. Augusti anni 1778. querelam Nullitatis Matrimonii proposuit in Curia Archiepiscopali Januensi ob naturalem Viri frigiditatem, & impotentiam. Receptæ fuerunt amborum Conjugum juratæ depositiones; Affirmavit Paulus se Matrimonium consummasse: At Marchionissa Maria Matrimonii consummationem negavit; Utriusque assertionem confirmavit septima Propinquorum manus.

*Sess. 24. cap. 1
de Reform. Matrim.*

Plurimi hinc inde inducti fuerunt Testes, qui formale examen subierunt sub interrogatoriis datis a Defensore Matrimonii. Vicarius Generalis inspectionem Corporis tam Viri, quàm Mulieris decrevit; Mulier mandatis paruit, factaque fuit recognitio per Obstetrices, quæ illam Virginem retulerunt; Vir tamen pluribus emissis protestationibus restitit nè ad sui corporis visitationem procederetur, & licet præfinita jam esset dies, quæ hujusmodi recognitio fieri deberet, nunquam tamen sese experimento subiecit; Postea verò promptum se exhibuit obtemperare Decreto Vicarii Generalis, dummodo recognitio fieret extra Civitatem, & ditionem Januensem. Vicarius tamen Generalis despecta hujusmodi protestatione, nec peracta visitatione, suam tandem protulit Sententiam, qua decrevit = *Prohunc locum esse experimento cohabitatio- nis, & condormitionis dictorum Illustrissimi D. Pauli Spinula, & Illiæ Dominæ Mariæ Brignole per tempus a nobis imposterum determinandum.*

Ab hac Sententia appellavit Marchionissa Maria ad Sac. Congregationem, insuperque preces exhibuit SSmo Domino Nostro, quibus postulavit, ut unà cum dubio nullitatis Matrimonii alterum proponeretur super dispensatione Matrimonii rati, & non consummati; Et Sanctitas Sua hujusmodi preces in Audientia habita die 27. Novembris anni elapsi Sac. Congregationi ablegavit, ut consuleretur etiam super petita dispensatione. Post hæc eadem Marchionissa institit, ut terminus præfigeretur Marchioni Paulo Francisco ad se subjiciendum recognitioni corporis, & in Congregatione diei 11. Martii currentis anni sequens prodiit Rescriptum = *Ad D. Secretarium pro præfixione termini duorum Mensium ad faciendam recognitionem Corporis Pauli Francisci, qua expleta fiat nova recognitio Mariæ Brignole juxta instructionem dandam a D. Secretario cum omnibus facultatibus necessariis, & opportunis.*

In hujusmodi Rescripti sequelam præfixus fuit Viro terminus duorum Mensium ad se subjiciendum recognitioni sui corporis, statuta etiam fuit dies, & locus, ubi hujusmodi recognitio fieri deberet; sed Marchio Paulus Franciscus EE. VV. mandatis parere minime curavit; In alia verò Congregatione habita die 31. elapsi Mensis Maij, quia Paulus Franciscus ullam temporis dilationem peteret, alterius mensis prorogatio impertita fuit, & nihilominus in sua perseveravit contumacia; Cum autem die 21. Junij nuper elapsi mandatum fuerit, ut renuente Paulo Francisco corporis recognitioni sese subjicere, Causa super merito proponeretur, hinc est quòd hodierna die bina infra scripta dubia supremo EE. PP. judicio discutienda proponuntur.

Ad I. præmittunt Defensores Marchionissæ Mariæ, Matrimonium dissolvi ex impotentia coeundi. Hanc autem impotentiam aut visibilem esse debere, aut invisibilem; Nam si visibilis sit, statim dirimit Matrimonium, si verò sit invisibilis, verificari debet per probationes a jure præscriptas. Hisce præmissis, inquirunt, latere profus cujus generis sit impotentia Marchionis Pauli Francisci, qui refugit sese subjicere recognitioni sui corporis, sed hanc reluctantiã vehemens præbere impotentia argumentum, addita præsertim mala ejus adversa valetudine; quare completa trienniali cohabitatione, & Mulieris virginitate probata, judicium de Matrimonii nullitate ferendum esse, etiam ex ipsa præsumpta Viri impotentia.

Has verò probationes in præsentī Causa omnino concurrere;

rè; Advertunt in jure statutum esse, & communi Canonistarum sententia receptum, quòd in Judicio nullitatis Matrimonii, si Vir juramento interposito, Matrimonii consummationem affirmet, Mulier verò neget, tunc Viro fides sit præstanda; At si Mulier post expletam triennem cum Viro cohabitationem, & præstita per id tempus matrimonialia obsequia, adhuc tamen per inspectionem sui corporis se virginem esse probaverit, suamque assertionem septima Propinquorum manus confirmaverit, tunc posthabendum esse juramentum Viri, & Mulieri fidem esse adhibendam. In casu igitur observant, Mulierem jurasse triennem cohabitationem bona fide cum Conjuge complevisse, & obsequia matrimonialia præstitisse, hancque cohabitationem nunquam interruptam fuisse, excepto tempore, quo a Civitate Vir abfuit, & quandoque ex ipsius tantum voluntate Arguunt proinde Mulierem satisfecisse dispositioni juris cum triennali cohabitatione, & obsequiis præstitis, ut eo tempore Vir Matrimonium consummare possit.

Ad infringendam hujus probationis validitatem inutiles conatus opponi, triennem cohabitationem incipere debere non a tempore celebrati Matrimonii, sed a die, qua Judex illam decrevit; Nam *ex Capite Laudabilem de Frigidis, & Maleficiatis*, atque ex constanti Doctorum sententia satis esse inquit, quòd fuerit expleta a die initi Conjugii, nec requiri, ut illa Judicis auctoritate præficiatur, & contrariam opinionem absolevisse, & tamquam a recta ratione aberrantem esse reprobata. Addunt, Canones ideo requirere triennem cohabitationem, ut per tempus satis idoneum tuto judicium ferri possit de perpetua inertia Viri; Cum igitur triennalis cohabitatio effectu prorsus vacua jam præcesserit, inutile esse Decreto Judicis illam iterare, quòd tunc solum fieri debet, quando impotentia Viri ex Maleficio oritur, vel quando constiterit de Viri potentia ante contractum Matrimonium.

Neque objici posse, quòd tempore triennalis cohabitationis inutiles evaserunt Viri conatus ex industria ejusdem Mulieris pietati, & Religioni incumbentis, & a conjugali opere alienæ. Respondent enim, quòd si Mulier religioni, & pietati erat intentà, eo fortius Viro adhærere debebat, & propterea facilius Vir munus suum explevere potuisset. Cæterum advertunt neminem suaderi posse, quòd Mulier elegantis forma, natura docilis, genio erga Sponsum servens, & cum eo uno eodemque lecto

cubans non potuerit spatio trium annorum , & ultra a Vi-
co cognosci, si revera is potens fuisset; Maxime quia Ma-
trimonium unanimi consensu celebratum fuit , & inter
Sponfos nulla unquam simultas , aut dissidium intercessit.
Ex eo autem, quòd Vir nonnullis Mensibus a condormitio-
ne abstinuerit, non indè inferri posse, triennalem coha-
bitationem expletam non fuisse; cum triennalis cohabi-
tatione induc̃ta sit, ut de Viri aptitudine , vel inertia tes-
timonium habeatur ; hinc non adeo strictè interpretan-
dam esse, ut Conjuges non possint quandoque a condormi-
tione vacare , & pro experimento triennalis cohabi-
tationis satis esse , ut eo tempore Conjuges modis omni-
bus licitis , ac diligentis adhibitis curent Matrimonii
consummationem .

Post hæc gradum faciunt ad investigandam inspectionem
Corporis Mulieris , quam nimia rigiditate , ac diligen-
tia expletam fuisse sustinent . Electa namque fuit Matro-
na , quæ Obstetricibus præesset . Obstetrices a Judice
ex officio deputatæ fuerunt , & monitæ de suo officio .
Tepentis aquæ balneum præcessit ; Obstetrices ad inspec-
tionem seorsim accesserunt , nulla præmissa inter ipsas
allocutione . Postea responsa dederunt ad interrogatoria
a Defensore Matrimonii producta , & de Mulieris vir-
ginitate testatæ sunt , rationes quoque attulerunt , cur
ita judicaverint ; Judicium verò Obstetricum auctoritate
Peritorum in arte Medica in Urbe confirmatum extitit ;
quare concludunt omnes concurrere probationes, nihil-
que fuisse prætermisum , quod ad rite ferendum judicium
requiri potest . Accessisse etiam juramentum septimæ ma-
nus Propinquorum ex parte Mulieris , quorum deposi-
tiones propter Personarum qualitatem plurimum valent .
Alienum esse ab Ecclesiastica jurisprudentia , & Tribuna-
lium praxi , quòd ad magis magisque comprobendam
Mulieris virginitatem adhibendi sint Periti in arte Medi-
ca ; Contendunt enim Sacros Canones demandasse , ut
ad inspiciendum Mulieris corpus Matronæ adhibeantur,
ea potissimum ratione , quòd pudori , & verecundiæ
parcendum sit , cum plurimum dedecet uti Peritorum
opera quando Obstetrices sufficiunt . Non inficiantur de-
lectos aliquando fuisse Peritos ; Sed tunc solum quando
quæstio erat de nimia Mulieris arctitudine , vel de re-
spectiva Conjugum impotentia .

Antiquatam esse , & a Sacra Congregatione reprobata
quorundam Doctorum opinionem , qui asserunt , quòd
oculi , & manus Obstetricum sæpe falluntur , quòd
pos-

posset Matrimonium consummari absque Claustrum Virginalis læsione : Præter enim quam quod hujusmodi opinio a Doctorum frequentiori numero refellitur , ex quo inutile foret querelas de Matrimonii nullitate ob latentem Viri impotentiam proponere , sustinent , quòd ad præcavendum quodcumque dubium accedit juramentum Propinquorum , quo perficitur virginitatis probatio .

Nec judicium Obstetricum minui a depositione Pauli Francisci asserentis ipsum in primo anno sui Matrimonii , & præcisè in nocte , quæ præcessit Festum S. Bartholomæi , Matrimonium consummasse , & secutæ consummationis apparuisse signa : Notant enim , Mulierem ipsam summa simplicitate narrasse quid ea nocte attentaverit Paulus Franciscus , ut suæ hebetudinis vitium tegetet , & ideo ipsum fabulam struxisse secutæ consummationis . Quantum verò alienum a veritate sit quidquid Marchio Paulus Franciscus narravit ex eo educunt , quòd totum assertionis fundamentum consistit in ore illius , & duorum Testium , qui ab eo audivisse dixerunt . Notant insuper , depositionem Marchionis Pauli Francisci non cohærere cum depositionibus Testium ; nam ille diversam ab istis secutæ consummationis indicat causam ; Multa Virum asserere , quæ non sunt verisimilia ; Unum autem ex Testibus præterquam quod familiaris est Pauli Francisci , non mereri fidem ob ejus notoria crimina , & exilij pœnam , quam subiit ; alterum verò esse Fæminam invisam Marchionissæ Mariæ , & ab ejus famulatu dimissam ; Demum istorum depositiones prosterni a depositionibus aliorum Testium contrarium asserentium .

Cœterum sustinent in Corpore Mulieris adhuc suæ Virginitatis signa extare , & quamvis tentaverit Vir illam illicito modo violare , cum Matrimonium suam Indissolubilitatem assumat post quam Vir , & Uxor per carnalem copulam una caro effecti sunt , quoties carnalis hæc commixtio non intercessit , nullum erit Matrimonium . Nec in pretio habendam esse nonnullorum opinionem asserentium , quòd ex intermisso per aliquod tempus Matrimonio Mulieris claustrum iterum coalescit ; Nam advertunt hæc a Physicis potius academico more , quàm veritatis sensu dicta fuisse , & Sac. Congregationem Mulierum inspectionem demandasse elapsis jam pluribus annis post quam a Viro recesserant ; Causaque pro nullitate Matrimonii fuisse definitas .

Denique contendunt suspicionem hebetudinis Marchionis Pauli Francisci resultare , & ex eo deprehendi , quòd

antequam *Causa à Muliere de Matrimonii nullitate* proponeretur, multum ad laboraverit, ut ad opus matrimoniale aptus redderetur. Balnea petiit, pures a Physicis præscriptas Curationes adhibuit, quæ omnia cum nihil profecerint, magis magisque ejus impotentiam evincunt. De ejusdem Pauli Francisci impotentia testari ajunt Joannem Baptistam Spontoni in arte Medica peritum, & licet non desint aliqui Periti asserentes illum aliquando, & per breve tempus Virilitatis signa edidisse, hæc tamen signa cum raro, & ad brevissimum tempus apparuerint, nullimode probant Viri aptitudinem.

Vim, & efficaciam probationum, quas ad demonstrandam virginitatem suam Marchionissa Maria deducit, imminui nullatenus posse sustinent, ex quo sequuta non fuerit recognitio Corporis Marchionis Pauli Francisci. Notant enim ipsum usque ab initio recognitioni sui Corporis acriter obstitisse; ut autem Vicarius Generalis Januensis Sententiam fuit editurus, paratum se præbuisse ad subeundam recognitionem, dummodo extra Januensem Ditionem fieret, & ad Sedem Apostolicam appellasse si quando aliter a Vicario Generali statueretur; Devoluta ad Sac. Congregationem Causæ cognitione, denuò restitit, ne sui Corporis recognitio decerneretur, & quamvis ad illam explendam terminus datus fuerit duorum Mensium, & postea ad alium Mensem protractus, nunquam tamen comparuit; Ex hisce omnibus inferunt ex culpa Marchionis Pauli Francisci detrectantis se subicere recognitioni, præjudicium haud inferri posse juribus Marchionissæ Mariæ, quæ sua ex parte omnes probationes perfecit. Immo ex hac Viri contumacia argumentum desumunt impotentiae, aliàs enim sui corporis inspectionem subiisset.

Ex his ergo satis probatam putant Defensores Marchionissæ Mariæ istius integritatem, qua posita, dispensationem, ut in II. Dubio non tantum ex gratia, sed quasi ex justitia, quadam tribuendam censent ad dissolvendum prudentialiter, & sub alio magis honesto titulo Matrimonium: Cum præsertim non desint dispensationum exempla, quæ etiam reluctante altero ex Conjugibus fuerint impertitæ, quia ad obtinendam dispensationem sufficit, ut quocumque modo constet de non sequuta Matrimonii consummatione.

Et quamvis in dubio semper prævalere debeat Sententia pro validitate Matrimonii, id tamen verificari non posse contendunt quando agitur de nullitate ex capite impotentiae; nam in isto casu prævaluisse affirmant contrariam opinionem, ad præcavendum pericula, quæ ex impo-

tentia alterutrius ex Conjugibus oriri possent. Hinc inferunt, quòd quando ex conjecturis, vel ex aliis probationibus resultat consummationem non fuisse sequutam, necesse non sit examen assumere de causis dispensationis, cum hoc Summo Pontifici sit reservatum.

Enumerant inde causas, quæ pro dispensatione concurrunt, pro ut sunt abalienatio Conjugum absque spe reconciliationis, Personarum Dignitas, Personarum Nobilitas in Civitate libera, unde odia, dissidia, & scandala oriri possent, ac demum nobilis Mulieris Juventus, quæ perseverante Conjugio, assiduis exposita esset periculis.

Ex parte Marchionis Pauli Francisci nil deductum est.

Defensor Matrimonii ex officio deputatus advertit, Matrimonii Vinculum ex Divina dispositione esse indissolubile; posse quidem per Ecclesiæ judicium dissolvi, si nullitatis vitio laboret; nullitas tamen debet esse evidens, itaut de illa dubitari non possit: Plurimum verò dubitandum esse de nullitate Matrimonij, quod ex capite impotentiae Viri Marchionissa Maria proclamat: nam ipsa nullitatem proposuit post tres, & ultra annos à die celebrati Matrimonij, & post diuturnam cum Viro cohabitationem, quæ quidem ferotina reclamatio malæ promotæ actionis gravem inducit suspicionem.

Nec prodesse responsum, quòd per triennium, & ultra tacerit, ut legi triennalis cohabitationis pareret; Ait enim triennale hoc experimentum haud consistere in sola materiali Conjugum cohabitatione, sed necessario requiri, ut ambo in eadem Domo permaneant, & toto triennii tempore operi conjugali incumbant, & licet hujusmodi Conjugum conversatio non debeat esse physice continuata, requiritur tamen, quòd per totum id tempus ita inter se sint conversati, ut inde argumentum sufficiens erui possit perpetuæ impotentiae alterius ex Conjugibus; Id prorsus in præsentis casu non verificari, cum constet Conjuges primis Matrimonij mensibus à carnali copula abstinuisse; Marchionem Paulum, durante triennii tempore, pluries divertisse ab Uxore, ut nonnullas Italiæ Civitates inviseret, & ad Balnea Lucana se conferret; His autem temporibus additis etiam mensibus, quibus Vir licet in eadem Domo maneret, à nuptiali Thalamo recessit; sequi illorum condormitionem ad paucos Menses fuisse coercitam.

Addit præterea nunquam Sac. Canones præscripsisse, quòd judicio nullitatis Matrimonij præcederet triennalis coha-

bitatio, cum ex juris dispositione Mulier cito, & primo Mense, vel intra unum, vel duos Menses reclamare debuerit; Triennem verò cohabitationem præfinitam esse solum in casu impotentiae, quæ ex Viri frigiditate promanat, & incipere debere non à die contracti Matrimonij, sed à tempore, quo Judex illam decrevit; Et licet Marchionissa Maria asseruerit, se primis Matrimonij mensibus ignorasse quæ essent Uxoris erga Virum officia, tamen cum ex ipsius confessione constet fuisse postmodum instructam, statim cognoscere impotentiam Viri, & nullitatis querelam proponere potuisse; Cum itaque Marchionissa Maria id facere neglexerit, & conjugales congressus cum Sponso protraxerit, præsumendum esse, illam non alia de causa tacuisse, quam quòd Matrimonij consummatio secuta jam fuerit.

Ad eludendam hanc præsumptionem, quam violentam, certam, ac juris, & de jure Doctores appellant, sustinet requiri probationes adeo certas, ut omnem suspicionem secutæ consummationis excludant; Hujus generis fraud esse probationes a Marchionissa Maria deductas; Juramentum enim ab ipsa præstitum præsterni affirmat à juramento Viri, qui Matrimonium consummasse asseruit; Quin & in casu, quo ambo Conjuges juramento testati fuissent se nunquam Matrimonium consummasse, contendit, non inde tamen satis probatam esse Mulieris integritatem, cum suspicari possit, id in fraudem Ipsos deposuisse, neque ex illorum assertionibus pendere Matrimonij indissolubilitatem. Juramentum septimæ manus Propinquorum nullum probationis gradum constituere, cum ipsi nil aliud deponere potuerint, quam quæ ab iisdem Conjugibus audierunt, & propterea ad judicij solemnitatem tantum, & ad majorem cautelam inductum fuisse. Perperam verò opponi, quòd ad excludendam Matrimonij consummationem sufficiat Conjugum juramentum, septima Propinquorum manu confirmatum; nam id procedere ait, quando uterque conjux fateatur ad consummationem deveniri non potuisse; In præsentem autem casu advertit, Conjugum juramenta esse inter se contraria, ideoque Viro, & non Mulieri fidem adhibendam esse.

Frustra tamen Defensores Marchionissæ Mariæ ad augendam vim, & efficaciam juramenti ab ea præstiti, & ad probandam Viri impotentiam recurrere ad Obstetricum depositiones, quæ illam adhuc esse incorruptam asseruerunt; Notat enim primo a Mulieris integritate inferri non posse Viri impotentiam; Addit insuper, quòd quid-
quid

quid sit de aliquorum Sententia, qui exillimantur posse ab Obstetricibus Mulieris Virginitatem deprehendi, communiter tamen a SS. Patribus, Theologis, Jureconsultis, & a Peritis in arte Medica hanc probationem fallacem, & incertam censerunt; Et si aliquando Obstetricum testimonia probata sunt, fuerunt eadem in Medica facultate versatæ, nunc autem cum imperitissimæ sint, earum depositionibus minime adhærendum esse.

Non inficiatur in hujusmodi Causis necessariam esse inspectionem corporis Mulieris; Verum advertit, non ita fidendum esse Obstetricum relationibus, ut solo hoc experimento completa dici possit ea probatio, quam Sac. Canones præscribunt; Nam illi dum corporis Mulieris inspectionem a Matrõnis fieri jubent, intelligunt de doctis, & in Arte Medica peritis Fæminis; Hujusmodi verò Mulieres præsentis tempore omnino deesse, nec hujus generis fuisse Obstetrices Januenses, a quibus Corporis Marchionissæ recognitio expleta fuit, cum ipsæ adeo rudes fuerint, ut nec scribere sciverint, & in earum relationibus, quando de Virginitate judicium tulerunt, consuetas recitarint cantiunculas, quæ a Fæminis hujus generis dictari solent. Quare concludit, quòd in peragenda recognitione corporis Marchionissæ præter Obstetrices adhibendi quoque erant Periti, ut de illius virginitate certa probatio haberi posset, quemadmodum demandatum fuit a Sac. Congregatione in Causa *Asten. Matrimonij* descripta in Folio Congregationis diei 2. *Martii* 1776.

Etque magis standum non esse Obstetricum relationibus, quia facta non est recognitio Corporis Marchionis Pauli Francisci; Hanc verò recognitionem necessariam agnovisse Sac. Congregationem, quæ proinde inspicere mandavit Corpus Viri, & deinde procedi ad novam Corporis Mulieris recognitionem, ex quo infert, recognitionem ab Obstetricibus Januensibus factam habitam non fuisse sufficientem ad ferendum judicium de Matrimonij nullitate; Rescriptum verò Sac. Congregationis acceptasse Marchionissam, ab illo nunquam reclamasse, immo instetisse pro illius executione, & propterea concludit obstare eidem rem a Sac. Congregatione judicatam, cujus imperio nova ipsius Corporis inspectio demandata fuit.

Numerat indè alia æquivoca, quæ scitent ex recognitione Corporis Marchionissæ a Januensibus Obstetricibus facta;

ita; Ait inspectionem hujusmodi expletam fuisse elapso fere quadriennio postquam Mulier a Conjugalī Thalamo diverterat, & ex hac longa temporis intercapedine suffinet potuisse claustrum Virginalē ita contrahi, ut nulla apparerent secutæ consummationis indicia; Nec oboesse demandatas fuisse, & aliquando admissas recognitiones Corporum Mulierum, quæ diū a concubitu se abstinerant; Respondet enim quòd sicuti fallax est hujusmodi experimentam, ita necesse sit, ut cum recognitione Corporis Mulieris aliæ etiam concurrant probationes, & conjecturæ, quibus consummationis suspicio excludatur. Nec secutæ consummationis suspicionem exclusam centeri ex præmissa *Cauthela Hostiensis*. Notat enim Obstetrices nequaquam Balneum disposuisse, solumque explorasse, an aqua esset sufficienter calida; quin inquisierint, an cum aqua aliquis mixtus fuisset liquor, herba, aut pulvis, cujus vi Mulieris partes coalescerent.

At revera Marchionem Paulum Franciscum Matrimonium cum sua Uxore consummasse patere ait ex eo, quod accidit in nocte diei 25. Augusti anni 1777. ; tunc enim victa Puellæ verecundia, licuisse Viro opus conjugale aggredi, & perficere, cum signa in Mulieris Indusio carnalis commixtionis apparuerint; Ad hanc probationem evertendam inutile esse asserere, quòd id acciderit ex quo Marchio Paulus Franciscus modo prorsus illicito tentaverit Mulieris virginitatem violare, nam id ex ore Marchionissæ Mariæ tantum defumitur, quæ cum ad proprium commodum deponat, fides ei præstanda non est: Fortius quia Nobilis Matrōna Æmilia Brignole Nobili Mulieri Mariæ Dominicæ Sauli restata est ejus germanam Sororem Marchionissam Mariam Matrimonium consummasse, allatis etiam arduissimis scientiæ causis erutis ex relationibus Mulierum, quæ ejusdem Marchionissæ servitio addictæ erant. Spernendam verò esse depositionem ab eadem Nobili Matrōna Æmilia postremo emissam, cum hæc sit extra judicialis.

Alterum argumentum excludens attentatum Marchionis Pauli Francisci ex facto ejusdem Marchionissæ Mariæ defumit; Nam ista antequam judicium de nullitate Matrimonii institueret, Obstetrices adscivit, a quibus suum corpus inspici voluit, ut inquirerent an revera Virgo esset, ex quo infert Marchionissam de sua integritate dubitasse.

Perperam verò proponi defectum probationis impotentiae

Marchionis Pauli Francisci procedere ex ipsius contumacia cum recognitionem corporis subire detrectaverit. Notat enim huiusmodi contumaciam nihil aliud esse quam fictam confessionem, quæ quidem ficta confessio dum agitur de Sacramento Matrimonii inefficax est ad illius validitatem infringendam, prout nec expressæ Conjugum confessiones sufficiunt, nisi insimul probetur impotentiam esse constantem, perpetuam, & nulla humana arte superabilem -

Ad II. inquit, dispensationem super Matrimonio rato, & non consummato tunc solum ab Ecclesiâ concedi consuevit, quando certo constet sequutam non fuisse consummationem, & justæ simul ac gravissimæ causæ concurrant. In præsentî casu advertit Marchionissam non probare, quòd Matrimonium non fuerit consummatum, cum de ejus virginitate, ac de Viri impotentia non satis constet; quare sustinet petitam dispensationem concedi non posse. Inutiliter verò proponi exempla dispensationum, quæ altero etiam Coniuge reluctante, aut sui Corporis recognitionem subire detrectante, concessæ, fuerunt: Quæcumque enim in iis Casibus fuerint causæ, quibus Summi Pontifices moti fuerunt ad dispensationes concedendas, observat, non deesse alia exempla, in quibus licet validissimæ non secutæ consummationis adessent probaticnes, adhuc tamen dispensatio fuit denegata, ut in *Romana dispensationis relata ab Ursaya tom. 2. part. 1. discept. 3. num. 54. in Eysteten. dispensationis apud de Justis de dispensat. Matrim. in Appendice cas. 33. in Vormatien. Matrimonii 13. Junii 1733., & 23. Januarii 1734., in Hispalen. dispensationis 14. Martii 1739., & 14. Decembris 1743.*

Extraneas esse allatas ex adverso Auctoritates ad probandum, quòd quando agitur de nullitate Matrimonii ex Capite impotentiae, etiam in dubio concedenda sit dispensatio, nam id procedere contendit, quando nulla adest consummationis suspicio, & dubium sit quòd neque imposterum ex causa impotentiae consummari valeat Matrimonium; Tunc enim Summi Pontifices inclinati fuerunt ad dispensationem concedendam, secus autem, quando de jam sequuta consummatione dubitari potuit.

Matrimonium, unum ex septem novæ legis Sacramentis a Christo Domino institutum, ex sua natura indissolubile est. Solvitur tamen, si Vir ad illius consummationem impotens deprehendatur, & impotentia sit perpetua, & in-

& insanabilis; eo namque in casu licet Mulieri reclamare, & Matrimonii dissolutionem petere *Text. in Cap. Accepisti 1. de Frigidis, & Maleficiatis = Si autem statim in ipsa novitate post Mensem, aut duos ad Episcopum, aut ejus Missum proclamaverit dicens: volo esse Mater, volo Filios procreare, & ideo Maritum accepi; Sed Vir, quem accepi, frigide naturæ est, & non potest illa facere, propter quæ illum accepi. Si probari potest per rectum judicium, separari potestis, & illa si vult nubat in Domino.*

Ut autem rectum in hujusmodi Causis proferri possit Judicium, inter alias probationes recipi debet jurata deponitio tam Viri, quàm Mulieris, & si discordes inter se fuerint, hæc mandat *Alexander III. in cap. Continebatur de Desponsat. Impub. = Cum in decretis (inquit laudatus Pontifex) habeatur expressum, quod si Vir dixerit, quod Uxorem suam cognoverit, Viri standum est veritati: Profecto Viro, qui dicit se Mulierem ipsam cognovisse fides est adhibenda, si id firmaverit juramento. Confirmatur etiam ex dicto cap. Accepisti de Frigidis, & Maleficiatis, in quo hæc habentur: Illa autem si prior post annum, aut dimidium ad Episcopum, aut ejus Missum proclamaverit, dicens, quod non cognovisses eam, tu autem contrarium affirmas, tibi credendum est, eo quod caput es Mulieris.*

Verum si Mulier Virum arguat de mendacio, & per inspectionem sui corporis se Virginem esse demonstrat, tunc posthabendum est juramentum Viri, & fides adhibenda est Mulieri. Sic definiit *Gregorius VIII. in Cap. Proposuisti de Probationibus*, qui scribens Præposito S. Cathedrali ait = *Proposuisti quod Causa Matrimonii, quæ inter O. . . Casanova, & S. Mulierem vertitur, tibi fuit de mandato Apostolico delegata, cumque Partes essent in tua præsentia constitutæ, Mulier proposuit, se nec a Viro cognitam, nec potuisse cognosci, quod tam juramento, quàm testimonio Septem Mulierum probavit, quæ per aspectum corporis eam esse virginem asseruerunt: Viro per juramentum suum contrarium asserente. Videtur igitur nobis, quod juramento Puellæ, & testimonio illarum septem Mulierum fides est potius adhibenda.*

Cum autem in præsentis casu Marchio Paulus Franciscus, Matrimonium consummasse juramento affirmaverit, Marchionissa verò Maria pari juramento Matrimonii consummationem negaverit, videndum proinde an Mulier, quæ Corporis inspectionem subiit, & Virginitatem suam judicio Obstetricum probasse contendit, Virum de

pe-

perjurio redarguere possit; Observandum, an omnes adhibitæ in hoc experimento fuerint caute, & quid de integritate Marchionissæ Mariæ dixerint Obstetrices. Sane quoad Obstetrices notandum, quod in *Cap. Litteræ vestræ 7. de Frigidis, & Maleficiatis* mandatur, ut sint *Matronæ bonæ opinionis, si se dignæ, ac expertæ in opere nuptiali*, & hujus generis olim fuisse Obstetrices colligitur ex *Tex. in Lege Item si Obstetrix ff. ad Legem Aquiliam; & in Lege Præses ff. de variis, & extraordinariis cognitionibus § Sed, & Obstetrix. Paulus Zacchia tit. 1. quæst. 12. relatus a Gonzalez in Decretal Commentar. ad caput Proposui tit 111. de probationibus num. 7. loquens de Obstetricibus ait = Obstetrices, id est Medicæ.*

Videndum an fides adhibenda sit Marchioni Paulo, qui non solum consummationem juramento testatus est, sed etiam diem secutæ consummationis indigitavit, & hac in re advertendum, an verificentur, aut certa dici possint consummationis signa in Indusio Marchionissæ reperta, & quantum deferendum sit depositioni Nobilis Matronæ Mariæ Dominicæ Sauli, inspecta præsertim contraria depositione Nobilis Æmilie Brignole Marchionissæ Sororis.

Ad triennem cohabitationem quod attinet, num illa computari debeat a die celebrati Matrimonii, seu potius a Judicis Decreto, Viden. *Causa Lucana descripta in Folio Congregationis diei 4. Maij anni 1771*, quod publici juris est *Tom. 40. Thes. Resol. Sac. Congregationis*.

Quæ fuerit mens Sac. Congregationis, quando vir experimentum sui Corporis facere recusavit, deprehendi poterit ex *Causa Mediolanen. dispensationis Matrimonii relata in Foliis Congregationum dierum 21. Aprilis anni 1731. 12. Januarii, 8. Martii, & 24. Maij 1732. Tom. 5. Thesauri Resolut. Sac. Congregationis*.

Matrimonium ratum, & non consummatum posse Summi Pontificis auctoritate dissolvi certissimum est. Quod pertinet ad circumstantias, & causas quæ in unoquoque casu intervenire, & adesse possunt plura adnotata sunt in *Causa Massauen. Matrimonii*, quæ habetur in Foliis Congregationum dierum 24. Januarii anni 1778., & 16. Januarii anni 1779. *Thes. Resol. Tom. 47. & 48.*; In præsentī casu ponderandum, an quælibet absit suspicio secutæ consummationis, & justæ, ac rationabiles causæ concurrant, ut Dispensatio concedatur.

Omnis

Omnibus maturè perpensis definiunt EE. VV.

I. *An constet de nullitate Matrimonij in casu &c.*

Et quatenus negativè .

II. *An sit consulendum SSmo pro dispensatione Matrimonij rati , & non consummati in casu &c.*

Ad I. Provisum in secundo .

Ad II. Consulendum esse Sanctissimo pro dispensatione Matrimonii rati , & non consummati .

QUatuor , quæ sequuntur Causæ descriptæ sunt in Folio præcedentis Congregationis , in qua ob temporis angustiam definiri non potuerunt .

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

CAMERINEN. SUBSIDII DOTALIS .

An ex assertis superextantibus redditibus hæreditatis bon.mem. Petri Fanti sint applicanda scuta tercentum in dotem Angele Antonie Rilli in casu &c.

Non proposita cum reliquis .

*Sess. 21. cap. 7.
de Reform.*

PISAUREN.

An Decretum Capituli sit confirmandum in casu &c.

ROMANA SUBSIDII DOTALIS.

Sefs. 22. cap. 6. de Reform.

An, & pro quibus annualitatibus sit locus præstationi Subsidij Dotalis in casu &c.

[Faint, mostly illegible text in the background of the first section.]

ARIMINEN. REDUCTIONIS :

Sefs. 25. cap. 4. de Reform.

An, & quomodo sit locus reductioni in casu &c.

[Faint, mostly illegible text in the background of the second section.]

FIRMANA. In Precibus, quas Xaverius Agostini Canonicus Collegiatae, & Parochialis Ecclesiae S. Michaelis Archangelae Civitatis Firmi obtulit SSmo Domino Nostro, narravit, plures in dicta Collegiata abusus irrepisse contra formam Decretorum tam Sac. Congregationis, quam Archiepiscopi, ideoque illos corrigi, & emendari postulavit. Ablegatis hujusmodi precibus ad judicium EE. VV., omnis controversia novem dispersita capitibus proposita fuit totidem dubiis; nempe I. An Priori Collegiatae S. Michaelis Civitatis Firmi competat jus perpetuum convocandi Capitulum, seu potius idem jus repartiiri annuatim debeat in singulos Canonicos in casu &c. II. An Canonicis Curam Animarum habentibus in dicta Collegiata Ecclesia liceat Sacramentales Confessiones excipere, aliasque Parochiales Functiones in eadem Ecclesia expleri singulis diebus tam festivis, quam ferialis hora Divinorum officiorum, seu potius sit servanda Constitutio Firmi Synodi anni 1660 in casu &c. III. An dicti

Sefs. 22. Decret. de observan. & evitan. in celeb. Missae Sefs. 24. cap. 12. de Refor. & Sefs. 25. Decret. de Invocat., & Vener. &c.

Canonici Animarum Curam habentes teneantur habitare Aedes Ecclesie adnexas, eisque destinatas, nec aliis illas locare, aut quomodolibet concedere valeant in casu &c. IV. An quoad easdem Aedes Parochiales servandum sit Decretum Visitationis clar. mem. Card. Paracciani, quo prohibetur in iis Uvas premi, Mustum excoqui, letamina coacervari, stabula, sves, & Gallinas retineri in casu &c. V. An pariter aliud simile servandum sit Decretum Visitationis, ne in superiori quodam Cubiculo saltem Diebus Festis, ac aestivis Mensibus horæ Canonice persolverentur, sed in Choro Ecclesie exteriori omnino recitari debeant in casu &c. VI. An Canonicus Camerarius, seu Depositarius pro tempore absque deliberatione, seu resolutione Capituli prohibetur expensas quascumque ultra summam juliorum quinque erogare etiam sub pretextu Cause extraordinarie, aut quomodolibet necessarie in casu &c. VII. An omnes, & singuli Canonici dicte Collegiate Ecclesie teneantur contribuere pro expensis Utenfilium Parochialium, seu potius ad dicatas expensas teneantur solummodo Prior, & Sub-Prior Curam Animarum habentes in casu &c. VIII. An in eadem Collegiata Ecclesia Officia Capitularia annuatim sint mutanda, seu renovanda in peculiari Capitulari Congregatione quolibet anno ad id specialiter habenda in casu &c. IX. An, & qui teneantur ad expensas pro executione Rescripti Sac. Congregationis editi die 17. Aprilis 1779. quoad remotionem, & expurgationem Sepulchrorum in casu &c. Die vero 8. Junii elapsi anni omnia hæc dubia discussioni subjecta fuerunt, silentibus Capitularibus; Verum ad I. VII., & IX. nulla fuit capta resolutio, mandatumque extitit, ut præfigeretur terminus Priori ad deducendum sua jura in Sac. Congregatione. Ad II. responsum prodiit = *Servetur Constitutio Synodalis anni 1660.* Ad III., IV., V., VI. *Affirmative.* Ad VIII. *Demum Affirmative ad formam Decreti Visitationis diei 11. Maij anni 1781.*

Resolutioni non acquiescente Capitulo, Causa hodie reponitur, impertita quoad dubia jam resoluta nova Audientia, & deducente sua jura etiam Priore Collegiate. Non graventur Em̃i PP. resumere Folium Congregationis diei 11. Maij anni elapsi, in quo Causa descripta fuit, quod publici juris factum est Tom. 51. *Thesauri Resolutionum Sac. Congregationis*, & definire.

- I. An Priori Collegiate Ecclesie S. Michaelis Archangeli Civitatis Firmi competat jus perpetuum convocandi Capitulum, seu potius idem jus reparti. annuatim *debeat in singulos Canonicos in casu &c.* II. An,

- II. *An, & quomodo quoad II., III., IV., V., VI., & VIII. Dubium sit standum vel recedendum a Decisis in casu &c.*
- III. *An omnes, & singuli Canonici Collegiatæ Ecclesiæ teneantur contribuere pro expensis Utenfilium Parochialium, seu potius ad dictas expensas teneantur solummodo Prior, & Sub-Prior Animarum Curam habentes in casu &c.*
- IV. *An, & qui teneantur ad expensas pro executione Rescripti Sac. Congregationis editi die 17. Aprilis an. 1779. quoad remotionem, & expurgationem Sepulchrorum in casu &c.*

IMOLEN. RESTAURATIONIS ECCLESIAE PAROCHIALIS. Usque ab anno 1774. Ecclesia Parochialis S. Michaelis de Puteo Diocesis Imolensis nonnullis indigebat restorationibus, pro quibus requirebatur impen-
 sa scut. 63. = Sacerdos Franciscus Braga ejusdem Ecclesiae Parochus Sacram adivit Congregationem, petiitque, ut ad contribuendum pro rata Populus adigeretur, utpote quia Parochiae redditus ad congruam Parochi sustentationem non sufficerent; Petitioni hujusmodi resistit Populus; Cumque Parochus ob ejus paupertatem propria jura tueri non posset, Causa diu siluit. Neglecto restorationis opere, Ecclesiae status deterior effectus est, quare Sacerdos Braga novas exhibuit preces, quibus narravit Ecclesiam praedictam in parte jam collapsam esse, in parte vero ruinam minari; ne igitur retardata restoratione, penitus collaberetur, efflagitavit ut taxa super Populum, & reliquos Possidentes in districtu Parochiae imponeretur, cujus ope restorationes, quae necessariae forent, perfici possent.

Ad occurrendum imminenti Ecclesiae periculo, die 18. Julii anni 1778. per modum provisionis impertita fuit Parochi facultas imponendi Censum Scutorum centum, & viginti super Bonis Parochiae, ut haec summa impendi posset pro restoratione Turris Campanariae, reservatis

tamen tam Parocho, quam Populo juribus in Sac. Congregatione deducendis ad effectum decernendi cui nam onus restorationis incumberet. Cum autem in dies restorationis necessitas augeatur, hinc Parochus hodie in-
stat, quod ab E.E. VV. definiatur, quis nam teneatur ad extinctionem Censuum, ejusque fructus persolvendos, & ad alias restorationis expensas.

Inquit Parochus Concilij Tridentini lege statutum esse, ut in restorationem Ecclesie Parochialis erogandi sint primario Fabricae reditus, & ad contribuendum adigatur quoque Parochus; quod si Parochus proventus sufficientes non habeat, vel nulli extent Fabricae reditus, tunc onus praedictum in Patronum, aliosque ex eadem Ecclesia fructus percipientes refundi debeat; Atque his omnibus deficientibus, contribuere teneatur Populus; Hisce praemissis, sustinet, quod, attenta paupertate suae Ecclesiae, & exiguis redditibus Beneficiorum, quae in illa existunt, injuria detrectant Populus, & Possidentes in districtu Parochiae subire onus restorationis. Probaram sane esse contendit paupertatem duorum Beneficiorum, quae in Ecclesia erecta sunt, cum reditus unius ex dictis Beneficiis non excedant annua scuta sex, alterius vero licet pertingant ad scut. 16. quolibet anno, gravatur tamen Beneficiatus onere celebrationis Missarum, & mantentionis propriae Cappellae, quae cum Ecclesia nihil commune habet, Exiguos pariter esse Parochiae proventus, cum computatis etiam incertis emolumentis, vix ascendant ad scut. 60. in unoquoque anno, quae summa, cum ad congruam Parochi sustentationem, & onerum Parochiae inhaerentium satisfactionem non sufficiat, sequitur, ut non possit in Parochum onus restorationis Ecclesiae refundi, multoque minus in Beneficiatos, qui ex Beneficiorum redditibus parum percipiunt.

Perperam hinc obijci, quod in casu restorationis Ecclesiae Parochialis, Congrua Parochi praefinienda sit in ea quantitate, quae ad subministrationem dumtaxat alimentorum sufficiat, & propterea summa scut. 60. exorbitans nimis comperiatur. Respondet enim, quod Congrua Parocho pro alimentis assignanda inferior esse non debet summa a Concilio constituta, praesertim quia S. Pius V. mandavit, ut Congrua persolvenda Vicariis Curatis pro honesta eorum sustentatione non sit major scutis centum, nec minor scutis quinquaginta; hinc si a scut. 60., quot sunt reditus Parochiae, demantur Expensae pro adimplemento onerum, quibus gravatur, ne dum dicta Congrua exorbitans

non est, quin imò nec ad scuta quinquaginta pertinet libera, ideoque inferior est Congrua pro Vicariis Curatis a S. Pio V. assignata.

Quin opponatur, quòd taxa Synodalis Diœcesis Imolensis statuta est in annuis scutis 36. Nam hujusmodi taxa respicit constitutionem Patrimonii Sacri pro iis, qui majoribus Ordinibus initiari cupiunt, nunquam verò protenditur ad Parochorum Congruam, cum magna inter utrosque intercedat differentia, quia gravioribus oneribus, & laboribus gravantur Parochi, quàm simplices Clerici; Nec opponi posse contrariam consuetudinem, & factum prædecessorum Parochorum, qui Ecclesiam propriis sumptibus restaurarunt, nam nulla de hac consuetudine affertur probatio, & quatenus probaretur, semper inefficax esset tunc cum Parochus ex redditibus Ecclesiæ congruam sustentationem nequaquam percipit. Tandem spernendum esse diffugium a paupertate Parochianorum desumptum, cum ad expensas restorationum contribuere debeant non solum Parochiani, sed etiam alii, qui Bona in eadem Parochia possident.

Pro parte Parochianorum nihil allatum fuit.

Emus Episcopus plura refert de Statu Ecclesiæ Parochialis S. Michaelis de Puteo, & existimat restorationis opus pernici debere a Populo, & Possessoribus Bonorum in districtu Parochiæ, pro ut videre est ex binis relationibus, quæ inter documenta Causæ a Parocho circumferuntur.

Concilium Tridentinum *Sess. 21. cap. 7. de Reform.* mandat Locorum Ordinariis = *Ut Parochiales Ecclesias, etiam si juris patronatus sint, ita collapsas refici, & instaurari procurent ex fructibus, & proventibus quibuscumque ad easdem Ecclesias quomodocumque pertinentibus, qui si non fuerint sufficientes, omnes Patronos, & alios, qui fructus aliquos ex dictis Ecclesiis provenientes percipiunt, aut in illorum defectum Parochianos omnibus remediis opportunis ad prædicta cogant, quacumque appellatione, exemptione, & contradictione remota.* Doctores huic dispositioni inhærentes quosdam veluti gradus constituunt inter eos, qui restorationis expensas subire tenentur; Hos gradus enumerat san. mem. *Benedictus XIV. Inst. 100.* fere per totam.

Advertit tamen laudatus Pontifex citato in loco *num. 12.*, & *13.* quòd si desint Fabricæ redditus, nec ullus ex consuetudine, vel Statuto teneatur Ecclesiam restaurare, in

eo casu Parochus ipse Expensas tubire debeat ex fructibus, qui ex Beneficio supersunt, detractis tamen iis, quæ ad Parochum sustentandum necessaria sunt; Profertur inde num. 13., & ait, quòd eveniente casu, quo Ecclesia Patronum non habeat, nullum in ea Beneficium erectum reperiat, & Parochiæ proventus ita tenues sint, ut ad congruam Parochi sustentationem non sufficiant, tum Populus rependere debet quiddam ad restaurationem requiritur; Et hanc contributionem faciendam esse ne dum a Parochianis, verum etiam ab iis, qui Bona intra fines Parochiæ possident, licet extra ipsam Domicilium habeant. Refert quoque responsum Sac. Congregationis Episcoporum, & Regularium hac in re datum Episcopo Placentino die 10 Octobris 1781. his verbis = *Si te convenient illi tres, vel quatuor, quæ ut scribis die prima hujus mensis novas afferunt difficultates, ne quidquam cum reliquis pro restauratione Parochiæ conferant, ubi sua habent Domicilia, illos magno in errore versari dices. Jam tibi significatum fuit curam omnem adhibere, ut Inquilini pro Dominis pecuniam ad id necessariam impendant, ac deinde quiddam ob hanc causam expenderit sibi retineant ex pretio, quod pro Domo conducenda persolvunt: Sac. Congregatio post accuratum Examen ita statuendum censuit, idque pluribus in locis servatur, cum expensæ, quæ semel indicuntur, perpetuæ futuræ sunt, veluti Templorum restorationes, cum tamen expensæ leves fuerint, & annuæ, veluti pro sustentando Parocho, aut pro aliis casibus similibus, tunc aliud consilium suscipi poterit. Viam igitur insiste, quam jam ingressus es in hoc negotio peragendo.* Hisce animadversis, superest modò, quòd EE. VV. discernant.

An, & quis teneatur ad reparationem Ecclesiæ Parochialis, & respectivè ad extinctionem Censuum, ejusque fructuum solutionem in casu &c.

NEPESINA DISPENSATIONIS AB IRREGULARITATE. De Mense Martii anni 1780. accurrat

Seff. 14. cap. 7.
de Reformi.

Antonius Diotallevi ad sedanda diffidia exorta inter Sacerdotem Alexandrum de Angelis Oppidi Mazzani, & illius Conanguineos; Interim Sacerdos de Angelis e Cubiculo erumpens, ubi, ne quid mali accideret clausus detinebatur, arrepto gladio, dictum Diotallevi adeo graviter percussit, ut post duas horas e vita migraverit. Curia Episcopalis in Homicidam inquisivit, eumque ad Tritemes per decennium damnavit, & dimidiam Bonorum partem Fisco addixit. Post hæc pœna Tritemis commutata fuit in multam sc. 80. piis usibus applicandam, & in Exercitia Spiritualia per annum agenda in Conventu Patrum Carmelitarum Viterbii, sed ob illius paupertatem præfinitus anni terminus ad novem Menses fuit coercitus.

Expletis Spiritualibus Exercitiis, & satisfacta Parte, & Fisco, dispensationem ab Irregularitate efflagitavit, propositoque dubio = *An dispensatio ab Irregularitate sit concedenda in Casu Sc.*, die 3. Augusti elapsi anni responsum prodiit = *Negative* = Iterum modò pietatem, & clementiam EE. VV. implorat ut dispensationem assequatur. Hanc gratiam exoptat Magistratus Oppidi Arignani, ubi munus Ludi Magistri dictus Sacerdos modò exercet, quique etiam testatur de optima illius vivendi ratione Ecclesiastico Viro digna; Id ipsum confirmat Archipresbyter dicti Loci, & Episcopus Civitatis Castellane, qui est Ordinarius Oppidi Arignani.

Denuo audito Episcopo Nepesino, retulit = *Ante homicidium patratum nihil ex Episcopali Cancellaria a Sacerdote de Angelis commissum constat, quo honestatem vitæ vel levissimè maculaverit. Quod porro ad homicidium attinget, ex actis cognovi, miserum hunc Sacerdotem inter rixam a sibi propinquis excitatam, furore cæcum, vinoque calentem Antonium Diotallevi per errorem sustulisse, in quem necessitudine summa sibi devinctum, nulla sane occurrebat deserviendi causa. Admissum facinus Ecclesiasticis pœnis, proscriptione Bonorum, rerumque summa inopia diluit. Arignani in Diœcesi Civitatis Castellane consistere permittitur ab anno, solidæ Pœnitentiæ, Christianæque pietatis assiduè specimen exhibuit. Quæ cum ita sint, videtur mihi utique posse EE. VV. infelici Præsbytero, congrua imposta pœnitentia facultatem benignè impertiri Sacris operandi.*

Quæ

Quæ in hac causa ad inveniendone digna vita sunt relata fuerunt in Folio Congregationis diei 13. Julii anni elapsi, quod Emi PP. resumere deprecantur. Videndum an Orator aliqua commiseratione dignus sit ob lapsum temporis, & ejus paupertatem. Ponderandum num illius vitæ integritas ante patratum Homicidium, nec non signa emendationis, quæ subsequuta sunt, sufficiant ad gratiam assequendam. Vestrum hoc erit definire, Emi PP., ac respondere dubio.

An sit standum, vel recedendum a Decis in Casu &c.

*Sess. 7. cap. 5.
& 7. de Reform.*

EUGUBINA AUGMENTI CONGRUÆ. Capitulo Cathedralis Ecclesiæ Eugubinae unita reperitur Parochialis Ecclesia S. Mariæ Montis Luliani, quæ spatio trium Milliarium a Civitate distat. Pro exercitio Curæ Animarum eligunt Canonici Vicarium Curatum, qui modò est Sacerdòs Ubaldu Beni; Hic Sac. Congregationi exposuit redditus Parochiæ adeo tenues esse, ut pro congrua sui sustentatione non sufficiant; Gravari insuper onere præstandi Capitulo certam frumenti quantitatem singulis annis. Addidit pluries rogasse Capitulum, ut ab hac præstatione ipsum liberaret, & Congruam augetet, sed omnia in irritum cessisse: quare supplex petiit, ut imperio EE. VV. Congruæ augmentum decernatur, & omnino deleatur onus præstationis frumenti. De hujus instantiæ meritis agendum modò est.

Parochus Inquit, Vicariis Curatis Congruam deberi, quam S. Pius V. in Constitutione, cujus initium est *Ad exequendum*, præsinivit. In hac Constitutione statutum esse, ut Congrua non sit major scut. 100., nec minor scut. 50., & hanc legem locum habere tam pro Vicariis perpetuis, quam pro Vicariis amovibilibus. Cum igitur redditus Parochiæ S. Mariæ Montis Luliani ad summam scut. 50. non pertingant, hinc infert denegari non posse Congruæ augmentum; Nec obesse acquiescentiam, & silentium prædecessorum Parochorum; nam

Ante.

Antecessores suis Successoribus proprio jure venientibus nullum præjudicium inferre potuerunt; Atque ulterius animadvertit in relata Constitutione cautum reperiri, quòd si Congrua Parocho desit, debeat augeri non obstante quacumque contraria Consuetudine.

Probata necessitate augmenti, sustinet illud præstandum omnino esse a Capitulo Cathedralis; Adventit enim Congruam deberi ab iis, penes quos residet Cura habitualis Parochiæ; Curam verò habitualemente residere penes Capitulum, prout resultat tam ex unione ejusdem Ecclesiæ facta Capitulo, quam ex antiquo Communitatis Catastro, & ex alio recenter facto de mandato SSm̃i Domini Nostri, in quibus Bona Parochiæ uti ad Capitulum pertinentia adnotantur, tum demum ex jure, quod habent Canonici deputandi Vicarium ad exercitium Curæ animarum. Quin Canonici jvari possint titulo Patronatus Ecclesiæ, cujus causa Vicarium eligere affirmant, quia etiam in isto casu tenerentur ad Congruæ augmentum. Cæterum Parochiæ unionem satis ex eo resultare, quòd Vicarius Curatus sit ad nutum amovibilis, ejusque deputatio absque Concursu perficitur.

Ex alia verò parte Capitulum Cathedralis contendit, Vicariis Curatis pro Congrua sufficere summam scut. 50. Hoc posito advertit Sacerdotem Beni non solum hanc summam, sed summam multo majorem percipere ex redditibus tum certis, tum incertis Parochiæ S. Mariæ Montis Luliani, quare sustinet injuria petere Congruæ augmentum, quando constat ipsum cum sufficienti Congrua esse provisum. Addit præterea, posthabendam esse Episcopi relationem testantis de Congruæ deficientia; nam observat pretio admodum tenui computasse frumentum, quòd Vicario ex Decimis obvenire solet; Minus etiam recte existimasse redditus Prædii Parochiæ assignati; demum multum auxisse expensas, quæ a Parocho fiunt, cum aliquæ sint parvi momenti, aliæ sint voluptuosæ, & inutilis; Rejiciendam verò peritiam a Sacerdote Beni exhibitam, & calculum reddituum Parochiæ a prædecessore Parocho exaratum, quia in his non tota refertur reddituum quantitas, & segetum, aliorumque frugum pretium ita extenuatur, ut nullus credere possit, tam vili pretio fuisse venundata.

Ex aquiescentia, & silentio aliorum Vicariorum, qui per plura Sæcula Parochiam rexerunt, satis deprehendi quam inepte hodie a Sacerdote Beni Congruæ augmentum expostuletur. Notat enim nunquam prædecessores Vicarios reclamasse, pro ut revera reclamassent, si illam minus sufficientem deprehendissent. Alienum insuper a veritate esse, quòd duo Vicarii Curati propter reddituum defectum Parochiam dimiserint, cum constet, alterum ad pinguius Parochiale Beneficium translatum fuisse, alterum verò inter suos familiares ab Episcopo assumptum. Cæterum observat, quòd Sacerdos Beni ab anno 1757. ad annum usque 1777. quo Parochialem S. Mariæ Luliani retinet, nunquam de Congruæ deficientia conquestum esse, & quemadmodum Ecclesiæ redditus per id tempus sufficientes fuerant, ita et imposterum sufficere posse existimandum.

Episcopus inquit = *Petitioni Oratoris benignas aures ab EE. VV. clementia præstandas esse crederem, eo vel maxime, quod Parochus cum fortunæ bonis sit penitus expoliatus, nullam aliam habet suis indigentis consuleudi rationem. Pro hujusmodi augmento prius instetit Orator apud Canonicos, sicut alius insteterat ejus Antecessor Augustinus Jacomini, at nihil obtinere neuter potuit; idque in causa fuit, quod hic cum de suo vivere posset, Parochiæ cessit, ille verò ad Sac. istam Congregationem preces admovit: Capitulum, quod mandato EE, VV. audivi etiam impræsentiarum moderni Parochi postulationi ad versatur diuturnæ consuetudinis momento fretum, ac silenti aliorum ejusdem Ecclesiæ Parochorum, quos asseritur tali stipendio contentos fuisse.*

Alexander III. in Cap. de Monachis 12. de Præbendis scribens Archiepiscopo Vigorienti sic ait = *de Monachis, qui Vicarios Parochialium Ecclesiarum gravant, ut hospitalitatem tenere non possint eam providentiam, habens, quod ad præsentationem Monachorum nullam recipias; nisi tantum ei de proventibus Ecclesiæ coram te fuerit assignatum, unde jura Episcopalia possit persolvere, & congruam sustentationem habere.* Id ipsum confirmatur in Cap. Extirpandæ 30. dicto tit. de Præbendis, & Cap. 1. eod. tit. in 6. Omnem curam quoque adhibuit Sac. Concilium Tridentinum sess. 7. cap. 5. & 7. de reform. ut Vicarii Curati Parochiarum, quæ Cathedralibus, Collegiatis, aliisque Ecclesiis, aut Monasteriis sunt unire de Congrua sufficienti providerentur, ne propter Paro-

cho

chorum inopiam Cura animarum negligenteretur, & Beneficia debitis fraudarentur obsequiis.

Quoda Sac. Concilio constitutum est, summa cura, & diligentia exequi voluit S. Pius V. in Constitutione, quæ incipit *Ad exequendum* sub datum diei 1. *Novembris* anni 1567. §. 2. tibi Congruæ quantitatem præfinit mandavit, & Ordinariis Locorum in assignanda Congrua hanc dedit normam, ut non major centum, nec minor quinquaginta scutorum annuorum summa, computatis omnibus etiam incertis emolumentis, & aliis obventionibus communiter percipi solitis, eis omnino assignetur, nisi Vicariis solitum fuisset plus assignari.

In constituenda quantitate Congruæ ea solum emolumenta calculari debent, quæ licet sint incerta, habent tamen quamdam certitudinem, ut sunt Decimæ Frumenti, Vini, Olei, aliorumque Fructuum, & aliarum obventionum, quæ respectu Vicarii sunt incertæ ratione summæ; Non tamen emolumenta omnino incerta, ut sunt emolumenta Altaris, Funerum, & similibus, sicuti definiit Sac. Congregatio in *Ifernien. Vicariæ*, in qua agebatur de assignatione Congruæ facta Canonico Curato Ecclesiæ Cathedralis, & Episcopus declaraverat constituendam esse Congruam ducatorum 60., computatis tamen in eadem Congrua fructibus Præbendæ, omnibus etiam incertis emolumentis, & aliis obventionibus communiter percipi solitis, exceptis tamen distributionibus quotidianis, quæ lucentur ratione servitii personalis ob interessentiam Choro, cæterisque oblationibus, & elemosynis, quæ dantur pro Funeribus, Sponsalitiis, & similibus, cumque ab hac Sententia Capitulum reclamasset, disputato dubio = *An in Congruam Canonici Curati imputari debeant distributiones quotidianæ, quæ dantur ratione servitii spiritualis, & interessentiae Choro, nec non cætera emolumenta Parochialia expressa in Sententia Episcopi die 20. Aprilis 1697.*, responsum prodiit = *Affirmativè quoad primam partem, Negative quoad secundam lib. 47. Decret. pag. 112.*

Quæ de Congruæ quantitate statuta sunt, servari omnino debent tam pro Vicariis perpetuis, quam pro aliis ad nutum amovibilibus *Ferrarius verbo Congrua Art. 2. num. 38.* & refert resolutionem hac de causa editam a Sac. Congregatione Visitationis Apostolicæ in *Fanen. 25. Novembris 1693.*; Sustinet tamen laudatus Auctor citato in loco *num. 39.*, quod si Congrua semel sufficienter

assignata fuerit, nisi superveniat notabilis diminutio, nova assignatio fieri non debeat.

In præsentī Causa inquirendum est, an reditus Parochiæ S. Mariæ Montis Luliani revera pertingant illam quantitatem, quæ a S. Pio V. statuta est pro Congrua Vicariis Curatis assignanda. Hoc dijudicabunt Eminentissimi PP., a quibus quæritur,

An, quomodo, & a quibus debeatur augmentum Congruæ in casu &c.

Die Sabbathi 6. Septembris 1783. in Palatio Apostolico Quirinali erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia proponentur infrascripta Dubia juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

JANUEN. MATRIMONII. Validitatem Matrimonii initi a Marchione Paulo Francisco Spinula cum Marchionissa Maria Brignole impugnavit primum Mulier in Curia Archiepiscopali Januensi, quæ sententiam tulit pro Conjugum cohabitatione per tempus in posterum definiendum. Devoluta Causa ad Sac. Congregationem, ad quam SS^{ms} Dominus Noster Causam remisit, etiam ad consulendum super dispensatione Matrimonii rati, & non consummati, bina proposita fuerunt dubia I. *An constet de nullitate Matrimonii in casu &c.*, & quatenus negativè II. *An sit consulendum SS^{mo} pro dispensatione Matrimonii rati, & non consummati in casu &c.*, & die 16. elapsi mensis Augusti fuit responsum Ad I. *Provisum in secundo*. Ad II. *consulendum esse SS^{mo} pro dispensatione Matrimonii rati, & non consummati*.

Sess. 24. cap. 1. de Reform. Matrim.

Relata SS^{mo} Domino Nostro Sententia Sac. Congregationis in Audientia diei 20. dicti Mensis Augusti, mandavit Sanctitas Sua, ut Causa iterum ad examen revocaretur in prima proxima Congregatione. Reproponitur proinde Causa, interpellatis tum Defensore Matrimonii, tum Procuratore Marchionis Pauli Francisci. Quidquid animadvertendum erat expositum fuit EE. VV. in Folio postremæ Congregationis, quod rogantur resumere, ut decernant.

An sit standum, vel recedendum a decisio.

Ad primum. Ad mentem.

Ad Secundum. In decisio; factaque de præmissis per D. Secretarium relatione Sanctissimo Domino Nostro, Sanctitas Sua benignè approbavit resolutionem S. Congregationis diei 6. Septemb. 1783. cum rescripto = In decisio =, deleto rescripto ad primum dubium = Ad mentem : & Litteras Apostolicas in forma *Brevis* expediri mandavit juxta solitum.

Se-

Sequuntur aliæ causæ, quæ iudicium Eñorum PP. expectant; Harum primæ quatuor adnotatæ sunt in Folio distributo pro Congregatione diei 19. elapsi Mensis Julii; reliquæ verò recensentur in Folio dictæ Congregationis diei 16. Augustii.

CAMERINEN. SUBSIDII DOTALIS.

Seff. 22. cap. 6. de Reform. *An ex assertis superextantibus redditibus hereditatis bon. mem. Petri Fanti sint applicanda scuta sexcentum in dotem Angelæ Antonie Rilli in casu &c.*

Negative, & ad mentem: & mens quod Episcopus incumbat diligenti, & œconomicæ administrationi reddituum Legati, relectatis inutilibus expensis.

Seff. 21. cap. 7. de Reform. **P**ISAVREN.

An Decretum Capituli sit confirmandum in casu &c.

Negative.

Seff. 22. cap. 6. de Reform. **R**OMANA SUBSIDII DOTALIS.

An, & pro quibus annualitatibus sit locus præstationi Subsidii Dotalis in casu &c.

Affirmative pro quinque annualitatibus pro unaquaque ex filiabus Oratricis.

A RIMINEN. REDUCTIONIS.*An, & quomodo sit locus reductionis in casu &c.*

Negative, & fiat investimentum singulis annis scutorum duodecim, & obulorum quinquaginta ad reintegrandum capitale scutorum octingentorum: & pro reliqua Summa celebrentur tot Missæ ad ratam manualis ab Episcopo taxandæ, deductis utensilibus, & expensis necessariis pro cultura bonorum.

F IRMANA.

- I. *An Priori Collegiæ Ecclesiæ S. Michaelis Archangeli Civitatis Firmi competat jus perpetuum convocandi Capitulum, seu potius idem jus repartiri annuatim debeat in singulos Canonicos in casu &c.*
- II. *An, & quomodo quoad II. III. IV. V. VI., & VIII. Dubium sit standum, vel recedendum a decisis &c.*
- III. *An Omnes, & singuli Canonici Collegiæ Ecclesiæ teneantur contribuere pro expensis Vtensilium Parochialium, seu potius ad dictas expensas teneantur solummodo Prior, & sub-Prior Animarum curam habentes in casu &c.*
- IV. *An, & qui teneantur ad expensas pro executione Rescripti Sac. Congregationis editi die 17. Augusti anni 1779. quoad remotionem, & expurgationem Sepulchrorum in casu &c.*

Sess. 22. Decret. de observan. & evitan. in celeb. Missæ Sess. 24. cap. 12. de Reform. & Sess. 25. Decret. de Invocat., & Vener. &c.

Ad I. Affirmative ad primam partem; Negative ad Secundam, & amplius.

Ad II. Quoad II. IV. V. VI. in decisis, & amplius: quoad III. in decisis, nisi de licentia Archiepiscopi, & amplius: quoad VIII. in decisis juxta modum; & modus est quod electio Officialium fit per Secreta Suffragia, exclusis ab exercitio Officiorum Præbendatis; & Officia Cameraarii, & Revisorum Computorum tantum in uno eodemque Canonico non cumulentur, & amplius.

Ad III. Affirmative, ita tamen ut unusquisque contribuat pro rata sive congruæ.

Ad IV. Affirmative, ut ad proximum.

Sefs. 21. cap. 7.
de Reform.

IMOLEN. RESTAURATIONIS ECCLESIE PAROCHIALIS.

An, & quis teneatur ad reparationem Ecclesie Parochialis ;
& respectivè ad extinctionem Censur , ejusque fructuum
solutionem in casu &c.

Teneri Populum, & Possidentes in districtu Parochie
per œs, & libram.

Sefs. 14. cap. 7.
de Reform.

NEPESINA DISPENSATIONIS AB IRREGULARITATE.

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.

Non proposita cum sequenti .

Sefs. 7. cap. 5.
& 7. de Reform.

EUGUBINA AUGMENTI CONGRUÆ.

An, quomodo. & a quibus debeat augmentum Congruæ
in casu &c.

Die Sabbathi 29. Novembris 1783. in Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

QUÆ duæ primo ordine adnotantur Causæ in postrema Congregatione indecisæ remanserunt: iis adduntur aliæ septem, & de omnibus judicium Sac. Congregationis hodie exquiritur.

NEPESINA DISPENSATIONIS AB IRREGULARITATE. *Sess. 14. cap. 3. de Reform.*
An sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.

Expectet.

EUGUBINA AUGMENTI CONGRUÆ: *Sess. 7. cap. 5. & 7. de Reform.*
An, quomodo, & a quibus debeat augmentum Congruæ in casu &c.

Negative in omnibus.

LISBONEN. Francisca Telles die 21. Augusti anni 1624. *Sess. 22. cap. 6. de Reform.*
 suum condidit Testamentum, in quo universæ suæ hæreditatis compendium rellquit Patribus Benedictinis Civitatis Ulyssiponæ. Plurima rellquit legata, & inter alia mandavit = *Ut ab Infidelium Maurorum captivitate quinque Puellæ, seu Pueri, attento minoris ætatis periculo,*
 Tom. III. B b dum.

duimmodo genere Mauro, vel Judaico sint immunes, quotannis redimantur: Volo, ut satisfactis coram Abbate, suisque Monachis qualitatibus a me præscriptis unicuique redimendo contribuatur summa scutorum Romanorum viginti quinque, quem ad effectum mando haberi in dicto Monasterio Scrinium, quo æs omne meorum bonorum pro meæ voluntatis implemento reservabitur in deposito. Jussit præterea, ut in Ecclesia Monasterii Capella sub invocatione Beatæ Mariæ Virginis ædificaretur, pro cujus manutatione reliquit annua scuta viginti; Quidquid vero ex præfata summa, expleto dicto manutationis onere, superesset, in Captivorum redemptionem erogari mandavit.

Secundo Testatricis obitu, curarunt Monachi singulis annis per ædictales litteras illius voluntatem patefacere, & pecuniæ quantitatem in satisfactionem Legati erogandam indicare; ut si qui adessent Captivi præscripta requisita habentes, beneficio fruerentur. Cum autem tractu temporis in illa Ditione pro Captivorum redemptione diversa methodus inducta fuerit, hinc evenit, ut nullus cor. Abbate comparuerit, qui ad fruitionem Legati admitti postulaverit. Anno 1694. Monasterij Fabrica incendium passa est; quare Monachi in illius restorationem, necnon in meliorandis prædiis hæreditariis Testatricis impenderunt integram pecuniæ summam, quæ in redemptionis opere eroganda erat, quæque ob deficientiam Captivorum in Monasterii capsa otiosa manebat.

Deinde anno 1709. instante Captivorum Promothore, Abbas Monasterij damnatus fuit ad redditionem rationis gestæ administrationis Legati, & ad traditionem pecuniæ, quæ ob neglectam Captivorum redemptionem cumulata reperiri debuisset. Hanc sententiam infirmavit Judex appellationis, qui insuper Abbatem in administratione Legati confirmavit, præscriptis tamen nonnullis conditionibus, quibus Legati distributio peragenda foret. Judicium anno 1755. denuo instauravit Captivorum Promothor super hujusmodi legati administratione, & i judicio Abbas succubuit, qui tamen appellationem interposuit ad Judicem superiorem.

Pendente appellatione, Abbas, & Monachi exposuerunt san. mem. Benedicto XIV. eorum Ecclesiam, & Monasterium ex Terræmotu, qui accidit Ulyssiponæ anno 1755. gravem jacturam subiisse, & ad restorationem ingentem pecuniæ summam requiri; hinc nulla facta mentione penden-

dentis litis facultatem petierunt, ut in opus restauratio-
nis impendere possent summam, quæ ad redemptionis
legatum pertinebat, & deposita in Monasterij arca re-
periebatur: insuperque exposularunt, ut commutata
Testatricis voluntate, Legati prædicti fructus pro manu-
tentione Ecclesiæ, & Monasterij in posterum possent
erogari.

Laudatus Pontifex, audita prius Sac. Congregationis senten-
tia, per suas litteras in forma Brevis die 29. *Aprilis* 1758.
Abbatis, & Monachorum precibus annuit, injuncto tamen
ipsis onere celebrandi singulis annis de trimestri in trime-
stre quatuor Anniversaria pro anima Testatricis, & eo-
rum, qui sub captivitatis jugo decessissent. Hoc Ponti-
ficio Indulto pacifice usi sunt Abbas, & Monachi ad an-
num usque 1775., quo tempore Captivorum Promothor
in Tribunali Nunciaturæ Apostolicæ gratiam a San. Mem.
Benedicto XIV. ipsis tributam subreptionis vitio labora-
re dixit, eo quia in precibus narrata minime fuit lis,
quæ adhuc indecisa pendebat: & hac de causa subrepti-
tium declaratum fuit Apostolicum Breve. Interposita ab hac
sententia appellatione, preces Sanctissimo Domino No-
stro nomine Abbatis, & Monachorum exhibitæ fuerunt,
ut quemcumque defectum ea de causa sanaret, & quate-
nus opus esset, commutationem voluntatis Testatricis de-
nuo concedere dignaretur, dictamque commutationem
extenderet etiam ad eam summam, quæ ex Legato sc. 20.
pro manutentione Capellæ relicto, adimpleto manuten-
tionis onere, superesset, quæque juxta Testatricis præ-
ceptum in Captivorum redemptionem erat eroganda.
Ablegatis precibus Sac. Congregationi, quæritur hodie
ab Eminentissimis PP. an Oratorum instantia exaudiri me-
reatur.

Præmittunt Monachi ad eruendam subreptionem Brevis
san. mem. Benedicti XIV. non sufficere reticentiam sen-
tentis latæ anno 1755., sed omnino probandum esse,
quod si Pontifici sententia innotuisset, petitam gratiam,
vel nunquam, vel saltém difficiliter indulgisset; Hujus
sententiæ notitiam nequaquam potuisse Pontificis
innixa erat voluntati Testatricis, quæ Pontifici per-
specta, & exposita fuit; hinc arguunt omnia eidem inno-
tuisset ad gratiam necessaria, & ad excludendum subre-
ptionis defectum.

Post hæc advertunt plures in præsentis casu verificari cau-
sas, quæ Indulti confirmationem, & quatenus opus sit,

novam concessionem suadent . Inquunt enim eorum Monasterium , & Ecclesiam anno 1694. incendio periisse ; insuper ruinam passum fuisse ex Terræmotu anni 1755. , & rursus ex alio incendio secuto anno 1773. periclitasse . Pecuniam , quæ pro Captivorum redemptione eroganda erat , in Monasterii , & Ecclesiæ restorationem impendisse ; proindeque fuisse erogatam in publicam causam , cum ex hoc opere cultus divinus augeatur , & Monachis ad vitæ sustentationem necessaria tribuantur ; hinc concludant , justa intercedente causa, Testatricis voluntatem commutatam fuisse , & modo ope sanationis posse confirmari .

Petitam gratiam assequi etiam confidunt , quia omnia , quæ a Testatrice disposita sunt , impleverunt , & per ipsos non stetit , quominus pecunia in Captivorum redemptionem erogaretur . Inquunt enim nunquam omisisse summam ad id necessariam in Arca Monasterii deponere : singulis annis per edictales litteras notam omnibus fecisse Franciscæ Telles voluntatem , ut si qui adessent Captivi cum qualitatibus ab ea præscriptis, Legati beneficio fruerentur ; hisce tamen non obstantibus, nullum inventum fuisse , qui coram Abbate insteterit , ut legatum peteret ; quare contendunt non potuisse per plures annos exequi Testatricis voluntatem servatis conditionibus ab ipsa præscriptis : & propterea existimant, præter justam & rationabilem causam , necessitatem quoque intercessisse illam commutandi -

Nec obesse , quod Nuntius Apostolicus Lusitanæ asserat , ex elencho tum antiquo , tum recenti Captivorum , qui redempti sunt, plures Captivos ad assequendum hujusmodi legatum habiles deprehendi , cum Nuntius Apostolicus id affirmet , non quia Captivi revera prob verint qualitates a Testatrice requisitas , sed quia hujusmodi probationem difficilem censet ; Quare si non expresse , saltem tacite admisit defectum Captivorum , qui necessariis requisitis præditi forent . Cæterum addunt adeo difficile non esse , ut quis suam Judæis , vel Mauris descendantiam excludat ; nam eo modo , quo se a Catholicis Parentibus ortum habere demonstrat , eo pariter modo a Judæis , vel Mauris descendantiam excludit . Spernendum pariter esse , quod modo quælibet sublata sit inter Catholicos , & Judæos , ac Mauros differentia ; Nam id accidit anno 1773. , post quam commutata jam fuerat Testatricis voluntas , & propterea ad tempus , quo Breve san. mem. Benedicti XIV. editum est, retrahi non posse .

Ajunt præterea Brevis sanationem eo fortius concedendam esse, quia nempe nullum per ipsum pio Redemptionis Operi præjudicium infertur; Nam in ultima Captivorum redemptione secuta in Lusitanæ Regno anno 1778. jussu Fidelissimæ Reginæ comprehensi etiam fuerunt, qui subditi non erant, ex quo infertur nullum Lusitanum, qui præferri debuisset, exclusum remansisse; atque ex hoc argui posse super abundantes extare reditus pro explenda Subditorum redemptione; Contra vero cum gratia ab ipsis obtenta famuletur piæ voluntati Testatricis, quæ erectionem Capellæ Beatæ Mariæ Virginis mandavit, & Monasterium hæredem ex asse instituit; hinc, si Brevis convalidatio denegetur, gravem Monasterium jacturam subiret: cum licet sit hæres, hæreditas tamen tot oneribus est gravata, ut ex ea nihil percipiat, & ob passa Infortunia Incendii, Terræmotus, & Annonæ caritatis, multum impenderit, tam in reædificationem Ecclesiæ, & Monasterii, quam in Bonorum hæreditariorum meliorationem.

Tandem, inconveniens esse ajunt, si gratia revocetur postquam spatio viginti quatuor annorum exequuta fuit, & omni diligentia adimpleta fuerunt onera a san. mem. Benedicto XIV. in Apostolico Brevi injuncta; Minimeque ejusdem gratiæ validitatem infringi posse ob reticentiam sententiæ anni 1755.: nam hujusmodi sententia, præterquam quod nullitatis vitio laboret, lata præterea fuit super jure administrationis Legati, quod est prorsus diversum a præsentis casu, in quo de Legati commutatione agitur. Nihil etiam obesse sententiam Auditoris Apostolicæ Nuntiaturæ novissimè prolatam, cum ipsi licitum non esset adversus Apostolicum Breve jus dicere, nisi prius Oris aperitionem obtinuisset.

Eñs Patriarcha plura ad rem advertit, quæ ex sua relatione Eñis PP. circumferenda videri poterunt; sententiam vero suam aperiens, sic concludit = *Omnibus tandem perpenfis circumstantiis præteritis, concomitantibus, & subsequentiibus, supplex hodiernus Abbas, sui que Monachi de transacta Agentis in Curia confusa, & inordinata veritatis expositione inculpabiles, Indulii defectu soluto, confirmatione, & gratia digni videntur.*

Nuntius Apostolicus refert, quod Oratores ex pecuniis depositis pro Captivorum redemptione ad annum usque 1758. habuerunt sc. 3310. circiter, & ab eo tempore usque ad præsens alia sc. 4700.; advertit tamen, quod multo majorem summam erogant in reædificationem

Ecclesie, & Monasterii, atque in meliorandis Testaricis Bonis; Post hæc ait = *Non puo dubitari essere l'Opera della Redenzione più pia, e meritoria di quella, in cui richieggono gli Oratori, che sia commutata, con tutto ciò ben ponderate le circostanze del caso, pare, che essi quanto alle annualità percette ed impiegate nel uso surferito non debano essere inquietati col pretesto della nullità della grazia ottenuta, per avere i medesimi occultata al S. Padre la pendenza della lite; E perciò che riguarda il futuro la rivalidazione della grazia sudetta dipende dal maturo, e savio discernimento dell'E. V., e di lei Eini Colleghi.*

Certum est, quod gratia quæcumque per obreptionem, aut subreptionem extorta sit irrita, quamvis reticentia veri, aut falsi expositio ex ignorantia, vel simplicitate sequuta fuerit: *Cap. super litteris 20. de rescriptis.* Videndum an reticentia sententiae latae anno 1755. difficiliorem reddere potuisset san. mem. Benedictum XIV. ad indulgentiam commutationem voluntatis Franciscæ Telles. Quatenus vero Breve Apostolicum irritum dijudicaretur, ponderandum, an rite processerit Curia Nuntiaturæ Apostolicæ, quæ nondum obrenta aperitione oris, illud revocavit. Demum ponderandum, an expediat, attentis circumstantiis, illud convalidare. Hoc dijudicabunt EE. VV. a quibus quaeritur.

An, & quomodo sit providendum in casu &c.

Consulendum SSmo prò Sanatione quoad summas in alios usus huc usque consumptas: firma remanente in posterum lege Testamenti Franciscæ Telles.

Sess. 25. cap. 3. de Reform.

FOROLIVIEN. SPONSALIMUM. Sponsalia per verba de futuro die 12. Martii elapsi anni inita fuerunt inter Joannem Baptistam Cafati, & Marianam Zavatti; In Apoca promisit Sponsus, interposito juramento, Matrimonium contrahere cum ad majorem ætatem pervenisset; nam de tempore subscriptionis Apocæ, vix vigesimum tertium ætatis annum excefferat; Convenit exitit de dotis quantitate, ac præterea conventum quoque fuit, ut Apoca ad publicum Instrumentum redigeretur; Demum Apocam, nedum] Sponsus, & Sponsa propria subscriptione firmarunt, verum etiam Sponsæ Pater illam signo Crucis obsignavit.

Ubi primum horum Sponsalium noticia pervenit ad Elia-
beth Corbici Sponsi Matrem, & Curatricem, graviter
indignata est, & cum ea pariter indignati sunt cæteri
consanguinei, & Assines; quare Jo. Baptista Casati sup-
plex adiit SSimum Dominum Nostrum, & exposuit se
oscitanter Sponsalia contraxisse, quæ exequi non pote-
rat ob dissentium Matris, & hunc dissentium justam præ-
bere causam resiliendi a Sponsalibus: petitque propter
ea, ut Causæ examen ad Sac. Congregationem ablega-
retur. Voti compos factus dictus Casati, bina dubia ab
E.E. VV. hodie definienda sunt.

Ad I. Advertit Casati Sponsalium contractum nihil aliud
esse, quam simplicem promissionem contrahendi Matrimo-
nium; sed insitam habere implicitam conditionem exe-
quendi contractum, dummodo res in eodem statu perman-
eat: quod si aliqua superveniat justa causa ab hujusmo-
di contractu resiliendi, statim denegandam esse illius
executionem, & contrahentes in priusnam libertatem
restitui debere; Nullam vero urgentiorem causam adesse,
ut a data fide recedi possit, Parentum dissentio; no-
tat enim, quod licet Sac. Concilium Tridentinum vali-
da declaraverit Matrimonia inita sine consensu Paren-
tum, illa tamen illicita esse dixit; Cum ergo Sponsalia
contra Parentum voluntatem inita viam sternant ad illicitum
Matrimonium, hinc deducit prædicta Sponsalia rescindi
debere, ne Sponsi contra præscriptum Ecclesiæ
agere cogantur, & lethalem culpam incurrant.

Hæc præmissis ait, Sponsalia fuisse contracta in abscondi-
to, & inscia Matre, idque per dolum, & fraudem fac-
tum fuisse, quia Sponsæ propinqui conscii erant de dis-
sensu Matris Sponsi, qui quidem dissensus statim fuit pa-
tefactus per protestationem, qua ipsa Mater declaravit,
non ex odio, sed justis de causis a Matrimonio dissentire,
nec sperandum esse, ut in posterum unquam consentiat;
quare contendit licere sibi a Sponsalibus resilire, ut Ma-
tris voluntati obsequatur; Quin obijciatur Patrem jam
obiisse, & Matris dissentium non adeo justam causam re-
cedendi a Sponsalibus præbere; Respondet enim Spon-
salia contra voluntatem Parentum irritari non vi patriæ
potestatis, sed quia a Filiis erga Parentes suos in simili-
bus casibus debitum non servatur honor, & reverentia,
quæ Divino præcepto utrique Parenti debetur, ac pro-
inde sufficere, ut unus ex Parentibus dissentiat; Mini-
me vero obesse Sponsalia juris jurandi religione fuisse
firmata; nam ea utpote contracta invitis Parentibus,

nunquam juramento confirmantur, quia juramentum non debet esse vinculum iniquitatis, nec contrahentes ad executionem adigi posse. Idque magis in Foroliviensi Diœcesi observandum, quia Synodali lege irrita declarantur Sponsalia inita contra voluntatem Parentum, etiamsi juramento fuerint munita.

Pro dissolutione vero Sponsalium urgere etiam imminens periculum quod Jo. Baptista Casati ab ipsa Matre hæreditate privetur, prout pluries protestata est; quod sane non leve præjudicium eidem afferret, cum Mater unica superstes sit de familia sua, & opulentum habeat Patrimonium. Plurimi etiam habendum esse Propinquorum dissensum, quorum timenda indignatio est, & præsertim divitis Patruis prole carentis, a cujus hæreditate arceretur, quoties celebrandum foret Matrimonium; Urgere tandem sui ipsius dissensum, & a conciliatis Nuptiis aversionem. Hinc ne bonorum jacturam patiatur, & odia, & dissidia inter Propinquos oriantur, neve cum invita Uxore vivere cogatur, dissolvenda esse sustinet Sponsalia, sibi que pristinam libertatem restituendam; Quæ quidem omnia eo vel magis ad dissolutionem suadere debent, quia dum Apocam obsignavit, adeo rudis erat, & expers, ut prorsus ignoraret quid ageret, & Mulieris calliditate, earumque Amicorum circumventionibus ad Matrimonii promissionem ductus fuit.

Nec Matris dissensum ut irrationabilem traduci posse, quia omnes Cives Forolivienses cujuscumque Ordinis, ætatis, & conditionis, hujusmodi Sponsalia improbant, & Matris dissensum rationabilem dicunt; Idque etiam confirmavit Vicarius Capitularis, & Eminentissimus Emilie Legatus; quare concludit injuria redargui Matris, & Propinquorum dissensum, cum omnium Civium, ipsorumque Civitatis Præsidum assensu, & opinione hujusmodi Sponsalia improbentur.

Rem tamen intimius perscrutando contendit, alia non deesse momenta, cur datam fidem servare non debeat; At enim, quod Puellæ ingenium, & vivendi ratio, licet nihil ab honestate alienum præferat, multum tamen ab ipso discrepat. Addit se natales sortitum esse ab honestissimo, & opulento Mercatore, qui Patrimonium reliquit satis pingue, ut vitam suam, propriamque Familiam sustentare valeat; At sponsam omnibus fortunæ bonis destitutam esse, ejus Patrem Sarcinatoris, Matrem vero Obstetricis artem exercere, & ambo coactos fuisse per varia loca discurrere, & in aliorum famulatu sese adicere, ut victum comparare possent; Ex hisce omnibus arguit

arguit justum esse Matris dissentum, & justam quoque ipsum habere causam, ut a data fide recedat.

Ad II. Advertit Ecclesiam ex assueta equitate ad censuram comminationem contra detrectantes exequi promissa Sponsalia, nunquam devenire consuevisse, etiamsi dissensus nullo justitiae fundamento fulciatur, quando dubium oriri possit, quod scandala, & gravia damna eveniant; Multo magis in praesenti casu a quicumque poena abstinendum esse, quia agitur de Sponsalibus clam, dolo, & fraude contractis, quibus nec Mater, nec caeteri Parentes assentiuntur, & justissimae concurrunt causae, ut ab illorum executione recedatur.

Alia vero ex parte, Sponsa inquit ad I., Sponsalia exequi omnino debere, cum mutuo contrahentium consensu inita fuerint, mutua deliberatione contracta, & juris jurandi religione, & obligatione Camerali firmata. Addit Virum a data fide recedere non posse, vel quia Apocam ob signavit cum imperfectae adhuc esset aetatis, vel ob passam ad contrahendum seductionem, vel ob impedimentum, quod eidem pro celebratione Matrimonij a propria Matre, & Propinquis dissentientibus praebetur, vel demum ob conditionis disparitatem, aut inimicitias, & scandala ex Matrimonio oritura, cum praedicta omnia a veritate prorsus sint aliena. Notat enim Jo. Baptistam Casati de tempore initi contractus in vigesimo quarto aetatis anno fuisse constitutum, quae sane aetas longae exuberat, ut valide hujusmodi contractus celebrentur; nam in Maribus quatuordecim; in Faeminis vero duodecim anni requiruntur; Eademque Sponsalia, nec clanculum, aut tumultuarie inita fuisse, sed libera viri voluntate, & postquam eidem patefactae fuerunt difficultates omnes, quae forsitan evenire potuissent.

Minimeque obeisse Matris dissentum; Praemittit namque primo Matrem semper Filio insensam fuisse, ne Matrimonium contraheret, cum alia plurima distulerit connubia, licet paris essent conditionis; Inde vero advertit Juris civilis leges impediennes Matrimonij celebrationem ob Parentum dissentum, Sacrorum Canonum decretis coercitas fuisse, & ad Matrimonij libertatem tuendam declaratum extitisse ad illius validitatem sufficere liberum contrahentium consensum, numquam vero consensum illorum, sub cujus potestate contrahentes ipsi existunt; Fortius in praesenti casu posthabendum esse Matris dissentum, quia inspecto etiam Caesareo jure, Sponsalia Filiorum familias ob Matris dissentum minimè irritantur;

Extraneam quoque esse dispositionem Synodi Dioeceseos Foroliviensis; Nam Synodus loquitur de Patre, qui tantum in Filios potestatem habet, atque insuper requirit, quod illius dissensus rationabili nitatur fundamento; At Joannes Baptista Casati ob Patris obitum, factus est sui juris, Mater vero nullam habet justam causam, ne Sponsalibus assentiatur.

Nec Sponsalia retardari debere, ex quo Mater minata est filium hæreditate privare, vel quia Sponsi Propinqui dissentiant; Respondet enim de hisce omnibus monitum fuisse Joannem Baptistam Casati, antequam contractui subscriberet, & tamen spretis tum propriæ Matris minis, tum Propinquorum indignatione Sponsalia contraxit; quare contendit, non posse modo a Sponsalibus resilire ob causas, quas ante contractus celebrationem præsciverat. Parvi facienda esse ea quæ proferuntur de natalium disparitate; Fatetur se genitam ex Patre Sarcinatore, & Matre, quæ Obstetricis artem exercet; Verum advertit Jo. Baptistam Mercatoris filium esse, & inter illius Matris Consanguineos transactis temporibus fæminas fuisse, quæ Obstetricis munus exercuerunt; Demum scandala, & dissidia, quæ evenire posse contenditur, si Matrimonium contrahatur, Sponsi Consanguineos, & Cognatos asserere, quin ullum proferant documentum, solumque hoc dicitari, ut ipse a contrahendo Matrimonio retraheretur.

Ex his Infert ad II. Dubium; Jo. Baptistam Casati omnibus Juris Canonici remediis cogendum esse, ut datam fidem adimpleat, cum præsertim Sponsalia sint juramento firmata, quo casu oritur obligatio illa omnino exequendi. Vicarius Capitularis plura ad rem advertit, quæ videri poterunt ex sua relatione inter monumenta causæ circumferenda; votum tamen aperiens ait = *Dubitari potest an Sponsalia per dictum Casati ex juvenili levitate, aut inscia ejus Matre, & Curatrice contracta licita, & legitima essent, atque obligatoria, & quamvis ejusmodi essent, cum dissensus Parentum justam semper præbeat causam Filio resiliendi a Sponsalibus etiam juratis, licitus propterea, & justus videtur recessus dicti Jo. Baptistæ ab assertis Sponsalibus initis cum Marianna ob jam superventum dissensum, atque indignationem Matris exheredationem etiam minantis, nec non Consanguineorum & Affinium. Nullo enim modo irrationabilis videtur istorum dissensus, & reluctancia. Quod autem certius, & indubitantius est, Mariannam Matri, & propinquis dicti Casati admodum invisam esse, modoque aversionem in eam, ipsum quoque*

concepisse, & proinde ex Matrimonio, si unquam ad effectum perduceretur, odia, inimicitias, perturbationes, aliaque gravia incommoda obventura fore, ac acerbos, & infelices exitus metuendos.

Sponsalia nedum mutuo contrahentium dissensu dissolvi possunt, verum etiam unus ex Sponsis, licet alter dissentiat, potest a data fide recedere, si justam habeat resiliendi causam. *Cap. Quemadmodum de Jure jurando = Inter justas, & rationabiles causas, ex quibus contracta Sponsalia dissolvuntur, locum habet Parentum dissensus. Benedictus XIV. Inst. 46. num. 11. Franciscus Muscettola diss. de sponsal., & Matrim. Filiorum fam. relata a Zaulo in opere ad statutum Faventiae a num. 145. ad 177. pluribus adductis auctoritatibus tuentur, quod Sponsalia sine Parentum consensu inita illicita sunt, & ob Parentum dissensionem dissolvi possunt, licet juramentum intercesserit. Et dictus Muscettola loco citato num. 110. tenet statutum in jure esse, ut Sponsalia quantumlibet jurata, vel ab ipso principio non obligent, vel sint omnino dissolvenda, quando ex adimplemento damna timeri possunt; Cumque ex Sponsalibus maxime cum persona vilis conditionis contractis plerumque infelix exitus oriri solet, hinc infert hujus generis promissiones quamvis juramento firmatas nihil obligare, & illarum executionem impediri debere. Immo Cosci de Sponsalibus Filiorum fam. *Vot. IV. num. 162. ad 165. cum aliis ab eo allegatis contendit eo fortius prædicta Sponsalia neque ex vi juramenti adimplenda fore, si ob gravem Parentum indignationem timeatur quod Filij illorum hæreditate privati remaneant.**

Dubium oritur an ea, quæ de Parentum dissensu quoad Sponsalia Filiorumfamilias statuta sunt, locum habeant, si defuncto Patre, Mater tantum supervit. Quæstionem hanc illustrat dictus Cosci *vol. 2. citati operis, a num. 62. ad 76.*, & pro affirmativa sententia concludit ductus ratione, quod in Sponsalibus Filiorumfamilias Parentum consensus requiritur, non ratione patriæ potestatis, sed ut debitus honor ipsis servetur; qui quidem honor ex Decalogi præcepto æquetribuendum est Patri, & Matri: & Patre defuncto, jura reverentia universa coalescunt favore Matris; quare concludit ad dissolvenda Sponsalia Filiorumfamilias, viduæ Matris dissensum sufficere.

Hunc autem Parentum dissensum præpedire executionem

Sponsalium Filiorum familias, & illorum Matrimonia sic contracta illicita esse sustinet *Fagnau. in Cap. Tua de Sponsat. impuber. num. 14*, & 15., si Parentes ipsi iusta de causa assentiri renuant voluntati Filiorum; quia nempe indignum Matrimonium contrahere desiderant. Quænam vero Matrimonia jure indigna censeantur, Judicis arbitrio, & prudentiæ judicandum reliquit *Bofs. de contract. Matrim. cap. 11. num. 167.*, ubi ad rectum hac super referendum judicium, hanc regulam tradit = *Porro ad dignoscendum, an nupsit digno, vel indigno spectanda sunt utriusque Conjugis progenies, seu nobilitas, animi bona, mores, divitiæ, legitima natalia, & alia; & secundum ea prudens Iudex, attentis moribus Civitatis, judicabit.*

Ponderandum modo est, an rationabili fundamento nitatur dissensus Mariæ Corbici, ut impedimento esse possit executioni Sponsalium, quæ Filius contraxit. Præ oculis habenda sunt, quæ disponuntur in Synodo Foroliviensi, in qua *cap. 12. de Sacramento Matrimonij, & Sponsalibus hæc habentur = Quod si de Sponsalibus Filiorum familias res sit, a consensu excipiendo abstineant Animarum Pastores, nisi prius Parentum voluntatem exploraverint; idcirco eosdem graviter movebunt, ne id ipsis dissentientibus agant; quinimo illos edoceant Parentum dissentium, si rationabili nitatur fundamento, justam offerre causam, qua Sponsalia, etsi jurata, dissolvantur; Matrimonia vero quamvis ex se valida, illicita tamen ex hujusmodi dissensu fieri.*

Sac. Congregatio, iusta concurrente causa, Sponsalium executionem denegavit, licet alter ex contrahentibus illorum adimplementum urgeret. In *Senogallien. Sponsalium* Marchio Ludovicus Baviera Sponsalia inierat cum nobili Puella Barbara de Benedictis, quæ promissionis Syngrapham sic conceptam obsignavit = *Io sottoscritta prometto, mi obligo, e giuro in nome della SSiña Trinità di prendere per legitimo Sposo il Signor Marchese Ludovico Baviera di questa Città, e non altro* = & Marchio vicissim suam fidem iisdem repetitis verbis sponndit. Cum autem Matrimonij celebrationi sese opponeret Puellæ Pater, qui in actis protestationem emiserat, quod si Sponsalia fuissent valida intendebat privare suam filiam paternam successione; Ludovicus vero pro Sponsalium adimplemento instaret, tria de hac questione proposita fuerunt Dubia I. *An constet de Sponsalibus in casu &c., & qua-*

quatenus affirmativè II. *An sit locus coactioni in casu &c.*
 III. *An D. Barbara possit Matrimonium contrahere cum alio Viro, quatenus nolit exequi Sponsalia de quibus agitur in casu &c.* Die 12. Maij 1714. ad I. responsum fuit *Affirmativè*, dilata resolutione II., & III. Dubij. Resumpto postmodum Causæ examine; die 1. Septembris ejusdem anni plenis suffragiis prodiit resolutio *Ad II. Negativè*, *ad III. Affirmativè. lib. 64. decretorum pag. 139., & 346.*, & id ipsum confirmavit in *Neapolitana Sponsalium* 31. Julij 1728., & in *Gallipoletana Sponsalium* 28. Februarij 1733. Contra vero Sponsalium executionem demandavit, si absque rationabili causa a data fide alter ex Sponsis recedere præsumeret, ut in *Neapolitana Sponsalium* 19. Septembris 1722., in *Colonien. Sponsalium* 26. Aprilis 1732., & in *Bononien. Sponsalium* 26. Martij 1735.

Quando autem de Sponsalium validitate constat, & nulla iusta subest causa recedendi, mandat Innocentius III. in *Cap. Præterea de Sponsalibus*, quod = *Qui de Matrimonio contrahendo purè, & sine omni conditione fidem dederunt, commonendi sunt, & modis omnibus inducendi, ut præstitam fidem observent.* Quare si Vir renuat, *Alexander III. in cap. Ex litteris 10. eod. tit.* iussit, quod per Ecclesiasticas censuras compelli debeat; si vero Mulier, *Lucius III. in Cap. Requisivit 17. ejusdem tituli interrogatus ab Episcopo Rapalen.*, qua censura compelli deberet, respondit = *Quod cum libera debeant esse Matrimonia, monenda est potius, quam cogenda, cum coactiones difficiles soleant exitus frequenter habere.*
 Omnibus itaque ponderatis circumstantiis, dignabuntur EE. VV. decernere.

I. *An Sponsalia sint exequenda in casu &c.*

Et quatenus affirmativè.

II. *An sit locus coactioni in casu &c.*

Negativè ad utrumque: & ad D, Secretarium ad mentem: & mens est quod solvantur Annæ Mariæ per Joannem Baptistam scuta tercentum.

NEPESINA UNIONIS. Parochialis Ecclesia S. Andreæ Oppidi Campaneani, quæ Populo erat fere destituta, die 15. Septembris anni 1781. unita fuit Archipresbyteratui alterius Parochialis, & Collegiæ Ecclesiæ S. Jo. Baptistæ ejusdem Oppidi. Unionem hanc impugnavit Communitas: & disputato dubio = *An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 15. Septembris anni 1781. in casu &c.*, nulla in Congregatione habita die 5. Aprilis currentis anni capta fuit resolutio, sed injunctum est Episcopo, ut præfigeret terminum Communitati ad deducendum jura sua cor. eodem Episcopo.

Mandata EE. VV. exequuta fuerunt, atque ex foliis a Magistratu Campaneani exhibitis patet, quod Communitas unioni assensum præbet, dummodo præservetur jus, quod eidem Communitati competit eligendi nempe Administratorem reddituum Fabricæ Ecclesiæ S. Andreæ: quod in eadem Ecclesia consuetæ peragendæ sint Functiones, & in Publicis Supplicationibus binæ eleventur Cruces: quod demum Archipresbyter S. Jo. Baptistæ onus habeat propriis sumptibus Vice-Parochum deputandi, qui in exercitio Curæ animarum totius Oppidi ipsum coadjuvare teneatur.

Episcopus refert = *Occurrebat primum, futurum consultius, si utramque Paræciam, divisis plane, ut ante a juribus, EE. VV. paterentur consistere, modo ex Parochialis Collegiæ hominum numero, qui ad mille, & quingentos excrevit certa divideretur quantitas præfixis finibus Parochiæ S. Andreæ assignanda. Rem silentio preffi, dum ad loci faciem meum consilium exegerim, ibique præfens, quid revera expediret discussurim. Deprehendi itaque commodiorem divisionem vix, aut omnino fieri non posse, nisi ab eo via tractu, qui a Collegiata ad S. Andreæ Ecclesiam, procurrit. Verum si hinc peteretur divisio, vix homines circiter quinquaginta Parochiæ S. Andreæ subderentur; id quod nullum ferè levamen Parocho Collegiæ afferret Parochianis plus æquo gravato, & congruo proventus destituito, & in commodum alterius Parochi cederet, qui minori labore fatigandus, meliorem censum exigeret.*

Suam vero sententiam aperiens ait. *Ea res sane me movet, ut hanc Ecclesiarum Parochialium unionem æquitati consonam putem, Parocho Collegiæ, modo Economum decenti stipendio cogatur in laboris partem adscire, commodam, Populo vero quam maxime utilem. Huc vota accedunt Magistratus illius Terræ, qui eandem unionem expedire undequaque pernoscens, dummodo sibi integra manent*

neant, quæ municipalibus jubetur legibus jurâ, illam probat, expetitque.

Quod in hac causa animadvertendum erat, deprehendere poterunt EE. VV. ex Folio distributo pro Congregatione diei 15. Martii currentis anni, in quo descripta primo fuit; Dignabuntur illud resumere, ac definire.

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 15. Septembris anni 1781. in casu &c.

In decisis juxtâ votum Episcopi, & ampliùs.

BALNEOREGIEN. Capitulum Ecclesiæ Cathedralis Balneoregionensis, cum in elegantiorē formam construere optaret Aram principem ejusdem Ecclesiæ Deo in honorem Divi Bonaventuræ dicatam, instetit penes Apolloniam Majoni, ut ultra summam sc. 100., quam ejus prædefunctus Vir pro dicti Altaris ornatu reliquerat, aliquid de proprio ad operis perfectionem impenderet; Canonicoꝝ votis annuit pia Mulier; At ubi id innotuit Nicolao Vittori, statim ipse suam pandidit voluntatem = *di voler essere preferito in detta Opera Pia, per essere egli antico Gentiluomo della Città, ed avere interesse nell' Altare Judetto; godere, e possedere la di lui casa da tempo immemorabile una delle tre Chiavi della Porta ferrea dove si conserva l'insigne, e preziosa Reliquia del Braccio di S. Bonaventura nostro Concittadino, e Protettore.*

Quod a Nicolao Vittori expositum fuerat acceptavit Capitulum; quare accedente Episcopi consensu, die 22. Decembris 1747. stipulatum fuit instrumentum, quo dictus Vittori onus assumpsit conficiendi propriis sumptibus Altare Majus dictæ Cathedralis Ecclesiæ, quin de legato sc. 100., & de pecuniis in hanc causam a Capitulo cumulatis aliquid perciperet, quia hujusmodi pecunias Episcopi, & Capituli arbitrio erogandas reliquit pro aliis Ecclesiæ ornamentis; Conventum tamen in eodem Instrumento fuit, quod Idem Vittori facultatem haberet apponendi in dicto Altari Stemma gentilitium suæ Familiæ.

Cum autem hodiernus Episcopus Ecclesiam Cathedralē fastidientem invenisset, & illius restorationem aggredi vellet, oportuit hinc ornamenta omnia, & Basem ipsam Altaris Majoris, ac gentilitium Stemma Familiæ Vittori a suo

a suo loco movere, ut opus perfici posset. Completis postmodum restaurationibus, Joa. Baptista Vittori, Nicolai filius Monitorium cor. A.C. expedit, quo petit, ut propriis Episcopi expensis Altare Majus, & suæ Familie Stemma in pristinum locum collocaretur. Jussu SSm̃i Domini Nostri hujusmodi instantia remissa fuit ad Sac. Congregationem. Ne verò Ecclesiæ fabrica longius protraheretur, Episcopo facultas data est restituendi Altare ad pristinum locum. Opus perfecit propriis sumptibus Episcopus, qui expensarum reintegrationem hodie exoptulat; quare rogatur Em̃i PP. ut super dubiis inferius transcriptis proferant judicium.

Ad I. inquit Vittori, Episcopo onus inherere restituendi in pristinum suis expensis Aram principem Ecclesiæ Cathedralis, cum ipse ex juris dispositione teneatur quartam partem redituum Mensæ in restaurationem Cathedralis impendere, & sicuti Ecclesiam manutene cogitur, ita tenetur etiam illius Altaria reficere, solumque onus in ipsum Vittori refundere posse, quatenus demonstraret ejus mandato Altare prædictum fuisse demolitum, vel rem utilem ei gessisse, dum illud ad locum ubi fuerat constructum restituit; At neutrum ex hisce probari posse affirmat, cum Altaris demolitio, ipso prorsus incio, & jubente solum Episcopo, sequuta fuerit: & quia illud ad suum locum restituit, non inde tamen gessit rem utilem, ut expensas repetere valeat.

Neque ullam obligationem desumi posse ex instrumento stipulato anno 1747.; nam in hoc instrumento Nicolaus Vittori promisit Altaris consecutionem, & assumptum onus adimplevit, opusque juxta conventas leges ad finem usque perfecit; Perperam vero ex obligatione construendi Altare inferri ad onus perpetuæ illius manutentionis, quia de hoc nullum verbum excidit in dicto Instrumento, & ipsa reticentia probat defectum obligationis.

Multoque minus teneri in vim juris patronatus, quia Patronatus acquiritur fundatione, constructione, aut dotatione: sed Familia Vittori nunquam fundum dedit, ut Ara Major construeretur, nec integre illam extruxit, aut dotem ei constituit; nec ex eo solum desumi posse Patronatum, quod ornamenta marmorea subministravit, quia id fecit ex sola liberalitate, & devotione erga Divum Bonaventuram, & exemplum sequuta fuerat alterius pii Benefactoris, qui Tabulam pictam dono dederat; De cætero sustinet, quod Ecclesia propriis expensis semper Candelabra, & Sacras Suppellectiles pro Altaris ornatu

comparavit . Ad acquirendum vero patronatum necessario requiri , ut tota Capella a Patrono extruatur , & de omnibus Suppelleſtilibus provideatur ; Idque fortius obſervandum eſſe in præſenti caſu , quia agitur de Altari Majori Eccleſiæ Cathedralis , ſuper quo nullo unquam titulo a Laicis patronatus acquiri poteſt . Demum addit , quod licet Altaris patronatu fruereſſet , non inde tamen adigi poſſet ad ſubeundas expenſas pro reſtitutione in priſtinum ejuſdem Altaris ; cum nulla ex parte Epilcopi præceſſerit interpellatio , dum Altare demolitum fuit , & ad perficiendam Eccleſiæ Cathedralis reſtaurationem , huiusmodi neceſſarium erat Altare Majus ſolo æquare , nam Eccleſiæ reſtaurationes , & ornamenta expleri poterant , quin d. Altare a ſuo loco dimoveretur .

Ad II. advertit Stemmata ſuæ Familiæ omnino reponenda eſſe in eodem loco , ubi antea collocata erant , ut perennis habeatur memoria constructionis Altaris expletæ ab ejuſ Patre , qui Altare ædificare promiſit , quia aſſentiente Epilcopo , & Capitulo indultum ei fuit , ut perpetuo ſuæ Familiæ Stemmata ibi retineri poſſent .

Contra vero Promothor Fiſcalis contendit ad I , Epilcopum reintegrandum eſſe de omnibus expenſis , quas de proprio erogavit , ut in novo Preſbyterio Altare Majus collocaretur ; Ait enim Familiam Vittori Altaris patronatu gaudere , idque etiam factum fuiſſe ipſum Ioabapiſtam Vittori , dum Monitorium cor. A. C. expedit . Ad Patronum vero ſpectare Altaris manutentionem , proindeque teneri Vittorium tanquam Patronum reintegrare Epilcopum de expenſis , quas erogavit . Perperamque objici Nicolaum Vittori promiſiſſe Altaris constructionem , nunquam vero ejuſdem Altaris manutentionem : Reſpondet enim , quod ad inducendum onus manutentionis , non requiritur , ut in actu conſeſſionis Patronatus explicite Patronus aſſumat onus manutentionis Eccleſiæ , vel Altaris , ſed onus huiusmodi infixum eſſe ipſi qualiſiati patronali , ita quidem , ut abſque ulla explicita obligatione , in ipſo actu acquisitionis Patronatus onus manutentionis inducatur .

Ad II. inquit , non licere Vittori Stemmata ſuæ Familiæ in Altari apponere , quoties renuat expenſas reficere , cum huiusmodi Stemmata ſint ſigna Patronatus , quem ipſe amittit , ſi onus reædificandi Altare ſubire recuſet .

Clemens III. *in cap. Nobis 25. de jure patronat.* ita diſponit : *Inquiſitioni tuæ , tale damus reſponſum , quod ſi quis Eccleſiam cum aſſenſu Diœceſani conſtruxit , ex eo juſpatro-*

natum acquirit = Quæ de Ecclesiarum patronatu statuta sunt, inquit Doctores, locum etiam habere quoad patronatum Capellarum: hinc *Riccium in prax. part. 4. resol. 342. num. 1. Antonell. de regimine Ecclesiæ lib. 1. cap. 2. num. 33. Barboz. de potest. Episcopi allegat. 102. num. 10.* sustinent, quod si Capella reparatione, vel nova indigeat constructione, Patronus teneatur omnes expensas subire, quæ pro hujusmodi constructione, vel reparatione necessariæ forent; Idque confirmant *Sperell. decis. 60. num. 11. Amostaz. de causis piis cap. 6. num. 21. Ventrigl. in prax. part. 2. annot. 19. §. unico num. 33.*, qui addunt, quod Patronus ab initio foundationis teneatur conferre dotem, quæ pro omnibus Capellæ indigentibus sufficiat, & sic etiam pro reparatione, & fabrica: & si ab initio dos non fuerit sufficiens, onus habet suis sumptibus reparandi, & reædificandi, cum hæc obligatio Patronatui sit infixæ.

Advertunt *Lambert. de Jurepat. lib. 1. part. 1. quest. 11. art. 4. num. 1.*, & *Card. de Luca de jurepatr. disc. 25. num. 14.* quod Patronus prædicta onera subire debet, etiam si non habeat jus præsentandi, sed tantum jura honorifica, & agatur de Altari Majori Ecclesiæ Conventualis, ubi extet Chorus, & peragantur Functiones Ecclesiasticæ, cum hujusmodi actus, divinum cultum respicientes, non possint a Patrono impediri.

Pignattellus tom. 9. consult. 82. num. 145. refert resolutiones Sac. Congregationis Episcoporum, & Regularium editas in *Mutinen. 2. Maii 1601. 2. Januarii 3. Julii 1602. 9. Januarii 1604.*, & *9. Octobris 1618.*, quibus definitum fuit, Patronis Capellarum, & Altarium, quæ essent inornatæ, vel reparatione indigerent, præsumendum esse terminum ad faciendas restaurationes, & si post tertiam monitionem id præstare detrectent, sit in facultate Ordinarii, vel Superiorum Ecclesiarum dictas Capellas, & Altaria destruere, vel aliis concedere.

Existimat *Piton. de controv. Patron. allegat. 12. num. 29.*, & *30.*, quod si Ecclesia propter nimiam vetustatem reparatione, vel etiam nova reædificatione indigeat, & ex aliqua justa causa necesse foret, ut fieret magis ampla, puta, quia est Cathedralis, aut Parochialis, tunc Capellæ Patronus cogi non possit ad subeundas expensas, quæ pro ampliatione requiruntur, sed solum teneatur ad expensas respondentes statui antiquo Ecclesiæ, vel Capellæ juxta pristinam dimensionem, in forma tamen elegantiori, & recentis architecturæ. Verum si Ecclesia

ne.

necessario sit reædificanda, & reædificatio perficiatur juxta consuetam suam dimensionem, sed forma magis eleganti, teneatur Petronus pro elegantiori ornatu.

Ponderandum in casu est, an Ecclesia Cathedralis Balneoregien. necessaria reparatione indigeret, & propterea abs re non erit resumere Folium causæ *Balneoregien. Ecclesiæ Cathedralis* distributum pro Congregatione diei 22. Junij 1776., quod publici juris est in *Thesauro Resolutionum Sac. Congregationis Tom. 45.*, ubi multa de necessaria ejusdem Ecclesiæ restauratione adnotantur. Ponderandum, in qua summa Episcopus efflagitet, aut petere possit expensarum reintegrationem, ut rite definiri valeat.

I. *An expensæ pro collocatione, seu repositione in pristinum Altaris veteris S. Bonaventuræ in Ecclesia Cathedrali Balneoregien. reficiendæ sint Episcopo in casu &c.*

Et quatenus negativè.

II. *An in eodem Altari reponendum sit Stemma Familiæ Vitori in casu &c.*

Ad I. Negativè, & amplius.

Ad II. Affirmativè, & amplius.

NUCERINA CANONICATUS. Pia Mulier Joanna de Gabriellis in Testamento exarato die 1. Augusti anni 1627. hæredem instituit Jacobum Riccium Virum suum; quo defuncto jussit, ut de bonis suis erigerentur tot Canonici in Ecclesia S. Petri Saxoferrati annui redditus scutorum quadraginta pro quolibet. Patronatum activum reliquit tam Masculis, quam Fæminis Familiæ Gabrielli incolentibus in d. Oppido, servata tamen inter descendentes majoris ætatis prærogativa, iisque deficientibus, illum detulit Vexillifero pro tempore ejusdem Loci. Vult insuper = *Quod Canonici nominandi, & præsentandi teneantur alternis hebdomadis in Choro dictæ Ecclesiæ dicere, recitare, canere, & persolvere Horas Canonicas diurnas, & nocturnas. . . . & unusquisque debeat qualibet hebdomada in infinitum celebrare Missas tres, scilicet die Lunæ, Mercurii, & Veneris, & ulterius quolibet Mense Missam unam* = Post hæc ait = *Et si præsentati, & instituti Sacro Presbyteratus ordine fuerint initiati, vel qui possint illico eo initiari, alias quousque non fuerint eo initiati, insigniti teneantur nihilominus servire Choro in recitandis horis prædictis alternis hebdomadis, si nulla legitima excusa-*

tio intercedat arbitranda arbitrio Reverendissimi Episcopi, & quocumque impedimento non obstante Missas præfatas modis, & formis præmissis ab aliis Presbyteris celebrari faciant, ac etiam teneantur, celebrantè solemniter Archipresbitero, fungi officio Diaconatus, & Subdiaconatus in defectum aliorum.

Post Testatricis obitum, lis orta est inter illius Consanguineos, & Communitatem, ac Vexilliferum Saxoferrati super pertinentia Patronatus activi dictorum Canoniciatum. Verum die 5. *Octobris* anni 1727. transactio inter partes inita fuit, qua reservato Consanguineis dictæ Testatricis jure nominandi ad Canoniciatum sub titulo S. Petri, Jus patronatus activum Canoniciatum sub invocatione Omnium Sanctorum, & S. Pauli Communitati, & Vexillifero Saxiferrati perpetuo fuit attributum.

Obiit die 15. *Februarij* anni elapsi Sacerdos Joseph Bravi, qui Præbendam Canonicalem sub titulo Omnium Sanctorum possidebat; Oportebat hinc ad novi Canonici electionem devenire; sed hujusmodi electio absque dissidio perfici non potuit. Vexillifer Saxiferrati anno 1781. erat Antonius Agostini, qui tamen jussu Sac. Consultæ ab Officio fuit suspensus, & in ejus locum subrogatus Benedictus Marini; Electionem Canonici tam Agostini, quam Marini ad se spectare unusquisque autumabat; Primus assererat, se ab Officio fuisse suspensum, sed postmodum reintegrationem obtinuisse, & propterea ad vacantem Canoniciatum præsentavit Clericum Aloysium Cefauri; Contra vero Benedictus Marini, spreto hujusmodi reintegratione, ad dictum vacantem Canoniciatum, nominavit germanum fratrem Ojoardum Marini.

Clericus Marini obtenta nominatione, statim adiit SSmum Dominum Nostrum, & Canoniciatum institutionem efflagitavit; Obstitit alter Clericus Aloysius Cefauri, & obstitit etiam Capitulum, qui Clericum Marini adeo rudem esse dixit, ut licet in decimo octavo ætatis anno esset constitutus, adhuc tamen legere, & scribere nesciret, & propterea inhabilem ad Sacros Ordines suscipiendos, & Capituli, & Canoniciatum onera subeunda; Quæstionis examen ab Esmo Pro-Datario judicio Sac. Congregationis ablegatum fuit; quare proponitur infrascriptum Dubium ab EE. VV. definiendum.

Inquit Clericus Marini aliena prorsus a veritate esse, quæ de ejus ignorantia dictantur, cum contrarium eruatur ex depositione Ludi Magistri, & ex testimonio aliorum afferentium ipsum assidue Scholæ interfuisse, & Studiis pro-

profecisse. Ab Episcopo Nucertino Clericali Tonsura fuisse insignitum, quod certe nunquam Ordinarius fecisset, si de ejus scientia certum testimonium non habuisset. Spernendam pariter esse nominationem factam ab Antonio Agostini; nam is die 21. Julij, & 11. Augusti anni 1781. jussu Sac. Consultæ ab Officio Vexilliferi fuit suspensus, & in ejus locum die 19. Augusti ejusdem anni extractus Benedictus Marini: hinc concludit, Agostini nullum jus habuisse, ut ad vacantem Canonicatum nominaret.

Nec obeffe, quod a Sac. Consulta die 15. Decembris anni 1781. dictus Antonius Agostini ad munera publica obeunda fuerit reintegratus; Advertit enim hujusmodi reintegrationem nihil aliud præferre, quam illum habilem reddere ad interessendum publicis Comitibus, & ad Officia Communitatis exercenda, nunquam vero ad Muneris Vexilliferi, a quo fuit dimissus obtinendam reintegrationem; Idque etiam resultare ex aliis ordinibus a Sac. Consulta postmodum datis, quibus mandatum est, ut Benedictus Marini dimisso ære alieno, quo antea cum Communitate gravabatur, in Officio Vexilliferi perduraret. Parumque afficere, quod in Sacerdotali ordine institutus, non sit, cum Canonicatus hujusmodi qualitatem minime requirat, & Testatrix, quæ illum fundavit, indulset, ut Canonicus per alium Missarum onera adimplere posset, quousque ad Presbyteratus Ordinem non fuisset promotus.

Clericus Aloysius Cesauri, licet monitus, sua jura deducere minime curavit.

Episcopus in Epistola ad Eñm Pro-Datarium data referens quæstionis statum ait = *Il fatto sia, che è in questione, se Benedetto Marini, che come attuale Consaloniere di Sassoferrato ha fatto la nomina di questo Canonicato in persona del Chierico Odoardo suo Fratello carnale sic vero e legitimo Consaloniere, e per conseguenza, se possa come Consaloniere fare questa nomina Antonio Agostini, che era il vero Consaloniere di Sassoferrato: mesi addietro fù sospeso dall' esercizio della sua carica con ordine di Roma, indi a non molto tempo con altro successivo ordine di Roma segnato dalla Sag. Consulta fù reintegrato. Di questa reintegrazione egli è stato impedito di godere l'effetto stante la opposizione del Giudice locale, che io non sò quanto sia ragionevole. Frattanto atteso l'ordine di sospensione sudetto fu dal Buffolo delli Spicciolati estratto Benedetto Marini sudetto a servire da Consaloniere provisionale, e come tale*

UA
tro-

trovandosi in esercizio in questo tempo, ha creduto di poter fare la nomina =

De Clerici Marini scientia refert = *Le opposizioni, che l'Arciprete, e Canonici di Sassoferreto fanno al detto Chierico Marini restringendosi all'incapacità, o sia ignoranza, giacche è pur troppo vero, che non sa leggere, ancorche D. Francesco Mozzetti di lui Maestro gli faccia ut attestato colla espressione del competenter legere, & scribere nescit, che si può leggere competenter legere, & scribere nescit = da chi sa, che il Maestro ogni anno per la sua riforma deve passare sotto i voti de Consiglieri, tra i quali il Marini può avere buon partito, e per la parentela, e per le aderenze. Io che hò esaminato questo Chierico Odoardo Marini nel mese di Luglio scorso allorchè mi richiese d'iniziarlo alla prima Tonsura convengo nella rappresentanza, che i Canonici fanno di lui, e dico, che non sa leggere il latino, e dovendo salmeggiare, in Coro, non è possibile, che possa farlo, se non si abilita nel leggere, progresso, che diciotto anni di sua età, e dieci almeno di studio per imparare a leggere, non fanno sperare con fondamento =*

Addit præterea = *Ciò però che più interessa si è il sapere, che il Chierico Marini non può godere di questa nomina, perchè la Fondatrice richiede la qualità Præbiterale, se non in atto almeno in potenza, e fra tanto, che non siano ordinati Sacerdoti vuole la Testatrice, che li Canonici nominati debbano ministrare all'Arciprete celebrante nel Ministero di Diacono, e Sudacono. Da tutti questi Ordini Sagramenti è troppo distante il Chierico Marini, il quale per godere questo Canonicato dovrebbe avere ventiquattro anni, e non diciotto =*

Demum inquit = *Sento a dire, che Antonio Agostini reintegrato al Consalonierato, come dissi, si pretenda in diritto di far lui questa nomina, e che l'abbia già fatta in persona di un tal Chierico Luigi Cesauri, e che questo similmente abbia promosso le sue istanze in codesta Dataria Apostolica. Nulla però essendo stato dedotto avanti di me come Ordinario, ne per parte del Marini, ne per parte dell'Agostini, ne dal Cesauri, mi sono trattenuto in inazione fin què =*

Ponderanda est Testatricis voluntas, ut dijudicari possit, an. Canoniciatus vacans sit Præbyteralis, vel non. Præ oculis habendum est, quid de persona Clerici Marini refert Episcopus, ut inde definiti valeat.

An, & cui sit danda institutio in casu &c.

Non proposita cum reliquis.

AUXI.

AUXIMANA EMPHITEVSIS. Clericus Franciscus Sess. 25. Cap. 11. de Reform. Consoli Rector simplicis Beneficii S. Joa. Baptistæ erecti in Ecclesia B. Mariæ Virginis Terræ Montis Fani, in emphiteusim tradidit Hyacinto Consoli prædium situm in Territorio d. Oppidi in contrada *Beldiletto* capacitatis Rubrorum sex cum dimidio ad dictum Beneficium pertinens cum annuo canone scutorum decem. Ut hujusmodi contractus suam haberet firmitatem, petiit, quod a Sac. Congregatione approbaretur. Affixis de more edictis, major fuit oblatio Comitis Francisci Carradori, qui persolvere promisit annua scuta viginti septem cum dimidio, & onus assumpsit meliorandi prædium; quare istius favore die 15 Aprilis anni 1780. indulta fuit facultas ineundi contractum.

Apostolicis litteris nondum expeditis, nec stipulato inter contrahentes instrumento, alii tres Oblatores comparuerunt, nempe Pascalis Falascone, qui obtulit annua scuta 32. 50., Augustinus Piccioni, qui pro annuo canone obtulit sc. 34., ac demum Joseph Passarini, cujus oblatio pervenit ad sc. 33., onere tamen ab omnibus assumpto meliorandi Prædium. In hoc rerum statu mandatum fuit Licitatoribus, ut propria jura in Sac. Congregatione deducerent: hinc proposito dubio = *An sint recipiendæ novæ oblationes, seu potius procedendum sit ad expeditio-nem Litterarum Apostolicarum favore Comitis Francisci Carradori in casu &c.*; Die 12. Maii anni 1781. placuit EE. VV. Causæ resolutionem differre, & mandare, ut affigerentur nova edicta, firma tamen remanente oblatione Josephi Passarini.

Iussa Sac. Congregationis exequutus est Eminentissimus Episcopus, qui testatur, quod = *Intra tempus in publicatis Edictis præfinitum, duo comparuerunt Oblatores, quorum primus Aloysius Canonicus Consoli ejusdem Rectoris Francisci germanus frater, qui obtulit sc. 35. 50., alter vero Joa. Traluci, qui annum obtulit Canonem sc. 36. cum onere idem prædium meliorandi, passò adjecto primam generationem incipiendam esse ab ejus Filiis masculis jam natis, prosequendam in cæteris nascituris, de qua conditione penes acta mæ Curie idem Orator protestatus fuit nec esse, nec fore admittendam.*

Habent EE. VV. in Folio Congregationis diei 7. Aprilis anni 1781. ubi præfens causa adnotata fuit, quod publici juris est in *Thesauro Resolutionum Tom. 50.* nonnulla, quæ ad rem conferre possunt. Hic tamen addere præstat Ecclesiarum Rectoribus vetitam esse quamcumque alienationem Bonorum Ecclesiæ favore eorum, qui cum ipsis sanguine sunt conjuncti, Id colligitur *ex cap. Decenter 6. dist.*

dist. 90., in quo sic legitur = *Quicumque igitur Pontificum deinceps, aut sanguine propinquis, aut favore personis quibuscumque sibi conjunctis talia lucra commendare tentaverit, ad suum nefandæ presumptionis excidium, & quod jussum fuerit devocetur in irritum: Et qui ordinaverit annuæ excommunicationi subjaceat. Quæ vero oblata fortasse fuerint, ab eo qui tulerit reddantur in duplum* = Confirmatur etiam ex *Cap. Episcopus 7. caus. 10. quæst. 3. San. Mem. Alexander VII. in Constitutione quæ incipit = In suprema* = sub datum 23. Aprilis anni 1657. jussit, quod in Urbe Beneficiati neque in Emphiteusim neque Locationis titulo possent bona suorum Beneficiorum concederentur priis Consanguineis, vel Affinibus, usque ad tertium gradum inclusive.

Hiscæ animadversis rogantur EE. VV. decernere.

An, & cujus favore sit stipulandum Instrumentum Emphiteusis in casu &c.

Sess. 21. cap. 4. de Reform. ; & Sess. 24. cap. 13. de Reform.

REATINA DISMEMBRATIONIS, ET JURIS DECIMANDI. Cum inter Parochiam Oppidi Castri Franchi, & Parochiales Ecclesias SS. Eufanij, Leopardi, & Donati Civitatis Reatis nulla adesset Confinium divisio, Episcopus Reatinus in pastoralis visitatione habita in eodem Oppido die 5. Maij anni 1781. dictarum Parochiarum confinia præfinire curavit, & hoc Episcopi decretum die 28. Julij ejusdem anni auctoritate Sac. Congregationis confirmatum fuit. Hujusmodi divisionem impugnarunt Joseph, & Carolus Fratres Stola, qui bona possident in Territorio Castri Franchi; Intuperque conquestus est illius Archipresbyter de reventia Colonorum dictorum Fratrum Stola, qui post publicatum Episcopi decretum, decimas persolvere detrectarunt; Utraque quæstio judicio EE. VV. submissa fuit, & propositis Dubiis **I.** *An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 28. Julij 1781. in casu &c.*, & *quatenus in decisis II. An, & a quibus debeantur Decimæ a die decreti Episcopi in casu &c.* Die 31. Maij currentis anni prodiit resolutio ad **I.** *In decisis, & amplius; ad II. Deberi ab Inco lentibus domos Fratrum Stola existentes in Parochia Castri Franchi.*

Verum huic resolutioni non acquiescentes dicti Fratres Stola, & facta ipsis facultate illam impugnandi in Congregatione habita die 19. elapsi mensis Julij, Causa nunc repropo- nitur. Dignabuntur EE. VV. resumere Folium Congregationis diei 31. Maij currentis anni, in quo multa de statu quæstionis adnotata fuerunt, & respondere dubio, *An sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.*

I N D E X

R E S O L U T I O N U M

*Quæ prodierunt in Causis in Sac. Congregatione Concilii
propositis anno 1783.*

A

A Bessendi indulgentium, causa studiorum, Canonico non suffragatur ad effectum non solvendi punctaturas, in locum distributionum subrogatas, pro tertia parte tantum fructuum sui Canonatus, a die non interessentia Choro. *Eugubina Punctaturarum 5. Aprilis ad 1., & 11. dub. pag. 74.*

Actia alterutrius Ecclesie Viterbien., aut Tuscanen. confici possunt a quolibet ex Notariis Episcopo beneficio; juxta tamen Resolutionem in *Hortana* diei 8. Junii 1624. *Viterbien. & Tuscanen. 11. Januar. ad vi. dub. & seq. pag. 1., & seq.*

Si conficiantur a Cancellario Viterbien. pro Diocesi Tuscanen., tenetur ille vel Autographum, vel Copiam authenticam, soluta dumtaxat mercede Scripturæ, tradere Cancellario Tuscanen. in Cancellaria Tuscanen. servandam: & vice versa *ibid.*

Aedes Parochiales inhabitandas esse a Canonico Animarum curam habentibus, nec aliis locandas, aut quomodolibet concedendas, nisi de licentia Archiepiscopi denuo rescribitur in *Firmana* 6. Septemb. ad 11. dub. quoad 111. pag. 191.

Uti rescribitur quoad easdem servandum esse decretum Visitationis, quo prohibetur in iis Uvas præmi, Mustum excoqui, lactamina coarcervari, Stabula, Sues, & Gallinas retineri. *ibid. quoad iv. dub.*

Præstare debent Incolæ Villæ Canutii Capellano Curato. *Ravennaten. Dismembrationis 5. Aprilis ad 11. dub. pag. 75. & seq.*

Atatis dispensatio concedenda est Filio Parroni in undecimo ætatis anno constituto, ad assequendum Beneficium, usque dum pervenerit ad legitimam ætatem, adimpletis interim per alium oneribus. *Bononien. Dispensationis 25. Januar. ad 1. dub. pag. 28.*

Applicatio Missæ Conventualis reducitur ad dies Festos de præcepto tantum. *Albinga-Tom. LII.*

nen. Reductionis Missæ Conventualis 8. Februar. pag. 34.

Fieri non debet a Canonicis Ecclesie S. Mariæ in Cælum assumptæ Oppidi Polydonii pro Benefactoribus in genere. *Colen. Applicationis Missæ Conventualis 15. Martii pag. 51.*

Lectæ fieri debet pro Fundatore Beneficii. *Bononien. Dispensationis 25. Januarii ad 11. dub. pag. 28.*

Legatorum Millarum Parochiæ. *Vid. Parochia.*

Appositio Stemmatum Gentilitii in Altari Majori fieri debet juxta votum Episcopi. *Melvitana 7. Februar. pag. 40. & seq.*
Augmentum Congruæ. *Vid. Congrua.*

B

Beneficiati Ecclesie Cathedralis Narniæ vocari, & suffragari non debent in Capitulis, in quibus agitur de rebus Ecclesie S. Mariæ del Ponte. *Narnien. Juris inaccessendi, & votandi 8. Februar. ad 1. dub. pag. 33.*

Beneficium Ecclesiasticum declaratur Capellania instituta a Paulo de Bonifanis. *Nullus Guastalle 31. Maii ad 1. dub. pag. 101.*

Ad quod nominandum est Sacerdos actu, vel habitu; non autem Clericus quatuordecim annorum. *ibid. ad 11. dub.*

Brevis sanatio. *Vid. Sanatio.*

C

Camerarius. *Vid. Canonicus.*

Campanile S. Mariæ Frusinonis restaurandum, est Sumptibus Communis tantum. *Vesulanæ Restaurationis Juris Campanarum 10. Maii pag. 35.*

Cancellarius Episcopalis Tuscanen. non nisi arbitrio Episcopi retinere potest penes eundem Episcopum quocumque in loco commorantem, substitutum ab ipso Episcopo approbandum pro conficiendis Actis solam Ecclesiam Tuscanen. respicientibus. *Viterbien.*

- bien.* & *Tuscanen.* 11. *Januar.* ad v. *dub.* pag. 1. & *seq.*
- Viterbien., Acta si conficiat pro Diocesi Tuscanen., tenetur vel autographum, vel copiam authenticam, soluta duntaxat intercele Scriptura, tradere Cancellario Tuscanen. in Cancellaria Tuscanen. servandam; & vice versa. *ibid.* ad vi. *dub.*, & *seq.*
- Canonicatus erigendus est ad formam Testamenti Josephi Silvestrelli ex bonis Catharinae Barbarasi, unâ cum aliis ab eodem Josepho ad hunc effectum relictis. *Viterbien. Erektionis Canonicatus 21. Junii ad 1.*, & 11. *dub.* pag. 121., & *seq.*
- Canonici Camerarii, & Revisorum computorum tantum officia in uno, eodemque Canonico cumulari nequeant. *Firmana 6. Septemb. ad 11. dub. quoad vili.* pag. 191.
- Canonico Camerario, seu Depositario non licere expensas erogare ultra summam Juliorum quinque sub quocumque pretestu, absque resolutione Capitulari, iterum rescribitur. *ibid.* quoad vi. *dub.*
- Canonici Curatis præscripta, cum decreto Visitationis, inhabitationi aditum Parochialium iterum præscribitur. *ibid.* quoad 111. *dub.* Vid. etiam *A.les.*
- Canonici in Sacris non constitutus, & super residentia, causa studiorum, dispensatus, eligi non potuit in Camerarium Sacrarum. *Sanen.* 31. *Maii ad 1. dub.* pag. 105., & *seq.*
- Capellania instituta a Paulo de Bonianis declaratur esse Beneficium Ecclesiasticum, ad quod nominandus est Sacerdos actu, vel habitu. *Nullius Guzshalle 31. Maii ad 1.*, & 11. *dub.* pag. 101.
- Capellaniam obtinens gravatam pro integro reddito Milliarum oneribus, manuali duntaxat elemosinae respondentibus, promoveri potest, arbitrio Episcopi, ad Sacros Ordines. *Interannuen. 25. Januarii pag.* 23.
- Capellaniam perfolvenda sunt quotannis ab Archiepiscopatu Sanctissimæ Annuntiationis pro summis deficientibus sc. 14. 50. *Romana Capellaniam 10. Maii ad 11. dub.* pag. 38., & *seq.*
- Capellanus Curatus transferendus est ab Ecclesia S. Eleutherii ad alteram S. Mariæ Angelorum; & domus ipsi præstanta est ab Homnibus Villæ Canutii. *Ravennaten. Discreptionis 5. Aprilis ad 11. dub.* pag. 75. & *seq.*
- Capituli decretum obstans voluntati Fundatoris non est confirmandum. *Pisaren. 6. Septemb. pag.* 190.
- Capitulis interessendi, & votandi jus non habent Beneficiarii Ecclesiæ Cathedralis Narniæ, in quibus agitur de rebus Ecclesiæ S. Mariæ del Ponte. *Narnien. Juris interessendi. & votandi 8. Februar. ad 1. dub.* pag. 33.
- Capitulum convocandi jus perpetuum competit Priori Collegiæ S. Michaelis Archangelus; nec repartiri debet in singulos Canonicos. *Firmana 6. Septemb. ad 1. dub.* pag. 191.
- Capitularia officia annuatim mutanda, seu renovanda esse juxta modum, iterum rescribitur. *ibid.* ad 11. *dub. quoad vili.*
- Neque, quod electio Officialium fieri debeat per secreta suffragia, exclusis ab exercitio officiorum Præbendis; & officia Camerarii, & Revisorum computorum tantum in uno eodemque Canonico non cumulentur. *ibidem.*
- Clerus unius Ecclesiæ Cathedralis unitæ cogi potest ad interessendum Synodo celebranda in altera, si Synodus indicatur pro utraque Diocesi, & Cleri utriusque convocentur. *Viterbien. & Tuscanen. 11. Januar. ad 11. dub.* pag. 1. & *seq.*
- Coactioni non est locus pro executione Sponsalium; sed solvenda sunt Sponsæ sc. tercentum. *Forolivien. 29. Novemb. ad 11. dub.* pag. 198. & *seq.*
- Communitas Oppidi Frusinionis restaurare debet Campanile S. Mariæ ejusdem Oppidi. *Verulana Restaurationis turris campanarum 10. Maii pag.* 85.
- Communitatio voluntatis. Vid. *Sanatio Brevis. Viduitas.*
- Concurfus tertius, jussu Sac. Congreg. indistinctus, sustinetur; & Parochia adjudicatur præelecto in eodem. *Feretrana Parochialis 8. Februar. ad 11. dub.* pag. 34., & *seq.*
- Congruæ augmentum denegatur in *Eugubina Augmentis Congruæ 29. Novemb. pag.* 193.
- Confinia Parochiarum. Vid. *Decretum Episcopi. Parochia.*
- Confraternitates Castri Nubiliaræ in funeribus Defunctorum S. Andreae, & Ronchinfambaci Fani convenire tenentur in Ecclesiam Parochialem ad levandum Parochum. *Fanen. & Pisaren. Funerum 21. Junii pag.* 121.
- Constitutiones Capitulares, institutionem Massæ communis pro quotidianis distributionibus præmittentes, reprobanur *Pisaren. Massæ communis 25. Januarii ad 1. dub.*, & *seq.* pag. 27.
- Constitutiones Synodales observantia præscripta Canonici Curatis circa Sacramentales Confectiones excipiendas, aliasque Parochiales functiones explendas hora Divinorum officiorum confirmatur. *Firmana 6. Septemb. ad 11. dub. quoad 11. pag.* 191.

D

Decimæ debentur ab Incolentibus domos Fratrum Stola existentibus in Parochia. Castri Franchi a die decreti Episcopi. *Resina Dismembrationis, & Juris Decimandi* 31. Maii ad II. dub. pag. 110., & seq.

Decretum Capituli. Vid. *Capitulum. Constitutiones. Statutum.*

Episcopi editum in Sacra Visitatione, quo Parochiarum consinia præsinivit, & a Sacra Congregatione approbatum, ab eadem denuo approbatum. *Resina Dismembrationis, & Juris Decimandi* 31. Maii ad I. dub. pag. 110., & seq.

Visitationis clar. mem. Card. Paracciani, quo in ædibus Parochialibus nonnulli usus prohibentur, servandum esse iterum referbitur in *Firmana 6. Septembris ad II. dub. quoad IV. pag. 191.*

Uti illud, ne in quodam superiori cubiculo, saltem diebus Festis, ac æstivis mensibus, horæ Canonice persolverentur, sed in Choro exteriori Ecclesie. *ibid. quoad V. dub. Delectio nominis ab urna. Vid. Doi.*

Dismembratio Parochiæ. Vid. *Parochia.*

Dispensatio ab Irregularitate præ judæo ab annis quinque baptizato ad effectum suscipiendi Sac. Ordines remittitur arbitrio Episcopi. *Adrien. Irregularitatis* 31. Maii ad II. dub. pag. 102., & seq.

Prò Clerico, qui in rixa icu Scelopi oculum adversarii vulneravit, differtur cum Rescripto = *Exspectet. & ad mentem: & mens quoad Scribatur Ordinario, qui referat an oculus vulnerati sit amissus ex icu passo?* *Nihilus S. Laurentii in Campo* 19. Junii pag. 139

Pro Presbytero, qui in rixa homicidium involuntarium gladio commisit, pariter differtur. *Nepefina Dispensatio* ab Irregularitate 29. Novemb. pag. 193.

Etatis. Vid. *Etatis.*

Matrimonii. Vid. *Matrimonium.*

Distributiones quotidianæ formari, & dividi debent inter Canonicos Collegiatæ S. Michaelis Archangeli Oppidi S. Angeli ad formam Bullæ erectionis. *Pisauren. Massæ communis* 25. Januarii ad III., & IV. dub. pag. 27.

Dote per Puellas consecuta ad nominationem Gubernatoris Societatis mortis, non debent eadem consequi alteram sorte extrahendam ab urna, a qua delectio earum nominis suscipitur, recedendo a decisis. *Viterbien. Dotium* 8. Februarii pag. 33.

Dotis augmentum ex assertis superextantibus redditibus hæreditatis Petri Fanti denegatur. *Camerinen. Subsidiis Dotalis* 6. Septembris pag. 190.

Cumulus ex quinque annualitatibus conceditur præ unaquaque ex Filiabus Oraticis. *Romana Subsidiis Dotalis* 6. Septembris p. 190.

E

Electio Canonici in Sacris non constituti, & super residentia, causa Studiorum, dispensati in Caveratium Sacarii non substitinetur. *Sabinen.* 31. Maii ad I. dub. pag. 105., & seq.

Ad officia Capitularia fieri debet annuatim per secreta suffragia, exclusis ab exercitio eorumdem Præbendatis. *Firmana 6. Septemb. ad II. dub. quoad VIII. pag. 191.*

Episcopus Viterbien., & Tuscanen. nec alternatim, nec separatim convocare tenetur Synodum in, & pro unaquaque ex suis Ecclesiis; Sed ejus arbitrio, & prudentiæ relinquatur. *Viterbien. & Tuscanen.* 11. Januarii ad I. dub. pag. 1., & seq.

Cogere potest Clerum unius Ecclesie ad interessendum Synodo celebrandæ in altera, Si Synodus indicatur præ utraque Diocesi, & Cleri utriusque convocentur. *ibid. ad II. dub.*

Non tenetur alternatim peragere in Civitate Tuscanen. Pontificalia, Ordinationes, & Consecrationes S. Oleorum; Sed ejus arbitrio. *ibid. ad III. dub.*

Nec in eadem Civitate singulis annis residere per aliquod temporis spatium; Sed pariter ejus arbitrio. *ibid. ad IV. dub.*

Adhibere potest in conficiendis Actis alterutrius Ecclesie quemlibet ex Notariis sibi benevisum, juxta tamen Resolutionem in *Hortana* diei 8. Junii 1624 *ibid. ad IV. dub. & seq.*

In Actibus privative respicientibus Ecclesiam Tuscanen., prænominiari debet ab illa. *ibid. ad XI. dub.*

In Actibus autem communibus, utramque Ecclesiam respicientibus, prænominari debet ab Ecclesia, in qua residet: Si extra utramque residet, ab Ecclesia Viterbien. *ibid. ad XII., & XIII. dub.*

Episcopus Interamnen., arbitrio suo, promoveri potest ad Sac. Ordines obtinentem in supplementum tituli Patrimonii Sacri, Capellaniam, seu Officiaturam gravatam præ integro reddito Missarum oneribus manuali tantum elemosinæ respondentibus. *Interamnen.* 25. Januarii pag. 38.

Episcopi judicium non esse irrationabile in reprobatione facta in secundo concursu Appellantis, & prælectione in tertio præsensivè minus idonei rescripsit Sac. Congregatio in *Feretrana Parochialis* 8. Februarii ad I. dub. pag. 34., & seq.

Necnon in prælectione illius, qui minora Suffragia reportavit. *Lunen.*, seu *Sarcanen. Parochialis* 5. Aprilis pag. 73.

Statut. in decisis in eadem 21. Junii pag. 121.

Episcopo Nucertino non licet visitare Ecclesiam S. Leonardi spectantem ad bac. Religionem Hierosolymitanam. *Nucerina Juris Visitandi* 25. *Januarii ad I. dub. pag. 28.*

Peruisino patitur non licet visitare Ecclesias non Parochiales spectantes ad eandem Religionem, licet ab ejus Prædecessoribus visitate fuerint. *Peruisina Juris Visitandi* 25. *Januarii ad I. dub. pag. 28.*

Per eosdem respectu facta visitatio di-
stinctarum Ecclesiarum non est attendenda. *ibid.*
ad II. dub.

Erectio Canoniciatus. Vid. *Canoniciatus*.

Novæ Parochiæ permittitur, juxta votum Archiepiscopi in *Firmana Electionis Parochiæ* 15. *Marii pag. 51.*, & *seq.*

Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Angelotum in Parochialem denegatur in *Ravennaten. Disjunctio-
brationis* 5. *Aprilis ad I. dub. pag. 75.*, &
seq.

Sed ad illam transferendus est ab alia
Ecclesia Capellanus Curatus. *ibid.* *ad II.*
dub.

Examinatorum mala non fuit relatio in *Fere-
trana Parochialis* ad I. *dub. pag. 34.*, &
seq.

Expensæ litis fieri debent a Capitulo, non
autem a singulis Canonicis. *Narnien. Juris*
Interessandi, & *Votandi* 8. *Februar. ad II.*
dub. pag. 33.

Solvendæ sunt ab Archipresbytero, &
Canonicis, qui contulerunt liti. *Sabinen.*
31. *Marii ad III. dub. pag. 105.*, &
seq.

Episcopo non sunt restituendæ a Filio Be-
nefactoris pro restitutione in pristinum Al-
taris Majoris Ecclesiæ Cathedralis; & Stema
eius gentilitium in eodem est reponen-
dum. *Balnoregion.* 29. *Novembris ad I.*,
& *II. dub. pag. 207.*, & *seq.*

Sacrarum providendæ sunt juxta Capitula
12. & 13. Statutorum, *Pisauren. Masse com-
munis* 31. *Marii pag. 101.*

Utensilium Parochialium contribuendæ
sunt ab omnibus, & singulis Canonicis Col-
legiatæ S. Michaelis Archangeli, non autem
a solis Priore, & Sub-Priore animarum
curam habentibus. *Firmana* 6. *Septembris*
ad III. dub. pag. 191.

Ita tamen ut unusquisque contribuat pro
rata sive Congruæ. *ibidem.*

Contribuendæ similiter sunt ab iisdem pro
executione Rescripti Sac. Congreg. quoad
remotionem, & expurgationem Sepulchro-
rum. *ibid.* *ad IV. dub.*

Ultra summam Juliorum quinque non
sunt erogandæ a Canonico Camerario sub
quocumque prætextu absque resolutione Ca-
pitulari, ut iterum respondit Sac. Congreg.
ibid. *ad II. dub. quoad VI.*

Utensilium Sacrorum, necnon necessariæ
pro cultura honorum, deducendæ sunt ex
summa superextante pro celebratione Mi-

ssarum ad ratam manualis. *Ariminen. Res-
cripti* 6. *Septembris pag. 191.*

F

Fabricæ Ecclesiæ Collegiatæ S. Michaelis
Archangeli satis provium est. *Pisauren.*
Masse communis 31. *Marii pag. 101.*

Forma dotandi a Testatore præscripta omnino
servanda est. *Romana Capellanarum* 10.
Marii ad II. dub. pag. 88., & *seq.*

Fructus Beneficii juxta peritiam faciendam in-
tegraliter erogari debent in celebrationem
Missarum ad taxam perpetuæ. *Bononien. Dis-
pensationis* 25. *Januarii ad II. dub. pag. 28.*

Functiones Parochiales. Vid. *Constit. Synodalis.*
Funeribus Deunctorum invitari Confraterni-
tates convenire tenentur in Ecclesiam Paro-
chiale ad levandum Parochum. *Fanen.*
& *Pisauren. Funerum* 21. *Junii pag. 121.*

G

Gratificatio Patrimonii constituti pro Cle-
rico eo indigente ad S. Ordines susci-
piendos, danda est favore Raphaelis Cienani.
Ravennaten. Patrimonii Sacri 19. *Julii*
ad II. dub. pag. 147., & *seq.*

H

Hierosolymitana Religio. Vid. *Episcopus*,
Visitatio.

Horas Canonicas in Choro exteriori Ecclesiæ,
non autem in superiorj quodam cubiculo,
saltem diebus Festis, ac Mensibus ætivis,
persolvendas esse denuo respondit Sac. Congreg.
in *Firmana* 6. *Septembris ad II. dub.*
quoad V. pag. 191.

I

Incole Ville Canutii obligationem emittente
debent præstandi domum Capellano Curato.
*Ravennaten. Disjunctio-
brationis* 5. *Aprilis ad II. dub. pag. 75.*, & *seq.*

Indultum abellendi. Vid. *Abellendi Indultum*.
Irregularis declaratur Judax ab annis quin-
que baptizatus. *Adrien. Irregularitatis* 31.
Marii ad I. dub. pag. 102., & *seq.*

A qui Irregularitate locus est dispensationi
arbitrio Episcopi ad effectum suscipiendi
S. Ordines. *ibid.* *ad II. dub.*

Vid. etiam *Dispensatio*.

Jubilationis Denegationi Stant ob non præsti-
tum continuum, & laudabile servitium per
40. annos. *Romana Jubilationis* 8. *Februarii*
pag. 41., & *seq.*, & *Placentina Jubilationis*
21. *Junii pag. 129.*, & *seq.*

Judicium Episcopi non fuit irrationabile in *Feretrana Parochialis* 8. Februar. ad I. dub. pag. 34. & seq. & in *Lunen.*, seu *Sarzanen. Parochialis* 5. Aprilis pag. 73., & 21. Junii pag. 121.

Jus convocandi Capitulum. Vid. *Capitulum*.
Intercessendi, & vorandi Capitulis. Vid. *Beneficiati. Capitulum*.

K

K Alendarii separata impressio pro Ecclesia Tuscanen. ab Episcopo permilla, approbatur. *Viterbien.*, & *Tuscanen.* 11. Januarii ad XIV. dub. pag. 1. & seq.

Et in ejusdem separata impressione prænominatio competit utrique Ecclesie in suo. *ibid.* ad XV. dub.

L

L Egati Missarum applicatio. Vid. *Parochia. Restauratio*.
Litæ expensæ. Vid. *Expensæ*.

M

M Assa communis confici debet inter Canonicos S. Michaelis Archangelæ Oppidi S. Angeli ex omnibus redivitis provenientibus tam ex hereditate de Rubeis, quam ex legato Corradi. *Pisauren. Masse communis* 25. Januar. ad II. dub. pag. 27.

Matrimonii rati, & non consummati dispensatio consulitur Sanctissimo. *Januen. Matrimonii* 16. Augusti ad II. dub. pag. 163., & seq.

Et Statut in decisis in eadem 6. Septemb. ad II. dub. pag. 189.

Missarum applicatio. Vid. *Applicatio*.

Celebratio peragenda est pro iuranti quantitate redituum ad taxam perpetuæ. *Terracinen.*, & *Settina Reductionis* 10. Maii pag. 89., & seq.

Intermissio. Vid. *Restauratio*.
Numerus præfiniendus est ab Eno Archiepiscopo juxta Peritiam faciendam fructuum Beneficii, qui integraliter erogari debent in earum celebrationeni ad taxam perpetuæ. *Bononien. Dispensationis* 25. Januar. ad II. dub. pag. 28.

Numerus controversus præfinitur in *Anconitana* 5. Aprilis pag. 74.

Reductio. Vid. *Reductio*.

Translatio. Vid. *Translatio*.

N

N Ominationi ad Patrimonium constitutum pro Clerico eodem indigente ad S. Ordines suscipiendos locum esse referbitur, rejecta oppositione possessoris reventis illud ad formam constitutionis dimittere. *Ravennaten. Patrimonii Sacri* 19. Julii ad I. dub. pag. 147. & seq.

O

O fficia Capitularia. Vid. *Capitularia officia*.

Officium Camerarii exerceri non potest a Substituto non Capitulari. *Sabinen.* 31. Maii ad II. dub. pag. 105., & seq.

Onerum suspensio. Vid. *Suspensio*.

Ordinatio. Vid. *Episcopus*.

P

P Arochi in Funeribus Parochianorum levari debent in suis Ecclesiis a Confraternitatibus iisdem invitatis. *Fanen.*, & *Pisauren. Funerum* 21. Junii pag. 121.

Parochia adjudicatur præelecto in tertio concursu jussu Sac. Congreg. indicto. *Feretrana Parochialis* 8. Februarii ad II. dub. pag. 34., & seq. Vid. etiam. *Episcopus*.

Non est dismembranda, ut erigatur Ecclesia B. M. V. Angelorum in novam Parochiam. *Ravennaten. Dismembrationis* 5. Aprilis ad I. dub. pag. 75., & seq.

Sed in ea apponendus est Capellanus Curatus. *ibid.* ad II. dub.

Nova erigenda est juxta votum Archiepiscopi. *Firmana. Erectionis Parochie* 15. Martii pag. 51., & seq.

Parochie indigentis ad occurrendum, cum petita fuerit legatorum applicatio, & unio, onerumque iisdem inhærentium reductio, referbitur = *Ad D. Secretarium cum SSmo juxta mentem in Spoletana* 3. Aprilis pag. 93. = & *Pro gratia, celebratis Missis* 24. quolibet anno ad formam Testamenti, facti o verbo cum SSmo in *Tudertina* 19. Julii pag. 152., & seq.

Parochialis Ecclesie restauratio fieri debet per Populum & possidentes in districtu Parochie per æs & libram. *Inolen. Restauratio Ecclesie Parochialis* 6. Septemb. pag. 192.

Parochiales ædes. Vid. *Ædes*.

Parochiarum consensum præfinito ab Episcopo facta in Sac. Visitatione, & a Sac. Congreg. approbata, denuo ab eadem approbatur cum Rescripto. In decisis. *Reatina Dismembrationis*, & *Juris decimanti* 31. Maii ad I. dub. pag. 110. & seq.

Patrimonii Sacri circa assignationem, cum refer-

reservazione usufructus, factam absque licentia Episcopi in augmentum dotis, rescripti Sac. Congr. = *Non sustineri instrumentum diei 12. Januarii 1763. quoad olivetum tantum: Sustineri autem instrumentum diei 30. Aprilis 1763. Tuscanam 10. Maii pag. 85.*

Constitutum pro Clerico eodem indigente ad S. Ordines suscipiendos, & donec de aliquo Beneficio provifus fuerit, vacationem declaravit Sac. Congr. contra optionem provifi de Parochia. *Ravennaten. Patrimonii sacri 19. Julii ad I. dub. pag. 147., & sequ.*

Ejusdemque gratificationem dandam esse favore Raphaelis Cignani. *ibid. ad II. dub. Patroni Filio indulgentia est dispensatio etatis ad assequendum Beneficium usque dum pervenerit ad legitimam etatem. Bononien. Dispensationis 25. Januar. ad I. dub. pag. 28.*

Stemma gentilitium apponendum est in Altari Majori juxta votum Episcopi. *Milevitana 8. Februarii pag. 40. & sequ.*

Pontificalia. Vid. *Episcopus.*

Po ulus, & possidentes in districtu Parochie tenentur ad restorationem Ecclesie Parochialis per aes, & libram *Inolen. Restaurationis Ecclesie Parochialis 6. Septembris pag. 192.*

Prenomino. Vid. *Episcopus. Kalendarium.*

Punctura in locum distributionum subrogatae solvendae sunt a Canonico, causa studiorum cum indulto, absente pro tertia parte tantum fructuum sui Canonici a die non interessentis Choro. *Eugubina Puncturarum 5. Aprilis ad I. & II. dub. pag. 74.*

R

Reducio applicationis Missae Conventualis conceditur ad dies Festos de precepto tantum. *Albinganen. Reductionis Missae Conventualis 8. Februarii pag. 34.*

Missarum indulgetur juxta votum Episcopi in *Senegallien. Reductionis 10. Maii pag. 86., & sequ. & in Viterbien. ejusdem 10. Maii pag. 91., & sequ.*

Denegatur in *Terracinen., & Setia Reductionis 10. Maii pag. 89., & sequ.*

Habita ratione ad redditus praesentes, pariter denegatur; Sed fieri debet singulis annis investimentum Sc. 12. 50., ad reintegrandum Capitale Sc. 800., celebratis pro reliqua summa tot Missis ad ratam manualis, deductis utensilibus, & expensis necessariis pro cultura bonorum. *Ariminen. Reductionis 6. Septemb. pag. 191.*

Repositio Stemmatum gentilitii. Vid. *Stemma.*

Restauratio Campanilis. Vid. *Campanile.*

Ecclesie Parochialis. Vid. *Parochia. Populus.*

Restauratio Oratorii, & Sacriarii applicari permittitur medietas summae, quae in celebrationem Missarum esset eroganda. *Bononien. 21. Junii pag. 122., & sequ.*

S

Sacriarii expense. Vid. *Expense.*
Sanatio Brevis Testatrix voluntate immutantis SSmo non consultitur; Sed tantum Sanatio consultitur quoad summas in alios usus huc usque consumptas, firma remanente in posterum lege Testamenti. *Lisbonen. 29. Novemb. pag. 193., & sequ.*

Sequestrum ab Episcopo appositum in S. Visitatione Ecclesie non Parochialis spectantis ad S. Religionem Hierosolymitanam, non est servandum. *Nucerina Juris visitandi 25. Januarii ad II. dub. pag. 28.*

Synodus nec alternatim, nec separatim convocanda est pro Ecclesiis Viterbien., & Tuscanen. Sed arbitrio Episcopi. *Viterbien., & Tuscanen. 11. Januarii ad I. dub. pag. 1., & sequ.*

Synodo pro utraque Ecclesia indite intervenire tenentur Cleri earum convocati. *ibid. ad II. dub.*

Synodalis constitutionis observantia circa Sacramentales Confessiones excipiendas, aliasque Parochiales functiones per Canonicos Curatos explendas hora Divinorum Officiorum denuo praescribitur in *Firmana 6. Septemb. ad II. dub. quoad II. pag. 191.*

Sponsalia exequi non tenetur Sponsus; sed solvere debet Sponsae sc. trecentum. *Favolien. Sponsalium 29. Novembris ad I., & II. dub. pag. 193., & sequ.*

Statutum Ecclesie Collegiate, cum decretis approbationis Episcopi, transmittendum est, ut videatur particulariter de ejusdem examine. *Eugubina Puncturarum 5. Aprilis ad II. dub. pag. 74.*

Stemma gentilitium Patroni apponendum est in Altari Majori juxta votum Episcopi. *Milevitana 8. Februarii pag. 40., & sequ.*

Reponendum in Altari Majori Ecclesie Cathedralis, quod pro restauratione Chori amotum fuerat, absque expensis Filii Benefactoris. *Balneoregin. 29. Novembris ad I., & II. dub. pag. 207., & sequ.*

Subsidium dotale. Vid. *Dot.*

Suspensio ad sexennium omnium onerum Canonici indulgetur, ut redditus, qui supererunt celebrationi peragenda annuatim. Missarum decem, erogentur pro recuperatione bonorum. *Montis Falsci Reductionis 21. Junii pag. 123., & sequ.*

T

TAxa perpetua ad rationem celebrationis Missarum peragenda est in *Bononiensi Dispensationis 25. Januarii ad II. dub. pag. 28., & in Terracinen., & Setia Reductionis 10. Maii pag. 89., & sequ.*

Transla-

Translatio oneris Missarum denegatur in *Bri-
tannorum*. 8. *Februarii* pag. 34.

Facta ad Ecclesiam Monialium S. Andreæ
Montis Georgii sustinetur, recedendo a de-
cisio. *Firmana Reportationis oneris Missarum*
15. *Martii* pag. 51.

V

Vacatio Patronatus Sacri. Vid. *Patrimo-
nium*.

Visitatio Ecclesiarum non Parochialium spectan-
tium ad S. Religionem Hierosolymitanam
Episcopis non est licita. *Nucerina Juris Vi-
sitandi* 25. *Januarii* ad I. *dub.* pag. 28., &
Perusina Ejusdem. *ibidem*.

Per eosdem Episcopos facta, non est at-

tendenda. *ibid.* ad II. *dub.*

Unio Parochialium Ecclesiarum ob Populi de-
fectientiam, facta cum Rescripto Sac. Congr.
Sede Episcopali vacante, sustinetur juxta
votum Episcopi. *Nepefina Unionis* 29. *No-
vembri* pag. 206., & *seq.*

Legatorum Missarum Parochiæ. Vid. *Pz-
racha*.

Voluntati Fundatoris obstant decretum Capitu-
li non est confirmandum. *Pisauræ*. 6. *Se-
ptemb.* pag. 190.

Voluntas Testatrix non immutari, sed in po-
sterum firma remanere debet. *Lisbonen.* 29.

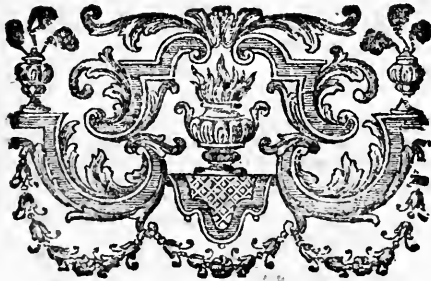
Novemb. pag. 193. & *seq.*

Vid. etiam *Sanatio*.

Votandi jus. Vid. *Beneficati*.

Utensilia Parochialia. Vid. *Expensæ*.
Sacra. Vid. *Reductio*.

F I N I S.

I N D E X

CONCLUSIONUM,

*Quae adnotatae fuerunt in foliis Causarum
anni 1783.*

A

- A** Besse a residentia ultra tres menses Canonice non licet vigore cujuslibet Statuti, aut consuetudinis. *pag. 43. §. Ex affectu.*
Vid. etiam *Vacatio.*
- Abessendi indultum ob infirmitatem non denegatur. *pag. 44. §. Ceterum.*
- Abfens causa Studiorum lucratur fructus Præbendæ: *pag. 69. §. Honorius.*
- Distributiones tamen quotidianas amittit, *pag. 70. §. Quamvis.*
Vel tertiam partem fructuum, si omnes in distributionibus consistant. *pag. 67. Inter.*
Vid. etiam *Punctaturæ.*
- Administratio Massæ communis privativè spectat ad Canonicos. *pag. 22. §. Advertit.* Vid. etiam *Beneficiati.*
- Administratores Locorum piorum tenentur singulis annis rationem administrationis reddere Ordinario: *pag. 136. §. Alterum.*
- Nisi fecus in fundatione cautum sit. *ibid.*
- Rationem tamen reddendo Deputatis, illum adhibere debent: *ibid.*
- Aliter factæ liberationes, ipsis non suffragantur. *ibid.*
- Negligentes autem in adimplemento voluntatis Fundatoris, quamvis exempti, ab Ordinario compelli possunt ad rationem sibi reddendam. *pag. 137. §. Licet.*
- Ægrotanti debentur omnes fructus: *pag. 44. §. Ceterum.*
- Conceduntur distributiones quotidianæ; *ibid.*
- Denegantur tamen, si sanus a Choro abesse consueverit. *pag. 45. §. Verum.*
- Ætas quatuordecim annorum requiritur ad obtinendum Beneficium: *pag. 18. §. Alexander.*
- Et sufficit ad possidendum Canonicatum Ecclesiæ Collegiatæ *pag. 107. §. Clement.*
- Ætatis dispensatio concedi solet passivè vocato, & unico ex contemplata Familia: *pag. 18. §. Sustainet.*
- Et accedente consensu Patronorum, concessa fuit Pueris quatuor, quinque, & sex annorum. *ibid.*
- Alienatio Patrimonii Sacri. Vid. *Patrimonium Sacrum.*
- Quæcumque bonorum Ecclesiæ Beneficia-

tis vetera favore Consanguineorum. *pag. 115. §. Habent.* Vid. etiam *Beneficiati.*

Appellatio ab irrationabili iudicio Episcopi permilla; *pag. 37. §. Ut autem.*

Sed intra decendum interponenda: *§. Post hæc.*

In cuius gradu Sententia inniti debet solummodo probationibus ab Actis elictis, tam respectu doctrinæ, quam aliorum meritum; *§. Accessit.*

Non admittit alius post Concursum quæstis. *ibid.*

Vid. etiam *Concurfus.*

Applicatio Missarum volita censetur ex earum demandata celebratione. *pag. 19. §. Hec de, & pag. 145. §. Ferrarius.*

Et pro applicatione respondit Sac. Congr. *pag. 19. §. Hanc, & seq.*

Quandoque tamen ab hac regula recedendum esse existimant Doctores. *pag. 145. §. Ferrarius.*

Missæ Conventualis quotidie pro Benefactoribus fieri debet in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis: *pag. 25. §. Certum.*

Nisi ob Præbendarum tenuitatem obtineatur a Sac. Congr. restrictio ad dies Festos. *ibid.*

Fieri verò non debet in Ecclesiis, quæ non sunt Collegiatæ, quamvis in illis Horæ Canonice quotidie persolvantur, & Missæ cantentur. *pag. 49. §. Advertit.*

Augmentum Congruæ. Vid. *Congrua.*
Legati. Vid. *Legatum.*

B

Beneficia simplicia non requirunt Ordines Sacros: *pag. 97. §. Hec de.*

Nisi in fundatione cautum fuerit. *ibid.*

Obtineri nequeunt ante ætatem quatuordecim annorum. *pag. 18. §. Alexander.*

Unius Diocæsis ad aliam non sunt transferenda. *pag. 31. §. Nec obesse.*

Quoad unionem. Vid. *Unio.*

Beneficii Status præscribi potest. *pagin. 97. §. Sanè.*

Beneficiatus ægrotans, aut legitime impeditus, an eximatur ab obligatione celebrandi per alium? *pag. 6. §. Cum autem, & seq.*

Benefi-

Beneficiati non comprehenduntur sub nomine Capituli: pag. 22. §. *Glossa*.
 Non habent jus eisdem interessendi, & ferendi suffragium: pag. 21. §. *Qui*.
 Nec ipsis reddenda est ratio administrationis Massæ communis. pag. 22. §. *Advertit*.
 Quandoque autem cum Canonicis ad illius administrationem veniant admittendi? *ibid.*
Beneficiatis prohibita est quæcumque alienatio bonorum Ecclesie favore Consanguineorum. pag. 215. §. *Habent*.
Beneficiati Urbis non possunt concedere neque in Emphyteusim, neque locationis titulo bona suorum Beneficiorum Consanguineis, vel Affinibus usque ad tertium gradum inclusivè. *ibid.*
Bona fides neminem excusat a solutione proprii debiti. pag. 68. §. *Ad II*.
Breve Apostolicum non est contradicendum, nisi obtenta prius oris apercione. pag. 197. §. *Tandem*.

C

Camerarii officium personale residentiam, & assistentiam requirit. pag. 106. §. *Ad I. inquit*.
 Et ad illud eligendus est unus de gremio Capituli. §. *Ad II*.
Campanilis restauratio. Vid. *Restauratio surri*.
Canonicatus Collegiarum obtineri possunt in ætate quatuordecim annorum. pag. 107. §. *Clemens*.
Canonici abesse non possunt vigore cujuslibet Statuti, aut consuetudinis ultra tres Menses. pag. 43. §. *Ex assuetu*.
 Residere tenentur in loco Beneficii, ut fructus lucrentur: pag. 68. §. *Nec abesse*.
 Et interesse Choro, ut distributiones percipiant. *ibid.*
 Tenentur quotidie celebrare, & applicare Missam Conventualem pro Benefactoribus. pag. 25. §. *Certum*, & pag. 49. §. *Canonici*.
 Vid. etiam *applicatio*.
 Habent administrationem privativam Massæ communis: pag. 22. §. *Advertit*.
 Nec ejusdem rationem reddere debent Beneficiatis. *ibid.*
 Sacris non initiati, reddere voce in Capitulo, pag. 107. §. *Clemens*.
 Quæ nequidem ab aliis liberè ipsis concedi potest; *ibid.*
 Nec præscriptione acquiri. §. *Ex mente*.
 An etiam voce passiva careant, ita ut ad nullum officium eligi possint, controversatur. pag. 108. §. *Disputant*.
 Super ætate dispensatis ad obtinendum Canonicatum in Cathedralibus competere vocem in Capitulo respondit Sac. Congreg. §. *Sustinet*.
 Tom. LII.

Agrotantes, aut legitime impediti constituere possunt Procuratorem ad ferendum Suffragium in Capitulo. pag. 109. §. *Quod attinet*.
Nedum in electionibus, verum etiam in aliis negotiis Capitularibus; *ibid.*
Dummodo Procurator sit de gremio Capituli. *ibid.*
Capellania non requirit Ordines Sacros; pag. 97. §. *Hæc*.
Nisi Fundator præscripserit, *ibid.*
Quibus verbis dignoscatur præscripsisse? *ibid.*
Quando est Sacerdotalis, nominandus est ad illam Presbyter actu, vel habitu. *ibid.*
Erigi non potest ab Ordinario in Beneficium Ecclesiasticum; pag. 95. §. *Clemens*.
Etiam de consensu Patroni, qui illius redditus auxerit. *ibid.*
Mutari tamen in illud potest præscriptione quadragenaria. pag. 97. §. *Sanè*.
Capitulum constituunt soli Canonici. pag. 21. §. *Qui Canonice*.
Capituli nomine non comprehenduntur Beneficiati. pag. 22. §. *Glossa*. Vid. etiam *Beneficiarii, Canonici*.
Capituli interesse ne ejus secreta pateant, pag. 109. §. *Quod*.
Hinc Procurator Absentis debet esse de ejus gremio. *ibid.*
Clausula sublatâ cum Decreto irritanti infortit quæcumque observantiam in contrarium. pag. 9. §. *Nec obesse*.
Coactiones difficiles solent frequenter habere exitus. pag. 205. §. *Quando*.
Coadjutor non potest exercere officia Capituli pro Coadjuto; pag. 106. §. *Ad II*.
Nec Capituli interesse, nisi in Literis Coadjutorie explicitè exprimitur, & concedatur. pag. 109. §. *Quod*.
Collegiata quomodo dignoscatur? pag. 49. §. *Advertit*.
Illius erectio solius Sedis Apostolicæ auctoritate fieri debet. *ibid.*
Facta namque per Episcopum non sustinetur. *ibid.*
Communitio voluntatum. Vid. *Voluntates*.
Concursus indicendus est ad vacantem Parochialem; pag. 36. §. *Sacrorum*.
In quo de singularum concurrentium meritis, & doctrina diligenter inquirendum est. *ibid.*
Et Episcopi constituti sunt judices ad digniorem eligendum. pag. 60. §. *Contendit*.
Pro digniore tamen non habendus doctior, pag. 38. §. *Consonant*.
Nisi cum doctrina concurrant probati mores, & prudentia. §. *Verum*.
Pro reo iudicio Episcopi militat præsumptio; pag. 60. §. *Despicendum*.
Quod ut irrationabile dicatur, deprehendi debet, tanta meritorum inæqualitas, ut manifestum excessum inducat. pag. 38. §. *Consonant*.
 F f Hiac

Hinc hujusmodi quærelæ passim a Sac. Cong. rejectæ: pag. 39. §. *Hinc*.

Quandoque admittæ. §. *At iussit*. Vid. etiam *Appellatio ab irrationabili*.

Congrua Parochi in ea quantitate statuenda est, quæ p̄tō Parochiæ, ac Rectoris necessitate decenter sufficiat. pag. 148. §. *Post hæc*.

Hujusmodi quantitas non ubique in eadem summa præstinari debet, sed habenda est ratio ad locorum qualitates. *ibid.*

Non debet esse major Centum, nec minor quinquaginta scutorum. pag. 180. §. *Perperam*; & pag. 187. §. *Quod a*.

Computatis omnibus, etiam incertis emolumentis, & obventionibus communiter præcipi solitis. *ibid.*

Ut sunt decimæ, & aliæ obventiones, quæ solum ratione summa sunt incertæ. §. *In constituendo*.

Non computatis tamen emolumentis Alvaris, Funerum; & similibus, quæ omnino incertæ sunt. *ibid.*

Et debetur ab iis, penes quos residet Cura habitualis Parochiæ, aut juspatronatus. pag. 185. §. *Probata*.

Tam Vicariis perpetuis, quam amovibilibus. pag. 184. §. *Parochus*, & pag. 187. §. *Quæ de*.

Si deficiat, assignari debet non obstante quantumque contraria consuetudine. pag. 184. §. *Parochus*.

Semel sufficienter assignata, augeri non debet, nisi superveniat notabilis diminutio. pag. 187. §. *Quæ de*.

Congruæ ad S. Ordines suscipiendos requisitæ inter redditus, an computanda, seu detrahenda sit stipēs respondens numero Missarum Beneficio annexarum? pag. 8. §. *Docet*.

Consuetudo abeundi a residentia ultra tres Menses a S. C. Trident. sublata; pag. 43. §. *Ex assuetâ*.

Præservata tamen illa, quæ longius servitii tempus requirit. *ibid.*

Spèctanda in reparatione Ecclesiarum, & turrium pag. 83. §. *Quæ*. & pag. 181. §. *Advertit*.

Inmemorabilis facit præservare auctoritatem Episcopi lite pendente. pag. 9. §. *Episcopus*.

Contradictor illegitimus a limine iudicii repellendus. pag. 99. §. *Contra*.

Convocatio legitime facta, sustentur gesta a minore parte intereunte. §. *Nec aicit*.

Culpa Legatarii. Vid. *Legatarius*.

Cumulus dotium. Vid. *Dotæ*.

Curata Beneficia. Vid. *Visitatio*. *Unio*.

Curæ Animarum quis præficiendus? pag. 36. §. *Sacrorum*.

D

Decimæ debentur Parochis ratione administrationis Sacramentorum. pag. 133. §. *Hæc de*.

Aliæ sunt prædiales, aliæ personales. *ibid.*

Cuinam hujusmodi decimæ solvendæ? *ibid.*

Defectus formæ. Vid. *Forma*.

Jurisdictionis. Vid. *Jurisdictionis*.

Disincumbatio Parochiæ. Vid. *Parochiæ erectio*.

Dispensatio ætatis. Vid. *Ætatis dispensatio*.

Ab irregularitate. Vid. *Irregularitas*.

Distributiones quotidianæ non nisi ab interestedibus Choro percipiendæ. pag. 70. §. *Quamvis*.

Ægrotanti tamen concedendæ. pag. 44. §. *Ceterum*.

Sed et de negandæ, si sanus a Choro abesse contueverit. pag. 45. §. *Verum*.

Amittendæ ab absentibus causa studiorum. pag. 70. §. *Quamvis*. Vid. etiam *Fundaturæ*.

Ut auferantur, nonnulla Missarum onera reduci incunt. pag. 64. §. *Plura*.

Docentes S. Litteras in Scholis publicis, percipere debent in absentia fructus Præbendarum. pag. 69. §. *Honorarius*.

Dotium in collatione, nedum Consanguineæ extraneis præteruntur; pag. 155. §. *Sac. Cong.*

Verum etiam earum favore cumulus fieri quandoque conceditur. *ibid.*

Et in illo statuendo, semper attenditur paupertas, & conjunctio cum Testatore in eo gradu, qui majorem affectionem præsumeret. *ibid.*

Post contractum Matrimonium dos, aut cumulus an concedatur? §. *Videndum*.

E

Ecclesia Collegiata. Vid. *Collegiata*.

Ecclesia restauratio. Vid. *Restauratio*.

Elemosina Missarum an computari debeat inter redditus congruæ ad Patrimonium Sacrum requisitæ? pag. 7. §. *Contra*.

Elemosina plures pro una Missa nequeunt accipi. pag. 144. §. *In finibus*. Vid. etiam *Missæ*.

Emolumentorum incertorum nomine, quænam veniant? pag. 137. §. *In constituenda*.

Episcopus omnium piarum dispositionum est executor. pag. 136. §. *Clemens*.

Sed minime potest eas invertere. pag. 95. §. *Clemens*.

Hinc nequit erigere Capellaniam in Beneficium.

neficium Ecclesiasticum . *ibid.*

Etiam conficiente Patrono , qui reditus auxerit . *ibid.*

Parochiarum divisionem , & separationem facere debet , certis limitibus ac perpetuo Parocho assignatis . *pag. 113. §. In Congregatione .*

Titulo Patrimonii , aut Pensionis neminem tenetur ordinare . *pag. 6. §. Ne Ministri .*

In quacumque alienatione Patrimonii Sacri , ejus licentia debet intervenire . *pag. 80. §. Concilium .*

Quoad collationem Parochialium . *Uid. Appellatio ab irrationabili . Concurfus .*

Quoad Ordinandos . *Uid. Ordinari .*

Quoad rationes exigendas ab Administrato-ribus Locorum Piorum . *Uid. Administratores .*

Quoad unionem , visitationem . *Uid. Unio. Visitatio .*

Erectio novæ Parochiæ . *Uid. Parochiæ novæ erectio .*

Expensæ repeti possunt ab eo , qui gessit rem utilem . *pag. 203. §. Ad 1. inquit .*

Litis subeundæ indistinctè ab omnibus Canoniceis , cùm agitur de tuendo jure totius Capituli , & lis evidenti calumniæ nota caret . *pag. 22. §. Ad 11 .*

Reficiendæ ab iis , qui liti causam dederunt . *pag. 106. §. Ad 111 .*

F

Fides non est præstanda deponenti ad proprium commodum . *pag. 172. §. At revertà .*

Formæ substantialis defectus ipso jure irritat actum . *pag. 79. §. Nec justitiæ .*

Fructus Præbendarum debentur doctentibus & studentibus in scholis publicis . *pag. 69. §. Honorius .*

Funcibus interessentes tenentur ad observantiam legis vigentis in Diocesi , in qua funera ducuntur : *pag. 115. §. Perperam .*

Et convenire in Ecclesiam Parochialem , vel aliam juxta Loci consuetudinem . *§. In Rituali .*

Nec possunt expectare per viam , vel ad domum Defuncti . *ibid.*

Idque etiam a Regularibus observandum est , quamvis cadavera in eorum Ecclesiis tumulari debeant ; *ibid.*

Uti responsum fuit in *Volaterrana* , & in *Trauen* . *pag. 116. §. Sac. hæc .*

G

Gratia per obreptionem , aut subreptionem obtena irrita est : *pag. 198. §. Ceroum .*

Etiam si reticentia veri , aut expositio falsi ex ignorantia , vel simplicitate procciserit .

ibid.

Gratis merè actu gesta retorqueri non debent contrà agentem . *pag. 83. §. Perperam que .*

H

Hæres non tenetur ad supplementum reddituum legati taxativè concepti . *pag. 90. §. Testator .*

Hierosolymitanus Ordo . *Uid. Visitatio .*
Hospitalia . *Uid. Administratores . Visitatio .*

I

Impeditus . *Uid. Beneficiatus . Canonicus .*
Indulgentiam abessendi ob infirmitatem , & lucrandi distributiones quotidianas denegari non solet . *pag. 44. §. Caterum . Uid. etiam Aegrotans .*

Jubilationis conceditur post continuum , & laudabile servitium quadraginta annorum . *pag. 43 §. Ex affueta .*

Denegatur , & concessum revocatur , quoties servitium , vel discontinuum , vel parùm laudabile fuisse competitur . *pag. 44. §. Observat .*

Interpretatio faciendâ contrà eum , qui legem dicere potuit apertius . *pag. 19. §. Hac de .*

Irrationabile judicium Episcopi . *Uid. Appellatio Concurfus .*

Irregularis an sint descendentes ab Infidelibus . *pag. 103. §. Ex his : & seq.*

Irregulares sunt mutilantes membrum aliquod principale . *pag. 132. §. Hac in .*

Irregularitatis dispensatio ad caucalam peti debet ab abscedente digito pollicem . *ibid.*

Jura non respiciunt ad casus infrequentes . *p. 7. §. Contrà .*

Juramentum non debet esse vinculum iniquitatis . *pag. 199. §. Hicce .*

Jure proprio venientibus nullum præjudicium inferitur ex facto Prædecessorum . *pag. 184. §. Parochus .*

Jurisdictionis ex defectu circumferendum est sequeltrum . *pag. 9. §. Nec obesse .*

Jus patronatus . *Uid. Patronatus .*

L

Legati ob augmentum licitum non est variare leges in fundatione præscriptas . *pag. 95. §. Clemens .*

Taxativè concepti deficientibus redditibus , hæres non tenetur ad supplementum ; *pag. 92. §. Testator .*

Sed reduci debent onera . *ibid.*

Legatarii culpa si bona perierint , non cessat obligatio iisdem infixa . *pag. 92. §. Iner .*

Secus verò si citrà ipsius culpam *ibid.*

Leges in fundationibus præscriptæ non sunt invertendæ. pag. 95. §. *Clamens*.

Condere, liberum est unicuique Sodalitio, novatque addere ad suum regimen aptas, & utiles. pag. 99. §. *Nec dicti*.

Litis expensæ. Vid. *Expensæ litis*.

Loca Pia. Vid. *Administratores. Visitationis*.

Locatio bonorum Ecclesiæ. Vid. *Beneficiati*.

M

MAssæ communis administratio. Vid. *Administratio Massæ communis*.

Matrimonium ex sua natura indissolubile, dissolvitur, si Vir ad illius consummationem sit impotens: pag. 173. §. *Matrimonium - Impotentia perpetua & insanabili. ibid.*

Et Mulier reclamet, dissolutionemque petat. *ibid.*

Si verò impotentia sit invisibilis, verificanda est per probationes a jure præscriptas. pag. 164. §. *Ad 1.*

Et triennali cohabitatione completa, Mulierisque virginitate probata, iudicium de Matrimonii nullitate ferendum est. *ibid.*

A quo die computanda, & quomodo currere debeat triennalis cohabitatio. pag. 165. §. *Ad infringendum, & seq., & pag. 175. §. Ad triennalem.*

Si Vir juramento Matrimonii consummationem affirmet, Mulier verò neget, Viro fides præstanda est: pag. 174. §. *Vir autem*.

Nisi Mulier per inspectionem sui corporis sit adhuc Virginem probaverit. §. *Verum*.

Inspectio corporis Mulieris quomodo per Obsterices peragenda pag. 166. §. *Post hæc, & seq.*

Debent illæ esse Matronæ bonæ opinionis, fide dignæ, ac in opere nuptiali expertæ. pag. 174. §. *Cum autem*.

Reprobata est opinio quod earum oculi, & manus sæpè falluntur. pag. 166. §. *Antiquitatem*.

In recognitione corporis Mulieris adhibiti quandoque fuerint Periti. §. *Alienum, & pag. 171. §. Non inficiatur*.

Serocina reclamatio gravem suspicionem inducit: pag. 169. §. *Defensor*.

Deberet namque fieri post mensem, aut duos. §. *Addit, & pag. 173. §. Matrimonium*.

Reluctantia pariter Viri sese subjiciendi recognitioni sui corporis, vehemens præbet impotentiam argumentum. pag. 164. §. *Ad 1.*

Eo casu quæ sit mens Sacræ Cong. pag. 175. §. *Quæ fuerit*.

Juramentum septimæ manus Propinquorum quid, & quando importet. pag. 170. §. *Ad eludendam*.

Validitas Matrimonii nequidem infringi potest ex expressa Conjugum confessione

super alterutrius impotentia: pag. 172. §. *Perperam*.

Nisi insimul probeatur impotentiam esse perpetuam, & insanabilem. *ibid.*

Matrimonium ratum, & non consummatum, ut auctoritate Summi Pontificis dissolvatur, etiam reluctante altero ex Conjugibus, quantum probationes non secutæ consummationis, & causæ adesse debeant? pag. 168. §. *Ex his, & seq., & pag. 175. §. Matrimonium*.

Matrimonia sine contentu Parentum inita, valida sunt, sed illicita. pag. 199. §. *Ad 1.*

Quænam jure indigna censentur, Iudicis arbitrio, & prudentiæ iudicandum relinquuntur. pag. 203. §. *Hinc*.

Missæ Conventualis quotidie celebrari, & applicari debet a Canonicis Cathedralium, & Collegiatarum præ Benefactoribus pag. 25. §. *Certum, & pag. 49. §. Canonici*. Vid. etiam. *Applicatio*.

Secunda, aut tertia applicari quoque debet præ Benefactoribus in genere, ubi viget consuetudo: pag. 146. §. *Cum autem*.

Ubi verò consuetudo non viget, libera relinquuntur celebrantibus applicatio. *ibid.*

Missæ quando a Beneficiario applicanda præ Beneficii Fundatore, licet non sit expressum? pag. 145. §. *Ferrarius*.

Missæ valor est infinitus; Sed finita ejus applicatio: pag. 144. §. *Infinitus*.

Hinc præ una Missa non licet plures elemosinas accipere, & pluribus oneribus satisfacere. *ibid.*

Accipi potest elemosina præ applicatione ab eo, qui ad solam celebrationem tenetur, non autem ad applicationem. *ibid.*

Missarum celebratio excellentior est servitio Chori. pag. 87. §. *Reditus*.

Ex celebratione plus suffragii consequuntur Animæ Defunctorum, quam ex aliis piis operibus. *ibid.*

Onera. Vid. *Onera Missarum*.

Reductio. Vid. *Reductio Missarum*.

Translatio. Vid. *Translatio*.

Mutilatio alicujus membri principalis, uti manus, pedis, brachii, auris, & similia inducit Irregularitatem pag. 132. §. *Hæc in*.

Occisioni namque æquiparatur. *ibid.*

Mutilatio non est abscissio digiti, excussio dentis: *ibid.*

Ob abscissionem tamen digiti pollicis, aut indicis petenda est dispensatio ad cautelam. *ibid.*

N

Necessitas Ecclesiæ est justa causa unionis. pag. 59. §. *Iusta*.

Quandonam autem intercedat? *ibid.*

Neophyti non sunt ordinandi; pag. 102. §. *Neophytum, & seq.*

Nisi antea certum vitæ testimonium de-

derint. pag. 104. §. Verum.

Quantum temporis decurrere debeat, ut hoc testimonium præbeant? diversa est Doctorum Sententia. *ibid.*

O

O Breptio gratiam reddit irritam, etiam si ex ignorantia, vel simplicitate processerit. pag. 198. §. Certum.

Obstetrices. Vid. *Matrimonium*.

Onera Missarum reducta fuerunt, ut augerentur distributiones quotidianæ. pag. 64. §. Plura.

An detrahenda in computandis redditibus pro congrua auxilia taxam Synodalem requisita ad S. Ordines suscipiendos? pag. 6. §. Cum autem, & seq.

Delenda, si bona legata perierint citra culpam Legatarii; pag. 92. §. Iner.

Nequaquam tamen, si culpa sua defecerint. *ibid.*

Ordinarii Locorum. Vid. *Episcopus. Visitatio. Unio*.

Ordinari non debet Clericus Sæcularis, nisi prius legitime contulerit possidere Beneficium ad vitam sufficiens. pag. 6. §. Ne Ministrari.

Titulo Patrimonii, aut Pensionis non debent, nisi ii, quos Episcopus iudicaverit Ecclesiæ necessarios, vel utiles. *ibid.*, & pag. 80. §. Concilium.

Percepto prius Patrimonium, vel Pensionem verè ab eis obtineri, & ad vitam sustentandam sufficere. *ibid.*

Ad quem effectum potest Episcopus in sua Synodo præfinire quantitatem proventuum, qui censentur sufficientes; pag. 3. §. Docet.

Necnon statuerè nùm inter huiusmodi proventus numeranda, aut detrahenda sit stipendium respondens numero Missarum Beneficiis adnexarum *ibid.*

Oris aperitio necessaria, ut contra Breve Apostolicum jus dicatur. pag. 197. §. Tandem.

P

P Parentum dissensus. Vid. *Matrimonium. Sponsalia*.

Parochia summam sc. 100. non excedens, non debet gravari Pensione. pag. 148. §. Post hæc.

Parochia novæ erectio a jure permittitur ob distantiam, vel difficilem accessum ad Parochialem. pag. 76. §. Alexander.

Eriam invito Rectore; *ibid.*

Reservato tamen eidem jure præferendi Parochum. *ibid.*

Necnon competente honore Matrici Ecclesiæ. *ibid.*

Pro forma substantiali novæ erectionis, non requiritur quod Parochiani absque Sacramentis quandoquæ decesserint; pag. 75. §. Perperam.

Sed sufficit distantia Loci sine difficultate; & vice versa difficultas sine distantia. pag. 76. §. Hanc.

Qualis esse debeat Loci distantia, vel difficultas accessus, jure non statuitur; sed relinquitur Judicis arbitrio. *ibid.*

Iusta, & rationabili concurrente causa, Parochiarum erectiones a S. Cong. admittuntur; pag. 77. §. Sac. Cong.

Deficiente verò, & præsertim si necessitati satis consultum sit ope Vice-Parochi, semper denegatur. *ibid.*

Parochiæ indigentis quomodo occurrendum? pag. 64. §. Plura.

Parochiarum divisio, & separatio fieri debet, certis limitibus, Populo, ac perpetuo Parocho assignatis. pag. 113. §. In Congregatione.

Parochialium Ecclesiarum pluralitas prohibita. pag. 90. Verum.

Restauratio. Vid. *Restauratio*.

Visitatio. Vid. *Visitatio*.

Unio. Vid. *Unio*.

Parochus perpetuus, ac peculiaris unicuique Populo assignandus. pag. 113. §. In Congreg.

Levandus in Ecclesia Parochiali etiam à Regularibus interessentibus funeribus suorum Parochianorum. pag. 116. §. Sacra hæc.

Non tenetur ad restauracionem Ecclesiæ, nisi ex fructibus, qui superiunt congruæ sustentationi. pag. 181. §. Advertit.

Decimas debet habere ratione administrationis Sacramentorum. pag. 113. §. Hæc de.

Parochiani subsidiariè tenentur ad restauracionem Ecclesiæ. pag. 182. §. Concilium. Vid. etiam *Restauratio*.

Patrimonium Sacrum sine licentia Episcopi, alienari, extrinqui, vel remitti nullatenus potest. pag. 80. Concilium.

Quæcumque alienatio, in scio Episcopo, est ipso jure nulla, *ibid.*

Etiamsi ordinatus de Beneficio fuerit proventus, *ibid.*

Vel aliud se sustentare valeret, pag. 81. §. Denique.

Uti est illius Donatio, reservato quanvis usufructu, pag. 80. §. Sapè.

Concessio in Emphyteusium perpetuam, cum reservatione annui Canonis fructibus respondentis. *ibid.*

Renunciatio post assecutionem Beneficii ad vitam sufficientis. *ibid.*

Obligatio, & fidejussio. pag. 81. §. Juxta.

Patrimonii, vel Pensionis titulo ordinandi solùm sunt ii, quos Episcopus iudicaverit Ecclesiæ.

cleria necessarios, vel utiles. *pag. 6. §. Ne Ministri. & pag. 30. §. Concilium. Vid. etiam Ordinari.*

Patronatus acquiritur fundatione, constructione, aut dotacione. *pag. 203. §. Maltoque.*

Interveniente assensu Ordinarii. *pag. 209. §. Clemens.*

De Ecclesiarum patronatu statuta, locum etiam habent quoad Capellas. *ibid.*

Patrono manentio, ac redificatio incumbit, etiamsi onus illud explicite non assumperit, *pag. 209. §. Contrā & §. Clemens.*

Si dos, quæ ab initio fundationis debet conferri, pro manutentione non sufficit; *ibid.*

Cum hujusmodi obligatio Patronatus sit infixa. *ibid.*

Præfinitus est terminus ad restauraciones faciendas: *pag. 210. §. Pignustellus.*

Et post ternam monitionem, in Ordinarii facultate est Capellas, & Altaria destruerre, vel aliis concedere. *ibid.*

Patronus Capellæ, quando Ecclesia est reparanda, vel redificanda, ad quas expensas teneatur? *§. Existimat.*

Non potest obtruncare ab Ordinario erectionem Capellæ in Beneficium Ecclesiasticum, ob adauctos per ipsum redditus. *pag. 95. §. Clemens.*

Præscribi potest status Beneficii, vel Capellanix. *pag. 97. §. Sanè.*

Præsumptio militat pro recto iudicio Episcopi. *pag. 38. §. Consonant.*

Probatio haberi nequit major, & efficacior propria Scriptura. *pag. 319. §. Notar.*

Procurator Absentis debet esse de gremio Capituli. *pag. 109. §. Quod attinet.*

Punctaturas in locum distributionum subrogatas solvendas esse ab Absente causa studiorum ex tertia parte fructuum respondit Sac. Cong. in Nullius Farsen. *pag. 70. §. Cum tamen.*

Q

Qualitas Beneficii, vel Capellanix quibus verbis dignoscatur? *pag. 97. §. Hac de.*

R

Ratio administrationis. Vid. *Administratores. Canonici.*

Reductio applicationis Missæ Conventualis ad dies Festos conceditur ob Præbendam tenuitatem. *pag. 25. §. Et reversa.*

Oneris Missarum concessa fuit, ut auferrentur distributiones quocidianæ. *pag. 64. §. Plura.*

Reductionis onerum Missarum justam, & rationabilem præbet causam imminutio redi-

tuum, *pag. 87. §. Redituum.*

Dum legatum est taxativè conceptum, *pag. 90. §. Testator.*

Nisi reditus, qui superfluit, onerum adimplemento sufficiant: *pag. 91. §. Inter.*

Regula est potius reducenda esse alia onera pia, quam illa Missarum. *pag. 128. §. Habent.*

Receditur tamen ab hac regula, si Testatoris voluntas contraria dignoscatur. *pag. 87. §. Redituum.*

Reductio oneris Chori, simul & Missarum a S. Cong. fuit concessa: *§. Sac. Cong.*

Imò solius Missæ quocidianæ ad rationem perpetuæ, firmo remanente onere audiendi Confessiones. *§. In Aquen.*

Residere in loco Beneficii tenentur Canonici, ut fructus præbendæ lucrentur, *pag. 68. §. Nec obesse.*

Ad minus novem Menses. *pag. 43. §. Ex assueti.*

Restauratio Ecclesiæ Cathedralis fieri debet ex quarta parte reddituum Mensæ. *pag. 208. §. Ad 1. inquit.*

Parochialis ex redditibus fabricæ. *pag. 82. §. Qui. & pag. 181. §. Concilium.*

Et iis non sufficientibus, adigi debent omnes Patroni, alique, qui fructus aliquos ex Ecclesiâ percipiunt: *ibid.*

Et in illorum defectum, Parochiani, *ibid.*

Ac etiam ii, qui bona intrâ fines Parochiæ possident, licet extrâ illam domicilium habeant. *pag. 181. §. Advertit.*

Nisi divertia inducta, & spectanda consuetudo hunc ordinem invertat, & onus illud alteri imponat. *pag. 82. §. Qui, & pag. 181. §. Advertit.*

Parochus restorationi impendere debet solos fructus, qui congruè sustentationi superfluit. *ibid.*

Restauratio turris campanarum cui incumbat? Jus non statuit. *pag. 82. §. Qui.*

Fieri debet ab iis, quibus statutum; vel consuetudo hujusmodi onus imposuit. *ibid.*

Capellæ incumbit Patrono, si dos assignata non sufficiat. *pag. 209. §. Clemens.*

Restauracioni necessariæ Ecclesiarum exemptarum ab Ordinario in S. Visitatione providendum opportunis juris remediis. *pag. 10. §. Ex dispositione.*

S

Sacerdotalis qualitas Beneficii, aut Capellanix quibus verbis innoscatur? *pag. 97. §. Hac de.*

Sacerdotalis si sit Beneficium, aut Capellanix, nominandus est Presbyter, vel Clericus, qui intrâ annum ad Presbyteratum promoveri possit. *ibid.*

Scriptura propria probatio major, & efficacior haberi nequit. pag. 119. §. *Notat*.

Sequeltrum ex defectu Jurisdictionis circumferendum. pag. 6. §. *Nec obesse*.

Sponsalia in futurum habent implicitam conditionem: Si res in eodem statu permaneat. pag. 199. §. *Ad 1.*

Nedum mutue Contrahentium consensu dissolvuntur, pag. 202. §. *Sponsalia*.

Verum etiam unus, licet alter dissentiat, potest ab iis rescire, si iusta causa subicit. *ibid.*

Uti est Parentum dissensus. *ibid.*

Etiam jurata, dum ex eorum adimplemento damna timeri possunt, vel non obligant, vel sunt omnino dissolvenda. *ibid.*

Sponsalium Filiorum-Familias dissolutioni, num dissensus Viduæ Matris sufficit? §. *Dubium*.

Executionem, iusta concurrente causa, denegavit Sac. Cong., licet alter ex Contrahentibus, adimplementum urgeret. pag. 204. §. *Sac. Cong.*

Deficiente verò causa, executionem demandavit. *ibid.*

Vir renuens absque causa Sponsalia exequi, compellendus est per Ecclesiasticas Censuras. pag. 205. §. *Quando*.

Mulier autem monenda est potius, quam cogenda. *ibid.*

Status Beneficii, vel Capellanix præscribi potest. pag. 97. §. *Sanè*.

Statutum. Vid. *Constituto*.

Studentes Sacris Litteris in Schola publica, percipere debent in absentia fructus. pag. 69. §. *Honorius*.

Successoribus jure proprio venientibus nullum præjudicium intèrunt acta Prædecessorum. pag. 184. §. *Parochus*.

Subreptio gratiam reddit irritam. pag. 193. §. *Cortum*.

Suffragium terendi jus. Vid. *Beneficiati*. *Canonici*.

Suffragium majus consequuntur animæ Defunctorum ex Missarum celebratione, quam ex aliis piis operibus; pag. 87. §. *Redituum*.

Et illud habetur, quocumque in loco Missæ celebrentur. pag. 30. §. *Inquit*.

T

Testamenti ad pias causas validitas Jure Canonico, non Cæsareo judicanda; pag. 119. §. *Alexander*.

Ad quam præsentia Testium non est necessaria; §. *Notat*.

Sed solum ut de voluntate Testatoris plenè constet. *ibid.*

Eorum namque defectus per æquipollens suppleri potest. *ibid.*

Nempè per Schedulam ab ipso Testatore

vel Scriptam, vel subscriptam. *ibid.*

Testes duo, aut tres in Testamentis ad pias causas sufficientes. pag. 119. §. *Alexander*.

Lite pendente explicari non sunt attendendi. pag. 47. §. *Ex alia*.

Testium depositio ad proprium commodum, elicitâ, nullam probationem constituit. *ibid.*

Translatio Missarum iusta de causa indulgenda. pag. 30. §. *Inquit*.

V

Vacatio trium Mensium a S. C. Tridentino non concessa; pag. 41. §. *Observeat*.

Sed longior ex Statuto, aut consuetudine ad tres tantum Menses restricta. *ibid.*

Præservantur namque expressè consuetudines longius servitii tempus requirentes. *ibid.* Vid. etiam *Abesse*.

Verisimile inspicendum est in obscuris. pag. 19. §. *Hec de*.

Verisimile proinde est Fundatorem onus celebrandi Missam imponendo, applicationem præ se voluisse. *ibid.*

Visitatio fieri debet singulis annis ab Ordinariis Beneficiorum Curatorum unitorum. pag. 10. §. *Ex dispositione*.

Appellationibus, privilegiis, exemptionibus non obstantibus. *ibid.*

Necnon, auctoritate Apostolica, quarumcumque Ecclesiarum, quomodolibet exemptarum. *ibid.*

Visitationi tamen Ordinationum non subsunt Ecclesie non Parochiales Ordinis Hierosolymitani. pag. 9. §. *Inquit*, & *seq.*

Etiam si plures ab eorum Prædecessoribus per longum tempus fuissent visitate. pag. 11. §. *Post relatam*.

Visitari verò possunt ab iisdem tamquam Sedis Apostolicæ Delegatis illæ, quibus animarum Cura imminet, in his dumtaxat quæ ad dictam Curam, & Sacramentorum administrationem pertinent. pag. 10. §. *Sub hac*, & *seq.*

Visitationi Ordinariorum, tamquam Sedis Apostolicæ Delegatorum, adhuc subsunt Monasteria commendata, Prioratus, & Præposituræ, in quibus non viget Regularis observantia; pag. 12. §. *In Asculana*.

Necnon Hospitalia, & Collegia quarumcumque; pag. 136. §. *Clemens*.

Non tamen ea, quæ sunt sub immediata Regum protectione, sine eorum licentia; *ibid.*

Nec ea, quæ ex lege foundationis ab Ordinaria Jurisdictione sunt exempta. pag. 135. §. *Præsidium*.

Vid. etiam *Administratores*.

Unio nedum Beneficiorum simplicium ab Episcopis, etiam tamquam Sedis Apostolicæ Delegatis, fieri potest Parochialibus Ecclesiis.

sis ob earum paupertatem; p. 59. §. *Ex Concilio.*

Verum etiam Curatorum in cæteris quæque casibus a iure permittis; *ibid.*

Uti est Ecclesiæ necessitas, vel utilitas; §. *Iustia.*

Vicinitas, & deficientia Populi; *ibid.*

Quæ ad mancipia minus decem debet esse redacta. §. *Verum.*

Voluntates piæ omnino sunt servandæ; p. 95.

§. *Clemens.*

Salva Sedis Apostolicæ auctoritate illas

immutandi; *ibid.*

Quando necessitas, vel utilitas id exoptulat. p. 72. §. *Dum agitur*, & p. 157. §. *Regula.*

In Ordinarii potestate nullatenus est illas invertendi. p. 95. §. *Clemens.*

Voluntatis probatio major & efficacior haberi non potest, quam Scriptura manu propria exarata. p. 119. §. *Notat.*

Vox in Capitulis. Vid. *Beneficenti. Canonici.*

F I N I S .

THESAURUS
RESOLUTIONUM
SAC. CONGREGATIONIS
CONCILII

Quæ consentaneè ad Tridentinorum PP. Decreta,
aliasque Canonici Juris Sanctiones

MUNUS
SECRETARII EJUSDEM SAC. CONGREG.

OBEUNTE
R. P. D. CARRARA

Prodierunt in Causis sub annum 1784.

PROPOSITIS

Episcopis, eorumque Vicariis, Causarum Patronis,
ac aliis in Ecclesiastico Foro versantibus
apprimè utilis, ac necessarius,

TOMUS LIII.

TRIPLICE
INDICE LOCUPLETATUS.

ROMÆ MDCCLXXXIV.

Ex Typographia Reverendæ Cameræ Apostolicæ.

THESE AURUS

RESOLUTIONUM

SACRÆ REGIÆ

CONCILII

Quæ continentur in huiusmodi
actibus et processibus

SECRETARIUM IN DIE 27° CONSTIT

R. P. D. A. R. R. A. R. A.

Procurator Generalis

et

Procurator Fiscalis
et
Procurator Advocatus

TOMUS III

INDICE LOCUPLETATUS.

R. O. M. MDCCLXXXIV.

Printed and Sold by J. B. ...

I N D E X

ALPHABETICUS CAUSARUM,

*Quæ in Sacra Congregatione Concilii propositæ fuerunt
anno 1784. per Diœceses dispositus.*

A

Æ Sina Subsidiorum dotialium 21. Augusti pag. 214., 11. Septemb. pag. 220.; ac 27. Novemb. pag. 234.
Alatrina Servitii Chori 24. April. p. 85.
Arborens. Dispensationis. 13. Martii pag. 53.
Ariminen. Reductionis 13. Martii p. 58.
Ariminen. Suspensionis onerum 13. Martii pag. 62.
Ariminen., seu Feretrana. 24. April. pag. 92.
Ariminen. Servitii Chori 3., & 24. Julii pag. 164., & 171.
Auximana Emphyteusis. 10. Januar. pag. 1.

B

Beneventana 10., & 24. Januar. pag. 21., & 25.
Beneventana. 22. Maii pag. 128., ac 21. Augusti pag. 189.
Bononien. Nullitatis electionis 24. Januar. pag. 26.
Bononien. 3. Julii pag. 152.
Bononien. 11. Decemb. pag. 251.
Bosanen. Commutationis voluntatis 22. Maii pag. 140., ac 3. Julii pag. 143.

C

Camerinen., seu Fabrianen. 8. Maii pag. 110.
Camerinen. 21. Augusti pag. 204., 11. Septemb. pag. 220., ac 27. Novemb. pag. 233.
Civitatis Plebis 22. Maii pag. 138.
Civitatis Plebis Erektionis Capellanæ 11. Septemb. pag. 229., ac 27. Novemb. pag. 235.
Comen. Beneficii 24. Januar. pag. 30., ac 7. Februar. pag. 43.

Cornetana Suspensionis oneris Missarum 24. April. pag. 100., ac 8. Maii pag. 105.

D

Derthonen. 22. Maii pag. 126.

F

Fanen. 10. Januar. pag. 2., 27. Martii pag. 84., ac 24. April. p. 85.
Faventina Reductionis Servitii Chori, & Missarum 24. Januar. pag. 37., ac 7. Februar. pag. 44.
Firmana Reportationis oneris. Missarum 7. Februar. pag. 52., ac 13., & 27. Martii pag. 53., & 80.
Firmana Unionis Paraciarum, & erektionis Præbendæ Theologalis 3. Julii pag. 157.
Forolivien. 21. Augusti pag. 205., ac 11. Septemb. pag. 217.
Fulginate. 3. Julii pag. 143.

I

Imolen. Restaurationis Ecclesiæ Parochialis 10. Januar. pag. 12.

L

Lanretana Emphyteusis 7. Februar. pag. 49., ac 13. Martii pag. 53.
Lauretana 24. April. pag. 90., 11. Septemb. pag. 228., ac 27. Novemb. pag. 235.
Lucana Servitii Chori 10. Januarii pag. 12.
Lucana 22. Maii pag. 134.

M

Maceraten. Canonicatus 24. April. pag. 96., 22. Maii pag. 141., ac 3. Julii pag. 143.
Majoricen. Dispensationis ab irregularitate 11. Septemb. pag. 232., ac 27. Novemb. pag. 236.
Montis Falisci Beneficiorum 21. Augusti

gusti *pag.* 201. ; 11. Septemb. *pag.* 220. , ac 27. Novemb. *pag.* 233.
Mutinen. Dispensationis 24. Januar. *pag.* 40. , ac 7. Februar. *pag.* 44.

N

Nepesina Dispensationis ab irregularitate 3. , & 24. Julii *pag.* 168. , & 171.

Nucerina Canonicatus 10. Januar. *p.* 1. , 21. Augusti *pag.* 214. , 11. Septemb. *pag.* 220. , ac 27. Novemb. *pag.* 234.

Nucerina Reductionis 13. Martii *pag.* 56. , ac 8. Maii *pag.* 106.

Nullius S. Laurentii in Campo Dispensationis 8. Maii *pag.* 116.

Nullius S. Laurentii in Campo Commutationis voluntatis 11. Decemb. *pag.* 241.

P

Papien. Dispensationis 24. Julii *pag.* 178.

Perusina Reductionis 3. Julii *pag.* 162.

Prænestina Jubilationis 27. Martii *p.* 81. , ac 24. April. *pag.* 85.

Prænestina 21. Augusti *pag.* 195. , ac 11. Decemb. *pag.* 250.

R

Reatina Dismembrationis , & juris decimandi 10. Januar. *pag.* 1.

Recineten. Reductionis Missæ Conventualis 10. , & 24. Januar. *pag.* 23. , & 26.

Regien. Permutationis 3. , & 24. Julii *pag.* 169. , & 171.

Regien. Reductionis 24. Julii *pag.* 176.

Romana Taxæ Seminarii 24. Julii *pag.* 172.

S

Sabinen. Capellanæ 13. , & 27. Martii *pag.* 65. , & 75.

Sanctæ Severinæ Irregularitatis 10. , & 24. Januar. *pag.* 17. , & 25. , 24.

April. *pag.* 102. , ac 8. Maii *pag.* 105.

Sancti Miniatis 24. April. *pag.* 103. , ac 8. Maii *pag.* 106.

Senogallien. Reductionis Missarum 13. & 27. Martii *pag.* 67. , & 75. , 24.

Julii *pag.* 187. , 21. Augusti *pag.* 189. , ac 11. Decemb. *pag.* 247.

Senogallien. Præminentiarum 27.

Martii *pag.* 76. , & 79.

Spoletana Subsidii dotalis 22. Maii *pag.* 136.

Spoletana 24. Julii *pag.* 184.

T

Terracinen. , & Setina 21. Augusti *pag.* 190.

Terracinen. Servitii Chori , & Missæ Conventualis 11. Decemb. *pag.* 243.

Tridentina Irregularitatis 13. , & 27. Martii *pag.* 70. , & 76.

Tudertina 8. Maii *pag.* 114.

Tudertina Reductionis 24. Julii *pag.* 182. , ac 11. Decemb. *pag.* 243.

V

Vaden. 24. Januar. *pag.* 35. , ac 7. Februar. *pag.* 43.

Vallisoletana 22. Maii *pag.* 123.

Verulana Erectionis Parochiæ 8. , & 22. Maii *pag.* 117. , & 123.

Verulana 11. Decemb. *pag.* 252.

Vifen. Dispensationis ab irregularitate 11. Septemb. *pag.* 221. , ac 27. Novemb. *pag.* 235.

Viterbien. 7. Februar. *pag.* 44.

Viterbien. , seu Tuscanen. 7. Februar. *pag.* 48. , ac 27. Martii *pag.* 76.

Viterbien. Reductionis onerum 8. Maii *pag.* 108.

Urbanien. 11. Decemb. *pag.* 248.

Urbevetana 27. Novemb. *pag.* 236. , ac 11. Decemb. *pag.* 241.

Urbinate. , seu Ariminen. 24. Januar. *pag.* 32. , ac 7. Februar. *pag.* 43.

Die Sabbathi 10. Januarij 1784. in
Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua, præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.

AD hodiernam Congregationem dilata fuit propositio
trium Casuum, quæ primo ordine adnotantur: Has
igitur, aliasque sex mox additas, pro eorum sapientia Emi
PP. definire dignabuntur.

NUCERINA CANONICATUS:

An, & cui sit danda institutio in casu &c.

Sess. 25. cap. 9.
de Reform.

Dilata, & ad mentem: & mens est quod transmitta-
tur integra fundatio Canonicatus.

AUXIMANA EMPHYTEUSIS:

An, & cujus favore sit stipulandum Instrumentum Emphyteu-
sis in casu &c.

Sess. 25. cap. 11.
de Reform.

Instrumentum Emphyteusis stipulandum esse favo-
rius ex Filiis Joannis Traluci ad tertiam genera-
tionem masculinam tantum.

REATINA DISMEMBRATIONIS, ET JURIS DE-
CIMANDI:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.

Sess. 21. cap. 4.
& Sess. 24. cap.
13 de Reform.

In decisis super utroque, & amplius:

FANEN. Anno 1766. Ecclesia sub titulo Visitationis Beate Mariæ Virginis Oppidi Urceani, quæ vulgo nuncupatur S. Maria Nova, auctoritate San. Momi Clementis XIII. in insignem Collegiatam erecta fuit. Suppressa ideo fuerunt, & eidem Collegiatæ unita duo Beneficia Curata, atque nonnulla Simplicia, & quedam alia Pia Legata, quæ a Sodalitatibus SSmi Sacramenti, & Rosarij, & a Communitate ejusdem loci administrabantur. Præter tres Dignitates, Præpositum nempe, & Archipresbyterum, qui Curam Animarum exercerent, & Archidiaconum de jure patronatus Communitatis, octo alij instituti sunt Canonicatus, & tres Mansionariæ. Unicuique peculiaris Præbenda fuit assignata, insuperque statuta est Massa, tam pro necessariis expensis, & annuis Collegiatæ oneribus, quam pro quotidianis Distributionibus.

Decursu temporis compertum est, redditus Massæ Communis ferè omnes in adimplementum onerum fore erogandos: Siquidem Massæ communis redditus pertingebant ad summam scut. 504. 87. ; & pro adimplendis oneribus requirebatur summa scut. 485. 10. ; hinc summa tantum scut. 19. 37. pro distributionibus supererat. Compertum pariter est Capitulum pro expensis erectionis Collegiatæ censum scut. 1500. imposuisse, & majori etiam ære alieno gravatum esse; quare, ut illud dimitteret, obtento jam Communitatis assensu, postulavit a SSmo Domino Nostro, ut per annos duodecim suspendere nominationem Dignitatis Archidiaconatus tunc vacantis, ejusque redditus in dimissionem æris alieni convertere dignaretur. Precibus annuit Sanctitas Sua, & in Audientia diei 5. Julij anni 1775. indulgit, ut prædicti Archidiaconatus nominatio per septennium suspenderetur, & interim, adimpletis per Capitulum oneribus, deputaretur Economist ab Episcopo approbandus, qui bona administraret, & fructus deponeret in solutionem æris alieni erogandos.

Dum Sacram Visitationem ageret hodiernus Episcopus in dicto Urceani Oppido, ad accuratiorem trutinam revocavit statum tum introitus, tum exitus Capituli, compertitque Capitulum, præter censum scut. 1500. pro erectione Collegiatæ, gravatum esse alio censu sc. 50. ; Compertit insuper omisisse extinctionem alterius census sc. 55. quod intra sexennium jam elapsum extinguere tenebatur; Comperiit denique alio etiam ære alieno gravatum esse in summa scut. 1004. 67. pro reintegratione Capitalium, que

quæ distraxerat ad subeundas alias expensas erectionis Collegiatæ . Cum autem totum Capituli debitum conflaret summam scut. 2609. 67. Episcopus excitavit Canonicos , ut ad Sac. Congregationem pro opportuno remedio confugerent .

Superventis Capituli precibus , cum ex Episcopi relatione cognitum fuerit , quod summa prædicta pro expensis erectionis Collegiatæ , & pro comparandis Sacris Suppellectilibus fuerat consumpta , quodque nihil in proprium commodum Capitulares converterant , SS^mus Dominus Noster in audientia diei 6. *Junij* anni 1781. protrahere dignatus est provisionem Archidiaconatus ad aliud sexennium , mandavitque suspensionem per decennium Præbendæ Canonialis primo vacaturæ , quæ non esset de jurepatronatus Laicorum ; ac tandem jussit , ut Canonici quotannis deponerent summam scut. 54. 46. , quæ adaucta redditibus Archidiaconatus , & Canonicatus in dimissionem æris alieni erogaretur .

Post hæc Sacerdos Paulus Ercolani possessor Canonicatus sub titulo S. Liberatæ in eadem Collegiata erecti , adiit Datariam Apostolicam , & SS^mo Domino Nostro preces porrexit , quibus narravit omnia gesta in Sac. Congregatione pro suspensione provisionis Archidiaconatus , atque narravit prorogationem ad aliud sexennium fuisse obtentam , irrequisito novo Communitatis consensu . Exhibuit præterea nominationem ad eandem Dignitatem , quam a Communitate , & Hominibus Urceani obtinuerat ; quare institutionem postulavit . Obtentis Litteris Apostolicis , possessionem nactus est die 3. *Octobris* anni 1782. Episcopus verò die 4. ejusdem mensis Canonicatum sub titulo S. Liberatæ a Paulo Ercolani possessum contulit Sacerdoti Dominico Uliissi . Cum autem provisionem præfati Canonicatus S. Liberatæ a Dataria Apostolica impetrasset Clericus Franciscus Maria Ercolani die 29. *Octobris* dicti anni 1782. , & provisionis Litteræ pro executione exhibitæ fuissent Vicario Generali Episcopi Fanensis , gravis hinc excitata est controversia inter Sacerdotem Uliissi , & Clericum Ercolani . Quæstionis examen Decreto R. P. D. Auditoris SS^mi ad Sac. Congregationem ablegatum est ; qua de re disceptatur hodie de validitate tum suspensionis Archidiaconatus ad aliud sexennium , tum de illius provisione ; Quæritur quippe an aliquo vitio Provisio hujusmodi infecta sit , & quatenus non subsistat , videndum erit an Provisio competat regressus ad Canonicatum , quem prius possidebat , & si re-

gressus non competat, definiendum erit, an Litteræ Apostolicæ obtentæ a Clerico Francisco Maria Ercolani executionem mereantur. Quæstionum capita quatuor dispersita dubiis, & partibus jura sua deducuntibus, EE. VV. judicio definienda proponuntur.

Qui Promothoris Fiscalis, & Capituli causam agit inquit ad I. justiam adfuisse causam petendi prorogationem Provisionis Archidiaconatus, cum constaret Capitulum ingenti ære alieno gravatum reperiri, & ad illius dimissionem impares omnino esse Capitulares, utpotè possidentes Præbendas exigui redditus, & fere nihil percipientes ex Massa communi. Advertit nihil fuisse aut expressum, aut reticatum, quod Summum Pontificem a concedenda gratia retrahere potuisset, quam quidem gratiam, prævio accurato rerum omnium, omniumque factorum, & circumstantiarum examine, Sanctitas Sua indulsit.

Nec Sacerdoti Paulo Ercolani prodesse defectum consensus Communitatis, quia hujusmodi exceptio non ipsi, sed soli Communitati suffragari posset; Sed tantum absuit, ut Communitas reclamaret, quin immo factum ejusdem Sacerdotis Ercolani improbavit. Addit præterea Communitatem assensum suspensioni collationis Archidiaconatus jam præstitisse per annos duodecim, nec proinde opus erat novo consensu ad obtinendam gratiæ prorogationem, præsertim quia consensus Communitatis antea præstitus in supplici libello pro prorogatione exhibitio fuit depositus.

Minimeque objici posse consensum a Communitate præstitum ad annos duodecim effectu caruisse, quia gratia ad septennium tantum fuit impertita. Respondet enim Communitatem in Comitibus habitis pro deliberanda suspensione provisionis Archidiaconatus libere consensum præbuisse, ut suspensionis gratia spatio annorum duodecim perduraret, solumque voluisse, ut Capitulum propriis sumptibus Apostolicum beneplacitum impetraret, & durante suspensionis tempore redditus Archidiaconatus in æris alieni extinctionem erogarentur, cumque conditiones prædictæ adimpletæ jam fuerint, quamvis gratia prima vice obtenta ad septennium circumscripta sit, non inde sequitur, quod Communitatis consensus ad longius tempus præstitus, ad solum septennium contractus postea fuerit, novoque consensu Capitulum indigeret pro Indulti prorogatione impetranda.

Spernendum vero, quod in precibus pro hujusmodi proro-

gatione obtinenda narratum fuerit primam gratiam ad sexennium fuisse concessam, quando revera ad septennium obtenta fuit, quodque computato tempore utriusque gratiæ, conficiatur terminus annorum tresdecim, ad quem non protenditur Communitatis consensus. Advertit enim materiale hunc errorem expressionis sexennij, loco septennij, absque ulla fraude, & dolo commissum, tanti non esse, ut gratia de subreptione redargui possit. Preces autem pro Indulti prorogatione datas fuisse nondum elapso sexennio primi rescritti, ideoque mirum non esse, si in illis de sexennio sermo habitus fuerit, cum revera Capitulum Pontificis gratia per sex tantum annos gavisum fuerit; Cæterum, si utraque gratia per integros annos tresdecim protrahi non possit, satis esse, ut Capitulum per annos duodecim ejus beneficio fruatur.

Ad II. sustinet, quod admissa validitate rescritti editi die 6. *Junii* anni 1781., quo Provisio Archidiaconatus ad aliud sexennium fuit prorogata, consequitur Provisionem Archidiaconatus novissimè factam favore Sacerdotis Pauli Ercolani irritam prorsus esse, cum ipse impetraverit Beneficium, quod nondum vacabat, & illius fructus ex dispositione Summi Pontificis cedere debebant in extinctionem æris alieni Capituli. Hujusce autem Provisionis validitatem ex eo etiam impugnat, quia Sacerdos Ercolani dolo, & fraude plura expressit, quæ a veritate sunt prorsus aliena, plura etiam reticuit, quæ exprimenda forent; Narravit siquidem fuisse a Communitate nominatum, sed narrare omisit, nominationem expletam fuisse sub expressa conditione, quod nominationis effectu frui non posset, nisi post lapsum duodecim annorum; Hæc si Pontifici innotuissent, nunquam Sacerdos Ercolani Archidiaconatus Provisionem obtinuisset, cum prælumendum non sit Pontificem lædere voluisse jus Capituli, & delere conditionem in actu nominationis appositam, & Indultum præcedenter concessum.

Litteras Apostolicas Obreptionis, & Subreptionis vitio infectas pariter esse, quia dictus Sacerdos Ercolani exposuit, ipsum fuisse a Communitate nominatum, & ab ea præsentatum, cum hujusmodi præsentatio, quæ novissimè facta asseritur, nunquam in Communitatis Comitibus decreta deprehendatur, & ad illam probandam nullum pro parte Provisi afferatur monumentum. Perperam vero obijci mandatum procuræ exaratum ab Eustachio Betti ad hanc explendam præsentationem, cum licet

licet dictus Betti Officio Vexilliferi Urceani fungeretur, in ejus tamen potestate non erat quidquam agere nomine Communitatis, nisi interpellatis Civibus, & remature in Comitibus deliberata.

Ad III. contendit non posse Sacerdotem Paulum Ercolani redire ad possessionem Canoniciatus S. Liberatæ, quia nempe dissipavit capitalia ad dictum Canoniciatum pertinentia. Notat in facto, quod hujusmodi Præbenda, quatuor Censuum possidebat, qui a respectivis debitoribus fuerunt dimissi, & pecuniæ in manibus dicti Sacerdotis persolutæ; nullibi tamen constat easdem pecunias denuo fuisse investitas, immo licet dictus Sacerdos judicialiter pulsatus fuerit ad docendum de investimento, nunquam proprii Ordinarii mandatis paruit. Spernendum vero esse testimonium Thomæ Magi, & Antonii Ercolani asserentium pecunias ab extinctione dictorum censuum provenientes pro majori parte in aliis Censibus fuisse collocatas, nam de emptione horum Censuum instrumentum non exhibetur; Minime vero attendendum, quod superextantes pecunias Sacerdos Ercolani consumpserit pro sustinenda lite favore dicti Canoniciatus; nam ignoratur, quæ fuerit hujusmodi lis, nec probatur versio pecuniarum in dictam causam facta auctoritate legitimi Superioris.

Observat ad IV. Canoniciatum S. Liberatæ esse de jure patronatus Laicorum, & propterea minime obnoxium Apostolicis reservationibus; hinc infert Litteras Apostolicas impetrationis non esse exequendas, & sustinendam Provisionem factam de eodem Canoniciatu ab Episcopo Fanensi in personam Sacerdotis Dominici Ulissi.

Contra vero Sacerdos Paulus Ercolani advertit Promothorem Fiscalem Curiae Episcopalis Fani non esse in præsentia causa legitimum contradictorem, cum nullum in ea habeat interesse; Inquit Archidiaconatus nominationem ad Communitatem Urceani spectare, quæ ad sui favorem nominationem explevit, & de Provisione ejusdem Dignitatis a Sede Apostolica obtenta minime conqueritur; Capitulum vero Collegiatæ, licet in Comitibus habitis die 2. Februarii elapsi anni consensum præstiterit, ut hujusmodi lis assumeretur, in aliis tamen Comitibus celebratis die 24. Maii ejusdem anni, censuit Procuratorem constituere, qui nomine Capituli liti renunciaret; Addit præterea postremam hanc Congregationem legitime fuisse convocata, nec obesse, quod nonnulli ex

Capitularibus, re infecta, ab Aula Capituli recesserint, vel quod Episcopus sua auctoritate illam infirmaverit; Respondet enim, certum in jure esse, quod si unus, vel alter ex Capitularibus ab Aula Capitulari recedat, totum jus consolidatur in illis, qui remanent, & legitime deliberare possunt de iis, quæ ad eorum Collegium spectant; Ordinarium vero facultatem non habere captas resolutiones infringendi, præsertim quando interesse Capituli respiciunt, nec bonis moribus adversantur.

Hiscæ animadversis; sustinet ad I., rescriptum editum die 6. Junii anni 1781. pluribus de causis firmitate carere, & primo quidem, quia subreptum fuit falso usurpato nomine Capituli, quod pro prorogatione gratiæ nunquam supplicavit. Inquit enim, quod pervoluto ab anno 1775. ad annum usque 1782. Codice Capitularium Resolutionum, nunquam apprehenditur in Capitulo actum fuisse de petenda gratiæ prorogatione; Obtena post elapsam septennium ab Apostolica Sede Archidiaconatus Provisione, se absque reclamatione in possessionem immisissum fuisse, cum de cætero Capitulum reclamare non omisisset, si ad illius instantiam prorogationis gratia impetrata fuisset.

Novum præterea opus fuisse Communitatis consensum exquirere, ut prorogatio Provisionis Archidiaconatus tuto obtineri posset, cum prorogationis Indultum eidem Communitati præjudicium inferret, eique præpediret jus nominandi Archidiaconum; hinc arguit eas in secundo actu adhibendas fuisse solemnitates, quæ in primo actu fuerant de jure requisitæ. Nec obesse, quod hæc sit exceptio de jure tertii, & quod actus prorogationis sit unus, idemque cum actu primi Indulti; Observat enim ad sustinendam Communitatis nominationem, ea omnia proponere posse, quæ Communitas ipsa deduceret, si ad suam tuendam nominationem in judicio se sisteret. Addit insuper, quod tunc actus prorogatus unus, idemque censetur cum actu primi indulti, si res sit inter eosdem contrahentes, secus vero si prorogationis actus tertio præjudicium inferat.

Et in fine obijci posse Communitatem usque ab initio consensum præstitisse, ut Provisio Archidiaconatus ad duodecim annos suspenderetur. Notat enim hujusmodi consensum præstitum fuisse sub expressa conditione obtinendi Apostolicam approbationem, & sub eadem conditione R. P. D. Urbini Præsidentem resolutionem consiliarem hac super re editam approbasse; Cumque Pontifex suspen-

pensionis tempus ad septennium reduxerit, resoluta proinde fuit conditio a Communitate apposita, & illius consensus habetur, ac si datus per septennium dumtaxat fuisset, novoque consensu opus erat, ut valide prorogationis gratia obtineretur.

Rescripti nullitatem ex eo etiam eruit, quia Pontifici falso narratum fuit primam gratiam ad sexennium indultam fuisse, cum revera ad septem annos concessa deprehendatur, quæ quidem circumstantia Pontificis animum difficiliorem reddere poterat, ne prorogationem indulgeret; Parum recte ad hæc exciperetur, quod error fuerit materialis, & citra fraudem, & dolum irreptus, cum verosimile non sit, Capitulum, cujus nomine preces oblatæ dicuntur, adeo de primo Indulto ignarum fuisse, ut nesciverit illud ad septennium fuisse concessum.

Ad II. contendit injuria Promothorem Fiscalem in quæstionem revocare institutionem Archidiaconatus a Dataria Apostolica obtentam, cum Episcopus Fanensis illam, & verbis, & facto laudaverit, atque probaverit; Inquit enim quod vix habita ab eodem Episcopo noticia de adepta Archidiaconatus possessione, statim acta ea de causa gesta suscepit, & sequenti die contulit Sacerdoti Ulissi Canonicatum S. Liberatæ; æquum propterea non esse, ut modo Promothor Fiscalis inficiatur, quod jam ab Episcopo validum, & justitiæ consonum agnitum fuerat. Neque opponi posse, quod Episcopo notæ minime erant Apostolicæ Litteræ Provisionis Archidiaconatus, cum enim inter acta possessionis dictæ Dignitatis adessent quoque Apostolicæ litteræ illius Provisionis, idcirco statim ac hujusmodi acta recepit, agnoscere poterat quid in Apostolicis Litteris contineretur, quidve Summo Pontifici narratum fuerit.

Præfatas vero Apostolicas Litteras ab omni Obreptione, vel Subreptione immunes esse contendit, quia narratum fuit quod Capitulum accedente consensu Communitatis, licet suspensionem Provisionis Archidiaconatus ad duodecim annos petierit, nihilominus ex rescripto Sac. Congregationis anni 1775. hujusmodi suspensio ad septennium redacta fuerit. Narratum præterea, quod de mense Junii anni 1781. vigore alterius rescripti, nec reportato a Communitate novo consensu, & sub expressione, quod Provisionis suspensio ad sexennium tantum indulta fuerit, ejusdem Provisionis suspensio ad alios sex annos prorogata extiterit; Narratum denique se a Communitate nominatum fuisse, & modus expositus, quo sui nominatio ab eadem

dem perfecta fuit; Cumque prædicta omnia nullam falsitatis notam involvant, & sub hac narratione Provisionem obtinuerit, hinc infert Provisionem ipsam omnino sustineri debere, & satis esse probare, quod exposita Pontifici vera fuerint, quin demonstranda sit narratorum relevantia; nam pondus, & relevantia expositorum cognoscit Pontifex, & ex narratione facti, quæ juris sunt, discernit.

Perperam vero obijci actum nominationis a solo Vexillifero fuisse subscriptum, cum ex constanti consuetudine in Oppido Urceani vigente probetur, quod cuicumque a Consilio Communitatis Munia, Honores, & Dignitates conferuntur, Patentales litteræ privative a solo Vexillifero expediuntur. Ex hisce omnibus satis probatam esse validitatem Provisionis Archidiaconatus, atque hinc infert ad III. Dubium inutilem esse sermonem instituire super competentia regressus ad Canonicatum S. Liberatæ, quia tunc de eo differendum esset, si gratia Provisionis Archidiaconatus nulla, atque irrita decerneretur.

Ad IV. Clericus Franciscus Maria Ercolani contendit Canonicatum S. Liberatæ vacasse per assecutionem alterius incompatibilis Beneficii, quo casu *Juxta decretum* vacare dicitur, & tunc illius Provisionem ad Sedem Apostolicam spectare. Addit se originarium Civem esse Oppidi Urceani, Capitularibus acceptum, & bonis moribus imbutum, veniam ætatis a Sanctissimo impetrasse; quare sustinet, verificari ea omnia, quæ Pontifici narrata sunt, ut Litteræ Apostolicæ retardari non possint: Nec obesse, quod idem Canonicatus collatus antea ab Episcopo fuerit Sacerdoti Dominico Ulissi, cum collatio hujusmodi nulla sit, quia agitur de Præbenda Apostolicæ Sedi reservata; Neque ad tuendam Episcopi collationem opponi posse, quod licet Canonicatus S. Liberatæ sit juris patronatus mixti, attamen cum in illius fundatione præservata extiterit qualitas laicalis, propterea nequaquam obnoxium esse Apostolicis Reservationibus; Respondet enim, quod Pontifex in Provisione Archidiaconatus collationem dicti Canonicatus suæ dispositioni reservavit, licet esset laicæ patronatus, & ulterius hanc ipsam qualitatem Laicalem Pontifici narrasse dum Canonicatum petiit.

Cæterum advertit, quod inter Episcopum, & Communitatem jus præsentandi ad Canonicatum S. Liberatæ pertinet.

turnum fuerat divisum, & Canonicatus vacaverit in turno Episcopi; quo casu Beneficium reputatur juris patronatus Ecclesiastici, & Apostolicis Reservationibus remanet affectum.

Quæ in præfenti Causa sit Episcopi sententia, perlegent EE. VV. ex binis Relationibus ad Sac. Congregationem datis, quæ inter monumenta Causæ circumferentur.

Triplici ex capite validitas rescripti diei 6. Junii anni 1781. inficiatur, tum nempe quia usurpatum fuit Capituli nomen, dum prorogationis gratia petita est, tum etiam quia defuit novus Communitatis consensus, tum demum quia falso narratum fuit, primam gratiam ad sexennium tantum fuisse impetratam. Quoad usurpationem nominis Capituli, ponderandum occurrit in facto, quod Episcopus in actu Sacræ Visitationis discutiens statum æconomicum Capituli Urceani, deprehendit nimio rære alieno gravatum reperiri, & plures factas fuisse Capitalium distractiones absque venia Apostolicæ Sedis; quare eodem Episcopo hortante, Capitulares recursum ad Sac. Congregationem habuerunt, ut opportunum eorum indigentis afferret remedium. Res adeo implexa visa fuit, ut oportuerit votum exquirere clar. mem. Cardinalis Pansili; Capitulares in diversas abierunt sententias, & præsertim ii, qui recenter in Capitulum fuerant admissi authumarunt sese Censuris minime irretitos esse, quia distractiones secutæ erant, ante quam in Capitulum cooptarentur. Votum Eminentissimi relatoris prodiit postquam utraque pars sua jura cor. ipso deduxit. Licet ergo nulla appareat Capitularis resolutio pro obtinenda prorogatione Provisionis Archidiaconatus, videndum tamen, an preces hac de causa porrectæ, usurpato Capituli nomine, & minus legitime exhibitæ fuerint, cum Capitulares plurimum inter se decertaverint, antequam prorogationis gratia prodierit.

De Communitatis consensu in actu prorogationis gratiæ de novo exquirendo, sustinet *Bartol. in Leg. 1. ff. ad municipal. num. 23.*, quod requirendus haud sit, si semel intercesserit. Verum *Brunneman. ad Legem Labeo ff. de recept. arbitr. num. 2.* cum aliis ab eo allegatis, advertit, quod quando dies prorogatur, debet id fieri cum omnibus qualitatibus, & solemnitatibus, quæ requiruntur in primo actu, & *Carproz. dec. illustr. part. 1. decis. 51. num. 15.* affirmat, quod solemnitas, & forma, quæ adhibetur in primo actu, etiam in actu prorogato observari debet, quia

quia nempe prorogatio non facit actum novum, sed unus idemque est cum prorogato. Quod attinet ad expositionem minus veram obtentæ primæ gratiæ ad sexennium, quando revera ad septennium indulta fuerat, ponderandum an ea difficiliorem Summum Pontificem reddere potuisset ad indulgendam prorogationem, & hic advertendum, num Capitulum totum æs alienum dimittere potuisset, si suspensio Provisionis Archidiaconatus ad duodecim tantum annos fuisset coercita.

Dubium, quod secundo loco disceptatur, a primi Dubij resolutione pendet. Ad III. advertendum est in *Cap. Nulli liceat 5. tit. de rebus Ecclesiæ alienandis vel non vetitam esse Ecclesiis, Locisque piis quamcumque bonorum, & rerum immobilium alienationem, & in Extravagante Ambitosæ cap. unic. de rebus Eccles. non alienandis* Paulus II., post quam ad coercendam Ecclesiasticorum libertatem super alienatione bonorum Ecclesiæ plura statuerat, sic ait = *Inferiores vero Prælati Commendatarii, & aliarum Ecclesiarum Rectores Beneficia, vel administrationem quomodolibet obtinentes Prioratibus, Præposituris Dignitatibus, Canonicatibus; . . . aliisque Ecclesiasticis cum Cura, & sine Cura, Sæcularibus, & Regularibus Beneficiis, quorum res, & bona alienarunt duntaxat, ipso facto privati existant: illaque, absque declaratione aliqua, vacare censeantur. Possintque per Locorum Ordinarios, vel alios, ad quos eorum collatio pertinet, personis idoneis (illis exceptis, quæ propterea privatæ fuerunt) libere de jure conferri.* Id ipsum confirmavit Sac. Concilium *Seff. 22. cap. 11. de reform.*. Quatenus igitur corruat Provisio Archidiaconatus, videndum erit, an Sacerdos Paulus Ercolani revera alienaverit bona Canonicatus S. Liberatæ, ita ut pænas incurrerit illius privationis.

Ad IV. demum, serio ponderanda est erectio dicti Canonicatus, ut dijudicari possit, an Reservationibus Apostolicis sit obnoxius, & locum habeant disposita in *Extravagante Ad regimen de Præbendis, & Dignitatibus inter Commun.* Præ oculis quoque habendum est Decretum appositum in Litteris Apostolicis Provisionis Archidiaconatus, ut inde definiri possit, an Clericus Franciscus Maria Ercolani rite Canonicatum fuerit assecutus.

Post hæc vestrum erit Eminentissimi PP. decernere.

I. *An Rescriptum diei 6. Junii 1781. sustineatur in casu &c.*

Et quatenus Negative.

II. *An sustineatur Provisio Archidiaconatus in casu &c.*

Et quatenus Negative.

III. *An sit locus regressui in casu &c.*

Et quatenus Negative .

IV. *An Litteræ Apostolicæ sint exequendæ in casu &c.*

Ad I. Affirmativè ; Ad II. Negative ; Ad III. Affirmativè ; Ad IV. Negative .

*Sess. 21. Cap. 7.
de Reform.*

IMOLEN. RESTAURATIONIS ECCLESIE PAROCHIALIS . Cum Ecclesia Parochialis S. Michaelis de Puteo Diœcesis Imolensis restauratione indigeret , Sacerdos Franciscus Braga Parochus ejusdem Ecclesiæ petiit a Sac. Congregatione definiri cui nam onus restaurationis incumberet ; propositoque hæc de re dubio die 6. Septembris anni nuper elapsi , cum Populus jura sua non deduxerit , responsum prodiit = *Teneri Populum , & Possidentes in districtu Parochiæ per æs , & libram.* Huic resolutioni non acquiescentes Populus , & Possidentes , denuo audiri postularunt ; sed urgente restaurationis necessitate , instat Parochus ut Causa reproponatur , licet Populus , & Possidentes in scriptis nihil huc usque producerint , & in sua contumacia adhuc perseverent . Dignabuntur EE. VV. resumere Folium præteriti *Augusti* , perpensoque quæstionis statu , respondere Dubio .
An sit standum , vel recedendum a decisis in casu &c.

In decisis , & amplius ,

*Sess. 24. cap. 12.
de Reform.*

LUCANA SERVITII CHORI . Extat in Civitate Lucæ Collegiata Ecclesia sub invocatione SS. Martyrum Paulini , & Donati , quæ constituitur ex Priore cum Cura Animarum , nec non decem Canonicis , & duodecim Capellanis . Hujusmodi Ecclesia antiquitus exiguos habebat redditus , & Capitulares tenebantur canere Vesperas diebus dumtaxat Dominicis , & Festis , Missam vero in solemnioribus festivitibus , & in quibusdam aliis

aliis diebus, vel ex Ecclesiæ consuetudine, vel ex dispositione Testatorum, qui legata reliquerunt. Anno 1679. Venerabilis Innocentius XI. pro augmento Distributionum quotidianarum perpetuo univit, applicavitque Collegiæ Capellaniam SS. Paulini, & Antonij de jure patronatus Vexilliferi Reipublicæ Lucensis annui redditus ducatorum bis centum auri de Camera. In Bulla unionis mandavit, ut Canonici tenerentur ad instar Sæcularis, & Collegiæ SS. Jo., & Reparatæ Civitatis Lucanæ tam in tempore, quam in servitio in Divinis pariformiter, ac alias in omnibus, & per omnia deservire. Cumque autem in Collegiata SS. Joannis, & Reparatæ dimidia Capitularium pars singulis quindecim diebus uniuscujusque mensis Choro inserviret ad canendum Matutinum, Missam, & Vesperas: Omnes vero Capitulares singulis Dominicis, aliisque per annum diebus Festis ad Missam, & Vesperas interessent, hinc factum est, ut hæc inserviendi methodus investa quoque fuerit in alteram Collegiata SS. Paulini, & Donati, Priore tantum excepto, qui Choro interesse consuevit diebus tantum Dominicis, & Festis ad Missam, & Vesperas.

Capitulares SS. Paulini, & Donati exposuerunt Sanctissimo Domino Nostro, se licet gravatos onere servitij Chori æque, ac illos alterius Collegiæ SS. Jo., & Reparatæ, non tamen pari reddituum compendio gaudere; nam isti tum ex Præbenda, tum ex Distributionibus annua scuta 120. percipiunt, ipsi vero destituti sunt Præbenda, solumque ex Distributionibus quotidianis annua sc. 36., Capellani vero annua tantum sc. 16. lucrantur. Exposuerunt insuper nulla diebus Dominicis, & Festis vacatione gaudere, cum iis diebus omnes inservire teneantur, supplicarunt itaque, ut qui a servitio Chori immunes sunt per quindecim dies, exceptis solemnioribus, immunes esse debeant per id tempus etiam diebus Festis, vel saltem unus ex Canonicis, & quatuor ex Capellanis tantum inservire teneantur. Nec tamen id postulant sine onere, siquidem delendam dixerunt facultatem, quam habet Præfectus Chori indulgendi unicuique ex Capitularibus exemptionem per viginti dies continuos. Atque præterea onus assumerent canendi quotidie Completorium post Vesperas, necnon Tertiam diebus Pascatis, Pentecostes, & Nativitatis Domini, & aspergendi per Celebrantem Ecclesiam, & Populum ante Missam solemnem omnibus Dominicis. Remissis precibus ad Sac. Congre-

gationem, quaeritur hodie ab EE. VV. quid super hujusmodi instantia agendum sit.

Canonici inquirunt Indultum, quod ipsi modò efflagitant nullum quoad Chori servitium præjudicium inferre, quia immo sustinent, quod immutato Ecclesiae servitio, Sacrarum Functionum Decus, & Majestas augetur. Fatentur, ideo efflagitare exemptionem per quindecim dies cujuslibet mensis, ut ad alia munia parati facilius esse possint; & consentiunt, ut deleatur Decretum Capituli indulgens facultatem Præfecto Chori concedendi exemptionem per viginti dies, insuperque assumunt cœnis recitandi quotidie Completorium post Vesperas, & canendi Horam Tertiam diebus Paschatis, Pentecostes, ac Nativitatis Domini, ac demum peragendi Sacram Ceremoniam benedictionis Ecclesiae singulis Dominicis diebus. Pensatis igitur, tum petita exemptione, tum novis oneribus, quæ assumere parati sunt, patere ex novo servitii methodo decentius peragi posse Sacras Functiones.

Id etiam suadere exiguos Canonicatum redditus; Advertunt enim, secuta Capellanæ unionem, æquatos minime fuisse redditus suorum Canonicatum cum Canonicatibus Collegiatae SS. Jo., & Reparatae, & tamen servitium ab ipsis præstandum adauctum fuisse ad instar ejusdem Collegiatae. Præterea Canonicos SS. Jo., & Reparatae præter Massam Distributionum quotidianarum, Præbendam quoque habere, ipsos nihil ultra percipere, quam Distributiones quotidianas; ex quo fit, ut durior evadat eorum conditio, neque ullum emolumentum assequi possint, nisi continuo Chori servitio sint addicti. Addunt demum simili Indulto a Sac. Congregatione donatos fuisse anno 1694. Canonicos Collegiatae S. Michaelis in Foro Lucano, qui ea ex causa tunc auxerunt octo Capellano-
rum numerum; contendunt ex gravi, & legitima circumstantia, nimirum tenuitatis reddituum, & novi oneris, quod assumere parati sunt, concedendam esse petitam Indulti gratiam, quamvis ipsi augere non possint Capellano-
rum numerum, ut tunc fecerunt Canonici S. Michaelis, reddituum suorum tenuitate id vetante.

Archiepiscopus refert, quod licet per unionem Capellanæ SS. Paulinae, & Antonij, & alterius Beneficij S. Concordij adaucta fuerit Massa Distributionum quotidianarum, adhuc tamen Oratores, cum variis præstationibus, & oneribus graventur, parum ex eorum Canonicatibus percipiunt; Novam servitij methodum probat,
illam-

illamque in majus Ecclesiæ decus, & Sacrarum Functio-
num decentiam vertere existimat, quare sic concludit =
*Ex cunctis igitur Sac. Congregationi per me humiliter
prærelatis rationibus, & causis Oratorum postulatis ab
eadem perhumiliter annui posse censerem.*

Qualitatem servitij præstandi à Canonicis SS. Paulini, &
Donati præscripsit Venerabilis Innocentius XI. in suis
Apostolicis Litteris unionis Capellanæ SS. Paulini, &
Antonij. Hunc inserviendi modum invertere cupiunt
Canonici, quia exiguos ex Canonicatibus percipiunt re-
ditus; Videndum est, an id justam præbeat causam, ut
illorum petitioni annuatur. *Card. Petra in Comm. ad
Constit. 7. Innocentij IV. sect. 2. num. 28.*, ductus etiam
auctoritate aliorum Doctorum sustinet, quod in Colle-
giatis non insignibus, licet Canonici teneantur ad assi-
duum Chori servitium, tamen ab hac inserviendi methodo
eximuntur, si Ecclesiæ sint rurales, aut si adsit contraria
consuetudo, vel demum adeo tenues sint redditus, ut Ca-
nonici alimenta habere non possint.

Pluries in Sac. Congregatione actum est de reducendo Cho-
ri servitio vel ob aeris inclementiam, vel ob Præbenda-
rum tenuitatem, & Canonicis, qui hujusmodi instantias
proposuerant, indulta fuit vacatio trium mensium; Quan-
doque mandatum extitit, ut inservirent per Tertia-
riam, vel per Mediarum, addita tamen lege, quod om-
nes Capitulares tempore Adventus, & Quadragesimæ,
diebus Dominicis, & Festis Choro interesse tenerentur,
Prostant hac de re Sac. Congregationis resolutiones, quæ
relatæ sunt in *Causa Ferentina Servitii Chori* descripta in
Folio Congregationis diei 3. Augusti anni 1782., quod
publici juris factum est *Tom. 51. Thesaur. Resol.* Aliquan-
do vero S. Congregatio moderationem servitij arbitrio
Episcopi absolute reliquit. In *Tinen. 1. Decembris. 1635.*
sic respondit *Episcopum durante tenuitate reddituum, posse
permittere, ut Canonici præstent servitium Ecclesiæ non
continuum pro suo arbitrio, ita tamen ut ante declaratio-
nem dicti arbitrij prius de illo certioret. Sac. Congreg. lib.
15. Decret. pag. 285.*

Cum autem per Canonicos SS. Paulini, & Donati proferatur
aliud simile Indultum concessum Collegiatae Ecclesiæ
S. Michaelis in Foro Lucano, non abs re erit, illud referre.
Decanus, & Canonici dictæ Collegiatae supplicarunt
pro alternativa sex mensium exemptione à Choro
ad instar Cathedralis, & duarum Collegiatarum ejusdem

Civitatis, & ad evitandum quodlibet Ecclesiæ detrimen-
tum obtulerunt cum propriis distributionibus augere alios
oçto Capellanos = *Sac. Congregatio die 25. Septembris*
1694. commisit Eminentissimo Episcopo, ut veris existenti-
bus narratis, & accedente consensu illorum de Lillis as-
fertis Patronis, ac postquam compererit ex oçto Capella-
narum erectione noviter facienda, & eisdem inservitium
Sacerdotum augmento, majus Ecclesiæ servitium, &
Cleri, & Populi commoditatem fore cessuram, petitam
facultatem alternatim per sex menses in posterum Choro,
& divinis Officiis ejusdem Collegiæ inserviendi, dummodo
vere intersint pro suo arbitrio, & prudentia Oratoribus im-
partiatu lib. 44. Decret. pag. 489. Alterum pariter editum
est Decretum ad petitionem Capituli dioc. Collegiæ S.
Michaelis, cujus tenor sequens est = Die 15. Januarij
1696. Sac. Congregatio audita relatione Eminentissimi D.
Cardinalis Colloredi alterius ex Eminentissimis PP., ac
mature perpensis perinsertis Regulamentis, & juribus per
E. S. deductis, eadem Regulamenta in omnibus, & per
omnia benigne approbavit. lib. 45. Decret. pag. 20.

Ponderandum in præsentî casu est, an immutatio servitij
Chori petita a Canonicis SS. Paulini, & Donati tendat
ad majus Dei cultum, & Ecclesiæ decus. Videndum an
nova onera, quæ Capitulares assumere intendunt, æquent
onera, a quibus exemptionem efflagitant. Adverten-
dum tamen ab antiquissimo tempore in more positum esse,
ut in Ecclesiis, præsertim Parochialibus, qualibet die
Dominica aspersio Aquæ Iustralis super Populum fiat ante
Missam solemnem. *Burcardus Vormatiensis lib. 2.*
cap. 3. refert Canonem antiquissimum Concilij Nanneten-
sis his conceptum verbis = Omnibus diebus Dominicis
unusquisque Presbyter in sua Ecclesia ante Missarum solem-
nia Aquam benedictam faciat in vase nitido, tanto Misterio
convenienti, de qua Populus intrans Ecclesiam aspergatur.
S. Carolus Børromeus in Concilio Provinciali III. tit. de
iis, quæ ad Sacramenta, & Sacramentalia pertinent,
statuit, ut singulis diebus Dominicis Sacerdos Missæ Par-
ochialis Sacrum facturus antequam illud inchoet, aquam
sale aspersam benedicendo renovet, eamque, ut moris est,
aspergat = Acta Ecclesiæ Mediolanensis part. 1. pag. 77.,
& Gavantus part. 6. tit. 19. de Rubr. Benedic. affirmat
nunquam omitti debere tali die hujusmodi aquæ aspersio-
nem, & benedictionem.

Omnis

Omnibus rite perpenſis, expendendum erit :

An, & quomodo Oratorum precibus fit annuendum in caſu &c.

Dilata, & ad mentem : & mens eſt quod Scribatur Archiepiſcopo, qui proponat alia media ad ſublevandum onus Capituli proſervato tamen ſemper ſervitio omnium Canonicorum in diebus Feſtis . Reliquæ non propoſitæ .

S **A** SEVERINÆ IRREGULARITATIS . Delatum eſt Curia Eccleſiaſtica S. Severinæ Sacerdotem Franciſcum Apa Oppidi Arcis Bernardæ, mentito proprii Ordinarj, & Cancellarij Caractere, Litteras Dimiſſoriales exaraffe, quibus conſtat ipſum peregiſſe examinis experimentum coram proprio Ordinario, & idoneum fuiſſe repertum : Legitimam præterea habere ætatem, & eſſe proviſum de ſufficienti Patrimonio, inſuperque peractas fuiſſe in Eccleſia denunciaciones, nullumque detectum impedimentum : Ulterius ab Apollolica Sede diſpenſationem obtinuiſſe, ut non ſervatis interſitiis, ad Sacros Ordines promoveri poſſet tribus diebus Feſtivis : Poſſe idcirco promoveri ab Epifcopo Venafrano Vicario Generali Archiepiſcopi Neapolitani, vel eo impedito, a quocumque Catholico Antifite : Delatum pariter eſt habuiſſe atteſtationem ab Epifcopo Venafri impedimenti, cujus cauſa Ordinationes habere non poſſet, atque hiſce ſuffultum documentis Ordines Sacros Subdiaconatus, Diaconatus, & Presbyteratus diebus 17. , 24. , & 26. Julij anni 1769. ſuſcepiffi ab Epifcopo Cajacenſi, deindeque pluribus in Locis Miſſam celebraſſe, & præſertim in Oppido Arcis Bernardæ .

Habita hujusmodi relatione, compertoque, quod Sacerdos Apa Meſſanæ moraretur, curavit Archiepiſcopus, ut a Vicario Capitulari Meſſanenſi in Carceribus detrunderetur ; & revera Carceribus mancipatus fuit die 4. Novembris anni 1770. . Dum veto ex Meſſana ad Carceres ſui Ordinarj traduceretur, Regium ductus eſt, ubi fugam arripuit, & ad Urbem confugit . Anno 1773. preces obtulit ſan. mem. Clementi XIV. , quibus immunitatem ſe eſſe dixit a crimine ex quo vinculis mancipatus fuerat . Preces remiſſæ fuerunt Sac. Congregationi, quæ illas rejecit die 7. Septembris ejuſdem anni . Modo vero poſtulat, ut innocuus, declaretur ab irregularitate,

*Seſſ. 21. cap. 2.
& Seſſ. 23 cap.
11. , & 18. de
Reform.*

vel saltem sibi facultas impertiatur, ut Missam in Urbe celebrare possit.

Conqueritur enim dictus Sacerdos Apa, quod Causa a suo Ordinario nunquam fuerit absoluta, licet a die impicti criminis quatuordecim anni jam effluerint; Asserit, se pluries instetisse, ut vel condigna pœna plecteretur si reus, vel si innocens absolveretur. Neque Archiepiscopum excusari posse, quod Orator absens fuerit a Diœcesi; cum jura permittant reum etiam absentem condemnari, quoties de ejus crimine indubix habeantur probationes. Nec rejici posse a Sac. Congregatione, quia Causa pendet in Tribunali Ecclesiastico sui Ordinarii, cum denegata justitia per lapsum quatuordecim annorum justam præbeat causam confugiendi ad Judicem superiorem, ut ab isto judicium subeat, prout evenisse ait in *Guardien. 2. Julii 1770.*

Post hæc inquit ad I. neminem irregularem dici posse, nisi constet de crimine, cui irregularitatis pœna sit infixæ. Ad dignoscendum vero de crimine, producendum esse corpus delicti; quare Curia S. Severinæ procedere non poterat, nisi prius adhibitis omnibus solemnitatibus, a Curia Cajacensi extraxisset litteras Dimissoriales, quæ falsæ dicuntur; cumque id facere omiserit, neque modo suppleri possit, ex quo obierit Episcopus Cajacensis, qui Oratori Ordines contulit, ideo concludit deesse corpus delicti, & propterea non constare de irregularitate.

Singula postmodum recenset crimina, quæ ab Archiepiscopo ei obijciuntur, eaque non subsistere, nec probari contendit. Alienum a veritate esse sustinet, quod ad Primam Clericalem Tonsuram, & Minores Ordines promotus fuerit absque Patrimonio, nam in libris Communitatis nonnulla apparent descripta bona eidem in Patrimonio a Patre assignata, eaque de causa immunia ab oneribus Communitativis. Nec obesse, quod in hisdem libris bonorum reditus exprimitur in tenui summa, quæ taxam Synodalem ducatorum 25. minime adæquat; nam ex Peritorum relatione constat prædictorum bonorum reditus pertingere ad ducata 26., & neminem latet, quod bona in publicis Catastris minori pretio solent testimari.

Minusque subsistere, quod ante legitimam ætatem Ordines susceperit, nam contrarium deprehenditur ex fide Communitatis; quæ singulorum Civium ætatem accurate describit, ut cum opportunum tempus advenerit illos ad onerum solutionem adigere possit. Fatetur quidem

dem deesse fidem Parochi ; sed contendit Parochum fuisse ab Archiepiscopo interdictum ne illam traderet . Negat demum falsas exarasse Dimissoriales ; Sustinet enim easdem Litteras recepisse a Sacerdote Paulo Sigillo , qui in Civitate Neapolis munere Procuratoris Archiepiscopi S. Severinæ sungebatur , & ab eodem Sacerdote Sigillo habuisse Breve Apostolicum dispensationis Interstitionum ; Cæterum animadvertit tantam oscitantiam præsumi non posse in Episcopis Venasri , & Cajacensi , ut si revera Litteræ Dimissoriales falsæ fuissent , illas exequi vellent .

Ad II. contendit , ex hætenus deductis minime probari crimina , quibus ipsum illaqueatum esse existimat Curia Archiepiscopalis S. Severinæ ; Verum notat , quod etsi de iisdem criminibus , vel per propriam confessionem , vel per indubias probationes convictus esset , adhuc tamen dispensationem ab Irregularitate mereretur , cum summa prematur rei familiaris angustia , & fere quindecim anni effluxi sint a die commissi delicti , & toto hoc tempore vitam Ecclesiastico viro dignam duxerit , omnesque sui criminis maculas deterferit .

Archiepiscopus in binis Relationibus ad Sac. Congregationem datis , postquam statum quæstionis narravit , testatur Causam in sua Curia Ecclesiastica adhuc pendere indecisam , & quidem ex Oratoris culpa , qui nunquam coram Ordinario se sistere voluit , & propterea concludit ipsum super instantia , quam hodie proponit , audiri non debere , quemadmodum videri poterit ex iisdem Relationibus EE. VV. deferendis .

Irregularitatem certe incurrunt omnes , qui Ordines susceperunt sine proprii Episcopi scientia , & consensu ; sic statuitur in *Cap. Veniens 1. de eo , qui furtive Ordinem susceperit* . Irregulares quoque evadunt promoti ad Ordines Sacros extra tempora a jure statuta sine Apostolica dispensatione = *Cap. Cum quidam 8. de temporibus Ordinat.* , in quo Urbanus III. scribens Archiepiscopo Pisano mandat = *Episcopum , qui die , quo non debuit Ordines celebravit , canonica disciplina corrigere , & Ordinos a susceptis ordinibus tamdiu reddere debes expertes , donec apud nos restitutionis gratiam consequantur* . Eadem pæna afficiuntur falsificantes litteras proprii Ordinarii , vel Capituli : in *Cap. Tam litteris vestris 33. de test.* , & attestat. Innocentius III. hæc habet = *Archipresbyterum autem Lucanum , & G. Sacristam , qui contra prædictum Ele-*
Tom. LIII. C 2 Tum

ctum litteras nobis sub nomine majoris partis Capituli destinantur (Cum constet per attestaciones predictas longe majorem partem Capituli non fuisse consciam hujusmodi litterarum) ab officio , & Beneficio denunciatis esse suspensos, donec mereantur nostram indulgentiam obtinere .

Pœnam irregularitatis quoque statuit Pius II. in Constitutione , quæ incipit *Cum ex Sacrorum* contra eos , qui sine dispensatione ante legitimam ætatem , vel absque Dimissorialibus Litteris proprii Episcopi ordinari præsumpserint . Dictam pœnam incurrunt , qui promoti fuerint sine sufficienti Patrimonio , quemadmodum late de hac re agit *Benedictus XIV. Infit. 26. num. 16. .* Nec demum irregularitatem evadunt , qui Ecclesiastica Censura irretiti Missæ Sacrificium celebrarunt . *Cap. Is, qui, de senten. Excom. in 6. .* De hisce omnibus criminibus inquisitus fuit Sacerdos Apa in Curia Ecclesiastica S. Severinæ ; videndum an de illis constet . Quatenus vero constaret de Irregularitate, videndum an reus audiri possit dum Causa pendet , & nondum est absoluta in Curia Ordinarii . Ponderandum an Reus saltem audiri possit , ex quo Curia Archiepiscopalis spatio quatuordecim annorum Sententiam proferre omiserit . In *Guardien. Barbatus Cuoco*, qui Presbyteratus Ordinem susceperat cum falsis Litteris Dimissorialibus sui Ordinarii , & post Ordinationem nunquam Missam celebraverat , nondum lata contra ipsum sententia definitiva a Curia Ecclesiastica , supplex adiit san. mem. Clementem XIV. pro absoluteione a suspensione , asserens quod jam a die commissi delicti novem anni effluerint . Die 2. Julii anni 1770. ex audientia SSm̃i sequens prodiit rescriptum = *SSm̃us audita relatione Episcopi Guardien. comisit Esm̃o Domino Cardinali Columna Sanctitatis Suae in Urbe Vicario, ut imposta Oratori aliqua salutari pœnitentia, eundem pro suo arbitrio a Censuris pœmissa de causa incurfis absolvat, Ipsumque ad obeunda munia Ecclesiastica, & ad Sanctum Missæ Sacrificium peragendum in Urbe, & intra limites status Ecclesiastici dumtaxat indulgeat. lib. 120. Decret. pag. 71. .* Eoque deinde supplicante pro facultate celebrandi in quocumque Loco , & Diœcesi, die 29. Julii anni 1771. petitam facultatem obtinuit sub expressa tamen conditione , quod a Sacro peragendo in Civitate , & Diœcesi Guardien. se abstineret . *lib. Decret. 121. pag. 147.*

Notandum , quod Orator post susceptionem Ordinis Sacrorum Missæ Sacrificium celebravit , Ponderandum , quæ

qui fuerint ipsius mores antequam crimen perpetraret ; Advertendum an subinde respicientiæ signa indubia dederit . Quibus animadversis , decernent EE. VV.

I. *An consistet de Irregularitate in casu &c.*

Et quatenus affirmativè .

II. *An sit consulendum SSmo pro dispensatione in casu &c.*

BENEVENTANA . Conradus Capicius Beneventanæ Ecclesiæ Archiepiscopus anno 1480. Capellam sub invocatione S. Antonij Patavini extruxit in Ecclesia Metropolitana . Sequenti anno Franciscus Capicius illius ex fratre nepos pro dote Capellæ Prædium assignavit , & in assignationis Instrumento reservavit sibi , suisque successoribus jus nominandi Capellanum , quem eligi semper voluit de gremio Canonicorum . Jussit præterea , ut qui nominationem fuisset assequutus , teneretur petere institutionem a Curia Archiepiscopali . Hæc gesta sunt die 15. Februarij anni 1481. consentiente Capitulo , & approbante Archiepiscopo .

*Sess. 25. cap. 93
de Reform.*

In Testamento , quo decessit Jo. Baptista Rubino exarato anno 1603. corpus suum humari mandavit in eadem Capella S. Antonij , cui legavit = *annui docati cinquanta , delli quali se ne abbiano da celebrare Messe per l'anima di esso Signor Testatore , e delli suoi Predecessori , ed un Anniversario ogni anno in perpetuo .* Hujusmodi vero legatum transactione inita anno 1629. inter Capellanum , & Testatoris hæredes redacta fuit ad annua ducata 25. Hæreditas Jo. Baptistæ Rubino pervenit ad Familiam Margiaccam , illa vero Francisci Capicij delata est ad Marchiones Blanc . Cum anno 1777. vacasset Capellania , Franciscus Blanc ad illam nominavit Canonicum Jacobum Capitano ; Sed Ignatius Margiaccia , putans jus sibi esse nominandi Capellanum pro Missarum celebratione demandata a Jo. Baptista Rubino , alium Capellanum nominavit , scilicet Canonicum Dominicum Rispoli , & Capellano nominato a Francisco Blanc recusavit annuam prestationem ducatorum 25. persolvere .

Non destitit Canonicus Capitano judicialiter agere in Archie-

chiepiscopali Curia pro Legati solutione ; verum morte præventus iudicium prosequi non potuit . Suffectus postmodum in ejus locum Canonicus Vincentius Limata , hic Decreto R. P. D. Auditoris SS^mi curavit , ut Causa , tam super validitate Institutionis ad Capellaniam sibi a Curia Metropolitana tributæ , quam super præstatione annui legati ducatorum 25. ad Sac. Congregationem ablegaretur ; quare eo instante , hinc infra scripta dubia iudicio EE. PP. hodie subjiciuntur .

Ad I sustinet Canonicus Limata sibi utpote a Patrono nominato competere institutionem , & valide potuisse Marchionem Blanc tanquam Patronum nominare , cum sit in possessione nominandi juxta status annorum 1698 , 1756. , & 1777. ; hinc rite a Curia Ecclesiastica datam sibi fuisse institutionem . Sustinet insuper competere tantummodo Marchioni Blanc jus nominandi , quia ipse descendit a Familia Capicia , cujus favore in actu erectionis Capellanix patronatus activus fuit reservatus . Perperam vero objici Capellanix extinctionem , quia Altare S. Antonij , sub cujus invocatione fuerat erecta , destructum sit ; nam Altare destructum non fuit , sed in elegantiore formam redactum anno 1692. , & pro illius manutenzione persolvit Capellanus quolibet anno ducata 4. , illudque usque ab anno 1712. descriptum reperitur in Inventario bonorum Capellanix . Cæterum advertit , quod etsi Altare destructum fuisset , non inde sequeretur , quod perierit etiam Capellania , & Patronus a jure nominandi ceciderit . Minusque impugnari posse extinctionem Capellanix ob dotis defectum , cum Franciscus Capicius dotem constituerit , quæ si fuit imminuta , non tamen perit in totum , cum extet adhuc vinea Emphyteutica , & extet insuper annuum Legatum ducatorum 25. Beneficiato ab hæredibus Rubino persolvendum .

Addit præterea absque ulli ratione contendere Ignatium Margiacca ad se spectare destinationem Sacerdotis pro satisfactione Missarum , cum Legatum a suo auctore relictum fuerit Capellæ , proindeque Capellano incumbere onus adimplementi . Quare infert ad Il. Dubium injuria detrectare dictum Ignatium annuam Legati præstationem , ad quam judiciali etiam sententia anno 1725. confirmata , ipsius Familiæ adacta fuit .

Ignatius Margiacca , licet diu expectatus , & pluries monitus , jura sua deducere minimè curavit .

Emus Archiepiscopus plura de statu quæstionis refert , prout videri poterit ex ejus relatione , quæ inter documenta

Causæ habetur ; concludit tamen , quod = *Utriusque Partis juribus per me attente libratis ea , quæ a Capellano allata sunt , tum in possessorio , tum in petitorio meliora , ac potiora mihi videntur .*

Regula est , quod institutio ad Beneficium debetur ei , qui legitimè fuit a Patrono præsentatus *Text. in Cap. Monasterium 16. quæst. 7. .* Cum autem Canonicus Limata ad Capellaniam S. Antonij Patavini nominationem obtinuerit a Marchionibus Blanc hæredibus Familiæ Caplicæ , & in vim hujus nominationis institutionem a Curia Archiepiscopali reportaverit , hinc de viribus nominationis inquirendum est , ut inde statui possit , an rite institutus fuerit . Præ oculis habendum est instrumentum foundationis anni 1481. , nec non nominationes expletæ annis 1698. , 1756. , & 1777. , & videndum , an Marchio Blanc hisce monumentis suffultus legitimè nominare protuerit Capellanum . Hæc de primo dubio ; Ad II. quod spectat , putat *Fargna in commentar. ad singulos Canones de jurepat. part. 2. can. 1v. cas. 3. num. 3. ,* quod Legatum Missarum factum intuitu Ecclesiæ est adimplendum per Rectorem ejusdem Ecclesiæ ; quare serio ponderanda est dispositio Jo. Baptistæ Rubino , ut dijudicari possit , num jure , vel injuria Ignatius Margiaccia detrectet subministrare Canonico Limata annuam præstationem ducatorum 25. Ponderandæ sunt sententiæ latæ annis 1710. , & 1725. , nec abs re erit ad examen revocare consuetudinem huc usque servatam , Hisce perpenis decernent EE. VV.

I. *An sustineatur Institutio in casu &c.*

II. *An , & a quo tempore Familia Margiaccia teneatur ad præstationem annuorum ducatorum viginti quinque in casu &c.*

RECINETEN. REDUCTIONIS MISSÆ CON-
VENTUALIS . Capitulum Collegiatæ Ecclesiæ S. Mar-
riæ Castri novi Civitatis Recineti ex Præposito , & novem
aliis Participantibus constituitur . Capitulares , qui & Alta-
ristæ quoque vocantur , nullam habent Præbendam , omnes-
que illorum redditus consistunt in Distributionibus quoti-
dia-

*Sess. 25. cap. 4.
de Re form.*

dianis, quæ ducto calculo per decennium, & detractis expensis, vix ascendunt ad annua scuta 18. pro quolibet. Onus habent quotidie Choro interessendi, quin ulla fruantur vacatione infra annum. Applicanc quotidie Missam Conventualem pro Benefactoribus, cujus eleemosyna a Distributionum Massa detrahitur; Onus hujusmodi applicationis grave nimis esse contendunt; supplicanc propterea, ut eximantur ab onere applicationis diebus feriatis, illudque ad solos dies Dominicos coerceatur.

Episcopus de expositorum veritate testatur, & votum aperiens ait = *Ego quidem perpendens æquitati esse consonum, quod Oratores efflagitant, petitam potestatem per E.E.VV. ipsis fieri posse crederem.*

Quamvis juxta Constitutionem San. Mem. Benedicti XIV. *Cum semper oblatas, ab omnibus Cathedralibus, & Collegiatis Ecclesiis applicanda quotidie sit Missa Conventualis pro Benefactoribus, nihilominus in casu tenuitatis reddituum laudatus Pontifex sic disponit §. 19. d. Constitutionis = Reliquum erit ad Congregationem Concilii recursum habere, cujus erit perspecto a vestris Relationibus rerum statu auctoritate Apostolica a Prædecessoribus nostris eidem impartita, & a nobis etiam præsentium tenore confirmata, quotidianam applicationem Missæ Conventualis pro Benefactoribus in genere, ut alias ad Festos tantum dies reducere.*

Sac. Congregatio quoties de reddituum insufficientia reverentia confiterit, reductionem fuit impartita, ut in *Alexandrina Missæ Conventualis 23. Novembris 1776.*, & in *Placentina Missæ Conventualis 1. Martij 1777.*, & in *Ilcinen. 14. Septembris 1782.* Dijudicabunt itaque E.E. VV. *An, & quomodo sit locus reductioni in casu &c.*

25

*Die Sabbathi 24. Januarij 1784. in
Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua, præter
alia proponentur infra scripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congrega-
tionis de jure resolvenda.*

D Ignabuntur Eñi PP. resumere Folium diei 10. currentis mensis, in quo deprehendent Causas, quæ in postrema Congregatione decisæ non fuerunt. Has vero, cum aliis in præfenti Folio relatis, hodierna die definient.

S ANCTÆ SEVERINÆ IRREGULARITATIS.

I. *An constet de Irregularitate in casu &c.*

Et quatenus affirmative.

II. *An sit consulendum SSmo pro dispensatione in casu &c.*

Sess. 21. cap. 2.

Sess. 23. cap. 1.

§ 18. de Refu.

Ad I. Affirmativè.

Ad II. Negativè, & ad mentem.

BENEVENTANA:

I. *An sustineatur Institutio in casu &c.*

II. *An, & a quo tempore Familia Margiaccâ. teneatur ad præstationem annuorum ducatorum viginti quinque in casu &c.*

Sess. 25. cap.

de Reform. 9.

Ad I. Affirmativè.

Ad II. Affirmativè a die omissæ Solutionis.

RECINETEN. REDUCTIONIS MISSÆ CON-
VENTUALIS.
An, & quomodo fit locus reductioni in casu &c.

Prò gratia reductionis ad dies Dominicos, & fe-
stos de præcepto.

BONONIEN. NULLITATIS ELECTIONIS. Cum
per liberam dimissionem Sacerdotis Stephani Landi fa-
ctam in manibus Eñi Ordinarij vacaverit Ecclesia Paro-
chialis S. Cassiani Communis Rignani, Homines ejusdem
Villæ, ad quos spectat Patronatus activus dictæ Parochiæ,
ad novi Parochi nominationem devenerunt. Habitis
proinde Comitibus die 2. Martij anni 1782. sex propositi
fuerunt concurrentes Sacerdotes, quos inter majorem
suffragiorum numerum retulit Sacerdos Sanctes Alvifi;
Habuit enim vota favorabilia decem & octo, contraria
duodecim. Peractis Comitibus, rumor invaluit, quod simo-
niaca fuerit nominatio. Preces nomine Communitatis
datæ fuerunt Eñno Cardinali Archiepiscopo Bononiæ,
quibus narratum fuit suffragia a Sacerdote Alvifi fuisse
pretio comparata. Non desistit Eñnus Archiepiscopus
rem totam diligentius investigare; confectoque Processu,
ac requisita aliquorum Canonistarum, & Theologorum
sententia, omnia detulit ad Sac. hanc Congregationem, ut
quid agendum foret significaret; Instetit tamen Sacerdos
Alvifi, ut quæstionis examen remitteretur ad eundem
Eñnum Archiepiscopum. Sed placuit SSmo Domino No-
stro, ad preces Promotoris Fiscalis, illud ablegare ad Sac.
Congregationem, cui bina inferius transcripta Dubia
definienda proponuntur.

Ad I. contendit Promotor Fiscalis simoniacam esse nomi-
nationem Sacerdotis Alvifi, idque ex pluribus conjectu-
ris desumi, ac primo quidem ex publica voce & fama,
quæ tam ante, quam post completum nominationis actum
in toto Rignani Oppido percrebuit, & ad finitima etiam
loca diffusa est; Hanc autem diffamationem ortam fuisse
ex illicitis pactationibus, & pravis modis adhibitis a dicto
Sacerdote Alvifi, ejusque germano fratre ad extorquen-
da, & comparanda Electorum suffragia; Hujusmodi ve-
ro diffamationem obicem præbere afectioni Parochiæ

ob scandalum Populi , qui Parocho diffamato non obtemperaret , nec ejus monita audiret . Accedere etiam, quod ante nominationis tempus Fratres Alvisi convivia pararunt, dona dederunt ad carpendam Electorum benevolentiam ; Imminente vero electionis die, litem , quam habebant cum nonnullis ex Electoribus, transegerunt , & conventam in Transactione pecuniam deposuerunt sub expressa conditione , ut illa exigi non posset , nisi postquam electio fuisset secuta . Hæc non alio animo facta fuisse , quam ad comparanda Electorum suffragia .

Perperam objici Sacerdotem Alvisi ignarum prorsus fuisse de his omnibus, quæ ab ejus germano Fratre gerebantur, cum ex ejus confessione oppositum probetur . Verum sustinet nihil prodesse Sacerdoti Alvisi ignorantiam, cum nec ignorantia , nec bona fides electionem simoniacè factam convalidare possunt . Spernendam vero esse depositionem Josephi Cava , & Preces ab Hominibus Rignani porrectas Eñmo Archiepiscopo post Processus compilationem , cum dictus Cava in primo examine ingenue deposuerit quidquid a Fratribus Alvisi gestum fuerat , & hanc depositionem , utpote emissam tempore non suspecto, attendendam esse , maxime quia secunda depositio ad suggestionem Jo. Alvisi exarata dignoscitur . Preces vero, cum signatæ appareant ab Hominibus , qui scribere nesciunt, suspicionem inducunt , quod fuerint ad opportunitatem expiscatæ .

Probata nullitate nominationis, contendit ad II. Dubium Sacerdotem Alvisi non posse ad Parochiale Beneficium admitti .

Sacerdos Santes Alvisi , & Homines Communis Rignani ; licet moniti , sua jura minime deducere curarunt .

Eñus Archiepiscopus de sua sententia rogatus ait = *Quæ vero sit animi mei hac de re sententia , quoniam Eñni Patres id exposcunt , dicam aperte , eam plane consonam esse voto quatuor Theologorum , & juris Caonici peritorum , quos in consilium adhibui , a quo quidem voto , ne recederem, tanto major fuit mihi religio . quanto alacrius a Viro seculari in utroque jure , si quis alius , admodum præstanti , cujus examini illud subjeci probatum , commendatumque maxime fuit .*

A Simonia plurimum abhorruit Ecclesia . Habemus in *Act. Apostolorum cap. 8.* quod S. Petrus acriter redarguit audaciam Simonis Magi , qui Spiritus Sancti dona pretio consequi præsumpsit . Pari constantia , & Zelo quotquot fuerunt in Petri Cathedra Successores hoc scelus objur-

garunt, prout patet ex Constitutionibus hac de re editis, quibus Simoniaci Dignitatibus, & Beneficiis privantur, aliisque Ecclesiasticis pœnis plectuntur. Committitur Simonia, si in electione ad Ecclesiastica Beneficia, Electorum suffragia pecunia, vel alia re temporali quis comparare studeat. *Fagnanus in Cap. Nobis de Simonia num. 1., et num. 3.* cum pluribus sequentibus, sustinet simoniacam esse electionem, non modo cum pecunia omnibus Electoribus, sed etiam cum uni tantum promittitur.

Disputant Doctores an Provisio Beneficii simoniace facta, sit ipso jure nulla, ne dum in casu, quo promissio ab utraque parte completa fuerit, verum etiam quando, pecuniæ conventæ traditio ante electionem non est secuta. Quæstionem hanc illustrat *Garzias de Benefic. part. 8. cap. 1. fere per totum*, & postquam singulorum opiniones retulit, concludit, veram esse sententiam eorum, qui tenent, quod Provisio, Collatio, seu alia Dispositio Beneficii per simoniacam conventionem facta, sit nulla, etiam si promissio temporalis, seu conventio, & pacta non sint executæ; Advertit etiam quod disposita a Paulo II. in *Extravagant. Cum detestabile vers. Per electiones vero, inter Comm.* ad solam simoniam realem ex utraque parte completam absque manifesta violentia restringi non possunt. Huic sententiæ adhæret etiam *Fagnanus loc. cit. num. 6., & 7.*

Dubitatum etiam fuit, an electio Simoniaca dici debeat, quando præmium Electoribus promittitur in scio ipso Eligendo; Hac de re requisitus *Cælestinus III.* sic respondit. *Nobis fuit ex parte tua intimatum, quod cum quatuor ejissent a Capitulo constituti, qui debeant quemdam eligere in Plebanum, Amici ejus, de cujus electione, spes habebatur, uni, vel omnibus eligentium promiserunt, se pecuniam soluturos, eo tamen ignorante, qui hujusmodi promissione interveniente postmodum est electus; Quia igitur super hoc consulere nos voluisti, Consultationi tuæ breviter respondemus, quod nisi constaret, illos, qui promissum tale fecerunt per fraudem in dispendium illius, qui eligendus erat, id malitiose fecisse, quavis ipse promissionis conscius non fuerit, ejus tamen electio, tanquam simoniaca pravitate præsumpta, est penitus reprobanda. Cap. Nobis 27. de Simonia.*

Hic in jure animadvertis, ponderandum in facto est, an electioni Sacerdotis Alvifi pacta, promissiones, & munera præcesserint. Videndum, an id constet ex Processu exarato a Curia Archiepiscopali. De probationum qualitate in materia Simoniæ advertendum, quod *Innocentius*

zias III. in cap. Per tuas 32. de Simonia vers. Ille quidem sic disponit = Ille quidem Pomposianus Abbas, qui jam pridem renunciavit Mundo, erat de Simonia, perjurio, dilapidatione, ac insufficientia graviter infamatus. Cumque per Monachos, qui juraverant perhibere testimonium veritati, simonia multis modis videretur esse probata, ipse contra testes multas exceptiones opposuit, conspirationes videlicet, inimicitias capitales, furtum, & adulterium, ut eos a testimonio removeret. Hos vero (ne innocentie puritas confusa succumberet, vel simonie pravitas effugeret impunita) illas dumtaxat exceptiones probandas admittimus, quibus forte probatis, testes non zelo justitie, sed malignitatis fomite processisse constaret: ut conspirationes, & inimicitias capitales: ceteras autem exceptiones, ut furti, & adulterii propter immanitatem hæresis simoniae (ad cujus comparationem, cetera crimina quasi pro nihilo reputantur) duximus repellendas: quoniam, & si probatæ, fidem Testium debilitarent in aliquo, non tamen evacuantur ex toto, aliis adminiculis suffragantibus, præsertim cum testes de crimine fuerint emendati. Tales igitur contra talem taliter duximus admittendos: non secundum rigorem juris, sed secundum temperantiam æquitatis: cum ageretur non criminaliter, ut deponeretur ab ordine: sed civiliter, ut ab administratione amoveretur tanquam immeritus, & damnosus. Et utique tales Prælati ex levioribus causis possunt ab administrationibus amoveri, si cut quorundam Religiosorum approbata consuetudo deposcit; unde prædictus Abbas, non expectata Sententia, quasi malè conscius sibi cessit.

Post hæc definiunt EE. VV.

I. An constet de nullitate nominationis in casu &c.

. Et quatenus negativè.

II. An sit danda Institutio in casu &c.

Dilata, & impinguetur processus juxta instructionem D. Secretarii.

Reliquæ non propositæ.

30
COMEN. BENEFICII. Per actum inter vivos Pia-
Mulier Catharina Taffini Paravicini anno 1690. do-
tem constituit pro Beneficio in Canonicatum erigendo in
Archipresbyterali Ecclesia S. Georgei loci Montanæ
Vallis Tellinæ. Exortis tamen nonnullis dissidiis inter
ipsam Catharinam, & Archipresbyterum, ac Homines
dicti loci Montanæ super modo perficiendi erectionem
dicti Canonicatus; factum hinc est, ut anno 1697. una-
nimi partium consensu, & approbante Episcopo Comen-
si, Beneficium hujusmodi ad Oratorium Confraternitatis
Sanctissimi Sacramenti Oppidi Sondrii ejusdem Vallis
Tellinæ translatum fuerit. Patronatum activum sibi,
Viro, & suis descendentes Catharina reservavit; in
istorum defectui substituit descendentes Masculos Annæ
Mariæ, & Angelæ Mariæ Moroni: quibus pariter de-
ficientibus, illum detulit filiis Petri Pauli Paravicini: qui-
bus non extantibus, deferri voluit Sodalibus dictæ Confra-
ternitatis SSm̃i Sacramenti Oppidi Sondrii, sub ex-
pressa tamen conditione, quod Sodales tenerentur Re-
ctoris nominationem explere cum interventu Archipres-
byteri ejusdem loci.

De patronatu vero passivo disponens sic ait = *Venendo il caso di qualche elezione dopo la morte del Reverendo Signor D. Antonio Tommaso Moroni, qui ab ipsa Fundatrice fuerat nominatus = quella debba farsi in uno delli sopradetti descendenti maschj colla prelazone soprascritta, con questa dichiarazione però, che essendovi sogetti capaci di detto Beneficio debba essere preferito il più povero, ed essendovene di egualmente poveri, il più abile, ed essendovene di egualmente abili, il maggiore di età sia preferito.* Per obitum Sacerdotis Antonii Sertorii ultimi possessoris vacavit dictum Beneficium; hinc Simon Grammatica, Jo: Baptista Cafati, & Joseph Abbiati tanquam passive vocati ad dictum Beneficium, institui petierunt in Curia Episcopali Comenti. Vicarius Generalis die 21. Augusti anni 1778. sententiam tulit, qua declaravit d. Grammatica, Cafati, & Abbiati esse passivè vocatos, & Clerico Abbiati, præ cæteris juxta legem foundationis qualificato, competere prælationem; verum eidem obstare defectum originis: Atque hæc de Clerico Abbiati; Quo vero ad alios duos concurrentes Grammatica, & Cafati mandavit coadjuvari probationes super uniuscujusque paupertate.

Post hæc Simon Grammatica liti renunciavit, & Clericus Abbiati, quamvis originarius non esset, nihilominus

curavit, ut habilis ad assequendum Beneficium fieret, quare, resumpta causa, Vicarius Generalis die 7. *Januarij* anni 1780. decrevit, Clericum Abbiati esse instituentum. Ab hoc decreto appellavit Clericus Cafati; sed Appellatio fuit admitta tantum in devolutivo. Hinc dictus Cafati confugit ad SSmum Dominum Nostm, qui illius preces ad Sac. Congregationem remisit; Qua de re judicium Eminentissimorum PP. super dubiis inferius transcriptis hodie exquiritur.

Ad I. inquit Clericus Cafati tum ex juris dispositione, tum etiam ex foundationis lege ad controversum Beneficium illum esse præferendum, qui præ cæteris majori preatur paupertate; Suam paupertatem præ cæteris majorem esse contendit, cum, defuncto Patre, confectoque bonorum hæreditariorum inventario, compertum fuerit, paternam hæreditatem adeo esse ære alieno obrutam, ut insufficientis omnino foret ad sibi alimenta præstanda, & nihilominus teneri alimenta præbere Matri viduæ, nec non Fratri annorum duodecim, & tribus Sororibus, quarum major decimum ætatis annum non excedit. Contra vero Clericum Abbiati Matrem dotatam habere, & duos Fratres, a quibus non leve subsidium consequi potest; Ipse vero munere fungitur Ludi Magistri in Collegio Comensi cum annua mercede sc. 100., quæ ad propriam sustentationem sufficiunt. Ex his igitur satis resultare, paupertatem suam graviolem esse.

Perperam objici, quod idem Clericus Abbiati, tum ætate, tum scientia sit major; nam advertit, non agi de Beneficio curato, sed tantum de Beneficio simplici, ad quod juxta foundationis legem præferri debet, qui sit magis pauper, & hoc unum requisitum, posthabitis aliis, esse considerandum.

Addit, præter paupertatem, deesse etiam Clerico Abbiati requisitum originis; Nec obesse, quod habilis fuerit declaratus, cum habitatio subdole extorta sit, non expresso jure alteri ex passivè vocatis quæsito. Habilitationem vero, inspecta juris communis dispositione, prodesse tantummodo posse, si infra Quadrimestre Patronis ad præsentandum concessum fuisset superventa. Cæterum contendit, Fundatricem voluisse, ut ex passivè vocatis ille præferretur, qui de tempore vacationis habilis reperitus fuisset; Quare cum de tempore vacationis Clericus Abbiati habilis non fuerit, perperam proinde illum fuisse a Curia Comensi prælatum.

Ad II. sustinet, a Sententia Vicarii Generalis appellationem

nem ad sedem Apostolicam fuisse interpositam, & hac non obstante appellatione, Clericum Abbiati Beneficij possessionem nactum fuisse; attentatam idcirco fuisse possessionem apprehensam pendente recurso, fructusque omnes ab ipso perceptos restituere debere, cum sit mæ fidei possessor, & ab injusta sententia jus suum defumat.

Clericus Abbiati, licet judicialiter requisitus, & diu expectatus nunquam comparuit.

Episcopus narrat ea, quæ in Curia Ecclesiastica Comensis gesta fuerunt; sed suam sententiam non pandit; prout ex ejus relatione, quæ circumfertur.

Præ oculis habenda est Beneficij fundatio; ex ea namque patebunt requisita, & qualitates a Fundatrice volitæ. Hac igitur perpensa, dignabuntur Emi PP. discernere.

- I. *An, & cui competat prælatio, itaut Decretum Episcopi sustineatur in casu &c.*
- II. *An constet de attentatis, & quomodo sint purganda, & cui respective consignandi, seu restituendi fructus in casu &c.*

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

URBINATEN. ; SEU ARIMINEN. Jam alias in Sac. Congregatione ad examen revocata est pia dispositio Marci Aurelii Gisgoni Ariminensis, qui cum in Germania apud Leopoldum Imperatorem Augustum esset insignis Prothomedicus, suum anno 1683. condidit testamentum in Civitate Lentinæ. In hoc testamento universæ suæ hæreditatis compendium detulit Eleonore ejus Filie, cui in pupillari ætate, vel absque Filiis decedenti substituit Pauperes, & Hospitale Ariminense indita lege, *che tutto quello lascio, e resta del mio venga fondato, ed investito in Rimini mia Patria sopra beni stabili, e da frutti si caveranno da tali Capitali, siano due terzi distribuiti annualmente fra li poveri bisognosi di detto Luogo, con preferire però quelli della Casa, se ve ne faranno, l'altro poi terzo sia impiegato a beneficio dell'Ospedale di Rimini.*

Obiit

Obiit Eleonora sine filiis; hinc Hospitale istius hæreditatis possessionem apprehendit.

Anno 1696. San. mem. Innocentius XII. ad preces Pauperum Invalidarum, & Puellarum Ariminenstum hæreditatem Marci Aurelij in tres partes dividi jussit, atque unam pro dotandis Puellis erogari mandavit, alteram verò in levamen Pauperum invalidarum deservire præcepit, tertiam denique Hospitali assignavit. Eo tempore regebat Ariminensem Ecclesiam Cardinalis Curtius, qui obsequens Pontificiæ dispositioni tribuit Hospitali Ariminesi unam ex tribus partibus hæreditatis Gisgoni, ex aliis verò duabus partibus distribui jussit quolibet anno quinque subsidia dotalia sc. 30., & in unoquoque triennio alterum subsidium scutorum Centum alicui Puellæ Nobili Ariminesi; Superextantes verò redditus sæminis invalidis assignavit.

Cum autem Testator jussisset, ut in eleemosynarum partitione præferrentur descendentes de sua familia, hinc Gineuræ de Rubéis assignata fuerunt annua scuta duodecim, & hujusmodi præstatio aucta est ad summam usque scutorum 18. favore ejus filiorum. Deindè verò alii Descendentes similia subsidia consecuti sunt, & præsertim Lucas Alexandri. Cum autem dictus Lucas e vivis decessisset, Rosa, & Geltrudes illius germanæ Sorores supplicarunt Sanctissimo Domino Nostro, ut ex redditibus hæreditatis Gisgoni aliquod ipsis fieret assignamentum, attempta gravi, qua premebantur, egestate. Remissæ fuerunt preces ad hanc Sac. Congregationem; sed cum interim obiisset Rosa, instantiam prosequitur Geltrudes altera Soror, quæ EE. VV. pietatem implorat.

Satis, inquit, probatam esse suam a Testatore descendentiam; cum sit consanguinea Nicolai Alexandri, & germana Soror Lucæ Alexandri, qui subsidia sunt consequuti; Nec dubitari posse de paupertate, cum nihil aliud possideat, quam Capitale sc. 133. titulo Dotis ei assignatum, a quo alimenta, quibus sustentari possit, nequaquam percipit; cumque nimia egestate laboret, & a Testatore descendat, etiam ex præsumpta ejusdem Testatoris voluntate sibi aliquam annuam præstationem ab hæreditate Marci Aurelij Gisgoni deberi sustinet. Quam quidem præstationem eo fortius assequi confidit, quia dictus Marcus Aurelius, expressè voluit, ut in eleemosynarum distributione pauperes suæ Domus præferrentur.

Nec obesse, quod in commutatione voluntatis facta a san. mem. Innocentio XII. nulla habita fuerit ratio pauperum

descendentium à Familia Gisgoni, nec quod Testator non respexerit ad Familiam Alexandri Urbini degentem, quamvis illius paupertatem non ignoraverit; Respondet enim ad primum, ideo Pontificem nullam in suo Brevis mentionem fecisse de Pauperibus Familiæ Gisgoni, quia ignoravit prælationem à Testatore tributam pauperibus suæ Familiæ; Ad secundum verò advertit, sub generali illa expressione *de poveri di sua Casa* comprehendi familiam Alexandri; nam Testator, dum nominavit pauperes suæ Familiæ, de omnibus indistinctè rationem habuit.

Contra verò Hospitalis Moderatores sustinent, nullam Oratricem consequi posse annuam præstationem ex redditibus hæreditatis Gisgoni, quia à Testatore in eleemosynarum distributione ejus familia minime fuit contemplata; Fautentur quidem, Marcum Aurelium suæ hæreditatis redditus Pauperibus dividi voluisse, & hos inter, prætulisse pauperes consanguineos, sed hujusmodi prædilectionem ad illos, tantum consanguineos coercitam fuisse, qui Cives essent Ariminenses, non autem ad alios, qui essent ex alia Civitate; Nec prodesse alia similibus largitionum exempla, nam exempla non sunt alleganda pro gratia, præsertim quia decursu temporis alii remotiores insurgerent in præjudicium pauperum Ariminensium. Cæterum advertunt, Oratricem suam paupertatem minime probare, nec revera pauperem dici posse, cum nonnulla bona stabilia possideat.

Archiepiscopus Urbini testatur, Oratricem pauperem esse, & Marco Aurelio Gisgoni in remoto gradu propinquam. Suam verò Sententiam aperiens ait = *Rosa, ac Geltrudes Alexandri Sanctissimo D. N. elapso anno preces direxerunt, ut sicuti Lucæ Fratri hereditariorum bonorum census Patrimonii Gisgoni pars fuit collata tanquam Testatori affinitate conjuncto, ita pari ipsis quoque rationum argumento ad illarum inopiæ levamen ejusdem emolumenti, ac fortune consortes efficerentur. Interea paucis ab hinc mensibus Rosa diem clausit extremum. Superstitem autem Sororem Geltrudem Oratricem in ætate annorum 48. constitutam, utpote senectuti proximam, tenui aliquo Gisgoniæ hæreditatis commodo dignam existimo.*

Episcopus Ariminensis plura refert, ne Oratricis petitioni indulgeatur, ut videre est ex ejus relatione, quæ dabitur inter monumenta Causæ.

Dum agitur de Piorum Legatorum distributione, spectanda est Testatoris voluntas, & serio perpendendæ concurrentium qualitates. *Card. de Luca de jure patronat. disc.*

disc. 18. num. 3. Quandoque ex præsumta Testatoris voluntate pauperes coniuncti exteris præferri debent *Pirringh. in lib. 3. decret. tit. 26. num. 12.* Certum est, Marcum Aurelium Gisgoni in eleemosynarum partitione præferri voluisse pauperes *della sua Casa, se ve ne faranno*. Ponderandum an ius hac expressione Oratrix comprehensa dici possit, vel potius ei obstet defectus originis. San. me. Clemens XIV. anno 1772. Lucæ Alexandri germano Oratricis fratri assignavit annua sc. 36. Hoc exemplum sequuta est Sac. Congregatio, in causa *Urbinate. seu Ariminen.* Nam postulantibus Mariano, & Nicolao Alexandri aliquod annuum subsidium ex præfata hæreditate, propositoque dubio = *An, & quomodo Oratorum precibus sit annuendum*, die 9. Julii anni 1774. responsum prodiit, *Consulendum SSmo pro applicatione annuorum scutorum 18., detrahen. ex subsidiis Dotabilibus favore Nicolai tantum, in reliquis negative.*

Videndum itaque.

An, & quomodo Oratricis precibus sit annuendum in casu &c.

VADEN. In Oppido Mercatelli ab antiquo tempore erecta reperitur Collegiata Ecclesia. Alteri ex eisdem Collegiatae Præbendis unita fuit Parochialis Ecclesia S. Andreæ in Valle Casola, quæ a dicto Oppido Mercatelli spatio duorum milliariorum distat. Placuit san. mem. Urbano VIII. Ecclesias Vadensem, & Urbaniensem in Cathedrales erigere; Cumque illarum confinia divisa fuerint, jurisdictioni Ecclesiæ Urbanienensis additum fuit oppidum Mercatelli: Parochialis vero Ecclesia Sancti Andreæ Vallis Casulæ, utpote existens in Territorio S. Angeli in Vado, remansit in districtu Ecclesiæ Vadensis. Post divisionem Cura Animarum Parochiæ S. Andreæ non ea, qua par erat, diligentia administrari cæpit; quare anno 1654. jussu Sac. Congregationis Episcoporum, & Regularium mandatum fuit, ut Canonicus, qui in ea munus Parochi exercebat, teneretur propriis sumptibus Vicarium retinere. Jussa Sac. Congregationis executi fuerunt, & pro congrua Vicarii Curati adactus fuit Canonicus ad præstationem Salmarum sex Frumenti, & Cadorum quindecim Musti,

*Seff. 7. cap. 7.
de Reform.*

præter emolumenta incerta, quæ ab exercitio Curæ obvenirent. Adactus præterea fuit Canonicus Curatus ad subministrationem cereæ, aliorumque utensilium, quæ pro Sacramentorum administratione fuissent necessaria. Canonicatum, cui est adnexa Parochia S. Andreæ, possidet modo Sacerdos Jo. Maria Bani, qui ex redditibus Parochiæ percipit annua sc. 76. 23. & insuper lucratur quotidianas distributiones ratione Præbendæ Canonicalis. Modernus Episcopus advertens, quod in dicta Parochia S. Andreæ exercitium curæ animarum negligere-tur, ita ut plures absque Sacramentis decesserint; Fideles Christianæ doctrinæ pabulo destituerentur; Vicarius mercenariorum more deserviret, & gregem sibi commissum desereret; omnia hæc damna retulit SSmo Domino Nostro, supplicavitque, ut ad ea removenda, constitueretur in Parochia Vicarius perpetuus cum onere residentiæ, qui ad instar Jurispatronatus Ecclesiastici eligendus esset ad nominationem Canonici, cui eadem Parochia est adnexa, & cum onere Canonico injungendo subministrandi Vicario congruam in quantitate, ab Episcopo juxta Diœcesis stilum, & habita ratione ad redditus Canonicatus præfiniendam. Hujusmodi instantia ad Sac. Congregationem remissa fuit; quare rogantur hodie Eminentissimi Patres decernere quid in re statuendum sit.

Concilium Tridentinum ad providendum Curæ animarum, & ne Fideles spirituali auxilio fraudarentur, statuit *Sess. 7. cap. 7. de reform.*, ut *Beneficia Ecclesiastica Curata, quæ Cathedralibus, Collegiatis, seu aliis Ecclesiis, vel Monasteriis, Beneficiis, seu Collegiis, aut Pii locis quibuscumque perpetuo unita, & adnexa reperiuntur, ab Ordinariis Locorum annis singulis visitentur, qui sollicitè, providere procurent, ut per idoneos Vicarios, etiam perpetuos, nisi ipsis Ordinariis pro bono Ecclesiarum regimine aliter expedire videbitur., ab eis cum tertiæ partis fructuum, aut majori, vel minori, arbitrio ipsorum Ordinariorum, portione etiam super certa re assignanda; ibidem deputandos, animarum cura laudabiliter exerceatur: appellationibus, privilegiis, & exemptionibus, minime suffragantibus.* Hanc Concilij dispositionem nemum probavit S. Pius V. in constitutione, quæ incipit = *Ad exequendum* = edita die 1. Novembris anni 1567., verum etiam illius executionem omnibus Episcopis commendavit, addiditque, ut nominatio Vicarij perpetui ad illum spectaret, cui Parochia erat unita, & congrua

non

non esset major centum, nec minor scutorum quinquaginta.

Huic dispositioni adhærens Sac. Congregatio, deputationem Vicarij perpetui in Parochialibus Ecclesiis Monasterio vel Collegio unitis fieri mandavit, ut in *Acernen. anno 1646. In Ijernien. 2. Junij 1696.*, & in *Romana Curæ S. Marci 28. Januarij 1700.* Cum autem Curæ S. Andree Vallis Casule Præbendæ sit unita, huic videndum, an in præsentî casu locum habeat, quæ pro Ecclesiis Curatis Collegio, vel Monasterio unitis statuta sunt. *Barbosa ad cap. 7. sess. 7. Concilij Tridentini n. 23.* sustinet, pendere ab arbitrio Episcopi deputationem Vicarij perpetui Parochialium, quæ Archidiaconatui, seu aliis Dignitatibus, vel Canonicatibus sunt unitæ.

Advertendum est, quod super Episcopi instantia interpellati fuerunt Canonici Collegiatæ Ecclesiæ Oppidi Mercatelli, qui in Comitibus habitis die 27. Junij anni elapsi, quibus etiam interfuit Canonicus Jo. Maria Bani, plenis suffragiis, hanc dedere resolutionem = *Essere piu; che evidente, giuste, e saggie le ragioni esposte da Monsignor Vescovo alla Sagra Congregazione del Concilio, e perciò prestano essi il loro pieno consenso, ed assenso all'esecuzione di quanto si richiede da esso Monsignore, sempre però, che non ridondi alcun aggravio particolare al Canonico pro tempore di S. Andrea in Valle Casola.* Vestrum nunc erit Emi Patres decernere.

An, & quomodo sit providendum in casu &c.

FAVENTINA REDUCTIONIS SERVITII CHORI, *Sess. 24. cap. 4. de Reform.*
 ET MISSARUM. Canonici Collegiatæ Ecclesiæ S. Stephani Oppidi Modiliani, quorum Præbendæ ex pia dispositione Jo. de Ghettis, & Elisabeth Ravagli illius Uxore institutæ fuerant, expoluerunt Sac. Congregationi, quod ultra quosdianum Chori servitium, tenerentur quotidie applicare unam Missam pro Collegiatæ Fundatoribus; Exposuerunt præterea plurimum onerum satisfactionem omisisse, & præsertim onus applicationis Missæ

Missæ pro Benefactoribus. Cum autem hujusmodi omisiones secutæ fuerint non dolo, aut fraude, sed ratione paupertatis ob sequutam redituum imminutionem; idcirco supplicarunt pro absolutione quoad præteritum, & quo ad futurum insteterunt, ut Missa pro Fundatoribus, quæ quotidiana esse deberet, reduceretur ad solos dies Festos de præcepto, & caneretur. Atque hoc modo petierunt, ut satisfaceret oneri adimplendo tam pro Benefactoribus in genere, quam pro Fundatoribus Collegiatæ. Petierunt denique, ut eximerentur ab onere recitandi Completorium tempore Quadragesimæ, prout antea servatum fuerat: proposito proinde Dubio = *An, & quomodo Oratorum precibus sit providendum in casu &c.* Die 15. Januarij 1730. prodit rescriptum = *Quoad præteritum ad Dominum Secretarium cum SSmo, quo vero ad futurum pro nunc suspendatur ad triennium celebratio Missæ lectæ quotidianæ pro Fundatoribus, firmiter remanente quotidiano Chori servitio cum Missa Conventuali, etiam cum Completorio tempore Quadragesimæ, & indulta vacatione trium Mensium, & cum applicatione Missæ Conventualis omnibus diebus Festis pro Benefactoribus in genere, & interim Episcopus utatur facultatibus sibi tributis in cap. xv. sess. xxiv. Concilij Tridentini.*

Quod spectat ad primam Rescripti partem, facta SSmo Domino Nostro totius Causæ relatione, Sanctitas Sua in Audientia diei 26. dicti Mensis Januarij de præteritis omissionibus Oratores misericorditer absolvit, injuncta tamen per decennium obligatione celebrandi in die infra Octavam Commemorationis Omnium Fidelium Defunctorum unicum Anniversarium cum interventu omnium Canonicorum, aliorumque de Capitulo, & cum applicatione Sacrificij collectivæ pro omnibus Fundatoribus, & Benefactoribus.

Quod vero respicit alteram rescripti partem refert Episcopus, quod facultates in casu, de quo agitur, a Sac. Concilio Ordinariis tributæ respiciunt, vel unionem Beneficiorum simplicium Præbendis Canonicalibus Collegiatæ, vel harum Præbendarum ad pauciores numerum reductionem. Quod attinet ad simplicia Beneficia, hæc undecim Mutuantur numerantur, & omnia de Laicorum patronatu. Præterquam quod si aliqua supprimeretur Præbenda, quæ utrum de numero Canonicorum Ghetti, seu Ravagli esse deberet, facilis non foret resolutio, turbæ excitarentur in Capitulo, & apud Patronos, hoc unum in primis observandum censeo, num obvenire possent cæteris Præbendis redi-

reditus ad onera subeunda capaces , quibus exonerari petunt Oratores .

Singularum Præbendarum statum recenset , & ait = *Septem sunt Canonici Ghetti , & quisque ex Præbenda , & Distributionibus percipit scuta sexdecim . Canonici vero Ravagli sunt quinque, & habent annua tantum scuta tresdecim , & obulos septuaginta , nequaquam exempta a vectigalibus, & ab expensis utensilium . Jam vero una ex his Præbendis suppressa , daret cæteris undecim Canonicis augmentum cuilibet scut. 1. 40 si esset de Mensa Ghetti , vel scut. 1. 24. circiter de altera Ravagli ; Duplum , aut triplum esset , si duæ , vel tres supprimerentur Præbendæ .*

Prosequitur deinde = *Missæ quotidianæ celebratio pro Fundatoribus , a qua petunt absolvi, ad rationem manualis elemosynæ importat stipendium scut. 36. , & cuilibet ex undecim Canonicis portio esset scut. 3. 27. Si duplex Canonicatus esset supprimendus , cuique ex decem Canonicis , qui superessent, rata daretur scut. 3. 60. , qui scut. 2. 80. , vel scut. 2. 48. circiter perciperet ex additione Præbendarum .*

Post hæc concludit = *Quare , num unica , vel duplici , aut plurium Præbendarum extinctione , cæteri Canonicatus minime tenuous dici possint , & sustinere decentem gradum , & onera valeant : num tot. supersint Canonici , qui divino cultui celebrando , ac dignitati Ecclesiæ commode respondeant , attentis insuper circumstantiis temporum , loci , & personarum judicandi facultatem EE. VV. sapientiæ summæ , quam humillime subijcio .*

Post hanc Episcopi relationem , & post elapsum triennium , denuo instant Capitulares pro onerum reductione ; quare rogantur Eñi PP. resumere Folium Congregationis diei 27. Novembris anni 1779. , quod prostat in *Thesauro Resolutionum Tom. 48. , ubi præsens causa descripta est , & respondere Dubio .*

An , & quomodo Oratorum precibus sit providendum in casu &c.

40
MUTINEN. DISPENSATIONIS. Clericus Jacobus Antonius Taccioli Oppidi Valei circa initium noctis diei 14. Octobris anni 1781. sæculari habitu indutus e Domo cujuldam Dominici Ladorini egrediens, nulla præcedente rixa, a quadam persona, quæ latebat, aggressus, & in capite, & in humeris percussus, humi pro-cumbere coactus fuit. Cum autem surgere curasset, in eo actu vidit, quod Agresfor rursus illum invadere tenta-bat; quare timore gravioris offensionis perterritus, arre-pto gladiolo, eundem agressorem in ventre vulneravit, & tunc cognovit agressorem fuisse quemdam Aloysium Burgoni, qui ex accepto vulnere post triduum obiit. Confecto Pro-cessu patuit, nullam Inter occisorem, & occisum ante homi-cidium intercessisse inimicitiam, immo invicem amicitia devinctos fuisse compertum est; quare, obtenta a defun-cti Parentibus venia, a pœna fuit absolutus. Nunc autem cupiens ad ulteriores ordines promoveri dispensationem ab Irregularitate efflagitat.

Episcopus confirmat facti seriem, & refert, quod = *Paro-chus loci, occisi Patruus, mihi testatur de præfati Clerici Taccioli bonis vita, ac moribus, Ecclesiæ servitio; & Sa-cramentorum frequentia, tam ante, quam post ejus redi-tum in Patriam, nec unquam contra ipsum quidquam ad hanc meam Curiam delatum fuit. Quibus sic stantibus, at-tentisque circumstantiis in casu concurrentibus, cum ratio-nabiliter argui possit, homicidium, de quo, ad defensam pa-tratum fuisse, humillimè sum in voto, Oratorem implorata gratia dignum esse.*

Statutum est in Cap. 1. de Homicidio volunt., vel casual., quod si quis per industriam, vel per insidias Proximum suum occiderit ab Altaris ministerio perpetuo arceatur: Idque etiam procedit, licet crimen, nec ordine judicia-rio probatum, nec alia ratione publicum foret. Cap. In-quisitionis 21. de Accusatoribus. Mitius tamen agitur si homicidium ad propriam defensionem perpetratum fuis-se deprehendatur. In Clementina unica de homicidio ha-betur, quod = *Si Furiosus, aut Infans, seu dormiens ho-minem mutilat, vel occidat, nullam ex hoc irregularitatem incurrat, & idem de illo censemus, qui, mortem aliter vitare non valens, suum occidit, vel mutilat agressorem.* Sac. Concilium Sess. 24. cap. 7. de Reform. vetat, ne ho-micidæ ullo unquam tempore ad Ordines, & Beneficia promoveantur; Subdit tamen, quod = *Si homicidium non ex proposito, sed casu, vel vim vi repellendo, ut quis*

se a morte defenderet, fuisse commissum nartetur, quam ob causam etiam ad Sacrorum Ordinum, & Altaris ministerium, & Beneficia quaecumque, ac Dignitates jure quodammodo dispensatio debeat; Committatur Loci Ordinario, aut ex causa Metropolitano, seu viciniore Episcopo, qui, non nisi causa cognita, & probatis precibus, ac narratis, nec aliter dispensare possit =

Homicidium vero perpetratum dicitur ad propriam defensionem, quando ex necessitate repellendi aggressorem quis motus fuerit, ita ut alio modo mortem evadere non posset. Sane Innocentius III. in cap. significasti 18. de Homicidio §. si vero, mandat, quod *quamvis vim repellere omnes leges, & omnia jura permittant, id tamen debet fieri cum moderamine inculpatae tutelae, non ad sumendam vindictam, sed ad injuriam propulsandam; Quare Glossa ad d. caput verbo Moderamen inculpatae tutelae, ait, quod si violentia personae inferatur = tunc antequam sit vis illata, repellenda est, & si aliquis vim factam repellat, potius praesumi debeat, quod defendendi non ulciscendi causa hoc fiat, dummodo in ipso negotio fiat, & hoc si primus percussor denuo valeat percutere: alioquin si nolebat ipsum percutere, & alter percussit, potius dicitur esse vindicta, quam repulsio injuriae, & hoc aequum videtur. Servatur enim moderamen, si illud tantum fiat, quo omisso, violentia repelli non posset. Si ergo violentum interficis sic, quod periculum mortis ab eo vitare non poteris, eum sine poena interficis: & eadem Glossa ad dictam Clementinam unicam de homicidio verba illa non valens sic explicat = Inangulatus erat, vel sic arctatus, quod fugere non poterat, nec se juvare clamore, vel aliter.*

Videndum an Clericus Taccioli ad defensionem propriae vitae homicidium commiserit, & moderamen inculpatae tutelae servaverit. Picler. in Jus Canonicum lib. 5. tit. 12. §. 2. num. 16. sustinet, quod tria requiruntur ad hoc ut dici possit, occisorem servasse moderamen inculpatae tutelae. Primo nempe causa justa, id est, quod aggressio injusta praecedat, nam tecus non esset defensio sui, sed invasio alterius, nec esset defensio justa, si non praecederet offensio injusta. Secundo, quod defensio sit proportionata injustae invasioni; hinc si suppetat modus evadendi mortem, vel mutilationem, vel modus suppetat armis spoliare, vel ad fugam compellere aggressorem, aut baculo, manibus, aut quavis alia ratione repellere, tunc non licet illum occidere. Tertio demum, ut homicidium fiat incontinenti dum durat invasio. Observandum ita-

que , an hæc concurrant in homicidio perpetrato a Clerico Taccioli .

Nec est prætereundum , quod in præfenti casu agitur de Clerico promovendo . *Fagnanus in cap. Henricus de Clerico pugnant. in duello num. 25.* advertit , quod facilius repellitur promovendus , quam dejicitur promotus , & dispensatio ab Irregularitate magis conceditur iis , qui in Sacro Presbyteratus Ordine sunt constituti , quam aliis , qui ad illum promoveri postulant . Idque servavit Sac. Congregatio in *Lamacen. Irregularitatis 13. Septembris 1738. in Caputaquen. Dispensationis 10. Maij 1755. in Ferrerana Irregularitatis 22. Januarij 1757. , & in Brixien. Irregularitatis 19. Januarij 1765.*

Emi PP. pro ea , qua ornantur Juris Ecclesiastici peritia , decernent .

An sit locus dispensationi in casu &c.

Die Sabbathi 7. Februarij 1784. in Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia, proponentur infra scripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

Q UINQUE sunt Causæ, quæ in postrema Congreg. decisæ non fuerunt; iis aliæ quatuor adduntur, & de omnibus rogantur Eñi PP. judicium proferre.

C OMEN. BENEFICII.

Sess. 25. cap. 9. de Reform.

- I. *An, & cui competat prælatio, ita ut Decretum Episcopi sustineatur in casu &c.*
- II. *An constet de attentatis, & quomodo sint purganda, & cui respectivè consignandi, seu restituendi fructus in casu &c.*

Ad I. Prælationem competere Joanni Baptistæ Casati, & Decretum Episcopi non sustineri.

Ad II. Affirmativè per viam nullitatis, & fructus esse restituendos eidem Baptistæ Casati.

U RBINATEN., SEU ARIMINEN.

Sess. 22. cap. 6. de Reform.

An, & quomodo Oratricis precibus sit annuendum in casu &c.

Esse locum assignamento Scutorum decem, & octo ex Subsidiis dotalibus favore Oratricis, factò verbo cùm Sanctissimo; & ampliùs.

V ADEN.

Sess. 7. Cap. 7. de Reform.

An, & quomodo sit providendum in casu &c.

Affirmativè juxta votum Episcopi.

*Seff. 24. cap. 4.
de Reform.*

7. Februarij 1734.

44

FAVENTINA RÉDUCTIONIS SERVITH CHORI;
ET MISSARUM.

*An, & quomodò Oratorum precibus sit providendum in ca-
su &c.*

Quoad præteritum ad D. Secretarium cum Sanctissimo: in reliquis pro gratia prorogationis præcedentis Indulti ad annum, & Scribatur Episcopo ad mentem: & mens est quod idem referat qua ex causa duo vacent Canonicatus, & an iidem uniri possint reliquis, & eo casu quantum aliis accrescat.

*Seff. 24. cap. 7.
de Reform.*

MUTINEN. DISPENSATIONIS.

An sit locus dispensationi in casu &c.

Expectet.

*Seff. 7. cap. 8.,
& Seff. 21. cap.
7. de Reform.*

VITERBIEN. Parochialis, & Collegiata Ecclesia Sanctæ Mariæ Terræ Bledæ ruinam minabatur, ejusque restauratio incæpta fuit, collatis pluribus tum Cleri, tum Populi subsidiis. Cum verò an no 1765. vacasset Dignitas Archipresbyteratus dictæ Collegiatæ, quæ Curam etiam habet Animarum, suspensa ad decennium fuit illius provisio vigore Rescripti Sacræ Congregationis diei 2. Martij ejusdem anni, ut redditus in restaurationem, & perfectionem operis erogari possent. Suspensa tamen provisio fuit ea lege, ut interim deputaretur Æconomus, qui cum Canonico Archipresbyteri Coadjutore, Curam Animarum exerceret. Expleto decennio prorogata fuit gratia ad aliud quinquennium; quo completo, nova prorogatio indulta est ad alium annum cum dimidio.

Vacavit interim Canonicatus, cui inest onus coadjuvandi Archipresbyterum in administratione Sacramentorum, & hujus quoque Canonicatus provisio suspensa fuit, ut redditus in Fabricam erogarentur. Mense *Novembri* 1782. exhibitæ fuerunt preces Sac. Congregationi nomine Cleri,

ri, & Populi Oppidi Bledæ, quibus narratum est, imminere jam tempus, quo cessabat indultum suspensionis provisionis tum Archipresbyteratus, tum Canonicatus Curati; Ecclesiæ verò Fabricam ad finem haud esse perductam, & aliquo adhuc subsidio indigere, ut illa perficeretur; supplicarunt propterea, quod demandaretur provisio Archipresbyteratus, & per aliquod tempus suspenderetur collatio Canonicatus Curati, ejusque reditus Fabricæ applicarentur, cum reliqui Canonici, & alii Sacerdotes parati essent per turnum coadjuvare Archipresbyterum in exercitio Curæ Animarum.

Preces remissæ fuerunt pro Informatione prædefuncto Episcopo, qui retulit, pias tum Communitatis, tum Fidelium largitiones satis fuisse ad Fabricæ complementum, sed Œconomum deputatum consumpsisse pecunias, & decoctum obiisse. Hac de Causa, opus non fuisse ad exitum perductum, & ad perfectionem adhuc requiri summam scutorum bis mille, & ultra; Addidit, majorem Cleri partem Canonicatus suspensioni assentire, sed Communitatem provisionem Archipresbyteratus, & Canonicatus exposcere; Hinc ad dissidia tollenda existimavit, utramque Præbendam conferri debere. Ad consulendum verò expensis Fabricæ retulit, provisum jam esse pro summa scutorum 1100. ex piis largitionibus, & ex non nullis fructibus nondum exactis. Pro residuo verò medium proposuit, quod scilicet imponeretur Censum scutorum quingentorum super Præbendis tum Archipresbyteratus, tum Canonicatus, & ad solutionem fructuum, atque ad extinctionem sortis pro tribus ex quinque partibus adigeretur novus Archipresbyter, pro aliis duabus partibus Canonicus noviter provisos. Preces hujusmodi relatæ fuerunt inter supplices Libellos in Congregatione diei 5. Aprilis elapsi anni, prædiitque rescriptum = *Quoad suspensionem, lectum: in reliquis pro facultate juxta votum Episcopi, & idem invigilet pro fideli pecuniarum erogatione in causam sollicitæ perfectionis Ecclesiæ.*

Post editum rescriptum obiit Episcopus; hinc novæ a Communitate excitæ sunt quærelæ, novæ item exhibitæ sunt preces. Ex una parte petita est Archipresbyteratus, & Canonicatus provisio, ex alia vero utriusque suspensio. Vicarius Capitularis super utroque requisitus censuit, suspendendam omnino esse Canonicatus provisionem, quia Fidelium largitiones, & alia assignamenta pro Fabrica non sufficerent. Non ita tamen censuit de Archipresbyteratu, quem cito conferendum dixit, ne cura Anima-

rum detrimentum pateretur ; Archipresbyterum tamen putavit eligendum esse Fabricæ Inspectorem ; & ulterius alium Canonicum tamquam Administratorem deputandum , qui rationes ab Operariis reciperet . Hæc de re actum fuit in Congregatione diei 6. *Septemb.* nuper elapsi anni , & placuit E. E. VV. injungere Vicario Capitulari , *ut statim procederet ad indicationem Concurfus pro electione Archipresbyteri cum assumptione Coadjutoris , assignata eidem provisione usque ad electionem Canonici Curati : & in reliquis ad mentem ,* quæ fuit , ut Eius Cardinalis de Comitibus rem totam perpenderet , & Sac. Congregationi opportuna media proponeret ad componenda exorta in oppido diffidia , & ad Fabricam perficiendam .

Mandatis Sac. Congregationis obtemperavit Vicarius Capitularis , & concursum indixit pro electione Archipresbyteri , quem statuit præfinita die 22. præteriti Mensis *Octobris* ; Inter concurrentes tres tantum fuerunt approbati , & acta concursus ad Datariam Apostolicam transmissa .

Eius verò Cardinalis de Comitibus Viterbium se contulit , & omnia summa cum prudentia , consilio , & diligentia perfecit . Patet id ex relatione ad Sac. Congregationem transmissa , in qua de statu Ecclesiæ hæc ait = *Comperii, Ecclesiæ opus eo esse perductum , ut Divina celebrari in ea possint , dummodo choralia Scamna , sedes saltem quatuor Confessionales , restauratio Turris Campanariæ, Sacrarium cum ipsius Janua ; ac Septa ferrea , seu marmorea , vel saxea , non solum supra , sed & ante subterraneam Ædiculam , in qua ex traditione Majorum , perhibetur Sacrum S. Viventij Principalis Patroni corpus custodiri , citò effortentur .*

Deinde de Fabricæ redditibus refert . *Reditus vero , qui certi sunt (quos inter numeratur redditus Canonicatus Curati) quibusque celeriore ad exitum perducendum est opus , conflantur pluribus ex assignamentis ad annuam sc. 212. summam ascendentibus , prætermis nonnullis piorum Fidelium largitionibus , quæ admodum incertæ cum sint , nullo in pretio haberi possunt . Nomina Debitorum , seu Credita , quæ ad Fabricam spectant ad summam ascendunt sc. 275. 35. ; Verumtamen hæc inter nomina Debitorum quædam adest scut. 60. partita , quæ tum substantia , tum etiam quantitate penitus incerta censetur . Quoddam insuper adest Depositorium scut. 220. penes Laurentium Lattanzi olim Communitatis*

tis Depositarium; At nil penitus ex eo sperandum, quia debitis obrutus est,

Ut autem Ecclesiæ Fabrica citius perficeretur, congressum habuit, cui, præter Vicarium Capitularem, interfuerunt etiam Deputati Cleri, & Communitatis ad id specialiter electi, in eoque hæc fuerunt resoluta I. *Ut unus tantum Fabricæ præsit, sitque Ecclesiasticus.* Huic aptior oneri ferendo visus est Canonicus Franciscus Sandoletti, cui omnes ad hanc rem necessariæ, opportunæque facultates dandæ erunt. II. *Ut unus æque sit Exactor, atque Depositarius, sitque Laicus: Utrique muneri præfici potest, ut fuit præelectus Nicolaus de Sanctis.* III. *Ut Exactor iste, atque Depositarius rationem quolibet anno reddere teneatur coram duobus Syndicis, quorum alter pro Clero sit Ecclesiasticus, alter vero pro Communitate sit Laicus: Ille sit novus Archipresbyter, iste autem sit Angelus Gigliotti, & hujusmodi expletæ redditioni rationis Episcopi accedat auctoritas.*

Votum aperiens Eminentissimus Relator inquit = *Hæc sunt præcipua illa, quæ in Congressu constituta sunt, adprobantibus Deputatis, quæque digna esse videntur, ut confirmentur. Ubi enim sollicitè executioni eadem mudentur, sperare licet Fabricæ perfectionem, cujus ope quam citissimè nova in Ecclesia fieri valeant Divina. Frustra tamen nisi tollantur singula, quæ hodiernus movet, obstacula, Commissarius; Is enim maximo cum Fabricæ detrimento, ei sese immiscuit usque adhuc supertè, & imposterum incepta persequi velle minatur. Ubi igitur Sac. Congregatio adprobet ea, quæ cum eorum, ad quos pertinet, consensu proposui, usque utatur, quæ apta sint, remorandis causis discordiarum, quas ipse Commissarius parit, ac fovet, nedum cum maxima alacritate opus Fabricæ perficietur, verum etiam haud longius protrahetur suspensio, atque applicatio assignamentorum, quæ usque nunc necessaria reputentur.*

Demum ait = *Animadvertatur denique, necessarium omninò fore ad dimittendum Fabrorum Præfectum vulgo Capo Maestro conspicuæ liquidandæ summæ creditorem, nec non pro expensis pecunia numerata perficiendis, ut aliquis crearetur Census, qui extingatur deposito quot annis faciendo ex assignamentorum compendio. At vero hac super re jubendum esse videtur, ut Fabricæ Præfecti, & Deputati, liquidato Fabrorum Magistri credito, recursum habeant, opportunasque facultates exposculent.*

Hæc sunt, quæ ab Eminentissimo Relatore diligenter, prudenter

denique exposita habentur; Vestrum erit Eminentissimi PP. definire, quid modo agendum sit.

Quæritur.

An, & quomodo sit providendum in casu &c.

Affirmativè juxtà votum Eñi Relatoris, & ad D. Secretarium cum Sanctissimo juxtà mentem.

*Sess. 23. cap. 1.
Sess. 24. cap. 2.
de Reform.*

VITERBIEN., SEU TUSCANEN. . In Congregatione diei 11. Januarij anni elapsi proposita fuerunt quindecim dubia, plura complectentia quæstionum capita jamdiu excitata inter Capitulum Cathedralis Viterbiensis, & alterum Cathedralis Tuscanensis. Inter dubia pro definitione proposita, bina, quæ erant in ordine XII., & XIII. hisce verbis concepta fuerant. XII. *An in actibus communibus respicientibus utramque Ecclesiam Viterbiensem scilicet, & Tuscanensem, cui ex eisdem Ecclesiis competat prænominatio in casu &c.*, & quatenus affirmativè quoad Ecclesiam Viterbiensem XIII. *An dicta prænominatio eidem Ecclesiæ Viterbiensi competat etiam in actibus communibus, qui ab Episcopo conficiuntur, & evulgantur in Ecclesia Tuscanen. in casu &c.* Prodiit tamen ad utrumque responsum, nempe ad XII. *Prænominatio nem competere Ecclesiæ, in qua residebit Episcopus; si vero extra utramque, competere Viterbiensi, ad XIII. Provisum in antecedenti.*

Quamvis Capitulum Tuscanense acquieverit, libentique animo ratam habuerit priorem partem resolutionis tribuentis prænominationem Ecclesiæ, in qua Episcopus residebit, acquiescere tamen nescit posteriori ejusdem resolutionis parti, quæ prænominationem tribuit Ecclesiæ Viterbiensi, quando Episcopus extra utramque Diæcesim resideat. Ab hac itaque postrema resolutionis parte novam audientiam efflagitavit, eaque obtenta, protestationem in actis emisit, qua declaravit, a posteriori tantum Rescripti parte, non autem a priori velle reclamare. Qua de re modo instat pro recessu a resolutione præferente favore Ecclesiæ Viterbiensis prænominationem in casu, quo contigerit Episcopum extra utramque Ecclesiam commorari.

Hoc unum est hodiernæ disceptationis subiectum, quod complectitur dubium transcriptum. Capitulum Cathedralis Tuscaniæ instat pro definitione. Rogantur Eñi PP. resumere Folium Congregationis diei 14. Septembris anni 1782, quod publici juris est in Thesaurò Resolutionum

num Sac. Congregationis Tom. 51., ubi tota causa descripta reperitur, deindeque declarare.
An, & quomodo sit standum, vel recedendum a decis, quoad XII., & XIII. dubium in casu &c.

Dilata ad primam post proximam, & proponatur etiam unica.

Reliquæ non propositæ.

LAURETANA EMPHYTEUSIS. Capitulum Collegiæ Ecclesiæ SS. Petri, & Pauli Oppidi MontisLuporum supplex adstitit pro obtinenda facultate ineundi super quibusdam bonis contractum Emphyteusis ad tertiam generationem masculinam. Cum autem ex Episcopi relatione compertum fuerit, quod agebatur de contractu Emphyteutico complectente omnia Collegiæ prædia, hinc die 31. Maij currentis anni mandatum fuit, ut Capitulum petitionem coerceret, & supplicaret tantum *Pro Fundo magis sterili, & meliorationibus indigente*; Quare Capitulum novis precibus supplicavit pro facultate perficiendi contractum Emphyteusis trium prædiorum, nempe prædii della *Cervara*, alterius *S. Lucie, vel Potentiæ*, & prædii *Codardo, o sia Casone*. Injunctum fuit Episcopo, ut ad excitandos Licitatores Edictales literas proponeret. Intra terminum ab Episcopo præstitum, unus comparuit Oblator, nempe Carolus Antonius Ferrari Anconitanus, qui pro prædio *Cervara* obtulit canonem sc. 330 25. $\frac{1}{2}$, & pro prædio *S. Lucie vel Potentiæ* obtulit canonem sc. 261. 17. $\frac{1}{2}$, ac demum pro prædio *Codardo, o sia Casone* obtulit annua sc. 242. 97. $\frac{1}{2}$ conditione tamen adjecta, quod a se ipso, & filiis prima generatio computanda foret. Verum solvere promissit medietatem capitalis pro Semine, & Belluis, quibus prædia instructa reperiebantur, promissitque insuper Canones de quadrimestri in quadrimestre anticipate persolvere.

Episcopus de unoquoque prædio in sua relatione seorsim sermonem instituit, & de prædio *Cervara* inquit = *Non ambigitur, prædium della Cervara cum suis adnexis primo loco nominatum (prout ex fide dignorum relatione accepi) adeo sterilis esse nature, ut absoluto duodecim annorum affictu nemo pro eo renovando comparuerit, ita ut novam Emphyteusim inire maximi compendii fore favore Canonico-rum non est dubitandum. Ad demonstrandam contractus*

Sess. 25. cap. 11. de Reform.

utilitatem, oblationem Caroli Antonii Ferrari perpendit & conspectu aliarum, quæ exhibitæ sunt ab aliis Oblatoribus, quando actum fuit de perficienda omnium bonorum Emphyteusi, & ait = *His accedit quod oblationes præteritæ annuam responsionem non excefferant sc. 285. 35. , præsens autem Oblatio ad sc. 330. 25. $\frac{1}{2}$ elevata est ; unde respectu annuæ præstationis hujus prædii evidens utilitas constituitur in annuo augmento sc. 44. 90 $\frac{1}{2}$.*

De prædio S. Lucie , vel Potentie sic retulit = *Adhæret hujusmodi prædium Fluvio Potentie , qui per totam non mediocre ejus longitudinem illud elabitur , unde ex assiduâ hibernis alluvionibus, aggerum fulcimento jugiter opus est, ne ipsius terreni pars aliqua eradatur . Hujusmodi autem defensiones non vulgarè exigunt annuam expensam , qua per præsentem oblationem Canonici Oratores liberantur omnino . Huic compendium accedit augmentum annuæ responsionis . In præteritis enim oblationibus responsio annua non excessit summam sc. 226. . Novus enim oblatores promittit solutionem sc. 261. 17. $\frac{1}{2}$, ita ut augmentum evidens, ducto calculo, constituitur in annuis sc. 35. 17. $\frac{1}{2}$*

Demum de prædio Codardo , seu Casone testatus est, quod = *Adjacet rapido nocentissimoque Torrenti , quem vocant Codardo , hinc fit , quod continuis subjacet inundationibus . Major oblatio , quæ in præteritum apparuit , annuam summam sc. 204. 80. non excessit ; nunc vero promittuntur annua sc. 242. 97. $\frac{1}{2}$, ducto calculo , evidens utilitas accedit ad annua sc. 38. 17. $\frac{1}{2}$*

Suam vero sententiam his verbis expressit = *Collatis itaque supra relatis annuis augmentis, conficiunt satis summam sc. 118. 25. $\frac{1}{2}$, quæ ex nova oblatione in Canonicoꝝ vergit compendium . Mea igitur sententia nihil moror , quin ex postrema oblatione favore Oratorum evidentissima utilitas non emergere manifestissimè appareat .*

Capitulares in unum congregati stipulationi contractus assensum præbuerunt die 16. Augusti anni mox præteriti ; Quare die 6. elapsi mensis Septembris probatus fuit contractus auctoritate Sac. Congreg., quæ rescripsit = *Pro facultate arbitrio Episcopi ad tertiam generationem masculinam favore Caroli Antonij Ferrari cum conditionibus , & pactis ab ipso oblatis , & juxta consensum Capituli , dummodo prima generatio incipiat ab Oblatore tantum absque spe renovationis , & cum mensuratione , & insertione Plantæ per Bullas , & dummodo pretium Belluarum , & Seminis ab Oblatore solvendum juxta initam conventionem a Capitulo investitur .*

Hujusmodi rescriptum non arrisit Capitulo ob adjectam conditionem investiendi dimidium pretij Belluarum; censuit enim, illud ad singulos Capitulares pertinere, cum singuli in actu capiendæ possessionis Beneficij illud prædecessoribus hæredibus persolvant; promptum tamen se exhibuit ad investiendam medietatem pretij Seminis, quod ad Mensam Capitularem pertinet. Neque rescriptum arrisit Carolo Antonio Ferrari, qui voluit, ut Emphyteusis non ab ipso tantum, sed etiam a filiis inciperet; Itaque utriusque reclamaciones modo sunt perpendendæ, ut quid agendum sit dijudicetur.

Episcopus de hisce omnibus requisitus refert = *Revera Bo-
ves, aliæque Animalia, quæ in prædiis dictæ Collegiatæ
existunt, ad singulos Canonicos, & Mansionarios pro-
prio jure, utpote ex eorum privata pecunia comparata,
pertinere. Ex dictis vero apparet, per æquivocationem di-
ctorum Capitularium in mea relatione diei primæ Septem-
bris proximè elapsi assertum fuisse, pretium Bobum, alio-
rumque Animalium in dictis prædiis existentium quoad me-
dietetatem ad universum Collegiatæ corpus pertinere. Illud
insuper addendum mihi est, omnia bona, sive prædia ad
Collegiatam spectantia non Præbendas distinctas, sed Mas-
sam communem constituere. Quamvis enim pretium dimi-
diæ partis Bobum, aliorumque Animalium per ultimam
oblationem in pecunia numerata persolvendum, investi-
ri modo non debeat, quippe quod censendum, & habendum
est pro privato singulorum Capitularium peculio, adhuc
tamen tot tantæque sunt compendia, quæ ex contractu Emp-
hyteutico in Canonicos dimanant, ut a priori sententia,
quam in prædicta mea relatione proposui discedere non de-
beam.*

Card. Petra ad Const. Apostolicas commentar. ad constit. v.
Pauli 11. sect. 1. num. 20. advertit, quod Emphyteusis
Bonorum Ecclesiasticorum nunquam conceditur ultra
tertiam generationem masculinam; notat tamen, quod
aliquando solet Sac. Congregatio hujusmodi contractus
extendere etiam ad tertiam generationem femininam:
& insuper aliquando indulget, ut stipulatio fiat ad nomina-
tionem offerentis, & ad tertiam nominati generatio-
nem, præsertim quando agitur de cælibe, vel aliqua
adsit utilitas. Ponderandum an oblatio Caroli Antonii
Ferrari hanc indulgentiam mereatur. In *Auximana Em-
phyteusis* actum fuit de Emphyteusi prædij cujusdam Bene-
ficij, & Oblator conditionem adjecerat, ut prima ge-
neratio incipere deberet a filiis jam natis; proposito du-

bio = *An*, & *cujus favore sit stipulandum Instrumentum Emphyteusis in casu &c.* Sac. Congregatio die 10. elapsi Mensis Januarij respondit = *Instrumentum Emphyteusis stipulandum esse favore unius ex Filiis Joan. Traluci ad tertiam generationem masculinam tantum*. Dignabuntur EE. VV. definire.

An, & quomodo sit stipulandus contractus Emphyteusis in casu &c.

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

FIRMANA REPORTATIONIS ONERIS MISSARUM. Onera Missarum, quæ juxta dispositionem Marini Francisci Vanni adimplenda erant in rurali Ecclesia S. Mariæ Angelorum Oppidi Montis Georgei Indulto sa. me. Clementis XIV. diei 4. Februarii anni 1771. translata fuerunt ad Ecclesiam Monialium S. Andreæ ejusdem Oppidi. Translationem impugnavit Aloysius Boncori Ecclesiæ S. Mariæ Patronus, qui, obtenta prius venia reclamandi a Pontificio rescripto, curavit, ut in Congregatione diei 14. Decembris 1782. disputaretur dubium *An sustineatur translatio oneris Missarum ad Ecclesiam Monialium S. Andreæ Montis Georgei, seu potius sit locus illius reportationi ad Ecclesiam patronalem S. Mariæ Angelorum in casu &c.*, prodiitque ea die responsum = *Negative ad primam partem, Affirmative ad secundam*.

Cum tamen Moniales S. Andreæ tunc jura sua non deduxissent, idcirco, impetrata nova audientia, audiri meruerunt in Congregatione diei 15. Martij nuper elapsi anni, quo die propositio dubio = *An sit standum vel recedendum a decisis in casu &c.* placuit Emissis PP. responsum dare *Pro recessu a decisis*. Resolutioni non acquievit Boncorius, atque idcirco causa pro tertia vice modo proponitur. Rogantur EE. VV. referre Folia Congregationum dierum 24. Novembris 1781., 14. Septembris, & 14. Decembris anni 1782., & 8. Februarii anni nuper elapsi, in quibus status controversiæ fusius descriptus reperitur, deindeque decernere.

An sit standum primo, vel secundo loco decisis in casu &c.

Die Sabbathi 13. Martij 1784. in Prælatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

QUÆ duæ primo ordine adnotantur Causæ, ex Folio præcedentis Congregationis superfuerunt: in præfenti vero aliæ septem describuntur, ut juxta consuetum morem numerus impleatur.

LAURETANA EMPHYTEUSIS.

Au, & quomodo sit stipulandus contractus Emphyteusis in Sess. 25. cap. 11. casu &c. de Reform.

Stipulandum esse contractum Emphyteusis favore Caroli Antonii Ferraris Patris, & Filiorum usque ad ipsius Caroli Antonii Pronepotes inclusive ad tertiam generationem masculinam tantum, cum conditionibus ad formam præcedentis rescripti, reservato tamen pretio Belluarum favore uniuscujusque pro rata respectivè competente.

FIRMANA REPORTATIONIS ONERIS MISSARUM. *Sess. 22. cap. 6. de Reform.*

Au sit standum primo, vel secundo loco decisus in casu &c.

Dilata ad primam omninò, & proponatur etiam unica.

ARBOREN. DISPENSATIONIS. Synodali lege in *Sess. 24. cap. 6. de Reform.*

Diæceli Arborensi indicta est excommunicatio latæ sententiæ Parochis, aliisque Sacerdotibus, qui Matrimonia benedicere præsumperint, quæ juxta dispositionem Tridentini Concilij inter Missarum solemniam publicata non fuerint, vel dispensatio a publicationibus non fuerit

rit impertita . In Villa Marubij dictæ Diœcesis anno 1782. munus Vice-Parochi exercebat Sacerdos Franciscus Antonius Pala, qui quadam nocte mensis *Octobris* ejusdem anni vocatus fuit , ut accederet ad Domum Raymundi Piloni . Ubi primùm præfatus Sacerdos ad eam Domum pervenit , rescivit a dicto Piloni , quod in quodam Cubiculo clausi erant Antonius Sanna , & Raymunda Esteri ejus Familiæ . Hæc ut audivit Vice-Parochus , respondit , nihil agere posse sine Testium præsentia . Supervenerunt Testes , & adhuc Antonio , & Raymunda in Cubiculo manentibus , Raymundus Piloni Antonium Sanna sic interrogavit = *Antonio Sanna , che dici ?* = , qui respondit = *Già siamo Marito, e Moglie* = , inde vero Vice-Parochus Mulierem interrogavit = *Se voleva il detto Antonio Sanna ?* = Et ipsa affirmativum dedit responsum .

Hiscæ peractis , referatum est Cubiculi ostium , & ab eo tam Vir , quam Mulier egressi , nullo dato dissensus indicio , immò libenter exceperunt adstantes , qui de Matrimonio gratulati sunt . Sequenti die Sacerdos Pala Missam celebravit ; Verum statim factum innotuit Vicario Capitulari , eidem prohibuit , ne Missam celebraret , neque munus Vice-Parochi exerceret . Mandatis paruit Sacerdos , precesque deinde exhibuit pro obtinenda dispensatione ab Irregularitate . Preces relatæ fuerunt inter Supplices libellos in Congregatione diei 16. *Augusti* elapsi anni , injunctumque mihi fuit , ut causam in Folio describerem ; quare hodie infra scriptum dubium ab EE. VV. definiendum propono .

Sacerdos Pala , refugit quæstionem movere , num advertit ad dispositionem legis Synodalis , quando ad Domum Raymundi Piloni adscitus fuit : immo legi non advertisse fatetur ; & sicuti inadvertentia ipsum a culpa excusat , ita a pœna Suspensionis , & Irregularitatis se innocium esse putat ; Verum hodie nulla adducta excusatione clementiam , & humanitatem EE. PP. implorat , ut dispensationem ab Irregularitate assequatur , cum magno incurse Irregularitatis timore sit percussus . Hanc vero dispensationem sibi indulgeri posse sperat , quia nempe quindecim Menses elapsi sunt a tempore , quo præfato Matrimonio adfuit , omnemque proinde maculam absterfit ; Alferit , nullam ingerere admirationem , si illum Altari restitutum omnes viderint . Dispensationem vero eò securius assequi posse confidit , qui juxta Doctorum sententiam facilius conceditur ob irregularitatem contractam ex vio-

latione censuræ, quam aliis quibusque de causis: Et hanc fuisse sententiam Sacræ Congregationis, quæ facilius dispensavit, præsertim quando de moribus supplicantis nulla data fuit querela.

Vicarius Capitularis refert, quod Sacerdos Pala utpote Vice-Parochus, ritè potuit Sacramenta administrare, uti alij Vice-Parochi possunt; Deinde addit = *Ex informatione juridicè recepta erui præfatum Vice-Parochum voluntariè tali Matrimonio præsentiam præstitisse, ipsunque Testes vocare fecisse, ut tali Matrimonio adessent. Preces ex ipsa informatione sumptas esse, nihilque adversus dictum Pala oppositum fuisse mihi constat. Ast cum ex Synodalibus Constitutionibus Vice-Parochus Matrimonio assistens, denunciationibus non factis, ipsisque ab Ordinario non dispensatis, excommunicationem læ sententiæ incurrat, & proximo die præfatus Pala Sacrum celebravit, videtur irregularitatem incurrisse, quantumvis id ignoranter fecerit, atque inadvertenter; omnium tamen Sacramentorum administrationem eidem inhibui. Votum aperiens ait: Ex hisce narratis satis iussioni E. V. factum puto, adeoq̄ penitus instructa esse pro rei veritate censeatur, in qua facti specie, inadvertentia Oratoris considerata, absolutionis, & dispensationis gratiam misericorditer eundem impetraturum spero.*

Bonifacius VIII. in cap. *Is cui. De sententia Excommunicationis* in 6. irregularem declarat Clericum, qui Ecclesiastica censura irretitus in suo Officio ministrare præsumperit. Dispensatur tamen ab hac irregularitate, si Clericus bonis fuerit imbutus moribus, & resipiscentiæ signa dederit, ac congruum tempus effluxerit a die commissi delicti, ita ut ab hominum memoria crimen sit obliteratum. Ponderandum in præsentī casu, quod Orator ex improviso vocatus fuit, ut ad Domum Raymundi Piloni accederet, absque eo quod ullam de contrahendo Matrimonio notitiam haberet; Advertendum, quod Vicarius Capitularis refert, ipsum oscitanter post contractum Matrimonium Missam celebrasse; Notandum, quod jam sexdecim menses effluxi sunt; Hæc omnia serio perpendenda videntur ad decernendum, an dispensatio sit indulgentia. *Fagnan. in cap. Mandato de Simonia. num. 64.* advertit, quod difficilius dispensatur ab Irregularitate ex defectu, quam ab Irregularitate ex violatione censurarum, quia nimia facilitate non advertitur ad censuras. Cum promotō facilius dispensatur, quam cum promo-

ven-

vendo. *Idem Fagnan. in Cap. Henricus de Clerico pugnant. in duell. num. 23.*

In *Albiganen. Irregularitatis*, agebatur de Sacerdote, qui spreto præcepto de non conversando cum Muliere injuncto sub pœna suspensionis ipso facto incurrendæ, Missam celebraverat die 10. *Octobris* anni 1751. ; propositisque proinde Sacræ Congregationi dubiis I. *An constet de Irregularitate in casu &c.*, & quatenus affirmativè II. *An sit concedenda dispensatio in casu &c.* Die 7. *Aprilis* 1753. prodiiit responsum ad I. *Affirmativè*, & amplius Ad II. *Arbitrio Episcopi*. In *Savonen.* Episcopus injunxerat alteri Sacerdoti, ne a Civitate Savouensi discederet sub pœna excommunicationis ipso facto incurrendæ, quousque de adimplemento Missarum alicui Capellanæ inhærentium rationem non reddidisset ; Sacerdos vero discesserat, & nihilominus per plures annos in Sacris Ordinibus ministraverat ; contendebat tamen, nec suspensionem, nec Irregularitatem incurrisse : disputatis propterea dubiis I. *An sustineatur Suspendio in casu &c.*, & quatenus affirmativè II. *An sit locus absolutioni, & dispensationi ab Irregularitate in casu &c.* Die 14. *Septembris* 1782. responsum fuit Ad I. *Affirmativè*, & amplius. Ad II. *Affirmativè arbitrio Episcopi, dummodo prius satisfaciat oneribus Missarum non celebratarum, & amplius.* Definient igitur EE. VV.

An sit locus dispensationi in casu &c.

Affirmativè facto verbo cum Sanctissimo.

Sess. 24. cap. 15. de Reform.

NUCERINA REDUCTIONIS. Collegiata Ecclesia. S. Petri Oppidi Saxoferrati constituitur ex Archipresbytero, qui curam animarum habet, & decem Canonicis, qui omnes alternis hebdomadibus Choro inserviunt. Reditus tum uniuscujusque Præbendæ, tum Massæ Distributionum tenues sunt, pluribusque gravatæ Missarum oneribus, Siquidem Archipresbyter, comprehensa Missa pro Populo, celebrare tenetur annuas Missas 314. ; sed illius redditus, demptis expensis, & Missarum elemosyna, vix pertingunt ad summam scut. 11. 79.

Unus

Unus ex Canonicatibus sub titulo S. Bartholomæi gravatur onere celebrationis Missarum 22. , ejusque redditus sunt in annuis scutis 12. 29. ; Possessor Præbendæ sub titulo omnium Sanctorum applicat Missas 160. , & percipit anno quolibet scut. 21. 11. ; Alter Possessor Canonicatus S. Caroli celebrat Missas 31. , & percipit fructus scutor. 25. 75. ; Canonicatui S. Sebastiani onus inhæret Missarum 100. , & fructus non excedunt scuta 8. 88. ; Præbenda sub invocatione Beatæ Mariæ Virginis Laurentianæ habet onus celebrandi Missas 75. redditus vero ascendunt ad scut. 31. 75. ; Canonicatus S. Agneus habet onus Missarum 100. , ejusque redditus non excedunt annua scuta 15. 58. ; Alter Canonicus, qui habet Præbendam sub invocatione S. Crispini applicare debet Missas 136. , & illius redditus sunt in scut. 14. 90. ; Qui retinet Præbendam S. Pauli applicat Missas 122. , & lucratur scut. 14. 5. ; Alia Præbenda S. Petri nuncupata gravata est Missis 184. , & illius fructus constituuntur in annuis scutis 9. 45. ; Demum qui habet Canonicatum S. Eutitii satisfacere debet Missas 160. , & percipit annua scut. 24. 12. Et redditus unicuique ex prædictis Præbendis superius adscriptus liber & a quocumque onere immunis est, etiam ab elemosyna Missarum, & comprehendit etiam quotidianas Distributiones.

Anno 1745. Capitulares ob Præbendarum tenuitatem a Sacra Congregatione facultatem obtinuerunt applicandi Missam Conventualem pro Benefactoribus diebus tantum Dominicis, & Festis de præcepto; Verum id insufficientis levamen esse contendunt Canonici, proindeque postulant, ut eximantur ab onere celebrationis Missarum unicuique Præbendæ inhærentium, earumque loco Missa tantum Conventualis quotidie applicanda substituatur.

Episcopus expositorum veritatem confirmat, & nullum esse, qui Canonicorum petitioni contradicat; Advertit insuper, usque a tempore erectionis Collegiætæ applicatam non fuisse Missam Conventualem, & licet san. mem. Benedictus XIV. mandaverit, ut in Ecclesiis tam Cathedralibus, quam Collegiatis Missa pro Benefactoribus applicaretur, ab hac tamen lege Collegiata S. Petri Saxoferrati ob Præbendarum tenuitatem immunis a Sac. Congregatione declarata fuit, & onus prædictum ad solos dies Dominicos, & Festos de præcepto coercitum; Addit ulterius, quod in ea Collegiata omnes Sacræ Functiones ritè, rectèque peraguntur, solumque Missa Conventualis feriatis diebus omittitur. Post hæc

ait = *Verum optare id licet, sed jubere injustum videtur, ni de cæteris Missarum oneribus tantum adimetur saltem, quantum novo huic nec levi oneri responderet. Hinc autem est, ut hac de re pro conscientia EE. VV. meam sententiam aperiens, haud dubitem dicere tale, ac tantum bonum in hac seu permutatione, seu reductione Missarum inesse, ut, & ipsi si adessent Fundatores illud ipsum statuerent, quod illis jam vita functis ab EE. VV. per Canonicos in supplici eorum libello postulatur, eoque magis, quod non nisi in parvo numero Missarum reductio vertetur.*

Ad consulendum Præbendarum tenuitati plura statuit Sacrum Concilium *Sess. 24. cap. 15. de Reform.*, voluit enim, ut in illis Ecclesiis, in quibus Præbendæ, & Distributiones quotidianæ adeo tenues erant, ut habita ratione ad loci, & personarum qualitatem, Canonicorum sustentationi non sufficerent, Episcopus cum consensu Capituli aliquot Beneficia simplicia uniret; Vel si hoc modo provideri non posset, Præbendæ ad pauciorum numerum redigerentur, ita tamen, ut tot superessent, quot, & divino culti, & dignitati Ecclesiæ responderent, ac creditus Præbendarum, quæ suppressæ forent, reliquis applicarentur. Videndum num remediis a Sac. Concilio præscriptis juvari possint Canonici Collegiatae Ecclesiæ S. Petri Saxoferrati, vel potius eorum petitioni sit annuendum. Sac. Congregatio in *Syracusana Missarum diei 10. Martij 1759.*, ut in Ecclesia Collegiata S. Bartholomæi Civitatis Sicilis, Massa Distributionum quotidianarum augetur, nonnulla Missarum onera reduxit. Quid vero nunc agendum sit, definire dignabuntur Eñi PP. a quibus quaeritur.

An, & quomodo Oratorum precibus sit annuendum in casu &c.

Dilata, & Scribatur Episcopo juxta instructionem, quæ est ut videat an media a S. Concilio proposita exequi possint; & quatenus ea exequi non possint, an expediat procedere ad Suppressionem unius, vel plurium ex Canonicatibus, vel imminui in aliqua tantum parte onera Missarum.

Sess. 25. cap. 4. de Reform.

A RIMINEN. REDUCTIONIS. Testamentum condidit anno 1733. Petrus Maria Constantini, in quo suæ hæreditatis usum fructum reliquit Catharinæ Neri Uxori suæ, proprietatem vero deferri voluit ad Venerabile Sodalitium Suffragij Arimini. Plurima huic Soda-

dalitio injunxit onera, atque inter cætera mandavit, ut, secuto Uxoribus obitu, Confratres in eorum Ecclesia erigere tenerentur binas laicales Capellanas ad natum amovibiles cum onere Missæ quotidianæ. Diversimode de patronatu activo utriusque Capellaniæ disposuit. Jus nominandi ad unam ex hisce Capellaniis pro prima vice tribuit Antonio Aloysio Ferrari, deindeque perpetuò spectare voluit ad dictum Sodalitium Suffragij; Alterius vero nominationem pro prima vice ejus Uxori cum facultate illam explendi etiam per actum ultimæ voluntatis: postea vero jus nominandi concessit alteri Sodalitio S. Josephi dict. Civitatis Arimini.

Nullam de patronatu passivo legem dixit, solumque permisit, quod nominatio = *põssa anche cadere in persona di un Chierico, che non fosse promosso agl'Ordini Sagri, anzi vuole detto Testatore, che dette Capellanie, possano a Chierici, che non avessero il comodo di avansarsi per mancanza di Patrimonio, e che veramente fossero di carità bisognosi, e meritevoli di essere ajutati per la morigeratezza, ed onestà de costumi, servire per Patrimonio Sagro, acciò siano promossi agl'ordini Sagri, con obbligo però a detti Chierici allorchè saranno nominati per Capellani a dette Capellanie di far celebrare per alios detta quotidiana Messa ingiunta a ciascuna di dette Capellanie.*

In Codicillo autem exarato anno 1742. confirmavit dictus Constantini Capellaniarum institutionem, assignavitque pro illarum dote = *Le due Possessioni, che esso possiede nel Territorio di S. Giovanni in Marignano con tutte, e singole Terre alle medesime annesse con tutto quello Bestiame, e Tinacci, che si troveranno esservi in tempo di sua morte, quali Bestiame, e Tinacci sarà tenuta detta Caterina sua Consorte erede usufruttuaria conservare, e mantenere sino a tanto che viverà, e goderà detta sua eredità. E li due Capellani pro tempore di dette due Capellanie doveranno unitamente, ed assieme da se ministrare, ed avere, e tenere cura, e la totale soprintendenza indipendentemente da detta Venerabile Compagnia del Suffragio, e per metà dividere tutte l'entrate, come pure per metà pagare gli annui Taglioni, e pesi, che graveranno detti Beni, e col obbligo di una Messa quotidiana in perpetuo per cadauno di detti Capellani.*

Unam ex dictis Capellaniis possidet Sacerdos Jacobus Ugolini, illam nempe, cujus nominatio spectat ad Sodalitium Suffragij, & hanc Capellaniam Patrimonij titulo eidem

fuit constituta . Narravit nuper dictus Sacerdos Sac. Congregationi , quod redditus bonorum utriusque Capellanix æquabant olim annua scuta 140. ; Verum cum nobilis Familia Malvasia Bononiensis in vim rei judicatae Rotalis possessionem eorundem bonorum pro maxima parte nacta fuerit , hinc evenisse , ut redditus decreverint , & vix hodie attingant annua scuta circiter quadraginta ; Narravit insuper alterum Capellanum a Missarum celebratione cessasse , sibi que omnes redditus reliquisse , ex quibus detracta elemosyna manuali pro Missa quotidiana , insuper tantum annua scuta circiter sex ; Hanc vero summam sufficientem Patrimonij congruam non constituere , quæ juxta Diæcesis legem esse debet in annuis sc. 36. , libera a quocumque onere . Supplicavit propterea pro reductione Missarum in ea quantitate , quæ , deducta Patrimonij taxa , præfiniri poterit ; De hac Oratoris instantia judicium EE. VV. exquiritur .

Inquit dictus Sacerdos , quod imminutis redivibus ex occupatione bonorum facta a Familia Malvasia , imminui quoque debeant onera , præsertim quia bona prædicta amissa fuerunt absque ulla culpa hæredis Testatoris , vel Capellani . Addit quoque , Testatorem voluisse , quod Capellanix inservirent pro titulo Patrimonij , idque importare , ut redditus Patrimonio respondentes immunes a quocumque onere esse debeant ; Cum autem ad Sac. Ordines promotus fuerit ad titulum dictæ Capellanix , & in Diæcesi Ariminensi Patrimonij redditus , detractis oneribus , præfiniantur in annuis sc. 36. ; Hinc contendit , Patrimonium destitutum remanere , quoties Missarum onus integre foret adimplendum , cum onus hujusmodi omnes fere redditus absorbeat .

Contra vero Sodalitium Suffragij fatetur , petitionem Sacerdotis Ugolini æquitati , & justitiæ consonam esse , eique deberi Missarum reductionem , ita ut summa , quæ Patrimonio respondeat , immunis ab onere esse debeat ; Sed advertit , ad tempus impertiendam , videlicet quousque Sacerdos Orator vixerit , & post ejus mortem aliam magis congruam reductionem decernendam esse ; Ad hanc autem decernendam , methodum proponit , quam magis coherentem voluntati Testatoris , esse dicit , ut nempe , divisis inter duos Capellanos redivibus , unicuique injungatur onus celebrationis tot Missarum , quot ad rationem elemosynæ manualis celebrari poterunt . Addit insuper , bonorum evictionem secutam fuisse

se absque Sodalitij culpa, & propterea adigi non posse ad reintegrationem, etiamsi hæres sit Testatoris, eo vel magis, quia hæreditaria bona aliis oneribus sunt gravata. Neque locum habere praxim Sac. Congregationis reducendi potius alia onera, quam Missas, quia Testator in Codicillo pro Missis peculiaria bona assignavit, & reliqua bona aliis oneribus subjecit.

Episcopus plura de hac Oratoris petitione loquitur in binis relationibus, quæ inter monumenta causæ circumferentur: suam vero sententiam sic pandit=*Rationem autem mihi videtur postulare, ut congrua patrimonialis relinquatur libera Oratori, donec ipse vixerit, vel alio titulo fuerit provisus, & quidquid supererit fructuum Capellaniarum in tot Missarum celebrationem erogetur, assignata elemosyna unitis julii pro qualibet Missa, & injuncto Oratori eidem onere fructuum omnium valorem non ad rationem pretii legalis computandi, sed juxta pretium, quod ex ipsorum venditione reapse percipietur. Societas una in re, de qua agitur, interesse habens, & ipsa reductioni hujusmodi assentitur, & E.E. VV. supplex obtestatur, ut ei nunc pro quando dos Capellaniarum vinculo Patrimonii libera evadet, cavere dignentur, statuentes ex inde tot Missas pro Capellaniis annuatim celebrandas esse, quot reliquæ dotis fructibus ad rationem unius julij pro Missa qualibet corresponderent.*

Nullam Testator in Testamento, bene vero in Codicillo Capellaniis dotem assignavit, & peculiare fundos constituit, reliqua autem hæreditatis bona aliis oneribus addixit; Cum autem dos Capellaniarum imminuta fuerit, videndum num potius Missæ, quam alia pia opera sint reducenda? *Benedictus XIV. de Synodo Diœcesana lib. 13. cap. 25. num. 23.* sustinet, quod si aliquod Legatum, & Missarum onera, & alia pia opera complectatur, & ob redituum imminutionem aliqua reductio sit facienda, eo in casu Missarum numerus est præservandus, & alia prorsus onera reduci debent; Advertit tamen, quod tunc locus foret Missarum imminutioni, integris manentibus reliquis piis operibus, quoties Fundator certum fundum pro celebratione Missarum, & certum itidem fundum ad aliorum piorum operum implementum designasset, & fundus Missarum celebrationi addictus imminutionem subiisset.

Quod attinet ad reductionis modum, ponderanda est Oratoris petitio, qui reductionem Missarum efflagitat in ea quantitate, ut libera remaneant annua sc. 36. pro congrua

grua Patrimonii. Pluries in Sac. Congregatione actum est, an in constituenda Patrimonij congrua detrahenda sint onera Missarum, quibus Beneficia gravantur; Novissimè hac de re actum fuit in *Interamnen.* descripta in Folio Congregationis diei 11. *Januarij elapsi anni*, & resoluta in Congregatione diei 25. *ejusdem Mensis*, qua die decisum fuit, id arbitrio Episcopi esse relinquendum. Præ oculis habendum est, quod Synodus Ariminensis quoad Constitutionem Patrimonii hæc statuit *cap. XVII. de Sacramento Ordinis = Quamobrem nemo Clericorum cooptetur inter Subdiaconos, nisi certum habeat vel Beneficium, vel Patrimonium, quod ei possessione pacifica, & demptis oneribus reddat triginta sex scuta in annuos fructus dominicales ad consuetudinem nostram vetustissimam.* Observandum, quod Orator Capellaniam pro titulo Patrimonij constituit juxta mentem Fundatoris de tempore, quo Familia Malvasia nondum bona occupaverat.

Quatenus Oratoris precibus annuendum videatur, ponderandum, quid agendum sit post ejus mortem, vel in casu, quo de aliquo Beneficio fuerit provifus; Atque hic animadvertere præstat, quod Testator binas fundavit Capellanas, voluitque etiam, quod illarum Rectores æquis partibus bonorum redditibus, quæ pro dote assignaverat, fruerebantur; Cumque ambarum Capellaniarum redditus imminuti sint, videndum propterea, an firmo remanente Capellaniarum numero, Missarum reductio pro rata sit facienda. Hæc omnia, perpenfa Testatoris dispositione, definiënt EE. VV., a quibus quæritur.

An, & quomodo sit locus reductio in casu &c.

Negative.

*Sess 22. cap. 6.
de Reform.*

ARIMINEN. SUSPENSIONIS ONERUM. Præter Capellaniarum erectionem, de qua in præcedenti causa actum est, Petrus Maria Constantini in suo Testamento mandavit Sodalitio Suffragij Arimini hæredi instituto, ut, detracta Capellaniarum dote, superextantes hæreditatis redditus erogaret in distributionem subsidiorum dotalium ad rationem sc. 15. pro quolibet; In Codicillis

vero aliis oneribus Sodalitium gravavit, illudque exeruit ab onere præstandi subsidia dotalia; Jussit autem, ut unicuique ex Puellis Hospitalis Expositorum Arimini subministrarentur scuta quinque, quando Matrimonio jungerentur. Præterea in die sui obitus celebrari voluit Missam unam cum cantu, præter alias decem lectas, ac denique Pauperibus Parochiæ S. Mariæ in Corte Sextaria quatuor Frumenti distribui præcepit.

Hæreditas tota consistit in censu scutorum octingentorum cum Civitate Arimini, ex quo annui fructus sc. 24. retrahuntur, & in prædio valoris scutorum 1150. vendito Familæ Tosi cum lege persolvendi pretium infra annos duodecim, & interim præstandi fructus compensativos in scutis quatuor pro quolibet centenario; Atque hæc præter bona pro dote Capellaniarum assignata; Hinc totus hæreditatis As consistit in sc. 1950., fructus vero, qui percipiuntur, in sc. 70.

Multas subivit vicissitudines hæreditas Petri Mariæ Constantini, & plura bona amisit, judicio Rotæ adjudicata Familæ Malvasia, ut in præcedenti causa relatatum est. Inter cætera bona eidem Familæ adjudicatum fuit prædium ab ipso met Testatore venditum anno 1729. Familæ Martinelli cum obligatione evictionis, & modo Familia Martinelli agit contra Sodalitium pro damnis, quæ in scutis noningentis jam sunt liquidata. Contra Sodalitium quoque agit Familia Malvasia pro fructibus bonorum, quæ sibi fuerunt adjudicata a die motæ litis, qui quidem fructus ad sc. 300. de contentu Partium sunt redacti. Denique Sodalitium contendit, impendisse summam sc. 625. pro litibus, quas ad tuenda jura hæreditatis Constantini subire debuit; Pro expensis litium jam usque ab anno 1778. Sodalitium suspensionem aliquorum onerum ex benignitate Sac. Congregationis obtinuit; hinc, & ipsam pariter efflagitat reintegrationem dictæ summæ, ut omissa Legata adimplere valeat.

Hicce de causis debitum hæreditatis constituitur in sc. 1825., & pro summa sc. 1800. censum imponere desiderat Sodalitium, idque ab hac Sac. Congregatione implorat cum indulto suspendendi omnia legata quousque debitum non fuerit extinctum. Inquit enim Sodalitium, certum esse hæreditatis debitum, & ad illud dimittendum impares illius redditus deprehendi, neque dimitti posse, etiam si aliquod Capitale distraheretur, quia distractis capitalibus respondentibus quantitati æris alieni, quid minimum superesset

pro onerum satisfactione ; Hinc consultius fore ; si census imponatur , cum, extincto Censu decursu temporis , magis tuta erit onerum satisfactio .

Requisitus, ut suam proderet Sententiam Episcopus , census impositionem probat , quia hoc modo = *vedesi aperta una strada , per cui estinguere i debiti , e conservare l'Eredità , qualora riesca alla Compagnia quello , che non è lontano dal poter succedere , cioè il creare un censo per l'usura di un tre per cento . In questo caso venendo a pagarè ogni anno sc. 54. pel censo passivo , e ritraendo sc. 70. dal censo attivo , e dalla possessione , le avauzeranno sc. 16. all'anno di frutti , i quali, sospesi interinamente i legati , si potranno depositare , e quindi reinvestire mano mano insieme co futuri frutti de rispettivi investimenti a guisa di multiplico , finche l'Eredità sia rintegrata , e risumere possa l'adempimento de legati annessi . Questa sola maniera io veggio essere acconcia per prouedere all'occorrenza , e questa mi do il coraggio porre in vista all'EE. VV.*

Plura sunt , quæ in hac causa ponderanda occurrunt ; Notandum primo , quod Familia Malvasia possessionem nacta est , ne dum bonorum , quæ in partem dotis Capellaniarum fuerant assignata , verum etiam alterius Prædij anno 1729 ab ipso Testatore vendito Familiæ Martinelli ; hinc videndum , pro qua rata tum Capellani , tum Sodalitium , uti hæres Petri Mariæ Constantini teneatur ad damna favore Familiæ Martinelli . Videndum pariter quis ; & pro qua rata teneatur ad fructus , quos postulat Familia Malvasia , ac denique quis , & pro qua rata teneatur ad refectionem expensarum , quas Sodalitium pro tuenda lite subministravit . Advertendum quoque , quod pro hujusmodi expensis Sodalitium petiit a Sac. Congregatione suspensionem Missarum Capellaniis inhærentium , & die 4. Aprilis 1778. obtinuit rescriptum in hæc verba = *Firma remanente celebratione unius Missæ quotidianæ explenda pro inelictate ab alterutro ex hodiernis Capellanis ad rationem elemosynæ manualis , pro gratia, arbitrio Episcopi, ad triennium suspensionis alterius Missæ quotidianæ , ita quidem , ut, soluta prædicta Eleemosyna, superextantes redditus provenientes ex bonis assignatis pro fundo utriusque Capellaniæ , deponantur , & erogentur tantummodo in suis optus litis , hac tamen conditione , ut notule expensarum recognoscantur , atque approbentur ab Episcopo ; & si quid ex eorum fructibus superfuerit, erogetur in celebrationem tot Missarum ad eamdem rationem Manualis .* Se-

rio perpendenda est rescripti formula ad dignoscendum, jure ne, vel injuria Sodalitium expensarum reintegratio- nem efflagitet. Decernendum itaque erit.

An, & quomodo sit providendum in casu &c.

Ad Dominum Secretarium cum Episcopo juxta mentem:

SABINEN. CAPELLANIÆ. Prole destituta Theresia Ciccalotti Caldori, nonnulla sua bona in pios usus convertere statuit. Anno 1765. per contractum inter vivas binas erexit Capellanas in Ecclesia Collegiata S. Jo: Baptistæ Oppidi Turris; Unumquemque Capellanum gravavit onere celebrandi quinque Missas qualibet hebdomada, & recitandi quotidie circa Solis occasum alternis vicibus Responsorium S. Antonij Patavini, nec non interessendi Choro tempore Sacrarum functionum; In casu vero negligentie punctaturis illos subjecit in ea quantitate a Capitulo Collegiatae præfinientia. Denique Capellanos hereditata est ad audiendas in eadem Collegiata Fidelium Confessiones.

Sess. 22. cap. 6.
de Reform.

Utrunque Capellanum ipsa Theresia adhuc vivens nominavit, nempe Sacerdotem Flavium Caretelli, & Sacerdotem Aloysium Bassi; deinde vero in Capellaniarum vacationibus mandavit = *Che sia preferito nel elezione, e nomina il Sacerdote descendente dal Signor Francesco Bassi Padre del detto Signor D. Luigi, e quando tal Sacerdote non vi fosse, o altro simile Sacerdote fosse già stato eletto, e provisto di una di dette Capellanie, debba essere a qualunque altro preferito nel elezione il Sacerdote descendente dalli Signori Andrea, e Pietro Fratello Picarozzi. De patronatu autem activo sic disposuit = Che spetti la facoltà di eligere, e nominare in avvenire, e quante volte succederà la vacanza, o dell'una, o dell'altra, di eligere disse, e nominare il Capellano, o Capellani al Signor Pietro Francesco Ciccalotti figlio della bon. mem. di Paolo, e suoi eredi qualfaranno, o scritti in Testamento, o successibili ab intestato con espressa condizione però, che sia adempito, ed osservato tutto ciò, che hà ordinato, e disposto come sopra. E se occorendo il caso di non essere, o man-*

care il Sacerdote originario , o nativo di Torri , si possa in subsidium elegere , e nominare un Sacerdote forastiere .

Per transitum Clerici Ferdinandi Baffi ad sæcularia vota , vacavit altera ex dictis Capellanis ; Adfunt Sacerdos Aloysius Baffi, & Melchior Picarozzi passivè a Fundatrice vocati , sed alter fungitur munere Vicarij Generalis in Civitate Pientina , alter vero Lectoris Officium exercet in Tusculano Seminario ; Hinc Paulus Ciccilotti Theresiæ hæres ad Capellaniam nominavit Sacerdotem Candidum Gentili Oppidi Castri Veteris , sub conditione tamen obtinendi dispensationem Apostolicam . Pro ea obtinenda Sacerdos Gentili SSmo supplicavit , e jusque preces Sac. Congregationi remissæ fuerunt ; Verùm Sacerdotes Baffi, & Picarozzi statim protestationem in Curia Episcopali emiserunt utpote passivè vocati prætendentes Capellaniam extero Sacerdoti conferri non posse . Aliam quoque protestationem emisit Sacerdos Antonius Todini asserens, in defectu Sacerdotum Baffi, & Picarozzi sibi tanquam originario Oppidi Turris Capellaniam deberi. In hoc igitur conflictu causa proponitur .

Sacerdos Picarozzi inquit ad I. dubium, Fundatricem in afsecutione Capellanix prævocasse Sacerdotem descendentem a Familia Baffi, & in istius defectum substituisse Sacerdotem de Familia Picarozzi ; Extantibus autem tempore vacationis Capellanix Sacerdotibus ab utraque Familia descendentibus, ait, non potuisse Paulum Ciccilotti Fundatricis voluntatem immutare, & alienigenam nominare ; Quare contendit hujusmodi nominationem , utpote contrariam Fundatricis voluntati, nullatenus sustineri ; Hanc vero voluntatem fortius servandam esse, quia agitur de fundatione expleta per contractum inter vivos , quo casu, sicuti nec ipsa Fundatrix recedere potuisset, ita multo minus illius hæredes, & descendentes invertere valent .

Ad II. dubium notat, Sacerdotem Antonium Todini non esse de Familiis contemplatis, & propterea, extantibus aliis ab iisdem Familiis descendentibus, esse rejiciendum ; Rejiciendum pariter esse Sacerdotem Aloysium Baffi, qui licet ab altera ex passivè vocatis familiis originem trahat, nihilominus in Cathedrali Pientina possidet Canonicatum, qui cum Capellania est incompatibilis, cum Capellanus in Oppido Turris residere debeat, e jusque Collegiatæ Ecclesiæ inservire . Exclasis Sacerdotibus,

Todini, & Baffi, sustinet Sacerdos Picàrozzi sibi uni Capellaniam fore adjudicandam.

Reliqui interesse habentes, licet judicialiter requisiti, nunquam comparuerunt, ut propria jura tuerentur.

Rogatus fuit de sua sententia Eius Episcopus, sed illam non protulit; causamque iudicio Sac. Congregationis definiendam relinquit.

Ponderandum est Foundationis instrumentum; ex eo namque patebunt tum qualitas Capellaniarum, tum etiam requisita, quæ requiruntur in Capellanis eligendis: eo igitur perpenso, dignabuntur EE. VV. decernere.

I. *An susciatur nominatio in casu &c.*

Et quatenus Negativè.

II. *An, & cui sit adjudicanda Capellania in casu &c.*

Non proposita cum Sequentibus.

SENO GALLIEN. REDUCTIONIS MISSARUM. Non semel in Sac. Congregatione ad examen revocata fuit dispositio Camilli de Lucatellis, qui in Testamento condito anno 1623. hæredem scripsit Communitatem Senogallie, & mandavit, ut reditus suorum bonorum quolibet biennio erogarentur in emptionem stabiliam, qui deservirent pro Canonicatu singulis duobus annis in Cathedrali Senogallie erigendo. Hoc modo perfici voluit investimentum, quousque erecti fuissent triginta Canonicatus, quorum possessoribus, præter servitium Chori, iunxit onus celebrationis Missæ quotidianæ. Expleta Canonicatum fundatione, mandavit Testator profectui multiplicum pro constituendo salario duodecim Musicis cantoribus, qui tam diebus festis, quam aliis a Communitate designandis canere in Cathedrali tenerentur. Hisce omnibus adimpletis, quid quid residuum foret ex fructibus suorum bonorum pauperibus Senogallie arbitrio Communitatis distribui præcepit.

Curavit Communitas, quantum potuit, Testatoris voluntatem exequi; Verum in annos triginta duos, septem tantum Canonicatus fuerunt erecti. Cum possessoribus istorum Canonicatum conventionem iniit Communitas per

*Seff. 25. cap. 4.
de Reform.*

litteras Apostolicas in forma Brevis a Sa. m. Alexandro VII. approbatam. Cessit per hanc conventionem Communitas iisdem Canonicis omnia hæreditaria Testatoris bona, ut ex annuis illorum redditibus alii tres Canonici erigerentur, & sex Mansionariæ, indicta Mansionariis lege canendi Missam in Cathedrali, & divinis Officiis interessendi, nec non applicandi Missam pro Testatoris suffragio cum alternativa unius hebdomadæ; Convenit pariter fuit, ut Mansionariis assignarentur annua scuta sexaginta illius monetæ, quæ in moneta Romana scuta circiter quadraginta conficiunt. Ac denique conventum fuit, ut singulis annis Communitati traderentur sex Salmæ frumenti in eleemosynas Pauperum distribuendæ.

Quamvis injuncta onera adimpleverint Mansionarii, novissimè tamen de illorum excessu conquesti sunt in Sac. Congregatione; Expofuerunt enim, quod persolutis oneribus Cameralibus, & expensis pro mantutione Sacrorum Suppellectilium, detractaque eleemosyna manuali pro celebratione centum, & octuaginta Missarum, quas unusquisque celebrare tenetur, vix superessent annua scuta viginti circiter, quæ imparia sunt ferendo oneri servitii Chori; Itaque supplicarunt pro Missarum reductione, quam, ut facilius assequi possent, allegarunt exemplum duplicis Indulti eadem de causa a Sac. Congregatione diebus 12. *Februarij* 1689., & 12. *Februarij* 1693. concessi Canonicis de fundatione Lucatellii, quamvis mitiori servitio essent adstricti. Proposito hac de re dubio die 8. *Junij* 1782. nulla fuit data responsio, rogatusque extitit Eminentissimus Vrsinus, ut indulta, quæ deducebantur in exemplum, perscrutari dignaretur. Id assueta sua diligentia exequi non prætermisit laudatus Eminentissimus Cardinalis, qui retulit Canonicorum præbendas anno 1689. vix æquasse annuam summam sc. 45., deinde fuisse imminutas, ita quidem, ut iterum imminui debuerit Missarum numerus, quæ anno 1693. reductæ fuerunt ad Missas quindecim quolibet Mense alternis hebdomadibus celebrandæ. Non potuit tamen non admirari, quod juxta assertionem Mansionariorum Eñi Episcopi testimonio roboratam adauctæ fuerint Præbendæ post obtentas relatatas reductiones usque ad annua scuta centum, absque eo quod auctus unquam fuerit numerus Missarum; cum hujusmodi reductionum Indulta præferant tacitam conditionem importantem augmentum numeri Missarum, si reditus augeri contingat.

Hinc fuit in sensu , ut ab Eñno Episcopo accuratius inquireretur præcisa quantitas reddituum Præbendarum , & unde nam illarum augmentum processerit .

Juxta hunc sensum datæ fuerunt litteræ Eñno Episcopo , qui refert , quod , ducto decennali calculo , redditus Canonicorum Lucatelli ascenderunt quotannis ad scuta septuaginta pro quolibet , detractaque Missarum Eleemosyna , aliisque expensis , redditus non excedunt annua scuta quadraginta quatuor . Addit , asseruisse prius Præbendam redditus in annuis scutis centum , quia incrementum evenerat ex fructu animalium , quibus Præbendarum bona sunt instructa , sed nunc advertit , quod Canonici hoc fructu non fruuntur , nisi ære proprio animalia comparaverint ; quo casu fructus Animalium , dici non potest fructus Præbendæ , sed pecuniæ pro illorum emptione erogatæ . Præterea advertit , fruges elapso decennio tantum fuisse æstimatas , quanti nunquam vendi fortasse poterunt ; proindeque imminutionem potius reddituum in posterum timendam , quam sperandum augmentum . Post hæc ita concludit = *Quamobrem videant Eñni PP. num Mansionariorum precibus sit annuendum , & Canonicorum onera augeri , vel potius in eo statu illa relinquere oporteat , quo anno 1743. Sacer iste Senatus reliquit , Episcopi Isolani decreto abrogato , quo eadem onera reintegrare statuerat usque ad Sacrificiorum numerum a Luca-tellio Testatore præfixum .*

Hæc omnia , antequam EE. VV. proponerentur , perpensa prius fuere a laudato Eñno Ursino , qui de sua sententia rogatus ait = *Quapropter firmis remanentibus fundamentis reductionum Canonicis ab hac Sacra Congregatione annis 1689. 1693. , & præsertim anno 1743. reliquum erit , ut EE. VV. resumptis Mansionariorum juribus distributis pro Congregatione habita die 8. Junii anni 1782. decernant , an eorum quoque precibus sit annuendum ; Cæterum quatenus ulla adhuc superesset , quod non crederem , dubitatio quoad obtentas a Canonicis reductiones , ipsi audiri postulant , nec denegandum censerem .*

Descripta reperitur hæc causa in Folio Congregationis diei 11. Maij anni 1782. Rogantur Eñni Patres resumere tam dictum Folium , quod habetur in *Thesauro Resolutionum Sacræ Congregationis Tom. 51. ,* quam illud Congregationis diei 23. *Novembris 1743. ,* quod prostat in eodem *Thesauro Tom. 12. ,* in quo de viribus decreti editi a Præsule Isolani olim Senogallienſi Episcopo

po aſſum eſt , ac ſedulo perpenſis juribus nõviter dedu-
ctis, definire .

An , & quomodo ſit locus reduccioni Miſſarum in caſu &c.

Seſſ. 14. cap. 7. & Seſſ. 24. cap. 6. de Reform.

TRIDENTINA IRREGULARITATIS. Antonius Tranquillini Parochiæ Murij Diæceſis Tridentinæ in nono ætatis anno conſtitutus , quadam die Menſis Martij anni 1773. ab aliis pueris ſociatus Ruſ adit recreationis cauſa. Cum ad quemdam Montem Albanum nuncupatum perveniſſet, per jocum, ut Puerorum mos eſt, omnes lapidibus ſeſe invicem provocare, & impetere cæperunt; Accidit, ut icſtu lapidis percuſſus fuerit Jo: Bergaminus puer ſexennis, qui paucos poſt dies, quarta ſcilicet Aprilis è vita migravit. Tunc autem percuſſor non fuit detectus, quia nempe alius alium reum indigitabat; verum major Sociorum pars icſtus mortalis auctorem retulit Tranquillinum; Is ad decimum octavum ætatis annum perventus Eccleſiaſticæ Militiæ nomen dedit, nullaque ob- tenta Apoſtolica diſpenſatione, Clericali Tonſura, & primis duobus Ordinibus Minoribus inſignitus fuit; Poſtea tamen dubitare cæpit de contracta irregularitate; exhibuitque preces Sac. Congr. pro diſpenſatione, ut ad alios Ordines promoveri poſſet.

Auditus fuit Episcopopus, qui facti ſeriem confirmans ait = *Factum ab omnibus caſui tributum fuiſſe, vel, ſi malumus, culpæ inconfiderate, ita ut propterea nulla prorfus judicialis inquiſitio fuerit inſtituta. Hec eadem ad unum omnes fidel dignos homines, Sacerdotesque Murij conſtanter affirmant, præſertim Parochus, quem nihil ad utilitatem Supplicantis, omnia ad rei veritatem retuliſſe teſtor, utpote ingentis probitatis virum mihi, meæque Episcopali Curie apprime cognitum, cujus teſtimonium plurimum apud vos PP. Eñi, plurimumque apud me valere debet; Proindeque eundem Supplicantem adoleſcentulum ab hujusmodi irregularitate ſine hæſitatione abſolvi poſſe cenſeo.*

Notum

Notum est, quod si quis per industriam, aut per insidiam, homicidium commiserit, ab Aliaris ministerio repellitur: *Cap. 1. de Homicidio volunt. , vel casual. . Irregularitatem pariter contrahunt Clerici, qui dant operam rei illicitæ, ex qua sequatur homicidium, licet sit casuale. Fagnan. in cap. quidam de Homicidio num. 2., & 3. Contrahunt irregularitatem, qui licet dent operam rei licitæ, nihilominus ob non adhibitam diligentiam accidit homicidium, quamvis casu eveniat. Cap. Ad audientiam 12. de Homicidio. In præsentî casu notandum, quod licet major pars puerorum homicidij reum denunciât Antonium Tranquillini, attamen non desunt alij, qui alios de hujusmodi homicidio auctores faciunt, atque hinc videntum, an Tranquillini revera sit irregularis. In cap. Significasti 18. de Homicidio proponitur casus, quo quis ab uno fuerat læthaliter percussus, & ab alio interemptus, quaeritur, an percutiens sit irregularis, & respondetur, quod sic percutiens, licet forsan homicida non sit, a Sacerdotali Officio se abstinere debeat; deinde additur = *Utrum autem de illis sit simile sentiendum, quorum unus, sed quis omnino nescitur homicidium perpetravit, si forsitan ad Sacros Ordines recipiendos præsententur, utrum, omnes sint pariter repellendi cum discerni non possit, qui debeant culpabiles judicari, diligens investigator advertat, quamvis hic casus sit ab illo valde diversus. Advertit Gonzal. ad d. cap. num. 4. , quod si homicidij reus non appareat, omnes a pœna mortis erunt immunes, & solum arbitrio Judicis coerceri debent; Verum omnes erunt irregulares.**

Perpendendum pariter est, quod quamvis Tranquillini revera sit reus homicidij, nihilominus ipse de tempore homicidij in nono ætatis anno erat constitutus, & propterea videndum, an ætatis defectus illum excuset. In *Cap. 1. de delictis Puerorum* hæc habentur = *Pueris grandiusculis peccatum nolunt attribuere quidam, nisi ab annis quatuordecim cum pubescere cœperint: Quod merito crederemus, si nulla essent peccata, nisi quæ membris genitalibus admittuntur. Quis vero audeat affirmare furta, mendacia, & perjuriam non esse peccata? At his plena est puerilis ætas, quamvis in eis non ita ut in Majoribus punienda videantur. Alex. III. in cap. 2 eod. tit. scribens Episcopo Hermonen. sic ait = Referente nobis H. intelleximus, quod cum filius ejus decennis cum aliis pueris sagittaret, quidam nepos ejusdem H. sagitta percussus interiit: quod idem filius ejus cum inter alios luderet fortuito casu dicitur periisse, propter quod*

Abbas S. Remigii a præfato H. secundum consuetudinem illius Terræ centum solidos instantius requirebat, & infra. Unde quoniam in pueris relinqui solet inultum, quod in aliis provectioris ætatis humanæ leges dicunt severius corrigendum; Mandamus, quatenus si confiterit, filium prædicti H. infra decimum quartum ætatis suæ annum eundem excessum commississe, memoratum Abbate moneas & compellas, ut ab eadem H. prædictos centum solidos propter illam consuetudinem non exigat, nec ab ipso pro temporali pœna requirat.

Quamvis autem ætatis defectus homicidam a pœna temporali excuset, non una tamen est Doctorum sententia, nam eandem ob causam ab irregularitate immunis evadat. Notat *Gloss. ad dict. cap. 2. de delictis Puerorum* quod puer irregularis fuit effectus, & pœna spiritali debet puniri, sive canonica, ex eo quod dicit pro temporali pœna, mitius tamen agitur cum eo propter ætatem. Et similiter *Gloss. in Clementina unica de Homicidio volunt. vel casual.* Infantem perpetrantem homicidium ab irregularitate excusat = secus de impubere proximo pubertati, quia in eo cadit omne delictum præter delictum carnis. Existimat *Pignatell. consult. 110. num. 14. tom. 10.* cum aliis ab eo allegatis, quod puer cultrum projiciens, & aliquem occidens irregularis evadat. *Majol. de irregular. lib. 5. capit. 48. num. 11.* asserit quod juxta veriorem Doctorum sententiam major septennio propter homicidium fiat irregularis. Verum *Sayr. de censuris lib. 6. cap. 17. n. 31.* sustinet, quod major septennio ante annos pubertatis, quæ in jure a septimo ad decimum quartum extenditur, si hominem occidat, & nesciat, quid faciat, nec doli capax sit, irregularis non evadat. Id ipsum confirmat *Covar. part. 3. in principio num. 6. de Homicidio: Villat diego tract. de Irregular. cap. de percussore num. 12.*, qui ait, hanc sententiam esse communem, quia ad contrahendam irregularitatem requiritur, quod occisio sit libera, & voluntaria. *Narbona de ætat. decem annorum cum dimidio quæst. 8. num. 17.* contendit, quod tam Vir post decimum annum cum dimidio, quam Femina post nonum cum dimidio, Excommunicatione, Interdicto, & Irregularitate puniri possunt; Advertit tamen, quod licet ante hoc tempus peccare potuerint, ita ut excommunicari mereantur, nihilominus Ecclesia ante præfatum usum rationis illos censuris afficere noluit.

Qui hanc sententiam sequuntur fundamentum in eo constituunt, quod nempe in puero deest rationis usus, & pro-

pterea doli capax non sit. Verum *Ancaran. in Clementina si furiosus num. 8.* puerum doli capacem affirmat, si est proximus pubertati; proximus autem pubertati dicitur, cum ætas magis propinquat ad pubertatem, quam ad infantiam, idque contingere ait in *Masculo*, quando habet decimum annum cum dimidio. *Gloss. in Leg. Pupillum ff. de regulis juris* firmat = *Aliquando dicitur pupillus proximitis infantie, aliquando proximus pubertati, ut hic; Accipio ergo medium, ut a decimo anno, & dimidio Masculus dicatur proximus pubertati, & hic talis delinquere potest.*

Quid quid tamen sit de diversa Doctorum sententia, an defectus ætatis ab irregularitate excuset, in eo tamen omnes conveniunt, quod mitius in hisce circumstantiis procedi solet. In *Cap. Pueris 6. de sent. excom.* hæc habentur = *Pueris, qui in Canonem inciderunt sententiæ promulgatæ, sive ante sive post pubertatem postulent se absolvi, potest Diæcesanus Episcopus absolutionis beneficium impertiri: Cum propter defectum ætatis, in qua fuit commissus excessus, rigor sit mansuetudine temperandus.* Subdit *Gloss.* Nota quod ratione ætatis rigor juris aliquando temperatur, & sic ætati parcitur. Et similiter *Gloss. in Clementina si furiosus de Homicid. volunt., vel casual. verbo infans* ait *Hostiensis in Decretali illa de delictis puerorum dicebat, quod Puer non doli capax, si projiciendo lapidem, vel cultellum occidit aliquem, irregularis est; licet non habuerit animum occidendi: quia in lege promotionis non voluntas, sed factum attenditur: dicebat tamen tale homicidium dispensatione dignum, cum censeatur quasi casuale, non habita distinctione, ex quo non discernit, an dederit operam rei licite, vel adhibuerit diligentiam.* Et in hoc etiam conveniunt *Pignatell., Majol.* aliique superius relati.

In *Alexanen. Irregularitatis; Agebatur de promotio ad Diaconatum, quem Episcopus ab Presbyteratum promovere recusabat, quia sciverat, quod dum esset puer ætatis annorum novem, & ultra, jussu Matris venenum emerat ab eadem Matre traditum Viro, qui vix gustato veneno noluit illud accipere; Afferebatur testimonium Medici afferentis Virum obiisse ex gravi contusione in parte cordis, quæ ei ante propinationem veneni certo contingerat, & propterea supplicavit pro dispensatione ab irregularitate. Verum in Congregatione diei 5. Julij 1738. denegata fuit dispensatio, injuncta confessione Processus super crimine. Ex Processu autem innotuit, quod Diaconus*

ab homicidij diffamatione erat immunis; quare repropo-
 sita Causa sub dubiis I. *An constet de irregularitate*, &
 quatenus affirmative II. *An sit concedenda dispensatio*.
 Die 17. Decembris 1740. prodiit resolutio = *Concedendum
 esse dispensationem ad cautelam*.

Cum casus, de quo agitur, in ludo contigerit, non abs re
 erit referre, quod *Innocentius III. in cap. Lator 9. de Ho-*
micidio hæc habet = *Lator præsentium P. Clericus nobis*
proposuit, quod cum quadam die, casu cum quodam Cle-
rico luderet, contigit, quod ille projecit istum ad ter-
ram, cujus cultellus, quem ad latus suum habebat in al-
terum incidit, & fortuito casu occubuit vulneratus; Ideo
mandamus, quatenus, si ita res habuit, & alia justa-
causa non impedit, prædictum P. libere permittas ad Sa-
ccros Ordines promoveri; Ex quo infert Sylvest. in verbo
Homicidium quæst. 2. num. 13., quod si Clericus licitè
 ludat, & inspectis omnibus circumstantiis ludi, perso-
 narum, loci, & temporis aliquem occidat in ludo, non
 est irregularis; Addit tamen paulo inferius, quod ludus
 cum lapidibus, quamvis pueris licitus, illicitus quan-
 doque redditur ex immoderato lapidis ictu.

Illud etiam animadversione dignum videtur, quod Ora-
 tor, nondum obtenta dispensatione, Clericalem Tonfu-
 ram, ac duos primos Minores Ordines suscepit. In hoc
 casu *Pichler in Jus Can. tom. 1. lib. 1. tit. 11. num. 25.*,
Navarr. in Manual. cap. 27. num. 194., *Bellet. disquis.*
Cleric. part. 1. §. 5. num. 186. sustinent, quod si quis Or-
 dinibus initiatur in irregularitate detentus illicita est
 ordinatio, sed per hujusmodi Ordinationem non con-
 trahitur nova irregularitas, quia inhabilitas non reite-
 ratur, sed persistit per modum habitus permanentis, ad
 differentiam censurarum, quæ multiplicatis transgressio-
 nibus, reiterantur.

Hæc ad Causam adnotanda erant; superest modo, quod
 Eñi PP. decernant.

I. *An constet de irregularitate in casu &c.*

Et quatenus affirmative.

II. *An sit locus dispensationi in casu &c.*

75

*Die Sabbathi 27. Martij 1784. in
Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua, præter
alia proponentur infra scripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congrega-
tionis de jure resolvenda.*

H Abent Eminentissimi PP. ex Folio postremæ Con-
gregationis tres Causas, quæ primo ordine adnotan-
tur. Aliæ sex in præsentî Folio describuntur, & de
omnibus judicium ferendum est.

S ABINEN. CAPELLANIÆ :

I. *An sustineatur nominatio in casu &c;*
Et quatenus negativè .

II. *An, & cui sit adjudicanda Capellania in casu &c.*

Ad I. Negativè .

Ad II. Capellaniam adjudicandam esse Melchiori
Picarozzi, præfixo termino duorum mensium ad
residendum, adimpletis interim oneribus per
alium .

*Sess. 22. cap. 6;
de Reform. .*

S ENOGALLIEN. REDUCTIONIS MISSARUM :

An, & quomodo sit locus reductioni Missarum in casu &c.

*Sess. 25. cap. 4.
de Reform.*

Dilata, & ad mentem: & mens est, quod repro-
ponatur citatis Canonicis .

*Sess. 14. cap. 3.,
& Sess. 24. cap.
6. de Reform.*

T RIDENTINA IRREGULARITATIS :

- I. *An constet de Irregularitate in casu &c.*
Et quatenus affirmativè .
- II. *An sit locus dispensationi in casu &c.*

Pro dispensatione ad Cautelam , facto verbo cum Sanctissimo ,

*Sess. 23. Cap. 1.,
& sess. 24. cap.
2. de Reform.*

V ITERBIEN. , SEU TUSCANEN. Quæ inter Capitulum Cathedralis Ecclesiæ Viterbij , & alterum Ecclesiæ Cathedralis Tuscaniæ vigeant disensiones, eæ omnes judicio Sacræ Congregationis definitæ fuerunt die 11. Januarii elapsi anni . Inter cætera disputatum fuit , cui nam ex dictis Ecclesiis prænominatio competeret in actibus communibus . Duæ hac de re proposita fuerunt dubia , quæ erant in ordine XII. , & XIII. , & sequens datum est responsum = *Prænominationem competere Ecclesiæ in qua residebit Episcopus ; si vero extra utramque , competere Viterbiensi = Capitulum Tuscanense reclamavit ab ea parte rescripti , quæ prænominationem tribuit Ecclesiæ Viterbiensi , quando Episcopus extra utramque Diæcesim resideat ; Quare beneficio novæ Audientie de hoc agendum erat in Congregatione diei 7. Februarij proximè præteriti , sed imperterrita Capitulo Viterbiensi dilatione juxta preces , dilata est ad hanc diem Cause propositio ; Jussu proinde EE. VV. in præsentî Folio describitur , resumproque altero Folio diei 14. Septembris 1782. , in quo cuncta disceptationum capita relata sunt , & plura ad rem , de qua modo agitur , adnotata reperiuntur ; Respondendum erit dubio .*

Au , & quomodo sit standum , vel recedendum a decisîs quoad XII. , & XIII. Dubium in casu &c.

In decisîs , & amplius :

*Sess. 21. cap. 4.
de Reform. , &
sess. 25. cap. 13.
de Regular.*

S ENOGALLIEN. PRÆEMINENTIARUM. Perspecta sunt Emis PP. Jura , & Præeminentiæ Abbatialis , & Parochialis Ecclesiæ S. Mariæ de Platea Oppidi Montis Novi , de quibus actum fuit die 30. Januarij 1779. , qua die , relatis dissidiis exortis inter Abbatem , & Parochum S. Severi , prodiit Sac. Congregationis definitio . Verum novis postea subortis dissidiis inter Abbatem , & PP. Minores Conventuales , coactus fuit Abbas novam

item assumere . Instituta prius disceptatione de pertinentia Cause , censuit R. P. D. Auditor SS^mi duo quæstionum capita iudicio Sacræ Congregationis remittenda ; Primum , nempe an Ecclesia Abbatialis sit Matrix aliarum omnium Ecclesiarum Oppidi Montis Novi ? Alterum an Religiosi Conventuales die Sabbathi Majoris hebdomadæ teneantur pulsare Campanas statim ac pulsantur Campanæ dictæ Abbatialis Ecclesiæ ? De his duobus modo quæritur .

Ad I. quod respicit , non intendit Abbas quæstionem instituire de rigorosa Matricitate ad effectum percipiendi decimas , sed solum de Matricitate certare quoad actus præeminentiales , & ad hunc effectum conjecturas sufficere contendit . Plures vero conjecturas , quin immo indubia monumenta concurrere affirmat ad eruendam Abbatialis Ecclesiæ Matricitatem , & præsertim quod in Solemnioribus anni Festivitatibus tanquam Matrix Sacras Functiones peragere consueverit , idque a Sacra Congregatione Episcoporum , & Regularium contra ipsos met Patres Conventuales declaratum fuisse , & novissime ab hac Sacra Congregatione contra Ecclesiam Parochialem S. Severi ; Hanc autem declarationem statum facere , maxime quia Ecclesiæ Parochiales digniores sunt Ecclesiis Regularium .

Ad II. sustinet in Constitutione san. mem. Leonis X. statutum esse , non licere in die Sabbathi Sancti Filiatibus Ecclesiis pulsare campanas , nisi audito prius signo Ecclesiæ Matricis ; In Oppido vero Montis Novi consuetudinem invecam esse , ut dicta die pulsantur Campanæ omnium Ecclesiarum statim ac pulsantur Campanæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Platea , & hanc consuetudinem servandam esse a PP. Conventualibus , cum præsertim sit immemorabilis , ut deponunt Testes , qui in materia præeminentiarum attendi debent , etiam si cum requisitis immemorabilis non deponerent .

PP. Conventuales , licet moniti , & diu expectati , nihil hætenus deduxerunt . Eius Episcopus iudicium Sacræ Congreg. expectat .

Cum in Sac. Congreg. alias actum sit de Matricitate Ecclesiæ S. Mariæ de Platea supra alteram Parochialem Ecclesiam S. Severi , hinc ne inutiliter repetantur , quæ jam dicta sunt , satis erit resumere Folium distributum pro Congregatione diei 12. Decembris 1778. quod est in *Thesauro Resolutionum Tom. 47.* Aliqua nunc adnotanda

da supersunt quoad II. dubium. Inhærens dispositioni Concilij Lateranensis V. Leo Papa X. in Constitutione, quæ incipit *Dum intra §. 12.* sic statuit = *Ut debitus honor Matræ Ecclesiæ reddatur, tam ipsi Fratres, quam alij Clerici sæculares, etiamsi super hoc Apostolicæ Sedis privilegio muniti, die Sabbathi Majoris hebdomadæ antequam Campana, Cathedralis vel Matricis Ecclesiæ pulsaverit, Campanam in Ecclesiis suis pulsare minime possint; Contrafacientes penam centum ducatorum incurrant.*

In Cæremoniali Episcoporum lib. 2. cap. 27. ubi sermo instituitur de ritu Sacrarum Functionum diei Sabbathi Majoris hebdomadæ hæc habentur = *Cantatur Gloria in excelsis, pulsanturque Campanæ, & Organum, & prius debent moneri Ecclesiæ Civitatis, ne pulsent Campanas, nisi audito signo Campanarum Ecclesiæ Cathedralis.* Notat Benedictus XIV. *Instit.* 20. num. 9., quod in iis locis, ubi nec Cathedralis, nec extat alia Ecclesia, quæ vere sit Matrix, pertinet ad Ecclesiam digniorem dare signum pulsationis Campanæ, & ita pariter pluries a Sac. Congr. fuit definitum.

Ponderandum in præsentī casu quid observetur quoad alias Ecclesias etiam Regularium in Oppido Montis Novi, & an aliæ Ecclesiæ pulsare debeant Campanas statim audito signo ab Ecclesia S. Mariæ de Platea. *Gavant. tom. 1. part. 4. tit. 10. num. 31.* advertit = *Ne majores Campanæ pulsentur antequam signum datum fuerit in Cathedrali, seu Matræ Ecclesia ex decreto Concilii Lateranensis sess. 11. sub Leone X. sub pænâ Regularibus Ducatorum centum, ex Sac. Rituum Congregatione die 21. Martii 1609., & eæ tantum eo casu pulsabuntur, quæ sunt intra parietes Ecclesiæ; dato deinde signo a Cathedrali, seu Matræ, dabitur etiam (licet detur longe post Gloria in excelsis) solemne signum ab omnibus aliis Ecclesiis cum Campanis majoribus.* Definiendum proinde erit.

- I. *An constet de Matricitate Ecclesiæ Parochialis, & Abbatialis S. Mariæ de Platea Terræ Montis Novi in casu &c.*
- II. *An Patres Minores Conventuales præfatæ Terræ in Sabbatho Majoris hebdomadæ teneantur pulsare Campanas cum primum pulsantur Campanæ Ecclesiæ S. Mariæ de Platea in casu &c.*

Ad I. Affirmativè quoad actus præeminentiales tantum.

Ad II. Affirmativè.

SE-

SENO Gallien. PRÆEMINENTIARUM . Matricitatem Ecclesiæ Abbatialis , & Parochialis S. Mariæ de Platea Oppidi Montis Novi impugnant etiam PP. Reformati S. Crucis ejusdem Oppidi pluribus ex causis, quas Abbas Sac. Congregationi retulit. Siquidem exposuit, quod iidem Religiosi Feria V. in Cæna Domini jus sibi esse prætendunt pulsare Campanas postquam cessaverit, & conquieverit Campana Matricis Ecclesiæ; Insuper in die Sabbathi Majoris hebdomadæ pulsare recusant Campanas statim ac datum est signum a Campanis Ecclesiæ Abbatialis; Præterea impedire contendunt Abbati ingressum in eorum Ecclesiam cum Stola, & Cruce elevata occasione associationis Cadaveris in eadem Ecclesia tumulandi, & denique renuunt præbere honorificentiorum locum Cruci Ecclesiæ Abbatialis, dum funus super cadaver expletur. Omnia hæc quæstionum Capita quinque dubiis dispersita ad examen hodie revocantur.

Ad I., & V. dubium Abbas se refert ad ea, quæ in alia præcedenti Causa quoad sonum Campanæ deduxit. Ad II. sustinet sibi favere consuetudinem, cum plurimi Testes, qui tempore non suspecto fuerunt examini subjecti, quique cum requisitis immemorabilis deponunt, affirmant, Parochum S. Mariæ de Platea, dum Cadavera deferuntur ad Ecclesiam S. Crucis, semper ingressum fuisse Ecclesiam cum Stola, & Cruce elevata; Et hanc consuetudinem eo magis servandam esse contendit post editam a san. mem. Benedicto XIII. Constitutionem, quæ incipit *Præciosus*, in qua declaratur, posse Parochos ingredi Regularium Ecclesias cum Stola, & Cruce, cum actus hujusmodi nullam præferant jurisdictionem. Ad III. contendit, quod probata Ecclesiæ Abbatialis Matricitate, necessario illius Cruci debeat dignior locus. Ad IV. demum inquit, eandem quæstionem actam fuisse cum PP. Conventualibus in Sac. Rituum Congregatione, & in altera Congregatione Episcoporum, & Regularium, & utraque in Congregatione favore Abbatis fuisse definitam; Quare idem modo ferendum sit quoad PP. Reformatos iudicium. PP. Reformati, licet judicialiter requisiti, jura sua deducere minime curarunt. Rogatus de sua Sententia Eminentissimus Episcopus, Causam iudicio Sac. Congregationis definiendam reliquit.

Quæ ad I., & V. dubium spectant, adnotata fuerunt in examine præcedentis Causæ; Quod ergo attinet ad II., & III. rem illustrat *Pignat. tom.3. Consult. 47. per totam*, ubi plura recenset rationum momenta, & nonnullas refert

Seff. 21. cap. 4. de Reform., & Seff. 25. cap. 13. de Regul.

fert Sacrarum Congregationum decisiones, & num. 25. concludit, Parochis licere occasione Funerum ingredi Ecclesias Regularium cum Stola, & Cruce elata, dummodo nullum Officium super Cadavere peragant. Quid vero in presentiquaestione statuendum sit, deficiunt Eius PP., a quibus quaeritur.

- I. *An constet de Matricitate Ecclesiae Abbatialis, & Parochialis S. Mariae de Platea Terrae Montis Novi in casu &c.*
- II. *An Abbas, & Parochus Ecclesiae praefatae S. Mariae de Platea occasione associationis Cadaverum possit ingredi Ecclesiam PP. Reformatorum S. Crucis dictae Terrae cum Stola, & Cruce elevata, eamque sic retinere tempore Funerum in casu &c.*
Et quatenus Affirmativè.
- III. *An praecedentia, & praeminentia competat Cruci dictae Ecclesiae S. Mariae de Platea in casu &c.*
- IV. *An PP. Reformati Feria V. in Cœnu Domini possint pulsare Campanas post silentium Campanarum dictae Ecclesiae S. Mariae de Platea in casu &c.*
- V. *An iidem Patres Reformati in Sabbatho Sancto teneantur pulsare Campanas cum primum pulsantur Campanae praefatae Ecclesiae S. Mariae de Platea in casu &c.*

Ad I. Affirmativè quoad actus praeminentiales tantum.

Ad II. Affirmativè.

Ad III. Affirmativè.

Ad IV. Negativè.

Ad V. Affirmative.

eff. 22. cap. 6.
& Reform.

FIRMANA REPORTATIONIS ONERIS MISSIONIS. Data fuit praesens Causa in Folio Congregationis diei 7. elapsi Mensis Februarij, sed ob aliarum Causarum numerum discuti non potuit. Definienda erat in praeterita Congregatione, quae habita fuit die 13. laebentis mensis; Verum postulante dilationem Aloysio Boncorio, protracta est ad hanc diem propositio. Nunc itaque Causa proponitur, & resumpto praecedenti Folio, discernendum erit.

An sit standum in primo, vel secundo loco decisus in casu &c.

In primo loco decisus, & amplius.

Reliquae non propositae.

PRÆNESTINA JUBILATIONIS. Ecclesia S. Mariæ *Seff. 24. cap. 12. de Reform.*

Oppidi Cavæ usque ab anno 1572. in Collegiatam fuit crecta; Præter Archipresbyterum novem numerat Canonicos, qui omnes Choro inserviunt, & ex his duo alternatim per turnum vacatione fruuntur. In hac Collegiata de Canonatu provisus fuit Sacerdos Stephanus Giorgioli, qui die 22. *Octobris* anni 1741. possessionem apprehendit, & primis duobus annis ex indulto Sacræ Congregationis studiorum causa a residentia absuit. Hic opinatur, per annos quadraginta continuo, & laudabiliter inservisse, ideoque preces dedit pro obtinenda Jubilatione. Petitioni restitit Capitulum, ex quo quadragenarium servitium nondum compleverit, & illius absentiam impedimento esse, ne divina Officia debita cum majestatem celebrarentur. Quare videndum modo, an dictus Sacerdos Giorgioli Jubilationis indultum mereatur. Inquit ipse a Mense *Octobris* anni 1741. ad hæc usque tempora duos supra quadraginta elaplos fuisse annos servitii, & per id tempus continuo, & laudabiliter inservisse, proindeque Jubilationem denegari non posse. Fatetur quidem, statim ac possessionem Canonatus adeptus fuit, a residentia abfuisse, ut studiis operam daret, sed absentie tempus non excessisse menses quinque, & indultum abessendi a Sac. Congregatione obtinuisse; Et quamvis absentie tempus protrahatur ad menses decem, & octo, vel etiam ad duos annos ut Capitulum, & Eminentissimus Episcopus supponunt, nihilominus in hoc etiam casu verificari quadragenarium servitium Ecclesiæ præstitum. Sustinet præterea, alienum a veritate esse, quod quandoque a residentia discesserit, vel rusticationis causa, vel ut suis privatis negociis incumberet, cum id asseratur absque probatione, immo contrarium resultat ex depositione Archipresbyteri, aliorumque trium Capitularium testantium, Oratorem adeo diligentem in servitio fuisse, ut non raro Choro intersuerit etiam quando ex Constitutionibus Capitularibus inservire, minime tenebatur. Addit, Jubilationis gratiam præpediri non posse ob exiguum Canonicorum numerum inservientium, cum ad obtinendam Jubilationem observetur solum tempus servitii nulla habita ratione ad eos, qui inserviunt. quique majori onere gravantur, cum & ipsi expleto quadragenario cursu fruituri sint eodem beneficio.

A Canonicis nihil deductum est, licet judicialiter fuerint requisiti. Ex Folio vero Capitularis resolutionis patet, quod renuebant assensum præbere, quia Canonicus Gior-

gioli per annum cum dimidio abfuit a residentia causa studiorum, & deinde abfuit quoque per aliud tempus rulticationis causa, unde inferebant, quod servitium quadragenarium revera dici non poterat continuum, & laudabile; Ulterius advertent, quod Collegiata ex Archipresbytero, & novem Canonicis constat, & ex his duo Jubilationis indulto fruuntur, & alii duo adversa valetudine laborant; Præterea alii duo Canonici per Turnum gaudent vacatione, proindeque si abfit Canonicus Giorgioli tres tantum superiunt Canonici, qui ad divina celebranda non sufficiunt,

Eminentissimus Episcopus refert, Oratorem per biennium abfuisse causa studiorum, aliquando etiam abfuisse ad propria peragenda negocia, vel ad recreandum animum; Advertit tamen computari non posse absentie tempus, quia defunt antiqui sallentiarum libri, & recentiores leves exhibent notas. Post hæc ait = *Prout in mandatis habui Capitulum audivi, illudque obfistit gratie petitioni. & ob tempus nondum impletum quadraginta annorum, & ob Ecclesie necessitatem, Quid super primo sit notandum jam superius in facto exposui; Vera est cæterum allegata Ecclesie necessitas, ex rationibus in resolutione Capitulari expressis, quarum causa, osecitanter agitur divinus cultus, Psalmorumque cantus sæpè negligitur.*

In more positum est, quod Beneficiati jubilatione donari soleant post expletum quadraginta annorum servitium. Plurima hac de re prostant exempla in Sac. Congregatione, & præsertim in causa *Civiatis Plebis Jubilationis* descripta in Folio Congregationis diei 23. *Novembris 1782.* in quo nonnulla ad doctrinam Jubilationis adnotantur. Servitium vero nedum quadragenarium esse debet, sed continuum, & laudabile; & revera in *Constantien. Jubilationis*, cum quidam Canonicus Jubilationem obtinisset, & Capitulum Indulti executioni obstaret, quia servitium quadragenarium cum qualitate continui, & laudabilis præstitum non fuerat, propositum fuit dubium = *An sustineatur Indultum, de quo agitur. Sac. Congregatio die 4. Maii 1737. respondit = Negative =* Ponderandum nunc est, an servitium, quod præstitit Canonicus Giorgioli, revera continuum, & laudabile dici possit; Videndum, an ei impedimento esse debeat tempus, quo absens fuit vel ut studiis operam daret, vel ut propriis negociis incumberet.

In *Nepesina Jubilationis* Sacerdos Joseph Carosellus Canonicus Ecclesie Cathedralis Nepesinae de mense *Augusti*

fiti 1711. Jubilationis indultum obtinuerat ea cum expressione, quod per annos quadraginta inservierat. Executioni gratiæ restitit Capitulum asserens quod statim post adeptam possessionem de licentia Sac. Congregationis per triennium moram traxit in Urbe causa studii, & hujusmodi triennium computari non poterat ad effectum Jubilationis; proposito dubio = *An Jubilationis indultum ab Oratore obtentum sit exequendum in casu &c.* . Die 28. Novembris 1711. Sac. Congregatio respondit *Negative* = lib. 61. Decret. pag. 526. Rursus in *Dubiis Jubilationum* quæsitum fuit = *An indulgenda sit Jubilatio Canonicis, & Beneficiatis, qui spatio quadraginta annorum Ecclesiis inservierunt, licet dicto temporis spatio cum debitis licentiis, & indultis abfuerint ab Ecclesia, vel causa infirmitatis, vel causa studiorum, vel pro suæ Ecclesiæ servitio, vel ratione munerum, pro quibus obtinuerunt indulta abessendi pro diebus, & horis, vel indulta simpliciter, & absolute abessendi ab Ecclesia durante officio ipsis commisso.* Die 17. Decembris 1718. responsum prodiit = *Affirmative* quoad absentes ex causa infirmitatis cum debitis licentiis, vel pro suæ Ecclesiæ servitio, vel cum indultis abessendi pro diebus, & horis; *Negative* autem quoad absentes ex causa studiorum, & quoad habentes indulta abessendi absolute durante Officio. Cum itaque Orator a die 22. Octobris anni 1741. inter Canonicos fuerit cooptatus, hinc observandum, an tempus absentiae pro studiis, vel ad propria agenda negotia suppletum fuerit cum reliquo tempore, quo ultra annos quadraginta inserviit.

Aliud dubium Jubilationis propositum fuit in hæc verba = *An indulgenda sit Jubilatio illis, qui inservierunt spatio annorum quadraginta, non obstante parvo numero aliorum, qui remanent addicti Ecclesiæ servitio, & quis sit parvus numerus inservientium in casu ad effectum de quo agitur, & dicta die 17. Decembris 1718. responsum fuit, quod danda esset resolutio in casibus particularibus.* Inspiciendus est status Ecclesiæ Collegiatæ S. Mariæ Cavæ, in qua duo adsunt Canonici Jubilati, alii duo infirma valetudine laborant, duo demum per turnum a servitio sunt exempti. In Ripana Jubilationis obstiterat Capitulum Jubilationi petitiæ a Canonico Cruciano Crucetti, ex quo, demptis Ministris Altari inservientibus; altero Canonico Organum pulsante, & Præposito, qui onus habebat excipiendi Fidelium confessiones, tres tantum Canonici Choro interesse poterant; Quæsitum in isto casu fuit = *An Jubilationis indultum sit concedendum*

Canonico Cruciano in casu &c. , & Sac. Congregatio die 29. Novembris 1710. respondit = *Affirmativè* = lib. 60. *Decret. pag. 444.* Rursus in *Lucana Jubilatio- nis* agebatur de Canonico, qui quadragenarium servi- tium jam expleverat in Ecclesia S. Petri Majoris Civi- tatis Lucæ, in qua sex tantum aderant Canonici, & unus ex his propter malam valetudinem inservire non pote- rat, proposito dubio = *An sit concedendum iadultum Ju- bilationis in casu &c.* die 19. Septembris 1772. resolutum fuit = *Affirmativè cum facultate tamen revocandi ad ser- vitium, quatenus divinus cultus detrimentum patiatur.* Omnibus mature perpenſis, dignabuntur EE. VV. de- cernere.

An sit concedendum Indultum Jubilationis in casu &c.

*Sess. 7. cap. 6. ,
& sess. 22. cap.
11. de Reform.*

FANEN. Ære alieno nimis gravata Ecclesia Collegiata Oppidi Urceani, Capitulum die 5. Julij anni 1775. obtinuit a SSmo Domino Nostro, ut per septennium suspenderetur provisio Archidiaconatus tunc vacantis, & illius reditus in extinctionem æris alieni erogaretur. Hoc indultum die 6. Junij anni 1781. ad aliud Sexennium fuit prorogatum. Verum Sacerdos Paulus Ercolani, qui Canoniatum in eadem Collegiata retinebat, non- dum expirato prorogationis tempore, Archidiaconatus Dignitatem a Dataria Apostolica impetravit, & Cano- nicatus, quem possidebat collatus fuit Clerico Francisco Mariæ Ercolani. Provisionem hanc acriter impugnarunt Capitulum, & Promothor Fiscalis Curie Episcopalis; Ablegato Cause examine ad Sac. Congr., quatuor pro- posita fuerunt dubia I. *An rescriptum diei 6. Junij 1781. sustineatur in casu &c.*, & quatenus negativè II. *An sus- tineatur provisio Archidiaconatus in casu &c.*, & quate- nus negativè III. *An sit locus regressui in casu &c.*, & qua- tenus negativè IV. *An Litteræ Apostolicæ sint exequendæ in casu &c.* Die 10. elapsi mensis Januarij responsum fuit = *Ad I. Affirmativè* = *Ad II. Negativè* = *Ad III. Affirmati- vè* = *Ad IV. Negativè*.

Ab hac resolutione reclamarunt Sacerdos Paulus Ercolani, & Clericus Franciscus Maria Ercolani, factaque ipsis fa- cultate illam impugnandi, causa instante Capitulo hodie reproponitur. Resumpto igitur Folio dictæ Congreg. diei 10. Januarij mox præteriti, dignabuntur EE. VV. respondere dubio.

An sit standum, vel recedendum a decisio in casu &c.

Die Sabbathi 24. Aprilis 1784. in Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia, proponentur infra scripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

BINÆ, quæ priori loco transcribuntur Causæ, ex præcedenti Congregatione super fuerunt; Has itaque, cum aliis septem in præsentī Folio adjunctis, Eñi PP. definire dignabuntur.

PPRÆNESTINA JUBILATIONIS.
An sit concedendum Indultum Jubilationis in casu &c.

*Seff. 24. cap. 12.
de Reform.*

Affirmativè cum facultate tamen revocandi ad servitium quatenus Divinus cultus detrimentum patiat.

FANEN.
An sit standum, vel recedendum a decisīs in casu &c.

*Seff. 7. cap. 6.
& Seff. 22. cap. 11. de Reform.*

In decisīs, & ampliùs.

ALATRINA SERVITII CHORI. Nullum ob temporis injuriam de erectione Ecclesiæ Cathedralis Alatrinx reperitur monumentum; Aliqui tamen scriptores referunt, quod ab anno usque 500. Cathedræ Episcopalis honore erat insignita. Antiquitus decem, & octo numerabat Canonicos; sed propter Præbendarum tenuitatem ad duodecim fuerunt redacti; Circa initium currentis sæculi aliæ duæ Canonicorum Præbendæ institutæ sunt, ita ut hodie ad quatuor super decem ascendant. A tem-

*Seff. 24. cap. 12.
de Reform.*

pore, cujus initii memoria non extat, Capitulares Ecclesiæ infervire consueverunt alternis hebdomadis, & hoc servitium præstabant toto tempore Adventus, ad Completorium in Quadragesima, & in Octava Corporis Christi: reliquo vero Quadragesimæ tempore, & omnibus diebus Festis de præcepto, aliisque ex consuetudine præfinitis, omnes Choro interesse tenebantur. Morem hunc absolum ab Ecclesiastica disciplina censuit hodiernus Episcopus; quare de mense *Martij* anni 1778. jussit ut Canonici tempore Quadragesimæ omnes ad completorium interesse deberent; In Adventu vero, & in Octava solemnitatis Corporis Christi omnes quotidie similiter infervirent, idque, statuta pæna juliorum trium contra negligentes, confirmavit decreto Pastoralis Visitationis die 19. *Junij* anni elapsi. Ab Episcopi decreto recursum habuerunt Canonici ad Sac. Congregationem postulantes, ut ipsis Chori servitium præservaretur juxta investam in eorum Ecclesia consuetudinem; De hac igitur Canonicoꝝ instantia agendum modo est.

Inquiunt ipsi ex immemorabili consuetudine semper Ecclesiæ servitium præstitisse alternis hebdomadis, & hanc alternativæ legem servatam quoque fuisse toto tempore Adventus, in Octava Corporis Christi, nec non ad horam Completorij in Quadragesima: & propterea contendunt immutandam non esse, novumque onus imponi non posse, præsertim quia deficiente monumento erectionis Ecclesiæ Cathedralis, præsumendum sit consuetudinem originem habere a lege in fundatione constituta: Nec de immemorabili consuetudine dubitari posse, cum de illa deponant plurimi Testes, & confirmetur a confessione prædecessorum Canonicoꝝ emissa tempore non suspecto, ac demum roborata pluribus decretis Pastoralium Visitationum, & Synodorum, quæ ab Episcopis juxta temporum opportunitatem edita fuerunt; siquidem Episcopus Danti anno 1585. methodum præscribens, qua distributiones quotidianæ repartiendæ forent, mentionem facit de servitio alternatim a Canonicoꝝ per hebdomadam præstando, & de hac alternativa loquitur Synodus ab eodem Episcopo dicto anno 1585. celebrata; Rursus Synodus Episcopi Brancavaliero habita anno 1663. Canonicoꝝ alternativam in Ecclesiæ servitio præservat; Idem quoque statuit Synodus Episcopi Servargi anni 1741.

Nec obesse, quod in decretis Pastoralium Visitationum, & Synodorum nulla fiat expressio de alternativa servandâ etiam

etiam tempore Adventus, Quadragesimæ ad horam Completorii, & in Octava Corporis Christi; Respondet enim sufficere, ut in iisdem decretis indigentur dies, quibus Capitulares inservire debent, quia tunc alii dies censentur exclusi; Clarius tamen id evinci ex quodam decreto Episcopi Gigli, & ex declaratione Capitularium emissa anno 1684., in quibus, & tempus inserviendi per hebdomadam, & dies, quibus omnes inservire debent, distinguuntur, & quando de communi servitio sermo habetur, nunquam inter communes servitij dies recensentur tempus Adventus, Completorium Quadragesimæ, & Octava Corporis Christi; Cæterum advertit quamcumque difficultatem penitus sublatam esse per depositionem plurium Testium, qui de immemorabili consuetudine deponunt, quique licet sint Canonici, plenam tamen probationem constituunt, quia nihil ad proprium commodum deponunt, & eorum dicta ab aliis Testibus confirmantur.

Hanc vero consuetudinem erectionis Ecclesie legibus famulari contendunt; Sustinent enim præsumendum non esse Ecclesiam Alatrinam absque legibus, & statutis erectam fuisse; deesse vero ob temporum injuriam foundationis, & erectionis monumentum; Sed cum in eadem Ecclesia ex immemorabili consuetudine Capitulares per mediarium Choro servitium præstiterint etiam ad Completorium Quadragesimæ, & toto tempore Adventus, ac in Octava Corporis Christi, inferunt/propterea servitium hujusmodi ex foundationis lege præscriptum esse; Et hanc consuetudinem interruptam dici non posse per decretum editum ab Episcopo Guerra jussu Sac. Congregationis, quo mandatum extitit Canonicos ad integrum servitium novem mensium in unoquoque anno adigendos esse; Nam decretum Episcopi Guerra nunquam fuit observatum, inmo ex Capitularium reluctancia magis roborata, & confirmata deprehenditur consuetudo Ecclesie Alatrinæ.

Modum inserviendi per mediarium foundationi consentaneum esse ex eo etiam desumunt, quod Canonicorum Præbendæ exigui sunt redditus, itaut, una excepta, reliquæ omnes vix attingant annua scuta quinquaginta, aut sexaginta; Notant enim, quod in actu foundationis tam parvo emolumento gravari non poterant onere quotidiani servitij Chori, nam Ecclesie servitium respondere debet redditibus, quibus Canonici fruuntur. Præterea addunt Alatrinam Civitatem prærupto in Monte sitam,

fitam, & in summitate ejusdem Montis Cathedralem Ecclesiam erectam esse, difficilem admodum patere ad ipsam accessum hyemali tempore, ob viarum asperitatem, ventorum impetum, & nivium copiam; & hæc omnia causam dedisse, ut Concio in Quadragesima, ommissa Cathedrali, peragatur in Ecclesia Patrum Minorum Conventualium in ameniori Civitatis loco sitam; quare existimant immutandum minime esse Chori servitium, quod, habita ratione ad loci qualitatem, usque ab initio fuit constitutum.

Episcopus refert quemdam Vicarium Apostolicum anno 1706. morem improbasse, quod Canonici omnes Choro non interessent tempore Adventus, Quadragesimæ ad Completorium, & in Octava Corporis Christi; idipsum quoque improbasse Episcopum Guerra annis 1709., & 1720., cui a Sac. Congregatione in responsione ad statum Ecclesiæ injunctum fuerat, ut omnino cogeret Canonicos ad integrum servitium novem mensium quolibet anno, & propterea in Pastoralibus Visitationibus a se habitis annis 1778., & 1783. adegisse Canonicos omnes ad inserviendum iis temporibus; Advertit tamen ex aliis Episcoporum decretis, & Synodalibus Constitutionibus deprehendi Canonicos temper servasse alternativam etiam in Adventu, in Quadragesima ad Completorium, & in Octava Corporis Christi, ideoque non leve desumi argumentum, immemorabilem hanc consuetudinem originem ducere ab ipsa met Fundatione.

Votum tamen aperiens inquit = *Benigne igitur annuendum censeo Oratorum petitioni, ut servetur solitum, prout in causa servitii Chori Cathedralis Ferentinæ Civitatis, quæ huic finitima est, iisque ferme legibus utitur, rescriptum fuit anno 1782.; quoniam ultra consuetudinem supra hominum memoriam, quam allegant Canonici in comprobationem præsumptæ Fundationis, vel Dispensationis Apostolicæ, urgentes quoque concurrunt circumstantiæ, quæ debitam exposcunt æquitatem, scilicet tenuitas reddituum Præbendarum, etiam junctim cum distributionibus, de qua pro parte Capituli exhibetur documentum, conniventia prædecessorum Episcoporum, aeris inclementia, quam experior ego ipse, qui propterea, Medicorum judicio, imbecilla continuo utor valetudine, perdifficilis accessus, & frequens, ut plurimum hyberno tempore, ventorum impetus; adeo ut non sine vitæ discrimine transitari possit antiquissimæ Arcis Platea, in qua Cathedralis sita reperitur in aper-*

io, & eminentiori loco Civitatis; qua de causa, demptis diebus Fests, Concio in Ecclesia S. Francisci Patrum Conventualium habetur.

Quod modo postulant Canonici Cathedralis Ecclesie Alarinx, jam alias efflagitavit Capitulum alterius Cathedralis Ecclesie Ferentinæ; Istius petitio descripta est in Folio Congregationis diei 3. Augusti anni 1782., quod habetur in *Thesauro Resolutionum Tom. LI.*; Plurima tunc adnotata fuerunt in jure, quæ ad resolutionem præsentis quæstionis conferre possunt; quare rogantur Emi PP prædictum Folium resumere. Sane Ferentinæ Ecclesie Canonici querebantur de onere ipsis imposto ab Episcopo intercessendi Choro tam in Adventu, & Octava Corporis Christi, quam ad Completorium Quadragesimæ, licet servitium prædictum alternatim præstare semper consuevisent; proposito proinde dubio = *An, & quomodo Capitulum Cathedralis Ecclesie Ferentinæ inservire debeat etiam tempore Adventus, & Quadragesimæ in casu &c.* =, & dicta die 3. Augusti 1782. prodiit resolutio = *Affirmative juxta solitum, attentis circumstantiis in casu concurrentibus* = Ponderandum an eadem circumstantiæ, & rationum momenta, quæ favebant Capitulo Ferentino, concurrant etiam, & prodesse possint Canonici Alatrinis.

Quemadmodum vero Episcopo Guerra a Sac. Congregatione mandatum fuit, ut cogeret Canonicos ad inferendum per novem integros menses, idcirco præstat hic referre responsum datum præfato Episcopo die 5. Septembris 1711., quod habetur in *lib. 20. litt. Visit. Sac. Lim. pag. 206.* in hæc verba = *Quoad vacationem a servitio Chori, qua Canonici istius Cathedralis utuntur per decem dies juxta offertam consuetudinem ultra tres menses a Sac. Concilio permissos, Amplitudini Tux injungendum duxerunt, quatenus eosdem Canonicos ad integrum servitium novem mensium quolibet anno juxta disposita in cap. 12. sess. 24. de reform. omnino cogat, atque compellat. Omnibus mature perpenfis decernant EE. VV.*

An, & quomodo Capitulum Cathedralis Ecclesie Alatri inservire debeat etiam tempore Adventus, & Quadragesimæ, & in Octava Corporis Christi, aliisque Octavis privilegiatis in casu &c.

Affirmative juxta decretum in Causa Ferentina diei 3. Augusti 1782.

LAURETANA. Dum anno 1761. Ecclesia S. Mariæ in Cælum Assumptæ Oppidi Montis Cassiani auctoritate Apostolica in Collegiatam fuit erecta, Sodalitium SS. Jacobi, & Philippi ejusdem Oppidi pro illius dote assignavit tot bona stabilia, quorum reditus æquabant summam scutorum 425; Hac de Causa in actu erectionis Collegiatæ reservatum fuit favore Sodalitii jus patronatus activum quorundam Canonicatum, & Beneficiorum. Anno 1776. Episcopus methodum indixit, qua Sodales occasione vacationis Canonicatum, & Beneficiorum nominationes exequi deberent; voluit enim, quod in Comitibus, præter Vicarium Foraneum, adessent saltem viginti quinque Sodales, atque is nominatus, & electus renuntiaretur, qui suffragia ultra medietatem obtinisset.

Vacavit anno elapso unum ex Beneficiis; Sodales die prima *Maij* ad nominationem devenerunt; quinque erant concurrentes; duo nempe Sacerdotes, & tres Clerici; Major tamen suffragiorum pars coaluit in Clericum Gervasium Andreani in minoribus Ordinibus constitutum; Is, accepta Sodalitii nominatione, institit in Curia Episcopali pro obtinenda institutione; Episcopus Clericum Andreani examini subjecit, eique institutionem denegavit tanquam minus idoneo; Ab hoc judicio appellavit Clericus ad Sacram Congregationem, a qua modo postulat ad Beneficium institui, vel saltem facultatem novo examini sese subjiciendi; quare EE. PP. infrascriptum dubium definiendum proponitur.

Sustinet enim, se a majori Sodalium numero fuisse nominatum; electionis tempore in ea ætate constitutum fuisse, ut infra annum ad Sacerdotium promoveri posset; assidue Ecclesiæ inservisse, nihilque opponi potuisse quoad mores; quare contendit sibi omnino deberi institutionem ad Beneficium; Neque institutionem retardari posse, eo quia in examine habito pro suscipiendo Ordine Subdiaconatus parum idoneus fuerit repertus, & in alio examine peracto pro Beneficii assecutione iidem Examinatores in lingua latina minus habilem illum dijudicaverint; Respondet enim se a moderno Episcopo Lauretano ad Ordines Exorcitatus, & Acolytatus promotum fuisse, quos quidem Ordines ei nequaquam contulisset, si rudem in lingua latina deprehendisset; nam ex Sac. Concilii Tridentini dispositione Ordines Minores illis conferri non possunt, qui linguam la-

latinam non intelligunt ; Deinde post susceptos Ordines, Philosophiæ, & Mathematicæ studiis vacasse, quod demonstrat majorem in scientiis profectum. Addit insuper nullam ingerere admirationem, si in examine minus recte proposita dubia dissolverit, cum ad examen imparratus accesserit, & novitate percussus, fiat impavere, & trepidare cæperit ; Cæterum advertit modo non agi de Beneficio Curam Animarum habente, quo casu scientia requiritur, sed de Beneficio cum onere servitii Chori, ad quod assequendum, sufficere, ut illud obtinens bonis sit instructus moribus, & cantu Gregoriano polleat, & habilis ad Beneficij munia obeunda ; Hæc vero requisita utique in se ipso concurrere contendit, cum de studiis ab eo peractis in Philosophia, & Theologia Morali plurimi sint, qui deponant.

Sperendum vero esse, quod in electione, posthabiti fuerint Sacerdotes, & præelectus Clericus, qui neque est Originarius Montis Cassiani, atque ex humili familia originem habet ; Observat enim nulla lege cautum esse, ut in nominatione præferri debeat Sacerdos, cum ex fundatione constet liberum Sodalibus esse nominare vel Sacerdotem, vel Clericum infra annum promovendum ; Deinde notat in Beneficiorum assecutione natalium splendorem non requiri, sed morum qualitates spectandas esse ; Nihilominus sustinet Patrem inter Cives Montis Cassiani ab anno usque 1754. fuisse cooptatum ; Inter Decuriones adlectum, & publica munia pluries obiisse, quod nequaquam permisissent reliqui Cives, si ex vilibus natalibus ortum habuisset. Demum supplicat, ut quatenus dubium aliquod de ejus scientia habeatur, Causæ resolutionem E.E.VV. differre dignentur, & a Viciniori Episcopo, prævio examine de profectu in studiis, & ejus idoneitate, votum exquiratur.

Episcopus in binis relationibus ad Sacram Congregationem datis, quæ prostant inter monumenta Causæ, refert Oratori institutionem denegasse, quia illum penitus rudem ; nec habilem ad suscipiendos Ordines Sacros repererit.

Videndum in hac Causa quod Concilium Tridentinum disponit *cap. 13. sess. 7. de Reform.* quoad præsentatos ad Beneficia. Ex *Cap. Præcipimus 10. dist. 34. Cap. Non confidat 59. dist. 50. Cap. Cum in cunctis 7. de Electione* colligitur, quod in eligendis, seu promovendis ad Ecclesiastica Beneficia ea saltem requiratur scientia, & rerum agendarum peritia, quæ sufficiat ad rite exequen-

dum Officium, ad quod eliguntur, seu promoventur. Duo igitur in præsentī casu ponderanda sunt: Qualitas nempe vacantis Beneficij, ad quod institui postulat Orator, & num in ipso ea requisita concurrant, quæ ad onera Beneficij obeunda requiruntur. Hisce animadversis, definiendum erit.

An sit danda institutio, seu potius sit locus novo examini in Casu &c.

Negative ad primam partem; Affirmative ad secundam.

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

ARIMINEN., SEU FERETRANA. Redit ad examen pia dispositio Sacerdotis Jacobi Mazii Canonici Collegiatæ Ecclesiæ Oppidi S. Agathæ Diæcesis Feretræ; Hic in Testamento anni 1776. inter alia iussit, ut de bonis suis existentibus in Territorio dicti Oppidi erigeretur laicalis Capellania ad Altare S. Petri in eadem Collegiata Ecclesia erectum. Ad Capellaniam possessionem mandavit eligi binos Sacerdotes præfatæ Terræ S. Agathæ, quibus bonorum administrationem commisit, & onus injunxit celebrandi pro rata fructuum tot Missas ad rationem obulorum vigintiquinque pro qualibet Missa, nec non interessendi Choro alternis vicibus diebus Feriatis, ambos vero diebus Feliis. Mandavit præterea, ut de aliis bonis, quæ possidebat in Oppido Montis Florum Diæcesis Ariminensis, aliæ duæ instituerentur laicales Capellaniæ ad nutum amovibiles in Rurali Ecclesia construenda cum expensa scutorum centum in Prædio nuncupato *la Balza*, seu *Croce del Gaggio* sito in Territorio Montis Florum.

Curam, & administrationem bonorum istarum Capellaniarum commisit Capitulo Collegiatæ S. Agathæ, & Capellanos gravavit onere celebrandi Missam quotidianam in Ecclesia rurali construenda in dicto Prædio *la Balza* cum elemosina obulorum quindecim. Prævidens autem casum, quo tempore sui obitus dicta ruralis Ecclesia extracta nondum fuisset, tunc voluit, ut Missæ celebrarentur in aliqua Ecclesia Terræ Montis Florum, idque servari præcepit post ædificationem dictæ ruralis Ecclesiæ a mense *Decembris* ad totum mensem *Februarij*

cujuslibet anni. Patronatum activam omnium Capellaniarum reliquit Capitulo S. Agathæ, cui legem indixit = *che a quella di S. Agata vengano sempre nominati, e presentati solo li Sacerdoti secolari della Terra di S. Agata, o vero della Diocesi Feretrana, escluso sempre chiunque altro non fosse della Terra, e Diocesi sudetta; ed alle due Capellanie erette in Monte Fiore venghino nominati li Sacerdoti di detta Terra di S. Agata, o Diocesi Feretrana; Omnibus Capellanis residentiam præcepit in locis, ubi Capellanix erigendæ erant, & pro hujusmodi effectu Capellanis Montis Florum habitationis usum in eadem Terra reliquit.*

Anno 1778. Parochus Ecclesiæ S. Felicis sitæ in pertinentiis Montis Florum postulavit a SSmo D. Nostro, ut scuta centum a Canonico Mazij destinata pro constructione ruralis Ecclesiæ erogarentur in restaurationem ejus Parochialis Ecclesiæ, ad quam etiam transferri supplicavit Missas in eadem Ecclesia celebrandas. Ex alia vero parte, nomine Capituli Collegiæ Sanctæ Agathæ, supplices oblatæ fuerunt preces, ut eadem scuta centum impenderentur in perficienda Fabrica ejusdem Collegiæ, & ad eandem Ecclesiam transferrentur geminæ Capellanix in rurali Ecclesia erigendæ; Utraque instantia Sac. Congr. ablegata fuit; hinc proposito duduo = *An sit locus translationi Legati Missarum ab Ecclesia construenda in Agro Montis Florum ad Altare S. Petri Ecclesiæ Collegiæ S. Agathæ, & respective erogationi summæ pro dicta Ecclesia relicte pro fabrica præfata Ecclesiæ Collegiæ in casu &c.*, & die 30. Januarij 1779. prodiiit resolutio = *Negative in omnibus, & scuta centum relicta pro ædificatione Ecclesiæ esse eroganda favore Ecclesiæ S. Felicis arbitrio Episcopi, facto verbo cum SSmo, & hanc resolutionem approbavit SSmus D. Noster in Audientia diei 19. Augusti 1781. in ea tantum parte, qua præscripta extitit erogatio scutorum centum favore Fabricæ Ecclesiæ S. Felicis; quo vero ad reliqua, Causam denuo proponi iussit.*

Post hæc novæ supervenerunt preces Canonicorum Ecclesiæ Collegiæ S. Agathæ, quibus expositum fuit, negligi Ecclesiæ servitium propter exiguum Canonicorum numerum, nec raro evenire, ut exteri Sacerdotes vocentur ad divinas laudes canendas; quare postularunt, ut binæ Capellanix erectæ a Canonico Mazij in Terra Montis Florum converterentur in quatuor Mansionarias, adjuncto Mansionariis onere Missarum celebrationis

nis juxta dispositionem Testatoris, & interessendi Choro ad instar aliorum Capitularium; Id si assequantur, promiserunt Parocho S. Felicis scuta biscentum de proprio persolvere in restaurationem suæ Parochialis Ecclesiæ eroganda. Hujusmodi petitio hodiernæ dispositioni occasionem præbet.

Iniquum enim, deesse modo Ecclesiam in qua Missæ de præcepto Testatoris forent celebrandæ, nec illarum celebrationem statui posse in aliis Ecclesiis Oppidi Montis Florum, quia ob demandatam a Testatore ruralis Ecclesiæ constructionem, aliæ quæcumque Ecclesiæ exclusæ prorsus censentur. Incongruum autem esse, ut Capellani modo in una, modo in alia Ecclesia vagentur pro Missarum adimplemento; quare concludunt, Ecclesiam omnino præfinitendam esse, in qua Sacra adimpleri debeant. In constituenda vero methodo, qua Capellaniarum onera adimplenda sint, potissimum spectandam esse Testatoris voluntatem. Nihil autem voluntati Canonici Mazij magis consentaneum esse, quam quod Missæ in Ecclesia Collegiatæ S. Agathæ celebrentur; nam istius Capitulum hæredem ex asse instituit, eidem tum administrationem bonorum Capellaniam, tum etiam illarum Patronatum activum reliquit; demum ad Missarum celebrationem in rurali Ecclesia explendam Sacerdotes Diœcesis Feretraneæ præeligi mandavit, & ex his omnibus inferunt, commutationem voluntatis Canonici Mazij statuendam esse juxta modum ab ipsis in precibus expositum.

Addunt præterea, Collegiatam S. Agathæ ex decem tantum Capitularibus constitutam esse, ex quibus, si quatuor demantur, qui ex foundationis lege, vel ad Curam Animarum vel ad Sacramentales Confessiones audiendas, vel ad alia obeunda officia sunt additi, sex tantum supersunt Canonici, qui Choro inserviant, atque ex tam parvo Canoniorum numero Ecclesiasticas Functiones ut plurimum negligi; hinc, si quatuor Mansionariæ insituantur, habebitur sufficiens numerus inservientium, & augebitur Divinus Cultus, prout Testator in sua dispositione optavit.

Episcopus Feretranus plura refert, ut petita voluntatis commutatio concedatur, quemadmodum videri poterit ex ejus relatione, quam exhibent Canonici inter monumenta Cause; deinde sic concludit = *Quæ cum ita sint, & maxima præsertim Sacrorum Ministrorum indigentia in prædicta Collegiata, ad quam ex conterminis Paræciis,*

Locisque confluant Populi, nedum sentirem, verum etiam humillimas porrigerem, porrigoque preces pro petita translatione duarum Mazii Capellaniarum ipsam in Collegiatam, erga quam & idem Testator, dum in humanis erat, suam semper ostensam voluit gratitudinem, peculiaremque amorem, quos in suo ultimo elogio, & bene expressit, & magis magisque in gentilitii Altaris erectione sub invocatione divi Apostolorum Principis in Ecclesia Collegiata, quam propria in Patria; Ex his porro omnibus, ulla absque fallacia, rectoque deduci videtur iudicio, ut si modo ipse viveret, & quæ facta sunt, & quæ facienda per Capitulum, cuius olim fuit & ille membrum, videret, sicuti, & Parochi S. Felicis necessitatem Ecclesiam reædificandi, illiusque Populi solatium, & levamen certo certius annueret Canonicorum petitis.

Episcopus vero Ariminensis de sua sententia requisitus inquit = Optime autem, ac satis foret huic rei provisum, si concessa Favoribus Capellaniarum translatione, scuta bis centum favore fabricæ Ecclesiæ S. Felicis ipsi rependerent. Parochus æque ac Populus interesse habens deque Ecclesiæ suæ necessitate solliciti, tantum abest, ut ex adverso Translationi assurgentes quidquam iurium ad eam præpediendam in Sac. Congregatione deducant, ut illius desiderio potius teneantur, libentissimoque assentiant animo ejus executioni, sperantes futurum, ut si ad Capituli vota rescribere placeat, ratam habeant EE. VV. oblationem ab eodem Capitulo sponte in suis precibus Ecclesiæ S. Felicis exhibitam, & in earum rescripto cavere non dedignentur, ut res compleatur, Eadem mente, qua Parochus, & Populus, ipse sum, qui nihil immoror translationem ad me quod attinet, approbare.

Regula est, quod quando Legatum modo a Testatore præscripto adimpleri non potest, voluntatis commutatio indulgeatur - In præsentis casu Missarum onera a Canonico Mazij relicta, in designata ab ipso Ecclesia adimpleri amplius non possunt, In statuenda vero commutatione ea methodus seligenda est, quæ magis conformis sit Testatoris voluntati, & propterea videndum, an instantia ab Oratoribus proposita sit magis cohærens menti Canonici Mazij. Notandum, quod Testator summo amore profecutus est Ecclesiam Collegiatam S. Agathæ; Advertendum, quod erigi mandavit Capellanas in districtu Parochiæ S. Felicis Terræ Montis Florum Diocesis Ariminensis; Capellanos vero esse voluit Presbyteros Diocesis Feretræ; hinc perpendendum, an jus, quod ha-

bent Oppidani Montis Florum ad Capellanas compensatum maneat per solutionem scutorum biscentum, quæ pro Fabrica Parochialis Capitulum rependere promittit.

Eminentissimi PP., qua pollent sapientia, definire dignabuntur.

An, & quomodo sit locus commutationi Voluntatis in casu &c.

Affirmativè juxta preces facto verbo cum S^mo,

Seff. 25. cap. 9.
de Reform.

MACERATEN. CANONICATUS: Communitas Montis Milonis anno 1662. quatuor erexit Capellanas in Ecclesia Parochiali S. Blasii ejusdem Oppidi; In actu erectionis Patronatus activus Communitati fuit reservatus, conventumque exitit, ut in casu vacationis teneretur infra quindecim dies nominare Capellanos, qui essent Cives Originarii Montis Milonis, actu Sacerdotes & habilis ad excipiendas Fidelium Confessiones. Hæc omnia de consensu Episcopi gesta sunt. Anno 1749. auctoritate Sa. Mem. Benedicti XIV. Ecclesia S. Blasij in insignem Collegiatam fuit erecta, & Capellaniæ in totidem Canonicatus fuerunt institutæ. Communitati præservatum exitit jus nominandi Canonicos; Quo vero ad eligendorum qualitates, & onera a Canonicis subeunda, plura statuit laudatus Pontifex in Bulla erectionis.

In dicta Bulla inter cætera constitutum fuit, ut præter Præpositum, Primicerium, & tres Beneficiatos, octo adessent Canonicorum Præbendæ; Octavam Præbendam constituit pro uno Presbytero, qui Curam Animarum exerceret; reliquas vero assignavit totidem Presbyteris seu Clericis, qui infra annum ad Presbyteratum promoveri possent. De primo, secundo, tertio, & quarto Canonicatu ad præsentationem Communitatis conferendis, mandatum fuit, ut qui illos obtinerent = *Omnia & singula primo, secundo, tertio, & quarto dictarum Capellaniarum per te, ut præfertur, suppressandarum, & extinguendarum onera, eas antea respectivè obtinentibus.*

ref-

respective incumbencia, quemadmodum illa antea, & usque ad præsens a quinque Clericis, seu Presbyteris, quinque Capellaniis præfatis ante illarum suppressionem, & extinctionem, per te, ut præfertur, faciendas hujusmodi adimpleri debeant.

Vacavit anno elapso vnus, ex hisce Canonicatibus; Communitas Comitum indixit pro nominatione Canonici, constituta die 23. Martii ejusdem anni: Quatuor tunc comparuerunt concurrentes: Sacerdos nempe Franciscus Galli, qui etiam ad Confessiones fuerat adprobatus; Sacerdos Joseph Ferri, & alter Sacerdos Franciscus Masconi, necnon Subdiaconus Joseph Nozzi; Hic, ob suffragiorum pluralitatem, fuit præelectus. Electionem hanc impugnat in Sacra Congregatione nomine Cleri, & Populi Montis Milonis Sacerdos Franciscus Galli, contendens, quod Communitas nominare omnino teneretur Sacerdotem actu; Contra vero Subdiaconus Nozzi nominationem ad sui favorem factam tuetur; Communitas etiam ad jura sua tuenda tollendaque impostero quæstiones dubium proposuit, an liceat nominare Clericum infra annum promovendum etiam in concursu Sacerdotis; Et quatenus electio Subdiaconi Nozzi minime sustineatur, quærit insuper, an ad nominationem alterius devenire possit. Hæc omnia, tribus dispersita dubiis, ab EE. PP. definienda erunt.

Ad I. Dubium inquit Communitas, in Bulla erectionis constitutum esse, quod liberum sit nominare Presbyterum actu, vel habitu; quare sustinet, jure tributam fuisse prælationem Clerico infra annum promovendo etiam in concursu Sacerdotum. Ad III. contendit, quod, etiam si minus valida deprehendatur nominatio Subdiaconi Nozzi, adhuc tamen pro hac vice deveniendum sit ad novam nominationem, quia Patronus cadit a jure nominandi, si indignum nominaverit, qualis dicti non potest Subdiaconus Nozzi, cui ad summum deesse poterit requisitum Presbyteratus. Nec obesse, quod jam effluerit quadrimestre Patronis ad præsentandum concessum, nam in casu iterandæ nominationis, quadrimestre incipit a die, qua Patronus notitiam habuit de minus validè peracta nominatione.

Subdiaconus Nozzi advertit, primum Sacerdotem Franciscum Galli non esse legitimum. Contradictorem, cum etiam si non consisteret nominatio in sui personam facta, nihilominus suffectus non maneret dictus Galli, cui in Communitatis Comitibus defuit suffragiorum quantitas,

quæ ad perficiendum actum nominationis requiritur ; Post hæc tuctur ad II. dubium, nominationem omnino sustineri, quia a veris Patronis de idonea persona, & legitimis modis fuit expleta ; Inquit enim, in contròversiam haud revocari posse Communitatis Patronatum ; Ipsum verò ortum esse in Oppido Montis Milonis, ac de tempore electionis Sacrum Subdiaconatus ordinem jam suscepisse, & in ea ætate constitutum fuisse, ut, prævia trium mensium dispensatione, infra annum ad Presbyteratum promoveri posset.

Verum nec esse, quod in nominandis requiratur qualitas Sacerdotalis actu propter onus excipiendi confessiones ; cum in Bulla erectionis nil aliud mandatum fuerit, quam ut electio fieret de Sacerdote, vel Clerico infra annum promovendo, atque requisitam non esse qualitatem actu Sacerdotalem. Nec sine causa in Bulla erectionis mandatum fuisse affirmat, quia ante erectionem Collegiæ, Capellanæ, ex quibus Canonicorum Præbendæ erectæ sunt, promiscue conferebantur Presbyteris, & Clericis infra annum promovendis ; Idque etiam decisum fuisse post erectionem Collegiæ anno 1763. a Curia Episcopali Maceratæ, ac demum a Sac. Congregatione confirmatum, quæ anno 1764. indulgit cuidam Canonico prorogationem alterius anni ad suscipiendum ordinem Presbyteratus ; Ex hisce omnibus concludit, onus excipiendi Confessiones non importare necessitatem nominandi Presbyterum actu, sed ita intelligendam esse, ut adimpleri debeat, quatenus Canonici sint Presbyteri ; at si Clerici sint, tantummodo postquam ad Presbyteratum ascenderit.

Perperam quoque obijci, quod Communitas in Concurfu Sacerdotis ad Confessiones audiendas approbati, non posset præeligere Subdiaconum. Respondet enim, quod posita facultate nominandi Sacerdotem, vel Clericum infra annum promovendum, utique liberum erat Communitati posthabere Sacerdotem, licet Confessarium, & nominare Subdiaconum, præsertim quia Patroni laici non tenentur nominare digniorem, sed sufficit, ut eligant dignum, & idoneum ad onera Beneficii subeunda.

Contendit insuper, electionem ritè expletam fuisse servatis omnibus solemnitatibus, et vanum esse objicere, quod major suffragiorum numerus in Urna repertus fuerit, quam esset numerus suffragantium, quodque Pater pro Filio suffragium tulerit, quod plurimi Decuriones votum dederint

rint per interpositam personam. Nam ad primum negat ullam fuisse suffragiorum exuberantiam; cum in Comitibus adessent viginti sex Decuriones; & collectis suffragiis compertum fuerit, ipsum Subdiaconum Nozzi obtinuisse vota favorabilia sexdecim, & contraria decem: Ad secundum notat vetitum a jure non esse, ut in electionibus ad Beneficia Pater pro Filio ad ferendum suffragium admittatur; Idque observatum fuisse, dum actum est de electione Sacerdotis Francisci Galli, in qua illius Consanguinei suffragium dederunt: Ad tertium denique sustinet, vanum esse inquirere, num suffragia secreto, vel palam tradita fuerint, sed unice spectandam Electorum voluntatem per traditionem suffragii panditam. Creterum advertit Comitibus fuisse celebrata, & suffragia præstita absque ulla irregularitate, cum nullus de eo tempore reclamaverit, & licet postea reclamatum fuerit, nihilominus Tribunal Sacre Consultæ propositas exceptiones rejecisse.

Ex parte Sacerdotis Francisci Galli nihil deductum est, licet fuerit pluries monitus, & diù expectatus. Requisite de sua Sententia Episcopus, illam a Sacra Congregatione expectat.

Pro examine I., & II. Dubij, serio ponderanda est Bulla: Erectionis Collegiatæ; ex ea namque patebit, quæ sint qualitates requisitæ in nominandis ad Canonicatus. Notandum, quod Subdiaconus Nozzi de tempore electionis in ea ætate erat constitutus, ut absque dispensatione Apostolica infra annum ad Sacerdotium promoveri non posset; hinc videndum, an eligi potuisset, quoties aderant Sacerdotes. Ad III. quod attinet, nonnulla advertit Fagnan. in Cap. Cum autem 24. de Jure patronatus num. 10. 12. & 24. Eminentissimi PP. re maturè perpensa, dignabuntur definire.

- I. *An liceat Communitati præsentare Clericum infra annum ad Presbyteratus ordinem promovendum etiam in concursu Sacerdotis in Casu &c.*
- II. *An sustineatur præsentatio in casu &c.*
Et quatenus negativè.
- III. *An possit dicta Communitas devenire ad novam præsentationem in casu &c.*

Ad I., & II. Affirmativè:

Ad III. Provisum in alio.

*Sess. 25. cap. 4.
de Reform.*

CORNETANA SUSPENSIONIS ONERIS MISSARUM. Bartholomæus Vitelleschi Episcopus Corneti anno 1463. Testamentum condidit, quo iussit, ut post ejus mortem venderentur Bibliotheca, & suppellectilia, atque ex pretio constitueretur Capitale Ducatorum Mille, quod una cum quadam Vineâ assignavit pro dotem trium Altarium, quæ in Cathedrali Ecclesia construî mandavit; Voluit præterea, ut reditus dictorum Bonorum erogarentur in erectionem duarum Capellaniarum, quarum Rectores gravavit onere quotidie, alternis tamen vicibus, celebrandi Missam in iisdem Altaribus, Choro interesse, ac demum habendi Curam Sacrarum, & Reliquiarum Cathedralis; qua de causa eidem assignavit habitationem aliquarum mansionum supra dictum Sacrarum existentium. Facta est Capellaniarum erectio, sed erectionis tabulæ desiderantur. Innotuit tamen, quod ab anno 1500. duæ istæ Capellanæ ad unam tantum fuerunt redactæ, & Rectori onus impositum fuit interserviendi Choro alternis hebdomadis, nec non celebrandi uno quoque anno Missas biscentum, & octo.

Possidet modo hanc Capellaniam Sacerdos Joannes Donati, & ad ejus titulum Sacros Ordines suscepit. Episcopus in Pastoralis Visitatione, adeo negligentem illum agnovit tum in Missarum adimplemento, tum etiam in bonorum Cura, ut ei Capellanæ administrationem interdixit, illamque commiserit Sacerdoti Joanni Daste Canonico Ecclesiæ Cathedralis; Assumpta per Canonicum Daste administratione, deprehendit Capellanum defecisse in celebratione Missarum usque ad numerum Mille, viditque prædia urbana, quæ majorem Capellanæ dotem constituunt, indigere restauratione in scutis biscentum, & ultra; quare preces exhibet pro absolutione præteritis omissionibus, nec non pro Missarum suspensione ad tempus, ut omnes reditus, detractis aliis oneribus, ac dempta aliqua subministratio titulo alimentorum Capellano præstanda, erogentur in restaurationem bonorum Capellanæ.

Petitioni adhæret Familia Vitelleschi, ad quam Capellanæ patronatus spectat.

Vicarius Generalis exposita confirmat, & transmisit statum Capellanæ, ex quo patet reditus ascendere ad sc. 51., onera vero æquare summam scut. 27 70. Notat habendam quoque esse rationem de punctaturis in annuis scutis octo, quæque persolvi debent, quia Sacerdos Joannes Donati ut plurimum Chori servitium negligit. Ad-

dit post appositionem *Aeconomi*, nedum satisfactas non fuisse *Missas* de præterito omittas, verum ne potuisse quidem in singulos annos satisfacere præscriptæ *Missarum* celebrationi, ita ut ad totum annum 1782. neglectas fuisse *Missas* in numero 1202., idque non ex culpa Administratoris, sed quia aliquam summam impendere oportuit in conficiendis nonnullis *Domorum* restorationibus, quæ dilationem minime patiebantur.

Testatur, *Capellanæ* Rectorem in causam fuisse, cur bona deteriora evaserint; deinde sic prosequitur = *Frustra a prædicto Beneficiato, tum domorum undique labentium restauratio, tum Missarum neglectarum satisfactio repetetur; Non solum enim nihil habet in bonis Patrimonialibus, seu aliunde, sed angustiis premitur, ac miseris, in quas sponte se conjecit, quippe genio indulgens plurimum, & venerationi. Quamvis pluries monitus, & minis deterritus, pluries pariter a Rev. Fabrica pro Missis neglectis compositionem reportavit, sed nunquam adigi potuit, ut illaudabile Vitæ genus abhorreret. Extrema tandem experiri licuit, & a Beneficij Administratione est interdictus; Verum hoc remedio, sicut ipse non evasit felicior, ita nec Beneficij conditio valde melioravit; redditus enim omnes partim in reparandis domibus, quoad ea, quæ nullum patiebantur dilationem, partim in persolvendis punctaturis, & in modica aliqua subministratione ipsi Beneficiato permissa, & partim in Missarum celebratione consumpta sunt.*

Post hæc *Votum* pandit in hæc verba = *In hoc rerum statu, EE. VV. probe intelligunt Beneficio potius succurrendum esse, alias brevi desituro, ex redditibus ipsius Beneficij, cum ne vel minimum quidem extorqueri possit a præsentè Beneficiato, imo aliquid ex iisdem rescandum sit ad illius sustentationem, tum quia titulo hujus Beneficij ordinatus, tum ne cum injuria, & Sacerdotij dedecore mendicare cogatur, aut præ nimia rerum angustia, qua maxime nunc arctatur, omnibus indigens, & præsertim vestitu indignum quæstum in eleemosynis Missarum facere præsumat; succurrendum pariter etiam quoad Beneficiatos Successores; gravia enim nimis sunt onera cum redditibus comparata, & Ecclesiarum numerus in hac Urbe, ubi omnia ad victum necessaria plurimi venduntur, provide exiguus potius, quam abundans existit.*

Ex hisce omnibus patet præsens *Capellanæ* status: patet etiam, quæ summa requiratur, ut *Domus* ad Beneficium spectantes restaurari possint; quomodo vero occur-

currendum sit expensis, quæ ad perficiendas restauraciones necessariæ sunt; decernant EE. PP., a quibus quæritur.

An, & quomodo sit providendum in casu &c.

Non proposita cùm sequentibus.

*Sess. 21. cap. 2.,
Sess. 23. cap. 11.
& 18. de Re-
form.*

SANCTÆ SEVERINÆ IRREGULARITATIS. Con-
questus est apud S. Sedem Sacerdos Franciscus Apa-
Oppidi Arcis Bernardæ, quod in Curia Archiepisco-
pali S. Severinæ fuerit inquisitus, quia e mentitis di-
missorialibus litteris sui Ordinarij, & absque legitima
Patrimonij constitutione, Sacros Ordines a Cajacensi
Episcopo ante tempus a Sacro Concilio præscriptum
susceperit; Preces, quibus Orator inquisitionis insub-
sistentiam exposuit, ablegatæ fuerunt Sac. Congr., iis-
que relatis prima vice in Congregatione diei 7. *Septem-
bris 1773.* fuerunt rejectæ. Elapso decennio, novas
preces dedit, quibus postulavit, ut innoxius ab Irregu-
laritate renuntiaretur, vel saltem dispensatio tribuere-
tur, ut posset Missam in Urbe celebrare. Duo propter
ea proposita fuerunt dubia in Congregatione diei 24.
elaph mensis Januarij. I. *An constet de Irregularitate, &*
quatenus affirmativè II. *An sit consulendum SSmo pro*
dispensatione in casu &c., eaque die responsum fuit *Ad*
I. affirmativè, Ad II. Negativè, & ad mentem; Mens
autem fuit, ut scriberetur Archiepiscopo, eique com-
mendaretur Sacerdos Orator, ad hoc ut, & ipse post
longum tempus, peractamque in Urbe vitam Ecclesia-
rum servitio addictam, probatosque mores dispensatio-
ni assentiretur.

Datæ fuerunt de more Archiepiscopo litteræ, quibus ita
respondit. *Quidquid igitur EE. VV. de ipso Sacerdote*
Apa quoad ejusdem absolutionem, sive dispensationem, &
ad Altaris ministerium habilitationem disponendum sapien-
tissimè censent, totum, & ipse nisi commendare venerari-
que non audeo, integerrimo EE. VV. judicio me totaliter
remitto, ac submitto = Causa nunc reproponitur instan-

te Sacerdote Apa, qui postulat, ut ab EE. VV. definitur dubium.

An sit standum, vel recedendum a decisio quoad Primum, & Secundum dubium in casu &c.

SANCTI MINIATIS. In Testamento, quod condidit anno 1703. Maria Virginia Salviati erigi mandavit tres Capellanas ad totidem Altaria in Ecclesia Cathedrali S. Miniatis; Capellanis assignari voluit tot bona annui redditus scutorum quadraginta pro quolibet; Onus unicuique injunxit applicationis Missæ quotidianæ, adjecitque aliud onus Choro inserviendi diebus solemnioribus, publicis Supplicationibus interessendi, ac demum exercendi munus Diaconi, & Subdiaconi in Missis canendis tempore Adventus, & Quadragesimæ. Eveniente autem casu, quo hæreditatis vires non sufficerent pro constituenda Capellanijs dote scut. quadraginta, tunc facultatem tribuit Vicario Generali onera reducendi, aliamque methodum statuendi, ut meliori, quo fieri posset modo, ejus voluntas adimpleretur. Anno 1762. Episcopus ad Capellaniarum erectionem devenit. Cum autem hæreditas impar esset ad præstandam dotem in quantitate a Testatrice præscriptam, hinc unicuique ex Capellanis annua scuta viginti duo fuerunt assignata; Hæc de causa imminuta etiam fuerunt onera, nam præservato onere interessendi choro, & publicis supplicationibus, cuilibet Capellano injuncta fuit celebratio septuaginta duarum Missarum diebus Festis, & aliarum triginta sex diebus Ferialibus.

Sess. 22. cap. 6. de Reform.

Vacavit nuper una ex dictis Capellanijs; Episcopus narravit Sanctissimo Domino Nostro, in Ecclesia Cathedrali extare Præpositum, qui Curam exercet Animarum, & decem tantum Canonicos, atque hinc evenire, ut quandoque, ob exiguum Capitularium numerum, Sacræ Functiones negligantur, propterea supplicavit, ut sibi facultas indulgeretur supprimendi dictam vacantem Capellaniam, redditusque partiendi inter alios duos Capellanos, qui in posterum tenerentur singulis diebus interesse Divinis Officiis in Ecclesia Cathedrali. Precibus annuit Sancti-

Actas Sua in Audientia diei 13. Septembris elapfi anni, ediditque rescriptum his conceptum (verbis = *Firma remanente celebratione Missarum, pro gratia juxta petita, accedente consensu Patroni, & Capituli, & dummodo Missæ ab unoquoque Capellano celebrentur pro tertia parte in quolibet ex tribus Altaribus a Testatore designatis, servata in reliquis voluntate ejusdem Testatricis.*

Hanc providentiam satis non esse putat Episcopus ad consulendum indigentiam Ministrorum Cathedralis, cum reductis aliarum Capellaniarum nequaquam augeantur, atque idcirco illas obtinentes adigi non possint ad quotidianum Chori servitium; quare denuo supplicat pro omnimoda oneris Missarum deletione; Preces ad Eminentissimos Patres remissæ fuerunt, quorum judicium hodie exquiritur.

Episcopus in novis litteris hac super re datis refert, quod præservato Missarum numero id accidit = *Vt duo Rectores, & Capellani non possint quotidie inservire Sacris Functionibus, quæ peraguntur in Cathedrali tam Matutinis, quam Vespertinis, uti necessarium fore existimus; nam in hac nostra Cathedrali decem adsunt Canonici cum Præposito, cui cura Animarum incumbit, & quatuor tantum Sacerdotes Capellani, qui omnes in diebus solemnioribus non sufficiunt, & Sacræ Functiones prædictis diebus, aut omittuntur, aut penitus negliguntur; Alio modo non possunt augeri Sacerdotes Capellani, & Mansionarii propter exigentiam, & maximam Massæ Capitularis paupertatem; Quapropter evixit iterum rogamus, ut a Sanctissimo Domino Nostro facultas tribuatur, non solum supprimendæ unam ex tribus antedictis Capellaniis, sed etiam deveniendi ad novam erectionem prædictarum Capellaniarum, suppressa omnimoda celebratione Missarum, quæ in fundatione Capellaniæ supprimendæ declarate erant, ut possimus cum omnibus fructibus, & proventibus præfate Capellaniæ supprimendæ assignare in nova fundatione, & erectione distributiones quotidianas Capellaniis, & Rectoribus præfatis, qui debeant ad majorem Dei gloriam, & ornamentum Ecclesiæ quotidie in Ecclesia Cathedrali adistere Matutinis, & Vespertinis Horis.*

Omnibus igitur mature perpensis, quæ ab Episcopo relata sunt, dignabuntur EE. VV. respondere dubio.

An sit locus deletioni oneris Missarum in casu &c.

Die Sabbathi 8. Maij 1784. in Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

T Res, quæ ante alias adnotantur Causæ, ex postrema Congregatione superfuerunt; In præsentì Folio aliæ sex describuntur, & omnes decisionem expectant.

C ORNETANA SUSPENSIONIS ONERIS MIS-
SARUM.

*Sess. 25. cap. 4
de Reform.*

An, & quomodo sit providendum in casu &c.

Quoad præteritum ad D. Secretarium cùm Sanctissimo; quo verò ad futurum, scribatur Episcopo juxta mentem; & mens est quod celebretur Missa una quolibet mense ad sexenuium, & Episcopus, computata eleemosina Missæ manualis, assignet Beneficiato ex fructibus Præbendæ quantum deerit ad complementum taxæ Patrimonii Sacri juxta morem Diæcesis; quod autem superfuerit impendat in restaurationem Domorum Beneficii: At si Beneficiatus neglexerit vel residentiam, vel alia munera Beneficio annexa, tunc detrahantur punctaturæ ex fructibus dicti assignamenti, & idem Episcopus curet ut ad meliorem frugem reducat Beneficiatus juris remediis.

S ANCTÆ SEVERINÆ IRREGULARITATIS.

An sit standum, vel recedendam a decisis quoad primum, & secundum dubium in casu &c.

*Sess. 21. cap. 2.
Sess. 23. cap. 11.
& 18. de Reform.*

Constato de sufficienti Patrimonio juxta taxam Urbis coram Eminentissimo Urbis Vicario, consulendum Sanctissimo pro gratia Dispensationis ex gratia speciali.

Sess. 22. cap. 6.
de Reform.

SANCTI MINIATIS.
An sit locus deletioni oneris Missarum in casu &c.

Pro gratia juxta mentem facto verbo cum Sanctissimo : & mens est quod absolvantur ab onere Missarum, unica tantum jam suppressa Capellania. Salviati, ad hoc ut fructus distribui æqualiter possint inter alios Capellanos Salviati, cum onere tamen deserviendi Ecclesie juxta votum Episcopi, & cum obligatione Capellanorum Salviati persistentium celebrandi Missas alternatim in tribus Altaribus a Fundatrice designatis.

Sess. 24. cap. 15.
de Reform.

NUCERINA REDUCTIONIS. Indultum reductionis Missæ Conventualis ad dies Dominicos, & Festos de præcepto, quod san. mem. Benedictus XIV. concessit Canonicis Collegiatae Ecclesie Saxoferrati, satis non fuit ad prospiciendum eorum indigentis; quare supplicarunt pro reductione Missarum unicuique Præbendæ inhærentium, earumque loco substituendi Missam Conventualem quotidie applicandam. De hujusmodi instantia actum est in Congregatione diei 13. elapsi Mensis Martii, qua die, nulla capta resolutione, mandatum fuit Episcopo, ut perpenderet, num Præbendarum reditus augeri possent per unionem Beneficiorum simplicium, & quatenus non possent, per suppressionem unius, vel plurium ex Canonatibus, vel saltem per imminutionem in parte annexarum Missarum,

Ad singula respondet Episcopus, atque ad unionem Beneficiorum ait = *Ad Beneficia simplicia quod attinet, pauca, immo paucissima, ne dicam nulla sunt, nam, & hæc, cum sint S. Sedi affecta ob eorum collationem factam Ecclesiasticis hominibus privilegio donatis, uti Pontificio servitio addictis, & in Urbe commorantibus, auctoritatem Ordinarii evaserunt.*

De unionem autem Præbendarum inquit = *Tantum autem abest ut una, vel altera ex dictis Canonicalibus Præbendis, quæ numerum decem non excedunt, & pauperriam profecto sunt, tum redituum inopia, tum onerum copia, suppressimere fas sit, quin immo, si id fieri contingat, haud certe superessent, quæ divino cultui celebrando, aut dignitati Ecclesie commode valeant respondere juxta Sac. Concilii sanctionem; Enim vero attempta eadem Præbendarum tenuitate, onerum quoque copia gravatarum, nec suppressio-*

fione , nec respectiva applicatione trium , & quatuor etiam earum , forsau satis iuarentur reliquæ sex . Numerum è contra tam exiguum Præbendarum , & Canonicorum divino cultui celebrando respondentem fore sperare forsau possent , cum etiam in præsens (non sine animi mei angustia dico) frequenter eveniat , ut divino cultui , Sacræque Psalmodiæ a Canonicis , qui Choro interesse non prohibentur , vix fieri satis possit ?

Addit præterea , quod = *Ea est Terræ, Saxoferrati structura in alpestri, acclivique loco posita , is Ecclesiæ Collegiatæ situs , id est in vertice Collis , ut non solum Canonici , qui jam senio confecti Jubilationis privilegio fruuntur , a Choro abesse impune gaudeant , verum etiam alij nonnulli , vel infirmæ valetudinis , vel gravi incommodo æstivi caloris , & respectivè intensi frigoris exanimati , spreta punctaturæ pœna, frequenter in toto anni cursu ab accessu ab Ecclesiâ prohibeantur , seseque abstineant . Pluries idcirco , tres , vel duo tantum Canonici Ecclesiam petunt Sacram Psalmodiam peracturi , cui satisfacere quomodo possint non video . Hinc admiratio, murmurque Populi , hinc divinarum Laudum subtractio . Si ergo præfatus tenuis Canonicorum numerus imminuatur , non solum non supererunt , qui divino cultui celebrando , & dignitati Ecclesiæ commode valeant respondere , sed ut plurimum omnino deerit Psalmodia .*

Demum his verbis concludit = *Ingenuè igitur dicam in eadem me persistere Sententia , nempe petitam a Capitulo Saxoferrati gratiam suppressionis onerum Missarum cuique Canonicatui adnexorum , & respectivè subrogationis quotidianæ Missæ Conventualis cum cantu expedire . Quotidiana isthæc Missa Conventualis, ea inter divinas Laudes in Cathedralibus , Collegiatisque Ecclesiis persolvi solitas , pars censetur, ex qua maximum decus Ecclesiis præfatis accedit. Hac prætermissa, eis quid vel maximum deficere videtur.*

Hæc Episcopus ; Superest modo , ut resumpto Folio Congregationis diei 13. elapsi Mensis Martij, ac perpenso statu Canonicatum Saxoferrati in eo fusius descripto, EE. VV. decernant .

An , & quomodo Oratorum precibus sit annuendum in casu &c.

Affirmativè arbitrio Episcopi cum facultate reducendi onera Missarum unius cujusque Canonicatus , habita tamen ratione ad reditus , & onera uni cuique imposita , dummodo tamen reductio pro unoquoque Canonicatu non excedat medietatem onerum .

VITERBIEN. REDUCTIONIS ONERUM . Agatha Malacrosta in testamentariis tabulis anni 1714. prævidens casum deficientiæ lineæ masculinæ hæredis institutæ, ad universæ suæ hæreditatis compendium vocavit Collegium PP. Congregationis Doctrinæ Christianæ Centumcellarum . Hanc tamen substitutionem non sine onere explevit; Jussit enim, quod dicti PP. servare tenerentur eadem vincula, quibus obstrinxerat priores hæredes, eosque gravavit præterea onere addendi quatuor alios Congregationis Sacerdotes, qui publice docerent Rethoricam, Philosophiam, Theologiam Moralem, & Mathematicam, nec non onus adjecit celebrandi tres qualibet die Missas in suffragium Animæ suæ; Demum pium exercitium, quod vocant Bonæ Mortis, per eosdem Patres antea susceptum, non intermittere mandavit; Voluit tamen, quod si hæreditatis redditus onerum satisfactioni impares forent, tunc = *in luogo di quattro Soggetti ne mantengano tre, e di tre Messe quotidiane, ne celebrino due, e più, o meno a proporzione del frutto* = .

Prævisa a Testatrice lineæ masculinæ sui hæredis deficientia accidit anno 1782., quo tempore PP. Congregationis Doctrinæ Christianæ bonorum hæreditariorum possessionem nacti sunt; Compertum tunc fuit, quod hæreditatis vires, deducto ære alieno, adimplendis omnibus oneribus nequaquam sufficerent; quare Collegij Rector instat nunc pro illorum reductione .

Duo autem advertit: primum, quod pro alimentis unius ex Sacerdotibus Congregationis in Civitate Centumcellarum requiritur annua impensa scutorum septuaginta; alterum, quod taxa pro quotidiana unius Missæ celebratione est scutorum sexaginta quolibet anno: hisce positis, sustinet, quod ducto calculo status activi, & passivi delatæ hæreditatis, vix supererant redditus scut. 105. 80., qui pares tantum sunt ad subeundum onus unius Præceptoris, & quindecim Missarum in unoquoque mense; Si vero addatur aliud onus peragendi pium exercitium Bonæ Mortis, certo certius Patres Doctrinæ Christianæ obligationem assumerent ultra vires hæreditatis. Onerum reductionem indulgendam quoque esse contendit, ex quo illam Testatrix fieri mandavit, quatenus redditus non sufficerent. Notat demum, oscitanter in consecutione status hæreditatis Vicario Capitulari exhibiti, inter annuas impensas pro restauratione Domorum præfinitam dumtaxat fuisse summam scutorum quindecim, cum, re melius perpenſa, cognitum fuerit ex Peritorum depoſitio-

sitione , omnino requiri scuta quadraginta quolibet anno , & hac de causa evenire , quod status activus transmissus a Vicario Capitulari pinguior sit alio , qui modo exhibetur ,

Vicarius Capitularis testatur , quod status activus hæreditis Malacrosta, subductis omnibus oneribus, constat annum summam scut. 140. ; Observat tamen , quod inter onera recensetur æs alienum hæreditatis cum Fabro murario , qui domorum restaurationes confecit , & pro cuius dimissione obligatæ sunt pensiones earumdem domorum ; Extincto vero debito censet , quod hæreditatis redditus fere ad scuta bis centum singulis annis pertinet . Post hæc ait = *Quæ cum ita se habeant, supervacaneum ducō in dubium vertere , an Præceptores novi , ex Testatrix voluntate comparandi , futuri sint utiles illi Civitati ; Nèdum utiles , sed & necessarios esse nemo unus negabit , qui compertum habeat , ea in Urbe admodum frequenti , præter Grammaticæ Ludi Magistrum , non aliū reperiri , qui sublimioribus disciplinis Adolescentes instruat ex officio . Quoad expensas in novis hisce Præceptoribus alendis necessarias , habitis ab aliis Religiosis in ea Civitate commorantibus testimonialibus litteris , cognovi annua septuaginta Romana scuta , plusve , minusve satis esse ad cuiuslibet alimoniam , maximè id certum puto , si novus Præceptor fuerit Sacerdotali ordine insignitus , qui ad ea , quæ defunt , possit per Missarum manuales elemosynas ea in Urbe non infrequens adjumentum adjicere = .*

Suam vero sententiam sic pandit = *Ut igitur , quod postremum erat imbecillis animi mei sensum aperiam , in ea forem sententia , ut firmo remanente Bonæ Mortis exercitio , Collegium Patrum doctrinæ Christianæ proximo Novembris mense ineunte , nempe initio novi anni Scholastici , duos alios adsciceret Sacerdotes , quorum alter humaniores litteras , ac Rethoricen publicè edoceret ; alter vero matutinis horis Geometriæ , ac Logicæ , Physicæque elementa traderet ; horis vero pomeridianis saniores Theologiæ Moralis institutiones prælegeret , & uterque eorum alternis vicibus Missam celebraret in satisfactionem unius quotidianæ Missæ pro hoc legato perpetuis futuris temporibus celebrandæ ; Post sexennium vero , cum nempe extinctum fuerit æs alienum prædictum in summa scutorum 325. 97. tertius addatur Præceptor , qui totus sit in sanioribus Theologiæ Moralis institutionibus enucleandis , atque ita in posterum tres Præceptores eo in Collegio habebuntur ; alter nempe pro humanioribus litteris , Rethoricaque ; al-*

ter Geometriæ, Philosophiæque tradendæ; postremus vero Theologiæ Morali unice edocendæ semper destinati. Onus vero quotidianæ Missæ inter hos tres Præceptores æqualiter distribuatur. Interim vero donec novus accedat Scholasticus annus, præscriberem, ut ex redditibus consciantur restauraciones in domibus hereditariis si opus sit, sin minus Missæ celebrentur ad rationem elemosynæ manualis =.

Certa regula est, quod deficientibus redditibus, onera quoque imminui debent; In hoc casu perscrutandæ sunt vires hæreditatis Agathæ Malacrosta; Serio quoque ponderanda est ejusdem Testatricis voluntas, ut decerni possit, quæ onera, & quo modo sint reducenda; Hac de re proponitur Dubium.

An, & quomodo sit locus reductioni in casu &c.

Affirmativè juxta votum Vicarii Capitularis.

Sess. 21. cap. 6.
de Reform.

CAMERINEN., SEU FABRIANEN. . Nonnulli Homines Villæ S. Michaelis Diæcesis Fabriani conqueuti sunt apud SSmum Dominum Nostrom de inhonesto vivendi ratione, & negligentia in administratione Sacramentorum Sacerdotis Joannis Boccalini ejusdem Villæ Parochi. Exposuerunt ab anno usque 1766. de Stupro, atque Incestu inquititum fuisse in Curia Episcopali, & hac de causa carceribus mancipatum, & Parochiæ administratione interdictum; Restitutum postea ad exercitium Curæ Animarum alia, & quidem non levi pravitate signa præbuisse; Sæpiissimè a residentia discessisse, ut otio, & voluptatibus indulgeret; Legatorum insuper piorum adimplementum neglexisse, ad populum conciones omisisse, Pueros, Puellasque non docuisse Catholicæ Fidei rudimenta, aliaque plura de illius negligentia retulerunt.

Remissis precibus ad Sac. Congregationem, mandatum fuit Episcopo, ut si exposita in totum, vel in parte subsisterent, provideret, ne Animarum Cura detrimentum pateretur, per appositionem Œconomi, insuperque referret, quomodo Sacerdos Boccalini post Decretum perpetuæ privationis ab Officio latum anno 1766., iterum ad Parochiam fuerit reintegratus. Vicarius Generalis Processum instruxit, & die 30. Septembris 1781, instante Promothore Fiscali, devenit ad appositionem Œconomi; Ab hoc Decreto appellavit Sacerdos Boccalini, & non solum postulat reintegrationem ad Parochiam, ve-

rum etiam fructuum restitutionem. Contra vero Homines Villæ S. Michaelis instant, ut Parochiali Beneficio omnino privetur; Causa Emissis Patribus proponitur, ut quid juris sit decernant.

Quod attinet ad I. dubium, Sacerdos Bocalini de unoquoque crimine differit, seque primum excusat quoad incisionem nonnullarum arborum, eamque factam asserit, vel de licentia Vicarij Generalis, vel ex facultate sibi tributa a Testatoribus, vel melioris culturæ gratia, cum præsertim aliæ utiliores plantatæ sint. Deinde quoad alia sibi impicta crimina ait, calumniam esse quod Ecclesiæ Domum, & Sacra suppellectilia distraxerit, quodque Parochi mansiones restaurare neglexerit, & census sortem ad Confraternitatem Suffragij pertinentem in proprios usus converterit. Notat enim nonnulla Candelabra cum opportuna Vicarij Generalis facultate vendidisse; Verum contendit, & alia Candelabra, & Sedes Confessionales, & quamplurima alia Sacra utensilia postmodum pro Ecclesiæ ornatu comparasse, quorum pretium suppellectilium alienatorum valorem longe exsuperat. Fatetur distraxisse domum; sed ait pretium in emptionem domus colonicæ, & cuiusdam Viridiarij erogasse, & hæc omnia cum licentia Vicarij Generalis peregrisse; Omissam verò depositi legem ab eodem Vicario Generali in alienationis Decreto indictam, nullam criminis notam præferre, quia semel ac ex pretio fundi alienati aliud prædium comparatum fuit, liber evadit Beneficii Rector a quovis reintegrationis onere; Circa neglectam Domus Parochialis restorationem inquit, quod onus huiusmodi ad Communitatem spectabat; Tandem alienum a veritate esse, quod in proprios usus converterit capitale census Confraternitatis Suffragij, cum census capitale in extinctione restitutum existat, nec usque adhuc congruum inventum fuerit investmentum.

Post hæc gradum facit ad alia crimina, quæ ejus mores respiciunt; Contendit enim inutile esse sermonem instituere de prætenso Stupro, & Incestu, cum horum criminum falsitas satis deprehendatur ex Sententia Vicarij Generalis edita anno 1766., qua ipsum ab exercitio Curæ Animarum suspendit, non quia revera huiusmodi crimina probata fuerint, sed ob diffamationem, cuius diffamationis auctor fuit Vicarius Generalis, qui oratorem licet innocentem in carceres detruxit; Cæterum advertit post editam a Curia Episcopali Sententiam, de mandato Episcopi, Œconomi munus exercuisse in Parochia

chia Castri Montis Alti, & instante universo populo ad propriam Parochiam S. Michaelis fuisse restitutum.

Sperandos vero esse Testes de prava vita, & consuetudine deponentes, cum eorum nonnulli inverosimilia deponant, alii verò vel sint Accusatorum Affines, vel sibi adversi. Eiusdem quoque furfuris esse alios Testes adductos ad probandas omissiones in exercitio Curæ Animarum; Cum ii Testes vel de auditu deponant, vel causam scientiæ minime referant, vel sint discordes inter se, vel ab aliis Testibus rejiciantur.

His positis, infert ad II., & III. dubium locum esse remotioni Œconomi, seque ad Parochiæ administrationem, una cum restitutione fructuum decursorum, esse restituendum.

Contra vero Homines Villæ S. Michaelis sustinent ex Processu a Curia Episcopali compilato indubias probationes deprehendi, quod Sacerdos Boccalini plurimas inciderit arbores frugiferas in Bonis suæ Parochiæ, plurimam etiam Prædiis tam urbanis, quam rusticis ejusdem beneficii intulerit damna, non nullaque ex dictis bonis dissipaverit contra præscriptum SS. Canonum, qui pœnam privationis Beneficij inferunt. Neque ad evitandam pœnam privationis prodesse indulta, cum ea extorta fuerint per fraudem, nec conditiones adimpleverit in iis contentas. Loquuntur præterea de Stupro, & Incestu, quorum causa ab exercitio Curæ Animarum fuit amotus; quodque post regreſsum deterior sit effectus absque resipiscentia; Addunt insuper ipsum in exercitio d. Curæ Animarum, adeo negligentem esse, ut quandoque residentiam deserat, Pueri in Catholicæ Fidei præceptis rudes inveniantur; & non nulli absque Sacramentorum subsidio ex hac vita migraverint; Quæ quidem omnia sejunctim tanti sunt, ut Beneficio privari debeat; Perperam opponi monitionum defectum, cum monitio requiratur, quando pœna infligenda est. Judicis arbitrio, non verò, quando pœna à jure statuta est.

Ad II., & III. Advertunt Œconomum appositum fuisse de mandato Sac. Congregationis, ne populus Parochi assistentia destitutus maneret, sed illius remotioni locum esse, statim ac privationis pœna decreta jam fuerit; Nec ullam fructuum restitutionem ei deberi, quia ipse in causa fuit cur administratione Parochialis Beneficii interdiceretur.

Vicarius Generalis refert Sacerdotem Boccalini post Sententiam perpetuæ suspensionis ab exercitio Curæ Ani-

marum nonnulla emendationis signa dedisse, & propterea ab Episcopo ad Curæ ministerium fuisse restitutum, licet Populus hujusmodi reditum ægro ferret animo, & sub spe respicientiæ iterum illum exceperit; Addit illius mores, & crimina ex Processu, quem transmisit fatis resultare, ab eoque inferri posse, an, & qua pœna sit puniendus.

In Capite 13. de vita, & honestate Clericorum, Innocentius III. ita disponit = *Ut Clericorum mores, & actus in melius reformentur, continenter, & castè vivere studeant universi, præsertim in Sacris Ordinibus constituti: ab omni libidinis Vitio præcavescentes, maxime illo, propter quod venit ira Dei in filios diffidentiae, quatenus in conspectu Omnipotentis Dei puro corde, ac mundo corpore valeant ministrare. Ne verò facilitas veniæ incentivum tribuat delinquendi, statuimus, ut qui comprehensi fuerint incontinentiæ vitio laborare, prout magis, aut minus peccaverint, puniantur secundum canonicas sanctiones, quas efficacius, & distriktius præcipimus observari: ut quos divinus timor a malo non revocat, temporalis saltem pœna cohibeat a peccato.*

De Parochis scandalosè viventibus Sac. Concilium Sess. 21. cap. 6. de Reform. mandat Episcopis quod eos, qui turpiter, & scandalosè vivunt postquam præmoniti fuerint, coerceant, ac castigent, & si adhuc incorrigibiles in sua nequitia perseverent, eos Beneficiis juxta Sacrorum Canonum constitutiones, exemptione, & appellatione quacumque remota, privandi facultatem habeant.

Cum autem in citato Concilij Decreto statuatur, ut scandalosè viventes antequam Beneficio priventur, moneri debeant; hinc observandum quid a Sacris Canonibus de hujusmodi monitione præscriptum fuerit. In cap. Si quispiam 2. de cohabitatione Clericorum, & mulierum hæc habentur. *Si quispiam Sacerdotum, idest Presbyter, Diaconus, Subdiaconus, de quacumque femina crimine fornicationis suspectus post primam, secundam, & tertiam admonitionem inveniantur famulari cum ea, & aliquo modo conversari, excommunicentur. Verum in Cap. Si autem 6. eodem titulo declaratur, quod Si Clerici sive in Sacris Ordinibus, sive in inferioribus constituti, fornicarias detineant, nisi eas ad secundam, vel tertiam commonitionem a se dimiserint, eas contempturi de cætero, liceat tibi eos Ecclesiis, vel eorum portionibus, si quas habent appellatione postposita spoliare, & ipsis officia interdiceret.*

Videndum præterea an reus sit Sacerdos Boccalini de diffipatione Bonorum Ecclesiæ, & an incidit in pœnam inflictam a Paulo II. in *Extravagante Ambitiosæ cap. unic. de rebus Ecclesiæ non alienandis*. Ponderandum quoque est an veritate nitantur, quæ de ejus negligentia in administratione Sacramentorum exposita sunt. Post hæc judicabunt Eminentissimi PP.

- I. *An sit locus privationi in casu &c.*
Et quatenus negativè.
- II. *An sit locus remotioni Œconomi in casu &c.*
Et quatenus affirmativè.
- III. *An sit locus restitutioni fructuum, & emendationi damnorum in casu &c.*

Dilata, & scribatur Episcopo juxta mentem, firma remanente appositione Œconomi; & mens est, quod Episcopus ipsemet curet quod Joannes Boccalini renuntiet Beneficio Parochiali, reservata tantum Congrua juxta taxam Synodalem: quatenus verò ille recuset, transmittat processum anni 1766., & referat quonam, & qua auctoritate restitutus fuerit ad Parochiam, de criminibus illi objectis, de diffamatione secuta, & de damnis, & qualitate illorum.

*Sess. 22. cap. 6.
de Reforma.*

TUDERTINA. Testamentum condens Nicolaus Montini, inter alia legavit Hospitali Expositorum Tuderti Lectum unum, quod inibi asservari jussit pro recipiendis, curandisque Pauperibus exterarum Nationum infirmis. Ad hunc effectum assignavit *il frutto di venticinque scudi de miei censi, quali sempre fruttino per detto effetto, e li Signori Rettori pro tempore ne abbiano cura, e sovastino, e faccino passare il tutto per bolletta conforme il solito di detto Ospedale, e la sorte principale di detti scudi venticinque sempre stia ferma, e non si possa mai alienare*. Testatoris hæres fuit Monasterium Sanctimonialium Montis Christi dictæ Civitatis, quod per annos centum, & ultra interfusoria census persolvit in ratione scutorum octo pro centenario; Sed postea per triginta annos a solutione cessavit; Preces inde exhibuit Sac. Congregationi, quibus oneris deletionem, vel saltem voluntatis commutationem postulavit, quia nempe ab Hospitali pia Nicolai Montini dispositio numquam fuit executâ, nec unquam exteri infirmi fuerunt recepti; Monasterii preces nullo veritatis fundamento innixas esse contendunt Hospitalis Administræ, & propterea purant esse

petitionem esse rejiciendam. In hoc Partium conflictu
Causa Eminentissimis PP. sub dubiis Inferius transcriptis
definienda proponitur.

Ad I. inquirunt Hospitalis Moderatores, locum non esse de-
letioni legati, quoties nullum oritur dubium de expressa
voluntate Legantis; Eoque fortius legatum servandum
esse contendunt, quia spatio plurium annorum fuit exe-
cutum, & ad Monasterium devenit as hæreditatis Testa-
toris. Perperam vero objici Hospitale nunquam ex-
cepisse Pauperes externos, & infirmos; nam contrarium
resultat ex depositione plurium Testium asserentium, quod
in Hospitali adest locus pro Infirmis, & juxta Montini
voluntatem, cum opportunitas sese præbet excipiuntur,
& curantur Pauperes Infirmi. Cæterum advertunt, pio-
rum legatorum inadimplementum, nunquam præferre
justam causam postulandi oneris deletionem, sed solum
cogendi Legatarios ad exequendam Testatoris voluntatem.

Ad II. fastident, deesse justam, & legitimam causam de-
cernendi commutationem voluntatis Nicolai Montini;
Justam sane causam non præbet asserta Monasterii pau-
pertas, cum id non probetur, & quatenus revera sub-
sisteret, Monasterij indigentis nequaquam consulendum
erit cum jactura Hospitalis, quod pluribus expensis in
Pauperum levamen quotidie gravatur.

Monasterij Defensor licet pluries requisitus, jura sua dedu-
cere minime curavit.

Episcopus testatur, quod Censuum interursula juxta illius
Regionis morem modo non excedunt annua scuta quin-
que, aut sex pro quolibet centenariis, & anno; votum
tamen suum non pandit, sed Causæ decisionem ab Emis
PP. expectat.

Juxta Sac. Congregationis praxim tunc locus est onerum
deletioni, si omnia bona pro legati adimplemento relicta
perierint, & nullus teneatur ad supplendum; Videndum
propterea est quinam sit debitor census a Testatore reli-
cti, & an idem census defecerit; Hæc de I. dubio; Quo
vero ad II. ponderandum occurrit, num justa adsit causa
Testatoris voluntatem commutandi. Vestrum hoc erit
decernere Eminentissimi PP., a quibus queritur.

I. An sit locus deletioni Legati in casu &c.

Et quatenus negativè.

II. An sit locus commutationi in casu &c.

Negativè ad utrumque.

NULLIUS S. LAURENTII IN CAMPO DISPENSATIONIS. Clericus Cyriacus Mattei ab anno usque 1759. in æstu rixæ Sclopum explosit contra Franciscum Sartorelli, eumque offendit in oculo. Confecto processu a Curia Abbatiali, Clericus damnatus fuit ad Ergastulum per decennium, sed postmodum ex grãtia Ordinarij pœna commutata fuit cum exercitiis spiritualibus peractis per tres menses in Domo Congregationis Missionis Firmi; Satisfacta pœna, & obtenta venia a parte offensa, supplex fuit pro obtinenda dispensatione ab Irregularitate; Proposita instantia in Congregatione diei 19. Julii elapsi anni prodiit rescriptum = *Expectet* =; Mandatum præterea fuit, ut inquireretur an Vulneratus ex ictu oculum amiserit.

Abbas Commendatarius refert dictum Clericum occasione rixæ explosisse Sclopum in laicum Franciscum Sartorelli, cui proinde oculum ictu eruit, absque ullo tamen vitæ periculo; Addit præterea = *Partem offensam utique satisfactam remansisse, suumque pacis consensum ulro libenter antequam ex hac vita migraret præstitisse favore præfati Clerici ab anno usque 1766.* = Prosequitur inde quod = *Haud absimile quoque evenit, quod spectat ad satisfactionem Fisci. Siquidem compertum est, quod compilato contumaciali Processu contra eundem Clericum, illoque transmissio ad clar. mem. Eminentissimum D. Cardinalem Alexandrum Albani tunc Commendatarium, de mense Julii anni 1760. damnatus fuit ad pœnam Ergastuli; Verum tamen, cum post plurimum annorum contumaciam, tandem antedictus Clericus anno 1768. ab Executoribus captus, in carcerem detrusus fuit, inibique post sex menses retentus a laudato Cardinali Alexandro, ea qua pollebat charitate, commutata eidem fuit pœna Ergastuli ad tres menses Exercitiarum apud RR. PP. Missionis Civitatis Firmi ubi, propriis expensis ejusdem Eminentissimi Domini moram fecit; deindeque ab enunciato crimine absolutus fuit quemadmodum patet ex Processu Cause. Cæterum quod pertinet ad emendationem vitæ dicti Clerici certior factus ex speciali Vicarii Generalis informatione, referre non dubito eum post patratum delictum, & absolutionem, usque in præsens clericali modestia se semper gessisse, ac emendationis signa præbuisse, adeout obtenta venia ab incurisa Irregularitate, nihil dubitum esse poterit, quin Ordinés, quibus insignitus est, exercere valeat.*

Renovat modo preces Clericus Mattei; non graventur

EE. VV. resumere folium distributum pro Congregatione diei 21. Junij elapsi anni, in quo præsens causa adnotata reperitur, & respondere dubio.

An sit locus dispensationi in casu &c.

Expectet.

VERULANA ERECTIONIS PAROCHIAE. In Civitate Frusinonis, quamvis Incolæ sint fere septem mille, nihilominus duæ tantum extant Parochiales Ecclesiæ: Una nempe B. Virgini dicata, quæ etiam est Collegiata, ibique duo Vicarii Curam Animarum exercent, & altera S. Benedicti, in qua unus Parochus titulo Abbatis insignitus Sacramenta administrat. Episcopus Verulanus animadvertens duas tantum Parochias non sufficere ad Populi multitudinem, de altera erigenda Parochia cogitavit in Ecclesia Sanctissimæ Annunciationis, quæ in commodiori Civitatis loco sita est, & sacris suppellectilibus abunde ditata.

Sess. 21. cap. 4. de Reform.

Modum autem constituendi congruam novo Parocho oblatris precibus Sanctissimo D. N. exposuit, & petiit facultatem uniendi nunc duo Beneficia, ita tamen, ut uno fortiatur effectum tunc cum illorum vacatio contigerit. Vnum ex his Beneficiis pensionibus gravatum est, eujusque redditus ascendunt ad annua scuta biscentum, illudque modo possidet Sacerdos Dominicus Sellari; Aliud vero sub titulo SS. Thomæ, & Theodori annui redditus scutorum septuaginta, & illius possessor est Clericus Franciscus Antonius Guglielmi.

Suam præterea exposuit Episcopus mentem, ut scilicet statim ac sequuta fuerit vacatio unius ex hisce Beneficiis devenire ipse possit ad actum erectionis Parochiæ cum assignatione mille, & quingentarum Animarum existentium in ea Civitatis parte, quæ denominatur *il Borgo di Napoli*, ed *il Colle Campagiorni*, quæque nunc subest Parocho S. Mariæ; Post vacationem verò alterius Beneficii adjiciendas novæ Parochiæ censet alias mille, & quin.

quingentas animas, quæ incolunt Regiones nuncupatas *il Borgo di Roma, di S. Martino, e Giardino de Pesci*, quarum aliquæ sunt ex Parochia S. Mariæ, aliæ, ex Parochia S. Benedicti. Præter Parochum binos in nova Parochia constituendos existimat Capellanos Curatos ad nutum Episcopi amovibiles, qui teneantur coadjuvare Parochum in Sacramentorum administratione, eisque congruam assignare desiderat ex redditibus Beneficiorum, postquam fuerint unita.

Petitioni assensum præbuit tum Capitulum Collegiæ, quod habet Curam habitualem Ecclesiæ S. Mariæ, tum etiam Parochus S. Benedicti, qui tantum sibi reservavit præcedentiam in omnibus sacris Functionibus, nec non redditus certos suæ Præbendæ, *e la Chiesa Suburbana di S. Elisabetta, la quale sempre, ed in ogni futuro tempo debba essere filiale perpetuamente, e subietivamente unita con tutti li suoi annessi, e connessi, e rendite alla suddetta Parochiale Chiesa di S. Benedetto, conforme è stata per lo passato ab immemorabili tempore* = Restitit tamen erectioni dictæ Parochiæ Sacerdos Dominicus Sellari possessor Beneficii S. Petri, & attempta illius oppositione, præces ab Emõ Pro-Datario Sacræ Congregationi ablegatæ sunt; quare de nova erectione, juxta modum ab Episcopo propositum, agendum est.

Promotor Fiscalis inquit, antiquiori tempore sex extitisse in Civitate Frusinonis Parochiales Ecclesias, illasque postmodum Bellorum causa vastatas, & imminuto Populo ad duas fuisse redactas, & Parochorum Præbendas (inter quas recensentur Beneficia S. Petri, & SS. Thomæ, ac Theodori) in Beneficia simplicia fuisse conversas; Cum autem nunc Incolarum numerus auctus fueri, nihil magis congruum esse, quam quod altera ex suppressis Parochialibus ad priorem statum Parochialitatis restituatur, eique assignentur redditus, qui antea pro Parochorum congrua inserviebant; Hanc verò novæ Parochiæ erectionem expetere Clerum, Magistratum, universumque Populum, maxime vero Episcopum. Addit insuper Concilium Tridentinum demandasse, ut aucto Parochianorum numero, cogatur Parochus alios assumere Sacerdotes ad Sacramenta ministranda, ne Populo Spiritualia desint subsidia, vel si ob Locorum distantiam difficilis pateat accessus ad Parochiam, aliæ Parochiales erigantur Ecclesiæ; In Civitate autem Frusinonis utrumque casum verificari, nempe Populi mul-

titudinem, & difficultatem accedendi ad Parochiales Ecclesias hodie extantes.

Fatetur quandoque Sacram Congregationem hujusmodi dismembrationes prohibuisse, præsertim quando per deputationem Vicarij Curati Parochianorum necessitati prospici potuit; Verum notat per deputationem Vicarij Curati, non satis posse provideri, & utilius esse Parochum perpetuum constituere, qui creditas sibi oves Christianæ doctrinæ pabulo, & salutaribus monitis nutriat, & hac de causa, attenta locorum distantia, & difficili accessu ad Ecclesiam parochialem, novas Parochiarum erectiones, cum aliarum dismembratione, invititis etiam Rectoribus, fuisse permissas.

Constabilita necessitate erigendi novam Parochiam, sustinet solius Parochi operam pro regimine trium millium Animarum haud sufficere, & propterea existimat dicto novo Parocho adjiciendos esse binos Vicarios Curatos, eidemque Parocho assignandam fore sufficientem congruam, qua, & sibi, & Vicariis Curatis prospicere valeat. Hanc verò congruam minime assignari posse ex redditibus Ecclesiarum parochialium S. Maræ, & S. Benedicti, quia ipsarum redditus exigui sunt; Hinc contendit constitui debere fundum ex fructibus Beneficiorum, quæ Episcopus unire posse censet, nec alia extare Beneficia, quam duo relata S. Petri, & SS. Thomæ & Theodori, tum quia originem habent ab antiquis suppressis Paræciis, tum etiam quia tot redditus habent, quot pro sufficienti Parochi, & Vicariorum congrua sunt satis. Despicendum verò dissensum Sacerdotis Dominici Sellari possessoris Beneficii SS. Thomæ, & Theodori, nam Beneficium est liberæ collationis, & unio effectum sortiri debet, quando casus vacationis evenerit, & propterea sine ullo obtinentis præjudicio.

Pro parte ejusdem Sacerdotis Sellari nil deductum est.

Episcopus testatur de necessitate erigendi novam Parochiam, quemadmodum patebit ex ejus relatione EE. VV. circumferenda.

Notissima sane est decretalis Epistola = *Alexandri III. in Cap. ad Audientiam 3. de Ecclesiis ædificandis*, in qua sic disponitur = *Ad Audientiam nostram noveris pervenisse, quod Villa, quæ dicitur H. tantum perhibetur ab Ecclesia Parochiali distare, ut tempore hyemali, cum pluvie inundant, non possint Parochiani sine magna difficultate ipsam adire, unde non valeant congruo tempore eccle-*

elestasticis Officiis interesse ; Quia igitur dicta Ecclesia ita dicitur redivibus abundare , quod præter illius Villæ proventus , Minister illius convenienter valeat sustentationem habere , mandamus , quatenus si res ita se habeat , Ecclesiam ibi ædifices , & in ea Sacerdotem , sublato appellationis obstaculo , ad præsentationem Rectoris Ecclesiæ Mâjoris cum canonico Fundatoris assensu instituas , ad sustentationem suam ejusdem Villæ obventiones ecclesiasticas percepturum , providens tamen , ut competens in ea honor , pro facultate loci , Ecclesiæ matriçi servetur .

Pari sollicitudine Cælestinus III. ne Fideles spiritali Sacramentorum auxilio destituerentur in Cap. Tua Nos eodem titulo hæc habet: *Præterea quia occasione juramenti , quod de rebus Ecclesiæ non alienandis te asseris præstitisse , in locis tui Episcopatus , in quibus Populi habitantes Orationis egere videntur (ne prætextu novarum Ecclesiarum commissa tibi Ecclesia distitui videatur) Ecclesias formidas erigere : Fraternitati tuæ mandamus , quatenus illius juramenti occasione nullatenus prætermittas , quin Populo indigenti super Basilicarum institutione studeas salubriter providere .*

Concilium Tridentinum prævidens casum , quo unius Rectoris opera minime sufficiat ad Sacramenta ministranda. Populo sibi commissio , vel quod Parochiani ob Locorum distantiam , aut ob alia incommoda ad propriam Parochiam accedere non possit *Sess. 21. cap. 4. de Reformatio- ne mandat ut = Episcopi , etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegati , in omnibus Ecclesiis parochialibus , vel baptismalibus , in quibus Populus ita numerosus sit , ut unus Rector non possit sufficere ecclesiasticis Sacramentis ministrandis , & cultui divino peragendo , cogant Rectores , vel alios ad quos pertinet , sibi tot Sacerdotes ad hoc munus adjungere , quot sufficiant ad Sacramenta exhibenda , & cultum divinum celebrandum . In iis vero , in quibus ob locorum distantiam , sive difficultatem Parochiani , sine magno incommodo ad percipienda Sacramenta , & divina Officia audienda accedere non possunt , novas Parochias , etiam invitis Rectoribus , juxta formam Constitutionis Alexandri III. , quæ incipit = Ad audientiam = constituere possent . Illis autem Sacerdotibus , qui de novo erunt Ecclesiis noviter erectis , præficiendi , qui competens assignetur portio arbitrio Episcopi ex fructibus ad Ecclesiam Matricem quomodocumque pertinentibus : & si necesse fuerit , compellere possit Populum ea subministrare , quæ sufficiant ad vitam*

vitam dictorum Sacerdotum sustentandam, quacumque reservatione generali, vel speciali, vel affectione super dictis Ecclesiis non obstantibus, neque huiusmodi ordinationes, & erectiones possint tolli, nec impediri ex quibuscumque provisionibus, etiam vigore resignationis, aut quibusvis aliis derogationibus, vel suspensionibus =.

Patet hinc quomodo occurri debet spirituali Animarum salutis, tum quando Populus ita est auctus, ut unus tantum Parochus ad Sacramenta ministranda non sufficiat, tum etiam quando ob loci distantiam, vel difficilem accessum Fideles propriam Parochialem adire non possint. *Fagnanus in cit. Cap. Ad audientiam num. 19.* advertit, quod ad novæ Parochiæ erectionem deveniri potest, si alternativè concurrat, vel locorum distantia, vel difficultas accessus; Quæ verò esse debeat huiusmodi distantia, vel difficilis accessus, minime definitum noscitur; Docet tamen *Pax Jordan. lucubrat. can. tom. 3. lib. 10. tit. 31. num. 5.* id ab Episcopi arbitrio, & prudentia pendere.

Sacra Congregatio has divisiones, seu dismembrationes iusta concurrente causa, & perpensis omnibus circumstantiis admittit, ut in *Aquen. dismembrationis 13. Julii 1720.*, & *2. Augusti 1721. in Imolen. Dismembrationis 8. Junii 1720.*, & *in Asculana Dismembrationis 15. Decembris 1759.*, & aliquando denegavit, præsertim si necessitati consuli posset per deputationem Vicarij curati, ut in *Cassanen. Dismembrationis 17. Decembris 1740. in Aquilana Dismembrationis 8. Februarii 1744.*, & *in Ravennaten. Dismembrationis 5. Aprilis 1782.*

Urgente dismembrationis necessitate, notat *Fagn. ad dictum capit. Ad audientiam num. 16.*, quod antequam novæ Parochiæ erectio decernatur, de Parochi congrua sit inquirendum; Nonnulla hac de re statuit Concilium Tridentinum *dicta Sess. 21. cap. 4. de Reformatione*; Et aliunde ad occurrendum indulgentiæ Ecclesiarum Parochialium mandat *In eadem Sess. 21. cap. 5. de Reformatione*, quod = *Possint Episcopi etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati juxta formam juris, sine tamen præiudicio obtinentium, facere uniones perpetuas quarumcumque Ecclesiarum parochialium, & baptismalium, & aliorum beneficiorum curatorum, vel non curatorum cum curatis propter earum paupertatem, & in cæteris casibus a jure permissis, etiam si dictæ Ecclesiæ, vel Beneficia essent generaliter, vel specialiter reservata, aut qualitercumque affecta. Quæ uniones etiam non possint revocari vigore cujuscumque provisionis, etiam ex causa reservationis, aut deroga-*

115 8. Maij 1784.
tionis, aut suspensionis, & Sac. Congregatio in Aquen.
Dismembrationis die 15. Maij 1723. Cause resolutionem
distulit, mandavitque, ut prius doceretur de libera dotis
assignatione.

Quid in præsentī casu juris sit, quid circumstantiæ expos-
cant, Eminentissimi PP. propria doctrina cognoscent, &
definient.

An, & quomodo sit locus erectioni Parochiæ in casu &c.

Non proposita?

Die Sabbathi 22. Maij 1784. in Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

EX Causis descriptis in Folio postremæ Congregationis una tantum indecisa remansit; Ea igitur, & aliæ octo in præsentī Folio relatæ, oculis EE. PP. definiendæ proponuntur.

VERULANA ERECTIONIS PAROCHIÆ.
An, & quomodo sit locus erectioni Parochiæ in casu &c.

*Sess. 21. cap. 4.
de Reform.*

Affirmativè juxta votum Episcopi, reportato tamèn consensu Capituli per actum Capitularem, & ampliùs.

VALLISOLETANA. Rocchus de Arebalo, & Catharina Ramos conjuges prole carentes, anno 1677. per contractum inter vivos, pium Missarum legatum instituerunt in Parochiali Ecclesia S. Mariæ Villæ de Rueda. Hoc legatum solemnī stipulatione acceptarunt Beneficiati ejusdem Ecclesiæ, ejusque adimplementum promiserunt. Ex Instrumento hac de re confecto patet, eisdem Conjuges demandasse, ut Beneficiati prædicti, dato Campanæ signo, tenerentur quotidie duabus horis ante meridiem Missam cum Cantu celebrare in Altari Majori, eaque expleta, canere Responsorium supra tumulum Christophori Ramos, atque insuper in die festo S. Rocchi præfatæ Missæ assistere deberent omnes Beneficiati Sacris Vestibus induti absque eo, quod ullum emolumentum, aut stipendium perciperent. Dotem hujus Legati constituerunt in quadraginta millibus Regalibus

*Sess. 25. cap. 4.
de Reform.*

bus di Vellon, quorum viginti quaque millia in pecunia numerata Beneficiatis perfolverunt in actu stipulationis, pro reliquis vero sexdecim millibus assignarunt Censum æqualis summæ, quem ipsi Conjuges emerant a Communitate dictæ Villæ de Rueda.

Hujusmodi dotis assignatio facta fuit sub expressa lege, quod Beneficiatis = *la somma delli detti ventiquattro mila Reali di Vellon per loro conto, e rischio devono dare, ed impiegare a censo per la perpetuità di questa opera pia, e fondazione, e lo stesso venendo il caso, che si redimano li detti sedici mila reali dell' indicato Censo, dovendo il novo impiego, e stabelimento, o sia rinvestimento, che delli medesimi faranno parimente correre a conto loro il rischio fallimento, e diminuzione, che possa esservi rapporto alla sorte, ed alli frutti, giache noi, e li nostri Eredi restino soltanto obbligati alla evizione, sicurezza, e Cauzione delli detti sedici mila reali del detto Censo, fino a tanto che non si redimeranno, e delli loro frutti sicuri, e correnti per li detti Signori Beneficiati, e non essendolo glie li fonderanno sopra di altre ipoteche, acciò a loro rischio l'impieghino, e rinvestino nella succennata conformità, e si esigga, o nò il frutto delli Censi, in cui doveranno impiegarsi li detti quarantamila reali, manchi, o deteriori la detta sorte, o parte di essa, non per questo hà da potere cessare, ne cessi l'adempimento di quest'opera pia, e fondazione conforme si è dichiarato, perche si hà da intendere di restare, come restino obbligati al detto adempimento li succennati Signori Beneficiati presenti, e gl'altri, che succederanno in detta Chiesa perpetuamente senza mancare in cosa alcuna, ed in questa forma, e colle dette qualità, e condizioni facciamo questa fondazione.*

Onus assumpserunt Beneficiatis hoc modo = *Che sebbene per alcuni accidenti casi fortuiti o in altra forma li quaranta mila reali, che per ragione del servizio di questa fondazione abbiamo ricevuti nella d. forma, la loro reudita si minorasse, o per difetto di fallimento delle Persone, a cui si dassero a Censo, ed interesse, o per qualsivoglia cambiamento delli tempi, o per qualunque altra Causa, che possano darsi, o dichiarazione di Giudice competente, non perciò abbiamo a poterci scusare, come pure gl'altri Beneficiati, ed i Successori degli altri nelli detti Benefizij perpetuamente dall' adempire questa fondazione, e pia istituzione dicendo ogni giorno la detta Messa maggiore cantata con il Responsorio cantato dopo di essa nelli giorni non festivi, e nelli festivi, e nelle Domeniche prima della Messa Maggiore, e quella*
del

del giorno di S. Rocco di ogni anno perpetuamente Conventuale, e colli paramenti, coll'assistenza di tutti li Beneficiati colla qualità sopra espressa, senza perciò esigere stipendio, ne limosina alcuna, come che incorporata nel fruttato, che corrisponde alli detti quaranta mila Reali.

Hac non obstante oneris assumptione, moderni Beneficiati dictæ Villæ Ramos Missam canunt quater tantum in hebdomada, nec illam celebrant hora a Fundatoribus præscripta, minusque Responsorium mortuorum canunt, idque permissum auferunt a quodam Vicario Villæ Medinæ, qui reductionis indultum concessit. Verum Andreas de Arebalo fundatorum hæres, inſtitit ut declararetur Beneficiatos teneri ad onerum adimplementum juxta assumptam in Instrumento foundationis obligationem, non obstante reductionis indulto. Obiit Andreas, & instantiam modo prosequitur Catharina Ramos ejus uxor.

Beneficiati licet judicialiter requisiti, & diù expectati, nihil hætenus deduxerunt.

Episcopus, litteris datis die 19. Augusti anni elapsi, facti seriem confirmat, insuperque testatur, legati foundationem ordinaria auctoritate fuisse confirmatam; Addit præferrea, Missarum numerum, aliaque Pia Opera juxta fundatorum voluntatem Beneficiatos adimpleuisse ad annum usque 1736., quo tempore omnia Missarum onera Ecclesiæ S. Mariæ a quodam Villæ Medinæ Vicario fuisse reducta; Refert etiam, quod ex dotis capitali restant modo Regalia triginta tria millia, & quatuor centum in tot Censibus ad rationem regalium trium pro quolibet Centenario; sed notat quod in actu institutionis Legati fructus in ratione quatuor Regalium pro Centenario fuerant constituti; Deinde ait = *Io sono di sentimento, che i Beneficiati inerendo all' obbligo espresso, in cui furono costituiti dai loro antecessori per mezzo dell' Istromento di fondazione, accettazione, ed approvazione devonsi i medesimi astringere al di lui specifico adempimento, tanto perchè il Vicario di Medina fece la riduzione senza la più remota facoltà. Sono state citate le parti interessate a tenere d' l Rescritto, perche convenendo loro di ricorrere all' E.E. VV. lo eseguiscono per Procuratorem nel termine di tre mesi, i quali incominciarono a correre fin dalli 29. del prossimo passato Giugno.*

Quamvis juxta regulam, sit locus reductioni Legatorum, si quando redditus deficient, nihilominus notat Benedictus XIV. in Opere de Synodo Diœcesana lib. 13. cap. 25. num. 25., quod ab hujusmodi regula receditur, quando onera per contractum fuerint acceptata; Et num. 26. ad-

addit, Episcopos, quibus data est facultas reducendi Missas non posse earum numerum in contractu præscriptum, & vicissim acceptatum minuere, licet imminuti fuissent redditus assignati, sed iudicis partes assumere debere, atque investigare, an reddituum imminutio, quæ obvenit, talis sit, ut juxta recepti juris regulas sufficiat ad rescindendum contractum, vel saltem illum ad iustitiæ, & æquitatis mensuram redigendum.

Sacra Congregatio Missarum reductionem denegavit, si onera per contractum acceptata fuerunt, ut in *Bononiensi* 1. Martij 1687. in *Affisien.* 23. Aprilis 1701., & in *Neapolitana* 27. Januarij 1703. Irritas quoque declaravit hujusmodi reductiones factas ab Episcopis vigore indulti reductionis a Sede Apostolica concessi, quæ quidem indulta extendi minime censuit ad onera per contractum suscepta, ut in *Montis Politani* 3. Septembris 1716. in *Faventina Oneris Missarum* 27. Februarij 1734., & in *Nolana Reductionis Missarum* 14. Martij 1739. Quid autem in casu statuendum sit, decernent. Eñi PP. a quibus quaeritur.

An sustineatur reductio in casu &c.

Negative.

*Sess. 22. cap. 6.,
& sess. 25. cap.
4. de Reform.*

DERTHONEN. In postremo suæ voluntatis elogio anni 1634. Sacerdos Julius Avondano, Capellaniam sub invocatione Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis erigi iussit in quadam rurali Ecclesia extra Mœnia Civitatis Novi, pro cuius dote nonnulla bona stabilia assignavit. Capellanum gravavit onere celebrandi Missas sex in hebdomada, nec non explendi singulis annis quatuor Anniversaria cum quinque Missis lætis, & altera cum cantu, ac demum peragendi diem festum Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis cum secundis Vesperis, & Missa cantata, & alias Missas octo sine cantu. Domum præterea positam in Regione del Zerbo idem Testator assignavit pro altero Capellano, qui teneretur celebrare unam Missam in unaquaque hebdomada, & diebus festis Pueros rudimenta fidei edocere.

Codicillum postea anno 1639. exaravit; in eoque assignavit Capellaniæ Sanctissimæ Conceptionis supradictam Domum in regione del Zerbo, & Capellano onus adiecit per sex menses docendi pueros Doctrinam Christianam in dicta rurali Ecclesia, & per alios sex menses celebrandi Sacrum bis in hebdomada. Tandem alias duas erexit Capellanas, quibus Dotem constituit in duabus Domibus, unam nempe pro qualibet Capellania, & unicuique Capellano onus imposuit celebrandi duas Missas singulis hebdomadis.

Defuncto Testatore unica tantum instituta fuit Capellania, eique assignata fuerunt omnia bona, quæ pro erectione trium Capellaniarum Testator designaverat; Capellani verò non alia onera adimpleverunt, quam celebrationis unius Missæ quotidianæ, Missæ Cantatæ, cum aliis sex lectis in die festo Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis, nec non rudimenta fidei pueros edocendi. Possidet modo dictam Capellaniam Sacerdos Joseph Norcia, qui, habita noticia de voluntate Testatoris, pandita in Testamento, & Codicillo, agnovit illam non adimpleri. Advertit tamen, adimpleri nequaquam posse ob redituum tenuitatem; quare postulat, ut ex demandatis a Testatore tribus Capellaniis, una tantum erigatur cum onere Capellano Missæ quotidianæ, ac celebrandi festum Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis ad formam Testamenti, & pueros docendi præcepta fidei.

Episcopus ait, redditus bonorum, quæ primo Capellano assignata fuerunt, modo non excedere libras 414., & solidos decem monetæ Januensis, alios verò redditus pro aliis duabus Capellaniis destinatos non excedere libras 134.; Notat tamen adesse Oblatorem, qui pro locatione omnium bonorum rependere promittit annua scuta centum monetæ Romanæ; Addit, Ecclesiam, & Domos assignatas duabus Capellaniis, de quibus in Codicillo, restoratione indigere, & pro ea perficienda juxta Peritorum Judicium requiri saltem sumptus librarum 414.; Testatur, prædecessores Capellanos non alia onera adimplevisse, quam ea, quæ modernus Capellanus satisfecisse affirmat; Refert etiam, Patronos alioque interesse habentes, ne dum Oratoris petitioni assentiri, sed etiam instare, ut pro Missis in posterum a Capellano celebrandis constituatur elemosina ad rationem taxæ perpetuæ.

Hiscæ prænotatis, concludit = *Secundum hæc videant EE. VV. num contra constanter, diuque servatam huc usque observantiam & unitatem, expediat modo duas alias Capellantias ad tenuissimæ, ideoque facilius negligendi Beneficij statum re-*

digere, earumque dominunculas, deteriores reddi, an quam primum, exactèque refici, & quotære. Ecclesiam potissimè titularem, ac tentari alienatorum jurium revindicationem, ac reintegrationem, & quo medio. Videant, Patres nunc Orator adigi debeat ad cuncti oblatori locanda, & quomodo, nec non ad refundenda, ultra sibi debitum, percepta ad dictas Capellanas spectantia, post ei saltem superventam de iisdem notitiam, seu malam fidem, & a quanto, ac quali veriori tempore, & quatenus sit solvendus de proprio nunc aut deinceps. Num demum, lubenter concurrentibus Patronis ad postulatam reductionem, nitidum juxta redditum, etiam cum perpetua pro tempore Missarum Eleemosyna, hæc eadem sit, refectis saltem hinc ædibus præfigenda, & in hac utpote universa Diœcesi dudum recepta, firmata, magisve in dies experta, tutius velut medium ad piarum assequendum dispositionum implementum.

Videndum quomodo providendum quoad futurum, attentis circumstantiis superius expensis, & qua ratione consulendum sit, quoad præteritum. Id ab EE. VV. quæritur in dubio.

An, & quomodo sit providendum tam quoad præteritum, quam quoad futurum in Casu &c.

Quoad præteritum ad D. Secretarium cum SSmo; quo verò ad futurum, firma remanente una Capellania, locentur omnia bona Oblatori annui redditus scut. centum, nisi per affixionem Edictorum melior sperari possit oblatio, & Episcopus curet restaurationem bonorum ejusdem Capellanix, atque interim Capellanus teneatur subire onera, de quibus in precibus; postquam verò bona fuerint restaurata, teneatur Capellanus ad omnia onera juxta voluntatem Testatoris.

*Sess. 24. cap. 8.
de Reform.*

BENEVENTANA. Cum in Ecclesia Metropolitana Beneventi instituta non esset. Præbenda Pœnitentiarii, eam anno 1692. erigi curavit San. mem. Benedictus XIII., dum illam Ecclesiam regeret. Erectionis decretum his verbis edidit = *Sacrum Pœnitentiariæ Officium pro uno Canonico Presbytero Pœnitentiario nuncupando, qui juxta Sac. Concilij dispositionem qualificatus esse debeat cum omnibus oneribus, privilegiis, insignibus honorificis, & oneribus consuetis erigimus, & instituimus, dictæque Pœnitentiariæ officio, præsentis decreto erecto, Canonicatum unum ex dictis in dicta nostra Ecclesia existentibus, siante ulla vacatione ipsorum, unimus, adnectimus. & incorporamus.* Hanc erectionem die 12. Augusti ejusdem anni alio decreto

confirmavit, declaravitque Pœnitentiariæ officium cre-
 iſſe = *Pro uno Canonico Pœnitentiariorum nuncupando, qui
 juxta Sac. Concilij ſanctiorem Magiſter ſit, vel Doctör
 aut licentiatus in Theologia, vel jure Canonico, & an-
 norum quadraginta, ſeu alias, qui pro noſtra Archidia-
 ceſis qualitate idoneus reperietur; diſtinctive Pœnitentiariæ
 Officio, ut ſupra per nos erecto, ſimplex Beneficium ſub
 titulo S. Spiritus ſitum in Oppido Paculi noſtræ Diœceſis
 vacans per obitum bo. me. Caroli de Simeonibus Archidia-
 cono tunc noſtri ultimi, & immediati Reſtoris univiuſus,
 & incorporauimus.* Sequuta itaque erectione Pœnitenti-
 ariæ, illam contulit Sacerdoti Benedicto Mariella, qui
 erat ejuſdem Metropolitanæ Canonicus.

Ad Theſaurarij Dignitatem aſſumptus fuit Sacerdos Mariella,
 & Pœnitentiariæ Officium die 30. Decembris 1695.
 collatum fuit Sacerdoti Vincentio de Vita, qui pariter
 erat Metropolitanæ Eccleſiæ Canonicus. Et ſimiliter in
 aliis ſucceſſiuis vacationibus collatum fuit Officium Pœni-
 tentiarij uni ex Canonicis ad annum uſque 1728., quo
 tempore, cum idem officium iterum vacaret, jamque pro-
 diiſſet laudati Pontificis Conſtitutio *Pæſtoralis Officii*, cu-
 juſ vigore Præbenda Pœnitentiarij ad inſtar Parochialium
 conferri mandauit per Concurſum, neceſſe proinde fuit
 concurſum indicere; Sed unus comparuit Sacerdos Pe-
 trus Niſta pariter Metropolitanæ Canonicus, qui ab
 Examinatoribus approbatus Pœnitentiarij officium obti-
 nuit. Obiit anno 1734. Canonicus Niſta, & de Pœnitenti-
 ariæ abſque concurſu prouiſus fuit Canonicus Domini-
 cus Centrene; In alia vero vacatione, quæ contigit an-
 no 1746. illam obtinuit Canonicus Honuſſius Mariella,
 & licet tunc Concurſus habitus fuerit, non omnia ta-
 men ſeruata fuerunt, quæ in dicta Benedictina Conſtitu-
 tione diſpoſita fuerant.

Anno 1755. Pœnitentiarij Officium denuo vacauit; Archie-
 piſcopus Pacca cenſuit, collationem fieri non poſſe abſque
 concurſu, proindeque in dicto concurſu prætulit Sacer-
 dotem Felicem Sbordone, qui erat Metropolitanæ Man-
 ſionarius. Equo animo ferre Capitulum non potuit
 Manſionarij prælectionem, contenditque, quod in
 prouiſionem Pœnitentiarij, vel concurſus habendus non
 eſſet, vel ſaltem Canonici tantum Metropolitanæ ad-
 mitti ad Concurſum deberent. Acta Concurſus ad Data-
 riam Apoſtolicam tranſmiſſa fuerunt, & Præbenda, ac
 Canonicatus collatus extitit Sacerdoti Sbordone. Card.
 Miſſo tunc Pro-Datarius reſeruaui jus Capitulo dedu-

cendi rationes suas, si quas haberet, in Sac. Congregatione Concilij intra terminum unius anni, quo termino elapso, aut in casu, quo Capitulum succumberet, declaravit, quod ex nunc pro tunc Canonicatus, & Præbenda præfati, in Canonicatum, & Pænitentiariam nuncupatam Præbendam primo dictæ Ecclesiæ perpetuo erecti censeantur.

Acquieverunt ab eo tempore Canonici ad annum usque 1780, quo per obitum Canonici Sbordone Præbenda vacavit. Tunc autem facultatem petierunt Canonici jura sua deducendi, non obstante lapsu temporis. Voti compotes effecti fuerunt in Congregatione diei 24. *Novembris* 1781., servatis tamen conditionibus adjectis in decreto provisionis anni 1756. ; Indultumque præterea fuit Eminentissimo Archiepiscopo, ut pro illa tantum vice inter solos Canonicos Concursum indiceret. Nunc itaque Canonici infra scripta dubia proponunt, de quibus E. E. VV. judicium exposcunt.

Ad I. inquit, Concilium Tridentinum Pænitentarii Præbendam in omnibus Ecclesiis Cathedralibus erigi mandasse, nulla adjecta lege concursus, idque servatum etiam a San. Mem. Benedicto XIII., qui Pænitentarii officium in Metropolitana Beneventi instituit; quare concludunt, inspecta tum juris dispositione, tum Institutoris mente, concursum indici non debere; Fortius quia in institutione nulla certa Præbenda assignata dignoscitur; & Pænitentarii Officium præ solis Canonicis institutum deprehenditur. Perperam opponi, quod provisio ad solos Canonicos coerceri non debeat. Nam observant, Patres Concilii Tridentini duo demandasse, nempe, quod in Ecclesiis Cathedralibus Præbenda Pænitentarii institueretur, quodque ad illam dumtaxat admitterentur Doctores, vel licentiatii in Sacra Theologia; Utrumque etiam servatum fuisse a San. mem. Benedicto XIII., qui, & Pænitentarii Officium instituit, & licet illius collationem ad solos Canonicos coercere voluerit, nihilominus hos inter non defuturos prænovit, qui requisitis pollerent ad id munus exercendum, & cui rite officium conferri posset.

Hanc autem fuisse Institutoris mentem, patere ajunt, tam ex institutionis decreto, quam etiam ex methodo ab ipso servata. Nam in institutionis decreto declaravit, quod Pænitentarii officium instituebat pro uno Canonico Presbytero; Quo vero ad modum observant, erectionem Præbendæ Pænitentarii secutam non fuisse per suppressio-

nem

nem unius ex Præbendis Canonicalibus , sed per assignationem reddituum simplicis Beneficii , quod Pænitentario perpetuo addixit , neque id certe peregisset , si perspecta eidem non fuisset Canonorum Doctrina ; Ad hæc accedere quoque observantiam per id tempus , quo Benedictus XIII. Ecclesiæ Beneventanæ præfuit .

Nec obesse illius Constitutionem *Pastoralis Officii* , qua collationem Præbendæ Pænitentarii per Concursum fieri mandavit ; Advertunt enim , per hanc Constitutionem invertere nequaquam voluisse leges in actu erectionis constitutas , minusque lædere jura Capituli Ecclesiæ Metropolitanæ ; Addunt insuper , eundem Pontificem , qui legem Concursum edidit pluries post editam Constitutionem Pænitentariæ Officium absque Concursum uni ex Canonicis Metropolitanæ Ecclesiæ contulisse , idque etiam ab aliis Archiepiscopis fuisse servatum ; Stante igitur plurimum annorum observantia , Legislatoris quoque auctoritate confirmata , contendunt , novam modo concursus legem imponi non debere .

Hæc de primo dubio ; quod attinet ad II. inquirunt ex dictis satis deprehendi , nullimode indicendum esse Concursum in collatione officii Pænitentarii : Quatenus vero indicendus foret , ad illum solos Canonicos admitti posse .

Pro parte Cleri Civitatis , & Diæcesis nihil deductum est ; Eminentissimus Archiepiscopus in ea est Sententiâ , quod = *Ex jugi , & continua observantia comprobata tot ex actibus , & collationibus factis ab ipso Pontifice , qui Pænitentariam erexerat , & constitutionem = Pastoralis Officii = ediderat , Capituli hujus Metropolitanæ sus rite fundatum , eo vel maxime cum in eodem Capitulo plures existerint , & inpresentiarum adsint Canonici , qui moribus , doctrina , ætate , aliisque virtutibus cæteros Sacerdotes hujus Civitatis , & Diæcesis longe antecellant , & cum majori Animarum utilitate Pænitentarij munus præ cæteris exercere possint , & valeant = .*

De Pænitentarij Officio , ejusque munere nonnulla proficiant in Ecclesia antiquissima monumenta. *Socrates lib. 5. cap. 19.* refert , sua ætate jam statutum esse , *ut singulis Ecclesiis Presbyter quidam Pænitentiae præesset quo , qui post Baptismum lapsi fuissent coram Presbytero ad eam rem designato peccata sua confiterentur .* Advertit *Tomass. de nova , & vet. Ecclesiæ disciplina part 1. lib. 2. cap. 7. num. 13. ad 16. ,* quod prioribus Ecclesiæ sæculis ad solos Episcopos spectabat publicam pænitentiam indicere , vel relaxare , & idcirco eas tantum fuisse Pænitentarij

partes, ut eorum, qui post Baptisma lapsi essent secretas audiret confessiones, secretasque indiceret pœnitentias; Si verò aliquis talia patrasset, quæ non nisi publica pœnitentia abstergi possent, is teneretur Episcopi Tribunal adire, & pro modo culpæ publicam subire pœnitentiam; Morem hunc etiam in occidentali Ecclesia servatum esse putat idem Auctor loco citato, & addit, Presbyterum Pœnitentiarium, absente Episcopo, vel ægrotante, potuisse publicam pœnitentiam decernere, vel remittere.

Sæculo Ecclesiæ XI. In Romana Ecclesia Pœnitentiarium majori cum facultate jamdiu extitisseprehenditur, & refert *Berthodus Presbyter Constantiensis in suo Chronico, seu in continuatione Chronici Hermanni anno 1084.*, se a Romano Pontifice ordinatum fuisse Presbyterum, & Pœnitentiarium Romanæ Ecclesiæ eodem tempore constitutum cum facultate suscipiendi Pœnitentes ex Apostolica autoritate. Idemque in omnibus Ecclesiis Cathedralibus, & Conventualibus fieri præcepit *Innocentius III. in Concilio Lateranensi IV. anni 1215.* . In *Cap. Inter cætera, de Officio Judicis Ord.* statuitur, *tam in Cathedralibus, quam in aliis Conventualibus Ecclesiis, viros idoneos ordinari, quos Episcopi possint coadjutores, & cooperatores habere, non solum in prædicationis officio, verum etiam in audiendis confessionibus, & pœnitentiis injungendis, ac cæteris, quæ ad salutem pertinent animarum; Si quis autem hoc adimplere neglexerit districtè subiaceat ultioni.* Hac Pontificis dispositione excitati quamplurimi Episcopi curarunt in eorum Ecclesiis Pœnitentiarium Præbendam constituere, nec defuerunt qui inter Capituli Dignitates Pœnitentiarium annumeraverint, quemadmodum refert idem *Tomass. in citato Opere part. 2. lib. 2. cap. 10. num. 5.*, & sequentibus.

Hujusmodi disciplinam instauravit Concilium Tridentinum, nam *Sess. 24. Cap. 8. de Reform.* mandat = *Quod in omnibus Cathedralibus Ecclesiis, ubi id commode fieri poterit, Pœnitentiarium aliquis cum unione Præbendæ, proxime vacaturæ ab Episcopo instituat, qui Magister sit, vel Doctor, aut Licentiatus in Theologia, vel jure Canonico, & annorum quadraginta, seu alias, qui aptior pro loci qualitate reperiat, qui dum Confessiones in Ecclesia audiet, interim præsens in Choro censeatur.*

Ut autem demandata a Sac. Concilio Pœnitentiarium institutio omnino exequeretur, & uberior in Christi Ecclesia utilitas emanaret, San. Mem. Benedictus XIII. in enun-

ciata Constitutione , quæ incipit : *Pastoralis Officii* edita die 18. Maij 1725. plurima statuit atque decrevit ; Mandavit enim , ut in Ecclesiis Cathedralibus , & Collegiatis , in quibus Theologalis Præbenda instituta nondum foret , omnino erigeretur , & quæ institutæ jam fuerant , vel in posterum erigendæ erunt , conferri semper debeant *Doctori in Sacra Theologia , vel qui infra annum Doctorem Lauream in eadem facultate suscipiat , & cæteroin magis idoneo in formali concursu ab Examinatoribus renuntiato , eo plane modo , quo Parochiales Ecclesiæ conferuntur . Hunc porro in finem quotiescumque hujusmodi Præbenda Theologalis conferenda erit per Edictum publicum vocentur quicumque concurrere , & examini sese subicere voluerint eorum Episcopo , & quatuor Examinatoribus , etiam si Synodales non sint , ab eodem Episcopo actu eligendis , ac deputandis in Theologali tamen facultate licentiatis , & valde peritis , sive Sæcularibus , sive Regularibus , & illi , qui in concursu hujusmodi probatus , magisque idoneus renuntiatu fuerit , Præbenda conferatur . Quoties autem Præbendæ collatio ad Sanctam Sedem spectabit , Episcopus ad Romanum Pontificem pro tempore existentem Acta Concursus transmittere teneatur , ut ipse vacantem Præbendam illi assignare , atque conferre possit , quem cæteris digniorem , atque magis idoneum in Domino judicaverit .*

Constabilita methodo omnino servanda in provisione Præbendæ Theologalis , decrevit laudatus Pontifex , quod illa quoque observaretur in casu vacationis Præbendæ Pænitentiarii . Sic enim disposuit = *Quæcumque hætenus de Præbenda Theologali , & Sacræ Scripturæ Lectione fancivimus , extendimus etiam , ac adamussim observari volumus , & mandamus (congrua congruis referendo) quoad institutionem Canonici Pænitentiarii in illis Cathedralibus , in quibus nondum fuerit institutus , ejusque honestam sustentationem , concursum , deputationem , omniaque alia ad illius officium pertinentia , & præter illa , quæ a nobis superius exposita sunt , ea insuper quæ Tridentina Synodus cap.8. Sess. 24. de Reform. de hujus Ministri qualitate , ætate , & exemptione a Servitio Chori constituit , exacte observari decernimus , præcipimus , & mandamus = .*

Hæc de institutione , & provisione Præbendæ Pænitentiarii in jure statuta sunt . Ponderandum modo est , an collatio Pænitentiariæ Ecclesiæ Beneventanæ absque Concursu fieri possit post editam Benedicti XIII. Constitutionem . Ponderandæ insuper sunt collationes factæ post di-

dictam Constitutionem , & denique videndum, an probe-
tur contraria consuetudo quanti ponderis illa sit .

Quatenus vero concursus omnino sit habendus, *Monacellus in Form. legal. part. 1. tit. 5. form. 10. num. 1.* advertit, quod ad concursum Parochialium vacantium non solum Diacœsani , sed etiam exteri invitandi sunt , nisi adsit aliquod speciale privilegium ad certum , & circumscriptum personarum genus electionem coercens; Præ oculis quoque habenda est species causæ *Ruben. Erektionis Præbendæ Theologalis , & Penitentiariæ* descriptæ in folio Congregationis diei 30. Martii 1737. , quod est in *Thesauro resolutionum Tom. VIII.* Hicce autem prænotatis decernendum erit .

I. *An in electione Canonici Penitentiarii sit convocandus concursus in casu &c.*

Et quatenus affirmativè :

II. *An ad Concursum admitti debeant soli Canonici Ecclesiæ Metropolitanæ Beneventi , seu potius omnis de Clero Sæculari in casu &c.*

Ad I. Affirmativè :

Ad II Affirmativè ad primam partem ; negativè ad Secundum ,

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

LUCANA . Anno 1699. Franciscus de Rubeis hæredem ex asse instituit pium Opus insignis Collegiatiæ Ecclesiæ SS. Paulini , & Donati Civitatis Lucensis ; sed hæredem variis oneribus gravavit ; Jussit enim , ut erigeretur Capellania cum onere Missæ quotidiane , & super extantes hæreditatis redditus pro duabus partibus in Pauperum eleemosinam distribui mandavit , tertiam vero partem deservire voluit = *per aumento di-dote di povere fanciulle di detta Parochia di S. Paolino nate di buon Padre , e buona Madre , e si deva ogn'anno dal Signor Operario , che sarà per i tempi , fare l'imbuffolatura di dette povere fanciulle di detta Parochia , e che siano in detta Parochia di buon Padre , e buona Madre , e che abbiano compita l'età di anni quadiaci , e darle , e pagarle scudi otto per ciascheduna di detti frutti , ed estrarne*
e far-

e farne estrarre quel numero, che corrisponderà il valore di detto terzo di detti frutti ogni anno, e quelle, che saranno estratte, presentata che avranno la fede dello spozalizio, e Matrimonio contratto in faccia di S. Madre Chiesa a detto Signor Operario, se le deva immediatamente pagare scudi otto per ciascheduna, che saranno estratte.

Testia pars hæreditatis fructuum singulis annis non excedit summam scutorum viginti quatuor, idcirco ex designatis a Testatore Puellis tres tantum in unoquoque anno extrahuntur. Accidit aliquando, ut una, vel altera ex dictis Puellis sorte extractis innupta decedat, & sic subsidium dotale, ad opus Ecclesiæ Collegiatæ revertitur. Cum autem in hoc casu nihil a Testatore dispositum fuerit, hinc pii Operis Ministri postulant facultatem erogandi in fabricam Ecclesiæ recensita Dotalia subsidia, quæ per obitum Puellarum ante nuptias ad pium Opus revertuntur. Remissis precibus Sac. Congregationi, quæritur nunc, an petitioni sit annuendum.

Archiepiscopus refert, præter Oratores, quibus executionem voluntatis Francisci de Rubeis commissa est, neminem alium extare interesse habentem; Addit insuper, quod alia pia Loca, in casu decessus Puellarum antequam Matrimonium contrahant, subsidia Dotalia, quæ restituuntur juxta Testatorum dispositionem, aliis puellis conferre tenentur. Loquitur inde de Fabrica Ecclesiæ, & ait = *Quanta autem Operis indigentia sit, EE. PP. significandum habeo, ipsius redditus, adeo tenues esse, ut si aliqua extraordinaria impensa necesse facienda interdum occurrat, huic absque Piorum adjutorio benefactorum, qui semper præsto non adsunt, opus hoc ære proprio impar omnino evadat = Quare concludit = Humillima mea Sententia arbitror equidem, Oratorum votis ab eximia Sac. Congregationis benignitate annui valere, Operi Apostolica Auctoritate addicendo ea, de quibus in precibus, dotalia Subsidia, eum in finem, ut Fabricæ tam insignis, atque haud inelegantis Templi, in quo primi Lucani Antistites, pluriunquæ SS. Martyrum, & confessorum Sacri cineres quiescunt, commodius consuli possit, animadvertendo maxime, nulli, cui jus acquisitum sit, hac via injuriam irrogari, tantumque hic rem esse de pii operis in aliud pium opus commutatione, ad quod Testatorem, dum illum hæredem, non administrum dixit, forte intendisse facile præsumendum.*

Duplici ex causa Dotalia subsidia pauperibus Puellis ex pia Testatorum dispositione distribuendis reverti possunt, vel

vel quia Matrimonium non contrahant, nec Monasticam vitam amplectantur, vel quia post contractum Matrimonium sine filiis decedant: utrumque casum prævidit *Rota in Romana electionis Puellarum 27. Novembris 1624. coram Pirovano*, ubi firmat regulam, quod in secundo casu, cum nominationis effectus jam fuerit secutus, subsidia Dotalia libere ad pia loca revertuntur, & de illis pro libitu disponere possunt. In primo verò casu sicuti satisfactum non videtur causæ præstandarum dotium, ita finis adimpleri debet per novam nominationem, cum prima nominatio pro non facta habetur. In *Aquilana Caroli Rustici Syndicus Sodalitii S. Sixti ejusdem Civitatis præstationem subsidiorum dotalium suspendi petierat per annos viginti quinque ad effectum consulendi restorationi Ecclesiæ Beatæ Mariæ Virginis ab Angelo Annuntiatae*, ubi sodalitium erectum reperiebatur. Petitioni assentiebatur Episcopus, cum obligatione tamen Caroli Rustici perficiendi opus infra annos duodecim, nonnullisque etiam adjectis conditionibus, ut opus perficeretur, propositoque dubio = An, & quomodo Oratoris precibus sit annuendum in Casu &c. die 17. Junii 1780. Sac. Congregatio respondit *Affirmative juxta Votum Episcopi renovata obligatione Caroli Rustici in forma juris valida, & in bonis propriis, facto verbo cum SSmo.*

Quid vero in præsentis casu decernendum sit, viderint Emi PP. quibus proponitur dubium.

An, & quomodo Oratorum precibus sit annuendum in casu &c.

Negative.

Seff. 22. cap. 6. de Reform.

SPOLETANA SUBSIDII DOTALIS. Ex pia dispositione Ægidii Sanzi Sodalitii SSmi Sacramenti, & Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo Oppidi Pifignani onus habent conferendi quolibet decennio subsidium unum dotale scutorum 50. alicui ejusdem Oppidi pauperi puellæ; Hanc suam voluntatem expressit Testator his verbis = *Cum onere, & obligatione solvendi scuta quinquaginta in omni capite decem annorum pro nuptiâ tradenda aliqua paupere Puella dicti Castri Pifignani, & in casu, quod si fuerint plures Puellæ, tunc, & eo casu dicta scuta quinquaginta inferuire, & solvere debeant,*

magis pauperi, & casu quo aliqua dictarum Puellarum, quibus fuerint Soluta dicta scuta quinquaginta, moreretur sine filiis legitimis, & naturalibus, tunc, & eo casu dicta scuta quinquaginta remaneant, & succedant dictæ Societates pro maritanda alia paupere Puella, sive aliis ad electionem dictarum Societatum, & Parochi pro tempore.

Anno 1780. contigit postremi decennii complementum; Eo igitur tempore Sodales dictarum Confraternitatum, quæ modo sunt unitæ, ad Puellæ electionem deveniunt. Undecim in Comitibus aderant Confratres; Quatuor comparuerunt Puellæ dotale subsidium postulantes, nimirum Angela, & Rosa quondam Stephani, Diamantes, & Rita Sorores Dolci, exclusæ fuerunt Angela, & Rita; Diamantes verò habuit Vota favorabilia sex, contraria duo; Placuit Parocho accedere electioni Diamantis; hinc ipsam inter, & Rosam quæstio orta est quænam dotale subsidium consequi deberet. Re ad Curiam Episcopalem delata, Episcopus pro Rosa sententiam tulit; Ab Episcopi Judicio appellavit diamantes ad Sac. Congregationem, a qua postulat, ut definiatur sibi dotale subsidium deberi.

Inquit ipsa, in Puellæ electione Parochi suffragium eundem habere valorem, quem habent singula Sodalium suffragia simul sumpta, idque tum ex juris dispositione, tum etiam ex voluntate Testatoris; Cum autem Parochi nominationem obtinuerit, idcirco censet, in pari gradu constitutam esse cum Rosa, quin immo contendit, majorem suffragiorum numerum obtinuisse semel ac ad sui favorem, & Sodalium, & Parochi coaluerunt suffragia; Accedere etiam, quod sit in majori ætate constituta, & majori etiam prematur paupertate, quam quidem circumstantiam Testator præoculis haberi mandavit in concursu plurium Puellarum. Nec in facto subsistere dicit, quod Parochus, tunc in electione sit vocandus, quando conferenda sunt subsidia dotalia, quæ revertuntur per obitum Puellarum sine filiis, nam eruitur ex testamentaria dispositione, deprehendi Parochum in omnibus electionibus jus habere ferendi suffragium; Idque etiam confirmari observantia.

Rosa quondam Stephani jura sua deducere non curavit. Episcopus refert, Parochum tunc solum votum in electione habere, si denuò conferri debeant subsidia, quæ ad sodalitiâ revertuntur; Advertit etiam, quod licet in omnibus electionibus foret vocandus, & suum votum æquet

omnia Sodalium suffragia simul sumpta, nihilominus nominatio ab ipso collata in Diamantem Dolci superare non potest electionem Rosæ quondam Stephani, in quam sodalium suffragia, nedum ultra medietatem, sed pro majori parte conyenerunt. Cæterum advertit, quod etsi utraque Puella in pari gradu ab Electoribus esset constituta, semper præferenda foret Rosa quondam Stephani, cum ipsa paupertate, honestate, aliisque requisitis a Testatore volitis, prævaleat.

Perpendenda est Ægidij Sanzi dispositio in cujus exemplari ab Episcopo transmissio eductum est factum superius expositum. Qua in re animadvertendum puto, quod testamentaria dispositio exhibita in Summario Libelli distributi pro parte Puellæ Diamantis Dolci, diversa apparet a supradicto exemplari, quod transmissit Episcopus; Videndum quoque quid fusc referat Episcopus tam de jure Parochi, quam de requisitis Puellæ ab ipso præelectæ; Præ oculis quoque habenda sunt monumenta, quæ præferuntur a Diamante Dolci, ut decerni valeat.

An, & cui sit conferenda Dos in casu &c.

Dilata, & fiat nova electio: & quatenus Parochus, & Confraternitates non conveniant, arbitrio Episcopi.

*Sess. 25. cap. 4.
de Reform.*

CVITATIS PLEBIS. Testamentum condidit Margarita de Leopardis, quo reliquit Petro Francisco Cocchi ejus Viro utumfructum quatuor Censuum in totum constantium summam scutorum 102. Hujusmodi Legatum, reliquit Testatrix cum onere celebrare faciendæ duas Missas pro quolibet mense in Ven. Ecclesia Confraternitatis SSi Sacramenti Castri Plagarij, unam in Altari S. Therese, alteram in Altari Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo dictæ Confraternitatis, quoad dictus Petrus Franciscus vixerit, & post obitum dictæ Testatricis etiam teneatur celebrare facere duo Officia quinque Missarum pro quolibet officio, & anno, unum in die obitus, & alterum in Festo S. Therese in predicto Altari. Secuta morte præfati Petri Francisci, supradictos Censur reliquit præfate Ven. Confraternitati SSi Sacramenti cum onere supradicto in perpetuum.

Obijt Petrus Franciscus, & Legatum Margaritæ de Leopardis nunquam ad Sodalitium delatum est, imo Hieronymus, & Aloysius dicti Petri Francisci filij in divisione paternæ hereditatis declararunt = che la sodisfazione del Legato, che hanno da far celebrare le Messe, ed Officio all' Altare di S. Teresa siano tenuti, ed obligati communemente, ed in solidum.

Ex Hieronymo orti sunt duo filii, qui bona omnia dissiparunt, & in longinquas abierunt regiones; Ex Alexio adest nunc Antonia Cocchi; Hæc propter summam, qua premitur ægestatem, Imparem se profus dicit ad adimplendum Legatum. Afferit, nil sibi ex paterna hæreditate superesse. præter prædiolum, quod distrahere intendit, ut Patris debita dimittat. Ex pretio hujusce prædioli solvere promittit sc. 30. Sodalitio Sanctissimi Sacramenti, quod onus assumet celebrandi Anniversarium in die Festo S. Theresiæ; supplicat pro facultate perficiendi cum eodem Sodalitio hoc modo contractum, & in reliquis pro absolutione in omnibus, tam quoad præteritum, quam quoad futurum.

Vicarius Generalis exposita confirmat, ac refert, Oratricem ultra prædium valoris scutorum 90. 30. possidere etiam Domum, quæ a Peritis æstimata fuit in scutis biscentum, & utrumque ab hæreditate paterna provenire; Verum advertit, & domum, & prædium subesse hypothecæ pro dote ejus Matris in scutis centum constituta; Domum insuper gravatam esse duobus censibus: alterum sc. 10. alterum sc. 14. venditis ab Alexandro Cocchi; Super prædio verò filios ejusdem Alexij imposuisse alios duos census scutorum viginti quinque pro quolibet; Addit etiam, Anniversarium explendum die obitus Testatricis nunquam fuisse celebratum; Testatur de Oratricis paupertate; Ait præterea, Confratres Sanctissimi Sacramenti paratos se exhibuisse ad acceptandum Legatum, dummodo ad nihil aliud teneantur præter quam ad Missas tantum quinque infra Mensẽ Octobris Celebrandas. Demum suam sententiam sic pandit = *Censerem supradictos Confratres coerceri ad receptionem Legati, dempta supradicta conditione, vel saltem ad celebrari faciendum tres Missas in festo S. Theresiæ, quas possent supplere Sacerdotes Locales, & duas infra octavam, & suspenso altero legato in die obitus, ad quod obligatus fuisset Hieronymus, ejusque hæredes, in reliquis absolvendam esse Oratricem a Missis non celebratis.*

Testatrix præter duo Anniversaria, injunxit Petro Francisco Cocchi ejus Viro celebrationem duarum Missarum quolibet Mense; de istiusmodi onere nec in precibus, nec in relatione Vicarii Generalis fit mentio; Videndum an onus earundem missarum, quæ juxta Testatricis dispositionem celebrandæ erant quoad dictus Petrus Franciscus vixerit, per istius obitum cessaverit. Reliqua ex

facto animadvertenda erunt ab EE. VV. ut dijadicent.

An, & quomodo tam quoad præteritum, quam quoad futurum fit providendum in casu &c.

Quoad præteritum ad D Secretarium cum SSmo; quoad verò ad futurum, juxta votum Episcopi.

*Seff. 22. cap. 6.
de Reform.*

BOSSANEN. COMMUTATIONIS VOLUNTATIS. Morti proximus Franciscus Cadone de Villa Mura, hæredem in femisse instituit Joannem Baptistam unicum, quem habebat filium: alterum vero femissem in usufructu tantum eidem filio quoad viveret reliquit, eoque defuncto vendi mandavit, & pretium in celebrationem Missarum converti. Nuper decessit Joannes Baptista; Modernus autem Episcopus advertens, nullum in ea Villa, præter solum Parochum, Sacerdotem extare, nec ullam esse spem, ut alius deputari possit, idque cum in gravem animarum perniciem vergere agnoscat; hinc ad consulendum spiritali Populi subsidio postulat, ut ex femisse hæreditatis Francisci Cadoni in Missarum celebrationem erogando, Capellania erigatur, injuncta Capellano lege residentia, & onere coadjuvandi Parochum in cura animarum; Hujusmodi instantia sapienti EE. VV. judicio hodie subijcitur.

Ulrimarum voluntatum commutationes non nisi ex justa, & necessaria causa fieri debere admonet Tridentina Synodus *Seff. 22. cap. 6. de Reform.* Justa causa videtur, si commutatio maximam populi utilitatem præferat, præsertim quando alius non adest modus, quo illius spiritali indigentia occurratur. In *Interamnen. Commutationis voluntatis* Dominicus Magalotti mandaverat, ut bona sua venderentur, & pretium in celebrationem Missarum erogaretur, cumque nullus repertus fuisset oblator, qui bona emere vellet, Capitulum Cathedralis petiit, ut impenderentur in constructionem Altaris majoris, propositoque dubio = *An sit consulendum SSmo pro commutatione voluntatis Dominici Magalotti in casu &c.*; Die 8. Maij 1756. Sag. Congregatio respondit = *Affirmativè.*

Rursus in *Tudertina* Philippus Mattioli idipsum iusserat pro-
 venditione bonorum , & erogatione pretij in celebratio-
 nem Missarum ; Parochus tamen SS^mi Salvatoris , atten-
 ta Parochiæ paupertate, supplicavit pro eorundem bono-
 rum applicatione , & unione , quæsitum hac de re fuit :
An , & quomodo Oratoris precibus sit annuendum . Die
 19. Julij elapsi anni responsum prodiit = *Affirmativè , ce-*
lebratis Missis viginti quatuor quolibet anno ad formam
testamenti , factò verbo cum SS^mo . E^mi PP. qua instrui-
 ti sunt juris peritia dijudicabunt .
An , & quomodo Oratoris precibus sit annuendum in ca-
su &c.

Non proposita cum Sequenti :

MACERATEN. CANONICATUS. Cum in Eccle-
 sia Collegiata S. Blasij Oppidi Montis Milonis anno
 elapso vacasset Canonialis Præbenda , Communitas ad
 quam dictæ Præbendæ patronatus pertinet , in Comitibus
 habitis die 23. *Martij* nominavit Subdiaconum Josephum
 Nozzi ; De hujusmodi nominatione conquestus est nomi-
 ne Cleri , & Populi Sacerdos Franciscus Galli ; quare ,
 vocato in iudicio tum Subdiacono Nozzi ; quam Com-
 munitate , tria Dubia disputare oportuit . I. *An liceat*
Comunitati præsentare Clericum infra annum ad Presby-
teratus ordinem promovendum , etiam in concursu Sacer-
dotis in casu &c. ; II. *An sustineatur presentatio in ca-*
su &c. ; Et quatenus negativè . III. *An possit dicta Com-*
munitas devenire ad novam nominationem in casu &c. , &
 diei 24. præteriti mensis *Aprilis* prodiit resolutio = Ad I.
Affirmativè = Ad II. Affirmativè = Ad III. Provisum in alio
 Ab hac resolutione novam audientiam obtinuit Sacerdos
 Galli , quia in causæ propositione sua jura non deduxit ;
 ea igitur nunc reponitur ; Non graventur E^mi PP.

Sess. 25. cap. 93
de Reform.

resumere Follum dictæ Congregationis; & decernere :

- I. *An, & quomodo sit standum, vel recedendum a decisis quoad primum, & secundum dubium in casu &c.*

Et quatenus recedendum a decisis quoad secundum dubium :

- II. *An possit Communitas devenire ad novam nominationem in casu &c.*

Die Sabbathi 3. Julij 1784. in Pala-
tio Apostolico Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua, præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.

EX Folio postremæ Congregationis decidendæ super-
fuerunt Causæ, de quibus habita iterum ratio de more
est in præsentî Folio, in quo aliæ quoque ad complemen-
tum assueti numeri adnotantur.

BOSSANEN. COMMUTATIONIS VOLUNTA-
TIS.
An, & quomodo Oratoris precibus sit annuendum in casu &c.

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

Scribatur Episcopo juxta mentem: & mens est quod
referat de annuo reddito bonorum legatorum, de
quantitate, & numero Animarum Parochiæ, &
an Missarum applicatio facienda sit pro Anima
Testatoris.

MACERATEN. CANONICATUS.

I. *An, & quomodo sit standum, vel recedendum a decisis
quoad primum, & secundum dubium in casu &c.*

*Sess. 25. cap. 9.
de Reform.*

Et quatenus recedendum a decisis quoad secundum
dubium.

II. *An possit Communitas devenire ad novam nominationem
in casu &c.*

In decisis, & ampliùs.

FULGINATEN. Inter alia, quæ de Statu suæ Ecclesiæ
retulit Episcopus Fulginatensis, hæc quoad Canoni-
cum Theologum Ecclesiæ Cathedralis narravit = *Canoni-
cus Theologus lectioni scripturali subrogat Catecheticam*
ora-

*Sess. 5. cap. 1.
de Reform.*

orationem Doctrinæ Christianæ omnibus diebus Dominicis, aliis Ecclesiasticis functionibus non impeditis, nec vacat, nisi a Dominica quarta Septembris usque ad primam Novembris; Morem huic, plurimis retro annis ab Antecessore meo inductum, innovandum non cœnsui, tum quia Sacræ Scripturæ locis idoneis, & facili methodo explanatis res ipsæ identidem confirmantur, tum ex eo præcipue, quod uberrimus inde fructus colligitur, & experientia docemur avidi plausus, quo ab omnibus excipitur.

Hujusmodi consuetudo a Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini mente prorsus aliena visa est; hinc die 12. Novembris elapsi anni eidem Episcopo sic responsum fuit = *Canonicum Theologum pro Sacrarum Scripturarum interpretatione Catechesim habere ad Populum minus probant Eñi PP., quippe munus id Parochi est, & esse debet, cum Theologus non tam ad Populi, quam ad Clerici institutionem destinatus sit. Quare illud unum Theologo permitti solet, ut pro Sacrarum Litterarum interpretatione morales disputationes habeat, & controversias hujusmodi in conventu Cleri dissolvat.*

Mentem Sacræ Congregationis Episcopus Capitulo patefecit; Canonici in Comitibus diei 5. Januarii currentis anni unanimi consensu statuerunt, preces EE. VV. dandas esse pro obtinenda facultate, ut Canonicus Theologus, loco explicationis Sacræ Scripturæ, Catechismum ad Populum habere posset, & insimul in Ædibus Capitularibus Theologiæ moralis disputationes tractaret pro iis Clericis, qui vel ratione Officii, vel alio impedimento detenti, Scholis Seminarli interesse minime possent. De hac igitur instantia agendum hodie est; Ut autem de Ecclesiæ Cathedralis statu notitia habeatur, exponunt Canonici, ipsam Parochialem esse, & præ aliis Paræciis populo frequentatam, eamque Civitatis partem continere, quam magis rudes incolunt; Curam habitualem penes Capitulum residere, actualem verò a pluribus juxta munus, quod habent, exerceri; nam Prior, qui est prima dignitas, Matrimonia benedicit, & Paschalem Communionem administrat; Omnes Canonici jus habent pueros regenerationis lavacro abluendi; reliqua verò Parochialia munia exerceri a tribus Vicariis Curatis, qui singulo quoque anno a Capitulo eliguntur, & Episcopum adeunt pro obtinenda approbatione. Addunt, nullam olim fuisse Catechismi explicationem, sed illam primum fieri demandasse Episcopum Baptistelli; Onus hujusmodi plium quemdam Sacerdotem assumpsisse nulla mercede

constituta; Verum tractu temporis Catechismi explicacionem intermissam fuisse, donec Episcopus Marius Maffei Canonico Theologo injunxit, ut loco explicacionis Sacræ Scripturæ Catechismum ad Populum haberet, & ita semper fuisse observatum non sine magna populi utilitate. Supplicavit proinde Canonici, ut nihil innovetur; Si quid vero minus ritè factum deprehendatur, nec methodum huc usque servatam confirmare placeat, enixè rogant, ut loco explicacionis Sacræ Scripturæ adigatur Canonicus Theologus tum ad tradendum Catechismum, tum etiam ad explicandas Clericis morales quæstiones, cum Clerici hoc auxilio indigeant.

Episcopus hac in re inquit = *Extat siquidem hic Animarum Cura habitualis, penes Capitulum ipsum, actualis vero penes Vice-Parochos amovibiles, qui certè reliquis Parochæ muneribus diligenter incumbunt; publice autem catechizandi munus, præsertim in Cathedrali, ubi Populi concursus, eisdem imponere, idem esset, ac eos dimittere. Posset quidem alicui ex Canonicis hujusmodi demandari officium; sed quem obligabimus ad hoc in se utique gravè onus, Præbendæ suæ exiguæ (prout sunt omnes) de jure non impositum? Addendum, quod esto, quis etiam inveniri interinus possit, qui supplere non detrectet, prævideo tamen Christianam Doctrinam non parvum subitum esse detrimentum, tum quia supplementum hoc ex abundantia tantum, non ex obligatione præstitum; de facili negligeretur, quod non timeo, in præsentem Theologo valde Catechesibus addicto, tum quia nonnulli alii Canonici, qui nunc, præter Vice-Parochos, confluant ad Christianam Doctrinam imbuendos pueros, pertesi occasione Theologalis lectionis, cui post Vesperas deberent assistere, intervenire cessabunt antecedenti functioni Doctrinæ Christianæ, quæ simul cum Vesperis, & ulterius cum Theologali conjuncta nimis onerosa redderetur.*

Suam vero Sententiam sic pandit = *Propter hæc nihil innovandum esse putarem; Et ne institutionis Præbendæ Theologalis defrauderetur intentio, quæ ad Clerum instruendum directâ fuit, præsentem Theologum (qui alias, & annis pluribus in Seminario Scholastico = Morales lectiones habuit ad Clericos) easdem pro Theologali præbere sine rem, præcipue Neopresbyteris, qui eum ut Magistrum jam exoptant quibuscumque occasio dabitur profequendæ Studia, & ita fiet, ut quatenus opus sit, eodem Theologo uti quandoque possem in ipso Seminario, ubi exiguitate reddituum, non nisi miserò assignato stipendio, de facili deerit Magister idoneus ad Theologiam.*

Alexander III., ne Clerici propter paupertatem rerum Ecclesiasticarum studium prætermitterent, provide statuit, ut in qualibet Cathedrali aliquod Beneficium Præceptorum addiceretur, qui pauperiores Clericos gratis docere deberet. Hanc legem statuit in Concilio Lateranensi III. ab eo celebrato anno 1179., ubi *can. 18. collectionis Labbei Tom. 10. pag. 1518 Editionis Parisiensis hæc habentur = Quoniam Ecclesia Dei, & in iis, quæ spectant ad subsidium corporis, & in iis quæ ad profectum veniunt animarum, indigentibus sicut pia Mater providere tenetur, ne pauperibus, qui parentum opibus juvari non possunt, legendi, & proficiendi opportunitas subtrahetur per unamquamque Ecclesiam Cathedrali, Magistro, qui Clericos ejusdem Ecclesiæ, & Scholares pauperes gratis doceat, competens aliquod Beneficium assignetur, quo docentis necessitas sublevetur, & discipulis via pateat ad doctrinam,*

Cum tamen hujusce legis observantia negligeretur, Innocentius III. in Concilio Lateranensi IV. anni 1215. illam innovavit, & expresse jussit, ut in omnibus Cathedralibus, & in aliis Ecclesiis, quæ sufficientes haberent redditus, ad erudiendos Clericos Magister Grammaticæ constitueretur; In Metropolitanis verbò eligeretur Theologus, qui Sacram Scripturam, & ea omnia, quæ ad animarum salutem pertinent, edoceret; Patent hæc omnia *ex Cap. Quia nonnullis 3. de Magistris, ibi = Ut in qualibet Cathedrali Ecclesia, sed etiam in aliis; quarum sufficere possunt facultates, constituatur Magister idoneus a Prælato cum Capitulo, seu majori, & saniori parte Capituli eligendus, qui Clericos Ecclesiarum ipsarum gratis in Grammaticæ facultate, ac aliis instruat juxta posse. Sane Metropolis Ecclesia Theologum nihilominus habeat, qui Sacerdotes, & alios in Sacra Pagina doceat; & in his præsertim informet, quæ ad Curiam animarum spectare noscuntur. Assignetur autem cuilibet Magistrorum a Capitulo unius Præbendæ proventus, & pro Theologo a Metropolitano tantundem. Non quod propter hoc efficiatur Canonicus, sed tandiù redditus ipsos percipiat, quamdiù persisterit in docendo.*

Quod a Concilio Lateranensi IV. de Lectore Sacræ Theologiæ statutum fuerat pro solis Ecclesiis Metropolitanis, Concilium Lateranense V. celebratum tempore Pontificatus Leonis X. anno 1516. Sess. 11. ad omnes Ecclesias Cathedrales extendit, jussitque præterea quod = *Ordinarius collator in unaquaque Cathedrali, ac etiam in Metropolitana Ecclesia Canonicatum, & Præbendam Theolo-*

galem inibi consistentem conferre teneatur uni Magistro, seu Licentiato, aut Baccalaureo formato in Theologia, qui per decennium in Univerſitate Studii Generalis privilegiata ſtuderit, ac onus reſidentie, leſturæ, & prædicationis actu ſubire voluerit, quique bis aut ſemel, ad minus per ſingulas Hebdomadas, impedimento ceſſante legitimo, legere debeat, & quoties ipſum in hujusmodi Leſtura deficere contigerit, ad arbitrium Capituli per Subtractionem diſtributionum totius hebdomadæ puniri poſſit, & ſi reſidentiam deſeruerit, de illis alteri provideri debeat, & ut liberius ſtudio vacare poſſit, etiam ſi abſens fuerit a Divinis, habeatur pro præſente, ita ut nil perdat. Ex eadem colleſtione Labbei (Tom. 14. pag. 296.)

Laudabilem hanc diſciplinam plurimum commendavit, probavitque Concilium Tridentinum; Siquidem *Seſſ. 5. cap. 1. de Reform.* = *Ne cæleſtis ille Sacrorum Librorum Theſaurus, quem Spiritus Sanctus ſumma liberalitate Hominiſus tradidit, neglectus jaceat,* decrevit, ut in Eccleſiis, in quibus Præbenda Theologalis inſtituta jam erat, locorum Ordinarii eos, qui illam obtinerent = *Ad ipſius Sacræ Scripturæ expoſitionem, & interpretationem per ſe ipſos, ſi idonei fuerint, alioquin per ſubſtitutum compelleret.* In aliis verò Eccleſiis ſive Metropolitanis, ſive Cathedralibus, ac etiam in Collegiatis alicujus inſignis Oppidi, in quibus inſtitutio dictæ Præbendæ nondum eſſet ſecuta, illam omnino inſtitui mandavit per unionem Præbendæ primo vacaturæ: & quatenus illius redditus minime ſufficerent, per aſſignationem fructuum alicujus ſimplicis Beneficii, vel alias, prout commodius fieri poterit = *ut ipſa Sacræ Scripturæ leſtio habeatur, ita tamen, ut quæcumque aliæ leſtiones vel conſuetudine, vel quavis alia ratione inſtitutæ propter id minime prætermittantur.* Aſt in Eccleſiis, quarum annui proventus tennes fuerint, & ubi Cleri, & Populi tam exigua eſſet multitudo, ut *Theologie leſtio in eis commode haberi non poſſit,* ſaltem deputari præcepit Magiſtrum, qui Clericos, alioſque Scholares pauperes Grammaticam gratis doceret = *ut deinceps ad ipſa Sacræ Scripturæ ſtudia annuente Deo tranſire poſſint* = Hanc autem Sacræ Scripturæ leſtionem fieri præcepit in Regularium Monafteriis, in quibus ſtudia commode vigere poſſent; Ac demum voluit, ut = *Docentes ipſam Sacram Scripturam dum publice in Scholis docuerint, & Scholares, qui in ipſis ſcholis ſtudent, privilegiis omnibus de perceptione fructuum Præbendarum, & Beneficiorum ſuorum in abſentia a jure communi conceſſis plene gaudant, & fruantur.*

Polii Concilij Tridentini decretum Episcopi summa diligentia curarunt, ut in eorum Ecclesiis Cathedralibus, & Conventualibus Theologi Præbenda institueretur. Plurimæ etiam Diæcesanæ Synodi statuta ediderunt circa tempus, horam, & materiam Sacræ Scripturæ, quam Theologus publicè exponere debet. *Synodus Turonensis anni 1583. Cap. 13.*; & *Bitturicensis anni 1584. tit. 34. can. 7.* decreverunt, quod obtinentes Theologalem Præbendam tenerentur bis, aut ad minus semel in hebdomada prælegere, & diebus Dominicis, & Festis solemnibus concionem publicam habere. *Synodus Aquensis tit. de Canonicis* voluit, ut Theologus saltem bis in hebdomada doceret. S. Carolus Borromæus in Synodo Mediolanensi XI. verbo *Monita de executione decretorum, quæ ad Sacramentalia, & Sacramenta pertinent* = quoad Canonicos Theologos ita statuit = *Theologi præcipuum, præter cætera, munus hoc etiam erit, ut omni die Festo Sacras Litteras in Ecclesia publicè interpretetur*; In feriis autem hebdomadæ, ubi Cleri numerus est, Sacram item Scripturam, conscientie casuum tractationem, aut catechismi, alteriusve Ecclesiasticæ doctrinæ, aut disciplinæ lectionem, quam Nos præscriperimus exponat; Si vero in feriis omnibus id præstari non poterit, ter saltem in singulis hebdomadas prout expedire censuerimus. Clericos porro inferiorum ordinum, aut catechismi Romani doctrina, aut alia lectione etiam separatim a reliquo Clero sæpius in hebdomada erudiat, atque instruat ex præscripto regularum nostrarum = *Acta Ecclesiæ Mediolanensis Patavij impressa anna 1754. part. 2. pag. 354. col. 2.*

Ut ea, quæ de Theologali Præbenda a Concilio Tridentino demandata fuerant, omnino exequerentur, plura præfinivit San. mem. Benedictus XIII. in Concilio Romano anni 1725. *Tit. 1. cap. 6.*, & *7.* & *cap. 8.* methodum præscribens, quo Sac. Scripturæ lectio explenda foret, hæc ait = *Lectores autem, quicumque sint, Divinas in Ecclesia Scripturas interpretantes, hortatos volumus, ut cum non omnes Auditores sint eodem ingenio præditi, clara, & pro singulorum captu dicendi ratione utantur: potissimumque mouemus, ut maximum circa hoc ministerium, ea ipsis præcipua sit methodus, quatenus, literalit in unaquaque lectione, Textus enarratione præmissa, duas nimirum ex eisdem Sacræ Scripturæ locis proponant semper, solvantque quæstiones, historicalem unam, moralem alteram, vel de nostræ fidei Articulis, & Sacramentis, vel de Catholicæ Ecclesiæ ritibus, eorumque Misteriis, vel aliis ad sanam doctrinam, & Christianam institutio-*

nem spectantibus, quæ humanæ nedum eruditioni, sed spirituali etiam valeant prodesse interessentium saluti.

Præbendam pro Canonico Theologo in Cathedrali Ecclesia Fulginatensi instituit anno 1718. Episcopus Baptistellius, & quæ Theologi partes esse deberent, expressit in Diœcesana Synodo habita anno 1722. Cap. 6., in quo, confirmata hujus Præbendæ institutione, decrevit = *Quod Canonicus Theologus pro tempore singulis diebus Dominicis è Cathedrali Suggestu Clero, & Populo eam materiam, seu Sacræ Scripturæ partem, eaque hora, quam Episcopus pro tempore præscripserit, legere, & explicare teneatur.* Dum in Concilio Tridentino actum est de lectione Sacræ Scripturæ, Teste Cardinali Pallavicino in *historia Concilii lib. 7. num. 33. ad 90. Editionis Romanæ anni 1666.* controversia orta est inter quemdam Abbatem Cassinensem, & Dominicum Sotum, & in Monachorum Cœnobiis lectio Sacræ Scripturæ, vel potius Theologiæ Scholasticæ institui deberet; Patres in diversas abierunt Sententias; verum Cardinalis del Monte Concilij Legatus rem componere curavit, decretumque editum fuit, quo licet primario respectus habeatur ad lectionem Sacræ Scripturæ, nihilominus haud exclusa remansit lectio Sacræ Theologiæ; quare *Gallebart. ad dict. Cap. 1. Sess. 5. num. 16. Fagnan. in Cap. quia nonnullis, de Magistr. num. 29. & sequen. Garzias de Benefic. part. 5. Cap. 4. num. 156. Pirringh. in Jus Canonicum tom. 4. Lib. 5. §. 1. num. 7. verf. Notandum Sexto, & Pignattel. consul. 62. num. 27. tom. 3.* sustinent, quod Canonicus Theologus muneri suo satisfacit, si explicet Sacram Scripturam, vel legat Theologiam Scholasticam, ea etiam ducti ratione, quia Concilium se refert ad decretalem Innocentij III. = *Quia nonnullis, de Magistris* = in qua disponitur, quod obtinens Præbendam Theologalem = *Sacerdotes, & alios in Sacra pagina doceat, & in his præsertim informet quæ ad Curam animarum spectare noscitur* =, ex quo inferunt, exclusam non esse lectionem Theologiæ scholasticæ -

Quæstionem hanc illustrat quoque Benedictus XIV. in opere de Synodo Diœcesana lib. 13. cap. 9. num. 17. Ubi asserit, se, dum munus Secretarij Sacræ Congregationis fungeretur, in quadam Causa, cujus titulus: *Dubium Præbendæ Theologalis.* Proposita die 5. Junij 1723. Discursum edidisse, atque in eo probasse, decretum Concilij de institutione Præbendæ Theologalis, sive ejus verba considerentur, sive ratio habeatur praxis, & consuetudinis se-

sequentium temporum æque comprehendere Scripturarum Sacrarum expositionem, ac Theologiæ Scholasticæ lectionem, & Canonicum Theologum munus suum adimplere tam si Sacræ Scripturæ libros explicet, quam si in Theologia Scholastica Clerum erudiat, dummodo hæc talis sit, qualem *Melchior Canus* tradendam, addiscendamque suadet in suo *lib. 8. de Locis Theologicis Cap. 1.*, quæ scilicet circa quæstiones gravis momenti, & utilitatis versetur, easque pertractet, allatis Divinæ Scripturæ Testimoniis, Conciliorum decretis, & Patrum auctoritatibus. Addit ulterius a quibusdam Episcopis laudabiliter factum fuisse, ut per Canonicum Theologum ea traderetur Theologiæ, quæ est de Conscientiis, & moribus dirigendis; idque confirmat laudatus Auctor in *Inst. 57. num. 7. & 8.*

Eandem quoque sententiam tuetur *Card. Petra* in *Comment. ad const. 2. Innocentii VI. num. 46.*, & ait, quod Episcopus juxta sui prudentiam statuere debet, quid a Canonico Theologo agendum erit; hinc si agoverit *Auditores capaces*, & præsertim laicos, eo casu tenetur adigere Theologum, ut e suggestu Sacram. Scripturam explicet, sed si populus non adsit, & Clerus rudis fuerit, melius tunc erit, si in Theologia morali eos instruere faciat = *Monacellus Tom. 1. tit. 2. Form. 5. n. 5.* advertit, quod Canonicus Theologus menti Sac. Concilii haud satisfacit, si loco explicationis Sac. Scripturæ, Parochis, & Confessariis quæstiones Morales semel, vel bis in mense dissolvendas proponat, & *num. 7.* profequitur, quod si Episcopo placuerit, ipsum resolutiones Casuum conscientiæ proponere debere, nihilominus omittere non posse explicationem Sacræ Scripturæ publicè in Ecclesia Cathedrali faciendam, præsertim de iis, quæ Populo utiliora videantur, ut sunt præcepta Decalogi, Misteria Fidei, Novissima hominis, & similia.

A Capitulo Ecclesiæ Collegiatæ *Hispalen.* quæsitum fuit num obtinens Præbendam Theologalem, sicuti sine fructu prius Sac. Scripturam legebat, ita profequi posset lectiones Theologiæ Scholasticæ, quas explicandas susceperat; *Die 5. Aprilis 1576.* responsum fuit = *Satisfieri decreto Concilii sess. V. Cap. 1. si vel Sacra Scriptura, vel Theologia Scholastica legatur. lib. 2. Litterarum Sac. Congr. pag. 153. in Pharen. 6. Aprilis 1595.* Episcopo sic scriptum legitur = *Præbendam Theologalem alicui ex Collegii Illyrici Alumnis, alioquin idoneis, utique conferri ab Episcopo posse, tametsi casus conscientiæ tantum sit explica-*
tu-

turus lib. 7. decretorum pag. 115. Rursus die 12. Novembris 1639. in Polingauen. decrevit = Pro obtinenda Præbenda Theologali sufficere, ut quis sit licentiatuſ in utroque Jure, alias idoneus ad docendam Theologiam moralem; & ideo in hoc casu D. Secretarius faciat extrajudicialiter examinare Oratorem super illius habilitate per Patrem Torquatum de Cupis = lib. 16. decretorum pag. 292 tergo.

In Vigilien. Canonicus Theologus Cathedralis preces dederat, quibus postulaverat, ut loco Doctoratus in Sac. Theologia assumere posset Doctoratum in Jure Canonico, & eadem Sac. Congregatio die 27. Septembris 1681. censuit = Si Sanctitati Sux placuerit posse per suas litteras Apostolicas, committi Episcopo, qui dummodo, prævio diligenti examine Oratorem invenerit habilem, & idoneum docendo Theologiam moralem, & explicando Sacram Scripturam juxta legem in fundatione Præbendæ Theologalis appositam pro suo arbitrio, & conscientia dispenses, ut gradum Doctoris in jure Canonico suscipere valeat, qui sic susceptus Oratori suffragetur, perinde, ac si ipse in Sac. Theologia graduatus reperitur; Ita tamen ut Theologiam moralem docendo, & Sacram Scripturam explicando verè incumbat, & sedulo præstet operam; Quæ quidem Sac. Congregationis resolutio a Summo Pontifice approbata fuit die 25. Septembris ejusdem anni = lib. Decretorum pag. 14. tergo.

Non desunt etiam Concilia Provincialia, sive Diæcesana, quibus Canonico Theologo facultas tribuitur docendi Theologiam Scholasticam, vel Moralem, dummodo explanationem Sac. Scripturæ penitus non omitat. Garzias de benefic. part. 5. Cap. 4. num. 156. refert Concilium Compostellanum, actione 2. decreto 36., & Concilium Tolentanum pariter actione 2. decreto 28. decrevisse, quod Canonicus Theologus possit ad morales casus, & dubia scholastica se convertere, dummodo sub aliquo Scripturæ loco versetur lectio. Card. Carolus Barberini Abbas commendatarius Farsensis in Synodo ab ipso celebrata cap. 5. statuit: Præbendam Canonicalem primo vacaturam ad usum lectionis Sacræ Scripturæ, & Theologiæ moralis ut supra habendæ, ex nunc pro tunc ad formam Sac. Concilij Tridentini perpetuo constituimus, & deputavimus. In Synodo Montis Falisci anni 1710. Cap. 6. præscribitur, quod provisi de Præbenda Theologali = statis diebus post Vesperas in Sacratio super aliquo ex Canonicis libris lectionem habeant; quod si pro ea Scripturæ lectione ex re magis esse videbitur de morum doctrina differere fiet, nobis tamen relin-

linquimus, quod maluerimus, ex Scriptura, vel morali argumentum designare.

Hæc quoad institutionem Theologalis Præbendæ, & Theologi munus in jure adnotanda erant; superest nunc, ut perpendatur, an petitio Capituli Fulginatensis juris dispositioni sit conformis; Præ oculis habendum est quid dispoſitio Synodus Episcopi Baptiſtelli quoad Canonicum Theologum; Ponderandum pariter est, quod onus edocendi pueros rudimenta Fidei, vim, & usum Sacramentorum explicandi Concilium Tridentinum *Sess. 24. Cap. 4. & 7.* Parochis præcipue injunxit; præterea, quod idem Concilium citato *Cap. 1. sess. 5.* præscribit, ut per institutionem lectionis Sac. Scripturæ nequaquam omittentur aliæ lectiones, quæ vel consuetudine, vel quavis alia ratione institutæ fuissent; videndum proinde an prætermitti possit ipsa Sac. Scripturæ lectio, ut Catecheses ad Populum habeantur, & Clerici Theologia morali instruantur, cum præsertim in Civitate Fulginatensi adſit Seminarium, ubi Theologia moralis doceri potest. Hisce omnibus perpensis, ea qua pollent juris, peritia, Eminentiſſimi PP., definire dignabuntur.

An Canonicus Theologus loco explanationis Sac. Scripturæ possit explicare Catechesim, & docere lectiones Theologiæ Moralis, in casu &c.

Scribatur Episcopo juxta mentem: & mens est ut omnino fervetur *Cap. 7. Sess. 24.* per eos, qui Curam Animarum gerunt; quo vero ad Canonicum Theologum, suas lectiones peragere debere juxta tradita a Benedicto XIV. *de Synodo lib. 13. Cap. 9. §. 17.*

Sess. 25. cap. 2. de Regul. & Monial.

BONONIEN. Frater Carolus Cocchi Laicus jam profectus in Ordine Minorum Conventualium S. Francisci, cum in ætate annorum septuaginta octo esset constitutus, narravit, se in Civitate Bononiæ Domum possidere, ex qua retrahebat quolibet anno scuta viginti; Narravit insuper, ex oblationibus sibi obventis horreum in eadem Civitate extruxisse, ex quo percipiebat annua scuta sex; De hisce bonis disponere velle hoc modo declaravit, nempe pensiones Domus in utilitatem Bibliothecæ Conventus Bononiensis relinquere optabat, redditus vero horrei expendi in comparanda cera pro Sacris functionibus peragendis ad Altare Conceptionis Beatæ Virginis in Ecclesia

ſia ejuſdem Conventus erectum; Petiit proinde facultatem diſponendi modo, & cum conditionibus ſuperius expreſſis.

Requiſitus fuit de ſua Sententia Procurator Generalis Ordinis, eique injunctum, ut indigaret, quo titulo Frater Carolus Domus proprietatem poſſideret, & annua penſione gauderet ſcutorum ſex ſuper horreo. Ad hæc retulit, dictum Fratrem Carolum percepſſe ſemper a ſuis Conſanguineis titulo Livelli-annuam præſtationem ſcutorum quatuordecim, inſuperque, propter illius ſummam diligentiam, & aptitudinem, commiſſa eidem fuiſſe nonnulla Cœnobij miniſteria, quæ illa exercentibus aliquid emolumenti conferunt; Ex hac igitur Officiorum Adminiſtratione, atque ex Livelli ſubſidio aliquam pecuniæ ſummam coacervaffe, quam pro rata ſcutorum centumquadraginta in conſtructionem horrei inhærentis Domui ad Cœnobium Bononiæ pertinenti erogavit; pro rata vero ſcutorum bis centum viginti quinque in emptionem Domus convertit; Hanc vero horrei conſtructionem, & Domus acquisitionem, annuentibus Fratribus in Capitulo congregatis, nomine Conventus factam aſſeruit, & dicto Fratri Carolo, quouſque viveret, eorundem bonorum uſumfructum reſervatum fuiſſe. Demum inſtantiam a Religioſo Cocchi propoſitam exaudiri poſſe exiſtimavit.

Superventa relatione Procuratoris Generalis, obiit Frater Carolus, & inſtantiam proſequitur Superior Conventus Bononiensis, qui inſtat pro obtinenda facultate exequendi ea, quæ Frater Carolus in utilitatem Altaris Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis, Bibliothecæ Conventus diſponere optavit; Dubium tamen ortum eſt, an hujusmodi acquisitionis contractus perfici potuiſſet a Religioſo Viro, qui Votum paupertatis emiſerat, etiamſi ſtipulatio favore Conventus expleta fuerat, & num de iſdem bonis diſponere poſſet; Quæſtionem hanc Eñi PP. hodie definire dignabuntur ſub Dubio inferius transcripto; Abs re tamen non erit quædam animadvertere, quæ ad rem opportuna videntur.

Plura de abdicanda a Regularibus proprietate ſtatuit Innocentius III. in Cap. Cum ad Monasterium, de Stat. Monachorum; in ea namque decretali laudatus Pontifex ſcribens Abbati, & Communitati Sublacenſi, ſic ait = *Prohibemus quoque diſtrictè in virtute obedientiæ ſub obteſtatione Divini Judiciij, ne quis Monachorum proprium aliquo modo poſſideat. Sed ſi quis aliquid habeat proprij, totum incontinenti reſignet. Si vero poſt hoc proprietatem*

aliquam fuerit deprehensus habere, regulari monitione, priemissa, de Monasterio expellatur, nec recipiatur ulterius, nisi peniteat secundum monasticam disciplinam; Quod si proprietas apud quemquam inventa fuerit in morte, ipsa cum eo in signum perditionis extra Monasterium in sterquilinio subterretur: Secundum quod Beatus Gregorius narrat in Dialogo se fecisse, unde si quidquam alicui fuerit specialiter destinatum, non præsumat illud accipere, sed Ab- bati, vel Priori, vel Cellerario assignetur = .

Statuta ab Innocentio III. quoad Regularium proprietatem confirmavit, innovavitque Concilium Tridentinum Sess. 25. Cap. 2. de Regul., & Monial.; iussit enim, quod =, *nemini Regularium, tam Virorum, quam Mulierum liceat bona immobilia, vel mobilia cujuscumque qualitatis fuerint, etiam quovis modo ab eis acquisita tamquam propria, aut etiam nomine Conventus possidere, vel tenere, sed statim ea Superiori tradantur, Conventuique incorporentur. Nec deinceps liceat Superioribus bona Stabilia alicui Regulari concedere, etiam ad usumfructum, vel usum, administrationem, vel commendam Quod si quis aliter quidquam tenere deprehensus, aut convictus fuerit, is biennio activa, & passiva voce privatus sit, atque etiam juxta suæ Regulæ, & Ordinis Constitutiones puniatur = .*

San. Mem. Clemen. VIII. in Constitutione, cujus initium est = *Quæ ad prosperam* = sub datum diei 25. Junij 1599. §. 3. abusus, qui hac super re fortasse irreprelerant, eliminare cupiens, Concilii legem de paupertatis voto observari mandat, idque, ut absque ulla fraude, & dolo omnino fieret præcipit = *Ut nullus de Fratibus, etiam si Superior sit, bona immobilia, vel mobilia, aut pecuniam, proventus, census, eleemosynas, sive ex concionibus, sive ex lectionibus, aut pro missis tam in propria Ecclesia, quam ubicumque celebrandis, aliove ipsarum iusto labore, & causa, & quocumque nomine acquisita, etiam si subsidia consanguineorum, aut Piorum largitiones legata, aut donationes fuerint tamquam propria, aut etiam nomine Conventus possidere possit, sed ea omnia statim Superiori tradantur, & Conventui incorporentur, aut cum cæteris illis bonis, redditibus, pecuniis, aut proventibus confundantur, quo communis inde victus, & vestitus omnibus suppeditari possit =, & §. 7. ejusdem Constitutionis ait = Nulla quorumque Superiorum dispensatio, nulla licentia quantum ad bona immobilia, vel mobilia Fratres excusare possit, quominus culpe, & pænæ ab iisdem Concilij De-*

eritis impostæ, & ipso facto incurrendæ obnoxij sint, etiamsi Superiores assererent, hujusmodi dispensationes, aut licentias concedere posse, quibus in ea re fidem minime adhiberi volumus = .

Fagnanus in *Cap. Monachi, de Stat. Monac. a num. 67. usque ad suem* singulos recenset abusus invecos, ut eluderetur dispositio Concilij, quoad Regularium proprietatem, illosque penitus sublatos esse contendit post dictam Constitutionem Clem. VIII., cum in ea Concilij Decretum explicetur, atque declaratur; & propterea num. 66. concludit = *nemini prorsus Regularium tam Virorum, quam Mulierum, nisi sit Officialis, fas esse etiam nomine Conventus habere annuos redditus, seu provisiones annuas, vel bonorum stabilium administrationem, aut peculium etiamsi illud non sit superfluum, sed ad necessarios, honestos, & pios usus a Superiore ex quacumque causa concessio, & dependenter ab ejus voluntate, & nutu, nec quemquam excusari a lethali culpa, & pœna Proprietariis inflicta ex quavis consuetudine Monasterij, vel Religionis, aut ex varietate, seu probabilitate opinionum, aut quovis prætexitu, vel causa = .*

Quod attinet ad modum, quo Defunctus Frater Carolus disponere optabat, notandum, quod Gregorius IX. in *Cap. Quia ingredientibus 2. de Testamentis* sic disponit = *Gabina Abbatisa conquesta est, S. quondam Abbatisam Monasterij sui, postquam regendi suscepit Officium, condito Testamento, Legata quibusdam reliquisse, dicens eam usque in diem obitus sui, non induisse habitum Monachalem, sed in vestibus, quibus utuntur Loci illius Presbyteri, permansisse, sicut & illa, quæ ante ipsam fuerat Abbatisa: Et hoc pene ex consuetudine licuisse, & infra. Necessarium ergo visum est, postquam Abbatisa ordinata est, & in Monasterio per annos plurimos usque ad obitum præfuit, vestis qualitatem ad culpam forte Episcopi pertinere, qui eam sic esse permisit: non tamen potuisse præjudicium Monasterio irrogare, sed res ipsius, eidem loco, ex quo illic ingressa, & Abbatisa constituta est, de jure competere.*

Ex quo inferunt *Gonzal. in Comment. ad d. Cap. lib. 3 tit. 26. n. 17., Tambur. de Jur. Abbat. disput. 34 qu. 1. aliique, quod Regulares nullam de bonis quomodolibet acquisitis facere possunt dispositionem, quia post emissam Professionem propria voluntate privantur, & omnia arbitrio submitunt Superioris, eorumque dispositiones licet sint factæ ad piâs causas; & de ejusdem Superioris licentiâ irritæ sunt. Advertit tamen *Gallempart ad d. Sess. 25. Cap. 2. de Re-**

gular., & *Monial.* num. 5. Contulisse Pontificem ex iusta causa concedere Regularibus facultatem testandi, cum Superioris consensu, & de modica quantitate.

Non desunt quoque exempla, quæ probant facultatem testandi Regularibus quandoque indultam fuisse. In *Florentina* quidam Religiosus Ordinis S. Augustini supplicavit pro facultate deveniendi ad renunciationem jurium super quadam Domuncula competentium favore sui Fratris, & die 13. *Julij* 1686. sequens prodiit Rescriptum = *Sacra Congregatio commisit Superiori locali dictæ Congregationis, ut legitimo Fratrum Conventus, cujus Orator est filius, ad id accedente consensu, petitam facultatem renunciandi favore Fratris impertiatur.* lib. 36. decret. pag. 304. in *Limaria* quædam Monialis ante professionem cum licentia Ordinarij de bonis suis disposuit, sibi que reservavit facultatem disponendi de quota suæ hæreditatis favore Nepotum; sed dubitatum fuit I. *An secundum ea, quæ proponuntur, Oratrix licet professa possit de consensu Superioris devenire ad denominationem suarum Neptum, juxta facultatem in Testamento reservatam, & quatenus negativè; II. An saltem super hoc sit ei concedenda dispensatio.* Die 27. *Junij* 1699. Responsum fuit = *Concedendam esse dispensationem* = lib. 49. decret. pag. 229., & 330. In *Toletana* alias *Monialis* instituit pro facultate mutandi dispositionem a se factam, dum erat in Novitiatu, eique petita facultas die 7. *Maij* 1718. fuit impertita.

Aliter tamen sensit quandoque Sac. Congregatio, & facultatem variandi dispositionem Regularibus jam Professis denegavit. In *Toletana* Maria Ximenes Monialis in Monasterio S. Claræ dictæ Civitatis, prius quam profiteretur, Testamentum condidit, atque in eo erectionem unius Capellanæ demandavit cum reservatione patronatus activi favore nonnullorum Consanguineorum; optavit post hanc institutionem variare, & de bonis suis in Monasterij beneficium disponere; petiit propterea facultatem revocandi Testamentum; quæsitum hinc est = *An petita facultas sit concedenda?* Die 7. *Julij* 1668. respondit = *Negativè* = lib. 26. decret. pag. 33., & 34. Ulterius in *Bononien. Testamenti* Laurentius Gucci anno 1642. ingredi volens Ordinem Jesuatorum hæredem instituit Conventum Bononiæ ejusdem Ordinis. Emissa professione, Ordo prædictus suppressus fuit; quare Gucci Testamentum resolutum fuisse existimavit, dubiaque proposuit I. *An in Casu, de quo agitur, Testamentum censetur resolutum?* & quatenus negativè; II. *An Orator*

revoçandi facultas, & aliud de novo condendi sit concedenda. Die 25. Februarij 1679. decisum fuit = *Negative ad utrumque = lib. 30. decret. pag. 283.*, quæ quidem resolutio confirmata extitit die 23. Augusti 1692. *lib. 42. decretorum pag. 486.* Quid verò in præsentì Caussa definiendum sit, vestrum erit Eminentissimi PP. decernere dum quæritur.

An, & quomodo sit locus assignationi, seu applicationi in casu &c.

Bona, & redditus de jure competere Monasterio, & esse sub legitima Superioris dispositione: & ad mentem.

**FIRMANA UNIONIS PARÆCIARUM, ET ER-
CTIONIS PRÆBENDÆ THEOLOGALIS.** In Collegiata Ecclesia Oppidi S. Victoris nondum instituta est Præbenda Theologalis; De istius Præbendæ institutione egit Communitas, exposuitque, in eodem Oppido, præter Collegiatam, binas alias reperiri Parochiales Ecclesias, nempe S. Mariæ de Valle, & S. Salvatoris; Harum primam destitutam esse Rectore, & auctoritate Sac. Congregationis suspensam esse per decennium illius collationem, ut redditus, qui ascendant ad sc. 115. pro reedificatione Collegiatae applicarentur. Ecclesiam hæc Parochialem satis esse decentem, & Populo commodam, & sub ea reperiri sexaginta circiter animas: Alteram vero Parochialem S. Salvatoris rudem admodum esse, & angustam, nullamque, præter Parochi, in ea celebrari aliam Missam, & animas Parochiæ subjectas esse tantum duodecim.

Tam exiguo Parochianorum numero superfluum esse dixit distinctum Parochum deputare; propterea inferioribus duæ istæ Paræciæ unirentur, præservatis Parochos S. Salvatoris omnibus redditibus cum onere Sacramenta ministrandi, aliaque Parochialia munitia exercendi in Ecclesia S. Mariæ de Valle: redditus verò istius Ecclesiæ post absolutam Collegiatae Fabricam erogandos supplicavit pro erectione Præbendæ Theologalis cum onere Canonico pro tempore persolvendi Parocho S. Salvatoris an-

*Sess. 1. cap. 17.
& Sess. 21. cap.
15. de Reform.*

annuam pensionem scutorum quindecim. Communitatis petitioni non assentitur Parochus S. Salvatoris, contendens locum non esse Parochiarum unioni: & quatenus forent uniendæ, existimat sibi deberi omnes redditus utriusque Parochiæ, vel saltem ex redditibus Parochiæ S. Mariæ de Valle augendos esse redditus suæ Parochiæ usque ad Congruam a jure præscriptam; unionem præterea impugnant nonnulli homines Oppidi S. Victoris; hinc quæstio binis dubiis complexa Sac. Congregationis iudicio definienda proponitur.

Ad I. advertit Communitas, ex dispositione Concilij Tridentini, iusta intercedente causa, uniones Ecclesiarum Parochialium perfici posse; justam verò causam esse deficientiam Familiarum, quæ saltem duodecim requiruntur, ut Parochia subsistat; Cum autem Parochus S. Salvatoris tres tantum Familias numeret, ejusque Ecclesia tum ratione structuræ, tum etiam ratione situs, in quo est ædificata, nimis indecora, & informis sit; hinc contendit unionem omnino decernendam esse.

Observat ad II. Theologalis Præbendæ institutionem a pluribus Summorum Pontificum Constitutionibus, & Conciliorum Decretis demandatam fuisse, illamque demandasse Concilium Tridentinum in omnibus Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis, quæ extant in aliquo insigni Oppido, & novissimè Concilium Romanum anni 1725. hoc præcepisse; quare infert nullam adesse rationem cur in Collegiata S. Victoris Præbenda hujusmodi erigi non possit. Perperam verò opponi dictam Collegiatam insignem non esse; nam Tridentini Patres Præbendam pro Canonico Theologo erigi voluerunt non in Collegiata insigni, sed in Collegiata quæ sit in aliquo insigni Oppido; Oppidum autem Sanctæ Victoris revera insigne esse, cum in eo Incolæ fere bis mille numerentur, nec non triginta Sæculares Presbyteri, tria Regularium Cœnobiaz, & duo Sacrarum Virginum Monasteria; Adde insuper juxta Doctorum sententiam, Oppidum insigne dici eo ipso; quod ubi instituta est Ecclesia Collegiata: Ideoque sublato discrimine inter Oppidum insigne, & non insigne, existimat in qualibet Collegiata Ecclesia Præbendam Theologalem fore erigendam; Cæterum sustinet Collegiatam Sanctæ Victoris revera insignem esse; nam Card. Barberinus Abbas Commendatarius Pærsensis, cujus jurisdictioni suberat Ecclesia, in Synodo anni 1685. inter Collegiatas insignes illam recensuit, in eaque Theologalem Præbendam erigi jussit.

Demonstrata necessitate erectionis Præbendæ Theologalis, modum expendit, quo hujusmodi erectio perfici debeat; Ponderat enim, quod si Ecclesiarum S. Mariæ Vallis, & S. Salvatoris unio decernatur, Parochus animas tantum duas supra septuaginta haberet: reditus vero earumdem Ecclesiarum, computatis etiam incertis, æquarent summam scutorum biscentum, & ultra, qui sane reditus, si omnes Parocho assignarentur, emolumentum pinguius perciperet quàm ejus requireret labor; eò fortius, quia nullis est gravatus oneribus; nam in Ecclesia S. Mariæ Vallis Altaria a respectivis Beneficiatis manutententur, & adest quoque Capellanus, qui præter onus excipiendi Fidelium confessiones, pro medietate subire debet expensas pro Altari majori necessarias; ne igitur Parochus ditior evadat quàm par sit, putat reditus dictæ Ecclesiæ S. Mariæ Vallis assignandos esse pro erectione Præbendæ Theologalis, ejusque erectionem persiciendam esse, servata methodo ab Archiepiscopo proposita.

Hanc autem Theologalis Præbendæ erectionem retardari non posse, ex quo non adhibeantur media a Concilio Tridentino præscripta, vel quia nullibi statutum legitur, quòd ex redditibus Ecclesiarum Parochialium Theologales Præbendæ sint erigendæ; Ad primum enim advertit erectionem prædictam expleri non posse per suppressionem Præbendæ primo vacaturæ, prout Concilium præscribit; quia octo tantum extant Canonici, & ii omnes tenentur coadjuvare Priorem Collegiatæ in exercitio Curæ animarum: nulla in Oppido S. Victoris adest Beneficia, quæ ad constituendam dotem Præbendæ uniri, vel taxari possint, atque idcirco præsumi debere a Concilio impertitas Episcopis esse facultates erigendi Theologalem modo, quo fieri potest: Aptiorem autem non adest modum quàm erigendi Præbendam, cum redditibus Parochialibus Ecclesiæ S. Mariæ Vallis; Ad secundum respondet, quod in præfenti casu non agitur de applicatione reddituum alicujus Parochiæ, quæ conservari debeat, sed de Parochia, quæ iusta intercedente causa, supprimenda est; ideoque congruum videatur, ut illius reditus in usum, qui Populo magis utilis, & proficuus sit, convertatur: Minusque obesse querimonias Parochi S. Salvatoris afferentis, se Congrua destitutum esse, sibi que saltem utriusque Ecclesiæ reditus assignandos; nam contendit, quod dictus Parochus ex redditibus dictæ Parochiæ percipit annua scuta sexaginta, quibus si addantur alia scuta quindecim a Canonico Theologo eidem quotannis persolvenda, & emo-

emolumenta incerta ex Sacramentorum administratione, obventura, utique fructus haberet sufficientes pro congrua sui ipsius sustentatione .

Ex alia vero parte Parochus S. Salvatoris excipit ad I. Ecclesiarum Parochialium uniones, utpote in jure odiosas, fieri non debere, nisi necessitas, vel evidens utilitas concurrat; Utramque in petita unione deesse ait, nulla siquidem explendæ unionis intercedit necessitas, cum Ecclesia S. Mariæ Vallis, quæ esset supprimenda, abundè sit ditata redditibus, proindeque deficere illam causam a Parochiæ paupertate desumptam, quam omnino requirit Concilium Tridentinum; Minusque verificari utilitatem quia tunc utilis esset unio, quando unus idemque Parochus utriusque Ecclesiæ absque animarum jactura præesse posset; aut unus idemque Parochus, si unio dictarum Ecclesiarum sequatur, præesse haud poterit, nam licet Parochia S. Salvatoris numeret animas dumtaxat duodecim, altera vero S. Mariæ Vallis habet animas centum, omnibusque simul unitis unus Pastor præesse non potest, præsertim quia Familiæ dissitæ inter se sunt.

Præter defectum justæ, & legitimæ causæ, deesse quoque ait solemnitates a Jure requisitas; cum Processus constructus non fuerit, qui necessario requiritur, quando Parochialium Ecclesiarum unio sit decernenda; Unioni assensum non præbuerunt Parochiani, de quorum interesse præcipue agitur: dissentit etiam Parochus, cui Populus Ecclesiæ S. Mariæ Vallis assignari vult, suusque dissensus validissimis nititur fundamentis; quare concludit Communitatis petitionem rejiciendam esse, fortius quia unio prædicta in maximo animarum vergit detrimentum; cum utilius semper futurum sit, quod hæc duæ Parochiæ a binis Parochis administrantur.

Ad II. inquit, quod si unio decerneretur, omnes redditus Ecclesiæ S. Mariæ Vallis sibi tribuendæ forent, quia unionis effectus est, ut proventus, bona, & jura quæcumque Ecclesiæ suppressæ transeant ad Rectorem alterius Ecclesiæ, cui sit unio; Idque magis observandum in præsentia casu, quia vetita a jure est unio Ecclesiarum Parochialium favore alicujus Monasterii, Collegii, Capituli, vel Præbendæ, etiam si unio fieret pro augmento distributionum quotidianarum; Demum notat quod per hujusmodi unionem animarum numerus Parochiæ auferretur: ideoque major pro illarum regimine requireretur cura, & sollicitudo, ac propterea ex bonis Ecclesiæ supprimendæ tot redditus assignandos esse, quot computatis redi-

ditibus certis Parochialis S. Salvatoris, efficerent Congruam Scutorum centum .

Homines Oppidi S. Victoræ licet moniti, sua jura non deduxerunt; Capitulam vero petitioni assensum præbet .

Archiepiscopus in relationibus hac super re datis exposita in facto confirmat. Ecclesiarum unionem, & erectionem Præbendæ Theologalis probat, quam tamen sub quibusdam conditionibus fieri optat, nempe = *Quod Canonicus Theologus prævio examine, & indicto concursu sit eligendus, & onus non solum habeat explicandi Sac. Scripturas omnibus diebus festis, vel saltem Dominicis de sero, sed etiam audiendi Fidelium confessiones; Quod designetur præcisa quantitas, quæ stare debet pro quotidianis distributionibus; Quod demum non antea hujusmodi erectioni locus esse debeat, nisi absoluta fabrica collegiæ Ecclesiæ, pro cuius ceteri adimplemento, licet ego urgeret instabo, nihilominus necessitas poscit, ut interim prædictæ Ecclesiæ vacanti seditus pro ipso Edificio erogentur .*

Loquitur deinde de modo explendæ unionis, & ait, Ecclesiam S. Salvatoris, utpote indecoram, & angustam, atque in parum decenti Oppidi parte collocatam profanandam esse, & animarum Curam ad alteram Ecclesiam S. Mariæ Vallis transferendam; Parocho assignandos esse redditus suppressendæ Ecclesiæ, & omnia emolumenta incerta, quæ ex Sacramentorum administratione obvenirent, insuperque patronatum activum duarum Capellaniarum, quæ in dicta Ecclesia S. Mariæ Vallis sunt erectæ; redditus vero istius Ecclesiæ, unâ cum bonis provenientibus ex hæreditate Francisci Savini, erogandos pro institutione Præbendæ Theologalis cum onere persolvendi dicto Parocho annua scuta decem, vel quindecim .

Agitur in præsentis casu de unione Ecclesiarum Parochialium, ac de institutione Præbendæ Theologalis; Ad primam petitionis partem quod attinet, scire præstat, quod alia similis instantia proposita fuit ab Archipresbytero Collegiæ Oppidi Campaneani, & descripta in Folio distributo pro Congregatione diei 15. Martij elapsi anni sub titulo *Nepesina Unionis*, & resoluta in Congregatione diei 29. præteriti Mensis Novembris; Non graventur Eminentissimi PP. prædicta Folia reassumere, in quibus nonnulla habentur, quæ ad quæstionis decisionem conferre possunt. De institutione Præbendæ Theologalis plura deducta sunt in Causa *Fulginate*. in præsentis Folio adnotata; solum hic addendum videtur, quod Concilium Tridentinum *sess. 5. cap. 1. de Reform.* certam

præscribit regulam, ut congrua dos Canonico Theologo constituatur; vult enim quod ex Præbenda primo vacatura Theologalis erigatur, prosequitur inde = & quatenus in ipsis Ecclesiis nulla, vel non sufficiens Præbenda foret, Metropolitanus, vel Episcopus ipse per assignationem fructuum alicujus simplicis Beneficij, ejusdem tamen debitis supportatis oneribus, vel per contributionem Beneficiorum suæ Civitatis, & Diœcesis, & alias prout commodius fieri poterit, de Capituli consilio ita provideat, ut ipsa Sacra Scripturæ lectio habeatur.

Ponderandum ideo est, an institutio Præbendæ Theologalis in Collegiata Ecclesia Oppidi S. Victoriæ exequi possit mediis a Concilio præscriptis; Quatenus verò nulla sufficiens adsit Præbenda pro hujusmodi Canonicatu assignanda, nullaque uniri possint Beneficia simplicia, videndum an expediens sit taxam imponere super Oppidi Beneficia, Ponderandum an adsint alia media, & num erectio Præbendæ Theologalis perfici possit per unionem duarum Parochialium; Hoc ab Emis PP. definiendum erit; quæritur.

- I. An, & quomodo sit locus unioni Paræciarum in casu &c. Et quatenus Affirmativè.
- II. An ex redditibus S. Mariæ Vallis sit erigenda Præbenda Theologalis in Collegiata S. Victoriæ in casu &c.

Ad I. Negativè,

Ad II. Negativè.

Seff. 25. cap. 5.
de Reform.

PERUSINA REDUCTIONIS. Pantasilea Pellini In Testamento exarato 1653. Missarum Legatum præscripsit his verbis = *Per ragion di Legato lascio, che detta sua Erede faccia celebrare due Messe la Settimana, in perpetuum per l' Anima di detta Testatrice e suoi defanti: una nell' Altare dell' Angelo Custode posto nella Chiesa di S. Fortunato: e l'altra nell' Chiesa delle Madri Capuccine della Città di Perugia*. Testatricis hæreditas devenit ad Familiam Anzidei, quæ per plures annos onus adimplevit. Verum cum postea Reginaldus Anzidei illud exequi neglexerit, coactus idcirco fuit Decreto Episcopi in actu visitationis ad illud adimplendum.

Episcopi diligentia excitatus Comes Reginaldus supplicavit Sac. Congregationem, & exposuit Comitum Vin-

centium Anzidei ejus Patrem jam defunctum ab anno usque 1747. nonnulla Bona hæreditaria dictæ Pantasileæ distraxisse ad summam usque sc. 5000. : solumque post Patris obitum vindicare potuisse Bona valoris scut. 1000., quæ omnia erogata fuerunt in dimissionem æris alieni ab eodem Patre contracti ; Addidit se paternam hæreditatem adivisse cum beneficio Legis , & Inventarii ; & gestæ administrationis rationem reddidisse anno 1780. cor. A. C. Cioja , cujus sententia declaratus fuit creditor in conspicua summa ; Advertit insuper post visitationem Episcopi depræhendisse ipsum ex hæreditate Pantasileæ Pellini possidere tot Bona , quæ ejusdem hæreditatis quartam partem vix attingunt , & propterea supplicavit pro reductione Missarum ad numerum vigintiquinque in unoquoque anno , nec non pro absolute quoad præteritum ; cum omisso secuta fuerit bona fide , quia nempe putavit nihil possidere de Testatricis hæreditate ; Super hujusmodi petitione judicium Eñorum PP. exquiritur .

Episcopus refert quod auditis Monialibus Capuccinis , & Abbate S. Fortunati, in quorum Ecclesiis Missæ sunt celebrandæ, libenter in sententiæ Sac. Congregationis acquiescent ; a Voto tamen se abstinet .

Notissima est regula, quod in reducendis Missarum oneribus inquirendum est , an Legatum fuerit taxative , vel demonstrative conceptum ; Primo enim casu si Bona assignata deficient , onera sunt reducenda ; Altero verò casu reductio denegatur, præsertim si constiterit aliquid superesse ex Bonis Testatricis , quod ad Legati adimplementum sufficiat ; Ponderandum modo est an Legatum Pantasileæ Pellini sit taxativum , vel demonstrativum : quatenus vero demonstrativum , videndum num Orator reductionem mereatur , quoties ex ipsius confessione constat ipsum quartam partem Bonorum hæreditariorum Testatricis possidere ; Observandum quoque est an solutio æris alieni a Patre contracti justam petendæ reductionis causam præbeat . Dubia proponuntur .

- I. *An , & quomodo quoad præteritum sit locus condonationis Missarum in casu &c.*
- II. *An , & quomodo quoad futurum sit locus reductioni in casu &c.*

Negative ad utrumque .

Reliquæ non propositæ .

ARIMINEN. SERVITIJ CHORI . Capitulum Cathedralis Arimini constat ex duabus Dignitatibus ; duodecim Canonicis ; sexdecim Mansionariis , ac duobus Capellanis , qui Capellani ad natum ejusdem Capituli sunt amovibiles . Capellani Choro interesse debent Festis divinatat diebus ; reliqui vero Capitulares juxta Constitutiones exaratas anno 1514 . , & ab Episcopo approbatas tenebantur olim quotidie intervire , solumque mensibus Junii , Julii , Augusti , & Septembris frui poterant vacatione sexaginta dierum . Anno 1618 . ex Rescripto Sacre Congregationis , vacationis tempus coercitum est ad dies tantum quadraginta cum facultate tamen iis fruendi quovis anni tempore , siye diebus continuis , siye interpolatis , diebus festis tamen , & Quadragesimæ exceptis . Hanc interserviendi methodum servavit Capitulum ad annum usque 1731 . , quo tempore aliud prodiit Sac. Congregationis Rescriptum , quo Canonicis prorogatum est vacationis tempus ad dies sexaginta , ea tamen lege , ut non omnes simul vacatione uterentur , sed saltem sex Canonici semper Ecclesiæ servitio essent addicti , & totum Capitulum in Adventu , Quadragesima , aliisque diebus Festis Choro interesse teneretur . Cum autem Canonici parum levaminis sentiant ex vacationibus ; supplicant idcirco , ut trium mensium vacatio ipsis impertiatur , & duorum mensium Mansionariis concedatur .

Inquiunt enim , devium ab æquitate esse , quod Capitulum Ariminense trium mensium vacatione non fruatur ; cum hujusmodi Indulto ex benignitate Sac. Congregationis gaudeant fere omnes Cathedrales , & Collegiatæ Ecclesiæ . Addunt plura concurrere ad gratiam , & primo quidem gravitatem servitii ; cum ter in quolibet die Choro interesse debeant , nempe ad Horas Matutinas , Antemeridianas , & Vespertinas ; Præbendarum insuper tenuitatem ; nam Canonici vix lucrantur annua scuta octuaginta : Mansionarii scuta tantum quadraginta . Præterea defectum ædium Capitularium , ac demum distantiam Ecclesiæ Cathedralis , quæ in remota Civitatis parte sita est , & ad eam difficilis patet , accessus hyemali tempore ob nivium copiam ; æstivo vero tempore ob australium ventorum impetum ; Quatenus verò gratia impertiatur , ut rogant , supplicant ulterius , ut præstinatur Interventium numerus , quem sane numerum præstinari posse existimant eodem modo , quo in Rescripto anni 1731 . fuit præscriptus .

Episcopus de veritate expositorem testatur ; De Præbendarum foundationibus refert , quod licet in Capituli Archivio desiderentur , certè tamen aliunde constat pervetustæ originis esse ; & ex primis vacationum concessionibus erui facile potest , nihil in ipsis inveniri , quod recentiori Capituli petitioni obstet . De earumdem Præbendarum reddito ait = *Reditus annui Canonicales, computatis Præbendis , & distributionibus quotidianis, scuta centum non attingunt ; Mansionariorum infra scuta quadraginta numerantur . Alia favore Canonico extat Massa, vulgò dicta Divisibile, ex eo quod dividi inter eos solet . Hæc ex quibusdam Ecclesiis , & Beneficiis auctoritate Apostolica Capitulo antiquitus unitis coalescit : In vim unionis tota in manutentionem Fabricæ , ac suppellestilis tum Cathedralis Ecclesiæ , tum Ecclesiarum illi adnexarum impendi deberet ; Verum inolevit jamdiu abusus , ut quidquid ex annuis sumptibus superest Canonici inter se partiantur , parum tamen subsidij inde accipientes :*

Testatur Ecclesiam Cathedralis sitam esse ad pomerium Civitatis , & a domibus majoris partis Capitularium esse distantem . Addit , quod difficilis est iteratus quotidie ad illam accessus , non minus hyeme , quam æstivo tempore ; hyeme quidem ob magnam frigiditatem vim, frequentesque nives , & glaciem , quibus viæ præpediuntur : æstate verò propter maritimos ventos , qui quotidie in Civitatem oræ Maris proximam spirantes , magnum saluti afferunt incommodum ,

Suam verò sententiam his verbis pandit = *Sive Cathedralis Ecclesiæ situs , sive Chori servitium , sive Præbendarum redditus tanto oneri comportando impares , sive frigiditatis , calorisque , ac cætera incommoda respiciantur , omnia ardent Oratorum instantiæ , quam nunquam dixerim rejiciendam ; Imo ut sententiam meam jussus proferam , nedum Canonici arbitror ad tres menses extendendas vacationes , sed etiam quoad Mansionarios , qui tenuibus provisi redditibus , & præceteris servitio Chori , & Ecclesiæ gravati , utpote quia Canonico vices , aliæque innumera Canonico non communia subire coguntur , æquum est , ut saltem vacationum commodo sint cæteris pares . Post hæc notat , quod si petita gratia indulgentia sit , caveatur , ne Canonici , & Mansionarii Ecclesiæ servitium deserant tempore Adventus , Quadragesimæ , Rogationum , & diebus Festis de præcepto , atque ut Capitularium pars , quæ vacare simul valeat, judicio Ordinarii præfinitur .*
In jure statutum est ut Canonici Ecclesiarum Cathedralium,
& Col-

& Collegiatarum quotidie Choro intersint. *In Cap. Præf-byter de celeb. Miss.* hæc habentur = *Septies in die laudem dixi tibi, qui septenarius numerus a Nobis impletur, sicut Matutini, Primæ, Tertie, Sextæ, Nonæ, Vesperæ, & Completorii tempore nostræ servitutis. Officia persolvamus.* Confirmatur etiam ex *Clementina 1. eod. tit.* in qua sic legitur = *In Cathedralibus Regularibus, & Collegiatis Ecclesiis horis debitè devotè psallatur: in aliis vero convenienter, & debitè celebretur divinum diurnum, & nocturnum Officium.* Concilium Tridentinum *Seff. 24. cap. 12. de Reform.* mandavit quod = *obtinentibus in Ecclesiis Cathedralibus, aut Collegiatis Dignitates, Canonatus, Præbendas, aut Portiones non liceat vigore cujuslibet Statuti, aut consuetudinis ultra tres Menses ab iisdem Ecclesiis abesse, salvè nihilominus earum Ecclesiarum constitutionibus, quæ longius servitii tempus requirunt.*

Advertit tamen *Fagnan. in Cap. Licet de Præbendis*, quod in relato Concilii Decreto provisum fuit ad illarum Ecclesiarum Statuta, & consuetudines, quæ Canonicis vacationes ultra tres Menses indulgebant, illasque ad tres tantum menses coercitas: nequaquam vero omnibus Ecclesiarum servitio addictis permissum fuit, ut trium mensium spatio, vacatione a Choro fruerebantur; quia Tridentini Patres non concedendo, sed prohibendo Decretum ediderunt, & expresse mandarunt, ut servarentur Constitutiones, & Statuta, quæ longius servitii tempus requirerent; quare *loco cit. num. 50., & 51.* concludit, quod Capitula Cathedralium, & Collegiatarum, quæ ex consuetudine nullo, vel minori vacationis tempore gaudent, debent ad Sac. Congregationem recurrere, quæ ex gratia trium mensium vacationes quandoque indulgere solet. *Garzias de Benefic. part. 3. cap. 2. num. 311., & sequen.* ait diversam à Sac. Congregatione in concedendo vacationis Indulto servatam fuisse regulam; si enim ex Statuto, vel Consuetudine assiduum servitium requiritur absque ulla intermissione, & tunc trium mensium vacatio conceditur; denegatur tamen, si ex Statuto, vel consuetudine aliquæ indulgeantur licet breviores vacationes.

In Illerden. Servitii Chori Capitulum Collegiatae Ecclesiae Oppidi de Tamarite supplicavit pro Indulto abessendi per tres menses, & bis proposita instantia, bis etiam rejecta fuit, nempe diebus 15. *Novembris* 1698., & 28. *Novembris* 1699.

Verum in *Nullius Farsen.* die 18. *Septembris* 1655. indultum fuit Canonicis Collegiatæ Ecclesiæ S. Victoriæ = *Ut per duos menses a servitio Ecclesiæ quotannis abesse possint, ita tamen ut omnes interfint in diebus Dominicis, & Festis totius anni, & in diebus omnibus Adventus, Quadragesimæ, Octavæ, Nativitatis, Resurrectionis Domini, Pentecostes, & Corporis Christi, & nunquam a servitio ultra tertiam partem eodem tempore absint.* lib. 19. decret. pag. 532. Rursus in *Atrien.* Cum Canonici Ecclesiæ Cathedralis assiduum singulis diebus servitium præstare tolerent, & Indultum vacationis per tres menses postulassent, ad duos tantum menses fuit concessum die 19. *Septembris* 1722.

Majori tamen indulgentia usa est aliquando Sac. Congregatio, præsertim justa aliqua, & rationabili concurrente causa. In *Asculana* Canonici Ecclesiæ Cathedralis duorum mensium vacatione fruebantur: & attenta Præbendarum tenuitate, & laborioso servitio insteterunt, ut alius vacationis mensis indulgeretur: & die 28. *Januarij* 1696. impertitum fuit, *ut pro arbitrio Ordinarij per tres menses cujuslibet anni juxta modum a Sac. Concilio Tridentino præscriptum, & per tempus etiam veræ infirmitatis, jurata Physicorum attestatione comprobante, dummodo in erectione contraria non adsit dispositio, vacare, & interim omnes fructus, & distributiones quotidianas percipere possint, non secus ac si Choro, & Officiis Divinis personaliter interessent; Ita tamen ut eodem tempore duæ partes ipsorum semper inserviant Ecclesiæ, diebus exceptis solemnioribus, in quibus omnes inservire teneantur.* lib. 45. decret. pag. 39., quod quidem Rescriptum fuit etiam deinceps confirmatum die 5. *Junij* 1706., & 15. *Januarij* 1707. excepto tamen tempore *Adventus, Quadragesimæ, & Octavis solemnioribus.* lib. 56. pag. 170., & lib. 57. decret. pag. 1.

Rursus in *Leyrien.* Capitulum Ecclesiæ Cathedralis petit, ut vacationes, quæ trimestris tempus non excedebant, ad centum in quolibet anno dies extenderentur: cumque hujusmodi Indultum denegatum fuerit in Congregatione diei 20. *Septembris* 1704., Canonici petitionis examen restaurare curarunt sub Dubio = *An sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.* = die 24. *Januarij* 1705. eadem Sac. Congregatio rescripsit., quod *Episcopus sublati quibuscumque aliis vacationibus Capitulo indulgeat, ut ex gratia vacatione trium dumtaxat mensium quolibet anno frui, & gaudere possit, & valeat.* lib. 15. decret. pag. 25.

Inspectio præsentis Causæ pendet a qualitate servitij, quod subire tenentur Cætonici, & Mansionarij Cathedralis Ariminij; Præ oculis quoque habèndi sunt Præbendarum redditus, & Ecclesiæ situs, ut inde definiiri possit numerum petitum Indultum sit concédendum; Hoc videbunt Eminentissimi PP., qui rogantur responderè Dubiò. *Q. 2. An, & quomodo Oratorum precibus sit annuendum, in casu &c.*

Seff. 14. cap. 7.
de Reform.

NEPESINA DISPENSATIONIS AB IRREGULARITATE. Subortis dissidiis inter Sacerdotem Alexandrum de Angelis Oppidi Mazzani, & illius Confratrem, occurrit ad illa componenda Antonius Diotallevi; Verum Sacerdos de Angelis erumpens è cubiculo ubi clausus detinebatur, arrepto gladio dictum Antonium Diotallevi lethaliter vulneravit, & sic ex vulnere post duas horas occubuit. Accidit id in mense Martij anni 1780. Curia Episcopalis Sacerdotem homicidam ad Trimes damnavit, & illius bonæ pro medietate Fisco addixit; sed pœnam postea commutavit cum multa scilicet 80., cum Exercitiis Spiritualibus per annum explendis in Cœnobio Partum Carmelitarum Viterbii: deinde tempus Exercitiõrum ad novem menses contractus fuit, attenda Sacerdotis paupertate.

Expleto Exercitij tempore; & satisfacta Parte, & Fisco, petiit dictus Sacerdos dispensationem ab irregularitate; sed instantia fuit rejecta in Congregatione diei 3. Augusti 1782. In alia verò Congregatione diei 29. Novembris anni elapsi renovata instantia, rescriptum fuit: *Expectet.* Nunc autem denuò supplicat, ut ad Altaris ministerium restituatur.

Episcopus Civitatis Castellane refert, quod Orator duobus ab hinc annis munus Ludi Magistri in Oppido Ariani exercet, & toto tempore, quo illuc permanfit, bonum sibi de se comparaverit testimonium, nedum ob laudabile servitium continuo præstitum, verum etiam ob ejus vitæ, ac morum honestatem, spectabilem exemplaritatem, nam in Ecclesiasticis functionibus singulis festivis diebus præsto est, frequenter ad Sacram Synaxim pro sui commissi erroris resipiscencia devoto animo suscipiendam accedit, ac aliis Christianæ pietatis Operibus in signum suæ constantis penitentiae magna illius Cleri, Populique ædificatione dat operam: modo ipsemet Orator pro opportuna obtinenda dispensatione super eadem Irregularitate contracta, supplex

plex agit apud EE. VV. ut tandem post quadriennemalem privationem, ad Altaris Sacrosanctæ Ministeria peragenda possit admitti; quocirca jussus ego ab EE. VV. super hac re meam aperire sententiam, in sensu essem sibi indulgeri posse.

Episcopus Nepesinus ait = De signis autem constantis penitentia; de quibus me nunc referre jubent EE. VV., nihil profecto occurrit, quod de illo conquerar, imò ex authenticis documentis deprehendi ipsum pietatis operibus, & vitæ spectata probitate continenter aditi, quo contractam nomini maculam abstergat; Cum ita res se habeat in eam propenderem Sententiam, ut diu efflagitatam Sacris operandi facultatem tandem EE. VV. Oratori misero impertiant = .

Hujusmodi Causa, descripta primum fuit in Folio Congregationis diei 13. Julij anni 1782., & deinde repetita in alio Folio distributa pro Congregatione diei 16. Augusti anni elapsi, quæ Esm PP. reassumere non graventur, ut discernant.

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.

REGIEN. PERMUTATIONIS. Carolus, Laura, & Eleonora de Folianis anno 1673. Capellaniam ad nutum amovibilem instituerunt ad Altare S. Mariæ Magdalænæ in Parochiali Ecclesia Villæ de Regnano erectum; Capellano onus injunxerunt celebrandi Sacrum in dicto Altari quolibet die festo, necnon celebrare faciendi sex Missas in Festo S. Titularis; Patronatum activum Fundatores, quoad vixerint sibi reservarunt, & post eorum obitum illum transferri voluerunt ad Archipresbyterum Ecclesiæ Cathedralis Regiensis; Pro Dote hujus Capellaniam assignarunt quamdam Domum, & nonnulla alia Prædia ruralia sita in Territorio dictæ Villæ Regnano; Hanc assignationem expleverunt sub conditione, quod dicta bona = *mai possino essere permutati, alienati, ne contrattati in qualsivoglia modo, ne sotto qualsivoglia pretesto, e che il Capellano sia amministratore dell' entrata debeni, e con l'obbligo a detto Capellano d'abitare la maggior parte dell'anno la Casa come sopra donata, e ciò per maggior sicurezza della celebrazione delle Messe = .*

Anno 1779. hodiernus Episcopus Mutinensis ultimus ex præclara Familia Foliani donationis titulo cessit Comiti Francisco Piazza omnia bona ejusdem Familiæ, quæ extant in Territorio præfatæ Villæ Regnano, comprehensis etiam Prædiis, quæ ad Capellaniam perti-

ment. Cum autem bona in Dotem Capellanicæ assignata ita sint commixta cum aliis bonis ad Familiam Folianis spectantibus, ut dividi, & separari non possint absque gravi damno dicti Comitis Piazzi, hinc ipse duo postulat, nempe approbationem donationis quoad bona Capellanicæ, necnon facultatem subrogandi alia Prædia sita in dicta Villa, quæ sint ejusdem capitalis, & redditus.

Episcopus exposita in precibus confirmat, insuperque addit tam Episcopum Mutinensem, quam Archipresbyterum Cathedralis Regij permutationi honorum assensum præbere, & se quoque permutationem probare.

Permittitur permutatio, prout etiam alienatio; si aliqua concurrat justa, & rationabilis causa *Cap. 1. de reb. Eccles. non alienan. Clement. unica eod. tit. sustinent Anostaz. de Caus. piis lib. 1. cap. 14. num. 12., & 18., Piton de controver. Patron. allegat. 30. num. 5.*, quod si hominis prohibitio superacceserit, tunc difficilior alienandi facultas conceditur, quia juxta sententiam *Fagnan; in Cap. Dudum de electione num. 28. decedentium voluntates, non nisi raro, & quando magna Ecclesiæ utilitas, vel necessitas concurrat, sunt immutandæ; Verum quamcumque hominis prohibitionem spernendam esse existimat Passarin de stat. homin. tom. 1. quæst. 181. num. 509.*, si nulli honestæ, & laudabili causæ nitatur, cum Ecclesia non debeat esse deterioris conditionis, quam hæredes extranei, quibus permissum est prohibitionem despicere, quatenus tamen honestæ, & laudabili causæ non sit innixa. *Leg. Pater 36. §. Julius Agrippa ff. de Legat.*

Ponderandum, an difficultas separandi bona Patrimonialia Familicæ de Folianis a bonis dotalibus Capellanicæ tanti sit, ut justam præbeat causam indulgentæ permutationis contra expressam Fundatoris voluntatem; Videndum etiam est, quid utilitatis ex hac permutatione Capellanicæ obveniet.

Sac. Congregatio juxta varias rerum circumstantias, alienationes quandoque denegavit, ut in *Firmana venditionis horti 2. Augusti 1749.*; Aliquando fieri permisit, ut in *Theatina alienationis 5. Martij 1735. ad II. Dubium, & in duriori casu in Bononien. Beneplaciti 28. Martij 1744.*, ubi prohibitioni Testatoris dissensus etiam accedebat hæredis substituti. Eñi PP. assueta maturitate, & justitia dijudicent Dubium.

An sit locus incorporationi, & respective assignationi aliorum bonorum in casu &c.

171

*Die Sabbathi 24. Julij 1784. in Pala-
tio Apostolico Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua, præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.*

H Abent Emi PP. in præfenti Folio tum Causas, quæ
ex postrema Congregatione indecisæ remanserunt,
tum alias de novo additas; Dignabuntur itaque Dubiis
respondere.

A RIMINEN. SERVITII CHORI.

*An, & quomodo Oratorum precibus sit annuendum in ca-
su &c.*

*Sess. 24. cap. 12.
de Reform.*

Dilata, & ad mentem: & mens est, quod scribatur
Episcopo, qui exquirat votum Capituli legitime
congregati per secreta suffragia; referat de quali-
tate Servitii, de redditibus Canonicatum, & Man-
sionariarum; ducto calculo per decennium, com-
putatis Præbenda, distributionibus quotidianis,
aliisque omnibus obventionibus: & insuper referat
quo titulo, quovè jure fructus assignati pro fabrica
Ecclesiæ, Sacris utensilibus sibi addicent Capitulo-
res.

N EPESINA DISPENSATIONIS AB IRREGULA-
RITATE.

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.

*Sess. 14. cap. 7.
de Reform.*

In decisis.

R EGIEN. PERMUTATIONIS.

*An sit locus incorporationi, & respectivè assignationi alio-
rum bonorum in casu &c.*

*Sess. 24. cap. 12.
de Reform.*

Negative.

ROMANA TAXÆ SEMINARIJ. Post editum a Concilio Tridentino decretum de institutione Seminariorum pro instructione Clericorum, san. mem. Pius IV. illud in Urbe erigi curavit. Ut autem Seminarium pro Ministrorum mantentione, & Alumnorum alimonia certos haberet redditus, inhærens Concilij dispositioni, taxam imposuit super redditibus Ecclesiarum Patriarchalium, Collegiatarum, aliorumque Beneficiorum; Hanc taxam in meliorem formam redegit san. mem. Urbanus VIII. Motu proprio diei 19. Augusti 1636., in quo omnes recensuit, qui ad Taxæ solutionem tenentur, & summam ab unoquoque persolvendam præfinit. Inter alia Beneficia, quæ taxam Seminario Romano rependere debent, in eodem Motu proprio descripta reperitur Capellania sub invocatione S. Nicolai erecta in Collegiata Ecclesia S. Marci, quæ taxata est pro annuis scutis quatuor, Hanc Capellaniam possidet Aloysius Franchi Clementini, qui contributionem Seminario Romano solvere detrectat, eo quod fuerit Cubicularius intimus sa. mem. Clementis XIV. Res juxta ejus Vota cessit per Sententiam Præfati Sac. Palatii Apostolici; Verum ex decreto cl. mem. Card. Giraud Pro-Auditoris SSm̃i, Causæ decisio ad Sacram Congregationem delegata fuit, & ea hodie sub infrascripto dubio definienda proponitur.

Seminarii Oconomus inquit, jam alias a Sacra Congregatione fuisse decisum, neminem esse exemptum a solutione Taxæ Seminarij, etiamsi Familiaris Pontificis fuerit, nisi in privilegio fiat expressa derogatio dispositioni Concilij Tridentini; Idque fortius observari post editam constitutionem san. mem. Benedicti XIII., quæ incipit *Credite Nobis*, in qua ad solutionem hujusmodi taxæ adiguntur etiam omnes Familiares Pontificis; quare concludit Aloysium Franchi Clementini eximi a solutione non posse, nisi privilegium exhibeat dispositionis conciliaris derogatorium, Hanc autem derogationem ab ipso Franchi nunquam exhibitam fuisse, neque exhibere posse; Nam alii sunt, & quidem S. R. E. Cardinales, qui licet sint Pontificis Familiares, nihilominus taxam Seminario quotannis persolvunt.

Addit præterea privilegium nunquam prodesse, etiamsi contineret exemptionem a contributione taxæ Seminarij, quoties non contineat expressam derogationem dispositioni Concilij Tridentini, quæ omnino requiritur, ut Familiares Pontificis a solutione Taxæ Seminarij immunes

evadant ; Nec sufficere clausulas præferentes generales derogationes , cum specialis derogatio dispositioni Concilij omnino requisita , per æquipollens suppleri non possit , fortius in præsentis casu , quia Taxa pro Seminario Urbis præfinita , auctoritate Urbani VIII. fuit confirmata .

Ex alia vero parte Aloysius Franchi Clementini contendit nunc a Seminario excitari eandem quæstionem , quæ anno 1724. mota fuit contra Alexandrum Bonaventura pariter San. Mem. Clementis XI. familiarem ; & sicuti nondum executioni demandatum est quid eo in casu Sac. Congregatio decrevit , hinc infert in præsentis Causa nihil discernendum quousque mens Sac. Congregationis executi non fuerit ; mentem Sac. Congregationis eam fuisse , ut consuleretur SSmo pro declaratione , ut ad solutionem taxæ tenerentur etiam Pontificis Familiæ ; Hinc autem declarationem nunquam fuisse panditam , & propterea putat adhuc a solutione taxæ immunes esse Familiæ Pontificis . Perperam vero objici dictam declarationem edidisse San. Mem. Benedictum XIII. per Constitutionem , cujus initij est = *Credite nobis* = , in qua Pontificis Familiæ adegit ad solutionem Taxæ favore Seminarij ; nam advertit dictam Constitutionem editam non fuisse per organum Sac. Congregationis , illamque postmodum derogasse San. Mem. Clementem XIV. , quando suis Familiaribus privilegia concessit , cum in Litteris Apostolicis ea de causa publicatis expresse exemptionem a solutione Taxæ indulserit .

Emus Urbis Vicarius inquit = *Res jamdiu judicata videtur, & quidem ab hoc summo amplissimo Ordine , pro hujusmodi Urbis Seminario deposcente solutionem Taxæ ex Beneficiis etiam Papæ Familiæ ; Cui quidem optimo juri , tametsi posterioribus gestis non nihil infirmato , sed tamen providentia San. Mem. Benedicti XIII. restituto , additur , & vetus , & hodierna quoque consuetudo , qua Palatini omnes , qui Beneficiis utuntur eidem Taxæ subjectis , uno , ut ajunt , excepto D. Aloysio Franchi , suas quisque portiones ratas fideliter exsolvit .*

Demandata a Concilio Tridentino Seminarij erectione , in quo Clerici Ecclesiasticis disciplinis instruerentur , modus etiam præfinitus fuit , quo tam necessaria , & proficiua Institutio suam haberet firmitatem ; quare *Sess. 23. cap. 18. de Reform.* ad instituendam Collegij Fabricam , ad mercedem Præceptorum , & Ministrorum , atque ad alendam

dam Juventutem, aliosque sumptus perniciendos statuit, ut ex redditibus Mensæ Episcopalis, Capituli Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiatarum, omniumque Beneficiorum, Locorumque piorum certa portio detraheretur, Seminario applicanda. Ad formam Concilij Seminarium in Urbe erexit San. Mem. Pius IV., & taxam quoque præfinivit; quæ a Clero foret solvenda pro illius maintenance; Eamque postea confirmavit San. Mem. Urbanus VIII.

Dubitatum olim fuit an ad taxam tenerentur, qui Familiares essent Romani Pontificis: res ad Sac. Congregationem delata est, quæ die 3. Februarij 1646., sequens dedit responsum = *Sacra Eccl. citatis, & auditis interesse habentibus, censuit nullum esse exemptum a contributione Seminarij, nisi qui nominati a Sac. Concilio Tridentino in cap. 18. Sess. 23. de Reform. excipiuntur, etiam si sint Prælati Familiares Papæ, & S. R. E. Cardinales quamvis Camerales, nec eis suffragari privilegia exemptionis, nisi in dictis privilegiis fuerit facta specialis, & individua derogatio Concilij Lateranensis, nec non expressa mentio quasi possessionis exigendi ante hujusmodi privilegia contributionem pro Seminario ex Beneficiis, & pensionibus possessis. lib. 18. decret. pag. 20. tergo.*

Insiurata fuit hujusmodi quæstio a Præfule Alexandro Bonaventura, qui cum esset San. mem. Clementis XI. Familiaris, quoad vixit renuit Seminario persolvere taxam pro Beneficio S. Cæcilie erecto in Ecclesia S. Marie de Planctu, eoque defuncto; & appolito sequestro super nonnullis pecuniis beneficij existentibus penes Depositarium Spoliorum, ad examen revocatum fuit dubium: *An Familiares Papæ habentes indultum teneantur solvere taxam Seminario pro tempore, quo inserviunt Summo Pontifici viventi.* Die 12. Februarij 1724. prodit responsum. *Dilata, & ad mentem, & mens fuit = Ut supplicetur Sanctissimo pro declaratione, quod in posterum Familiares Pontificum solvant taxam Seminarij Romani, & aliorum Seminariorum.*

Ignoratur, an in sequelam hujus resolutionis aliqua Summi Pontificis declaratio prodierit. Nullum enim de hoc reperitur monumentum, aut adnotatio; Verum San. me. Benedictus XIII. in Constitutione edita *Septimo Idus Maij anni 1726.*, cujus initium est = *Credite nobis* = plura disposuit de recta Seminariorum disciplina, eorumque bonorum administratione, & præ cæteris hæc declaravit =

vit = Taxæ (scilicet Seminarij) omnia , & singula Beneficia Sæcularia , & Regularia per quoscumque etiam Venerabiles Fratres nostros S. R. E. Cardinales , necnon nostros , & pro tempore existentes Romani Pontificis Familiæ , & Cameræ Apostolicæ Clericos , Ministros , ac Officiales quoscumque præsentés , & futuros , obtenta , & impostera obtinenda , ac omnia insuper Beneficia Sæcularia , Prioratibus , Commendis , vel Bajulivatibus Ordinis Fratrum S. Joannis Hierosolymitani quomodocumque unita , aut de cætero unienda , nec non fructus , ac redditus Confraternitatum Laicorum ex certis fundis , & Capitalibus provenientibus , non autem summas pecuniarias , quæ a Confratribus quolibet Mense , vel anno , vel per modum elemosinæ , vel in vim Statutorum contribuntur , subijci , & ad illius solutionem perpetuo teneri decernimus , statuimus , & mandamus .

Post editam Benedicti XIII. Constitutionem, a Sac. Congregatione, jussu ejusdem Pontificis, die 30. Martii 1726. datæ fuerunt litteræ Episcopis aliisque Locorum Ordinariis pro omnimoda illius observantia; Addita etiam instructione, quæ normam præberet conficiendi taxam. Particula instructionis, quæ ad rem pertinet, ita se habet §. 3. num. 12. = *Finalmente tutti, e singoli Benefizj, ò Secolari, ò Regulari, generalmente parlando sono tenuti al pagamento della Tassa, ancorchè siano posseduti dagli Eminentissimi Signori Cardinali, ò dai famigliari dello stesso Romano Pontefice, ò dai Chierici della Rev. Camera Apostolica, ò da qualsivoglia altro Ministro, ò Offiziale, e cio parlando de Benefizj, che anno avuto sin ad ora, e che possono avere in avvenire, ò essi, ò gl'altri, che ne tempi futuri saranno promossi alle sopradette dignità, uffizj, ed impieghi, come chiaramente si stabilisce nella Costituzione di Nostro Signore §. cum itaque Seminarij = Lib. 27. Litt. Sac. Congregationis pag. 33.*

Ponderandum an per Constitutionem San. mem. Benedicti XIII. suppletum fuerit declarationi, quam requisivit Sac. Congregatio. Præ oculis habenda est series privilegiorum, quæ suis familiaribus indulgit S. M. Clemens XIV. qui eorumdem Familiarium Beneficia a variis oneribus exempta esse voluit, & præsertim = *Ab omnibus quibuscumque decimis Institutionis, Seminarii Ecclesiastici, quamdiu servitiis nostris infiterint, dumtaxat.* Hinc videndum an per hujusmodi privilegia derogatum sit Constitutioni Benedictinæ; Habenda quoque ratio est, de observantia, qua Seminarium asserit se exegisse taxam ab aliis

alio Papæ Familiaribus, & num illa revera probetur.
Hisce omnibus perpensis definient EE. VV.

An sit locus solutioni taxæ Seminarij in casu &c.

Affirmativè, & amplius; [Et facta relatione SSmo Domino Nostro, Sanctitas Sua resolutionem Sacræ Congregationis approbavit, & in posterum observari mandavit.]

*Sess. 25. cap. 4.
de R. form.*

REGIEN. REDUCTIONIS. In Testamento quod anno 1688. condidit Hyppolitus Vicedomini binas edidit dispositiones; Primum quidem perpetuo Fideicommissi vinculo subiecit Palatium existens in Civitate Regii, Prædium situm in Territorio Montecchii, & quoddam Molendinum, quorum bonorum possessoribus injunxit onus assumendi nomen, & stemma Familiæ Vicedomini; De aliis vero bonis instituit Secundogenituram favore descendentium a secundogenito Comitis de Vissa, deinde favore Primogeniti Familiæ Valisnieri; Plurima tamen pia legata adimplenda perpetuo reliquit. Si quidem in Ecclesia PP. Servorum Beatæ Mariæ Virginis, præter celebrationem trium Missarum in qualibet hebdomada, jussit, ut in die obitus sui anniversaria quolibet anno celebrarentur quinquaginta Missæ lectæ, & una cum cantu musicali, nec non ministraretur cæra pro omnibus Altaribus necessaria, & quatuor intorticia; insuperque alia duo Intorticia librarum trium in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum accendi mandavit supra sepulchrum suæ Familiæ gentilium.

Præterea in Ecclesia PP. Ordinis S. Augustini tres alias Missas pariter in qualibet hebdomada celebrari voluit, eisdemque PP. tradi mandavit oleum pro lampade ante Altare divi Nicolai, & decem candelas, quarum sex ponderis unciarum sex, quatuor vero pondus reliquit arbitrio hæredis. In alia vero Ecclesia PP. Carmelitarum Excalceatorum duas Missas in singulis hebdomadis celebrari voluit, & Religiosis tradi jussit quatuor sextaria frumenti; Plaustrum uvis, alterum lignis, alterum fascibus sarmentariis onustum. Hisce omnibus oneribus adjecit etiam onus mantentionis Oratorij siti prope Tenimentum sui Feudi, & celebrationem in eodem Oratorio

torio sex Missarum, necnon distributionem panis qualibet hebdomada in certa quantitate, prout vivens consueverat, ac demum Executoribus Testamentariis, Vicario nempe Generali Episcopi, & Canonico Theologo Cathedralis præstationem non nullorum regalium tribui mandavit.

Ex bonis Testatoris Familia Valisnieri modo possidet Prædium in Territorio Regii, & in contrada Montecchii, ac domum in eadem Civitate sitam; Ex his bonis deductis oneribus, ac persolutis Legatis, vix supersunt annua sc. 38.; Advertens hinc Comes Hippolytus Valisnieri tam exiguo reditu suæ prænobilis Familiæ sustentationi prospicere minime posse, suppliciter adijt Sacram Congregationem, petiitque Legatorum reductionem, ita quidem ut per celebrationem unius Anniversarii, aut alicujus numeri Missarum ab adimplemento aliorum legatorum solvatur. Quid super hujusmodi instantia sentiendum sit, dijudicabunt hodie EE. PP.

Inquit enim plura in præsentis casu concurrere, quæ reductionem suadent, & onerum gravitatem, & tacitam Testatoris voluntatem; De onerum gravitate, & redituum insufficientia dubium nullum esse; nam ea satis resultant ex allatis documentis, & Episcopi relatione. Ad præsumptam Testatoris voluntatem quod attinet, notat ipsum de bonis suis Fideicommissum, & Primogenituram instituisse, ac hæredibus demandasse onus assumendi stemma, & cognomen suæ Familiæ, ex quibus patere ait præcipue voluisse conservationem Familiæ Vice-domini; cum autem Testatoris bona modo ita sint imminuta, ut ex illorum reditu supersint tantum annua sc. 38. impossibile esse, quod tam exiguo reditu Familiæ sustentationi consulere possit; Hinc idem Testator si prævidisset hæc omnia, ne descendentes ad mendicitatem videret redactos, onera imminueret. Hanc autem reductionem eo vel magis obtinere confidit, ne propter egestatem exponatur periculo inadimplementi Legatorum, & quia agitur de onere antiquo, quo casu semper præsumitur, quod pinguiora in institutione Legati fuissent reditus, & quod ob temporum vicissitudines postea decreverint.

Regulares, in quorum Ecclesiis Missæ sunt celebrandæ, & quibus intortiorum oblationes præstari debent, onerum reductioni assensum præbent.

Episcopus refert quod = *Vifis attente documentis hereditatem de qua agitur comprobantibus, examinatis etiam per viros Ecclesiasticos valde versatos hujusce Civitatis computis reddituum prædictæ hereditatis, nec non oneribus, quibus gravata est in perpetuum annuatim, ponderataque hereditate ipsa Vicedomini transmissa in Familiam Valisneri, asserere possum sincero, quo teneor obsequio, tenues admodum esse hereditatis vires intuitu onerum in precibus descriptorum, quorum calculum una cum aliis documentis transmittito, ad hoc ut Em̃i isti Patres dignoscant, an alicui gratiæ locus habeatur.*

Præsentis Causæ resolutio tota pendet a præsumpta Testatoris voluntate; Dubium non est, quod Hyppolitus Vicedomini hæredes suos plurium Legatorum præstatione gravaverit, & æque certum est, quod Fideicommissum; & Primogenituram instituit, illorumque Possessoribus onus adjecit assumendi nomen, & insignia suæ Familiæ; Cum autem sollicitus sperit Testator de conservatione Familiæ, videndum an, præsumi possit voluisse in isto casu onerum reductionem, ut illius manutentioni prospiciatur. Ponderandum etiam est, quod agitur de Legatis fere a sæculo institutis, & quod bona longo temporis decursu in diversos possessores distracta imminui, & etiam amitti potuerint; denique ponderandum an sit locus Implemento omnium Legatorum, quoties totius hereditatis redditus sufficiant; Num autem ab hac regula recedendum sit propter circumstantias in præsentis casu concurrentes, viderint Em̃i PP., a quibus quæritur.

An, & quomodo sit locus reductioni in casu &c.

Negativè.

*Seff. 14. cap. 7.
de Reform.*

PAPIEN. DISPENSATIONIS. Sacerdos Alexander Pioli jussit Josepho Mariæ Peola, quem in famulum retinebat, ut custodiam haberet Aræ, in qua non modicam frumenti quantitatem retinebat; Accidit ut idem Sacerdos circa horam quartam noctis die 30. Augusti 1781.

ad Aream accesserit, & custodem non invenerit; quare graviter commotus, de negligentia redarguit famulum; qui supervenerat; Jurgia, & dissidia hac de causa inter eos suborta sunt; sed Sacerdos Pioli advertens Peolum esse hominem fervidæ indolis, ad iram pronum, sclopo cultroque armatum, veritus ne ab eo occidi posset, sclopum ipse prius, quo ad venationem uti solebat in famulum explosit; eumque in brachio dextero, & in inguine graviter vulneravit; & ex vulnere nocte subsequenti famulus occubuit.

Dum a Curia Episcopali processus conficeretur, Sacerdos homicida sponte comparuit; & in judiciali examine ultro fassus est crimen, in superque defensionibus renunciavit, & ad subeundam pœnam, & damnorum emendationem paratum se exhibuit; Attenta igitur spontanea Sacerdotis comparitione, & confessione, Vicarius Generalis illum ad peragenda per mensem exercitia spiritualia in aliqua Religiosa domo, & ad reficienda damna Familiæ defuncti damnavit; Mandatis Curia paruit Sacerdos Pioli, qui nunc supplex orat pro dispensatione ab irregularitate.

Archiepiscopus Episcopus confirmat facti seriem, & ait: *Satisfecit Orator hæredibus defuncti, ut ex legitima eorum confessione mihi producta; Satisfecit Fisco; Commoratus est per mensem integrum in Cœnobio Fratrum Reformatorum S. Francisci oppidi Felizzani Casalensis Diœcesis, in eoque spiritualibus exercitiis operam dedit, se Religiosis ibi degentibus bonis moribus instructum demonstrans, constante attestatione Superioris ipsius Cœnobii. Vehementer dolet de crimine admisso, vitam ducit exemplarem, & probam, atque in iis, quæ ei in infetici ejus statu permessa sunt præsto est Sacramentorum, Sacraeque Catechesis frequentia, aliisque Ecclesiasticis functionibus. A die commissi delicti usque in præsens se semper abstinuit, & abstinet, scilicet ferme trium annorum spatio, a Sacrosancto Missæ Sacrificio celebrando, cum spirituali ejus detrimento = Concludit propterea = Animi itaque Sententiam aperiens, censuram posse EE. VV. cum eo Sacerdote Pioli benigne dispensare super irregularitate per eum sicut supra incurfa.*

Ab Altaris ministerio arceri voluit Ecclesia eos, qui humanum sanguinem fuderint. In veteri Testamento *lib. 1. Paralipomenon. cap. 22. num. 8.* Deus sic Davidi impera-

vit - *Multum sanguinem effudisti, & plūrima bella bel-
lasti, non poteris ædificare domum nomini meo; Et
rursus ibidem Cap. 28. nu. 3. ait = Non ædificabis domum
nomini meo, eo quod sis vir bellator, & sanguinem fude-
ris, & similiter legitur in libro Exodi cap. 2. Si quis per
industriam occiderit proximum suum, & per insidias ab
Altari meo avellas eum. Confirmatur id ex cap. 1. de ho-
micidio, & cap. De cætero eodem titulo, in quo Alexan-
der III. Lucensi Episcopo sic respondit = De cætero no-
veris, quod Diaconus, qui homicidio causam dedisse vi-
detur, non videtur ad Sacerdotium promovendus: Hisce
dispositionibus inhærens Concilium Tridentinum Sess. 14.
Cap. 7. de Reformatione ita sancivit = Cum etiam, qui
per industriam occidit proximum suum, & per insidias ab
Altari avelli debet; Qui sua voluntate homicidium perpe-
travit etiam si crimen id nec ordine judiciario probato, nec
alia ratione publicum, sed occultum fuerit, nullo tempo-
re ad Sacros Ordines promoveri possit, nec illi aliqua Be-
neficia Ecclesiastica, etiam si curam non habeant animarum,
conferri liceat, sed omni Ordine, ac Beneficio, & Officio
Ecclesiastico perpetuo careat.*

Incurritur irregularitas quamvis homicidium in calore ira-
eundæ, & in rixa fuerit secutum, & homicida animum oc-
cidendi non habuerit: In Cap. Quia te 38. dist. 50. statutum
est = Si vero ira Presbyter commotus aliquem interfecerit, etsi
animum occidendi non habuerit, perpetuo tamen depositus
erit, & ratio afferitur in cap. Studeat 39. d. dist. 50. ibi =
Quoniam, etsi voluntatem occidendi non habuerit, furor
tamen, & indignatio, ex quibus motio illa mortifera pro-
dit, in omnibus, & præcipue in Dei ministris multipliciter
inhibetur, atque damnatur.

In præsentī casu examinandæ sunt circumstantiæ, quæ ho-
micidium, aut præcesserunt, aut comitatæ, aut sunt
subsecutæ; Sane in facto asseritur quod Orator timens
ne a Josepho Maria Peola interficeretur, sclopum in
ipsum exploit; Videndum propterea, an homicidium
ad propriam defensionem perpetratum dici possit; De hac
re actum fuit in Causa Mutinen. Dispensationis descripta
in Folio Congregationis diei 24. Januarii currentis anni
quod precantur resumere, quia ex eo deprehenditur
quando homicidium ad propriam defensionem patratum
dici possit, ita ut occidens dispensationem mereatur.

Verum cum ex Episcopi relatione constet homicidium in

rixæ fuisse commissum, & quod tempore rixæ Joseph Maria Peola sclopo, & cultro armatus reperiebatur, in superque constaret eundem Peola esse hominem *fervidæ indolis, animosum, & manibus expeditum*, hinc observandum, an concurrentibus hisce circumstantiis facilius sit indulgenda dispensatio. S. Hieronymus in Epistola ad Decensium dicit, quod iracundia = *Ab omni consilio, & mente deturbat, ut dum irascitur insanire credatur*. Advertit Fagnanus in *Cap. Henricus de Clerico pugn. in duello num. 35.*, quod ad concedendam dispensationem ab irregularitate, præcipue considerari solet = *An homicidium commissum fuit per industriam, seu præmeditate, & per insidias, an vero calore iracundiæ, & in pura rixæ, an occidens fuerit rixæ auctor, vel provocatus, an Orator esset bonæ conditionis, & famæ, & an post delictum semper laudabiliter vixerit.*

Sacra Congreg. quando actum est de homicidio voluntario fere semper dispensationem denegavit, ut in *Bisacen. Irregularitatis 10. Junii 1741.*, in *Feretrana Irregularitatis 22. Januarii 1757.* in *Brixien. Irregularitatis 19. Jan. 1765.*; Verum in homicidio commissio non ex proposito, sed casu, vel etiam culpa, dispensationem concessisse sæpius videtur, ut in *Montis Falisci 6. Junij 1739.* in *Inolen. 23. Jan. 1741.*, & in *Viridunen. Dispensationis ab Irregularitate*. Agebatur de Parocho, qui ex læthali vulnere in oculo Parochianum suum interfecerat, & Episcopus testatus fuerat non quidem ex industria, & occidendi animo percussisse: disputato propterea dubio = *An, & quomodo sit consulendum Sanctissimo pro dispensatione ab irregularitate in casu &c.* Die 2. Augusti 1760. prodiit resolutio = *Affirmative post dimissam, vel permutatam Parochiam cum alio Beneficio non curato, & dummodò non celebret in loco commissi delicti.*

Rursus in *Agrien. Irregularitatis* alius Parochus impatiens moræ, qua Auriga currum instruebat, nodoso arrepto baculo ad stabulum accessit, & bis in capite, ac etiam in latere dextero percussit Aurigam, qui paucos post dies e vita migravit; quæsitum hinc fuit = *An sit locus dispensationi ab irregularitate in casu &c.* die 31. Maij 1770. responsum prodiit = *Consulendum SSmo pro dispensatione =*

Præstat etiam animadvertere, quod Orator vix peracto homicidio sponte se constituit, & patratum crimen factus est

est, poenam a Curia impositam subiit, parti offensæ satisfecit, ac respicientiæ signa dedit; Quare videndum, an prædictæ circumstantiæ magis proclives reddere possint ad gratiam Eius PP. quæ a quibus decernendum est.

An sit locus dispensationi in casu &c.

Negative.

*Sess. 25. cap. 4.
de Reform.*

TUDERTINA REDUCTIONIS. Dum in Urbe degeret testamentum condidit Sebastianus Pervisani anno 1658., atque inter cætera mandavit, ut in Oppido Massæ Tudertiæ Diœcesis construeretur Ecclesia sub invocatione Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis cum Sacratio, & quatuor Mansionibus; Ad opus perficiendum voluit, ut ex asse suæ hæreditatis erogarentur scuta bis mille. Quatuor præterea instituit in dicta Ecclesia Capellanas, quarum tres in titulum perpetuum conferri permisit, earumque Patronatum possessoribus Primogenituræ Pervisani addixit; Quartam denique declaravit amovibilem ad nutum Consilij Decem-Virorum præfati Oppidi Massæ; Tribus Capellanis perpetuis onus injunxit celebrandi quotidie Sacrum, excepta tamen una die cujuslibet hebdomadæ; Alteri vero Capellano amovibili, præter celebrationem quinque Missarum in unaquaque hebdomada, injunxit onus exercendi munus Ludi-Magistri Communitatis, insuperque onus adjecit canendi cum Scholaribus quolibet die Sabbathi Litanias, & die Dominico de mane Officium parvum Beatæ Mariæ Virginis, & de sero docendi pueros, puellasque rudimenta Fidei; Omnes vero Capellanos gravavit onere peragendi Festum Ecclesiæ Titularis, & celebrandi bina Anniversaria in unoquoque anno; cum majori, quo posset Missarum numero.

Tempus præterea indixit, quo Missæ forent celebrandæ; Voluit enim, ut diebus ferialibus saltem tres Capellani, omnes vero diebus festis in nova Ecclesia Sacrum facerent, unus nempe in Aurora, reliqui tres circa Meridiem. Pro dote istarum Capellanarum constituit summam scutorum octo millium, quæ investiri præcepit in tot Locis Mon-

tium

riam, vel in bonis stabilibus, quorum reditus pro rata scutorum triginta in unoquoque anno pro manutentione Ecclesiæ, & Sacrarij deservirent, superextantes vero reditus inter Capellanos æquis portionibus partirentur. Hæres Testatoris Ecclesiam ædificare curavit, & summam scutorum octo millium in emptionem septuaginta duorum Locorum Montium erogavit; Tractu temporis hujusmodi Loca Montium varias subierunt extractiones; quare evenit, ut illorum numerus sit imminutus, & hodie extent tantum Loca sexaginta; Reditus, qui ab iis percipiuntur impares esse putant Capellani pro adimplemento onerum; hinc reductionem efflagitant.

Advertunt Testatorem pro Capellaniarum institutione dotem constituisse, cujus reditus sufficiens erat ad omnia adimplenda onera ab ipso demandata; Cum autem postmodum decreverit fructus Locorum Montium, eaque ad minorem numerum redacta fuerint, hinc evenit, ut imminuti sint Capellaniarum reditus, & Capellani pro Missarum celebratione vix percipiant manuales eleemosynam; Horum redituum decrementum accidisse absque ipsorum culpa, & propterea Sacrorum reductionem promereri; Hanc autem reductionem ad raram eleemosynæ perpetuæ juxta decretum San. Mem. Benedicti XIII. relatum in Concilio Romano anni 1725. indulgendam esse, quia Missæ in determinata Ecclesia, & hora præfinita ad Populi commoditatem sunt celebrandæ; Reductionem, vero multo magis indulgendam Capellano, qui munere Ludi-Magistri fungitur, cum is majoribus sit gravatus oneribus; Nec ad præservandas Missas alia onera reduci possunt, nam ex testamenti contextu patere ajunt, Testatorem magis voluisse horum onerum adimplementum, quam Missarum celebrationem.

Contra vero, qui Capellaniarum patronatum habet, sustinet reductioni Missarum locum non esse, quia etiamsi de redituum decremento dubium esse non possit, nihilominus præstat alla prorsus onera, quam Missas imminui debere, pro quibus etiam sufficere eleemosynam manuales; Advertit insuper, quod licet Locorum Montium fructus sit imminutus, & eadem Loca Montium ob securas extractiones decreverint, adhuc tamen solutis utensilibus, & expensis pro Anniversariis, & Sacrario, obveniunt unicuique Capellano annua scuta 38. 27 $\frac{1}{2}$, quæ superant taxam eleemosynæ manualis, & propterea concludit petitam reductionem esse denegandam. Nec reductionem

mereri quartum Capellanum, namis propter munus Ludi-Magistri, quod exercet, minori Missarum numero gravatur, & ratione sui officij consuetum a Communitate percipit emolumentum.

Episcopus nonnulla refert, quæ ex relatione EE. VV. circumferenda videri poterunt, abstinet tamen a iudicio ferendo, & causæ decisionem a Sac. Congregatione expectat.

Dubium non est, quod legatum institutum a Sebastiano Pervisani sit taxativum, & ob Locorum Montium extractions illius redditus decreverint; Quare videndum an ita decreverint, ut onera sint reducenda. Ponderandum quomodo sit locus reductioni cum agatur de legato jam executo; Observandum pariter, num expediat Missas præservare, & Anniversaria potius reducere, quoties pro omnium onerum adimplemento sufficientes non habeantur redditus; Serio hac de causa ponderanda est testamentaria dispositio, ut dignosci possit, quid Testator magis optaverit. Dignabuntur EE. VV. definire.

An, & quomodo sit locus reductioni in casu etc.

Negative, & ad mentem: & mens est, quod quatenus verè constet Capitalium scutorum octo millium defecisse scuta tercentum, quæ, ut asseritur, Carolus Pervisani in proprios usus convertit; Episcopus juris remediis cogat hæredes ad reintegrationem, & referat cur scuta viginti tantum solvantur Sacratio, cum ex voluntate Testatoris solvi debeant scuta triginta, & qua ex causa.

*Sess. 14. cap. 12.
de Reform.*

SPOLETANA. Nicolaus, & Antonius Fratres Catani ætate proprio anno 1768. in Oppido nuncupato = *le Arci* = publicam Ecclesiam sub invocatione S. Annæ prope illorum domum cum Ordinarij facultate construxerunt; Nonnulla etiam assignarunt bona tam pro ejusdem Ecclesie manutentione, quam pro institutione Capellani cum onere Missarum in ipsa celebrandarum. Josephus Telesphorus Catani Fundatoris filius SSmo. Domino Nostro exposuit, hiberno tempore ob nivium copiam; & ventorum impetum è propria domo Ecclesiam adire non posse per viam publicam; hinc ad consulendum commoditatem Matræ videre, quæ horumquæ de Familia postulavit facultatem aperienti januam in latere dextero ejusdem Eccle-

clesiæ ; qua sibi, Matri, aliisque familiaribus pateret aditus, ut Missæ Sacrificio, aliisque Ecclesiasticis functionibus interesse possint. Ablegatis precibus Sac. Congregationi rogantur Eñi PP. iudicium proferre.

Episcopus testatur, quæ de patronatu Ecclesiæ, & Capellanix exposita sunt: addit insuper quod *in limine fundationis nullum apparet appositum pactum, ac conditio petitionis communicationis Ecclesiæ cum privata Fundatorum Domino, quæ distare refertur ab ingressu Ecclesiæ spatio pedum romanorum triginta, levioris quidem incommodi suapte natura, verum brumali tempore nivium quantitas, & frequentia, nec non aeris inclementia incolis non parum gravis majorem excitat Oratoris commoditatem, & totius Familiæ Catani, quæ illius Loci more civilium vivit. A latere dextero magis contigua Ecclesiæ prædicta domus constituta manet, non dissita ultra pedes octo, facilisque aperitur aditus, sive ingressus ad Chorum supra januam majorem confixum absque ulla Ecclesiæ deformitate = Deinde vero sic concludit = Patent Sacrorum Canonum statuta, & Sacrarum Congregationum, signanter Immunitatis resolutiones sive decreta, Oratoris precibus adversantia, ideo sapientissimo EE. VV. oraculo libentius iudicium pro merito instantiæ submitto =.*

Servitutes In Ecclesiis imponere prohibent ipsamet jura civilia. In lege *Si prius 17. ff. de aqua, & pluvia arcenda §. sed loco hæc habentur = Sed loco Sacro, vel religioso, vel sancto interveniente, quo fas non sit uti, nulla eorum servitus imponi poterit*; Pressius tamen id vetant Sacri Canones, & Summorum Pontificum constitutiones. Sane Clemens V. in *Clementina 1. de sent. excom. in 6.* præcipit Regularibus ne in eorum Ecclesiis fenestras aperiant, ex qua Sæculares divina officia audire possent. Rursus S. Pius V. anno 1566. constituit, ut in Urbe clauderentur omnes fenestræ, quæ è Sæcularium domibus in Ecclesiis prospectum haberent, & in executionem hujus Pontificiæ Constitutionis Card. Sabellius Urbis Vicarius edictum edidit, quod refertur a *Quaranta in Summ. Bullarum vers. Reverentia divinatorum*, in quo statuitur, quod = *sub similibus pænis debeant, & quilibet eorum debeat quascunque fenestras domorum vicinarum, & contiguarum Ecclesiis supradictis etiam ipsorum introspicientes dictas Ecclesias removisse obturasse, remurasse removerique obturari, remurarique fecisse.*

Quamvis autem S. Pij V. dispositio pro Urbe tantum edita fuerit, nihilominus factum inde est, quod hujusmodi servitutes indistinctè in omnibus Ecclesiis etiam extra Urbem vetitæ fuerint. *Pignatellus Consult. 129. num. 3. tom. 4.* refert Sac. Cong. Episcoporum, & Regularium in quadam causa *Veronen.* sequens edidisse decretum = *Non licere privatis personis habere, ac retinere fenestras prospicientes in Ecclesias contiguas habitationi, & Barbosa Juris Ecclesiastici universi lib. 1. cap. 1. num. 28.* affirmat id ipsum fuisse confirmatum ab eadem Sac. Congregatione in causa *Florentina die 11. Septembris 1615.* Immo idem *Pignatellus dicta Consult. num. 4.* ad tollendos abusus hac de re inductos testatur, dictam Sac. Congreg. demandasse harum fenestrarum clausuram, uti accidit in causa *Calvensi die 26. Septembris 1653.*, in qua Episcopo injunctum fuit, ut mandet *claudi Fenestram muro pleno non obstantibus quibuscumque inhibitionibus.* Et S. Congr. in Causa *Nullius Foripompilij* proposito dubio = *An decretum Sac. Visitationis de claudendo januam, & fenestram domus laicorum de Zaulis, unde aditus, & prospectus patet in contigua Ecclesia S. Mariæ ad Nives sustineatur in casu &c. die 18. Februarij 1758.* respondit = *Affirmativè =*

Hanc autem facultatem denegatam fuisse etiam Magnatibus asserit dictus *Pignatellus eadem consult. n. 6., & 7.,* quamvis essent domini alicujus Oppidi, ibique jurisdictionem temporalem exercerent, & rationem asserit *consult. 129. num. 12. tom. 4.* ibi = *Quia jus habendi fenestras in Ecclesia non dicitur jus honorificum, sed servitus Ecclesiæ, quæ tanquam in loco Sacro nequit absque titulo legitimo acquiri, aut præscribi; Et jus honorificum non versatur in imponendo servitutem Ecclesiæ, sed in præeminentiis, & prærogativis in Ecclesia circa locum, ac sedem, in ipsa, & in processionibus, & circa salutationes, thurificationes, & in recipiendo alimenta in casu paupertatis.*

Sustinet nihilominus *Monacell. Formular. legal. part. 1. tit. 6. For. 10. num. 18.* quod Ecclesiarum Patronis, aut alicui insigni Benefactori indultum conceditur aperiendi fenestram, seu januam ut ex propria domo prospectum, seu accessum habeant ad Ecclesiam dummodo tamen in actu foundationis hoc jus sibi reservaverint; & revera Sac. Congregatio hujusmodi indultum denegavit Patrono, qui in actu foundationis Ecclesiæ jus prædictum sibi

non reservaverat; patet id ex *Causa Reatina* relata inter supplices libellos. Marchio Joannes Vitelleschi Baro Oppidi Ricati, qui etiam patronatu fruebatur Ecclesie Parochialis ejusdem Oppidi, petit facultatem aperiendi fenestram in muro divisorio propriae domus, & Ecclesie, unde ipse, & alii de sua familia Missam commodius audire possent, & praecepto Ecclesie satisfacere. Petitioni assensum praebuit Episcopus, & Parochus, at nihilominus die 2. Junij 1731. rescriptum fuit = *Lectum = lib. 81. decret. pag. 298.* ; Nec dissimilis fuit resolutio edita in *Regien. 7. Aprilis, & 2. Septembris ejusdem anni, & in Veronen. 26. Aprilis 1732.*

Ponderandum, quod Orator patronatum habet Ecclesie S. Annæ, & in ea defunctus Pater Capellaniam fundavit; Advertendum tamen, quod in actu foundationis Ecclesie, & erectionis Capellaniae nullum jus reservatum fuit pro apositione januae. Videndum an saltem ejus Mater aliqua commiseratione digna sit, & an distantia domus ab Ecclesia praepedire possit accessum ad ipsam: abque gravi incommodo. Emi PP. definire non grauentur.

An sit concedendum indultum in casu &c.

Affirmative quoad fenestram tantum ad vitam Oratoris, & ejus Matris cum solitis clausulis.

SENOGALLIEN. REDUCTIONIS MISSARUM :
 Jam alias in Sac. Congregatione actum est de pia dispositione Camilli de Lucatellis, deque secuta jussu sanctae Alexandri VII. illius voluntatis commutatione; Si quidem praevia reductione Canonicatum, qui ex dispositione Testatoris erigendi erant in Cathedrali Ecclesia Senogalliae, mandatum fuit, ut sex in eadem Ecclesia erigerentur Mansionariae, constituta dote pro unaquaque Mansionaria, & praefinitis oneribus a Mansionariis adimplendis. Verum conquesti sunt Mansionarii de onerum gravitate, proindeque reductionem expostularunt in Congregatione diei 8. Junij anni 1782. Nulla tunc capta fuit resolutio, sed rogatus Emus Ursinus,

*Sess. 25. cap. 4.
 de Reform.*

nus, ut nonnulla reductionum Induita perpenderet, quæ annis 1689., & 1693. Canonicis ex fundatione Lucatellis concessa erant.

Non prætermisit laudatus Eñus Cardinalis id exequi, assuetaque solet diligentia, cumque supervenerit ejus relatio, instantia repropofita fuit in Congregatione diei 27. elapsi mensis Martij, qua die dilata resolutione mandatum extitit, ut illa reproponeretur citatis Canonicis ex fundatione Lucatelli; Repropofitur igitur Causa jura sua deducentibus tam Canonicis, quam Mansionariis; Non graventur EE. VV. resumere Folia dierum 11. Maij 1782., & 13. Martij currentis Anni, in quibus plura ad rem adnotata sunt, & definire.

An, & quomodo fit locus reductioni Missarum in casu &c.

Non propofita.

Die Sabbathi 21. Augusti 1784. in Palatio Apostolico Quirinali erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia proponentur infra scripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

UNica tantum in Congregatione habita die 24. elapsi mensis indecisa superfuit Causa; Ea igitur Emis PP. definienda proponitur cum aliis octo, quæ in præsentî Folio describuntur,

SENO GALLIEN. REDUCTIONIS MISSARUM: *An, & quomodo sit locus reductioni Missarum in casu &c.*

Sess. 25. cap. 4. de Reform.

Onus Missarum Mansionariis sîmpositum reducendum esse ad medietatem; Missas verò a Canonicis celebrandas restituendas esse ad numerum bîscantum octuaginta prò quolibet juxta reductionem anni 1689.

BENEVENTANA. Vacavit anno 1755. Officium Pœnitentiarij in Ecclesia Metropolitana Beneventi; Archiepiscopus Paçca pro illius collatione concursum indixit, & inter concurrentes præelectus fuit Sacerdos Felix Sbordone; Electionem hanc impugnarunt Canonici contendentes, vel nullum habendum esse concursum, vel saltem illum coercendum esse inter solos Canonicos Metropolitanæ. Card. Millo tunc Pro-Datarius expediendas decrevit litteras Apostolicas favore Sacerdotis Sbordone, reservata Capitulo facultate deducendi jura sua in Sac. Congregatione. Canonici Causam proponi curarunt in Congregatione diei 22. Maij currentis anni, in qua propositis dubiis I. *An in electione Canonici Pœnitentiarij sit convocandus Concursum in casu &c.*, & quatenus Affirmativè II. *An ad concursum admitti debeant soli Canonici Ecclesiæ Metropolitanæ Beneventi, seu potius omnes de Clero Sæculari in casu &c.* sequens prodiit resolutio ad I. Affirmativè. ad II. Affirmativè ad primam partem, negativè ad secundam.

Sess. 24. cap. 8. de Reform.

Propōnitur hodie Causa ; dignabatur. Eius PP. resumere Folium dictæ Congregationis , in qua plura ad rem, de qua agitur, adnotata reperient ; In factō addere præstat , quod san. mem. Benedictus XIII. , dum adhuc erat Archiepiscopus Beneventanus, Pœnitentiariæ Officiū contulit Sacerdoti Benedicto Mariella die 12. Augusti 1692. , & in Bulla institutionis hæc legitur expressio = *Cum itaque hac eadem die in dicta nostra Metropolitana Ecclesia, servata forma Sacri Concilij Tridentini, per nos canonicè erectum fuerit Pœnitentiariæ Officiū ;* Rursus in collatione ejusdem Officij ab eodem Pontifice facta quinto Kalendas Septembris anni 1727. leguntur pariter ista verba appōita in Bulla provisionis = *Cum itaque postmodum Officiū Pœnitentiariæ nuncupatum majoris Ecclesiæ Beneventanæ per unum met eundem ex dictæ Majoris Ecclesiæ Canonicis, etiam cum suis Canonicatu, & præbenda absque dispensatione Apostolica obtineri solitum Nos volentes dilectum Filium Januarium Boraglia in concursu super Officio hujusmodi ad formam Constitutionis nostræ, quæ incipit = Pastoralis = habito approbatum fuisse =* Ac demum in Bulla provisionis expedita diei 7. Martij anni 1746. favore Canonici Honuphrij Mariella cl. mem. Cardinalis Landi tunc Archiepiscopus Beneventanus concursum indixisse testatus est, sibi = *Nos indictō concursu .* Post hæc dignentur EE. VV. decernere .

An sit standum, vel recedendum a decisis quoad primum, & secundum dubium in casu &c.

Ad I. In decisis .

Ad II. Prævio recessu a decisis, negativè ad primam partem, affirmativè ad secundam .

*Sess. 25. cap. 17.
de Reform.*

TERRACINEN. ; ET SETINA : Cum Magistratus Civitatis-Setinæ quadraginta circiter ab hinc annis, Ecclesiæ Cathedrali calicem una vice donasset, verbalis conventio inter ipsum, & Capitulum inita fuit, ut adveniente ad Ecclesiam Magistratu pulsaretur campanula existens prope Sacrarium, qua datur signum Canonicis ad Chorum, & Sacerdotibus dum pergunt ad Altare, & quam pulsare solent Ostiarij in susceptione Ordinis, Accidit ut elapso anno in primis Vesperis Festivitatibus S. Lidani Civitatis Patroni, Episcopus ad Ecclesiam accessit.

cessisset ad peragenda Pontificalia, & Canonici Sacris essent vestibus induti. Supervenit Magistratus, & licet ad januam Ecclesiæ alter ex Canonicis adfuisset, ut aquam lustralem præberet, nihilominus pulsata non fuit campanula; quare Magistratus Missæ Pontificali sequentis diei interesse recusavit.

Id ipsum quoque accidit in pervigilio Festivitatæ Assumptio- nis Beatæ Mariæ Virginis, qua die adstante jam Episcopo in Ecclesia, Vesperas solemniter celebraturo, Magi- stratus supervenit, & tunc denuo campanulæ pulsatio fuit omi- ssa; unde Magistratus Processioni, & Missæ so- lemni diei Festi interesse noluit. Die autem Divo Rocho dicata, cum ex Populi voto publica Supplicatio peragatur, Magistratus ad Ecclesiam advenit, & quia aberat Episcopus, datum fuit campanulæ signum, insuperque Canoni- cus adstitit ad Ecclesiæ fores, ut aqua benedicta illum aspergeret; verum Magistratus de manu proprii famuli aquam lustralem excipere maluit.

Interim Canonici recursum habuerunt ad Sac. Congrega- tionem, ut mos pulsandi campanulam penitus proscriberetur; At Magistratus in iudicium coram A. C. vocavit tam Episcopum, quam Capitulum Cathedralis Sedi- nis, petiitque ut cum ad Cathedralē accederet, posset cam- panulam pulsare facere ab uno ex suis famulis, & audito signo, unus ex Canonicis obviam procederet Magistra- tum usque ad januam majorem Ecclesiæ, & asperforium præberet. Decreto Emi. Signaturæ Justitiæ Præfeti deman- data est suspensio Causæ coram A. C. usque ad exitum Causæ in Sac. Congregatione; quare instante Promoto- re Fiscali Curie Episcopalis, & Capitulo Ecclesiæ Ca- thedralis, quæritur hodie, ut declaretur num campanula pulsari debeat, & quænam alia obsequia Capitulum præ- stare teneatur Magistratui dum ad Cathedralē accedit, vel ab ea recedit tam absente, quam præsentē Episcopo, & Pontificalia exercente: omnia sub infrascripto dubio EE. VV. definienda proponuntur.

Qui Promotoris Fiscalis Causam agit expendit Cæremonia- le Episcoporum, & ait, quod dum Episcopus Pontifica- lia est celebraturus, debeat Magistratus ad Episcopalis Palatii aulam accedere, eumque ad Ecclesiam comitari, atque ad januam majorem ab eodem Episcopo immediate post Capitulum aqua lustrali aspergi; Si verò Episcopus ob aeris inclementiam, vel alia quacumque de causa per- scalam interiorem Palatii ad Ecclesiam descenderet, tunc Magistratus tenetur statuta hora Episcopum jam Cappa- in-

Indutum è scala descendentem excipere, aliaque omnia peragere quæ de ingressu per januam majorem dicta sunt; At si Magistratus ad Ecclesiam superveniat inchoato jam Officio, vel Missa, tunc nullam Cæremoniam adhibendam esse, sed peracta oratione, & præstitis consuetis urbanitatis signis, proprium locum adire debet; Cum autem præter hæc nihil aliud in cæremoniali statuatur, hinc contendit, injuria Magistratum, præsentem in Ecclesia Episcopo, efflagitare, ut in illius accessu pulsetur campanula Sacrarum, & ad Ecclesiæ fores Canonicus asperforium cum aqua lustrali præbeat.

Nec obesse, quod a quadraginta fere annis ex Canonicorum placito Magistratus eo honore, & obsequio potiatur; nam advertit verbaliter tantum id fuisse concessum, & ex sola urbanitate, ac propterea nullam oriri obligationem, qua Canonici adigantur ad hujusmodi obsequium præstandum. Præterea addit præsumptam Capituli obligationem nullitatis vitio infectam esse, cum nulla præmissa fuerint Capitularia Comitata, nec Episcopi consensus, nec Apostolicæ Sedis beneplacitum requisitum.

Canonici verò Ecclesiæ Cathedralis inhærentes dispositioni Cæremonialis Episcoporum tuentur nihil aliud competere Magistratui in accessu ad Ecclesiam tam præsentem quam absente Episcopo, præter id quod Cæremoniale præscribit; Sonitum campanulæ Sacrarum permittendum non esse, cum campanæ tantum pulsari debeant pro Divinis obediendis Officijs, vel quando excipiendus est Episcopus, vel alia Persona in Ecclesiastica dignitate constituta, & campanarum pulsationem pluribus Sacræ Congregationis Episcoporum, & Regularium decretis, & Synodalibus constitutionibus aliquarum Diæcesum interdictam esse, quando Magnates, Loci Baro, aut Magistratus in aliquo Oppido publicè ingrediuntur. Sperendam vero esse, dicunt consuetudinem ex rationibus a Promotore Fiscalis deducis, & consuetudinem hanc ab usum potius reputandam esse, cum Ecclesiasticis legibus adversetur.

Ex parte Magistratus nihil habuimus, licet illius Defensor pluries monitus, & diù expectatus fuerit.

Episcopus ait = *Quoniam igitur de his EE. VV. meum dignantur exquirere sensum, ut veneratissimis vestris paream mandatis, arbitrarer, rescribendum, præsentem Episcopo tam in accessu ad Ecclesiam, & in recessu ab eadem, quam in Ecclesia ipsa tempore Sacrarum Functionum, servari Cæremoniale Episcoporum; Absente vero Episcopo, proscribi ab usum sonitus campanulæ Magistratui nulla ratione*

competentis : ubique tandem , & semper eidem Magistratui in modum præscribi , ne ulterius in Divino cultu desit muneri suo , nec urbanitatem infringat , neque Populum concitet in offensionem .

Plura sunt , quæ in præsentī Causa animadvertenda occurrunt ; Quæritur primo quomodo sit excipiendus Magistratus ad Ecclesiam accessurus , si in ea adsit Episcopus , & Pontificalia exercent ; Hac in re scire præstat , quod Congregatio particularis a san. mem. Benedicto XIV. deputata pro institutione Cæremonialis servandi a Provinciarum Præsidibus , Gubernatoribus Prælatiis , dum una cum Episcopo ad Ecclesiam conveniunt , cap. 10. statutum legitur = *Magistratus Sæcularis , quotiescunque legitimo impedimento detentus absuerit Præses , vel Gubernator , non ad ostium Episcopi tantum , sed superius ascendere debet in aulam , seu cubiculum ab Archiepiscopo , vel Episcopo ad hoc destinatum ; Atque ibi præstolari , ut eum , postquam fuerit opertus Cappa , progredientem ad Ecclesiam comitetur , & deducat ; Procedet autem immediate ante illum , sit quidem præsens , aut absens Gubernator , aut Præses . Refertur hujusmodi Decretum in Appendice tom. 1. Bullarii ejusdem Pontificis , qui etiam illud confirmavit Constitutione , quæ incipit = Quod Apostolus = edita die 15. Maij 1741.*

Id etiam confirmatur ex Cæremoniali Episcoporum lib. 3. cap. 10. , & lib. 1. cap. 15. §. 2. , & 3. ubi describens ordinem servandum , quando Episcopus ad Ecclesiam accedit , mandat , quod illius familiares , Magistratus , & alii Nobiles , & illustres Viri immediatè ante ipsum præire debeant , post ipsum verò sequantur Canonici juxta ordinem antianitatis ; inde subdit = *EO ordine procedent usque ad portam primariam Ecclesie , ubi dignior ex Capitulo porrigit Episcopo aspersorium . Episcopus aspergit primo seipsum detecto capite , deinde Canonicos , & alios circumstantes , incipiendo a digniori =*

Post hæc prævidens casum , quod Episcopus ob aliquam rationabilem causam per scalam interiorem Palatii in Ecclesiam descendat , lib. 3. cap. 9. sic disponit = *Si ob aeris intemperiem , aut perageandarum functionum qualitatem , sed ob aliam quancunque causam , aptiorem , commodioremque adjudicaret Antistes descensum in Metropolitanam , seu Cathedralē , tam obeundi gratia omnes illas sacras functiones a Cæremoniali circumscriptas , quam alias ab eo minime definitas per scalam interiorem Palatii in ipsamet*

Ecclesiam porrigentem ; Præsidis , aut Gubernatoris tum erit , præstituta jub hora una cum Magistratu ad eam accedere , & in illa Antifistitem , jam Cappa indutum , descendentem officiosis verbis excipere , ac subinde comitari. prout fufius explicatum est . Quæ quidem obviatio a solo etiam Magistratu erit explenda , Præside , aut Gubernatore absente .

Si autem contingerit , quod Magistratus supervenerit incepta jam Missa , vel Officio , Cœremoniale prædictum *lib.2. cap.18. §.5.* præcepit observari id , quod de adventu Canonici in simili casu mandatum est ; *De Canonico autem loco cit. § 4.* hæc habentur = *Si quispiam Canonicus superveniat inchoato jam Officio , vel Missa , absque eo , ut aliquos salutet , vel ab aliis salutetur , statim genuflectit versus Altare parumper orans , mox surgit , & facit reverentiam profundam Altari , & Episcopo , deinde salutatur Canonicos , & alios de Choro circumstantes , tunc , & non prius ei assurgentes , & eum resultantes vadit ad locum suum .*

Ex his omnibus patet quid agendum sit cum Magistratu , quando ad Ecclesiam accedit , & in ea præsens reperitur Episcopus , aut Pontificalia exercet ; Videndum modo est , quænam urbanitatis officia præstari debeant Magistratui ad Ecclesiam venienti , si præsens non adest Episcopus . Cœremoniale prædictum *lib.1. cap. 15. n.4.* campanarum pulsationem fieri mandat , si S. R. E. Cardinalis Legatus , vel non Legatus ad Ecclesiam accedat ; Verum cum in præsens agatur de fonitu campanulæ existentis prope Sacrarium , hinc ponderandum , an pulsatio hujusmodi permitti possit , quando agitur de personis in Ecclesiastica dignitate minime constitutis , & quando divina Officia in Choro a Canonicis peraguntur .

De præstatione aspersorij cum aqua lustrali facienda ab altero ex Canonicis Magistratui ad januam Ecclesiæ majoris , animadvertere præstat , quod *Ferrarius verbo Aspersorium num.13.* refert resolutionem Sacræ Congregationis Ricuum editam *in Causa Æsina 7. Junij 1707.* , in qua decisum fuit , quod Prælato Referendario , aut Gubernatori Civitatis accedenti ad Ecclesiam danda sit aqua benedicta per contractum aspersorij ab aliquo Ministro superpelliceo Induto ; quare advertendum num conveniens sit idem servari in accessu Magistratus . Hisce perpenfis , non graventur Emi PP. definire .

An , & quomodo se gerere debeat Capitulum in adventu Ma-
gi-

gistratus ad Ecclesiam Cathedralē, & in recessu ab eadem, tam absente, quam præsente Episcopo, vel Pontificalia exercente in casu &c.

Servetur Cæremoniale Episcoporum juxta votum Episcopi, & ad mentem.

PRÆNESTINA. Per actum inter vivos Nicolaus Ceconi de Castro Sancti Petri Prænestinæ Diœcesis anno 1623. nonnulla assignavit bona pro erectione Beneficij, seu Canonicius in Ecclesia Parochiali ejusdem Castri. Ad possessionem dicti Canonicius nominavit pro prima vice Joannem Ceconi ejus nepotem sub expressa declaratione, quod = *Non teneatur inservire, sed tantum Missas pro qualibet hebdomada tres celebrare* = deinde vero disponens de Patronatu tam activo, quam passivo, ac de oneribus a Canonico adimplendis, sic ait = *Che il jus præsentandi sempre, ed in perpetuo sia, e spetti alli più stretti della Casa, ed essendoci della Casa atti, se gli debba conferire, e non ad altri, ed essendoci figli di Messer Papinio, e suoi successori per l'avvenire; Che il successore di Messer Giovanni debba andare alla Chiesa di S. Pietro di Palestrina, e sia obbligato di dire la settimana cinque Messe, purchè non sia Festa, e non volendo detto Messer Giovanni andare alla detta Chiesa, che sia obbligato far celebrare tre Messe la settimana non obbligando detto Messer Giovanni alla residenza, ma li successori di Messer Giovanni debbano risedere di persona, ne possano mettere persona alcuna. Post hæc addidit. Ed in evento, che il figlio di Messer Papirio venisse successore di detto Messer Giovanni, debba godere, ed avere il privilegio, che ha avuto, ed hà detto Messer Giovanni primo Canonico di non risedere; Che il successore di Messer Giovanni debba dire cinque Messe la settimana, e che non debba dette Messe tralasciarle le Feste, e non facendosi detto Messer Giovanni Prete, non vuole in quanto à lui abbia luogo, ma agli altri sì.*

Sess 25. cap. 5.
de Reform.

Testamentum postea condidit anno 1631. in quo hujus Beneficij dotem auxit, voluitque, ut præsentatus pro

tempore celebrare, seu celebrari facere debeat numerum Missarum prout in donatione, quem numerum ratificat, & emologat, & probat. Item vivente R. D. Joanne Ceconi ipsius Testatoris nepote, & ejus successore post ejus mortem, volens ipse Testator ipsis rem gratam facere, dictum numerum, & onus Missarum diminuit, moderavit, & reduxit, in contentatione, quod ipse R. D. Joannes, & ejus successor tantummodo teneatur celebrare, seu celebrari facere Missas quinquaginta pro quolibet anno, in reliquis confirmavit, & emologavit donationem factam cum onere in dicta donatione =. Obiit Testator, & Vicarius Generalis Prænestinus die 5. Januarij 1633. ad erectionem Beneficij, seu Canonicatus devenit, ejusque possessori injunxit adimplementum onerum, quæ in donationis instrumento fuerant exposita.

Qui patronatu activo hujusce Beneficij potitur, in vacatione anno elapso secuta, præsentavit Clericum Clementem Marini; Nominationem hanc impugnarunt Officiales, & Populus Castri S. Petri, precesque exhibuerunt SSmo Dño Nostro, quibus narrarunt ex lege foundationis teneri Beneficiatum Missas per seipsum celebrare, & in dicto Castro residere, id tamen exequi Clericum non posse; Exposuerunt insuper, Populum destitutum esse subsidio pro Sacramentorum administratione; nam Parochum senio confectum esse, nec posse coadjuvari a Ludi Magistro, qui unicus est, præter ipsum, Sacerdos in dicto Oppido, qui ad probationem ad Sacramentales Cessiones numquam ab Ordinario potuit obtinere; Hinc supplicarunt, ut adigeretur Patronus ad nominandum Sacerdotem, qui continuo, resideat, Ecclesiæ serviat, & Parochum coadjuvet; Remissis precibus ad Sacram Congregationem, definienda proponuntur tria dubia in calce transcripta, totum quæstionis statum complectentia.

Defensores Officialium, & Populi Castri sustinent ad I. Nicolaum Ceconi in instrumento donationis exemptos tantum voluisse a residentia, & a personali Missarum celebratione Joannem nepotem, ejusque successorem, nec proinde exemptionem protrahi posse ad alios Beneficij possessores, quibus onus residentie injunxit, & expresse inhibuit ne alium substituere possent; Hanc autem Fundatoris voluntatem fortius deprehendi ex observantia, cum omnes, qui hujusmodi Beneficium obtinuerunt, & residentie legem observarunt, & Missarum onera per se ipsos adimplerunt. Perperam obijci veritam facultatem substituendi referri dumtaxat ad residentiam, nequaquam vero

vero ad celebrationem Missarum; Advertit enim in Beneficiis simplicibus, ideo residentiam injungi, ut Rectores adigantur ad onera per se ipsos adimplenda, alias enim residentiae praeceptum frustraneum redderetur, praesertim quando Beneficium in Ecclesia, quae Collegiata non sit, erectum reperitur.

Nec verum esse, quod onera, & leges appositae in instrumento donationis anni 1623. sublatae fuerint a Testatore in postremis ejus testamentariis tabulis; Respondet enim Nicolaum Cecconi in testamento nequaquam loqui de Canonicatu jam instituto, sed de altera Capellania deinceps instituenda; Et quamvis de Canonicatu sermonem habuisset, nihilominus haud potuisset foundationem Canonicatus invertere, quoties demandata extitit per actum inter vivos, qui de sui natura irrevocabilis est.

Neque opponi posse quod donatio non fuerit acceptata, & proinde revocari potuisse, nam acceptatio non requiritur in donationibus factis favore Ecclesiae. Nec etiam obesse, quod in facultate sit Fundatoris invertere foundationem legem accedente Episcopi consensu; sustinent enim id locum sibi vindicare, quando justa, & rationabilis concurrat variandi causa, sed in praesenti casu penitus deesse; Caeterum sustinent omnem prorsus difficultatem sublatae esse per decretum erectionis a Curia Episcopali latum, ex quo evincitur Ordinarium Canonicatus foundationem admisisse servata forma instrumenti donationis, ex quo inferunt nequaquam assensum prebuisse variationi quatenus in testamento fuisset demandata.

Constito itaque de injuncta residentia, & de onere celebrationis Missarum per se ipsum, tuentur ad II. dubium praesentationem Clerici Marini non sustineri, quia Missas per se ipsum celebrare non potest, nee dici posse, quod habita saltem sit idoneus, quia utpote constitutus in aetate annorum viginti, ad Sacerdotium intra annum promoveri non potest.

Ad III. contendunt possessorem Canonicatus ex praesumpta Fundatoris voluntate, & ex aequitate teneri coadjuvare Parochum in exercitio Curae animarum in casu saltem necessitatis. Quod attinet ad praesumptam Fundatoris voluntatem, advertunt Nicolaum Cecconi inter caetera praecipuisse residentiam, & Ecclesiae servitium, quod quidem non potest aliter verificari, quam praestando auxilium Parocho; Quod vero spectat ad aequitatem, ait Archiepiscopus adeo esse aetate gravem, ut parochialia mu-

nera adimplere non possit, nec alium extare Presbyterum, qui ei adjumento sit. Impares esse Parochianos ad constituendum propriis expensis Sacerdotem coadjutorem, quia nimia laborant egestate, & in his circumstantiis sustinent, quemcumque Presbyterum onus habere coadjuvandi Parochum, multoque magis teneri Sacerdotem, qui Ecclesiastico Beneficio potitur, & ad hujusmodi onus sabbendum compelli posse, etiam per subtractionem fructuum ejusdem Beneficii, præsertim si illud fundatum sit in Parochiali Ecclesia.

Contra vero Clericus Marini ad I. inquit, Beneficium nec esse Sacerdotale, nec onus habere residentiae, aut personalis celebrationis Missarum; Idque desumi tum ex Fundatoris voluntate, tum etiam ex observantia. Sustinet enim Ceconlum in suo testamento demandasse institutionem Capellaniam pro uno Sacerdote, & sub nomine Sacerdotis comprehendere etiam simplices Clericos, quando Missarum celebratio per ipsum Beneficiatum adimplenda non sit; Hanc autem personalem Missarum celebrationem demandatam non fuisse ex testamento deprehendi, quia in eo impertita Beneficiato fuit facultas celebrandi per alium; Confirmari etiam ex observantia, cum a tempore foundationis Beneficii usque ad præsens duo dumtaxat Sacerdotes, quatuor verbò Clerici præsentati fuerint, & ii, qui Beneficium obtinuerint, nunquam in Oppido Castri S. Petri residentiam præstiterint; Hujusmodi vero consuetudinem plurimi faciendam esse, cum ab ipso foundationis tempore originem habeat.

Nec sufficere, quod in litteris collationis Beneficii a Dataria Apostolica expeditis anno 1685., residentiae onus enuntietur, idque etiam adjectum fuerit in aliis litteris collationis ejusdem Beneficii a Curia Episcopali datis; Ad primum advenit quod Apostolicæ litteræ dubitative de residentiae onere loquuntur, & propterea nullam certam probationem constituunt; ad secundum vero ait Bullas institutionis Curiae Episcopalis residentiam præcipere relative ad decretum erectionis Beneficii, at in hujusmodi decreto nullam mentionem fieri de residentia.

Pergit inde ad diluendas alias difficultates, & ait alienum a veritate esse, quod Nicolaus Ceconi in testamento erigi voluerit aliam Capellaniam diversam a Canonicatu, nam perspecta Testatoris voluntate satis constare ipsum unicum tantum erigi mandasse Capellaniam, & in testamento confirmasse ea, quæ de Canonicatu in donatione disposuerat, solumque auxisse illius dotem, & Beneficiatum

tum exemptum voluisse ab onere residentiae, & personalis celebrationis Missarum, quam quidem exemptionem jure indulgere poterat, etiamsi prima Beneficij institutio per actum inter vivos expleta fuisset, quia Patronus facultatem habet novas imponendi leges, aliaque faciendi, quousque Ordinarius formali decreto ad Beneficij erectionem non devenerit.

Cum autem ex Fundatoris voluntate Beneficium institutum a Nicolao Ceconi onus non præferat residentiae, & celebrandi Missas per se ipsum, hinc infert Clericus Marini ad II. dabium presentationem ad sui favorem factam sustineri, sibi que institutionem denegari non posse.

Ad III. advertit non licere absque injuria voluntatis Fundatoris, addere Beneficiato onera, quæ in ipsa fundatione imposita non fuerunt, eo fortius quando Patronus expresse dissentit; Ad consulendum verò indigentis Populi Castri S. Petri affirmat non deesse media a Concilio præscripta, absque eo quod Beneficium, quod de sui natura simplex est, convertatur in residentiale, & onus addatur coadjuvandi Parochum in administratione Sacramentorum.

Auditus fuit cl. mem. Cardinalis Spinola Episcopus Prænestinus, qui plura dixit in sua relatione de statu quæstionis ut videre est inter monumenta Causæ. Censuit autem, quod injungi posset Beneficiato onus coadjuvandi Parochum, quando non est de descendencia a Testatore prædilecta.

Beneficia simplicia ex Ecclesiæ indulgentia residentiae onus non præferunt. *Fagn. in cap. Ut Abbates de ætat. & qualit. præficiendorum num. 74.* Advertunt tamen *Lotter. de re benef. lib. 2. quæst. 35. num. 10. Pignat. consult. 4. num. 10. tom. 7.* quod si in fundatione lex residentiae indicta fuerit, aut onus Beneficiato injunctum celebrandi per se ipsum, tunc a residentia minime posset excusari. Cæterum sustinet *Ursaja discept. 3. par. 11. num. 62.* non ita rigide residentiae onus intelligendum esse in Beneficiis simplicibus solo Missarum oneribus gravatis.

In una Romana Capellaniarum Testator Capellanis Injunxerat = *Che siano tenuti a Celebrare ogni giorno in detta Capella la Messa, ed essendo impediti li detti Capellani di non potere celebrare dette Messe quotidiane, voglio, e mi contento, che possino far celebrare da altri Sacerdoti a loro arbitrio Sac. Congregatio die 16. Martii 1709.* censuit = *Capellanas esse residentiales = lib. 59. decret. pag. 63.* Rursus in *Salisburgen.* Promotor Fiscalis Curiae Archiepiscopalis insteterat, ut declararetur an residentiam

tiam servare deberet possessor Beneficii, cui a Fundatore demandata fuerat Missarum per se ipsum celebratio; & S. Congr. diebus 11. Julij 1712., & 4. Februarij 1713. respondit = Beneficium esse residentiale = lib. decret. 62. pag. 229., & 63. pag. 33.

Præ oculis habenda est Fundatoris voluntas, ut definiti possit an controversum Beneficium sit residentiale, & Beneficiatus onus habeat celebrandi per se ipsum; Serio perpendendus actus inter vivos expletus anno 1623. a Nicolao Ceconi. Et observandum num in testamento quodquam fuerit variatum. *Corad. in prax. benefc. lib. i 2. Cap. 10. num. 150. Farg. in Commentar. ad can. de jur. patronat. part. 2. can. 27. cas. 3. num. 39.* tuentur, quod Fundator in limine foundationis potest sibi reservare facultatem variandi in totum vel in parte; idcirco potest ex intervallo tollere, & adicere quascumque substitutiones sibi benevolas, cum reservatio sit tamquam prorogatio perfectionis foundationis; Imo *Lambertin. de jur. patronat. lib. 1. part. 2. quæst. 2 art. 5., & 6. num. 9. Tondut. quæst. Benefic. par. 1. Cap. 91. num. 1. & seq.* existimant Fundatorem potiri facultate variandi foundationis leges quousque per Episcopi decretum erectio seculata non fuerit. Advertendum tamen, num hac eadem facultate uti possit Fundator, postquam foundationem per actum inter vivos explevit, vel saltem variatio sustineri possit, quando non infringitur actus substantia, sed solum moderantur onera a Beneficiato adimplenda. Observandum pariter est decretum erectionis, & habenda ratio de observantia. Quæritur hinc.

I. *An Rector Beneficii instituti a Nicolao Ceconi in Ecclesia Parochiali Castri S. Petri teneatur residere, & Missas per seipsum celebrare in casu &c.*

Et quatenus affirmativè.

II. *An sustineatur præsentatio in casu &c.*

III. *An Rectori ejusdem Beneficij sit addendum onus coadjuvandi Parochum in administratione Sacramentorum in casu &c.*

Quoad I., & II. Iterum proponatur.

Ad III. Negativè.

Reliquæ non propositæ.

MONTIS FALISCI BENEFICIORVM. Testamentum condidit anno 1739. Liberatus Emilij, & hæredem universalem instituit Mariam Diamante ejus ex fratre neprem; Prævidens casum, quod hæres instituta sine filiis decederet, tunc voluit ut ex bonis suis erigerentur duo Beneficia ad Altare Animarum Purgantium Ecclesiæ Parochialis Oppidi Tescennani. Dispõnens de patronatu activo, & passivo, ac de oneribus a Beneficiatis adimplendis, jussit quod pro prima vice Beneficia prædicta consequi deberent Clerici Innocentius Paladini, & Petrus Calisti; deinde verò hanc methodum servari voluit = *La nomina poi delli detti Benefizj da me sopra fatti, quali dovranno essere perpetui seguita la mia morte, e delli detti da me nominati, lascio alli Signori Francesco Antonio Bizzi, e Gio. Battista Silvestrelli, quali dovranno nominare li Preti, ò Chierici di Tescennano quando vi siano, e quando non vi siano, nominino li Preti forastieri coll' obbligo della residenza, e delle tre Messe la settimana per ciascheduno Sacerdote, e Benefiziato, e seguita la morte delli Signori Bizzi, e Silvestrelli, lascio la nomina delli sud. Benefizj alla Mensa Vescovile di Monte Fiascone da nominare li Benefiziati come sopra, qual nomina gli lascio perpetua.*

*Sezs. 25. cap. 5.
de Reform.*

Paucos post dies codicillum exaravit, & de patronatu activo alterius ex dictis Beneficiis sic disposuit = *Lascio la nomina delli due Benefizj da me lasciati nel mio testamento al Signor Francesco Antonio Bizzi da Sorano da me nominato, che presentemente confermo, e lascio la facoltà al medesimo, e suoi in perpetuo di poter nominare in uno de Benefizj da me lasciati, e volendo eleggere uno di sua Casa, ò famiglia do facoltà al medesimo di poter nominare; e non volendo quello risedere in Tescennano, possa eleggere un Sacerdote, che debba risedere per sodisfare al legato fatto nel mio testamento.* Obiit absque filiis Maria Diamante hæres instituta, & die 30. Decembris anni 1744. instantibus Innocentio Paladini, & Petro Calisti a Testatore nominatis, ad Beneficiorum erectionem devotum est. Hæc autem erectio facta fuit ad formam testamenti, nulla habita ratione eorum, quæ in codicillo Testator disposuerat -

Vacavit unum ex dictis Beneficiis, & Franciscus Antonius Bizzi facultate sibi in codicillo tributa, præsentavit nepotem suum Clericum Josephum Bizzi, qui cum vix undecimum ætatis annum attingeret, dispensationem Apostolicam obtinuit super defectu ætatis; Executioni lit-

terarum Apostolicarum obtulit Vicarius Generalis, quia Clericus Bizzi originarius non est oppidi Testennapi; Existimans autem dictus Bizzi minus rectè factam erectionem contra formam codicilli, postulat, ut ad illius normam reformetur, & de hoc iudicium EE. VV. exquiritur.

Indubiam esse, inquit, Testatoris voluntatem in codicillo panditam, ubi disposita in testamento immutavit quoad patronatum tam activum, quam passivum, mandavitque, quod Antonius Bizzi, ejusque Descendentes præsentare possent ad unum ex Beneficiis, & præsentatus ex ejus familia residentiam servare non teneretur; Cum autem hanc voluntatem in erectione non servaverit Curia Episcopalis, solumque rationem habuerit testamenti, hinc contendit erectionem prædictam non sustineri, & esse reformandam servata forma in codicillo præscripta, ne sequatur absurdum, quod erectio contra expressam Testatoris voluntatem fiat.

Nec obesse, quod facta erectione Beneficii ad formam testamenti, reformari modo non possit, licet constet de contraria Testatoris voluntate; Nam advertit erectionem hujusmodi duplici nullitatis vitio laborare, primo quia Interpellatus non fuit Franciscus Antonius Bizzi. Deinde quia, contra expressam Testatoris voluntatem facta dignoscitur, & Ordinarius facultatem non habet variandi Testatorum dispositiones; Addit instantiam pro reformanda erectione proponi tempore habili, in prima nempe Beneficii vacatione, unde neque executionem, neque observantiam posse allegari.

Promotor Fiscalis Curiae Episcopalis, & alii interesse habentes, licet judicialiter requisiti, propria jura non deduxerunt.

Vicarius Generalis tuetur servandum esse foundationem ad formam testamenti, & ait = *Cum enim in actu erectionis Beneficiorum non fuerit memoratum codicillum productum, nec de illo, sed tantum de testamento ab Ordinario ratio habita fuerit, sequitur idem codicillum tanquam in limine foundationis, & erectionis non comprehensum; minime esse attendendum ad vulgata jura minime alleganda, & propterea Clericum Josephum Bizzi tanquam incapacem, & non habentem requisita in erectione memorati Beneficii volita, nec dispensandum nec instituendum esse puto.*

Disposita per actum ultimæ voluntatis variare licet; hinc quæ in testamento statuta sunt, excepta hæredis insti-

tutione, mutari possunt in codicillo. Hoc posito, in præsentī Causa animadvertendum est, quod Liberatus Emilii Beneficiorum fundator de patronatu activo, & passivo, ac de oneribus a Beneficiatis adimplendis, diversimode disposuit in codicillo ab eo, quod in testamento disposuerat. Videndum igitur an erectio facta ad formam Testamenti sustineatur.

Lambertinus de *jure patronat. lib. 1. art. 5. quest. 2. num. 2.* sustinet, quod concurrentibus pluribus foundationibus, sive dispositionibus, semper illa attendenda est, & præferenda, quæ munita dignoscitur Episcopi assensu. Verum *Fargn. in comm. ad canon. de jure pat. part. 2. can. 1. & 2. cas. 7. num. 4.* advertit quod Episcopi consensus sequi debet voluntatem Testatoris, & juxta illius mentem fieri debet reservatio patronatus, & *num. 6.* addit, quod Fundatores ante erectionem Beneficii perfectè secutam, possunt tollere, & adjicere quascumque substitutiones sibi benevisas. *Corrad. in prax. Beneficiorum lib. 2. cap. 10. num. 150. & Piton. discept. Eccles. 25. numer. 9.* contendunt, quod sicuti Fundatores in Beneficiorum erectione apponere possunt onera, qualitates, conditiones, & leges sibi benevisas, ita pariter hisce omnibus suppleri debet post peractam, perfectamque erectionem, si neglectæ, vel omisæ ab Ordinario deprehendantur dum erectionis actum expletum est. Notandum, quod in actu erectionis nec requisitus, nec interpellatus fuit Franciscus Antonius Bizzi, qui etiam ex testamento jus acquisierat ad Beneficium. Decernant EE. PP.

An servanda sit erectio duplicis Beneficii facta ad formam testamenti quondam Liberati Emilii, seu potius reformanda, & exequenda ad formam codicilli in casu &c.

Sess. 22. cap. 6.
de Reform.

CAMERINEN. Paulus Ricci testamentum condidit anno 1701. , quo Capellaniam ad nutum amovibilem instituit , & pro dote capitale scutorum mille assignavit . Capellanum adegit ad celebrationem tot Missarum , quæ ex redditibus dicti capitalis celebrari possent cum eleemosyna obulorum quindecim ; Jus nominandi Capellanum detulit hæredi instituto , quo defuncto illud transitit in Primogenitum lineæ Masculinæ suæ familiæ , & in istius defectum substituit Primogenitum lineæ Femininæ ; Utraque vero linea deficiente , voluit , *che il jus predetto passi alla Linea della Signora Maria Madalena mia figlia Moglie del Signor Urbano Purarelli* . Hujusce Capellanæ patronatum activum possidet modo Urbanus Purarelli dictæ Familiæ Primogenitus . Franciscus illius frater natu minor exposuit Sanctissimo Domino Nostro suam paupertatem tum propter æs alienum a defuncto Patre contractum , tum etiam propter alia infortunia subinde passa . Addidit gravatum se esse onere alendi tres filios masculos , & duas filias , quibus necessaria alimenta , summa ne quidem cum parsimonia , suppeditare posse ; Supplicavit propterea , ut suspensa per annos saltem viginti quinque Missarum celebratione , applicarentur redditus in sui , suæque Familiæ sustentationem . Reditus ascendunt ad annua circiter scuta triginta . Pertinet ad EE. VV. , quibus preces remissæ sunt , hujusmodi petitioni responsum reddere .

Episcopus confirmat facti seriem , & addit , quod licet Orator inter primarios Cives recenseatur , nihilominus in summa versatur rei familiaris angustia ; Testatur ejus fratrem , qui Capellanæ Patronatum retinet , petitioni assensum præbere , & modo vacantem esse Capellaniam ; Deinde concludit = *Vestrum interim erit , Eminentissimi PP. , discernere , & definire in ista re , supremumque de illa expectabitur judicium* .

Patrono pauperi alimenta ab Ecclesia subministranda sunt Cap. Nobis 25. *de jure patronat* ibi = *Pro fundatione quoque Ecclesiæ honor processionis fundatori servatur : Et si ad inopiam vergat , ab Ecclesia illi modeste succurritur ; sicut est in Sacris Canonibus institutum* . Confirmatur etiam ex Cap. *Quicumque* 30. *caus.* 16. *quæst.* 7. in quo sic legitur = *Quicumque Fidelium propria devotione de facultatibus suis aliquid Ecclesiæ contulerint , si forte ipsi , aut filij eorum redacti fuerint ad inopiam , ab eadem Ecclesia suffragium vitæ pro temporis usu percipiant* . Et alimenta ex redditibus Ecclesiæ non solum Patrono pauperi ,

ri; sed ejus quoque uxori, & filiis subministranda esse
suffinet. *Barbos. in collect. de jurepat. tom. 2. pag. 366.*
n. 7. Surd. de Aliment. tit. 4. quæst. 28. num. 18. Lam-
bertini. de jurepat. lib. 3. art. 6. n. 1.

Cum autem in præsentī casu agatur non de Patrono, sed
de ejus fratre, qui nullum jus habet ad patronatum, vi-
dendum an jus alimentorum ad ipsum quoque potrahi
possit; Advertendum propterea est, quod juxta aliquo-
rum sententiam, nempe *Surd. de alimentis tit. 7. quæst.*
52. num. 14. Sanchez consil. moral. lib. 2. cap. 3. dub. 52.
num. 1. & 2. Pax. Jordan. Lucubrat. tom. 2. lib. 10. tit. 7.
num. 409., jus alimentorum communiter numeratur
inter fructus patronatus, imò veluti præcipuus & insepa-
rabilis.

Ad assequenda alimenta requiritur paupertas; advertit *Farg-*
nan. de jurepart. 1. can. 3. cas. 1. n. 8. quod paupertas non
debet esse extrema, sed sufficit talis ut Patronus vivere
nequeat habito respectu ad ejus gradum, & conditio-
nem. Verum idem auctor d. *part. 1. can. 3. cas. 1. n. 1.* su-
ffinet, quod Patrono non debentur alimenta, si habeat
fratrem divitem, vel salva honestate, possit sibi victum ex
industria quærere.

Petit Orator suspensionem onerum Capellanæ; non abs-
re erit referre Sententiam *Lambertini de jurepat. lib. 3.*
quæst. 2. art. 3. num. 1. 7. 8. Piring. lib. 3. decret. tit. 38.
num. 37. Reiffenstuel. ibidem num. 115. Barbos, juris Ec-
cles. univers. lib. 3. cap. 12. num. 217., & aliorum, qui
tenent alimenta Patrono præstanda est ab Ecclesia, seu
Beneficiato solum ex superfluis, & propterea Ecclesiam,
& Beneficiatum debere prius providere propriæ necessi-
tati, & cultui Divino, & deinde si quid supererit, Patro-
no succurrendum. Quid vero in præsentī casu agendum
sit, desinient EE. PP. a quibus quæritur.

An sit locus suspensioni onerum Missarum ad effectum submi-
nistrandi alimenta Oratori in casu &c.

FOROLIVIEN. Ordo Servorum Beatæ Mariæ Virginis *Seff. 22. cap. 9.*
inter alios Sanctitate, & Miraculorum fama insignes Vi- *de Reform.*
ros numerat etiam Divum Peregrinum Latiofum, qui
Civis est Foroliviensis, & cujus Exuviæ in Ecclesia ejusdem
Ordinis, in ea Civitate publicè Fidelium venerationi as-
ser-

servantur. Ad augendam in terris hujus Sancti gloriam, & cultum, communi omnium tum Religiosorum, tum Civium studio, Beatificationis, & Canonizationis Causa instructa fuit; Deputata etiam de Episcopi consensu peculiari nonnullorum Forolivienſium Congregatione, cujus cura eſſet pias Fidelium oblationes excipere, illasque custodire pro necessariis in eam Causam sumptibus. Anno 1726. a san. mem. Benedicto XIII. Beatus Peregrinus in Sanctorum album relatus fuit. Peracto solemnī Canonizationis Festo, compertum est contractum fuisse æs alienum cum Mensa nummularia S. Spiritus de Urbe in summa sc. 5223. Ad illud dimittendum dissidia inter Communitatem, & Religiosos Ordinis Servorum suborta sunt, & ut illa dirimerentur, placuit eidem Pontifici particularem Congregationem deputare.

Habita fuit hujusmodi Congregatio die 15. Julij 1727. & definitum extitit *Religionem Servorum Beatæ Mariæ Virginis teneri ad summam deficientem pro complemento expensarum Canonizationis S. Peregrini; illique pro effectu hujusmodi competere optionem, vel solvendi totam summam deficientem, quæ est sc. 5223. reportata ad sui favorem cessione omnium, & singulorum capitalium Forolivii existentium tam pro ipsa Canonizatione, quam pro manutentione Altaris, & Capellæ destinatorum, eorumque fructuum decursorum, & decurrendorum, ac juris cogendi Administratores multiplici ad redditionem rationis prout de jure, vel solvendi tantummodo summam sc. 1200. relictis omnibus præfatis capitalibus, eorumque fructibus penes Forolivienſes, ut ipsi ex illorum venditione reliquatum dictæ summæ deficientis teneantur ad Urbem transmittere pro complenda dictarum expensarum solutione, cum hoc tamen, quod utroque casu semper: Religio in posterum teneatur ad manutentionem dicti Altaris, & Capellæ; Et hæc resolutio auctoritate laudati Pontificis Benedicti XIII. fuit confirmata.*

Placuit PP. Servitis secundam resolutionis partem eligere, & onus assumpserunt solvendi sc. 1200., & manutenendi Altare, & Capellam; Quare die 26. ejusdem mensis Junii aliud eadem Congregatio decretum edidit, quo declaravit ut = *Attenta hujusmodi electione, omnia, & singula capitalia tum in Causa Canonizationis, quam in altera manutentionis Capellæ cantantia, eorumque fructus remaneant libere penes Dominos Administratores Forolivij, quorum ideo incumbentia est transmittendi quam citius ad Urbem reliquam summam scut. 4023., sicuti in vim præ-*

fate

*fatæ resolutionis , & respectivè electionis transnittere teneantur . Qui administrationi bonorum , & reddituum tam Capellæ , & Altaris , quam capitalium Cause Canonizationis præerant , nedum acceptarunt alteram resolutionis partem dimittendi nempe æs alienum in summa scutorum 4023. , verum etiam pro eximia erga Divum Peregrinum devotione , obligationem emiserunt manutenendi Altare, & Capellam ut prius ab ipsis factum fuerat , idque probarunt etiam , ratumque habuerunt PP. Servitæ , atque idcirco eadem particularis Congregatio die 27. Septembris ejusdem anni 1727. decrevit = *Manutentionem Capellæ , & Altaris prædictorum , ut prius , in posterum stare ad onus præfactorum Administratorum , quibus propterea facultas quoque administrandi capitalia , & redditus memoratæ Capellæ , eo modo , quo huc usque praticatum fuit, & non alias , debet pertinere .**

Cum autem Administratores prædicti pro dimissione debiti non aliam tunc haberent summam quam scutorum quingentorum , hinc Communitati Forolivij facultas ad eodem Pontifice impertita fuit vendendi tot Loca Montium Communitatis sub expressa lege , quod Communitas reintegraretur ex redditibus , & capitalibus ad Patrimonium Cause canonizationis pertinentibus; Vendita fuerunt Loca Montium , & Administratores promiserunt indemnem servare Communitatem , & in casu extinctionis alicujus census ad illam causam spectantis, sese obstrinxerunt summam ab hujusmodi extinctione retrahendam in dimissionem Locorum Montium erogare .

Anno 1774. Congregatio sub nomine Divi Peregrini Forolivij erecta , necnon Communitas ejusdem Civitatis in judicium coram A.C. vocarunt PP. Servitas , & manuteneri petierunt in possessione manutenendi , & ornandi Capellam , & Altare Divi Peregrini in Ecclesia eorundem PP. erectam , ac custodiendi claves urnæ , in qua ejusdem Sancti Corpus asservatur ; Insuperque illius Festivitatem celebrandi , & deputandi Oratorem sibi beneficium , qui die ejusdem Festivitatis panegiricam Orationem haberet hora a Civitatis Magistratu præfinita ; Præterea conquirendi tam intra , quam extra Civitatem eleemosynas , & oblationes , quæ a Fidelibus in honorem ejusdem Sancti exhiberentur , ac demum administrandi quoscumque redditus , bona , & capitalia ad eandem Capellam spectantia , cum onere tamen reintegrandi Communitatem de summis ab ea erogatis in Causam Canoni-

zationis. Petitiones huiusmodi a SSmo Domino Nostro ad Sac. Congregationem ablegate sunt, omnesque viginti dubijs dilpartitæ, sapienti Iudicio. E.E. VV. exhibentur. Partes propria jura deducunt in eorum Libellis hinc inde distribuendis: prætermittis iis, quæ ibi exposita sunt, præstat solum nonnulla ad singula dubia adnotare pro illorum dilucidatione.

Ad I. Dubium advertendum est, quod *Pignat. tom. 10. consult. 59. num. 7.* refert resolutionem Sac. Congregationis Episcoporum, & Regularium editam in *Causa Auximana* his verbis = *Claves Reliquiarum, quæ sunt in Ecclesiis Regularium non debent remanere apud Sæculares, licet Dominos Capellarum, ubi custodiuntur*; Notat tamen *Barbosa in Sum. Apostolic. decis. verb. Reliquiæ Sanctorum numer. 9.*, quod Sac. Congregatio Rituum in *Litteren. 8. Maii 1604.* definivit unam ex clavibus Reliquiarum Sanctorum Patronorum concedi posse Magistratui Sæculari ejusdem Civitatis, & *Monacel formul. legal. tom. 1. tit. 5. for. 1. num. 39.* affirmat id fuisse etiam decisum a Sac. Congregatione Episcoporum, & Regularium in *Civitatis Castellane 6. Aprilis 1696.*; Verum sequenti *num. 40.* ait prædicta locum habere, si Laici ex consuetudine, vel alio justo titulo, puta consensu Rectoris Ecclesiæ reperiantur in possessione retinendi clavem, nec non in casu quo Laici donare vellent Ecclesiæ Reliquiam aliquam insignem, aut Capellam ex integro pro custodiendis Reliquiis construere cum reservatione juris retinendi clavem; Cæterum si Laici in præteritum nunquam clavem retinissent, sed illam consequi prætenderent, ex quo sint Ecclesiæ Benefactores, vel Patroni, nulla accedente jurium reservatione, vel quia agatur de Reliquia S. Protectoris Loci, & pro honorificentia Magistratus Laici, clavem peterent, tunc invito Rectore Ecclesiæ non possunt hanc prærogativam prætereendere, quia in Ecclesijs servitutes imponendæ non sunt sine Apostolico Indulto.

Ad II. Dubium, quod attinet, statuit S. Carolus Borromæus in *Concilio Mediolanensi V. §. Quæ ad dies festos, & Sacra tempora pertinent*; quod = *Sicut in Anniversariis solemnitatum sanctioribus celebritatibus festivius ac canimus laudes, solemnissimæ Ecclesiastica celebrantes Officia modulatur organis, prætiosiorique vestium apparatu induimur: ita diligentes nos domus Dei decorem, & locum habitationis gloriæ ejus, curare debemus, ut quo spiritualis lætitiæ nostræ manifestiora signa demus; Divinorum beneficiorum, quæ iis potissimum solemnita-*

ratibus recolimus, memoria excitati templa etiam ornati-
tiora, quam aliis diebus appareant, tum ad augustio-
rem cultum, tum ad Fidelium consolationem. Itaque die
Natali Domini Festoque die S. Patroni Ecclesiarum
Cathedralium, Collegiatarum, Parochialium præsertim
insignium curet Præfæctus uniuscujusque Ecclesiæ, pro lo-
corum ratione, proque facultatibus, ut januæ quemad-
modum instituti est, usuque Romano comprobati, & a
B. Hieronymo laudati frondibus etiam ornentur, prout
tempora tulerint, tum parietes interiores, atque interco-
lumnia peristromatis, aulæis, tapetibus Sacrarumque Ima-
ginum tabulis exornata sint. Quo in apparatu, orna-
tuque Sacræ Imagines, etiam in ipsis Foribus exhibeantur.
Insignia vero, & alia profana absint. Acta Ecclesiæ Me-
diolanensis Editionis Patavinæ Part. 1. pag. 181. Colum. 1. =
Videndum quid hac de re disponant Synodales Constitu-
tiones Forolivienfes, & quid hucusque servatum fue-
rit.

Quoad III., & IV. *Ursaj. discept. Ecclesiast. tom. 3. part. 2.
discept. 13. num. 6., & 22.* sustinet quod si agatur de Fun-
ctionibus, quæ peragi possunt in Altari absque ulla Ec-
clesiæ servitute, ut est Missarum celebratio sine cantu,
& tunc Capellæ Patronus illas explere non prohibetur;
Secus tamen si agatur de Functionibus publicis, quæ in
tota Ecclesia servitutem inducunt, eo enim casu requi-
tur consensus Rectoris Ecclesiæ.

Agitur in Dubiis V. VI. VII., & VIII. de Oratione Pane-
girica habenda die festo S. Peregrini, nempe qua hora,
& cujus sumptibus sit habenda, & ad quem pertineat
Concionatoris electio, & an semper esse debeat de Or-
dine Servorum Beatæ Mariæ Virginis. Plurimum sane
convenit, ut die festivo alicujus Sancti de ejus laudibus
Oratio habeatur; Electionem autem Concionatoris do-
cet *Boss. de Sodalit. quæst. 20. num. 1.* ad eum pertinere,
qui præmium ei solvit; verum advertit *Monacell. For-
mul. Legal. tom. 1. tit. 12. formul. 7. num. 12.*, quod si alius
eligat Concionatorem, alius vero elemosynam solvat,
ab hac consuetudine non sit recedendum, nec eum qui
præmium solvit assumere sibi posse jus nominationis. Ad-
vertit etiam *Fagnan. in Cap. Inter cætera de Offic. Ordin.
num. 32.* servandam esse consuetudinem, quod in Eccle-
siis Regularium deputantur Concionatores etiam alterius
Ordinis; verum si Concionatores ejusdem Ordinis ha-
beri possint, cæteris paribus sint præferendi. Demum
quoad tempus, quo Concio haberi debet, in *Rubrica Missa-
Tom. LIII.*

lis Romani tit. Ritus celebrandi Missam § 6. num. 6. hæc habentur = *Si autem sit prædicandum, Concionator finito Evangelio prædicet; & Sermone, sive Concione expleta, dicatur Credo, vel si non sit dicendum, cantetur Offertorium =*

Quæstio est Dubiis IX. X. XI. XII. de jure colligendi elemosynas, & oblationes; Animadvertere præstat, quod Altare, & Capella Divo Peregrino sacra manteneri debent a Forolivienfibus juxta onus assumptum an. 1727.; Hinc videndum an ipsis competat jus colligendi, & administrandi elemosynas independenter a Religiosis Servitis.

Quod respicit Dubium XIII. notanda sunt, quæ præcipit Concilium Tridentinum *Sefs. 22. cap. 9. de Reform.*, quod nempe = *Administratores tam Ecclesiastici, quam Laicæ Fabricæ alicujus Ecclesiæ etiam Cathedralis, Hospitalis, Confrateruitatis, Eleemosynæ, Montis Pietatis, & quorumcumque Locorum Piorum singulis annis teneantur reddere rationem administrationis Ordinario, consuetudinibus, & privilegiis quibuscumque sublatis, nisi secus fortè in institutione talis Ecclesiæ, seu Fabricæ expressè cautum esset; Quod si ex consuetudine, aut privilegio, aut constitutione aliqua Loci, aliis ad id deputatis ratio reddenda esset, tunc cum iis adhibeatur etiam Ordinarius, & aliter factæ liberationes dictis Administratoribus minime suffragantur.*

Monet Fagnan. in *Cap. ad hæc de Religiosis Domibus numer. 31. & 32.*; Quod Episcopus potest exigere ab Administratoribus Locorum Piorum redditiones rationis singulis annis non obstante contraria consuetudine etiam immemorabili. Synodus Forolivienfis habita ab Episcopo Piazza *cap 24.* ita statuit = *Rationum redditio singulis saltem trienniis omnimode expleatur, integrum tamen nobis erit illam sæpius, & pro libito exigere, quæ verò rationum redditio a nobis probata non fuerit, nulla sit, nullamque executionem mereatur; Nec est prætereundum, quod cum nonnulli Cives Forolivienfes conquesti fuissent de minus recta administratione bonorum spectantium ad Capellam S. Peregrini, die 11. Septembris anni 1762. Sacra hæc Congregatio mandavit Episcopo = *ut juris remediis cogat, atque compellat Deputatos, & Administratores ad redditionem rationis Capellæ de qua agitur, præfixo ad hunc effectum competenti termino = lib. 32. Lit. Sac. Congregationis.* Videndum, an Administratores rationem reddiderint juxta formam a Concilio Tridentino, & Synodalibus constitutionibus præfinitam.*

Ad Dubia XIV. & XV. præ oculis habendæ sunt resolutiones Congregationis particularis anni 1727. ; Insuperque perpendendum est Chirographum San. Mem. Benedicti XIII. quò facultas tributa est Communitati Forolivij vendendi Loca Montium ad dimittendum res alienum contractum pro Causa Canonizationis Divi Peregrini. Animadvertendum, an adimpletæ fuerint conditiones in eodem Chirographo adjectæ, & quid modo expediat.

Pro resolutione Dubii XVI. inquirendum est, an Patres Servitæ interesse habeant super bonis spectantibus ad Capellam Divi Peregrini, & idcirco videndum, quibus legibus administratio tributa fuerit Communitati.

Ad solutionem Dubiorum XVII. & XVIII. observandum est Decretum Synodi Forolivii habitæ ab Episcopo Raponi ita conceptum = *Qui in Administratores Locorum Piorum assumuntur . . . singulis trienniis ab officio amoveantur, nec sine nostro consensu confirmentur* = . Idiplum quoque præcipitur in alia Synodo ab Episcopo Piazza his verbis = *Officiales quocumque nomine ii nuncupentur, ultra triennium munus exercere non præsumant, & absque peculiari nostra facultate ne confirmetur*. Sacra Congregatio in Civitatis Plebis ad Dubium V. = *An liberè possint Confratres Mortis juxta eorum Statutum confirmare veteres Officiales, seu de novo eos eligere, qui recenter fuerunt in officio absque licentia Ordinarii, ita ut sit locus moderationi edicti etiam in hac parte in casu &c.* Die 22. Martij 1760. plenis suffragiis respondit Negative.

Pro examine Dubij XIX. redeunt, quæ animadversa sunt in Dubio XIII. Demum ad Dubium XX. *Monacell. formular. legi tom. 1. tit. 6 for. 11. num. 24.* cum aliis ab eo allegatis sustinet, quod Officialium electio pertinet ad Confratres, confirmatio vero ad Episcopum, imo, & electio ad eundem Episcopum spectat, si Confratres in sufficienti numero per triplex scrutinium non convenerint. Sacra Congregatio in *Senogallien. juris suffragandi, & deputandi Capellanos* proposito Dubio = *An temporalis deputatio Capellanorum in discordia Confratrum spectet ad Episcopum, vel potius ad Governatorem, & Officiales dictæ Confraternitatis in casu &c.* die 4. Junij 1701. decrevit = *Spektare ad Episcopum post tertium scrutinium. lib. 51. decret. pag. 306.*

Eni Patres, qua ornantur juris prudentia, dignabuntur respondere Dubiis.

1. *An claves aperientes Ribaltas exterius claudentes Urnam, in qua Sacrum Divi Peregrini Latiosi Corpus asservatur*
Tom. LIII. D d 2 in

- in Ecclesia Patrum Servorum B. M. V. Forolivii, retinendæ sint ab iisdem Patribus, seu potius Communitati competat jus retinendi alteram ex illis in casu &c.?*
- II. *An, & quomodo Solemnitas in honorem Divi Peregrini quotannis habenda die 1. Maii, in eadem Ecclesia celebrari quoad Ecclesiasticas Functiones debeat in casu &c.?*
- III. *An dictæ Communitati competat jus celebrandi in Capella Divi Peregrini alias Solemnitates, & Functiones in casu &c.*
- Et quatenus affirmativè.
- IV. *An, quo tempore, quibus modis, & formis, quorum consensu, & facultatibus dictæ Functiones, & Solemnitates sint celebrandæ in casu &c.?*
- V. *An in die Festo Divi Peregrini habendo die 1. Maij recitanda sit Oratio Panegirica in casu &c.*
- Et quatenus affirmativè.
- VI. *An, & cui competat jus eligendi Oratorem, quo præmio, & ex quibus bonis, seu redditibus sit illud persolvendum in casu &c.*
- Et quatenus affirmativè quoad Communitatem.
- VII. *An ab eadem Communitate deputandus sit pro eodem effectu Religiosus Ordinis Servorum B. M. V. in casu &c.*
- VIII. *An, qua die, quo tempore, & qua hora dicta Panegirica Oratio sit recitanda in casu &c.?*
- IX. *An, & cui, & quibus in locis competat jus colligendi quæstus, elemosynas, atque oblationes in Sancti, ejusque Altaris honorem, & venerationem a Fidelibus exhibitas, & exhibendas in casu &c.?*
- X. *An, quando, quomodo, sub quibus conditionibus, dependentiis, atque licentiis, eadem quæstus, elemosynæ, atque oblationes usum tam certum, quam incertum habentes, sint colligendæ, & respectivè erogandæ in casu &c.?*
- XI. *An, & a quo retinenda sit clavis capsulæ elemosynarum in honorem Divi Peregrini colligendarum, & in pariete ejusdem Capellæ existentis in casu &c.?*
- XII. *An, & cui PP. Ordinis Servorum B. M. Virginis Conventus Forolivien. teneantur reddere rationem de quæstus, & elemosynis oblatis in honorem, & cultum Divi Peregrini, ejusque Altaris per eos collectis in casu &c.?*
- XIII. *An, & cui, a quo tempore, & coram quibus ab Administratoribus Communitatis reddenda sit ratio bonorum, capitalium, & reddituum quomodolibet spectantium ad Altare, & Capellam Divi Peregrini in supra dicta Ecclesia Patrum Servorum erect. in casu &c.?*
- XIV. *An post redditam rationem prædictam, Communitas rein-*

tegrare se debeat de impensis factis in Canonizatione Divi Peregrini, juxta formam, ac tenorem Chirographi S. M. Benedicti XIII. signat. die 1. Octobris anni 1727., quomodo, & quo tempore in casu &c. ?

Et quatenus Affirmativè . . .

- XV.** *An Communitas teneatur extinguere Loca Montium, de quibus fit mentio in dicto Chirographo, & docere de adimplimento in Actis Sac. Congregationis in casu &c. ?*
- XVI.** *An Priori, vel Procuratori dicti Conventus competat jus interessendi Congregationibus haberi solitis super negociis respicientibus Capellam, & Altare Divi Peregrini, illiusque bona, & redditus, itaut Communitas teneatur illos interpellare in casu &c. ?*
- XVII.** *An Communitati liceat deputare Administratorem eorumdem bonorum; ac redituum ultra triennium in casu &c. ?*
- XVIII.** *An, elapso triennio, liceat Communitati confirmare dictum Administratorem in Officio absque licentia Ordinarii, & non reddita prius ratione, ac reliquatu non persoluto in casu &c. ?*
- XIX.** *An Administratores pro tempore, si præsertim ab Ordinario fuerint requisiti, teneantur singulis etiam annis rationem reddere de supradictis bonis, atque redditibus in casu &c. ?*
- XX.** *An renuente, vel differente Communitate dictum Administratorem eligere, valeat Ordinarius illum eligere, & deputare ex Officio, atque independenter a Communitate in casu &c. ?*

Sefs. 25. cap. 9. de Reform.

NUCERINA CANONICATUS. Per obitum Sacerdotis Josephi Bravi secutum in mense Februarii anni 1782. vacavit in Ecclesia Collegiata Saxoferrati Canonicatus de jurepatronatus Vexilliferi ejusdem Oppidi. Cum autem eo tempore Antonius Agostini, & Benedictus Marini de hujusmodi Officio decertarent; quisque devenit ad presentationem Canonici. Primus enim presentavit Aloysium Cesauri, alter vero Odoardum Marini, qui a Dataria Apostolica petiit institutionem; Obstitit tamen Clericus Cesauri, & Eius Pro-Datarius questionis indaginem detulit ad Sacram Congregationem. Proposita causa die 10. Januarij currentis anni, nulla tunc prodiit resolutio, mandatumque exitit, ut transmitteretur integra Canonicatus fundatio. Hanc exhibet modo Clericus Marini, qui denuo instat pro questionis definitione; Præstat resumere Folium distributum in Congregatione diei 29. mensis Novembris anni elapsi, in quo causa descripta fuit, & decernere.

An, & cui sit danda institutio in casu etc.

Sefs. 22. cap. 6. de Reform.

ÆSINA SUBSIDIORUM DOTALIUM. Joannes Maria Ingegneri Sacerdos Oppidi Cupræ Montanæ vulgò del Massaccio in testamento, quod condidit anno 1760. hæredi injunxit = *Che ogni anno si debba fare un Buffolo di sei Zitelle povere, e abili a maritarsi, quale voglio, che debba farsi otto giorni prima della Festa della SSiña Trinità alla presenza delli Signori Curati pro tempore di S. Lorenzo coll' intervento de miei Eredi, e Successori, se vi saranno, altrimenti intendo, che detto Buffolo debba farsi alla presenza delli Signori Priori della Communità di questa Terra, che regeranno in detto mese; Il giorno poi della SSiña Trinità alla Messa solenne voglio, che se ne abbia a fare l'estrazione presenti li sudetti chiamati per l'assistenza, e quelle veranno estratte in occasione del loro accasamento, voglio gli si diano scudi dieci per ciascuna per pura limosina =.*

Obiit

Obiit Testator anno 1761., & ejus voluntas ad hæc usque tempora fuit adimpleta; Experientia tamen compertum est, quod quandoque Puellæ extractæ decedunt antequam matrimonium ineant; hinc dubium oritur, an dotalia subsidia, quæ per illarum obitum reincident, ad Testatoris hæredes liberè spectent, vel potius eadem subsidia conferri debeant aliis Puellis; Dubij solutionem postulat Margharita Grana Leoni, quæ Sacerdotis Ingeneri hæreditatem modo possidet.

Advertit præstationem demandatam fuisse in casu, quo Puellæ extractæ Matrimonium contrahant; hinc si decedant ante Matrimonium, non verificari conditionem a Testatore volitam; Urget insuper legatum, quod resolvitur ob conditionis inadimplementum liberè ad hæredem devolvi; quare existimat præfata subsidia dotalia, quæ revertuntur per obitum Puellarum ante Nuptias, ad liberam hæredis dispositionem pertinere; Nec teneri hæredem aliam Puellam substituere, ut adimpleat Testatoris voluntatem. Notat enim, quod si id Testator voluisset, demandasset utique, præsertim quia non rarè contingere solet, quod Puellæ inuptæ decedant. Ex silentio proinde Testatoris argumentum edacit pro exclusione novæ collationis. Idque conforme esse consuetudini vigenti in Oppido Massiaci, ubi subsidia dotalia, quæ revertuntur per decessum Puellarum ante Matrimonium aliis Puellis non conferuntur, sed ad Collatores pertinent.

Episcopus ait = *Perpensa Testatoris dispositione, comperi nullam legem, aut conditionem Testatorem expressisse in casu, quo una, vel altera Puella, cui contigisset ex sorte dos, decessisset antequam nuberet, altera sufficeretur* = Addit insuper quod = *In hac Civitate idem contingere solet; Etenim aliquæ Societates, quæ gravantur oneribus Puellis sorte eligendis, si aliqua ex hac vita migraverit, vel non nupserit, nullam aliam sorte eligendam Societas substituere tenetur, præcipue Societas Sanctæ Mariæ Mortis, quæ præter hujusmodi dotes, quas non nuptis, vel decessis, ex quo Institutores nihil expresse decreverint, alias Puellas non substituit, è contra verò duas dotes appellatas = le spallate = sorte conferendas cum hac conditione, quod infra sex menses nubere teneantur, & si hoc tempus præterierit, hujusmodi dote privantur juxta Institutoris voluntatem, & solum concurrere possunt cum aliis Puellis ab urna sorte extrahendis. Votum aperiens concludit = Quare cum in casu exposito Testator non expresse, quod alia sufficeretur loco alterius, vel non nuptæ, vel si obierit ante nuptias*

nuptias , non teneri hæredes aliam subrogare , quare cenferem annui posse petitis , quia quod voluit Testator expressit , quod non expressit , noluisse putatur .

Non semel in Rota quæstio orta est an dotalia subsidia , quæ redeunt ad Loca pia , ex quo Puellæ sorte extractæ innuptæ decedant , vel contracto Matrimonio sine filiis moriantur, aliis Puellis sint conferendæ . *Decis. 500. coram Buratt. num. 5.* firmat regulam , quod hujusmodi dotes sive post Matrimonium , sive ante nuptias quomodocumque restituendæ, erogandæ sint in dotibus aliis Puellis , idque ex verosimili mente Testatoris , qui in dotium institutione nullam peculiarem personam respexit , sed solum præ oculis habuit Causam piam . Verum in *Romana Electionis Puellarum 27. Novembris 1624. coram Pirovano* , quæ est impressa post *Constantinum Vol. decis. Vol. 298. numer. 24. & 25.* unum ab altero casu distinguit ; ait enim quod si dotalia subsidia revertantur , ex quo Puellæ jam contracto Matrimonio sine filiis decedant , tunc cum effectus nominationis secutus jam fuerit, liberè redeunt ad Loca pia ; Secus tamen si Puellæ innuptæ decedant, quia cum in eo casu per solam nominationem Testatoris voluntati non fuerit satisfactum , idcirco statuit ad alterius Puellæ nominationem deveniendum .

Sac. Congregatio In Romana Subsidiorum dotalium, cum Archiconfraternitas SSmæ Annunciationis Urbis contenderet , quod Familia Ruspoli habens facultatem nominandi singulis annis duas Puellas ad bina subsidia dotalia non posset devenire ad nominationem alterius , ob decessum Puellæ secutum ante contractum Matrimonium, proposito dubio = *An in casibus decessus Puellarum nominatarum ante extractionem subsidij , de quo agitur , sit locus nominationi aliarum Puellarum favore Principis Ruspoli in casu &c.* Die 20. Januarij 1770. respondit = *Affirmative* = Rursus in *Lucana* cum Pium Opus Collegiæ SS. Paulini, & Donati petiisset facultatem erogandi in fabricam Ecclesiæ subsidia dotalia ab eo collata, quæque ob decessum Puellarum ante matrimonium reincident , præsertim quia Testator in hujusmodi casu de nominatione alterius Puellæ nihil edixerat : disputato dubio = *An , & quomodo Oratorum precibus sit annuendum in casu &c.* Die 22. elapsi mensis Maii responsum fuit = *Negative* = Hic prænotatis, decernendum erit .

An in casibus decessus Puellarum nominatarum ante Matrimonium sit locus extractioni aliarum Puellarum, seu potius legatum cedat commodo hæredis in casu &c.

Die Sabbathi 11. Septembris 1784. in Prælatio Apostolico Quirinali erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

Quatuor in præfenti Folio describuntur Causæ; reliquas vero habent Eminentissimi PP. in Folio postremæ Congregationis.

FOROLIVIEN.

I. *An claves aperientes Ribaltas exterius claudentes Urnam, Sess. 22. cap. 9. in qua Sacrum Divi Peregrini Latiosi Corpus asservatur in Ecclesia Patrum Serporum B. M. V. Forolivii, retinendæ sint ab iisdem Patribus, seu potius Communitatè competat jus retinendi alteram ex illis in casu &c.?* *Sess. 22. cap. 9. de Reform.*

II. *An, & quomodo Solemnitas in honorem Divi Peregrini quotannis habenda die 1. Maii, in eadem Ecclesia celebrari quoad Ecclesiasticas Functiones debeat in casu &c.?*

III. *An dictæ Communitatè competat jus celebrandi in Capella Divi Peregrini alias Solemnitates, & Functiones in casu &c.*

Et quatenus affirmativè:

IV. *An, quo tempore, quibus modis, & formis, quorum consensu, & facultatibus dictæ Functiones, & Solemnitates sint celebrandæ in casu &c.?*

V. *An in die Festo Divi Peregrini habendo die 1. Maij recitanda sit Oratio Panegirica in casu &c.*

Et quatenus affirmativè:

VI. *An, & cui competat jus eligendi Oratorem, quo præmio, & ex quibus bonis, seu redditibus sit illud persolvendum in casu &c.*

Et quatenus affirmativè quoad Communitatem.

VII. *An ab eadem Communitate deputandus sit pro eodem effectu Religiosus Ordinis Servorum B. M. V. in casu &c.*

VIII. *An, qua die, quo tempore, & qua hora dicta Panegirica Oratio sit recitanda in casu &c.?*

IX. *An, & cui, & quibus in locis competat jus colligendi quæ-*

- stuas, eleemosynas, atque oblationes in Sancti, ejusque Altaris honorem, & venerationem a Fidelibus exhibitas, & exhibendas in casu &c. ?
- X. An, quando, quomodo, sub quibus conditionibus, dependentiis, atque licentiis, eodem questus, eleemosynæ, atque oblationes usum tam certum, quam incertum habentes, sint colligendæ, & respectivè erogandæ in casu &c. ?
- XI. An, & a quo retinenda sit clavis capsule eleemosynarum in honorem Divi Peregrini colligendarum, & in pariete ejusdem Capellæ existentis in casu &c. ?
- XII. An, & cui PP. Ordinis Servorum B. M. Virginis Conventus Foroliviensis teneantur reddere rationem de questibus, & eleemosynis oblatis in honorem, & cultum Divi Peregrini, ejusque Altaris per eos collectis in casu &c. ?
- XIII. An, & cui, a quo tempore, & coram quibus ab Administratoribus Communitatis reddenda sit ratio bonorum, capitalium, & reddituum quomodolibet spectantium ad Altare, & Capellam Divi Peregrini in supradicta Ecclesia Patrum Servorum erecta in casu &c. ?
- XIV. An post redditam rationem prædictam, Communitas reintegrare se debeat de impensis factis in Canonizatione Divi Peregrini, juxta formam, ac tenorem Chirographi S. M. Benedicti XIII. signati die 1. Octobris anni 1727. quomodo, & qua tempore in casu &c. ?
- Et quatenus Affirmativè.
- XV. An Communitas teneatur extinguere Loca Montium, de quibus fit mentio in dicto Chirographo, & docere de adimplemento in Actis Sac. Congregationis in casu &c. ?
- XVI. An Priori, vel Procuratori dicti Conventus competat jus interessendi Congregationibus haberi solitis super negociis respicientibus Capellam, & Altare Divi Peregrini, illiusque bona, & redditus, itaut Communitas teneatur illos interpellare in casu &c. ?
- XVII. An Communitati liceat deputare Administratorem eorundem bonorum, ac reddituum ultra triennium in casu &c. ?
- XVIII. An, elapso triennio, liceat Communitati confirmare dictum Administratorem in Officio absque licentia Ordinarii, & non reddita prius ratione, ac reliquatu non persoluto in casu &c. ?
- XIX. An Administratores pro tempore, si præsertim ab Ordinario fuerint requisiti, teneantur singulis etiam annis rationem reddere de supradictis bonis, atque redditibus in casu &c. ?

XX. *An reuente, vel differente Communitate dictum Administratorem eligere, valeat Ordinarius illum eligere, & deputare ex Officio, atque independenter a Communitate in casu &c. ?*

Ad I. Negativè ad primam partem : Affirmativè ad secundam .

Ad II. Affirmative, servata forma decretorum S. Cong. Rituum, & Constitutionum Synodaliũ; & amplius .

Ad III., & IV. Affirmativè de consensu Religiosorum, & cum licentia Episcopi juxta modum, & formam ab eodem Episcopo præscribendam ; & amplius .

Ad V. Arbitrio Episcopi ; & amplius .

Ad VI. Jus eligendi Oratorem competere Administratoribus, & præmium Oratoris taxandum esse ab Episcopo persolvendum ex redditibus Capellæ.

Ad VII. Affirmative cæteris paribus .

Ad VIII. Arbitrio Episcopi ; & amplius .

Ad IX. Jus colligendi eleemosinas intrâ Ecclesiæ ambitum competere Religiosis : Extra Ecclesiam verò competere Administratoribus Capellæ de licentia Episcopi ; & amplius .

Ad X. Eleemosinas ab Administratoribus Capellæ colligendas esse juxta modum, & formam ab Episcopo præscribendam, & eas erogandas esse vel juxta mentem Offerentium, vel juxta decretum anni 1727. : Quæ verò colliguntur a Religiosis in honorem S. Peregrini intrâ ambitum Ecclesiæ, consignandas esse Depositario ejusdem Capellæ ; & amplius .

Ad XI. Esse retinendam ab Administratoribus .

Ad XII. Teneri reddere rationem Episcopo ; & amplius .

Ad XIII. Rationem reddendam esse Episcopo ab anno 1781. tantum ; & amplius .

Ad XIV., & XV. Affirmativè, & doceat de adimplimento cor. Episcopo ; & amplius .

Ad XVI. Negativè ; & amplius .

Ad XVII. Negativè ; & amplius .

Ad XVIII. Negativè ; & amplius .

Ad XIX. Affirmativè ; & amplius .

Ad XX. Affirmativè ; & amplius .

Reliquæ non propositæ .

*Sess. 25. cap. 9.
de Reform.*

MONTIS FALISCI BENEFICIORUM.

An servanda sit erectio duplicis Beneficii facta ad formam testamenti quondam Liberati Emilii seu potius reformanda ad formam codicilli in casu &c.

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

CAMERINEN.

An sit locus suspensioni onerum ad effectum subministrandi alimenta Oratori in casu &c.

*Sess. 25. cap. 9.
de Reform.*

NUCERINA CANONICATUS,
An, & cui sit danda institutio in casu &c.

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

ÆSINA SVBSIDIORVM DOTALIUM.

An in casibus decessus Puellarum nominatarum ante Matrimonium sit locus extractioni aliarum Puellarum, seu potius legatum cedat commodo hæredis in casu &c.

VISEN. DISPENSATIONIS AB IRREGULARITATE. Julius Emmanuel de Valle-Labo de Torre cum esset in minoribus Ordinibus constitutus Sæculari Militiæ nomen dedit, & in bello cum Idolatris dimicavit. inde vero resumpto Clericali habitu, e mentitis sui Ordinarij litteris dimissorialibus, absque Patrimonij titulo, ac omiſsa ordinatione Subdiaconatus, & Diaconatus, Presbyteratum suscepit, & pluries Missam celebravit. Tandem inquisitus a Curia Ecclesiastica, crimina confessus est; quare ad solutionem multæ, & ad pœnam relegationis per quatuor annos damnatus fuit. Pœnam relegationis in Egittaniensi Diœcesi explevit, multam vero ob paupertatem integre persolvere non potuit, eique illius pars remissa fuit; Nunc autem supplex orat pro dispensatione ab irregularitate, ut in Sacro Presbyteratus Ordine ministrare possit.

Sefs. 14. cap. 2;
& 7. Sefs. 21.
cap. 2. Sefs. 23.
cap. 14. de Re-
form.

Episcopus facti seriem confirmat, insuperque testatur, Oratorem sibi = *jam constituisse Patrimonium, honestisque moribus vivere, assiduam in Sacra Eucharistia comitanda, & Gymnasio Theologiæ Moralis frequentando, dignumque reperiri, qui gratiam dispensationum requisitarum impetrare mereatur.*

Præstat recensere causas, ex quibus censeri potest, Oratorem incidisse in suspensionem, & irregularitatem. Pugnavit ipse in bello; Sed in bello dimicare Clericis interdictum est. In *Can. 82.*, qui *Apostolici* nuncupantur, statutum legitur = *Episcopus, vel Presbyter, vel Diaconus, qui militiæ vacaverit, & simul utrumque retinere voluerit, tam Officium Romanum, quam functionem Sacerdotalem deponet, quæ enim Cæsaris sunt Cæsari, quæ Dei Deo: & Clemens III. In Cap. In audientia 25. de senten. excom. mandat, quod Clerici Militiæ Sæculari adscripti, si = a Prælatiſ suis tertio commoniti militaria noluerint arma deponere, de privilegio Clericorum subsidium aliquod habere non debent.*

Nec solum Clerici amittunt privilegia, si militiam sæculari sequantur, sed etiam irregularitatem contrahunt, si in bello dimicaverint; Patet id *ex Cap. Petitio 24. de homic. volunt. vel casuali*, in qua Honorius III. Pelagio Presbytero sic respondit = *Petitio tua nobis exhibita, continebat, quod cum inimici Dominicæ Crucis, ac blasphemii nominis Christi Castrum quoddam, in quo morabaris graviter invasissent, exeuntibus inde habitatoribus, tam Clericis, quam Laicis contra eos, ac invicem confligentibus hinc inde occisi quamplurimi extiterunt; Unde cum*
pro

pro eo, quod aliquos percussisti, irregularitatem metuas incurrisse; Mandamus, quatenus si de interfectione cujuscumque in illo conflictu tua conscientia te remordet, a ministerio altaris abstineas reverenter: cum sit consultius in hujusmodi dubio abstinere, quam temere celebrare.

Distinguunt tamen Doctores bellum justum ab injusto. *Covar. in Clem. Si furiosus part. 2. §. 3. num. 2.*, *Majolus de irregularit. lib. 5. cap. 40. num. 5.*, *Barbosa in lib. V. Decret. Cap. Petitio num. 2.*, *Fagnan. ibidem num. 11. ad 13.* sustinent, quod Clerici ad bellum injustum progredientes, irregulares fiunt tam si aliquem occiderint, vel mutilaverint, quam si solo consilio, vel presentia ad mortem, vel mutilationem alicujus causam dederint, licet mortis, vel mutilationis auctores non fuerint. Inde autem inferunt, quod Clerici irregulares erunt, si socios Milites ad bellum excitaverint, aut timorem adversariis incusserint, ut fugam arriperent, vel mors aut mutilatio sequuta fuerit, quia se defendere non potuerint, & rationem afferunt, quia nempe operam rei illicitæ dederint.

Si verò agatur de bello aggressivo *Card. Petra in commentar. ad Constitut. unic. Gregorij VII. num. 13.* cum aliis ab eo allegatis, contendit, Clericos non incurrere irregularitatem si bellum gesserint moraliter, & probabiliter justum, dummodo propria manu neminem occiderint, vel consilium dederint pro occisione alicujus, etsi simul cum aliis, & ex eadem causa occisio evenerit, secus autem ceasent si bellum sit injustum, quia cum omnes partem belli constituent, idcirco si mors, vel mutilatio licet aliorum opera sequatur, irregularitatem incurrunt. Advertit tamen, quod bellum diversimode considerari debet justum quoad Laicos, & quoad Clericos, nam Clerici, cum arceantur a militari actione, non possunt interesse bello etiam justo, nisi pro rebus spiritualibus, nempe prædicatione verbi Dei, & Sacramentorum administratione, & in id assert auctoritatem Divi Thomæ, qui 2. 2. quæst. 40. art. 2. ad 2. ait = *dicendum est, quod Prælati, & Clerici ex auctoritate Superioris possint interesse bellis, non quidem ut ipsi propria manu pugnent, sed ut juste pugnantis spiritaliter subveniant suis exhortationibus, & absolutionibus, sicuti etiam in veteri lege mandabatur Josue 6.*, quod Sacerdotes sacris Buccinis in bello clangerent, & ad hoc fuit concessum, quod Episcopi, vel Clerici ad bella procederent, quod autem aliqui propria manu pugnent, abusio est =

Si tamen bellum sit justum, & defensivum Doctores relati a Card. Petra loco cit. num. 5. tuentur, quod Clerici bello interessentes, assistentes, operam dantes, arma deferentes, atque aliis suadentes irregularitatem non incurrunr, quamvis plurimorum hostium interitus sequatur, dummodo propriis manibus non occidant, vel mutilent, aut specialiter occisionem, vel mutilationem mandent; Hoc autem Clericis tantum licere existimant, si non adsit sufficiens numerus Laicorum ad defensionem parandam, nam Ecclesiastici in subsidium tantum bello adstare possunt; Sed idem Card. Petra eodem in loco n. 7. ait, quod si Clerici in bello defensivo, & justo propriis manibus occidant, vel mutilent, etiam si in subsidium præliati fuerint, semper irregulares fiunt.

Irregularitatem in bello justo defensivo contra factam facilius dispensationem mereri docet idem Card. Petra num. 12., & 13. dicti comment. Thomassin. de nova, & veteri Ecclesie disciplina par. 2. lib. 1. cap. 75. num. 2. testatur Pium II. irregularitatis dispensationem indulgisse Monachis Presbyteris, & Clericis, qui anno 1459. bellum in Africa gesserant contra Mauros, & Lusitanie Regi Alfonsum obsidenti adfuerant.

In Zagabrien. Dispensationis super irregularitate expositum fuit, quod Capitulum Ecclesie Zagabriensis, quod juxta leges Regni, si ageretur de bello pro Catholicæ fidei, & Patriæ defensione, mittebat Milites, quibus præerat aliquis de gremio Capituli; cum autem eam ob causam anno 1685. Capitulum Milites misisset, iisque præesset Archidiaconus, hic Vexilliferum Turcam necavit dum se ab Exercitu Croatio opprimi credebatur; quare propositis dubiis I. An Archidiaconus ex causa præfata effectus fuerit irregularis in casu &c. & quatenus affirmative II. An cum eo sit dispensandum. Die 17. Novembris 1685. Sacra Congregatio respondit ad utrumque = Affirmative = lib. 35. decret. pag. 451. Rursus in Salisburgen. Irregularitatis. Sacerdos quidam sese vendidit Batavis pro servitio maritimo, inde vero egestate pressus arma sumpsit, & in Indiis militiam exercuit, quæsitum fuit I. An Orator præmissis ex causis inciderit in irregularitatem = & quatenus affirmative = II. An cum eo sit dispensandum die 14. Maij 1689. prodiit resolutio = Esse dispensandum = lib. 39. decret. pag. 161.

Hæc quoad bellum. Nunc de Patrimonio, quo caruit Orator dum Presbyteratum suscepit. Clerici, qui vel absque sufficienti Patrimonio, vel sine ullo prorsus, autementito

titulo Ordines suscipiunt juxta *Cap. Neminem*, & *Cap. Sanctorum distinction.* 70, ab exercitio Ordinum suspensi remanent, & si in Ordinibus ministraverint irregulares evadunt; Hanc veterum canonum severitatem quodammodo temperavit Innocentius III. in *Cap. Cum secundum* 16. *de Præbendis*, qui ita scripsit *Episcopo Zamorensi* = *Licet autem Prædecessores nostri Ordinationes eorum, quæ sine certo titulo promoventur in injuriam Ordinantium, irritas esse voluerint, & inanes, Nos tamen benignius agere cupientes, tamdiu per Ordinatos, vel Successores eorum provideri volumus Ordinatis, donec per eos Ecclesiastica Beneficia consequantur.* Concilium Tridentinum *sess. 21. Cap. 2. de reform.* præcipit, quod nullus ad Sacros Ordines promoveatur, nisi prius legitime constet, eum Beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste sufficiat, pacifice possidere. Patrimonium verò, vel pensionem obtinentes ordinari post hac non possint, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum suarum, eo quoque prius perspecto, patrimonium illud, vel pensionem verè ab eis obtineri, taliaque esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint, atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut extinguì, vel remitti, nullatenus possint, donec Beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant unde vivere possint, antiquorum Canonum pœnas super his innovando.

Dubitatum olim fuit an verba illa Concilii Tridentini = *Antiquorum Canonum pœnas super his innovando* = præferrent innovationem supradicti *Cap. Neminem*, & *Cap. Sanctorum dist.* 70. quibus suspensionis pœna indicta est promotis ad Sacros Ordines cum titulo fictitio. De hac quæstione fusius egit *Fagnanus in Cap. Cum secundum de Præbendis num. 63.* cum pluribus sequentibus, & concludit, per Concilium innovatas tantummodo fuisse pœnas contentas in *Cap. Cum secundum de Præbendis*, & addit fuisse per Sacram Congregationem declaratum, quod si quis fuerit promotus ad Ordines cum Patrimonio minus sufficienti ad sui congruam sustentationem, tenetur Episcopus tandiù ex proprio supplere, donec promotus competens Beneficium fuerit assecutus. Cæterum *n. 66.* asserit, suspensionem adhuc vigere contra Clericos, qui in Ordinatione fraudem commiserint, & cum ficto Beneficio, vel Patrimonio Ordinantem deceperint, & *n. 69.* refert resolutionem Sac. Congregationis editam die 27. *Novembris 1610.* his verbis = *Sacra Congregatio Concilij*
pro-

proposito supra scripto dubio omnium sententiis censuit, hoc casu pœnam suspensionis ante Concilium non esse correctam & hodie a Tridentino Concilio esse innovatam, & propterea hujusmodi Clericum, qui adhibito dolo, confissoque titulo Ordinatos decepit, esse ipso jure suspensum, careaque Ordinum executionis. Et hanc Sac. Congregationis resolutionem refert etiam San. mem. Benedictus XIV. Inst. 26. num. 16. ubi sententiam Fagnani quoad Clericos cum ficto titulo promotos amplectitur.

Progrediendum ad aliud Oratoris crimen, nempe ad ordinationem susceptam e mentitis litteris sui Ordinarii. Præstat de hoc animadvertere, quod San. mem. Pius II. in Constitutione = *Cum ex Sacrorum Ordinum* = sub datum 17. Novembris 1461. hæc statuit = *Cum itaque nonnulli Clerici extra tempora a jure statuta, quidam ante legitimum ætatem, alij vero sine Dimissoriis contra Sanctiores canonicas se faciunt ad Sacros Ordines promoveri, Nos eorumdem temeritatem tali castigatione reprimentes, ut aliis imposterum committendi similia a litibus præcludatur, Auctoritate Apostolica hac constitutione perpetuo valitura, statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli, qui absque dispensatione Canonica, aut legitima licentia, sive extra tempora a jure statuta . . . vel absque dimissoriis litteris etiam citra montanis (præter quam si in hoc ultimo casu per Cameram Apostolicam juxta illius filium) ordinati fuerint ad aliquem ex Sacris Ordinibus promoveri se fecerint a suorum Ordinum executione ipso jure suspensi sint. Pœnam quoque irregularitatis idem Pontifex infligit contra Clericos sic promotos si in susceptis Ordinibus ministraverint, nam addit = *Et si hujusmodi suspensione durante in iis Ordinibus ministrare præsumperint, eo ipso irregularitatem incurrant* = Et Concilium Tridentinum sess. 14. Cap. 2. de reform. præcipit, ut = *Taliter promotus (id est sine dimissorialibus litteris proprii Episcopi) ab executione Ordinum sic susceptorum, donec suo Prælato visum fuerit, ipso jure sit suspensus.**

Quæ a Pio II. statuta fuerant, confirmavit San. mem. Clem. VIII. in Constitutione = *Romanum Pontificem* = edita die 28. Februarii 1569, cujus hæc sunt verba = *Alias sanè emanarunt litteræ fel. recordat. Sixti PP. V. Prædecessoris nostri contra Clericos male promotos . . . quæ incipiunt = Sanctum, & salutare Motu proprio, & certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine hac nostra perpetuo valitura Constitutione supradictas litteras ad terminos Sacrorum Canonum ac Constitutionis recolendæ*

de memorie Pii PP. II. etiam Prædecessoris nostri, quæ incipit = Cum ex Sacrorum Ordinum = cujus tenorem presentibus pro expresso haberi volumus, & ad dispositionem decretorum Sac. Tridentini Concilii restringimus, ac reducimus, nec non censuras, & pæus in iisdem Sixti litteris contra quoscumque &c. moderamur, & abolemus.

Cum autem Orator, e mentis proprii Ordinarii dimissorialibus litteris Ordines susceperit, gravius crimen perpetrasse videtur. Sane Clericos falsificantes litteras Episcopi, vel Capituli ab officio suspensos esse decrevit Innocentius III. in *Cap. Tam litteris vestris 33. de Test.*, & attestat., ibi = *Archipresbyterum autem Lucanum, & G. Sacristam, qui contra prædictum Electum litteras nobis sub nomine majoris partis Capituli destinarunt (cum constet per attestaciones prædictas longe majorem partem Capituli non fuisse consciam hujusmodi litterarum) ab officio, & Beneficio denunciatis esse suspensos, donec mereantur nostram indulgentiam obtinere. Suspensionem, quam contrahunt promoti ad Ordines cum falsis dimissorijs Sedi Apostolicæ esse reservatam, sustinent Barbofa de officio, & potestate Episcopi part. 2. allegat. 8. num. 6. Card. Petra in Commentar. ad const. 7. Pii. 11. sect. unic. num. 29. Ferrari verb. Ordo ordinare art. 4. num. 25. : Idque asserunt innixi Constitutioni Urbani VIII. diei 11. Decembris 1624. incipienti = Secretis = quæ Constitutio refertur a Barbofa loco citato.*

Denique superest aliquid animadvertere de promotione ad Presbyteratum non præmissis Subdiaconatu, nec Diaconatu. Notat *Thomasinus de nova, & veteri Ecclesiæ disciplina part. 1. lib. 2. cap. 35. per tot.* prioribus Ecclesiæ sæculis tam apud Græcos, quam apud Latinos minorum Ordinum collationem quandoque fuisse prætermittam. Refert *num. 11.* exemplum S. Hylarij Pictaviensis Episcopi, qui B. Martino postea Episcopo Turonensi Exorcistatum contulit, & postea prætermittis aliis inferioribus Ordinibus, Diaconum ordinavit. *D. Thomas quæst. 35. Supplem. art. 5.*, id ipsum confirmat, nam asserit, in primitiva Ecclesia aliquos ordinatos fuisse Presbyteros = *qui prius inferiores Ordines non susceperant* = Quidquid sit quoad Ordines minores, illud tamen certum est, & pluribus Sanctorum Patrum testimoniis, & Conciliorum Decretis comprobatum juxta *Thomasinum loco cit. Cap. 36. num. 12. 13. 19.*, & 20. quod nullus Presbyter fuit ordinatus, nisi prius in ordine Dia-

conatus constitutus fuit, nec quisquam ad Episcopatum assumebatur, nisi prius esset Presbyter.

Atamen diversimode subinde factum est; Constans enim in Ecclesia invaluit disciplina, ut omnes ad Sacerdotium gradatim ascenderent præmissis tum minoribus, tum majoribus Ordinibus, qui gradus tamquam tyrocinium constituti sunt, ne quisquam temere, præpropere, & per saltum ad Presbyteratum ascendat. Concilium Romanum sub Nicolao II. celebratum anno 1059. Can. 13. statuit = *Ut nullus Laicus ad quemlibet gradum Ecclesiasticum repente promoveatur, nisi post mutatum habitum secularem, diuturna conversatione inter Clericos fuerit comprobatus.* Concilium Rothomagensis anni 1072. Can. 10. decrevit *Alii cæteros Ordines non habentes, Diaconi, & Presbyteri consecrantur, ii digni sunt depositione = In Cap. Sollicitudo dist. 52. hæc habentur = Sollicitudo dilectionis tuæ studuit consulere, utrum portitor istam litterarum Diaconatus, & Presbyteratus officium idoneus sit peragere, nec ne, cum ad id præpostero cursu Subdiaconatus Ordine postposito, negligentia potius, quam superbia cognoscatur ascendisse. Unde nos consulendo charitati tuæ mandamus, ut ab officio Sacerdotali eum prohibeas, donec proximo quatuor temporum jejunio Subdiaconatus ministerium sibi rite imponas, & sic deinceps ad majora officia eum redire concedas.*

Concilium Tridentinum Sess. 23. cap. 14. de Reform. decrevit quod, = *Cum promoti per saltum, si non ministraverint, Episcopus ex legitima causa possit dispensare = Fagnanus in cap. Tuæ litteræ de Clerico per salt. prom. n. 21. ad 23. sustinet per hoc Concilii Decretum sublatam fuisse quæstionem, quæ olim inter Doctores vigeat, num scilicet promoti per saltum essent ipso jure suspensi, nam advertit, quod cum Concilium permiserit, ut Episcopi possint dispensare si in Ordine suscepto non ministraverint, consequens est; quod sic promotus ipso jure suspensus esse debeat ab exercitio Ordinum, & si Ordines exerceat, irregularitatem incurrat; Addit tamen num. 24., & 25. quod adhuc remanet dubium, an Episcopus, non obstante Concilii dispositione, dispensare valeat cum eo, qui non ministraverit, si scienter fuerit per saltum promotus; Fatetur quod non nulli Doctores affirmativam tuerentur sententiam, contrariam vero magis tutam esse testatur, quia Sac. Canones de ignoanter promotis per saltum tantum loquuntur, & licet Concilium Tridentinum non*

distinguat inter Clericum ignoranter, vel scienter promotum, nihilominus ait, quod Decretum Concilij cum ea distinctione intelligendum est, quia lex nova disponens in re antiqua, recipit omnes interpretationes, & limitationes, quas res ipsa in antiquis legibus admittebat, idque procedit etiam si lex nova generaliter loquatur.

Pro indulgenda dispensatione adnotare juvat, quod in *Cap. unic. de Cleric. per salt. promot. Innocentius III. Bononiensi Episcopo* hæc scripsit = *Tuæ litteræ continebant, quod (sicut ex relatione quorundam receperas) P. Diaconatus Ordine prætermissio se fecisse ad Sacerdotij Ordinem promoveri: Ipse tibi quoque secreto confessus est, se pro certo nescire si res taliter se haberet: Sed ex quo boni Viri hoc assererebant, inter quos fuerat conversatus, credebat assertioni eorum: Eo quod tempore, quo Ordines inferiores susceperat, infra annum discretionis fuerat constitutus, & infra. Maudamus quatenus condignam pœnitentiam pro hujusmodi negligentia injungas eidem: Qua peracta (quia non intelligitur iteratum quod factum esse nescitur) ipsum in Diaconum ordinare procures: Et sic de misericordia eundem ministrare permittas in Ordine Sacerdotis.*

Hæc animadversione digna visa sunt; Eñi PP. pro ea, qua pollent juris Ecclesiastici peritia definiant.

An sit locus dispensationi in casu &c.

Sess. 7. cap. 13. de Reform.

LAURETANA. Cum de mense Maij elapsi anni vacasset in Ecclesia Collegiata Oppidi Montis Cassiani unum ex Beneficiis, cui adnexum est onus Choro interfendi, Confratres SS. Jacobi, & Philippi, ad quos spectat patronatus activus, ad illud præsentarunt Clericum Gervasium Andreani; Is, recepta Sodalium præsentatione, instituit in Curia Episcopali Laureti, ut ad Beneficium institueretur; verum Episcopus institutionem denegavit, quia in examine minus idoneum illum reperit; Ab hoc judicio appellavit Clericus ad Sac. Congregationem

nem, & disputato dubio = *An sit dauda institutio, seu potius sit locus novo examini in casu &c.* = Die 24. præteriti mensis Aprilis prodiit resolutio = *Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.*

Novum subiit examen Clericus Andreani, eoque peracto, Episcopus testatus est, quod = *Ad Sacrum Subdiaconatus Ordinem per Examinatores a nobis constitutos Acolyto Gervasio Andreani de Oppido Montis Cassiani hujus nostræ Lauretanæ Diœcesis ritè examinato, eundem in spectantibus ad dictum Sacrum Ordinem laudabiliter instructum apud nos prædicti Examinatores renunciarunt* = Novas modo exhibet preces dictus Clericus pro Beneficij institutione obtinenda. Dignabuntur Eñi PP. resumere Folium distributum pro Congregatione diei 24. mensis Aprilis, in quo fufius de meritis Causæ actum est, & respondere Dubio.

An quoad primam dubij partem sit standum, vel recedendum a decisio in casu &c.

CIVITATIS PLEBIS ERECTIONIS CAPELLA. *Sess. 22. cap. 6. de Reform.*
 NIÆ. Sacerdos Franciscus Basilij testamentum condidit anno 1723., quo hæredes instituit Theresiam, & Angelam sorores. Post ipsarum obitum universam hæreditatem erogari mandavit in erectionem Capellanæ ad Altare S. Josephi in Ecclesia Cathedrali Civitatis Plebis cum onere duarum Missarum in qualibet hebdomada. Patronatum activum reliquit Joanni Baptistæ, & Jo. Antonio Basilij ejusque descendentes per lineam masculinam, iisque deficientibus, substituit descendentes masculos Thomæ Laurenti, quibus non extantibus, deferri voluit descendentes masculis Jo. Philippi Orlandi Casella. De Patronatu vero passivo ita disposuit, ut præferri deberent descendentes ex linea tam masculina, quam fæminina dd. Jo. Baptistæ, & Jo. Antonij Basilij; In istorum defectu vocavit descendentes masculos a Thoma Laurenti; Nulloque extante ex dicta descendencia idoneo, jussit, quod nominatio fieret favore descendencium Jo. Philippi Orlandi Casella; Tandem omnibus ex dictis familiis deficientibus, eligi mandavit civem pauperiorem Civitatis Plebis. Ut autem post Testatoris obitum nulla quæstio oriretur quoad identitatem bonorum suæ hæreditatis, ea omnia in suo testamento descripsit.

Codicillum an. 1735. exaravit, & Capellaniam erigi iussit in Ecclesia Monialium S. Luciae d. Civitatis. Pro hujus Capellaniae dote assignavit capitale sc. 845. in tot censibus. Ex his censibus nonnullos post exaratum testamentum acquisierat, alios vero ante possidebat, & in eodem testamento descripti reperiebantur. Jus nominandi ad d. Capellaniam reliquit Abbatissae, & Vicariae ejusdem Monasterii, & fundationem se facere declaravit = *Annulando, cassando, e rivocando tutto quello, che in altra disposizione, o testamento gia da me fatto anni sono si trovasse mal contrario, e d'ostacolo alla presente disposizione.* Post Testatoris obitum erecta fuit Capellania in Ecclesia Monialium S. Luciae; Verum ad institutionem alterius Capellaniae in Ecclesia Cathedrali nunquam deventum est; Hujus Capellaniae erectionem modo postulant Carolus, & Marianus Reattelli, & ipsis instantibus, quatuor infra-scripta dubia hodie definienda proponuntur.

Ad I. inquit, Sacerdotem Basilij in testamento usufructum haereditatis Theresiae, & Angelae Basilij reliquisse, proprietatem vero post istarum obitum erogatam voluisse in erectionem Capellaniae ad Altare S. Josephi Ecclesiae Cathedralis, apertam hinc esse Testatoris voluntatem, & propterea executioni omnino demandari debere; Hanc vero Capellaniae erectionem retardari non posse, ex quo dictus Sacerdos Basilij alteram Capellaniam in codicillo instituerat, cum in codicillis liceat nova legata addere, condita delere, vel alia onera haerediti injungere, haereditas vero institutionem variare veritum omnino sit. Eoque fortius Capellaniam instituentam esse, quia in codicillis illius institutio revocata non fuit, & in Testatoris haereditate tot reperiuntur bona, quae ad utriusque Capellaniae onera subeunda sufficiunt. Perperam vero obijci Capellaniam erigendam in Ecclesia Monialium S. Luciae subrogatam fuisse alteri Capellaniae, quae instituenda erat in Ecclesia Cathedrali, nam de hujusmodi subrogatione nihil Testator in codicillo edixit.

Contendant ad II. pro dote Capellaniae assignanda esse omnia bona in testamento descripta, de quibus non disposuit Sacerdos Basilij in codicillo, insuperque eandem Capellaniam reintegrandam fore de aliis bonis, quae administrator haereditatis dicti Sacerdotis distraxerat, ad quorum reintegrationem teneri tam ipsum administratorem, quam ejus haeredes. Ad III. ajunt Capellaniam eri-

gi debuisse statim secuto obitu Testatoris, & propterea existimant fructuum restitutionem ab eo tempore faciendam esse, maxime quia dictorum bonorum detentor in mala fide constitutus fuit, & pluries a Curia Episcopali judicialiter monitus ut ad Capellaniam erectionem, deveniret. Demum ad IV. sustinent, eosdem fructus in augmentum dotis dictæ Capellaniam erogandos esse, cum id magis sit conforme pij Testatoris voluntati.

Verum is qui bona retinet pertinentia ad hæreditatem Sacerdotis Basilij sustinet ad I. dictum Sacerdotem Capellaniam in testamento institutam in Ecclesia Cathedrali, transfuisse in codicillo ad Ecclesiam Monialium, cumque hæc Capellania erecta sit, putat jam satisfactum fuisse ejus voluntati, & propterea locum non esse alterius Capellaniam foundationi; Et hanc Testatoris voluntatem depræhendi ex verbis codicilli, insuperque ex conjecturis deduci; Dubium nec esse de potestate, quia ea, quæ in testamento demandata sunt in codicillo variare licet. Perperam objici quod pro erectione secundæ Capellaniam assignata non fuerint omnia bona, quæ pro dote primæ Capellaniam constituta erant; Respondet enim, in hoc casu unicè inspiciendam esse Testatoris voluntatem, præsertim quando nulla coactus necessitate a prima dispositione recessit. Ex his omnibus infert ad II., III., & IV., petitionem Caroli, & Marjani Reatelli rejiciendam esse.

Vicarius Generalis nonnulla ad rem advertit, quæ videri poterunt ex ejus relatione EE. VV. circumferenda.

Præ oculis in præsentem Causa habenda sunt testamentum, & codicillus Sacerdotis Francisci Basilij, iisque mature perpensis, non graventur EE. VV. discernere.

I. *An sit locus erectioni Capellaniam in casu &c.*

Et quatenus affirmative.

II. *An, & ex quibus bonis sit assignanda dos dictæ Capellaniam in casu &c.*

Et quatenus affirmative quoad bona in testamento descripta.

III. *An, & a quo tempore sit locus restitutioni fructuum in casu &c.*

Et quatenus affirmative.

IV. *An dicti fructus sint erogandi in emptionem capitalium, pro augenda dote ejusdem Capellaniam in casu &c.*

MAJORICEN. DISPENSATIONIS AB IRREGULARITATE. Nonnullis ortis diffidiis inter Sacerdotem Joannem Myry Lebres, & Aloysiam Villaferas, res eo usque devenit, ut Sacerdos arrepto cultro Mulierem circa lumbos percussisset, & calcis ictu in terram proiecisset. Exclamavit Mulier, quæ proxima mortem timuit, & revera paulo post occubuit ipso Sacerdote Myry assistente, & sacramentalem præbente absolutionem. Id accidit die 4. Septembris anni 1779. Fugam statim arripuit Sacerdos, & Neapolim primum, deinde ad Urbem venit, atque in Nosocomio S. Mariæ Montis Serrati se recepit; Post hæc preces exhibuit Sac. Congregationi pro dispensatione ab irregularitate, eamque modo suppliciter efflagitat.

Fatetur homicidium patrassè, sed ad propriam defensionem, quia Mulier furens, cultro armata in ipsum irruere tentabat; Hinc vel nullam incurrisse ait irregularitatem, vel solum ex eo contraxisse, quod moderamen inculpatæ turtelæ non servaverit. Addit nec defunctæ Aloysiæ Matrem, nec ejus Consanguineos unquam reclamasse, atque ex hoc infert omnibus satis perspectum fuisse, quod non ulciscendi animo, sed defensionis necessitate compulsus Aloysiam interfecerit. Demum exponit, se omnibus bonis expoliatum esse, & victum emendicare, & post homicidium resipiscentiæ signa dedisse, quæ omnia clementiam, & humanitatem Eminentissimorum PP. excitare posse, ut petitam dispensationem assequatur.

Episcopus in sua relatione hæc ait = *Non dubito satisfactam esse partem, siquidem nullam interposuit accusationem; Facilis est Eisci satisfactio; Sunt etenim aliqua Oratoris immobilia bona; Nec mihi certo constat, inhonestam fuisse ejusdem cum Muliere conversationem, cæterum suspitione non caret; Ipsius autem emendationem exploratam habere nullatenus possum, quoniam post patratum homicidium, statim ex hac Insula recessit Orator, cujus preces remitto, Sac. Congregationis PP. Eñnos enixe deprecans, ut his benigne annuere dignentur, quod si fecerint, sacrosanctum Missæ Sacrificium Romæ celebrans Orator, Deo optimo maximo, pro suis peccatis satisfactionem, poterit exhibere.*

Putat Orator, fuisse a Muliere provocatum. In terminis protestant Folia Casarum Mutinen. Dispensationis 24. Januarii currentis anni, & Papien. Dispensationis 24. præteriti mensis Julij. Hæc Folia Eñni PP. rogantur resumere, ut definiant.

An sit locus dispensationi in casu &c.

Die Sabbathi 27. Novembris 1784. in Palatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda

UNica tantum in præsentî Folio describitur Causa ; reliquæ octo adnotatæ fuerunt in Foliis præcedentis Congregationis, & alterius diei 21. præteriti mensis Augusti ; Rogantur EE. VV. illa resumere, & singulis dubiis respondere .

MONTIS FALISCI BENEFICIORUM.
An servanda sit erectio duplicis Beneficii facta ad formam testamenti quondam Liberati Emilii, seu potius reformanda ad formam codicilli in casu &c.

Sess. 25. cap. 9. de Reform.

Negativè ad primam partem ; affirmativè ad secundam .

CAMERINEN.
An sit locus suspensioni onerum Missarum ad effectum subministrandi alimenta Oratori in casu &c.

Sess. 22. cap. 6. de Reform.

Negativè .

*Sess. 25. cap. 9.
de Reform.*

234
NUCERINA CANONICATUS.
An, & cui sit danda institutio in casu &c.

27. Novembris 1784.

Dilata ; & expletò novo examine Odoardi Marini,
Episcopus referat super ejus idoneitate .

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

ÆSINA SVBSIDIORVM DOTALIVM.

An in casibus decessus Puellarum nominatarum ante Matrimonium sit locus extractioni aliarum Puellarum, seu potius legatum cedat commodo hæredis in casu &c.

Affirmative ad primam partem ; negativè ad secundam .

27. Novembris 1784.

235

VISEN. DISPENSATIONIS AB IRREGULARI-
TATE .

*Sess. 14. cap. 2.
& 7. Sess. 21.
cap. 2. Sess. 23.
cap. 14. de Re-
form.*

An sit locus dispensationi in casu &c.

Negative .

L AURETANA :

*Sess. 7. cap. 13.
de Reform.*

*An quoad primam dubii partem sit standum vel recedendum a
decisis in casu &c.*

*Prævio recessu a decisis , dandam esse institutio-
nem Jervasio Andreani .*

CIVITATIS PLEBIS. ERECTIONIS CAPELLA-
NIE .

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

I. An sit locus erectioni Capellanæ in casu &c.

Et quatenus affirmativè .

**II. An , & ex quibus bonis sit assignanda dos dictæ Capel-
lanæ in casu &c.**

Et quatenus affirmativè quoad bona in testamen-
to descripta .

III. *An locus restitutioni fructuum
in casu &c.*

IV. *An dicti fructus sint erogandi in emptionem Capitalium
pro agenda dote ejusdem Capellanie in casu &c.*

Ad I. Affirmativè ; & amplius . Ad II. Affirmativè ,
nempe assignanda esse omnia bona , & jura ad hæ-
reditatem Francisci Basilii spectantia , exceptis
assignatis in codicillis pro Capellania Monialium
S. Lucie ; & amplius . Ad III. Affirmativè con-
tra quos de jure a mense Januarii 1757. ; & am-
plius . Ad IV. Affirmativè ; & amplius .

Sess. 14. cap. 7.
de Reform.

MAJORICEN. DISPENSATIONIS AB IRREGU-
LARITATE .
An sit locus dispensationi in casu &c.

Negativè .

Sess. 23. cap. 2.
de Reform.

VRBEVETANA : Testamentum condidit Domini-
cus Ciuchi anno 1732. , in quo cum consensu Ordi-
narij erigi jussit in rurali Ecclesia S. Mariæ della Salute
Terræ Ficullis = una Capellania , o sia Officiatura manua-
le di Messa = , eamque a jurisdictione Ordinarij , & re-
servationibus Apostolicis exemptam voluit : Patronatum
activum reliquit majori natu ex linea masculina Familiæ
Gatti , qua deficiente , substituit lineam femininam ; Se-
quuta vero utriusque linæ extinctione , Patronatum de-
ferri præcepit ad ejusdem Terræ Communitatem ; Cap-
ellanum , quem ad nutum fecit amovibilem , etiam sine
causa , gravavit onere trium Missarum qualibet hebdo-
mada .

Eodem anno 1732. Capellania, accedente Ordinarii auctoritate, fuit instituta, ejusque Patronatum activum modo possidet Thomas Gatti, qui mense Aprilis anni 1780. ad Capellaniam præsentavit Clericum Aloysium Brecialdi, & ad ejus vitam nominationem explevit; Verum advertentes tum Patronus, quam Clericus nominatus, vetitam esse ex Testatoris voluntate perpetuationem, unanimi consensu convenerunt, quod præsentatio nulla foret, quando alter ex filiis Thomæ Gatti ad legitimam ætatem pervenisset, qua Capellaniam assequi posset, vel impetrasset dispensationem super defectu ætatis a Sede Apostolica. Post hæc de mense Octobri anni 1781. Thomas Patronus a Capellanix possessione removit Clericum Brecialdi, & in illius locum suffecit proprium filium Franciscum Mariam in ætate tunc constitutum annorum duorum, & mensium quinque, insuperque suppliciter adiit SSmum Dominum Nostrum pro obtinenda ætatis dispensatione, & hujusmodi instantia ab Eñno Pro-Datario Sac. Congregationi fuit ablegata. Verum Clericus Brecialdi, ne a Capellanix possessione removeretur, Monitorium expedivit coram A. C. super manutatione in possessione Capellanix, antequam instantia pro ætatis dispensatione proponeretur; Hinc decreto Eñni Signaturæ Justitiæ Præfecti mandatum fuit, ut causa super manutatione coram A. C. prius absolveretur; Res cessit favore Clerici Brecialdi; quare Thomas Gatti, emissa renunciatione judicio possessorio, reservavit sibi jus agendi in judicio petitorio pro immixtione ad dictam Capellaniam; Censuit autem instantiam resumere pro dispensatione ætatis, & hæc est præsentis quæstionis indago.

Et primo quidem Thomas Gatti advertit, petitiæ dispensationi impedimento non esse nominationem factam ad vitam Clerici Brecialdi, cum iste a dicta nominatione recesserit statim ac promisit Capellaniam dimittere, quando unus ex filiis dicti Thomæ ad legitimam ætatem pervenisset, vel dispensationem ab Apostolica Sede obtinisset. Hanc autem dispensationem nequaquam juris dispositioni adversari, cum plurimi extent Doctores, qui asserunt, eam indulgeri posse, præsertim quando illam efflagitat filius Patroni; Idque confirmari exemplo similium dispensationum, quas Sac. Congregatio Pueris etiam quandoque censuit indulgendas. Eoque

fortius petitam gratiam ejus filium promereri, quia agitur de simplici legato Missarum.

Ad demonstrandum autem, quod Capellania nullam Ecclesiastici Beneficii qualitatem præferat, totam perpendit Testatoris dispositionem, & ait, Dominicum Ciuchi Capellaniam denominasse = *Officiatura manualis* = *Mero legato pio manuale* = Rursus prohibuisse ne unquam ab Ordinario conferri posset, & quod = *mai debba chiamarsi Beneficio Ecclesiastico, ne Capellania perpetua, o collativa*, eamque præterea a reservationibus Apostolicis exemptam voluisse, & Capellani electionem fieri mandasse coram Notario absque ulla Episcopi approbatione; Quæ omnia univoca signa esse contendit de institutione simplicis Legati Missarum, prout etiam ab observantia comprobatum dignoscitur.

Nec obesse, quod Testator voluerit erigi Capellaniam cum Episcopi auctoritate, quodque Capellani præsentatio fieri deberet intra quadrimestre a jure statutum; Respondet enim, demandatam erectionem intelligi nequaquam posse de vera Beneficii institutione, quoties contraria comperitur Testatoris voluntas; Tempus vero ad nominandum præfinitum censet, ne Patroni nominationem protraherent.

Clericus Brecialdi licet monitus, jura sua deducere minime curavit.

Emus Episcopus postquam plura retulit de statu præsentis quæstionis sic concludit = *An igitur Capellania, de qua res est, auctoritate Ordinarii etiam ex voluntate Testatoris erecta, & ex illius præcepto in vacationibus conferenda intra quadrimestre, Ecclesiastica, vel simplex laicalis dici debeat, seu merum legatum Missarum, & an etiam in hisce circumstantiis locus esse possit petitæ dispensationis ætatis in præjudicium Capellani, cui jus est legitime quæsitum, & consensum præstantis dumtaxat, in casu quo alter ex Oratoris filiis ad ætatem congruam pervenerit, non est insipientiæ meæ judicare, sed definiendum erit a longe superiori scientia EE. VV.*

Duo potissimum in hac Causa ponderanda occurrunt; Primum an Capellania instituta a Dominico Ciuchi sit simplex legatum Missarum; Alterum vero, an indulgeri possit, ut retineatur ab Oratoris filio, licet nondum ad legitimam ætatem pervento. Sentiunt *Navar. consil. 5. num. 1. Card. de Luc. de Benefic. disc. 80. num. 13.*, quod si in

si in fundatione Capellania ab omni Episcopi, vel alterius Superioris jurisdictione fuerit exempta, tunc mere laicalis est; Verum si auctoritate Episcopi erigatur, Ecclesiastica reputari debet, quia bona ex legitima dedicatione facta Deo per Episcopum a cæteris bonis separantur, & divini juris efficiuntur. *Cap. Ad hæc de relig. domib.* In Capellaniis mere laicalibus nullam spiritualitatem habentibus, quæ ad instar sunt legati Missarum, regula est, ut etiam a Clericis conjugatis, & Laicis retineri possint, nisi mens expressa, vel tacita Fundatoris resistat, quæ semper est servanda. Non repugnat tamen quod Capellania sit mere laicalis, & quoad personas nominandas Ecclesiastica.

In *Auximana Capellaniarum* agebatur de tribus Capellaniis, in quibus Capellani onus habebant *qualibet die celebrare, seu celebrari facere Missam unam pro qualibet Capellania, insuperque Fundator jusserat = quod in dictis Capellaniis nullo unquam tempore Superiores Ecclesiastici possint manus immittere sub quovis prætextu, & quæsito colore, & in eventum, in quem manus immittere vellent, dictæ Capellanix habeantur non factæ.* Proposito Dubio = *An dictæ Capellanix reputari debeant ad instar hereditatis mere prophane, sintque ita laicales, ut ad illas nominari possint etiam Laici, Mulieres, & Pueri* Die 10. Decembris 1702. Sac. Congregatio respondit = *Affirmativè quoad primam partem, negativè quoad secundam.* Lib. 52. Decret. pag. 449. In *Firmana Capellanix* = *Testator sic disposuerat = Instituisse unum legato pio, o Capellania laicale di jus patronato della sua famiglia . . . e chi averà detta Capellania, o legato pio, ed amministrazione debba celebrare se sarà Sacerdote, e far celebrare se non sarà Sacerdote, purché sia Chierico, tre Messe la settimana.* Quæsitum, fuit = *An Clericus Jo. Baptista Rettinus in statu Clerici conjugati possit retinere Capellaniam, de qua agitur, in casu &c.* = Die 18. Aprilis 1711., responsum prodiit = *Negative = lib. 61. Decret. pag. 176.*; Et in *Romana.* Demandata fuerat institutio Capellanix cum expressa declaratione = *qual Capellania debba riputarsi, e essere mera pura laicale, e non beneficio Ecclesiastico.* Ad examen revocatum est Dubium = *An Capellania, de qua agitur, retineri possit in statu conjugali per Capellanum a Testatore nominatum in casu &c.* = Die 20. Septembris 1727. prodiit resolutio = *Negative =*

Ad dispensationem, quod attinet, quando agitur de passivè vocato advertunt *Corrad. in prax. dispensat. lib. 4. cap. 2. num. 8.*, *Piton. discept. Eccles. 13. num. 42.*, quod facilius indulgeri solet; Id ipsum quoque confirmatur ex pluribus Sac. Congregationis resolutionibus. In *Asculana. Capellaniarum super dispensatione 22. Augusti 1750.* data fuit dispensatio Puero bimo. In *Neritonen. Abbatie 22. Novembris 1760.* Puero quadrienni, & in *Lucana Beneficij, seu Capellaniæ 17. Maij 1749.* Puero quinquenni; Hujusmodi vero dispensationes indultæ fuerunt, vel quia Orator unus erat ex Compatronis, vel de familia Fundatoris, vel de passivè vocatis, & Patronorum omnium, aliorumque interesse habentium intervenerat consensus. Hisce animadversis proponitur Dubium.

An sit consulendum Sanctissimo pro dispensatione in casu &c.

Non propofita.

Die Sabbathi 11. Decembris 1784. in Prælatio Apostolico Vaticano erit Sacra Congregatio Concilij, in qua, præter alia, proponentur infra scripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

EX Folio postremæ Congregationis habent Emi PP. Causam, quæ primo ordine adnotatur; Reliquæ octo in præsentî Folio describuntur, & de omnibus judicium hodie ferendum est.

URBEVETANA.

An sit consulendum SSmo pro dispensatione in casu &c.

*Sess. 23. cap. 2.
de Reform.*

Affirmativè adimpletis oneribus; & ampliùs.

NULLIUS SANCTI LAURENTII IN CAMPO COMMUTATIONIS VOLUNTATIS. Cum Romæ degeret Sacerdos Andreas Nicoletti testamentum condidit anno 1686., in quo disposuit de domo, & de bonis suis stabilibus, quæ possidebat in Territorio Sancti Laurentii in Campo, necnon de censibus favore Hospitalis ejusdem Loci, quod quidem Hospitale a Communitatis Administratoribus regebatur. Horum omnium capitalium fructus præcepit, ut erogarentur in emptio-nem frumenti pauperibus per hyemem distribuendi. Quod si decursu temporis aliquod Sanctimonialium Monasterium in eo loco erectum fuisset, tunc omnia supra dicta capitalia ad hoc Monasterium deferri mandavit.

*Sess. 22. cap. 6.
de Reform.*

Piam hanc dispositionem fideliter per aliquod temporis spatium adimpleverunt Hospitalis Administri; Verum decursu temporis nonnulli in distributione frumenti irrepererunt abusus, qui ut removerentur Patresfamilias putarunt, legatum prædictum in alium usum Populo magis utilem convertendum; Hinc animadvertentes, quod in

Oppido S. Laurentii in Campo non possit unus tantum Ludi Magister cum tenui emolumento sc. 33. omnes Pueros tum in Fidei rudimentis, tum in Grammatica, & Humanioribus Litteris usque ad Rhetoricam instituire, petierunt, quod legatum prædictum impendatur in stipendium alterius Præceptoris, quia hac methodo in magna Puerorum frequentia unus Fidei rudimenta, alter Grammaticam, Humaniores Litteras, & Rhetoricam docebit; Hæc instantia sapienti EE. VV. judicio hodie subijcitur.

Afferitur, ex necessitate requiri auxilium alterius Ludi Magistri cum congruo stipendio, quod neque a Communitate ære alieno gravata, neque ab Incolis sperare fas est; Attenta proinde necessitate, & deficiente quocumque alio medio, justam adesse causam commutationis tendentis in bonum publicum. Nec obesse substitutionem Monasterii erigendi, quia difficilis admodum est nunc Monasterii erectio, cum a die obitus Sacerdotis Nicoletti sæculum jam effluxerit, & nemo unquam de hac erectione cogitaverit.

Abbas Commendatarius testatur Communitatem S. Laurentii persolvere Ludi Magistro annua sc. 33., nec stipendium augeri posse, quia ære alieno premitur. Addit, ex distributione frumenti juxta dispositionem Sacerdotis Nicoletti tam gravia evenisse mala, ut ea damnosa potius, quam utilis hodie comperjatur; Refert, Commutationi voluntati una, & altera vice consensum præstitisse Communitatis Consilium; quare, votum suum aperiens, petitioni annuendum esse censet.

Commutationem ultimarum voluntatum non nisi ex justa, & necessaria causa fieri debere admonet Concilium Tridentinum *Seff. 22. cap. 6. de reform.*, & juxta hanc regulam Sac. Congregatio quandoque indulgentiam, quandoque denegandam commutationem putavit. In præsentis Causa ponderandum, an pro petita commutatione justæ, & rationabiles causæ concurrant. Quæritur propterea, *An sit locus commutationi voluntatis in casu hujc.*

Negative.

TUDERTINA REDUCTIONIS. Testamento exarato anno 1658. Sebastianus Pervisani quatuor erexit Capellanas in Ecclesia, quam proprio ære construi iussit sub invocatione Assumptionis B. M. V. in Cælum assumptæ in Oppido Massæ Tudertinæ Diæcesis; Capellanis nonnulla Missarum onera, & Anniversaria injunxit; Dotem præterea constituit iisdem Capellanis in scutis octo milibus, quæ in tot Locis Montium, vel in bonis stabilibus investiri præcepit. Cum autem tractu temporis Loca Montium varias subierint extractions, hinc Capellani Missarum reductionem efflagitarunt; Eorum petitioni resistit Capellaniarum Patronus, quare disputato dubio = *An, & quomodo sit locus reductioni in casu &c.* = Die 24. præteriti mensis Julii prodiit rescriptum = *Negative, & ad Mentem* =; Mens autem fuit, quod, quatenus vere constaret, ex capitali scutorum octo millium defuisse scuta tercentum, quæ asserebantur in proprios usus a Carolo Pervisani fuisse conversa, Episcopus juris remediis cogeret hæredes ad reintegrationem, insuperque referret, qua ex causa scuta viginti tantum solvantur Sacrario Ecclesiæ, cum ex voluntate Testatoris solvi deberent scuta triginta.

Huic resolutioni non aquiescunt Capellani, & obtenta nova audientia, Causa hodie reproponitur. Præstat resumere Folium dictæ Congregationis, ubi Causæ status, & merita descripta sunt, ut definiant.

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.

Dilata, & expectetur relatio Episcopi.

TERRACINEN. SERVITII CHORI, ET MISSÆ CONVENTUALIS. In Oppido Arcis Siccæ extat Ecclesia Collegiata, quæ, juxta primævam erectionem, ex Archipresbytero, & quatuor tantum Canonicis constituebatur. Anno 1714. additi fuerunt alii quatuor Canonici; qui supranumerarii appellantur; Ex lege fundationis Canonici secundæ erectionis onus habent nonnullas infra annum celebrandi Missas, exercendi mibus

Seff. 22. decret. de observan. & evitan. in celeb. Miss. & Seff. 24. cap. 12. de Reform.

Diaconi . & Subdiaconi in Missis Solemnioribus , ac deum Officium Divinum in Choro psallendi , & ea omnia peragendi , ad quæ veteres quatuor Canonici tenentur . Dum anno 1776. hodiernus Episcopus Sacram perageret Visitationem in dicta Ecclesia, notavit, quod Canonici occasione Festivitatum , quæ in aliis Ecclesiis oppidi fieri solent , celebrationem Missæ Conventualis in Ecclesia Collegiata , ejusque applicationem pro Benefactoribus in genere omittebant , & huic oneri satisfacere opinabantur per celebrationem Missæ cum cantu in Ecclesiis , ubi Festivitates peragebantur , quamvis has Missas applicarent pro peculiaribus Benefactoribus , qui legata relinquerant . Ad hunc abusum removendum Episcopus hoc edidit decretum = *In Ecclesia Collegiata diebus Festis omnino Missam cantatam celebrari , & pro Benefactoribus applicari præcepit , excluso penitus abusu illam applicandi pro Anniversariis , seu in aliis Ecclesiis sub pœna unius auri solvenda , & Sacristiæ Ecclesiæ applicanda .*

In Relatione status Ecclesiæ , quam anno 1778. idem Episcopus ad Sac. Congregationem transmisit de hoc decreto Eminentissimos PP. certiores reddidit, insuperque addidit , quod Canonici diebus tantum Dominicis , & Festis de præcepto Choro interesse consueverant ; quare sub die 14. *Novembris* ejusdem anni injunctum eidem fuit , ut Canonicos adigeret Sac. Congregationem adire , & ab ea declarationem petere , an ad quotidianum Chori servitium , & ad quotidianam Missæ pro Benefactoribus applicationem tenerentur . Supplices idcirco sunt Canonici apud Eminentissimos PP. pro declaratione , quod ipsi diebus tantum Dominicis , & Festis Choro interesse debeant , sin minus saltem ex rationabilibus causis id ipsis permittatur .

Inquunt enim , quod , licet intenta juris dispositione tenerentur ad quotidianam Chori servitium , & ad applicationem Missæ Conventualis singulis diebus, nihilominus inspectis circumstantiis , reductionem ad solos dies Festos fore indulgendam, cum Præbendæ tenues ad modum sint, deductisque oneribus parum ipsis pro servitio Chori superfit . Id assequi confidunt ex benignitate Sac. Congregationis , quæ servitium Chori ob redituum tenuitatem sæpius reduxit , & conforme esse menti S. M. Benedicti XIV. , qui in Constitutione *Cum semper oblatas* Missæ Conventualis reductionem impertiri decrevit , si Canonici hujusmodi onus subire non possent .

Episcopus singulos Archipresbyteri , & Canonicorum pro-

ventus distincte refert; Subdit etiam, deesse monumentum erectionis Collegiatae, & ex nonnullis documentis in Archivo dictae Ecclesiae existentibus deprehendi, quod de anno 1596. eadem Ecclesia ex Archipresbytero, & quatuor Canonicis constabat, & simplex Collegiata nuncupabatur, quodque Canonici Chori servitium diebus Festis tantum praestabant. Addit, relationes Status Ecclesiarum ad Sac. Congr. ab antecessoribus Episcopis transmissas discordes inveniri circa Chori servitium; nam Episcopus Cæsar Vintimilia anno 1629. asseruit, quod Archipresbyter, & quatuor Canonici quotidie tunc Choro intererant, licet id antea non praestitissent. Anno 1712. clar. mem. Card. de Comitibus, dum eo tempore Terracinensem Ecclesiam regeret, testatus est, Archipresbyterum, & quatuor titulares Canonicos nuncupatos ad praecisam residentiam, & ad certum Chori servitium adstrictos fuisse, idque etiam confirmavit in altera relatione anni 1717.. Episcopus Palombella anno 1751. postquam retulit, Canonicos Collegiatae Terrae Bassiani ad solas Vesperas, & Missam Conventualem singulis Festis, & quibusdam aliis diebus teneri, subdit, quod ita pariter servabatur ab Archipresbytero Arcis Siccæ cum quatuor Canonicis numerariis, totidemque supranumerariis. Demum simile quoque fuisse servitium recensuit anno 1761. Episcopus Odoardi.

Post hæc ait = *Sane quod ex memoria hominum eruere potui, illud subsistit, quod servitium Chori diebus tantum Festis de præcepto Antecessores præstarent. Hinc, quoniam E. E. VV. meum dignantur exquirere sensum, arbitrarer, eosdem, attenta redituum tenuitate, ad servitium Chori, & applicationem Missæ cantatæ pro Benefactoribus, singulis tantum diebus Dominicis, aliisque de præcepto Festivis obligandos esse.*

Quæ in jure animadversione digna sunt, habent Eminentissimi PP. in *Causa Terracinen.*, & *Setina Servitii Chori*, & *Missæ Conventualis* descripta in Folio Congregationis 14. Septembris 1782., quod publici juris est in *Thesaur. Resol. Tom. 51.*; In factis tamen adnotare præstat, quod Episcopi Terracineneses in Relationibus status suarum Ecclesiarum de Collegiata Arcis Siccæ locuti sunt.

Anno 1590. Episcopus tunc temporis ait = *La Chiesa di Rocca Secca mia Diocesi sotto il titolo di S. Maria ha un Arciprete, e quattro Canonici, ne giorni di Domenica, e Feste vi cantano il Matutino, l'Ore, Vespere, e Completa,*

ta, e si canta la Messa in ogni Domenica, e giorni di Festa = In altera relatione anni 1597. hæc habentur = Rocca Sicca itidem unicam habet. Ecclesiam Parochialem; & Collegiatam, in qua cum Archipresbytero quatuor Canonici resident = In relatione exhibita anno 1610. refertur = Rocca Sicca unicam etiam habet Parochialem, & Collegiatam Ecclesiam, in qua Archipresbyter, qui Curam Animarum habet, & quatuor Canonici inserviunt = . Item in Relatione anni 1624. Episcopus Vintimilius ita loquitur = In Castro Arcis Siccæ Ædes S. Mariæ Collegiata, quæ pro Loci dignitate satis angusta est, suo non caret Archipresbytero, qui Curam Animarum, & redditus habet aureorum quadraginta. Quatuor tantum Canonicos numerat, quibus viginti quinque aureorum redditus sunt. Hi quotidie in Choro divinum Officium absolvunt nunc, cum id antea non præstarent.

Anno 1712. clar. mem. Card. de Comitibus tunc Episcopus Terracinenis suam relationem transmisit, & ea quæ ad dictum Oppidum Arcis Siccæ, spectant, ita describit = *Unica Parochialis Ecclesia sub titulo Assumptionis B. Mariæ Virginis non sine Sanctorum Reliquiis extat, ubi ultra Sacristiam ad nutum Titularium amovibilem reperiuntur. Parochus nuncupatus Archipresbyter, & quatuor titulares nuncupati Canonici ad præcisam residentiam, & ad certum servitium in Choro præstandum adscripti, suntque omnes liberæ collationis, & Ecclesiam administrant. Nec dissimilis est relatio ab eodem Card. de Comitibus transmissa anno 1714. sic enim inquit = Rocca Sicca unicum tantum recognoscit Parochum Archipresbyterum nuncupatum Curam Animarum exercentem, qui una cum quatuor Beneficiatis statutis diebus residere, & Choro inservire tenentur in Ecclesia sub titulo Assumptionis B. Mariæ Virginis, qui Beneficiati dicuntur Canonici, & sunt liberæ Collationis = Tandem ex relatione præfati Card. de Comitibus anni 1717. de eodem Oppido hæc habentur = Rocca Sicca unicum tantum recognoscit Parochum Archipresbyterum nuncupatum, qui una cum quatuor Beneficiatis, sive Canonici, ut vocant, in Ecclesia sub titulo B. Mariæ Virginis Assumptæ quibusdam diebus Choro inservire tenentur, & sunt liberæ Collationis, quibus ex dispositione Canonici Pape additæ fuerunt Ordinaria auctoritate quatuor Præbendæ pariter Canonicatus nuncupatæ.*

Omnibus igitur perpensis, dignabuntur EE. VV. decernere.

I. *An Archipresbyter, & Canonici numerarij, ac supernumerarij Ecclesie Collegiate S. Mariæ in Cælum Assumptæ Terræ Arcis Siccæ teneantur quotidie Officium in Choro recitare, & Missam Conventualem pro Benefactoribus applicare in casu &c.*

Et quatenus affirmativè.

II. *An, & quomodo sit locus reductioni dictorum onerum in casu &c.*

Ad I, Negativè.

Ad II. Affirmativè juxta vòtum Episcopi

SENOGALLIEN. REDUCTIONIS MISSARUM.

Conquesti sunt apud Sac. Congregationem Mansionarii instituti ex dispositione Camilli de Lucatellis in Ecclesia Cathedrali Senogallie de onerum gravitate. Quæ à Mansionariis deducebantur non satis certa visa sunt die 8. Junij 1782., & propterea rogatus fuit Ems Cardinalis Ursinus, ut nonnulla reductionum indulta penderet, quæ annis 1689., & 1693. consecuti fuerunt Canonici, quorum præbendæ ex eadem Lucatelli fundatione in dicta Cathedrali erectæ reperiebantur. Assueta sua diligentia omnia perillustravit laudatus Ems Ursinus, ejusque superventa relatione, de petitione Mansionariorum actum est in Congregatione diei 27. elapsi mensis Martij; Tunc Ems PP. jusserunt, ut Causa reproponeretur citatis Canonicis de fundatione Lucatelli; Actum id est in Congregatione habita die 21. præteriti mensis Augusti, in qua, utraque parte jura sua deducente, propositum fuit dubium = *An, & quomodo sit locus reductioni Missarum in casu &c.*, & dicta die responsum prodit = *Onus Missarum Mansionariis impositum reducendum esse ad medietatem; Missas vero a Canonicis celebrandas, restituendas esse ad numerum bis centum octuaginta pro quolibet, juxta reductionem anni 1689.*

Sess. 25. cap. 4.
de Reform.

Sacræ Congregationis judicium non arrisit Canonicis ob
adau-

adauctum ipsis onus Missarum, obrentaque facultate impugnandi resolutionem, quæritur hodie.

An, & quomodo sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.

Quoad Mansionarios in decisis; & amplius. Quo vero ad Canonicos, prævio recessu a decisis, servandam esse reductionem anni 1693.

Sess. 7. cap. 7.
de Reform.

URBANIEN. Anno 1757. auctoritate san. mem. Benedicti XIV. erecta fuit in Collegiata insignem Parochialis Ecclesia S. Joannis Baptistæ Oppidi Saxicorbarij. Plurima suppressa fuerunt Beneficia, & Capellanæ pro constituendis Canonicorum præbendis; Inter alia Beneficia, suppressus fuit Archipresbyteratus Sanctæ Sophiæ, cui onus inhærebat administrandi Sacramenta Populo Villæ nuncupatæ di Monte Locco, quæ tertio fere lapide ab Oppido Saxicorbarij distat, & hoc onus translatum fuit in Canonicum, qui eam præbendam fuisset assequutus; sed propter servitium, quod dictæ Collegiatæ præstare debebat, ab onere residentiæ in Parochiæ districtu fuit exemptus.

Rebus ita compositis, Canonicus, qui dictam præbendam retinebat, accedere tantum consuevit ad Villam di Monte Locco tum diebus Festis, ut Parochiales functiones expleret, tum etiam, quando alicui decedenti Sacramenta, & extrema in agone subsidia ministrare debebat. Dum Pastoralem Visitationem perageret in dicta Villa hodiernus Episcopus, illius Incolæ conquesti sunt, quod propter Parochi absentiam spiri:ualia subsidia ipsis deerant; quodque etiam nonnulli absque Sacramentis, & Sacerdotis assistentia obierint; Addiderunt præterea, hybernò tempore ob asperitatem viarum, & nivium copiam difficile esse proprium Parochum ex oppido Saxicorbarij exquirere; ut inopinatis casibus præsto adesset.

Conquestiones Populi exposuit Episcopus in precibus datis SSmo Domino Nostro, in quibus etiam narravit, se Testium depositione veritatem comprobasse; Quare supplicavit pro facultate eligendi Vicarium perpetuum cum onere residentiæ intra fines Parochiæ, qui ad instar jurispatronatus Ecclesiastici eligendus esset ad nominationem Canonici possessoris Præbendæ S. Sophiæ, & cum congrua ab eo præstanda, & ab Episcopo præfinienda, juxta

Juxta morem regionis, habito respectu ad redditus d. Canonicatus, qui redditus non deductis oneribus pertinent ad annua sc. 72. Preces Episcopi ablegatæ fuerunt Sac. Congregationi, cujus judicium hodie exquiritur.

Instantia hujusmodi proposita fuit in Comitibus Capitularibus habitis a Canonicis Saxicorbarii die 23. Junii 1783., ubi interfuerunt octo Capitulares, quos inter fuit Canonicus Franciscus Guidomei possessor Præbendæ S. Sophiæ: Is enim a suffragio ferendo se abstinuit, sed protestationem emisit = *Che non volendo pregiudicare ai dritti de' suoi Successori, inerendo sempre alle Costituzioni dell' erezzione della Collegiata, essere insufficienti i reclami dei Parochiani, poiche non è mai mancato in anni venticinque, ch' è aggregato al Coro, all' obbligo suo tanto ne di festivi, quanto nell' amministrazione de Sagramenti, ed ad altro, che si aspetti ad un Curato di Anime; ne avrebbe dato il suo consenso, quando avrebbe pensato, che li suoi Successori dovessero essere forzati a mettere, e mantenere in detta Chiesa un Vicario perpetuo colle rendite di detto Benefizio.* Reliqui vero septem Capitulares, uno excepto, modum ab Episcopo propositum probarunt.

Præfixus fuit terminus suprascripto Canonico Guidomei, ut in Sac. Congregatione sua jura proponeret; At licet diù expectatus numquam comparuit.

Petitioni Episcopi obstitunt etiam nonnulli Parochiani Villæ di Monte Locco, sed ab eis nihil adhuc deductum est.

Similis fere instantia alias proposita fuit ab eodem Episcopo in Causa Vaden, in Congregatione diei 7. Februarij currentis anni; Agébatur de eligendo Vicario Curato perpetuo in Villa Vallis Casolæ, cujus Parochia suppressa fuerat, & onus translatum in alterum ex Canonicis Collegiatæ Mercatelli, qui ejusdem Parochiæ redditus possidebat; Proposito hinc Dubio = *An, & quomodo sit providendum in casu &c.* = Eadem die prodit resolutio = *Affirmativè juxta Votum Episcopi* Dignabuntur EE. VV. resumere Folium Congregationis diei 24. præteriti mensis Januarij, in quo dicta Causa adnotata est; & respondere Dubio.

An, & quomodo sit providendum in casu &c.

Affirmativè prò deputatione Vicarii Curati cum congrua ab Episcopo taxanda, & a Canonico persolvenda; & ampliùs.

PRÆNESTINA. Vacavit anno elapso Canonatus, qui ex dispositione Nicolai Ceconi erectus est in Parochiali Ecclesia Castri S. Petri Prænestinæ Diœcesis. Patronus ad dictum Canonatum nominavit Clericum Clementem Marini; Nominationem impugnavit Populus dicti Castri, quia ex lege foundationis Beneficiatus teneretur in eodem Castro residere, & Missas per seipsum celebrare; Maxime quia in eodem Castro ob Parochi senectutem, cura animarum negligebatur; & propterea necesse erat alium in eodem Castro Sacerdotem habere, qui Parocho auxilium præstaret; Hinc tria Dubia sic concepta proposita fuerunt. I. *An Rector Beneficij instituti a Nicolao Ceconi in Ecclesia Parochiali Castri S. Petri teneatur residere, & Missas per seipsum celebrare in casu &c.* Et quatenus affirmativè. II. *An sustineatur præsentatio in casu &c.* III. *An Rectori ejusdem Beneficij sit addendum onus coadjuvandi Parochum in administratione Sacramentorum in casu &c.* =

Nulla in Congregatione diei 21. elapsi mensis Augusti ob suffragiorum scissuram capta fuit resolutio quoad I., & II. Dubia: verum quoad III. responsum prodiit = *Negative* = Resolutionem pro tertij Dubij revocari postulat Populus; Et Clericus Marini non solum primi, & secundi Dubij resolutionem efflagitat; sed supplicat etiam, ut saltem ex gratia ei tribuatur Canonatus. Emi PP. resumpto Folio dicte Congregationis non graventur definire.

I. *An Rector Beneficij instituti a Nicolao Ceconi in Ecclesia Parochiali Castri S. Petri teneatur residere, & Missas per seipsum celebrare in casu &c.*

Et quatenus affirmativè;

II. *An sustineatur præsentatio in casu &c.*

Et quatenus negativè.

III. *An sit consulendum Sanctissimo pro dispensatione in casu &c.*

IV. *An sit standum, vel recedendum a decisis quoad III. in dubium præteritæ propositionis in casu &c.*

Ad I., II., & III. Iterum proponatur.

Ad IV. In decisis; & ampliùs.

Reliquæ non propositæ.

[Faint handwritten notes and signatures at the bottom of the page, including the name 'BONO' visible on the right.]

BONONIEN. Marchio Laurentius Centurioni nobilis Januensis Bononiæ domicilium constituit, & in ea Civitate Palatium emit. Huic Palatio sinitimum est Oratorium, ad quod patet aditus tum per viam publicam, tum etiam per alias duas januas in interiori parte Palatii existentes. Extat in Oratorio circa fornitem Porticus vulgo *Loggia*, columnellis ornata, & duo Odæa, quorum utrumque Palatio adhæret, nec patet accessus nisi per Palatium. Per Litteras Apostolicas a San. Mem. Clemente XIV. datas anno 1774. imperita fuit facultas Laurentio Centurioni non solum retinendi apertas interiores Oratorij januas, sed etiam audiendi Sacrum ex Odæis. Defuncto Marchione Centurioni, Palatium translatum est per contractum emptionis in Carolum Generi Civem Bononensem, qui una cum filio, aliisque de sua Familia Sanctissimum supplicavit pro perpetua concessione omnium privilegiorum, quibus Marchio Centurioni fruebatur. Remissis precibus ad Sac. Congregationem, quæritur hodie quid indulgendum sit.

Eminentissimus Archiepiscopus exposita in facto confirmat, & ait = *Non dubito di afferire, che l'Oratore Carlo Ceneri, e sua Famiglia può meritare li clementissimi riflessi di Nostro Signore, e di godere il comodo dell'interna comunicazione nella Cappella pubblica, giacche questa famiglia, benchè non nobile, vive con splendore però, ed hà asse, da Nobile: inoltre è pia, da bene, e non lascia Carlo fare vistose limosine a Poveri di sua Parochia veramente abundantissima di miserabili. Il Paroco pure è contento di tutto. Esistimat tamen = escludere dalla grazia due porte, che sono nella Sagrestia, e che mettono immediatamente in un appartamento condotto in affitto da altri, per le quali porte entrano gl' Abitanti di esso appartamento si in Sagrestia, che in Cappella, e alcune volte sentono Messa nelle proprie Camere colle sole porte aperte; con la riserva però agl'Oratori di poter godere di tali ingressi ogni qual volta non fosse affittato l'appartamento, ma si ritenesse da loro in proprio uso.*

Subdit præterea = *Tale proibizione è ancora di genio dell' Oratore Carlo, che non amerebbe, che li suoi Inquilini avessero il passaggio nella Capella, ma che non sà levare per non promuovere liti, e contrasti. Così pure parmi che dovesse essere ridotto l'uso de' due Coretti collocati lungo una scala, e una Loggia, in modo che non fosse lecito a certi altri Inquilini del Palazzo farne uso indipendentemente dagl' Oratori.*

Jam alias in Sac. Congregatione actum est de servitutibus Ecclesiis non imponendis; novissime tamen actum fuit in *Causa Spoletana*, quæ descripta reperitur in Folio distributo pro Congregatione *diei 24. præteriti mensis Julii*: ex eo namque Folio patebit, quid Summorum Pontificum decreta statuunt, quid etiam Sac. Congregatio hac de re decreverit; Eminentissimi PP. d. Folium resumere deprecantur, ut decernant.

An sit concedendum Indultum in Casu. &c.

*Sess. 23, cap. 2.
de Reform.*

VERULANA. Silvius de Sanctis in testamento, quod condidit anno 1747. hæredem usufructuariam scripsit Uxorem suam, cujus post obitum mandavit, ut universa sua hæreditas impenderetur in erectionem duarum Capellaniarum rurali in Ecclesia S. Magni Civitatis Frusinonis proprio ære extructa; Has vero Capellanas declaravit esse = *perpetue e non amovibili mere laicali non volendo, che nell' elezioni di esse, per i Capellani da nominarsi abbia ingerenza, o parte alcuna il Vescovo, o sia Ordinario del Luogo, o altro qualsivoglia Superiore ecclesiastico, o che sù di esse entrar possa alcuna riserva, o affezione, o qualsivoglia deroga Apostolica = eisdemque Capellanas ad nominationem Patronorum libere conferri voluit = esclusa affatto ogni qualsivoglia nota, e qualità ecclesiastica. Capellanis celebrationem quarundam Missarum, & onus nonnullas agendi festivitates injunxit.*

Patronatum unius ex dictis Capellanis reliquit Flaviano Casanova, alterius vero Nicolao Grappelli, & post istorum obitum substituit Primogenitum utriusque Familiæ; At de patronatu passivo sic disposuit = *In oltre voglio che i Padroni pro tempore nelle dette mie due Cappellanie nelle vacanze, che accaderanno, ove, che vi siano Sacerdoti, o Chierici della stessa loro descendenza, e famiglia, in tal caso siano tenuti frà lo spazio di quattro Mesi a die scientiæ vacationis Capellaniæ a dover fare la nomina di uno di essi coll' arbitrio trà li molti di gratificare quel sogget-*

to, che ad essi in Domino sembrerà, che sia il migliore, colla necessità poi, ove, che non vi sia altro, che uno, di dover quello nominare, alias non nominandolo nel detto spazio di quattro mesi, si abbia come nominato da me Fondatore.

Per obitum Josephi Grappelli vacat modo Capellania, cujus patronatus ad dictam Familiam spectat; Jo. Baptista Grappelli, qui jus habet eligendi Capellanum exposuit Sacrae Congregationi, deesse in ejus Familia Sacerdotem, vel Clericum, qui Capellaniam consequi possit; hinc alterutrum, efflagitat, vel quod sibi tribuatur facultas nominandi Nicolaum filium suum quinquennem, vel saltem usquequo ad legitimam pervenerit ætatem, suspensa remaneat provisio Capellanix, & reditus, satisfactis oneribus, erogentur in meliorandis bonis, quæ reparatione indigent.

Id autem ut assequatur, advertit primo, quod, inspecta Fundatoris voluntate, dubium non sit Capellaniam nullam ecclesiasticæ qualitatis notam præferre, & sæpius juxta morem Sac. Congregationis indultam fuisse dispensationem super ætatis defectu, etiamsi ageretur de Beneficio ecclesiastico; multo igitur magis dispensationem indulgeri posse existimat in præsentis casu, cum agatur de Capellania mere laicali, & hanc dispensationem efflagitat Patronus filii nomine passivè a fundatore vocati; nec aliud adfit legitima in ætate constitutus, qui illam consequi possit; Quatenus verò dispensatio deneganda foret, notat Capellanix bona, injuria temporum, deteriora evasisse, & hinc ut in pristinum statum, & fructum restituantur, opportunum esse Capellani nominationem suspendere, & Capellanix reditus, detractis oneribus, in bonorum restitutionem erogari.

Episcopus testatur, alium non extare ex passivè vocatis præter Oratoris filium, & quoad dispensationem ait = *Equidem multa sunt rationum, & æquitatis momenta, quibus petitionum dispensationis beneficium eidem deberi videtur. Primum occurrit præsumptiva Testatoris voluntas, qui cum efficaciter disponat, quod semper penes Familiam Grappelli collatio prædictæ Capellanix sequatur, ex eo liquide apparet, quod si præsentem eventum Testator prævidisset, ita sane edicere non renuisset; Accedit pariter, & alia potissima ratio ex parte personæ nominatæ, quæ licet actu recensita habilitatione destituta reperitur, habitu tamen habilis cum existat, dispositus habetur ad petitam dispensationem obtinendam.*

In Folio posiremx Congregationis descripta est Causa *Urbevetana*; in ea namque Causa salsus recensetur quid in jure statutum sit, quidque potissimum requiratur, ut dispensatio super defectu ætatis ad assequenda Beneficia indulgeri possit; Hinc, ne actum agere videatur, rogantur Eñi PP. pro dicti Folij resumptione, & perpensa dispositione Silvii de Sanctis, definire, an petita dispensatio indulgenda sit. Quod verò attinet ad alteram petitionis partem, scire præstat. Sacram Congregationem consueville, Capellanix, aut Beneficij nominationem suspendere, ut reditus in meliorandis bonis erogarentur; Verum hujusmodi suspensio indulta semper fuit ea cum lege, quod prius adimpleantur onera Beneficio inhærentia, & bonorum administratio penes Ecclesiasticam Personam resideat. Ponderandum in præsentia casu, an deteriorationes extent, & quatenus veræ sint, an evenerint ex culpa præcedentium Capellanorum, quo casu videndum, an istorum hæredes ad emendationem damnorum adigi possint. Quæritur.

I. *An sit consulendum SSmo pro dispensatione in casu &c.*

Et quatenus negativè.

II. *An, & ad quod tempus sit locus suspensioni nominationis Capellani ad effectum erogandi reditus Capellanix in meliorandis bonis in casu &c.*

F I N I S.

I N D E X R E S O L U T I O N U M

*Quae prodierunt in Causis in Sac. Congregatione Concilii
propositis anno 1784.*

A

Absolutio praeceptorum omissionum committitur D. Secretario impetranda a Sanctissimo in *Faventina Reductionis servitii Chori*, & *Missarum* 7. Februar. pag. 44., in *Cornetan. Suspensionis oneris Missarum* 8. Maii pag. 105., in *Deribonen.* 22. Maii pag. 226., & *seq.*, & in *Civitate Plebis ejusdem* 22. Maii pag. 133., & *seq.*

Denegatur in *Perusina Reductionis* 3. Julii ad 1. dub. pag. 162., & *seq.*

Acquiescentia per Religiosum de jure competunt Monasterio, & sunt sub legitima Superioris dispositione. *Bononien.* 3. Julii pag. 152., & *seq.*

Administratores. Vide *Communitas. Episcoporum.* Aetatis dispensatio confulenda Sanctissimo favore filii Patroni pro obtinenda Capellania, adimpletis oneribus. *Urbevetana* 13. Decemb. pag. 241.

Alimenta ut subministrantur fratri Patroni, denegatur suspensio onerum Missarum. *Commerin.* 27. Novemb. pag. 233.

Animarum Curam gerentes omnino servare debent cap. 7. sess. 24. Conc. Trid. *Fulginate.* 3. Julii pag. 143., & *seq.*

Applicatio Missae Conventualis pro beneficiariis non debet fieri quotidie in Collegiata S. Mariae in caelum assumptae Terrae Arcis Siccae. *Terracinen. Servitii Chori, & Missae Conventualis* 11. Decemb. ad 1. dub. p. 243., & *seq.*

Assignationi aliorum bonorum pro dotalibus Capellanis non est locus in *Regien. Permutationis* 24. Julii pag. 171.

Associata cadaverum. Vid. *Parochus*. Atteolata purganda sunt per viam nullitatis cum restitutione fructuum. *Comen. Beneficii* 7. Februar. ad II. dub. pag. 43.

Augmentum dotis Capellaniae fieri debet ex fructibus restituendis a quibus de jure mense Januar. 1757. *Civitate Plebis Ecclesionis Capellaniae* 27. Novemb. ad III., & IV. dub. pag. 235., & *seq.*

B

Beneficiario ab administratione avoto, & ad inopiam redacto, computata elemosina Missae manualis, assignandum est ex fructibus Praebendae quantum deerit ad complementum taxae patrimonii Sacri. *Cornetan. Suspensionis oneris Missarum* 8. Maii p. 105. - Et si neglexerit vel residuum, vel alia munera Beneficio annexa, detrahenda sunt punctatim ex fructibus dicti assignamenti. *ibid.*

Ad meliorem frugem reducendus est juris remedii. *ibid.*

Non est imponendum onus coadjuvandi Parochum in administratione Sacramentorum. *Prænestina* 21. Augusti ad III. dub. pag. 195., & *seq.*

Statut in decisiis in eadem 11. Decemb. ad IV. dub. pag. 250.

Bona dotalia Capellaniae non sunt permutanda. *Regien. Permutationis* 24. Julii pag. 171.

C

Ceremoniale Episcoporum servandum est juxta votum Episcopi in adventu Magistratus ad Ecclesiam Cathedralam, & in recessu ab eadem. *Terracinen.* & *Setina* 21. Augusti pag. 190., & *seq.*

Campanae Regularium Sabbatho Sancto pulsandae sunt, cum primum pulsantur campanae Ecclesiae matricis. *Senogallien. Praeeminentiarum* 27. Martii ad II. dub. pag. 76., & *seq.*, & *ejusdem* ad V. dub. pag. 79., & *seq.*

Feria V. majoris hebdomadae non sunt pulsandae post silentium campanarum ejusdem Ecclesiae matricis. *ibid.* ad IV. dub. Campanulae sonitus in adventu Magistratus ad Ecclesiam Cathedralam proferuntur in *Terracinen.* & *Setina* 21. Augusti pag. 190., & *seq.*

Canonicus Praenuntiatus. Vid. *Concurfus*.

Theologus lectiones peragere debet juxta tradita a *Benedicto XIV. de Synod. lib. 13. cap. 9.*

- cap. 9. §. 17. *Fulginsten. 3. Julii pag. 143.* & *seq.*
- Capellæ Rectori debetur legatum Milliarum Capellæ relictae a die omniæ solutionis. *Beneventana 24. Januarii. ad II. dub. pag. 25.*
- Capellania adjudicanda est passivè vocato, præfixo termino duorum mensium ad residendum, adimpletis interim oneribus per alium. *Saracenæ. Capellanæ ad II. dub. pag. 75.*
- In testamento instituta, & præsentive in codicillo revocata pro fundatione altaribus, erigenda est cum assignatione pro illius dote omnium bonorum hereditariorum, exceptis aliis aris in codicillo pro altera Capellania. *Civitatibus Plebis 27. Novemb. ad I., & II. dub. pag. 235.* & *seq.*
- Et pro augenda dote ejusdem Capellanæ, omnes fructus restituenda quibus de jure a mente Januar. 1757., erogandi sunt in emptionem capitalium. *ibid. ad III., & IV. dub.*
- Capellanus, peracta restauratione bonorum, tenetur ad omnia onera juxta voluntatem Testatoris. *Deribonen. 22. Maii pag. 126.* & *seq.*
- Capituli consensus in erectione Parochiæ requisitus est per eum Capitularem. *Verulanæ Erectionis Parochiæ 22. Maii pag. 123.*
- Cebratio Solemnitatis. *Vid. Solemnitas.*
- Choriferium. *Vid. Servitium Chori.*
- Clavis retentio. *Vid. Communitas.*
- Clericus universus Secularis admitendus est ad concursum Canonicatus Pœnitentiarii. *Beneventana 21. Aug. ad II. dub. pag. 189.* & *seq.*
- Clericus infra annum ad Presbyteratum promovendus nominari potest, etiam in concursu Sacerdotis, ad Canonicatum Collegiæ S. Blasii. *Alaceraten. Canonicatus 24. April. ad I. dub. pag. 96.* & *seq.*
- Statutur in decimis in eadem 3. Julii pag. 143.
- Communitati competens jus retinendi alteram ex clavibus aperientibus ribaltas exterius claudentes urnam S. Peregrini. *Forlaven. 11. Septembris ad I. dub. pag. 217.* & *seq.*
- Celebrandi Solemnitatem D. Peregrini in die ejus Festo, servata forma decretorum S. C. R., & constitutionum Synodaliū. *ibid. ad II. dub.*
- Necnon alias solemnitates, & functiones in Capella ejusdem Sancti de consensu Religiosorum, & cum licentia Episcopi juxta modum, & formam ab eodem Episcopo præscribendam. *ibid. ad III., & IV. dub.*
- Eligendi per suos Administratores Oratores, cæteris paribus, ex Ordine PP. Servitiani pro recitanda oratione panegyrica D. Peregrini, ad taxam Episcopi per solvenda ex redditibus Capellæ. *ibid. ad VI., & VII. dub.*
- Colligendi extra Ecclesiam, de licentia Episcopi, & juxta modum, & formam ab eodem præscribendam, quatuor, elemosy-
- nas, & oblationes in honorem D. Peregrini exhibendas, erogandas vel juxta mentem offerentium, vel juxta decretum anni 1727. *ibid. ad IX., & X. dub.*
- Refinendi clavem capitulæ elemosinarum. *ibid. ad XI. dub.*
- Reddendi dimittat Episcopo rationem carumdem. *ibid. ad XII. dub.*
- Necnon bonorum, capitalium, & reddituum Capellæ ab anno 1781. tantum. *ibid. ad XIII. dub.*
- Se se reintegrandi, reddita prædicta ratione, de impensis factis in canonizatione D. Peregrini juxta formam, & tenorem chirographi Pontificii, cum obligatione extinguendi Loca Mortuum, de quibus fit mentio in dicto chirographo, docendo de adimplimento coram Episcopo. *ibid. ad XIV., & XV. dub.*
- Non incumbit onus interpellandi Priorem, vel Procuratorem Conventus ad congregationes haberi solitas super negotiis respicientibus Capellam, & altare D. Peregrini, illiusque bona, & redditus. *ibid. ad XVI. dub.*
- Non licet deputare Administratorem eorundem bonorum ultra triennium; nec eo elapso, eundem confirmare in officio absque licentia Ordinarii, & non reddita prius ratione, ac reliquatu non per soluto. *ibid. ad XVII., & XVIII. dub.*
- Ejus pro tempore Administratores, si ab Ordinario fuerint requisiti, tenentur singulis etiam annis rationem reddere. *ibid. ad XIX. dub.*
- Reouente, vel differente Communitate Administratorem elicere, potest ab Episcopo eligi independentem ab eadem. *ibid. ad XX. dub.*
- Communitatio voluntatis Testatoris binas Capellanas erigi mandantis in rurali Ecclesia construenda indulgetur, facto verbo cum Sanctissimo, ut ex iisdem erigantur in Ecclesia Collegiata quatuor Mansionariæ cum onere celebrandi Sacra ab eodem Testatore præscripta, & interessendi Choro. *Arminen. seu Ferenana 24. April. pag. 90.* & *seq.*
- Delegatur, ut, loco distributionis frumenti per hiemem Pauperibus faciendæ, constituat stipendium alteri Ludiniagistro. *Nullius S. Laurantii in Campo Communitatis voluntatis 11. Decemb. pag. 241.* & *seq.*
- Pariter delegatur, ut legatum a Monasterio Montisium pertolvendum Hospitali, eidem Monasterio ob pauperem applicetur. *Tudertina 8. Maii ad II. dub. pag. 134.* & *seq.*
- Concionator. *Vid. Oratio panegyrica.*
- Concursus convocandus in electione Canonici Pœnitentiarii. *Beneventana 22. Maii ad I. dub. pag. 123.* & *seq.* & 21. Aug. ad idem dub. pag. 189. & *seq.*

Ad quem, recedendo a decisis, adnitiendi sunt non solum Canonici Ecclesie Metropolitane, sed omnes de Clero Sæculari, *ibid. ad II. dub. pag. 189.*, & seq.

Confinita Parochiarum. Vid. *Decretum Episcopii*.

Congrua ab Episcopo taxanda, a Canonico persolvenda est Vicario Curato deputando in Parochia Canonice unita. *Urbanen. 11. Decemb. pag. 248.*, & seq.

Consanguineæ Testatoris, attenta paupertate, assignantur annua scuta decem & octo ex subsidiis Dotalibus, facto verbo cum Sanctissimo. *Urbanen., seu Ariminen. 9. Februarii. pag. 43.*

Conventualis Missæ applicatio. Vid. *Applicatio. Reductio. Vid. Reductio.*

Cultus Divinus decrementum si patitur, revocari potest ad servicium Canonici jubilatus *Prænestina Jubilatis 24. April. p. 85.*

D

Decimas deberi ab incolentibus domos Fratræ Stola existentes in Parochia Castri Franchi a die decreti Episcopi secundo rescribitur in *Resatina Dismembrationis*, & juris decimandi 10. *Januar. pag. 1.*

Decretum Episcopi præfinitis confinita Parochiarum, & a S. Congr. approbatum, ab eadem tertio approbatur. *ibid.*

Prælationem ad Beneficium tribuens non sustinetur. *Comen. Beneficii 7. Februarii. ad I. dub. pag. 43.*

Delictio oneris Missarum Canonice annuæ, priusquam ob eorum tenuitatem decernatur, & earundem Missarum loco, Missa Conventualis quotidie applicanda substituat, scribendum est Episcopo juxta instructionem. *Nucerina Reductio 13. Martii pag. 56.*, & seq. Vid. etiam *Reductio*.

Residui suppressæ jam Capellanix indulgetur facto verbo cum Sanctissimo, ut fructus æqualiter distribuantur inter alios Capellanos, cum onere deservendi Ecclesie juxta votum Episcopi. *S. Miniatis 8. Maii pag. 106.*

Pro parte conceditur juxta votum Episcopi. *Civitatis Plebis 22. Maii pag. 138.*, & seq.

Legati a Monasterio Monialium præstanti Hospitali denegatur. *Tuderitina 8. Maii ad I. dub. pag. 114.*, & seq.

Deputatio Administratoris ultra triennium Communitati prohibita. *Foroliviensis 11. Septemb. a 1711. dub. pag. 217.*, & seq.

Et Ordinario ex officio permittitur independenter a Communitate, quatenus eadem eligere renuat, vel differat. *ibid. ad xx. dub.*

Vicarii perpetui. Vid. *Vicarius perpetuus. Dispositio ab irregularitate denegatur Presb. Tom. LIII.*

bytero, qui famulum inter jurgia seposito occidit. *Papiana Dispensationis 24. Julii p. 178.*, & seq.

Necnon alteri, qui mulierem cultro interfecit. *Majoricen. Dispensationis ab irregularitate 27. Novemb. pag. 236.*

Prout promotus ad S. Ordines cum falsis, præsentivè veris, dimissoriis, qui pluries celebravit. *S. Severina Irregularitatis 24. Januar. ad II. dub. pag. 25.*

Sed postea ex gratia speciali consultitur SSmo, consilio de sufficienti patrimonio. *3. Maii pag. 105.*

Pariter denegatur promotus per saltum ad Presbyteratum cum falsis dimissoriis, abique patrimonio, & dispensatione ab irregularitate ex bello contracta. *Visen. 27. Novemb. pag. 235.*

Prò Clerico, qui aggressorem extra rixam gladiolo occidit, disertur. *Mutinen. Dispensationis 7. Februar. pag. 44.*

Prò altero, qui in rixa ictu sepoli oculum eruit, suspensa remanet. *Aulius S. Laurentii in Campo Dispensationis 8. Maii p. 116.*, & seq.

Utì prò Presbytero, qui pariter in rixa homicidium gladio commisit. *Nepefina Dispensationis ab irregularitate 2. Julii pag. 171.*

Indulgetur Vice-Parocho, qui Matrimonio illicito voluntarie adhibuit, & sequenti die Missam celebravit. *Arboren. Dispensationis 13. Martii pag. 53.*, & seq.

Ad cautelam concedenda Ordinando, qui novennis cum aliis pueris per jocum lapides in alios projecit, unde ex ignoto ictu puer sexennis percussus, paucos post dies occubuit. *Tridentina Irregularitatis 27. Martii pag. 76.*

Ætatis. Vid. *Ætatis dispensatio*. Dispositioni legitime Superioris subsunt acquisita per Religiosum. *Bononien. 3. Julii pag. 152.*, & seq.

Dos Capellanix in Cathedrali erigendæ, constituenda est ex omnibus bonis hæreditariis, exceptis assignatis in Codicillo pro dote alterius Capellanix. *Civitatis Plebis Erektionis Capellanix 27. Novemb. ad II. dub. p. 235.*, & seq.

Et prò agenda eadem dote, omnes fructus restituendi a quibus de jure a mense Januar. 1757., erogandi sunt in emptionem capitalium. *ibid. ad III.*, & *IV. dub.*

Dotalia subsidia per obitum Puellarum innumerarum reversa, non sunt eroganda in fabricam Ecclesie. *Lucana 22. Maii pag. 134.*, & seq.

Sed forte aliis conferenda. *Æfina Subsidiorum dotalium 22. Novemb. p. 234.*

Non enim cedunt commode hæredis. *ibid.* Prò controverso fieri debet nova electio; & quatenus Parochus, & Confraternitates non conveniant, conferendum relinquatur

arbitrio Episcopi. *Spolezana Subsidii dotalis* 22. *Maii* p. 136., & seq.
 Bona Capellanæ non sunt permutanda. *Regien. Permutationis* 24. *Julii* p. 171.

E

Ecclesie fabrica ut perficiatur, providendum est juxta votum Emi Relatoris; & ad mentem. *Viterbien.* 7. *Februar.* pag. 44., & seq.

Matricitas. Vid. *Matricitas*.

Prænomination. Vid. *Prænominationis*.

Electio nova peragenda pro collatione subsidii dotalis. *Spolezana Subsidii dotalis* 22. *Maii* pag. 136., & seq.

Electio nullitas ex capite Simonie priusquam dijudicaretur, impingendus est processus juxta instructionem D. Secretarii. *Bononien. Nullitatis electionis* 24. *Januar.* p. 26., & seq.

Elemosinæ. Vid. *Quæstus*.

Emphyteusis instrumentum stipulandum est favore unius ex filiis majoris oblatoris ad tertiam generationem masculinam tantum. *Auximana Emphyteusis* 10. *Januar.* p. 1.

Nec non favore Caroli Antonii Ferraris patris, & filiorum usque ad ipsius Caroli Antonii pronepotes inclusive. *Lauretana Emphyteusis* 13. *Martii* pag. 57.

Episcopus curare debet ut ad meliorem frugem reducat Beneficiatus juris remedijs. *Cornetanana Suspensionis oweris Missarum* 8. *Maii* pag. 105.

Ut distamatus Beneficio Curato renunciât, reservata tantum congrua juxta taxam Synodalem. *Camerinen., seu Fabrianen.* 8. *Maii* p. 110., & seq.

Ut Capellanæ bona restaurentur. *Dertonen.* 22. *Maii* p. 126., & seq.

Cogere debet juris remedijs hæredes ad reintegrationem summæ alienatæ. *Tudertina Reductio* 24. *Julii* p. 182., & seq.

Ejus arbitrio remittitur collatio subsidii dotalis, quatenus Parochus, & Contraternitates in nova electione non conveniant. *Spolezana Subsidii dotalis* 22. *Maii* p. 136., & seq.

Necnon recitatio orationis panegyricæ in die Festo D. Peregrini tempore, hora, & præmio ab eodem præscribendis. *Forsivien.* 11. *Septemb.* ad *V. VI., & VII.* dub. p. 217., & seq.

Ipsi decretum præhians confinia Parochiarum; tertio adprobatur. *Reatina Dismembrationis.* & juris decimandi 10. *Januarii* pag. 1.

De ejus licentia, & juxta modum, & formam ab ipso præscribendam, quæstus, elemosinæ, & oblationes in honorem D. Peregrini colligendæ sunt extrâ Ecclesiam ab Administratorebus Capellæ. *Ferolivien.*

11. *Septemb.* ad *IX., & X.* dub. pag. 217., & seq.

Et earumdem ratio, necnon honorum ad Capellam D. Peregrini spectantium ipsi dedenda est ab iisdem Administratorebus. *ibid.* ad *XII., & XIII.* dub.

Etiam quotannis, si ab ipso fuerint requisiti. *ibid.* ad *XIX.* dub.

Abique ejus licentia non potest Communicate confirmari Administrator in officio elapso triennio. *ibid.* ad *XVIII.* dub.

Sed, si Communitas renuat, vel differat novum eligere, potest ab ipso eligi, & deputari ex officio, & in dependenter ab eadem Communitate. *ibid.* ad *XX.* dub.

Erectio novæ Parochiæ permittitur juxta votum Episcopi, non obstante dissentu Beneficiati, cujus Beneficium, unâ cum alio, dum eorum vacatio contigerit, uniri petitur evigendæ Parochiæ. *Verubana Erectio* 22. *Maii* p. 127.

Præbendæ Theologalis in Ecclesia Collegiata non est faciendâ ex relictibus Parochiæ, cujus unio alteri Parochiæ denegatur. *Firmana Unio* 3. *Julii* pag. 257., & seq.

Duplicis Beneficii facta ad formam testamenti non est servanda, sed reformanda ad formam codicilli. *Alonisi Falsi* 27. *Novem.* pag. 233.

Fieri debet Capellanæ in testamento demandata, & præsentivè in codicillo revocata per fundationem alterius. *Civitatis Plebis* 27. *Novemb.* ad *I.* dub. pag. 235., & seq.

Prò ejusdem dote assignanda sunt omnia bona hæreditaria, exceptis assignatis in codicillo præ alterâ Capellania. *ibid.* ad *II.* dub.

Et fructus restituendi sunt a quibus de jure a mente *Januar.* 1757., ut etogatur in emptionem capitalium præ augenda dote. ejusdem Capellanæ. *ibid.* ad *III., & IV.* dub.

Examini novo presentati ad Canonicaum expleto, Episcopus referre debet super ejus idoneitate. *Nucerina Canonica* 27. *Novemb.* p. 234.

Examini novo locus est præ obtinendâ Beneficii institutione, denegata ab Episcopo ex capite inidoneitatis. *Lauretana* 24. *April.* p. 90., & seq.

Executio litterarum Apostolicarum de provisione Canonica juxta decretum vacantis denegatur, cum locus sit regressus. *Fanen.* 10. *Januarii* ad *IV.* dub. pag. 2., & seq.

Et statuit in decisio in eadem 24. *April.* pag. 87.

Extranei nominatio ad Capellaniam reprobanda, extantibus passivè vocatis. *Sabinen. Capellanæ* 27. *Martii* ad *I.* dub. pag. 79.

F

Fabrica Ecclesie ut perficiatur, providendum est juxta votum Episcopi Relatoris; & ad mentem. *Viterbien. 7. Februar. pag. 44. & seq.*

Familiares Papae tenentur ad solutionem taxa Seminarii. *Romana Taxa Seminarii 24 Julii p. 172. & seq.*

Fenestram tantum pro Sacris audiendis aperienda indulgetur ad vitam Oratoris, & ejus matris cum solitis clausulis. *Spoletana 24 Julii pag. 184. & seq.*

Festis diebus praeservari semper debet servitium omnium Canonicorum. *Lucana Servitii Chori 10. Januar. p. 12. & seq.*

Fructus attentate possessionis per viam nullitatis purgandae, restituendi sunt. *Comen. Beneficii 7. Februar. ad II. dub. p. 43.*

Functiones celebrandi in Capella D. Peregrini jus competit Communitati de consensu Religiosorum, & cum licentia Episcopi juxta modum, & sermone ab eodem praestitendam. *Forsoliven. 11. Septemb. ad III. & IV. dub. p. 217. & seq.*

Funerum tempore Parochus S. Mariae de Platea retinere potest crucem elevatam in Ecclesia PP. Reformatorum S. Crucis. *Senogallien. Praeeminentiarum 27. Martii ad II. dub. p. 79. & seq.*

I

Idoneitas praesentati ad Canonicatum, praevisio novo examine, referenda est ab Episcopo. *Nucerina Canonicatus 27. Novemb. pag. 234.*

Imminutio reddituum. Vid. *Reductio.*

Immutatio servitii Chori. Vid. *Servitium Chori.*

Impetratio Archidiaconatus reprobatum, cum illius provisio ad aliud sexennium suspensa declaretur. *Fanen. 10. Januar. ad II. dub. p. 2. & seq.*

Canonicatus juxta decretum vacantis non sustinetur, cum locus sit regressivus. *ibid. ad IV. dub.*

Et statum in decisum in eadem 24. April. pag. 85.

Indulgentiam fenestram tantum aperiendi pro Sacris audiendis, conceditur ad vitam Oratoris, & ejus matris cum solitis clausulis. *Spoletana 24. Junii pag. 184. & seq.*

Jubilatio. Vid. infra *Jubilatio.*

Institutio praesentati a Patrone in possessione existente sustinetur. *Beneventana 24. Januar. ad I. dub. pag. 25.*

Ex capite idoneitatis denegata approbatur, & novo examini locus datur. *Lanre-*

ana 24. April. pag. 90. & seq.

Et idoneo reperto, nullitatio, praevisio recessu a decisum, adjudicatur. *in eadem 27. Novemb. p. 235.*

Instituto debetur praestatio annui legati Missarum Capellae relictae a die omniae solutionis. *Beneventana 24. Januar. ad II. dub. p. 25.*

Interessentia Choro. Vid. *Servitium Chori.*

Irregularitas declaratur Presbyteri, qui cum falsis, praesentive veris, dimissis S. Ordines susceperit, & pluries celebravit. *S. Severina Irregularitatis 24. Januar. ad I. dub. p. 25. Vid. etiam Dispensatio.*

Jubilatio conceditur non obstante dissenso Capituli, & exiguo numero Canonicorum interservientium, cum facultate tamen revocandi ad servitium, quatenus divinius cultus detrimentum patiat. *Praesentia Jubilationis 24. April. p. 35.*

Jus colligendi quasdam, elemosinas, & oblationes. Vid. *Comunitas Religiosas.*

Interessendi congregationibus a Communitate haberi solitis non competit Priori, vel Procuratori Conventus. *Forsoliven. 11. Septemb. ad XVI. dub. p. 217. & seq.*

Retinendi clavem. Vid. *Communitas.*

L

Legatum annum Missarum Capellae relictae, praestandum est ejus Rectori a die omniae solutionis. *Beneventana 24. Januar. ad II. dub. p. 25.*

Oblatum, juxta votum Ordinarii, nempe cum reductione Missarum, acceptari praestabitur. *Civitatis Plebis 22. Martii pag. 138. & seq.*

Legati commutatio. Vid. *Commutatio.*

Delectio. Vid. *Delectio.*

Litterae Apostolicae provisionis Canonicatus juxta decretum vacantis, non sunt exequentiae, cum locus sit regressivus. *Fanen. 10. Januar. ad IV. dub. p. 2. & seq.*

Locatio fieri debet omnium bonorum oblato annui redditus scutorum centum, nisi per assignationem edificiorum melior oblatio sperari possit. *Dertthonen. 22. Martii p. 126. & seq.*

M

Magistratus in adventu ad Ecclesiam Cathedralicam, & in recessu ab eadem tam absente, quam praesente Episcopo, vel Pontificalia exercente, servandum est caeremoniale Episcoporum juxta votum Episcopi. *Terracunen. & Setina 21. Augusti p. 190. & seq.*

Maticitas Ecclesiae declaratur quoad actus praeminentiales tantum. *Senogallien. Praeeminentiarum 27. Martii ad I. dub. p. 76. & seq.*

seq.; & eiusdem ad I. dub. p. 79., & seq.
Missæ a Canonicis celebrandæ, restituendæ sunt ad numerum 280. præ quolibet juxta reductionem anni 1689. *Senogallien. Reductio- nis Missarum 21. Augusti p. 189.*

Sed ab hoc decreto receditur 11. Decemb. p. 247., & seq.

Missarum deletio. Vid. *Delectio.*

Reductio Vid. *Reductio.*

Reportatio. Vid. *Reportatio.*

Subrogatio. Vid. *Subrogatio.*

Translatio. Vid. *Translatio.*

Monasterio de jure competunt acquisita per Religiosum, & subsunt legitimæ Superioris dispositioni. *Bononien. 3. Julii p. 152., & seq.*

N

Nominatio extranei ad Capellaniam, extantibus passivè vocatis, rejicitur. *Sabinen. Capellanie 27. Martii ad I. dub. pag. 75.*

Clerici infra annum ad Presbyteratum promovendi permissa Communitati, etiam in concursu Sacerdotis. *Maceraten. Canonicatus 24. April. ad I. dub. p. 96. & seq.*

Subdiaconi provincie sustinetur. *ibid. ad II. dub.*

Et statur in decisio in eadem 3. Julii pag. 143.

Nullitatis electionis ex capite Simonæ judicium differtur, & impingundus est processus juxta instructionem D. Secretarii. *Bononien. Nullitatis electionis 24. Januæ. p. 26., & seq.*

O

Oblationes. Vid. *Quæstio.*

Oekonomi appositio firma remanere debet in *Camerinen., seu Fabrianen. 8. Maii p. 110., & seq.*

Omissionum absolutio. Vid. *Absolutio.*

Onus non est imponendum Beneficito coadjuvandi Parochum in administratione Sacramentorum. *Prænestina 21. Augusti ad III. dub. p. 195., & seq.*

Statutur in decisio in eadem 11. Decemb. ad IV. dub. p. 250.

Oratio panegyrica arbitrio Episcopi recitanda est in die Festo D. Peregrini. *Forsilvien. 11. Septemb. ad V. dub. p. 217., & seq.*

Tempore, & hora ab eodem Episcopo præscribendis. *ibid. ad VIII. dub.*

Per Oratorem ab Administratoribus deputandum, cæteris paribus, ex Ordine Servorum B. M. V., & ex redditibus Capellæ ad taxam Episcopi persolvendum. *ibid. ad VI. & VII. dub.*

Ordinarius. Vid. *Episcopus.*

P

Pœnitentiarius Canonicus. Vid. *Concursus.*

Panegyrica oratio. Vid. *Oratio.*

Parochus S. Mariæ de Platea, occasione associationis cadaverum, ingredi potest Ecclesiam PP. Reformatorum S. Crucis cum stola, & Cruce elevata, eamque sic retinere tempore funerum. *Senogallien. Præminentiarum 27. Martii ad II. dub. p. 79., & seq.*

Parochiæ erectioni locus est juxta votum Episcopi, reportato tamen consensu Capituli per actum Capitularem. *Verulana Erectionis Parochiæ 22. Maii p. 123.*

Parochialis Ecclesiæ restauratio. Vid. *Restauratio.*

Parochiarum divisio. Vid. *Decretum Episcopi. Unio. Vid. Unio.*

Passivè vocato adjudicanda est Capellania, præfixo termino duorum mensium ad residendum. *Sabinen. Capellania 27. Martii ad II. dub. p. 75.*

Patroni in possessione existentis nominatio sustinetur. *Beneventana 24. Januæ, ad I. dub. pag. 25.*

Permutatio bonorum dotalium Capellaniæ denegatur. *Regien. Permutationis 24. Julii pag. 171.*

Præbenda Theologalis. Vid. *Theologalis Præbenda.*

Præcedentia, & præminentia competit Cruci Ecclesiæ S. Mariæ de Platea. *Senogallien. Præminentiarum 27. Martii ad III. dub. p. 79., & seq.*

Præminentiales quoad actus tantum declaratur matricitas Ecclesiæ in *Senogallien. Præminentiarum 27. Martii ad I. dub. p. 76., & seq.*

Prælatio competit qualificato juxta legem fundationis, & decretum Episcopi eandem alteri tribuens non sustinetur. *Comen. Beneficii 7. Februæ. ad I. dub. p. 43.*

Prænominationem competere Ecclesiæ in qua residet Episcopus; si verò extra utramque residet, competere Ecclesiæ Viterbien. denudò rescribitur. *Viterbien., seu Tuscanen. 27. Martii p. 76.*

Privationi priuquam resolvatur an sit locus, scribendum est Episcopo, ut curet quod Parochus renunciet Beneficio Parochiali, reservata tantum congrua juxta taxam Synodalem: quatenus verò recuset, transmittat processum anni 1766. *Camerinen., seu Fabrianen. 8. Maii p. 110., & seq.*

Promovendus infra annum ad Presbyteratum nominari potest a Communitate, etiam in concursu Sacerdotis, ad Canonicatum Collegiæ S. Blasii. *Maceraten. Canonicatus 24. April. ad I. dub. p. 96., & seq.*

Prorogatio præcedentis indulti suspensionis Missæ quodidiane conceditur ad annum. *Faventina Reductionis servitii Chori, & Missarum 7. Februar. p. 44.*
Pulsatio Campanarum. *Vid. Campanæ;*

Q

Quæstus in honorem D. Peregrini intra ambitum Ecclesiæ colligendæ sunt a Religiosis. *Forolivien. 11. Septemb. ad IX. dub. p. 217., & seq.*

Extrâ Ecclesiam verò ab Administratibus Capellæ de licentia Episcopi. *ibid.*
Juxta modum, & formam ab eodem Episcopo præscribendam *ibid. ad X. dub.*

Erogandæ sunt, vel juxta mentem offerentium, vel juxta decretum anni 1727. *ibid.*

A Religiosis collectæ, consignandæ sunt Depositario Capellæ *ibid.*

Eatundem ratio reddenda est Episcopo *ibid. ad XII. dub.*

R

Regori Capellæ debetur præstatio annui legati Missarum eidem Capellæ relicti a die onisæ solutionis. *Beneventana 24. Januar. ad II. dub. p. 25.*

Redditio rationis. *Vid. Communitas. Episcopos.*

Reductio Missæ Conventualis conceditur ad dies Dominicis, & Festis de præcepto ob tenuitatem reddituum. *Recinien. Reductio Missæ Conventualis 24. Januar. p. 26.*

Missarum denegatur Capellano, qui imminutis redditibus Capellanæ, cujus titulo ordinatus fuerat, hujusmodi reductionem efflagitabat deducta patrimonii taxa ex superextantibus redditibus. *Ariminen. Reductio 13. Martii p. 58., & seq.*

Pariter denegatur in *Persina Reductionis 3. Julii ad II. dub. p. 162., & seq.* in *Regien. Reductionis 24. Julii p. 176., & seq.* & in *Tuderina Reductionis ejusdem 24. Julii p. 182., & seq.*

Mansionarius incumbendum fieri debet ad medietatem. *Senogallien. Reductio Missarum 21. Augusti p. 189.*

Statutur in decisis in eadem 11. Decemb. p. 247., & seq.

Anni 1693. servanda est a Canonicis, recedendo a decisis. *ibid.*

Arbitrio Episcopi remittitur, habita ratione ad redditus, & onera unicuique Canonici imponitur, dummodò tamen reductio præ unoquoque Canonico non excedat medietatem onerum. *Nucerina Reductio 8. Maii p. 106., & seq.*

Reductio facta a Vicario onerum per contractum acceptatorum non sustinetur. *L'Alfistana 22. Maii p. 123., & seq.*

Trium Capellanarum a Fundatore demandarum ad unam dumtaxat erectam, cum assignatione omnium bonorum, non improbatur ob tenuitatem reddituum; sed tenetur Capellanus, postquam bona fuerint restaurata, ad omnia onera juxta voluntatem Testatoris. *Derthonen. 22. Maii pag. 126., & seq.*

Reductio onerum locus est juxta votum Vicarii Generalis in *Viterbien. Reductio onerum 8. Maii p. 108., & seq.*

Necnon servitii Chori, & Missæ Conventualis in *Ferratinen. Servitii Chori, & Missæ Conventualis 11. Decemb. pag. 245., & seq.*

Reformari debet ad formam codicilli erectio duplicis Beneficii facta ad formam testamenti. *Montis Falcis Beneficiorum 27. Novemb. pag. 233.*

Regressus Canonicatus juxta decretum vacantis locus est, cum impetratio Archidiaconatus non sustineatur. *Fanen. 10. Januar. ad III. dub. p. 2., & seq.*

Statutur in decisis in eadem 24. April. p. 85.

Regulares quoad jus pulsandi campanas in hebdomada majori. *Vid. Campanæ.*

Religiosi dispositio ad pias causas non approbatur; sed referribitur bona, & redditus de jure competere Monasterio, & esse sub legitima Superioris dispositione; & ad mentem. *Bonomen. 3. Julii p. 52., & seq.*

Reportatio oneris Missarum fieri debet ab Ecclesia Monialium ad Ecclesiam Fundatoris, prout fuit in primo loco decisum. *Firmana Reportationis oneris Missarum 27. Martii pag. 80.*

Restauracionem Ecclesiæ Parochialis incumbere Populo, & possidentibus in districtu Parochiæ per 25, & libram denuò referribitur. *Imolen. Restauracionis Ecclesiæ Parochialis 10. Januar. p. 12.*

Bonarum Capellanæ curare debet Episcopus. *Derthonen. 22. Maii pag. 126., & seq.*

Domorum Beneficii faciendam esse præscribitur ex superextantibus redditibus provenientibus ex suspensione Missarum ad sexennium. *Cornetan. Suspensionis oneris Missarum 8. Maii p. 105.*

Restitutio fructuum fieri debet a quibus de jure a mente Januar. 1757., ut erogentur in emptionem capitalium pro augenda dote Capellanæ. *Civitatis Plebis 27. Novemb. ad III., & IV. dub. pag. 235., & seq.*

S

Scriptura Sacre læctiones per Canonicum Theologum peragenda sunt juxta tradita a *Benedicto XIV. de Synod. lib. 13. cap. 9. §. 17. Fulginaten. 3. Julii p. 143., & seq.*
Seminarii taxam solvere tenentur Familiares Pa-

- Papæ. *Romanae Urbis Seminarium* 24. *Julii* p. 72., & seq.
- Servitium Chori circa petitionem immutationem scribendam est Archiepiscopo, qui proponat alia media ad sublevandum onus Capituli, preservato tamen semper servitio omnium Canonicorum in diebus Festis. *Lucana Servitium Chori* 10. *Januar.* p. 12., & seq.
- Prælatio, etiam tempore Adventus, & Quadragesimæ, & in octava Corporis Christi, aliisque octavis privilegiatis fieri debet a Capitulo Cathedralis Alatri juxta decretum in Causa Ferentina diei 3. *Augusti* 1782. *Alatrina Servitium Chori* 24. *April.* pag. 85., & seq.
- Ad illud revocari potest Canonicus jubilatus, si Divinus cultus detrimentum patiat. *Prænestina Jubilatio* 24. *April.* pag. 85.
- Servitium quotidianum ut in Ecclesia Cathedrali præsent Capellani Salviani, delectur onus Missarum suppressæ jam Capellanæ, quod per eodem remanebat adimplendum. *Sancit Almatu* 8. *Maii* pag. 106.
- Non est præstandum in Collegiata S. Mariæ in celum assumptæ Terræ Arcis Sicæ. *Terracina. Servitium Chori, & Missæ Conventualis* 11. *Decemb.* ad 1. *dub.* pag. 243., & seq.
- Solemnitas in honorem D. Peregrini celebranda est per Communitatem, servata forma decretorum S. C. R., & constitutionum Synodicalium. *Forkivien.* 11. *Septemb.* ad 11. *dub.* pag. 217., & seq.
- Solemnitates, & transactiones aliæ celebrari etiam possunt per eandem in Capella D. Peregrini de consensu Religiosorum, & cum licentia Episcopi juxta modum, & formam ab eodem præscribendam. *ibid.* ad III., & IV. *dub.*
- Subrogatio Missæ Conventualis quotidie applicandæ loco Missarum juxta modum reducendarum, indulgetur. *Nucerina Reductio* 8. *Maii* pag. 106., & seq.
- Aliorum honorum bonis dotalibus Capellanæ denegatur. *Regien. Permutationis* 24. *Julii* pag. 171.
- Subsidia dotalia. Vid. *Dotalia Subsidiar.*
- Superior legitima dispositioni subsumi acquiritur per Religiosum. *Bononen.* 3. *Julii* pag. 152., & seq.
- Suspensio provisionis Archidiaconatus, ad dimittendum ex fructibus æs alienum, prorogata sustinetur ad sexennium, licet novus non accesserit consensus Communitatis, quæ suspensioni ad annos duodecim petita, & ad septem indulgetur. *Fanen.* 10. *Januar.* ad 1. *dub.* pag. 2., & seq.
- Statutur in decisis in eadem 24. *April.* p. 85. Missarum, celebrata una quolibet mense,

indulgetur ad sexennium. *Cornetana Suspendio oneris Missarum* 8. *Maii* pag. 105.

Onerum, & admittendum hereditaris debitum, remittitur ad D. Secretarium cum Episcopo juxta mentem. *Arminen. Suspendio onerum* 13. *Maii* pag. 62., & seq.

Onerum Missarum, ad effectum subministrandi alimenta fratri Patroni abnegatur. *Camerinen.* 27. *Novemb.* pag. 233.

T

- Taxa Seminarium a Familiaribus Papæ persolvenda. *Romana Taxa Seminarium* 24. *Julii* pag. 172., & seq.
- Terminus duorum mensium præfigendus est ad residendum. *Sabine. Capellani* 27. *Maii* ad 11. *dub.* pag. 75.
- Testatoris Consanguineæ. Vid. *Consanguineæ Testatoris*.
- Theologalis Præbenda non est erigenda ex redditibus Parochiæ, cujus unio alteri denegatur. *Firmana Unionis Parochiarum, & erigitionis Præbendæ Theologalis* 3. *Julii* ad 11. *dub.* pag. 157., & seq.
- Theologus Canonicus. Vid. *Canonicus Theologus*.
- Translatio oneris Missarum ad Ecclesiam Monachialium non sustinetur, sed reportatio fieri debet ad Ecclesiam Fundatoris, prout fuit in primo loco decitum. *Firmana Reportationis oneris Missarum* 27. *Maii* pag. 80.
- Duarum Capellaniarum erigendarum in rurali Ecclesia construenda, ad Collegiatam juxta preces conceditur, factio verbo cum Sanctissimo. *Arminen., seu Feretrana* 24. *April.* pag. 92., & seq.

V

- Vacatio trium mensium an sit concedenda? resolutio differunt usque ad novam informationem. *Arminen. Servitium Chori* 24. *Julii* pag. 171.
- Vicarius perpetuus loco amovibilis constitutus est in Parochia S. Andreæ juxta votum Episcopi. *Vaden.* 7. *Februar.* pag. 43.
- Curas deputandus cum congrua ab Episcopo taxanda, & a Canonico persolvenda in *Urbanen.* 11. *Decemb.* pag. 248., & seq.
- Unio Parochiarum, ut ex redditibus unius erigatur Præbenda Theologalis in Ecclesia Collegiata, abnegatur. *Firmana Unionis Parochiarum, & erigitionis Præbendæ Theologalis* 3. *Julii* ad 1. *dub.* pag. 157., & seq.
- Voluntatis commutatio. Vid. *Commutatio voluntatis*.

I N D E X

C O N C L U S I O N U M ,

*Quæ adnotatæ fuerunt in foliis Causarum
anni 1784.*

A

Absenti indulgunt per tres menses Capitulis Cathedralium, & Collegiarum, quondam conceditur, aut denegatur? *pag. 166. §. Adversus. & seq.*

Absentia enim trium mensum omnibus non est a S. Conc. Trident. concessa. *ibid.*

Sed longior ex Statutis aut consuetudinibus ad tres tantum menses coercita est. *ibid.*

Præservatæ quippe fuerunt constitutiones longius servitii tempus requirentes. *ibid.*

Causa studiorum non computanda in spatio 40. annorum ad effectum jubilationis obtinendæ. *pag. 82. §. In Nepejina.*

Secus causa infirmitatis cum debitis licentiis, vel pro Ecclesiæ servitio, vel cum indultis absenti pro diebus, & horis ratione munerum. *ibid.*

Absolutio a suspensione indulta fuit Promoto ad Presbyteratum cum falsis dimissoriis, prohibitione tamen adjecta celebrandi in propria Diocæsi. *pag. 20. §. Pœnam.*

Administratores tam Ecclesiastici quam Laici quorumcumque Locorum piorum tenentur quotannis rationem reddere Ordinario. *pag. 210. §. Quoad.*

Nisi secus in fundatione expresse cautum fuerit. *ibid.*

Rationem tamen reddendo aliis ad id deputatis, illum adhibere debent. *ibid.*

Aeris inclementia præbet cautam reductionis servitii assidui Chori. *pag. 15. §. Pluries.*

Atatis defectus an homicidam ab irregularitate immunem reddat? *pag. 72. §. Quamvis, & seq.*

Dispensatio facilius indulgeri solet passiva vocato, Compatrono, aut Consanguineo Fundatoris, accedente consensu Patronorum, & interesse habentium. *pag. 240. §. Ad dispensationem.*

Et indulta fuit Pueris duorum, quatuor, & quinque annorum. *ibid.*

Alienatio bonorum Ecclesiæ vetita. *pag. 11. §. Dubium.*

Inferioribus Prælati, & Beneficiatis sub pœna privationis ipso facto Beneficiorum, quorum bona alienantur. *ibid.*

Permittitur concurrente justa, & rationabili causa. *pag. 170. §. Permittitur.*

Difficilius tamen, si adsit prohibitio hominis. *ibid.*

Quæ spernenda est, si nulli honestæ, & laudabili causæ nitatur. *ibid.*

Non obstante prohibitione Testatoris, & dissentu hæredis permittitur in Bonomen. *§. Sacra.*

Alimenta nedom Patrono pauperi subministranda sunt. *pag. 204. §. Patrono.*

Sed ejus quoque uxori, & filiis. *ibid.*

Ex superfluis necessitati Beneficiati, & cultus divini. *pag. 205. §. Petit.*

Alimentorum jus numeratur inter fructus Patronatus. *§. Cum autem.*

Pro eorumdem concécutione requiritur paupertas non tamen extrema, sed respectiva. *§. Ad assequenda.*

Vid. etiam Patronus.

Alternativa, Vid. Servitium.

Applicatio Missæ Conventualis pro Benefactoribus quotidie faciendâ, ob tenuitatem reddituum ad Festos tantum dies reducendâ. *pag. 24. §. Quamvis.*

Et sæpe a Sac. Cong. reducta confitio de reddituum insufficientia. *§. Sacra.*

Aqua benedicta singulis Dominicis ante Missam Solemnem renovanda. *pag. 16. §. Ponderandum.*

Et de eadem aspergendus Populus. *ibid.*

Prælato Referendario, aut Governatori per contactum aspersorii danda a Ministro superpellico induto. *pag. 194. §. De praestatione.*

Aspersionum Episcopo ad januam Ecclesiæ porrigendum a digniore ex Capitulo, ut primo scriptum aspergat, dein Canonicos, & alios circumstantes. *pag. 193. §. Ad etiam.*

B

Bellum Clericis interdicitum. *pag. 221. §. Præf. stat. Vid. Clerici.*

Beneficia simplicia de jure residentiam non requirunt. *pag. 199. §. Beneficia.*

Nisi in fundatione præscribatur. *ibid.*

Aut Beneficiario injungatur onus celebrandi per se ipsum. *ibid.*

Residentiale propterea declaratum fuit Beneficium in Saliburgem. *§. In unis.*

Obtuenti Scientiâ saltem congrua debent esse instructi. *pag. 91. §. Videndum.*

Beneficii institutio debetur legitime præsentato a Patrono. *pag. 223. §. Regula.*

In erectione possunt Fundatores apponere onera, qualitates, condiciones, & leges sibi beneficas. *pag. 203. §. Lambertinus.*

Necnon ante actum erectionis tollere, & adicere quascumque substitutiones pariter sibi beneficas. *ibid.*

Et si in illo actu erectionis neglectæ, vel omisæ ab Ordinario fuerint, iis postea suppleendum est. *ibid.*

Privatio inducitur ipso facto ob alienationem bonorum ejusdem. *pag. 11. §. Dubium.*

Et de illo libere provideri potest per Locorum Ordinarios, vel alios ad quos collocatio spectat, persona idonea, excepta illa, quæ propter alienationem privata existit. *ibid.*

C

Campanæ Sabbatho Sancto non sunt pulsandæ, nisi pulsatis campanis Cathedralis, seu Matricis; aut dignioris Ecclesiæ. *pag. 77. §. Cum, & seq.*

Pulsandæ sunt in accessu S.R.E. Cardinalis ad Ecclesiam. *pag. 194. §. Ex his.*

Canonici Cathedralium, & Collegiarum de jure tenentur quotidie Choro interesse. *pag. 165. §. In iure.*

Nec possunt ultra tres menses abesse vigore cujuslibet statuti, aut consuetudinis. *ibid.*

Salvis tamen constitutionibus longius servitii tempus requiruntibus. *ibid.*

Canonici Pœnitentiarius ex præscripto Sac. Conc. Trident. in omnibus Cathedralibus instituendus. *pag. 132. §. Huiusmodi.*

Qui Magister sit, vel Doctor, aut Licentiatius in S. Theologia, vel jure Canonico, & annorum 40., seu alias, qui aptior pro Locî qualitate reperitur. *ibid.*

Præfens in Choro censetur, dum confessiones in Ecclesia excipit. *ibid.*

Per concursum eligendus, uti Canonici Theologus. *pag. 133. §. Constituta.*

Scholasticus. *Vid. Scholasticus.*

Capellania quomodo dignoscatur an sit Eccle-

siastica, an mere Laicalis; ita ut a Clericis conjugatis, & Laicis retineri possit? *pag. 238. §. Duo, & seq.*

Capituli consensus requiritur pro uniendis Beneficiis simplicibus, vel supprimendis nonnullis Præbendis ad consulendum eorum tenuitati. *pag. 53. §. Ad consulendum.*

Censura Ecclesiastica irretit, si in officio ministrant, irregulares evadunt. *pag. 20. §. Penam, pag. 55. §. Bonifacius, & pag. 223. §. Hec quoad.*

Vid. etiam Dispensatio.

Multiplificari potest, non autem irregularitas. *pag. 74. §. Illud.*

Chori servitium. *Vid. Servitium Chori.*

Claves Reliquiarum quondam retineri possunt a Laicis. *pag. 208. §. Ad 1.*

Clerici licite iudentes, & homicidium, inspectis omnibus circumstantiis, casuale committentes, non sunt irregulares. *pag. 74. §. Cum.*

Incontinentes juxta Canonicas Sæctiones puniendi. *pag. 113. §. In Capite.*

Incorrigibiles, præmissa trina monitione, excommunicari. & Beneficis privati possunt. *§. De Parochis, & seq.*

Militiæ Sæculari adscripti, si a Prælati tertio moniti, arma non deponant, privilegia amittunt. *pag. 221. §. Præfati.*

Ac irregulares fiunt, si dimicaverint. *§. Nec solum.*

Et bello injusto interfuerint, etiam si non occiderint, vel mutilaverint, sed solo consilio, vel præsentia mortis, vel mutilationis causam dederint. *pag. 222. §. Distingunt.*

Irregulares autem non fiunt, si bello justo defensivo ex necessitate interfuerint, dummodo neminem propriis manibus occiderint, vel mutilaverint. *pag. 223. §. Si tamen.*

Alias irregularitatem contrahunt, etiam si in subsidium prælati fuerint. *ibid.*

Sed ab illa irregularitate dispensationem facilius merentur. *§. Irregularitatem.*

Et sæpius sunt iudulæ. *ibid., & seq.*

Codicillo mutari possunt disposita in testamento, excepta hæredis institutione. *pag. 202. §. Dispositio.*

Collator ordinarius potest libere conferre Beneficium vacans ipso facto ob alienationem factam a Beneficiario illius bonorum. *pag. 11. §. Dubium.*

Non tamen eadem privato. *ibid.*

Communitatio voluntatis. *Vid. Voluntatis communitatio.*

Concio habenda finito Evangelio. *pag. 209. §. Agitur.*

Concionator eligendus a solvente præmium. *ibid.*

Nisi contraria adsit consuetudo. *ibid.*

Pro Ecclesiis Regularium, cæteris paribus, ex eorum Ordine. *ibid.*

Concurfus idem habendus pro Præbenda Theologati, ac pro Parochialibus. *pag. 132. §. Ut autem.*

Ad concursum Parochialium nedum Dicesani, sed etiam exteri invitandi sunt. pag. 134. §. *Quatenus*.

Nisi speciale adsit privilegium electionem coercens ad certum, & circumscriptum genus personatum. *ibid.*

Confirmatio electionis Officialium Confraternitatis spectat ad Episcopum. pag. 211. §. *Pro*.

Veterum fieri nequit a Confratribus absque licentia Episcopi. §. *Ad solutionem*.

Congrua non debet esse major centum, nec minor quinquaginta scutorum. pag. 36. §. *Concilium*.

Contingunt pauperes ex præsumpta Testatoris voluntate exteris debent præferri. pag. 34. §. *Dum agitur*.

Consensus in actu prorogationis gratiæ an deo exquirendus? pag. 10. *De Communitatis*.

Rectoris Ecclesiæ exquiri debet pro peragendis per Patronum Capellæ functionibus servitutem in tota Ecclesiâ inducensibus. pag. 209. §. *Quoad*.

Nequaquam tamen pro aliis, uti est Missarum celebratio sine cantu. *ibid.*

Consuetudo servanda, quod in Ecclesiâ Regularium dèpuretur Concionator alterius Ordinis. pag. 209. §. *Agitur*.

Necnon quod alius eligat Concionatorem, alius vero elemosinam solvat. *ibid.*

Conventionalis Missæ applicatio. *Vid. Applicatio*.

D

Dilectio onerum locus est, si omnia bona perierint, & nullus teneatur ad suppleendum. pag. 115. §. *Juxta*.

Deputatio Vicarii perpetui. *Vid. Vicarius perpetuus*.

Ditinebratio Parochiæ. *Vid. Parochiæ nova erectio*.

Dispensatio ab irregularitate ex defectu difficilius conceditur, quam ex violatione censurarum. pag. 55. §. *Bonifacius*.

Ex violatione censurarum ut concedatur, requiruntur boni mores, respectu signa, ac congruum tempus effluxum a die delicti. *ibid.*

Promoto facilius indulgetur, quam promovendo. pag. 42. §. *Nec 1°*, & pag. 55. §. *Bonifacius*.

Arbitrio Episcopi fuit remissa. pag. 56. §. *In Allinganen*.

Ex homicidio quandoque ex præscripto S. Conc. Trident. concedenda, aut abneganda? pag. 40. §. *Statutum*.

Ad illam concedendam quænam præcipue consideranda? pag. 180. §. *Verum*.

Ex homicidio voluntario fere semper denegata. pag. 181. §. *Sacra*.

Ex casuali autem, & etiam culpabili sæpius concessa *ibid.*

Tom. IIII.

Ex conflictu in bello iusto defensivo facilius indulgenda. pag. 223. §. *Irregularitatem*.
Et Clericis, ac Presbyteris tuit indulta. *ibid.*, & *seq.*

Ad cautelam concessa fuit Diacono, qui in ætate novem annorum iussu matris venenum emerat viro porrectum. pag. 73. §. *In Alexamen*.

Ætatis. *Vid. Ætatis dispensatio*.

Distributiones quotidianæ, ubi cum Præbendis tenues sunt, augeri permittuntur per unionem Beneficiorum simplicium, aut suppressionem aliquot Præbendarum. pag. 58. §. *Ad consulendum*.

Ut auferentur, nonnulla Missarum onera fuerunt reducta. *ibid.*

Distributio legatorum piorum fieri debet juxta voluntatem Testatoris, & respectu ad qualitates concurrentium. pag. 34. §. *Dum agitur*.

Dotalia subsidia nuptiarum sine filiis decedentium reverfa, subfunt liberæ dispositioni Locorum piorum. pag. 135. §. *Duplici*, & pag. 216. §. *Non semel*.

Innuptiarum vero subjacent novæ nominationi aliarum puellarum. *ibid.*

Uti respondit Sac. Cong. in *Romana* Subsidiorum. pag. 216. §. *Sacra*.

Et denegavit in *Lucana* facultatem eadem erogandi in fabricam Ecclesiæ. *ibid.*

Eorum suspensio ad restaurandam Ecclesiam indulta fuit juxta votum Episcopi *Aquilana* pag. 135. §. *Duplici*.

E

Ecclésiâ non debet esse deterioris conditionis, quam hæredes extranei. pag. 170. §. *Permittitur*.

Quandoque, & ex quibus bonis alimenta præstare debeat Patrono pauperi? pag. 204. §. *Patrono*, & *seq.*

Ecclesiis non sunt imponendæ servitutes pag. 185. §. *Servitutes*.

Ecclesiæ novæ ædificatio, & in eadem Sacerdotis institutio ad presentationem Rectoris Ecclesiæ matricis, ubi exigit necessitas, Episcopis permissa. pag. 119. §. *Notissima*, & *seq.*

Etiam invito Rectore. pag. 120. §. *Concilium*.

Cum assignatione congruæ ex fructibus ad Ecclesiam matricem pertinentibus. *ibid.*

Et si necesse fuerit, a Populo præstandæ. *ibid.*

Electio Concionatoris. *Vid. Concionator*.

Officialium Confraternitatis pertinet ad Confratres; confirmatio ad Episcopum. pag. 211. §. *Pro examine*.

Devolvitur ad Episcopum post tertium scrutinium. *ibid.*

Fieri de novo nequit eorum, qui officio exeunt, absque licentia Ordinarii. §. *Ad solutionem*.

Emphyteusis bonorum Ecclesiasticorum non conceditur ultra tertiam generationem masculinam . pag. 51. §. *Card. Petra*.

Aliquando extenditur ad tertiam generationem femininam . *ibid.*

Aliquando indulgetur, ut incipiat a nominato ab oblatore . *ibid.*

Præsertim quando agit de cælibe, vel quædam adest utilitas . *ibid.*

Episcopus tenetur singulis annis visitare quæcumque Beneficia Curata unita . pag. 36. §. *Concilium*.

Et sollicitè procurare, ut Animarum Cura laudabiliter exerceatur per idoneos Vicarios, ejus arbitrio etiam perpetuos . *ibid.*, & *seq.*

Potest unire cum consensu Capituli Beneficia simplicia ad consulendum civitati Præbendam; imò nonnulla supprime . pag. 58. §. *Ad consulendum*.

Potest, exigente necessitate, ædificare novas Ecclesias Parochiales, etiam invitis Rectoribus . pag. 119. §. *Notissima*, & *seq.*

Neminem debet ordinare titulo patrimonii, aut pensionis absque necessitate, vel utilitate Ecclesiæ . pag. 221. §. *Hæc*.

Tenetur ex proprio providere promotum cum patrimonio insufficienti, donec congruum obtinuerit Beneficium . pag. 224. §. *Dubitatum*.

Ejus arbitrio remittitur, an in constituenda patrimonii Sacri congrua, detrahenda sint onera Missarum Beneficiis annexa . p. 61. §. *Quoad*.

Indultum habens reducendi onera Missarum, reducere nequit ea, quæ fuerint per contractum acceptata . pag. 125. §. *Quævis*.

Sed debet partes Judicis assumere, & inquirere an locus sit juxta regulas juris, restrictioni, seu reductioni contractus ad æqualitatem . *ibid.*

Ad Ecclesiam accedens Pontificalia petaturus, a quibus, & quomodo deducendus, & excipiendus? pag. 197. §. *Plura*, & *seq.*

Erectionem Beneficii debet facere juxta voluntatem Fundatoris . pag. 203. §. *Lambertinus*.

Potest exigere quorannis ab Administratoribus Locorum piorum redditiones rationis, non obstantè contraria consuetudine immemorabili . pag. 210. §. *Monet*.

Cum Promotis per saltum, si non ministraverint, potest ex legitima causa dispensare . pag. 227. §. *Conclium*.

Erectio Beneficii fieri debet juxta fundacionem . pag. 203. §. *Lambertinus*.

Aliter facta reformari potest . *ibid.*

Novæ Parochiæ . Vid. *Parochia*.

Exceptiones adversus testes in materia Simoniacæ quænam admittendæ . pag. 23. §. *Hæc*.

F

Falsificantes litteras Ordinarii, vel Capituli ab officio, & Beneficio suspenduntur . pag. 19. §. *Irregularitatem*. & pag. 226. §. *Cum*.

Et hujusmodi suspensio reservata est Sedi Apostolicæ . *ibid.*

Fenestræ in Ecclesiis & Sæcularium domibus prospicientes nequeunt retineri pro Sacris audiendis . pag. 185. §. *Servitutes*, & *seq.*

Nequidem a Magnatibus, etiam si essent Domini Loci . pag. 186. §. *Hanc*.

Sed debent, uti januæ, obturari . p. 185. §. *Servitutes*, & *seq.*

Patronis, & insignibus Benefactoribus eorum retentio permittitur, si in fundatione, jus illud sibi reservaverint . pag. 186. §. *Suæstinet*.

Ex omiſſa namque reservatione indultum fuit ipsis denegatum . *ibid.*

Functiones publicæ servitutem in tota Ecclesia inducentes peragi nequeunt a Patrono Capellæ absque assensu Rectoris Ecclesiæ . pag. 209. §. *Quoad*.

Secus aliæ, uti Missarum celebratio sine cantu . *ibid.*

Fundator in limine fundacionis potest sibi reservare facultatem variandi in totum, vel in parte . pag. 200. §. *Præ oculis*.

Hinc potest ex intervallo tollere, & adjicere quæcumque substitutiones sibi beneficiis . *ibid.*, & pag. 207. §. *Lambertinus*.

Imò variare leges fundacionis ante decretum erectionis . *ibid.*

Fundationibus diversis exantibus, attendenda, & præferenda est ea, quæ munita repetitur Episcopi assensu . *ibid.*

Funera . Vid. *Parochus*.

Furiosus occidens, aut mutilans non fit irregularis . pag. 40. §. *Statutum*.

H

Homicida voluntarius, etiam occultus ab altaris ministerio perpetuo atrendus . pag. 40. §. *Statutum*, pag. 71. §. *Notum*, & pag. 179. §. *Ab altaris*.

Homicidium commissum a furioso, infante, aut dormiente non inducit irregularitatem . pag. 40. §. *Statutum*.

Prout commissum ad sui defensionem . *ibid.*

Servato tamen moderamine inculpate turbe . pag. 41. §. *Homicidium*.

Ad quod servandum tria requiruntur . §. *Videndum*.

Casuale inducit irregularitatem, si opera detur rei illicitæ . pag. 71. §. *Notum*.

Imo licitæ, si neglecta fuerit debita diligentia . *ibid.*

I

Juam aperiendi indultum conceditur Patrono, aut insigni Benefactori, ut ex domo accessum habeat ad Ecclesiam, si in actu fundationis jus sibi reservaverit. pag. 186. §. *Suffinet*.

Inclementia aeris causam præbet reducendi servitium Chori. pag. 15. §. *Purior*.

Indigentis Parochialium quomodo occurrendum. pag. 121. §. *Urgente*.

Indultum abessendi. Vid. *Abessendi indultum*.

Infans occidens, aut mutilans non sit irregularis. pag. 40. §. *Statutum*, & pag. 72. §. *Quamvis*.

Secis impubes proximus pubertati. *ibid.*

Institutio Beneficii danda legitime presentato a Patrono. pag. 23. §. *Regula*.

Interpretationes omnes, & limitationes recipit lex nova disponens in re antiqua, quas res ipsa in antiquis legibus admittet. pag. 227. §. *Consilium*.

Iracundia reputatur infania. pag. 180. §. *Verum*.

Irregularis sit suspensus, si in officio ministeret. pag. 20. §. *Panam*, pag. 55. §. *Beneficiarius*, & pag. 223. §. *Hæc*.

Cum colicui dispensatur, si bonis moribus imbutus, respicientia signa dederit, ac tempus effluxerit a die delicti pag. 55. §. *Beneficiarius*.

Percutiens lethaliter, licet percussus ab alio occidatur. pag. 71. §. *Notum est*.

Quisq; homicidio interfuerit, dum necesse potest quis illud perpetraverit. *ibid.*

Clericus in bello justo defensivo propriis manibus occidens, vel mutilans. pag. 223. §. *Sitamen*.

Etiamsi in subsidium preliatus fuerit. *ibid.*

Sed cum eodem facilius dispensatur. §. *Irregularitatem*, & *seq.*

Irregularitas contrahitur ex homicidio casuali, si opera detur rei illicite pag. 71. §. *Notum*.

Imò licite obanon adhibitam diligentiam. *ibid.*

Ex homicidio patratu in calore iracundiæ, & in rixa, etiamsi absterit animus occidendi. pag. 180. §. *Incurritur*.

Non contrahitur a Clerico, si licite luctens, homicidium, inspectis omnibus circumstantiis, casuale commiserit. pag. 74. §. *Cum*.

Neque a furioso, instante, aut dormiente. pag. 40. §. *Statutum*.

Neque ab occisore ad propriam defensionem. *ibid.*

Servato tamen moderamine inculpate turbe. pag. 41. §. *Homicidium*.

Ad quod servandum tria requiruntur. §. *Videandum*.

An nova irregularitas induci possit? pag. 74. §. *Illud*.

Irretitus censura Ecclesiastica. Vid. *Censura*.

Jubilatio concedi solet Beneficiatis post expletum 40. annorum servitium pag. 32. §. *In more*.

Non obstante parvo numero aliorum inservientium. pag. 33. §. *Aliud*.

Dummodo continuum, & laudabile fuerit. pag. 32. §. *In more*.

Alias non sustinetur concessum indultum. *ibid.*

Quantam absentia computanda in spatio 40. annorum ad effectum obtinendæ jubilationis? §. *In Nepefina*.

L

Licet quibus in casibus retinere possunt claves Reliquiarum? pag. 203. §. *Ad 1.*

Lectio Scripturæ Sacræ per Canonicum Theologum peragenda pag. 147. §. *Laudabilem*.

Nec propterea prætermittenda alia, quæ ex consuetudine, vel aliter reperiuntur instituta. pag. 150. §. *Hæc*.

Legatum Militarum intuitu Ecclesiæ factum, per illius Rectorem est adimplendum pag. 23. §. *Regula*.

Legati pro Missis, & aliis piis operibus relicti si fructus imminuantur, reducenda sunt potius pia opera, quam Missæ pag. 61. §. *Nullam*.

Nisi peculiariter fundus pro singulis fuerit designatus. *ibid.*

Taxativi imminuntur onera, imminutis fructibus. pag. 163. §. *Notissima*.

Demonstrativi verò nequaquam. *ibid.*

Si bona perierint, & nullus teneatur ad suppleendum, delentur onera pag. 115. §. *Juxta*.

Legatorum piorum in distributione spectanda voluntas Testatoris, & perpendendæ qualitates concurrentium pag. 34. §. *Dum agitur*.

M

Magistratus Sacularis debet ex aula Palatii Episcopalis comitari, & præcedere Episcopum ad Ecclesiam accedentem ad peragenda Pontificalia pag. 193. §. *Plura*.

Quomodo se gerere debeat, si advenit incepta jam Missa, vel Officio? pag. 194. §. *Si autem*.

Militatum numerus præservandus est, si ob imminutionem reddituum legati Missas, & alia pia opera complectentis, faciendæ sit reductio. pag. 61. §. *Nullam*.

Nisi peculiaris fundus pro Missis fuerit designatus . *ibid.*

Reductio . *Vid. Reductio .*

Onera Beneficiis annexa arbitrio Episcopi relinquuntur detrahenda in constitutione patrimonii Sacri pag. 61. §. *Quod .*

Mutilatio a furioso, infante, seu dormiente facta nullam inducit irregularitatem pag. 40. §. *Statutum .*

Prout facta ad sui defensionem . *ibid.*

N

Nominatio Vicarii perpetui spectat ad illum, cui unita est Parochia . pag. 36. §. *Concilium .*

Nominato a Patrono debetur institutio Beneficii . pag. 23. §. *Regula .*

O

Onera Missarum Beneficiis annexa arbitrio Episcopi relinquuntur detrahenda in constitutione congruae patrimonii Sacri pag. 61. §. *Quod annexum .*

Delenda, si omnes redditus perierint, & nullus teneatur ad supplendum . pag. 115. §. *Juxta .*

Reducenda, si redditus imminuerint pag. 110. §. *Certa .* & pag. 125. §. *Quamvis .*

Nisi per contractum fuerint acceptata, *ibid.*

Vid. etiam *Reductio .*

Ordinari non debet nisi certus, & pacificus possessor Beneficii Ecclesiastici ad victum sufficientis pag. 223. §. *Hec quoad .*

Nullus autem titulo patrimonii, aut pensionis, nisi ab Episcopo judicetur Ecclesie necessarius, vel utilis *ibid.*

Constito prius de vera patrimonii, aut pensionis possessione, ac insufficientia. *ibid.*

Ordinatus cum patrimonio insufficienti, de supplemento provideri debet ab Episcopo ex proprio, donec Beneficium competens fuerit adsecutus . pag. 224. §. *Dubitatum .*

Cum titulo ficto, suspensionem, & si in ordine ministraverit, irregularitatem incurrit . pag. 223. §. *Hec quoad .* & *seq.*

Prout ordinatus sine dimissoriis proprii Ordinarii, vel cum falsis . pag. 225. §. *Progredundum .* & *seq.*

Ante legitimam aetatem, vel extra tempora sine dispensatione Apostolica . *ibid.*

Per saltum . pag. 227. §. *Concilium .*

Cum eodem, si non ministraverit, Episcopus potest dispensare ex legitima causa . *ibid.*

Prævia collatione Ordinis prætermissi . pag. 228. §. *Prò .*

Ordinum minorum collatio quandoque prætermissa in primitiva Ecclesia pag. 226. §. *Denique .*

Nunquam tamen Diaconatus in Presbytero, nec Presbyteratus in Episcopo . *ibid.*

Subindè nonnisi gradatim faciendâ pag. 227. §. *Attamen .*

P

Penitentiarum institutio antiquissima pag. 131. §. *De Penitentiarum .*

Et in omnibus Ecclesiis Cathedralibus, & Conventualibus præscripta . pag. 132. §. *Sæculo .*

Reliqua vid. verbo, *Canonicus Penitentiarum .*

Parochi onus præcipuum habent explicandi catechesim pag. 152. §. *Hec quoad .*

Ubi Populus ita numerosus est, ut Spirituali ejus indigentia non sufficiant, tenentur assumere adiutores . pag. 120. §. *Concilium .*

Turpiter, & scandalosè viventes, prævia monitione, castigandi . pag. 113. §. *De Parochis .*

Et si sint incorrigibiles, juxta Canonicas sanctiones, Beneficiis privandi . *ibid.*, & *seq.*

Occasione funerum ingredi possunt Ecclesias Regularium cum stola, & cruce elevata pag. 79. §. *Quæ ad .*

Dummodo nullum officium super cadavere peragant . *ibid.*

Parochia indigentia quomodo occurrendum ? pag. 121. §. *Urgente .*

Provicum fuit per applicationem, & unionem bonorum relictorum pro celebratione Missarum, celebratis Missis 24. quolibet anno pag. 141. §. *Rursus .*

Novæ creatio quibus de causis fieri, & ejus Rectori provideri possit ? pag. 119. §. *Notissima .* & *seq.*

Sufficit si alternativè concurrat vel locorum distantia, vel difficilis accessus ab arbitrio, & prudentia Episcopi dependens . pag. 121. §. *Patet .*

Quandoque admissa, concurrente justa causa, & perceptis omnibus circumstantiis . §. *Sacra .*

Quandoque rejecta, præsertim si necessitati consulti possit per deputationem Vicarii Curati . *ibid.*

Antequam decernatur, de Parochi congrua inquirendum . §. *Urgente .*

Patrimonii, aut pensionis titulo promovendi tantum sunt ii ad Sacros Ordines, quos Episcopus judicaverit necessarios, vel utiles . pag. 223. §. *Hec quoad .*

Inſpecto prius an patrimonium, aut penſio verè obtineatur, & ſufficiat ad vitam honeſtè ſuſtentandam. *ibid.*

Alienatio quævis prohibita abſque licentia Epifcopi. *ibid.*

Patrono pauperi ſuccurrendum eſt. pag. 204. §. Patrono.

Necnon viſi uxori, & filiis *ibid.*

Ex ſuperfluis neceſſitati Beneficiati, & cultus Divini. pag. 205. §. Peti.

Niſi habeat fratrem viduam, vel poſſit, ſalva honeſtate, ſibi victum ex indultia quarere. §. Ad aſſequenda.

Honor proceſſionis debetur. pag. 204. §. Patrono.

Patronatus reſervatio fieri debet, juxta mentem Fundatoris. pag. 203. §. Lamberinus.

Paupertas requiritur ad conſequenda alimenta. pag. 205. §. Ad aſſequenda.

Non extrema, ſed reſpectiva. *ibid.*

Pauperes conſanguinei ex præſumpta Teſtatoris voluntate exteris præferendi. pag. 34. §. Dum agitur.

Permutatio rerum Eccleſiæ permittitur concurrente juſta, & rationabili cauſa. pag. 172. §. Permittitur. Vid. etiam Alienatio.

Præbendarum tenuitati ſuccurrendum per unionem Beneficiorum ſimplicium, vel ſuppreſſionem nonnullarum. pag. 58. §. Ad conſulendum.

Ac etiam per reductionem ſervitii Chori. pag. 15. §. Pluries.

Præbenda Theologalis. Vid. Theologali Præbenda.

Privatio Beneficii ipſo facto inducitur ex alienatione facta ab inferioribus Prælatiſ, & Beneficiatiſ ejus bonorum. pag. 11. §. Dicitur.

Scandalosè viventis, & incorrigibilis fieri poſteſt poſt trinam monitionem. pag. 113. §. De Parochiſ, & ſeq.

Prohibitio hominiſ ſpernenda, ſi nulli honeſtæ, & laudabili cauſæ vitatur. pag. 170. §. Permittitur.

Promovendi ad Beneficia ſcientia congrua debent eſſe inſtructi, pag. 91. §. Videndum.

Proprietas Regularibus vetita, & ab iſ abdicanda ſub gravibus pœniſ. pag. 153. §. Plura, & ſeq.

Prorogatio quas ſolemnitateſ requirit? p. 10. §. De Communiatiſ.

Puer homicida an irregularitateſ incurat? pag. 72. §. Quamvis, & ſeq.

Pubertati proximis quando dicatur? §. Qui hanc.

Delinquens mitiùſ puniendus. pag. 73. §. Quidquid.

Q

Qualitateſ concurrentium pendendaſ ſunt in diſtributione piorum legatorum. pag. 34. §. Dum agitur.

R

Redditio rationiſ. Vid. Adminiſtratoreſ. Epifcopuſ.

Reductio ſic onerum deſicientibuſ reſtituendaſ. pag. 110. §. Certa, & pag. 125. §. Quamvis.

Legati taxativè reſtiſti. pag. 163. §. Notiffimaſ.

Denegatur autem, ſi legatum fuerit deſonſtrativè reſtiſtum. *ibid.*

Necnon ſi onera per ſcontraſtum fuerint acceptata. pag. 125. §. Quamvis.

Uci pluriſ ſuit denegata. pag. 126. §. Sacra.

Et factæ ab Epifcopiſ, vigore indulti reductioniſ a Sede Apoſtolica conceſſi, irritæ fuerunt declaratæ. *ibid.*

Inquire quippe debent Epifcopi ad tramineſ juſiſ de læſione contractuſ. pag. 125. §. Quamvis.

Fieri debet potiùſ aliorum onerum, quam Miſſarum. pag. 61. §. Nullam.

Niſi pecuniatiſ funduſ præ ſinguliſ fuerit deſignatuſ. *ibid.*

Nonnullorum onerum Miſſarum ſuit indulta, ut augerentur diſtributioneſ quotidianaſ. pag. 58. §. Ad conſulendum.

Applicationeſ Miſſæ Conventualiſ ad Feſtoſ tantum dieſ ob redituſm tenuitateſ peti poſteſt. pag. 24. §. Quamvis.

Et conſilio de redituſm inſufficientia pluriſ ſuit indulta. §. Sacra.

Servitii Chori. Vid. ſervitium Chori.

Regulareſ nil proprium retinere poſſunt. p. 153. §. Plura, & ſeq.

Nequidem cum Superioriſ diſpenſatione. pag. 154. §. San. mem.

Sed incontinenti debent illud abdicare, & Superioriſ tradere ſub gravibuſ pœniſ. pag. 153. §. Plura, & ſeq.

Nec ullam poſſunt de acquireſiſ facere diſpoſitioneſ, etiam ad piæ cauſaſ, & de Superioriſ licentia. pag. 155. §. Ex quo.

Quandoque a S. Sede juſta ex cauſa iſiſ indulgetur facultateſ teſtandi cum Superioriſ conſenſu, & de modica quantitate. p. 155. §. Ex quo, & ſeq.

Quandoque denegatur. pag. 156. §. Alter.

Pro habenda concione in ſorum Eccleſiæ, cæteriſ pariſ, præferendi ſunt exteriſ. pag. 209. §. Agitur.

Reliquiarum claveſ in quibuſ caſibuſ retineri poſſunt a Laiciſ. pag. 208. §. Ad 1.

Reservatio Patronatus fieri debet juxta mentem Fundatoris . *pag. 203. §. Lambertinus.*

S

Scholasticus constituendus est in qualibet Ecclesia Cathedrali, & aliis sufficientes redditus habentibus pro crudiendis gratis Clericis, & pauperibus. *pag. 146. §. Alexander. & seq.*

Scholares in Scholis publicis studentes luantur in absentia fructus Præbendarum, & Beneficiorum. *pag. 147. §. Laudabilem.*

Scripturæ Sacræ lectio. Vid. *Lectio. Theologalis Præbenda.*

Seminario ex præscripto S. Conc. Trident. erigendo quomodo providendum? *pag. 173. §. Demandata.*

Quinam eximantur ab illius contributione? *pag. 174. §. Dubitatum.*

Servitii assidui chori exemptio in quibus casibus canonicis indulgenda? *pag. 16. §. Qualitatem.*

Ob aeris inelementiam, vel Præbendarum tenuitatem ad tres menses fuit indulta. *§. Pluries.*

Quandoque per tertiarium, vel mediarium præstatio fuit remissa. *ibid.*

Cum lege tamen, quod omnes tempore Adventus, & Quadragesimæ, diebus Dominicis, & Festis teneantur Choro interesse. *ibid.*

Durante reddituum tenuitate. *ibid.*

Alternativa sex mensium fuit concessa, attento augmento octo Cappellanorum ex propriis distributionibus Canonicorum. *§. Cum autem.*

Servitutum in Ecclesiis impositio utroque jure prohibita. *pag. 135. §. Serviutes. Vid. Fenesstra. Janua.*

Simonia Ecclesiæ valde exosa. *pag. 27. §. A Simonia.*

Dicitur hæresis, ad cujus comparationem, cetera crimina quasi pro nihilo reputantur. *pag. 28. §. Hisce.*

In illius materia quinam testes admittendi, quinam rejiciendi? *ibid. Vid. etiam Testes.*

Simoniaci dignitatibus, & Beneficiis privantur, & Ecclesiasticis penis plectuntur. *pag. 27. §. A simonia.*

Simoniaca est electio, si electoribus, imò uni tantum, pecunia, aut alia res temporalis detur, aut promittatur. *ibid.*

Etiam infcio electo. *pag. 28. §. Dubitatum.*

Nisi id malitiosè fieret in ejus dispensationem. *ibid.*

Quævis dispositio Beneficii facta per Simonicam conventionem est nulla, etiamsi illa conventio non sit executæ. *§. Dispensationem.*

Solemnioribus diebus oratoria debeat esse templum. *pag. 208. §. Ad 11.*

Subsidia dotalia. Vid. *Dotalia subsidia.*

Suppressio nonnullarum Præbendarum permittitur, si aliter earum tenuitati provideri non potest. *pag. 58. §. Ad consulendum.*

Suspensio præstationis dotalium subsidiorum fuit indulta, juxta votum Episcopi ad restaurandam Ecclesiam. *pag. 135. §. Dupliet.*

Nominationis Capellanæ, aut Beneficii indulgeri solet, ut redditus erogentur in meliorandis bonis. *pag. 254. §. In Felio.*

Cum lege tamen, quod prius adimpleantur onera, & bonorum administratio penes Ecclesiasticam personam resideat. *ibid.*

Suspensionem incurrit promoti per saltum. *pag. 227. §. Concilium.*

Cum titulo ficto. *pag. 224. §. Dubitatum.*

Antè legitimam ætatem, aut extrà tempora absque dispensatione Apostolica. *pag. 255. §. Prædicendum.*

Siue literis dimissoriis proprii Ordinarii. *ibid.*

Aut cum falsis: *pag. 226. §. Cum autem.*

Suspensio promoti cum falsis dimissoriis Sedi Apostolicæ est reservata. *ibid.*

T

Templa solemnioribus diebus debent esse oratoria. *pag. 208. §. Ad 11.*

Tenuitas Præbendarum præbet causam reductioni servitii chori. *pag. 15. §. Pluries.*

Et applicationis Missæ Conventualis ad dies Festos tantum. *pag. 24. §. Sacra.*

Neque non suppressioni nonnullarum Præbendarum, si aliter earum tenuitati provideri nequit. *pag. 58. §. Ad consulendum.*

Testamento statuta, excepta hæredis institutione, possunt mutari in codicillo. *pag. 203. §. Disposita.*

Testatoris voluntas. Vid. *Voluntas Testatoris.*

Testes etiam criminosi admittuntur in materia simoniæ. *pag. 28. §. Hisce.*

Dummodo non sint conspiratores, vel inimici capitales. *ibid.*

Non tamen, ut faciant plenam fidem, nisi junctis aliis adminiculis. *ibid.*

Theologalis Præbenda in omnibus Cathedralibus, & insignibus Collegiatis instituenda per unionem Præbendæ primò vacaturæ. *pag. 147. §. Laudabilem.*

Et si Præbenda unienda sit insufficientis, per unionem etiam Beneficii simplicis. *ibid.*

Per concurrentem conferenda Doctori in Sacra Theologia, vel infra annum ejus lauream suscepturo. *pag. 132. §. Et autem.*

Aut ex dispensatione Doctoratum in jure Canonico. *pag. 131. §. In Fugitum.*

Illam obtinentes docere debent Sacram-
Scripturam . pag. 147. §. *Laudabilem* .

Et docentes publicè , gaudent in absentia
fructibus Præbendarum , & Beneficiorum .
ibid.

An autem expositioni Sacræ Scripturæ
substituere possint lectionem Theologiæ scho-
lasticæ ? pag. 149. §. *Dum, & seq.*

V

VAcario trium mensium omnibus Eccle-
siarum servitio additis a Sac. Concil.
Trident. non concessa pag. 166. §. *Ad-
versus* .

Vid. etiam *Absentia* . *Servitium Chori* .

Variatio ante decretum erectionis nûm Fun-
datori permisa ? pag. 200. §. *Præ oculis* .

Dispositorum per actum ultimæ voluntatis
licita . pag. 202. §. *Disposita* .

Vicarii perpetui deputatio in Parochialibus
unitis relinquatur arbitrio Ordinarii. pag. 36:
§. *Concilium* .

Pluries a Sac. Congreg. fuit demandata
pag. 37. §. *Hinc* .

Nominatio spectat ad illum , cui unita
est Parochia . pag. 36. §. *Concilium* .

Visitatio Parochialium quibuscumque Locis
unitarum ab Ordinariis Locorum quotannis
peragenda . *ibid.*

Voluntas Testatoris spectanda in distributione
piorum legatorum . pag. 34. §. *Dum
agitur* ,

Ponderanda in reductione onerum . p. 110.
§. *Certa* .

Non nisi ex justa , & necessaria causa
commutanda . pag. 140. §. *Ultimarum* , &
pag. 242. §. *Commutationem* -

Uti est magna Ecclesiæ utilitas , vel ne-
cessitas . pag. 170. §. *Permittitur* .

Commutata fuit præ constructione Altaris
majoris . pag. 140. §. *Ultimarum* .

Et pro applicatione , & unione bonorum
Parochiæ pauperi . pag. 141. §. *Rursus* .

Dum præscripto modo adimpleri nequit,
commutari indulgetur . pag. 95. §. *Regula* .

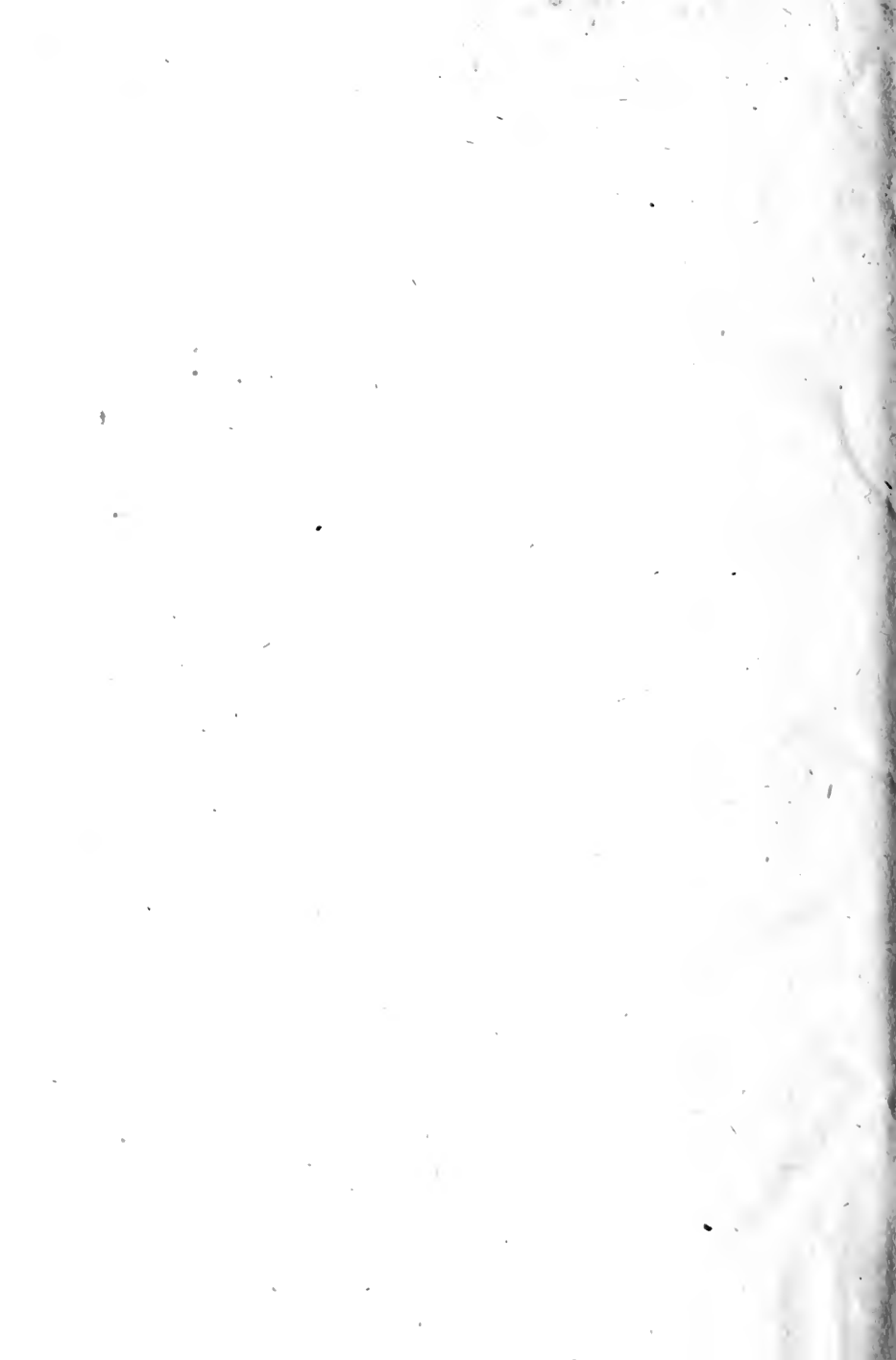
In alium , qui magis conformis sit ejus-
dem voluntati . *ibid.*

Unio Beneficiorum simplicium fieri potest ab
Ordinario cum consensu Capituli ad con-
sulendum tenuitati Præbendarum , & distri-
butionum quotidianarum . pag. 58. §. *Ad con-
sulendum* .

Necnon paupertati Ecclesiarum Paro-
chialium . pag. 121. §. *Urgente* .

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

BX Catholic Church. Congregatio
1935 Concilii
A36 Thesaurus resolutionum
t.52-53 Sacrae Congregationis Concilii

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 14 13 18 04 008 3